„ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI OPERATÍV PROGRAM – FENNTARTHATÓ TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS A KIS- ÉS KÖZÉPVÁROSOKBAN – INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁK KIDOLGOZÁSA”
PROJEKT AZONOSÍTÓ: ÉMOP-6.2.1/K-13-2014-0002

Bélapátfalva Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának Megalapozó Vizsgálata

ITS 2014 Konzorcium:

ÉARFÜ

art vital
Tervező, Építő és Kereskedelmi Kft

OPUS TEAM
PÁLYÁZZON, NYERJEN, FEJLŐDJÖN VELÜNK!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Külzetlap

BELÜGYMINISZTÉRIUM

Bélapátfalva Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának Megalapozó Vizsgálata

Helyzetfeltáró, Helyzetelemző és Helyzetértékelő munkarészek

2015. év

Készítették az „ITS 2014 Konzorcium” tagjai:

ÉARFÜ Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

Berki Judit
ügyvezető

ART VITAL Tervező, Építő és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság

Végh József
ügyvezető

OPUS TEAM Üzleti Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság

Virágh Péter
ügyvezető

ALÁÍRÓLAP

Régiós koordinátor:

Dr. habil. Mező Ferenc

Megyei koordinátor:

Végh József
okleveles építészmérnök,
városépítési és városgazdasági szakmérnök
É/1 15-0124; TT 15-0124

Felelős tervező:

Ürge László
okleveles építészmérnök
TT1 01 1604

Településtervező:

Klein György
okleveles építészmérnök
É/05-0070; TT 05-0070

Energiaközmű szakági tervező:

Rácz Géza
villamosmérnök
TE 15-0103 - Településtervezési energia-közmű szakértő
TH 15-0103 - Településtervezési hírközlési szakértő

Verba József
üzemmérnök
TE 15-0289 Településtervezési energia-közmű szakértő
TH 15-0289 Településtervezési hírközlési szakértő

Közlekedésági szakági tervező:

Mezey András
okleveles építőmérnök
Tkö 13-10815 Településtervezési közlekedési szakértő

Viziközmű szakági tervező:

Bartha Miklós
csatornázás- szennyvíztisztítási szakmérnök, vezető tervező
VZ-TEL 15-0150 - Települési viziközmű tervező
TV 15-0150 - Településtervezési vízközmű szakértő

Viziközmű szakági tervező munkatárs:

Orosz Tamás
okl. vízellátási- csatornázási mérnök, víziközmű szakági tervező munkatárs
VZ-TEL 15-0041 - Települési víziközmű tervező

Környezetvédelmi szakági tervező:

Bánfi Gábor
környezetgazdálkodási- környezetvédelmi szakmérnök, okl. geográfus
SZKV-hu/09-1129; SZKV-le/09-1129; SZKV-vf/09-1129; SZKV-zr/09-1129

Zöldfelületi és tájrendezési szakági tervező:

Kiss-Polák Andrea
okleveles tájépítészmérnök, településmérnök
TK 01-5205, TT 01-5205, K 01-5205

Régészeti szakértő:

Dr. Bálint Marianna
régészeti szakértő

Műemléki szakértő:

Szilágyi- Fekete Anikó
műemléki szakértő

Társadalompolitikai szakértő:

Kerekes Tamás

Gazdasági Szakértő:

Erdei Anikó
okleveles közgazdász

Anti-szegregációs szakértő:

Lakatos Izabella
anti-szegregációs szakértő

Közreműködők:

Ferencz Péter
polgármester

Fehér Lászlóné
jegyző

Mikóné Kormos Erika
települési koordinátor

Bognár Endre
települési főépítész, okleveles építészmérnök

TARTALOMJEGYZÉK

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ 12

1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok 12

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal (Országos Területfejlesztési Koncepcióval és a területileg releváns megyei, valamint térségi területfejlesztési koncepciókkal és programokkal) való összefüggések vizsgálata .. 12

1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata 13

1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek - az adott település fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai 15

1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása 16
1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai 16
1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések 22

1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata 22
1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök 22
1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek 23

1.7. Bélapátfalva társadalma 24
1.7.1. Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség 24
1.7.1.1. Állandó népesség 24
1.7.1.2. Lakónépesség 28
1.7.1.3. Népmozgalom 35
1.7.1.4. Nemzetiségi összetétel 42
1.7.1.5. Képzettség 43
1.7.1.6. Foglalkoztatottság 47
1.7.1.7. Jövedelmi viszonyok és életminőség 61
1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok 68
1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.) 70
1.7.3.1. Történeti és kulturális adottságok 70
1.7.3.1.1. Történeti adottságok 70
1.7.3.1.2. Kulturális adottságok 74
1.7.3.2. Társadalmi élet, szokások, hagyományok 76
1.7.3.3. Nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek 77

1.8. A település humán infrastruktúrája 81
1.8.1. Humán közszolgáltatások 81
1.8.1.1. Oktatás-nevelés 81
1.8.1.1.1. Óvodai és bölcsődei ellátás 81
1.8.1.1.2. Általános iskolai ellátás 83
1.8.1.2. Egészségügy 85
1.8.1.2.1. Alapellátás 85
1.8.1.2.2. Járóbeteg szakellátás 87
1.8.1.3. Közigazgatás 88
1.8.1.3.1. Bélapátfalva Város Önkormányzata 88
1.8.1.3.2. Heves Megyei Kormányhivatal Bélapátfalvai Járási Hivatala 91
1.8.1.3.3. Törvényszék, Járásbíróság 92
1.8.1.4. Szociális ellátás 92
1.8.1.5. Egyéb szervezetek 98
1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása 99

1.8.2.1. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 100
1.8.2.2. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 102
1.8.2.3. A nők helyzete, esélyegyenlősége 102
1.8.2.4. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 103
1.8.2.5. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 103
1.8.2.6. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 105

1.9. A település gazdasága 106
1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre 106
1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői 109
1.9.2.1. Primer szektor 109
1.9.2.2. Szekunder szektor 110
1.9.2.3. Tercier szektor 114
1.9.2.3.1. Turizmus 115
1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése . 121
1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők 127
1.9.4.1. Közlekedés 127
1.9.4.2. Munkaerő képzettsége 132
1.9.4.3. K+F 133
1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat) 133

1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere 139
1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program 139
1.10.1.1. Önkormányzati bevételek 139
1.10.1.2. Önkormányzati kiadások 141
1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere 143
1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység 145
1.10.4. Foglalkoztatáspolitika 146
1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás 147
1.10.6. Intézményfenntartás 150
1.10.7. Energiagazdálkodás 150

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások 160

1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata 162
1.12.1. Természeti adottságok 163
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet 164
1.12.2.1. Tájtörténeti vizsgálat 164
1.12.2.2. Tájhasználat értékelése 165
1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek 166
1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek 166
1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék 166
1.12.3.3. Ökológiai hálózat 169
1.12.3.4. Helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek 169
1.12.3.5. Egyedi tájértékek 169
1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése 170

1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata 170
1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei 170
1.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek 170
1.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése 172
1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái 172

1.14. Az épített környezet vizsgálata 173
1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata 173
1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata 173
1.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok 174
1.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek 174
1.14.1.4. Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatos) 175
1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek 176
1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület 176
1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata 177
1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat 177
1.14.2.2. Tulajdonjogi vizsgálat 178
1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter 178
1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése 179
1.14.5. Az építmények vizsgálata 179
1.14.5.1. Funkció, kapacitás 179
1.14.5.2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség) 179
1.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom 180
1.14.5.4. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok 181
1.14.6. Az épített környezet értékei 181
1.14.6.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag 181
1.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület 183
1.14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők 185
1.14.6.4. Világörökségi és világörökségi várományos terület 186
1.14.6.5. Műemlék, műemlékegyüttes 186
1.14.6.6. Műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely 186
1.14.6.7. Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet 186
1.14.6.8. Nemzeti emlékhely 186
1.14.6.9. Helyi védelem 187
1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái 187

1.15. Közlekedés 188
1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok 188
1.15.2. Közúti közlekedés 189
1.15.3. Közösségi közlekedés 189
1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés 189
1.15.5. Parkolás 189

1.16. Közművesítés 190
1.16.1. Víziközművek 190
1.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás) 190
1.16.1.2. Szennyvízelvezetés 192
1.16.1.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés 194
1.16.2. Energia 197
1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek) 197
1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei. 202
1.16.2.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése 203
1.16.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények) 203

1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés) 203
1.17.1. Talaj 203
1.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek 204
1.17.3. Levegőtisztaság és védelme 205
1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés 206
1.17.5. Sugárzás védelem 206

1.17.6. Hulladékkezelés ... 208
1.17.7. Vizuális környezetterhelés ... 208
1.17.8. Árvízvédelem ... 209
1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák ... 209

1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló vagy korlátozó tényezők) ... 209
1.18.1. Építésföldtani korlátok ... 209
1.18.1.1. Alábányászott területek, barlangok és pincék területei ... 209
1.18.1.2. Csúszás-, süllyedésveszélyes területek ... 210
1.18.1.3. Földrengés veszélyeztetett területei ... 210
1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség ... 210
1.18.2.1. Árvízveszélyes területek ... 210
1.18.2.2. Belvízveszélyes területek ... 211
1.18.2.3. Mély fekvésű területek ... 211
1.18.2.4. Árvíz és belvízvédelem ... 211
1.18.3. Egyéb ... 212
1.18.3.1. Kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl. lejtés, falszakadás) ... 212
1.18.3.2. Mélységi, magassági korlátozások ... 212
1.18.3.3. Tevékenységből adódó korlátozások ... 213

1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely ... 218

1.20. Városi klíma ... 223

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ ... 225

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése ... 225
2.1.1. Társadalom ... 225
2.1.1.1. Demográfia ... 225
2.1.1.2. Történeti adottságok ... 228
2.1.1.3. Kulturális adottságok ... 229
2.1.1.4. Társadalmi élet, szokások, hagyományok ... 229
2.1.1.5. Nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek ... 229
2.1.2. Gazdaság ... 230
2.1.2.1. Primer szektor ... 231
2.1.2.2. Szekunder szektor ... 231
2.1.2.3. Tercier szektor ... 232
2.1.3. Települési Infrastruktúra ... 232
2.1.3.1. Nevelés, oktatás ... 232
2.1.3.2. Egészségügy ... 233
2.1.3.3. Közigazgatás ... 233
2.1.3.4. Szociális ellátás ... 234
2.1.3.5. Egyéb szervezetek ... 234
2.1.4. Fizikai környezet ... 235
2.1.4.1. Természeti adottságok ... 235
2.1.4.2. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek ... 235
2.1.4.3. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek ... 236
2.1.4.4. Településkép ... 236
2.1.4.5. Hálózatok és hálózati kapcsolatok ... 237
2.1.4.6. Közművek ... 238

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ ... 239

3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis ... 239

3.1.1. A folyamatok értékelése ... 239
3.1.1.1. Társadalom ... 239
3.1.1.2. Gazdaság ... 241
3.1.1.3. Települési Infrastruktúra ... 241
3.1.1.4. Fizikai környezet ... 242
3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése ... 243
3.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata ... 246

3.2. Problématérkép/értéktérkép ... 247
3.2.1. Települési szintű problémák / Értékek ... 247
3.2.2. Az egyes településrészek problémái / Értékek ... 252
3.2.2.1. Északi városrész - Iparterületek ... 252
3.2.2.2. Déli városrész - Belváros ... 254
3.2.2.3. Külterület ... 256

3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek ... 257
3.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása ... 257
3.3.1.1. Északi városrész – Iparterületek ... 261
3.3.1.1.1. Az Északi városrész - Iparterületek területi elhelyezkedése ... 261
3.3.1.1.2. Az Északi városrész - Iparterületek gazdasági adottságai ... 263
3.3.1.1.3. Az Északi városrész - Iparterületek demográfiai és szociális mutatói ... 266
3.3.1.1.4. Az Északi városrészen - Iparterületeken működő intézmények ... 270
3.3.1.1.5. Az Északi városrész - Iparterületek infrastrukturális jellemzői ... 273
3.3.1.1.6. Az Északi városrész - Iparterületek SWOT analízis ... 274
3.3.1.2. Déli városrész – Belváros ... 276
3.3.1.2.1. A Déli városrész - Belváros területi elhelyezkedése ... 276
3.3.1.2.2. A Déli városrész - Belváros gazdasági adottságai ... 276
3.3.1.2.3. A Déli városrész - Belváros demográfiai és szociális mutatói ... 277
3.3.1.2.4. A Déli városrészen - Belvárosban működő intézmények ... 281
3.3.1.2.5. A Déli városrész - Belváros infrastrukturális jellemzői ... 283
3.3.1.2.6. A Déli városrész - Belváros SWOT analízis ... 284
3.3.1.3. Külterület ... 286
3.3.1.3.1. A Külterület területi elhelyezkedése ... 286
3.3.1.3.2. A Külterület gazdasági adottságai ... 288
3.3.1.3.3. A Külterület demográfiai és szociális mutatói ... 288
3.3.1.3.4. A Külterületen működő intézmények ... 292
3.3.1.3.5. A Külterület infrastrukturális jellemzői ... 295
3.3.1.3.6. A Külterület SWOT analízis ... 296
3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek) ... 297
3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek) ... 311
3.3.3.1. Funkcióbővítő integrált települési fejlesztésekkel érintett akcióterület ... 311
3.3.3.2. Gazdasági fejlesztéssel érintett akcióterület ... 313
Az Ipari Park infrastruktúrája a 3.3.1.1.5. Az Északi városrész - Iparterületek infrastrukturális jellemzői című fejezetben került részeseten bemutatásra. ... 315
3.3.3.3. Turisztikai fejlesztésekkel érintett akcióterület ... 316

IRODALOMJEGYZÉK ... 320

ÁBRA, TÉRKÉP, TÁBLÁZAT JEGYZÉK ... 321

1. Térképek ... 321

2. Táblázatok 366

3. Ábrák 409

4. Képek 412

5. Grafikonok 421

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

1.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK

Bélapátfalva – 1905-ig Apátfalva – az Észak-Bükkben található település, Egertől 20 km-re a 2506. sz. út, és az Eger-Putnok vasútvonal mentén. 1945 előtt Borsod megyéhez tartozott, majd -45 után Heves megyei község lett, 2004-től városi címet kapott.

Az 1980-tól 2001-ig működő cementgyár a térség meghatározó ipari üzeme volt.

2013-tól járási székhely, 7 település tartozik hozzá.

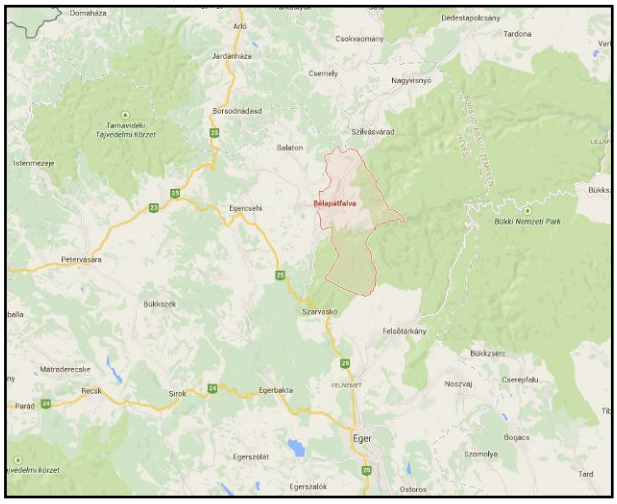

1. térkép

1.2. A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL (ORSZÁGOS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓVAL ÉS A TERÜLETILEG RELEVÁNS MEGYEI, VALAMINT TÉRSÉGI TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓKKAL ÉS PROGRAMOKKAL) VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

Az Országos Fejlesztési Koncepció és az Országos Területfejlesztési Koncepció stratégiai vitaanyaga – amely a Kormány 1254/2012. (VII.19.) Kormányhatározata alapján készült – a 2014-2020 időszakra az alábbi megállapításokat teszi Heves Megyére:

Fejlesztési irányok:

- Gazdasági versenyképesség javítása a megye gazdasági adottságaira építő munkahelyteremtő beruházások ösztönzése, a munkahelymegtartó- és gyarapító fejlesztések priorálása és a beruházás-ösztönzést támogató infrastruktúrák fejlesztése révén, a táji, környezeti szempontok figyelembevételével.
- A helyi innovációk segítése, a K+F tevékenységek támogatása.
- Turizmus súlyának megőrzése, növelése a termékkínálat fejlesztésével.
- A megye környezeti minőségének javítása környezetbarát technológiák, megújuló energiaforrások meghonosításával.
- Ellátórendszerek és térségközponti szerepkörök fejlesztése mellett a közlekedési viszonyok javítása, a roma népesség társadalmi integrációjának segítése.

1.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

A módosított 2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről az alábbiakat tartalmazza Bélapátfalva igazgatási területére:

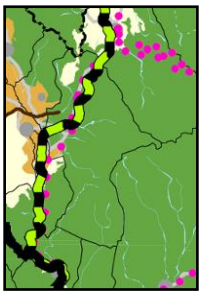

2. térkép

Az Ország Szerkezeti Terve

Bélapátfalva város belterülete települési térséggel, a külterület erdőgazdálkodási térséggel fedett.

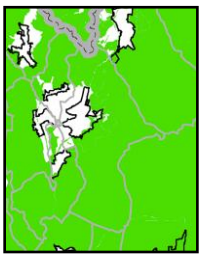

3. térkép

Országos ökológiai hálózat övezete

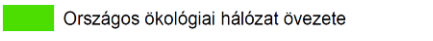

Az igazgatási terület jelentős részét fedi, a belterület és a nyugati igazgatási határ közötti terület nincs védelem alatt.

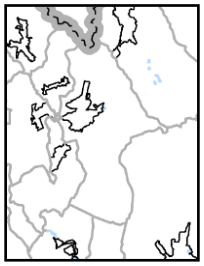

4. térkép

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete

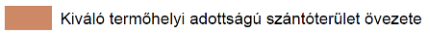

Nem érinti az igazgatási területet.

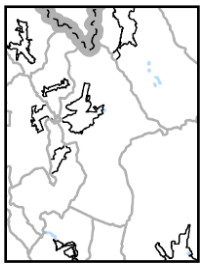

5. térkép

Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete

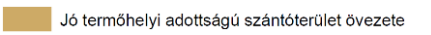

Nem érinti az igazgatási területet.

6. térkép

Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete

Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete

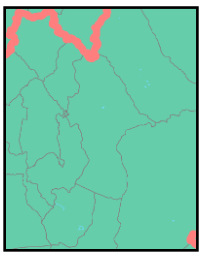

7. térkép

Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

Fedi a város igazgatási területét.

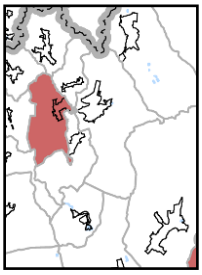

8. térkép

Világörökségi és világörökség várományos terület övezete

Világörökségi és világörökségi várományos terület övezete ⇨ nem érinti

Nem érinti a városigazgatási területét.

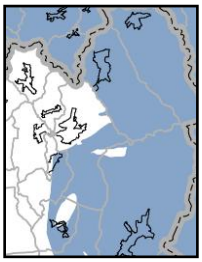

9. térkép

Országos vízminőség-védelmi terület övezete

Országos vízminőség-védelmi terület övezete

A belterülettől délre fekvő földrészleteket érinti az övezet.

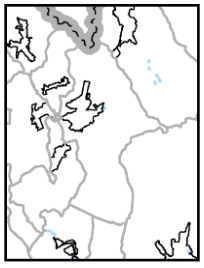

10. térkép

Nagyvízi meder és Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése kertében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezete

Nagyvízi meder területének övezete

Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezete

Nem érinti az övezet a várost.

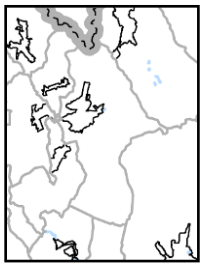

Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete

Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete

Nem érinti az övezet a várost.

11. térkép

1.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK - AZ ADOTT TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ - VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

Bélapátfalva város közigazgatásilag szomszédos települései: Bükkmogyorósd, Bükkszentmárton, Mónosbél, Eger, Felsőtárkány, Szilvásvárad.

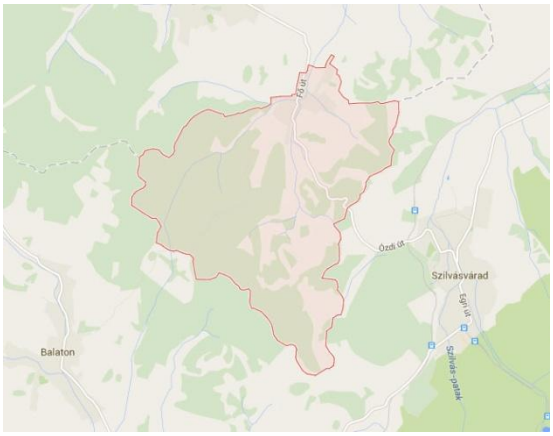

12. térkép
Bükkmogyorósd Településszerkezeti Terve

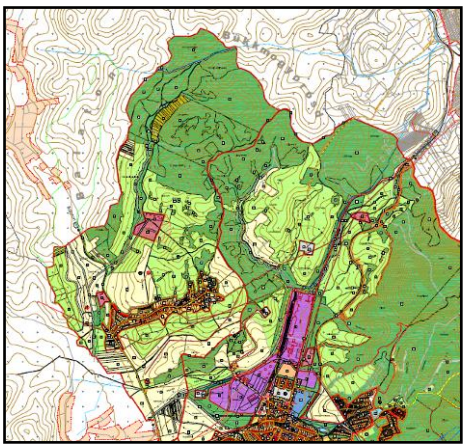

13. térkép
Bükkszentmárton Településszerkezeti Terve
60/2006. (VII.25.) határozat

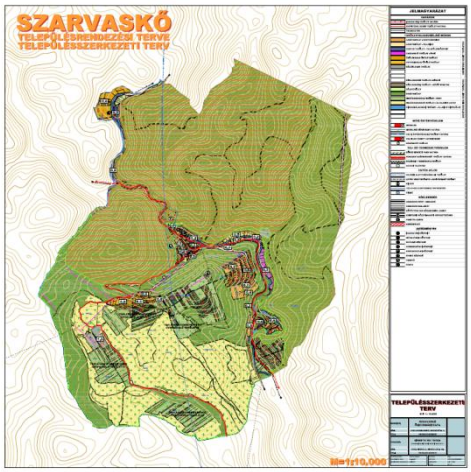

14. térkép
Szarvaskő Településszerkezeti Terve

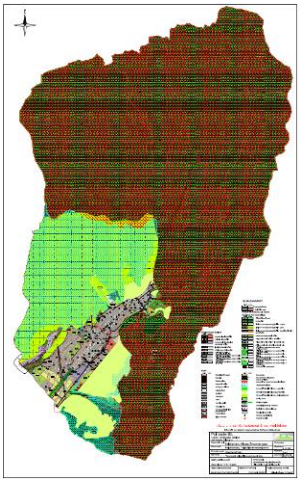

15. térkép
Felsőtárkány Településszerkezeti Terve
mód. 64/2000. (IX.28.) határozat

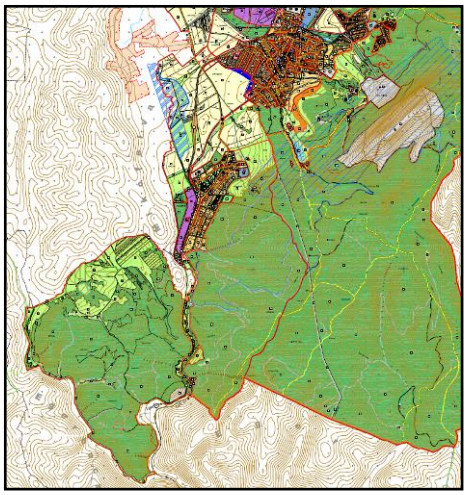

16. térkép
Mónosbél Településszerkezeti Terve
27/2006. (VII.26.) határozat

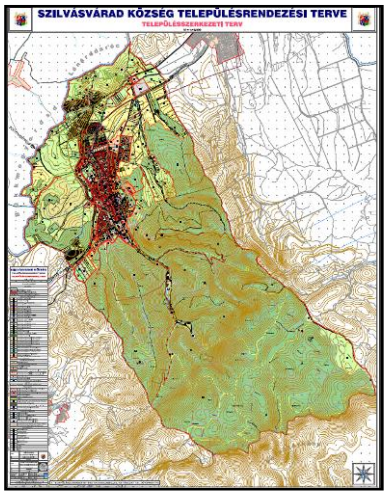

17. térkép
Szilvásvárad Településszerkezeti Terve
68/2003. (X.28.) határozat

1.5. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA

1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai

Bélapátfalva város Településfejlesztési koncepciója a 34/2003. (II.10.) KT határozattal lett elfogadva és az alábbi főbb megállapításokat tartalmazza:

A település adottságai alapján az alábbi fejlesztési célok határozhatók meg:

- Az erősödő közlekedéshálózat kiépülése során az „elővárosi” és az elosztó szerep kialakítása a település belső nyugalmának megtartása mellett
- Egyes nagyvárosi szerepkörök felvállalása
- Gazdasági területek kialakítása, fejlesztése, kínálata a közlekedéshálózat fejlesztése során frekventált helyen fekvő területeken
- Az Egerből történő kiköltözési igény kielégítése érdekében többféle kertvárosi lakóterület kínálat kialakítása
- Kulturális-idegenforgalmi lehetőségek kihasználása, fejlesztése, a meglévő értékekben rejlő lehetőségek kiaknázása

A településfejlesztési koncepció újragondolást, korszerűsítést igényel.

Az integrált városfejlesztési stratégia (IVS) 2009-ben készült el és került elfogadásra.

Az Integrált Városfejlesztési Stratégiában meghatározásra került jövőkép:

„Bélapátfalva város vonzó, komfortos, magas szolgáltatási színvonalat biztosító, a kistérség fejlesztését koordináló központi településsé válik. A meglévő idegenforgalmi adottságait jól használja fel, és lakói számára megfelelő lakó és települési környezetet, illetve fejlett közszolgáltatásokat biztosít, amellett, hogy megtartja nyugodt környezetet biztosító kisvárosi tulajdonságait is."

A város a kitűzött pozitív jövőkép elérését a következő főbb stratégiai célkitűzések megvalósításával biztosíthatja:

- A város növelje a térségben betöltött szerepét, kistérségi szerepköre erősödjön,
- A város biztosítsa az itt élők számára a minél jobb életkörülményeket, a demográfiai, munkaerő-piaci és szociális feszültségeket enyhítse,
- Vonzó településkép elérése,
- A város elősegíti az alacsony státuszú, munkanélküli lakosság foglalkoztathatóságának, munkaerő-piaci helyzetének javítását, aktív stratégiával hozzájárul a foglalkoztatási szint javulásához,

A Város a Településfejlesztési Koncepcióban a főcél elérése érdekében az alábbi **legfontosabb részcélok**at nevezte meg:

1. Új, városi és központi funkcióiból adódó intézményi háttér kialakítása (középfokú oktatás, zeneiskola, körzeti tűzoltósági készenléti központ, komplex egészségügyi ellátási központkialakítása;
2. A városi ranghoz, a létrehozandó új intézmények kialakításához igazodó városközpont létrehozása
3. A városközpontban új piac létrahozása
4. A műemléki Apátság mellett rangjához méltó fogadóterület kialakítása
5. A Bélkő bánya környezetében a kalandturizmusra építő turisztikai centrum kiépítése
6. A Gyári tó környékének rendezése, területhasználatának felülvizsgálata
7. Az ipari park tervezett területének rendezése
8. Új területek kijelölése lakóterületek és üdülőterületek céljára
9. A település belterületén rendezett közterületek és zöldfelületek kialakítása

Hosszú távú célok:

- A város gazdaságszerkezete lehetőleg úgy alakuljon, hogy a magasan kvalifikált munkaerőt meg tudja tartani, sőt a térségben a vonzását e téren fokozza, ugyanakkor az alacsonyabban képzettek számára is munkalehetőséget biztosítson.
- A közműhálózatok fejlesztése során a lakosság ellátásának javítása és a korábbi környezetterhelés megszűntetése (pl. csatornázottság kibővítése, korszerű fűtés megteremtése).
- A tájképi értékek megőrzése, a helyi természeti és kulturális értékekben rejlő erők felhasználásával egy jól működő, bő kínálatú turisztikai desztináció megteremtése.
- Települése harmonikus együttműködésének elősegítése, Bélapátfalva térségi központi funkciójának növelése.
- A város-rehabilitáció során az esélyegyenlőség, az egyenlő hozzáférés lehetősége valamennyi társadalmi és fizikai adottságú réteg számára biztosítva legyen.
- A szegregáció megakadályozása. A város hosszú távú célja, hogy megszüntesse a szegregátumait, és megakadályozza újabbak kialakulását.

- A helyi oktatás fejlesztése, térség igényeihez igazodó oktatási formák kialakítása.
- Helyi identitás megteremtése a városfejlesztés terén tervezett beruházásokkal is, ehhez kapcsoltan egy jó településmarketing kialakítása.
- Tudatos jövőépítés: az oktatás – egészségmegőrzés – közművelődés eszközeivel.
- Kreatív szellemiséget sugárzó megújult, funkciógazdag belterületi városrészek, szegregátum-mentes lakóterületek.
- Az erősödő közlekedéshálózat kiépülése során az „elővárosi" és az elosztó szerep kialakítása, a település belső nyugalmának megtartása mellett.
- Gazdasági területek kialakítása, fejlesztése, kínálata a közlekedéshálózat fejlesztése során frekventált helyen fekvő területeken.
- Az Egerből történő kiköltözési igény kielégítése érdekében többféle kertvárosi lakóterület kínálat kialakítása.
- Kulturális-idegenforgalmi lehetőségek kihasználása, fejlesztése, a meglévő értékekben rejlő lehetőségek kiaknázása.
- A mikrotérségi korordinációs szerepkör miatt az intézményi háttér kialakítása.

Az IVS-ben meghatározott középtávú tematikus célok:

a) *Az önkormányzat gazdasági stabilitásának megtartása:* ezt a célt egyrészt az önkormányzat gazdálkodásának fejlesztésével, másrészt az önkormányzati adópolitika terén folytatott feladatokkal lehet elérni. Az ebbe a fejezetbe tartozó feladatok közül a város-rehabilitáció szempontjából fontos, hogy a város vagyongazdálkodása miként alakul, ez főleg az IVS-ben is részletezett ingatlangazdálkodás szempontjából fontos. Az önkormányzat a középtávú feladatai között a vagyonkezelés felülvizsgálatát és hatékonyságának növelését célul tűzte ki.

b) *A munkahelyteremtés és befektetéstámogatás:* ezen a területen elérendő feladatokat négy csoportba osztotta az önkormányzat. Az egyik az ipari park bővítése, illetve az egyéb ipartelepítésre alkalmas területek felkutatása és a vállalkozásfejlesztés. Fontos feladat még a közfoglalkoztatás is, mellyel a település jelentős munkanélküliség enyhíthető. A városközpontban üzletközpont létrehozása, lehetőleg egy piaccal együtt.

c) *A városi közszolgáltatások, intézmények fejlesztése:* a középtávon elérendő és megvalósítandó feladatok közül ezen a téren lett a legtöbb pont meghatározva. A városközpont eme középtávú feladatokhoz tud a leginkább csatlakozni. Ezen kitűzött feladatok olyan közszolgáltatásokat érintenek, mint az egészségügy, a gyermekvédelem, közoktatás, a közművelődés, a sport és szabadidő eltöltése, a városüzemeltetés és a környezetvédelem, a közlekedés, a közterület és parkgondozás, vagy a lakás és helységgazdálkodás. Utóbbiak a város-rehabilitáció szempontjából is fontos feladatok. Szintén ezen feladatkörbe sorolódott a településfejlesztés is, melyben a városközpont további fejlesztését, az elkerülő út kialakítását, az város iparterületeinek fejlesztését, a lakások rehabilitációját és a társasházak városképi jelentőségű felújítását határozták meg, mint megvalósítandó feladatok. Új, városi és központi funkcióiból adódó intézményi háttér kialakítása (közigazgatási központ, középfokú oktatás, zeneiskola, körzeti tűzoltósági készenléti központ, komplex egészségügyi ellátási központ). Tókörnyék vízellátásának és szennyvízelvezetésének terv szerinti megvalósítása, kivitelezése

(víziközmű társulat). A felszíni vízelvezetés a település majd minden utcájában felújításra szorul. Leromlott állagú művelődési intézmények felújítása is itt említhető meg.

d) *Az idegenforgalom és turisztika terén történő fejlesztések:* a fejlesztési feladatok terén az önkormányzat megállapításokat tesz arra vonatkozóan, hogy az idegenforgalom és a turizmus a városban ma még nagyon alacsony szinten van, bár az adottságok alapján jelentősebb turisztikai bevételei is lehetnének a városnak. A koncepció számos pontja összefüggésbe hozható a városfejlesztési stratégiával, mivel mindkettő a fejlett kisváros környezet kialakítását irányozza elő, fejlett városmaggal. Mivel az IVS-ben kijelölt akcióterületek nagy része idegenforgalmi fejlesztést is tartalmaz, ezért a turizmus terén kitűzött célok és meghatározott feladatok a város-rehabilitáció szempontjából is fontosnak tekintendők. A műemléki Apátság mellett rangjához méltó fogadóterület kialakítása. A Bélkő bánya környezetében a kalandturizmusra építő turisztikai centrum kiépítése. Az Apátságnál lévő Mária forrás rendbehozatala. A kistérségi idegenforgalmi és befektetés-ösztönző együttműködés rendszerének további fejlesztése, hatékonyabbá tétele. Fontos cél a turizmushoz kapcsolódóan, hogy az idegenforgalmi lehetőséghez kapcsolódóan a település részt vegyen rendezvények, fesztiválok szervezésében, lebonyolításában.

e) *Kistérségi feladatok terén elérendő fejlesztések:* az egyes ágazati feladatoknál meg kell vizsgálni, hogy melyek terjeszthetők ki a kistérség szintjére is.

f) *Életminőség javítása:* Annak érdekében, hogy a város megfeleljen lakosai egyre növekvő életminőséget igénylő elvárásainak, nem csupán a lakhatás feltételeit kell biztosítani, hanem az élhető épített és természeti környezet megőrzésére, a jólét közösségi feltételeit biztosító fejlesztésekre is intézkedéseket kell megfogalmazni. A település belterületén rendezett közterületek és zöldfelületek kialakítása. Parkolási gondok orvoslása.

g) *Közigazgatási és egyéb feladatok:* ezen témakör a közigazgatási tevékenységek ügyfélbarátabbá, ügyfélközpontúbbá alakítását jelenti. A városi ranghoz, a létrehozandó új intézmények kialakításához igazodó városközpont létrehozása.

Ezen tematikus középtávú célok közül az alábbiakat tekinti prioritásnak a város:

- **A munkahelyteremtés és befektetés támogatás:**
- **Az idegenforgalom és turisztika terén történő fejlesztések**
- **A városi közszolgáltatások fejlesztése**
- **Életminőség javítása**
- **Közigazgatási és egyéb feladatok**

A Településfejlesztési koncepciójában a város konkrét középtávú fejlesztési célokat is elkülönített, ezek a következők:

1) A kedvező földrajzi és természeti adottságok kihasználása, közös programok szervezése Szilvásváraddal
2) Tanfolyamoknak és egyéb kurzusoknak helyet adó szolgáltató központ létrehozása, amely intézmény befogadja az egyéb körzeti jellegű szerveződéseket is.

3) A falusi és az ökoturizmus feltételeinek kialakítása, meghonosítása
4) A település belterületén a rendezett közterületek és zöldfelületek növelése, rendezett piactér létrehozása
5) Versenyképes vállalkozói környezet megteremtése
6) Térségi igényeket kielégítő integrált egészségügyi központ létrehozása
7) A jövőbeli megerősödő központi szerepköréhez igazodó településközpont létrehozása
8) A térség igényeit kielégítő középiskola létrehozása
9) A közösségi élet és helyi identitástudat erősítése a rendezvények helyszínéül szolgáló létesítmények fejlesztésével és közösségerősítő, helyi akciók végrehajtásával
10) Bélkő bányánál a kalandturizmusra építő turisztikai centrum kiépítés
11) Elkerülő út megépítése
12) Lakosság közszolgáltatásokhoz való hozzáférésének segítése

Belvárosi akcióterület			
Projektek	**Önk. – Önkormányzati fejl. Közszf. – Önkormányzaton kívüli közszféra Mg. – Magán fejl. Sf. – Soft beruházás**	**Becsült költségek**	**Projekt megalósulása (Igen, Nem, Részben)**
A művelődési ház átfogó felújítása	Önk.	36 Mft	Nem
Egy új, minden igényt kielégítő 500 m2 –es gazdasági szolgáltatóház építése	Mg.	100 Mft	Nem
Funkcióvesztett épületek felújítása és átalakítása új közcélú funkciók betelepítésének céljából (rendőrőrs, gyámhivatal, városmarketingiroda)	Önk.	55 Mft	Részben
Városi funkció erősítése a művelődési házzal szemben található terület parkosításával, a támfal felújításával	Önk.	25 Mft	Nem
Egyéb parkosítás, közterület fejlesztés	Önk.	35 Mft	Részben
Bölcsőde kiépítése	Önk.	80 Mft	Nem
Szelektív hulladékgyűjtési rendszer kiépítése	Önk. Mg.	300 MFt	Nem
Belterületi árokrendszer fejlesztése	Önk.	25 mft	Részben
Belterületi utak fejlesztése	Önk.	70 Mft	Részben
Roma képzések indítása	Sf.	10 Mft	Nem

Cigány közösségi intézmények és rendezvények létrejöttének segítése	Sf.	10 Mft	Nem
Informatikai infrastruktúra fejlesztése	Önk. Mg.	20 Mft	Nem
Sportlétesítmények fejlesztése	Önk. Mg.	30 Mft	Részben
Helyi kötődést segítő akciók, városmarketing, képzések	Sf.	15 Mft	Igen
Iparterület akcióterület			
Projektek	**Önk. – Önkormányzati fejl. Közszf. – Önkormányzaton kívüli közszféra Mg. – Magán fejl. Sf. – Soft beruházás**	**Becsült költségek**	
Ipari tevékenységek fejlesztése - nagyvállalkozások	Mg.	1000 MFt	Részben
Kisipari tevékenységek, vállalkozások fejlesztése, támogatása - KKV	Mg.	585 Mft	Részben
Környezetbarát beruházások	Mg. Önk.	150 Mft	Részben
K+F terén történő beruházások	Mg.	250 Mft	Részben
Ipari park marketingje	Sf.	15 Mft	Részben
Apátság és Gyári tó akcióterület			
Projektek	**Önk. – Önkormányzati fejl. Közszf. – Önkormányzaton kívüli közszféra Mg. – Magán fejl. Sf. – Soft beruházás**	**Becsült költség**	
Szálláshelybővítés, korszerűsítés	Mg.	110 Mft	Nem
A vendéglátóhelyek EU követelmények színvonalára való felhozása	Mg.	75 Mft	Nem
Program kínálat javítása, rendezvények	Mg. Önk. Sf.	20 Mft	Részben
Kistérségi és települési marketing tevékenység fejlesztése	Mg. Önk. Közszf. Sf.	20 Mft	Részben
Kalandturizmusra építő turisztikai centrum	Mg.	550 Mft	Nem
A Gyári tó környékének rendezése, területhasználatának felülvizsgálata	Önk.	100 Mft	Nem
Új területek kijelölése	Önk.	20 Mft	Nem

lakóterületek és üdülőterületek céljára			
Az Apátságnál lévő Mária forrás rendbehozatala	Önk. Közszf.	50 Mft	Részben
Az Apátság mellett rangjához méltó fogadóterület, kiállító terem esetleg múzeum kialakítása	Önk. Mg.	300 Mft	Részben
Szabadtéri színpad kialakítása	Önk.	60 Mft	Nem
Parkolóhelyek kiépítése	Mg.	25 Mft	Részben
Utak, járdák, tanösvények és kerékpárút építése	Önk.	250 Mft	Részben
Tereprendezés és növénytelepítés	Önk. Közszf.	100 Mft	Részben

1. táblázat

Bélapátfalva település Integrált Városfejlesztési Staratégiájában meghatározásra került egyes projektek, melyek a tematikus és a hosszútávú célok megvalósítását szolgálják részben megvalósultak, azonban a település, a város hosszú távú fejlődésének érdekében a település jövőképét, a meghatározásra került hosszú távú és a rövid távú tematikus célokat, az azóta elért események, valamint az eltelt 6 év megváltozott gazdasági, környezeti, jogi és társadalmi környezetének megfelelően felülvizsgálni és átgondolni szükséges.

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

A település a Belügyminisztérium által támogatott keretek között, a járási rangú városokkal együtt készítteti az Integrált Településfejlesztési Stratégiáját.

Településrendezési terv készítése, módosítása jelenleg nincs folyamatban.

1.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA

1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

- többször módosított 105/2006. (VII.24.) határozattal elfogadott Településszerkezeti Terv
- 21/2014. (XI.28.) rendelettel módosított 14/2012. (XII.01.) önkormányzati rendelettel elfogadott Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv

1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

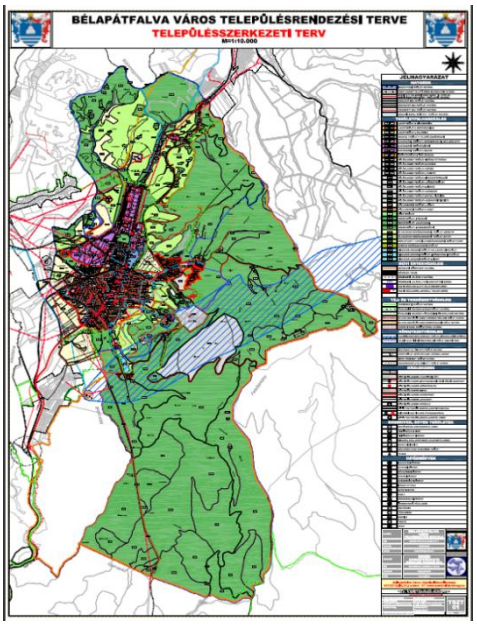

18. térkép

A hatályos településszerkezeti terv a város fő útja (IV. Béla út) menti területeket jellemzően vegyes területként, az ún. gyári lakótelepet kisváros lakóterületként, a központtól nyugatra, illetve dél-nyugatra eső lakóterületeket jellemzően kertvárosiasnak, az egyéb lakóterületeket jellemzően falusias lakóterületnek sorolja a terv. A gazdasági területek a lakott területektől északra, illetve észak-nyugatra találhatók. Az ún. Gyári tó körül üdülőterületek alakultak ki. Az egykori bánya helyén különleges idegenforgalmi terület került kijelölésre.

A terv a településközpont jelentős fejlesztését irányozta elő, a IV. Béla út kiszélesedő területének térré történő átépítésével, környezetében a térfalak és beépítések átértékelésével, városiasabb megjelenésének kialakításával.
A külterületen a szántóterületek aránya csekély, a művelhető területek a belterülettől nyugatra és délre helyezkednek el. A gyep területek a belterülettől északra, és keletre fekszenek. A külterület legnagyobb része erdőterület, amely védelmi rendeltetést kapott.

Jelentős területet és látványában is meghatározó helyet foglal el a volt külszíni bányaterület, mely ma már védett tájképet alkot.

Kertvárosi jellegű lakóterület fejlesztést a terv a meglévő belterülettől dél-nyugatra; falusias lakóterület-fejlesztést – elsősorban a meglévő utcák hegy felöli lezárását - a belterülettől keletre irányoz elő a terv. A fejlesztési területek igénybevételére még nem került sor, jelenleg még – figyelembe véve az alacsony építési igényeket - a város tud beépíthető területet kínálni, de szükséges a továbbfejlesztéshez előkészíteni a területeket. Az ipari-gazdasági célra szánt területek elsősorban az ipari parkban lévő meglévő bővítési területek, itt is vannak még tartalékok.

A településszerkezet jelentős változását jelentheti a tervben javasolt elkerülő út kijelölése és építésének előkészítése. Ennek célja, hogy elsősorban a belső szűk területek tehermentesítése céljából a teherforgalmat átterelje egy tehermentesítő útra.

Folyamatos fejlesztés alatt áll az Apátság és környezete, mely idegenforgalmi szempontból is meghatározó a településen. Kiépült az apátság parkolója, mely kulturált körülményeket biztosít az ide érkező látogatók számára.

1.7. BÉLAPÁTFALVA TÁRSADALMA

1.7.1. Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

1.7.1.1. Állandó népesség

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján megállapítható, hogy Bélapátfalva ***állandó népessége*** (az adott területen lakóhellyel rendelkező személyek száma) 3.187 fő, a Bélapátfalvai járás állandó népessége 9.260, míg Heves megye állandó népessége 310.192 fő volt. Bélapátfalva állandó népessége a Bélapátfalvai járás állandó népességének 34,42%-át, míg Heves megye állandó népességének 1%-át teszi ki. A Bélapátfalvai járás a Heves megyei állandó népesség 3%-át adja.

2013. évben Bélapátfalva állandó népességének száma 3.136 fő volt. A 2000 és 2013 közötti időszak Bélapátfalva településre vonatkozó állandó népesség számának adatait vizsgálva megállapíthatjuk, hogy az állandó népesség száma évről évre átalagosan 29 fővel, azaz 0,8%-kal fogy. A fogyási tendencia a lenti grafikonon is jól látható, a vizsgált 13 év alatt az állandó népesség száma összesen 380 fővel csökkent Bélapátfalván. Ugyanez az állandó népességszám fogyási tendencia figyelhető meg mind járási, mind megyei, mind régiós, mind pedig országos viszonylatban is. Az állandó népesség számának csökkenése általános tendencia a városok tekintetében.

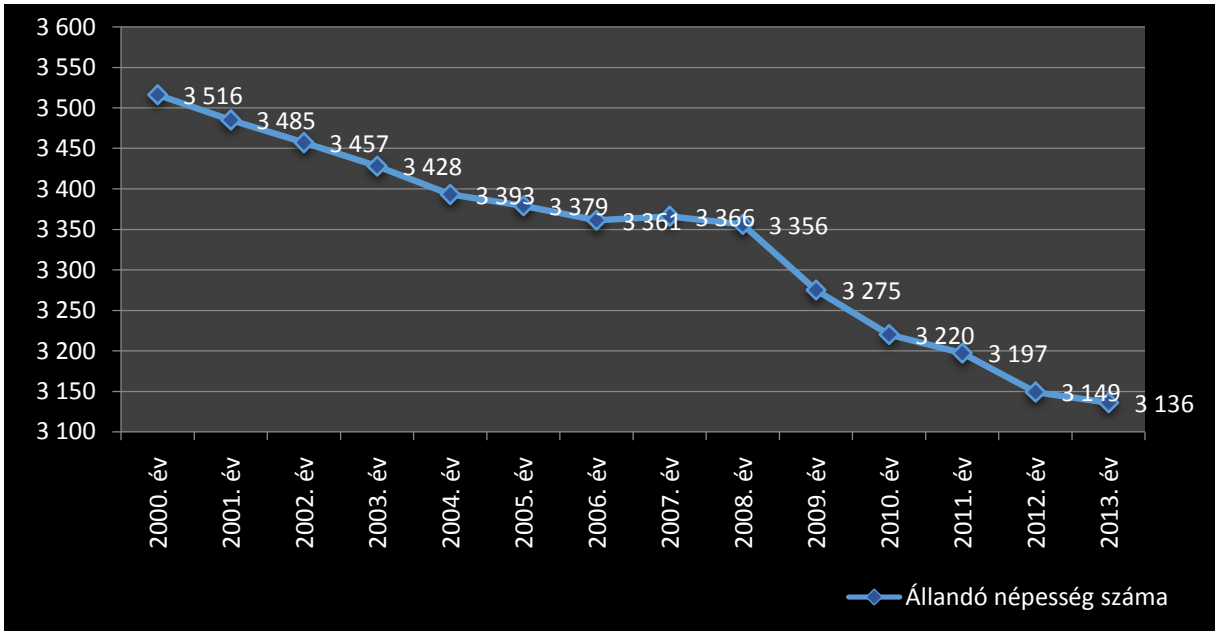

1. grafikon
Állandó népesség számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

Az ***állandó népesség korosztályok szerinti megbontását*** tekintve, az állandó népességen belül a 0-14 évesek arányát vizsgálva megállapíthatjuk, hogy míg az országos átlag a 2000 és

2013 közötti időszakban átlagosan 14,3% körül alakult, addig a Bélapátfalvai járásban és Bélapátfalván is 11% körül mozgott. Bélapátfalva tekintetében az állandó népességen belül a 15-59 évesek aránya az országos, és a járási átlag, azaz 62% körül alakult, a 60 évesek és az a felettiek aránya évről évre növekvő tendenciát mutat a településen, akár csak járási és országos szinteken. A település tekintetében 2013. évben a 60 évesek és az a felettiek aránya elérte a 24,7%-ot, mely az országos átlagot 1%-kal meghaladta, míg a járási 26,9%-tól 2,2%-kal elmaradt.

A 2000-2013 közötti időszakot vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Bélapátfalván az állandó népességből a 0-14 évesek száma átlagosan évről évre 14 fővel, azaz 3,1%-kal, a 15-17 évesek száma átlagosan évről évre 3 fővel, azaz 2,9%-kal, a 18-59 évesek száma átlagosan évről évre 14 fővel, azaz 1%-kal csökken, míg a 60 évesek és az a felettiek száma átlagosan évről évre 1 fővel, azaz 0,24%-kal nő.

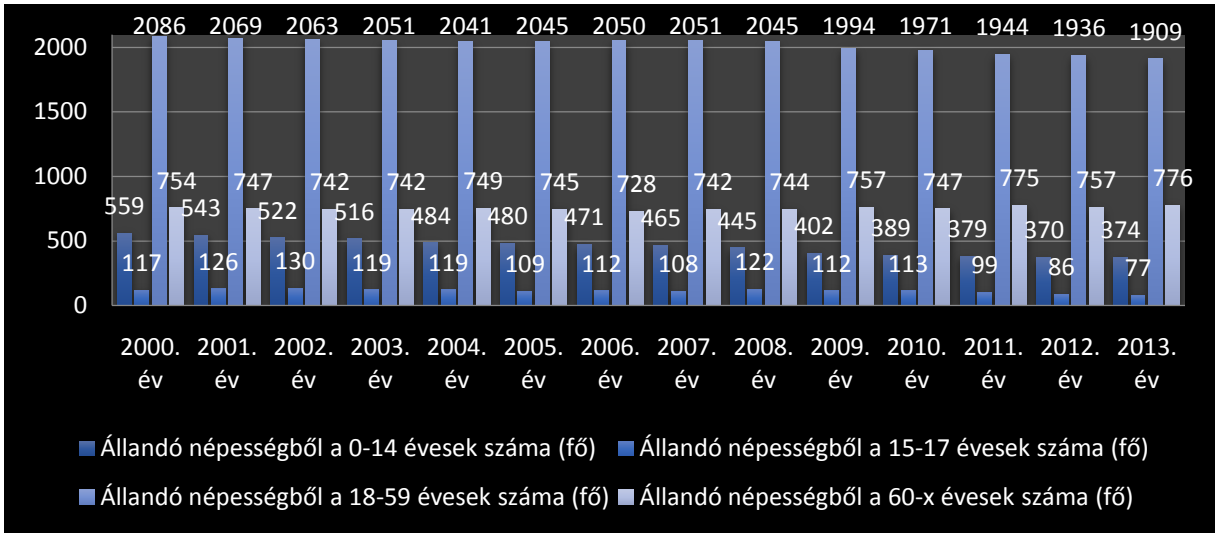

2. grafikon
Állandó népesség korosztályok szerinti megbontásának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

A fentebbiekhez kapcsolódóan az ***öregségi mutatót*** (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves) elemezve arra az eredményre jutunk, hogy Magyarország, a Bélapátfalvai járás és Bélapátfalva tekintetében is, az öregségi mutató évről évre növekszik, azonban megállapítható, hogy amíg 2013. évben az országos átlag 166,7 volt, addig Bélapátfalván 207,5, a Bélapátfalvai járásban pedig 236,3. A Bélapátfalvai járás tekintetében kiemelkedik Bekölce és Nagyvisnyó települése, ahol az öregségi mutató meghaladja a 300-as értéket is. Ezen településeken a legnagyobb mértékű a lakosság elöregedése.

Összességében tehát kijelenthetjük, hogy Bélapátfalva és a Bélapátfalvai járás esetében az országos átlaghoz képest a száz 0-14 évesre több 60 éves és a feletti jut az országos átlaghoz képest, azaz a település és a járás népességére az átlagoshoz képest nagyobb mértékben jellemző az elöregedő lakosság.

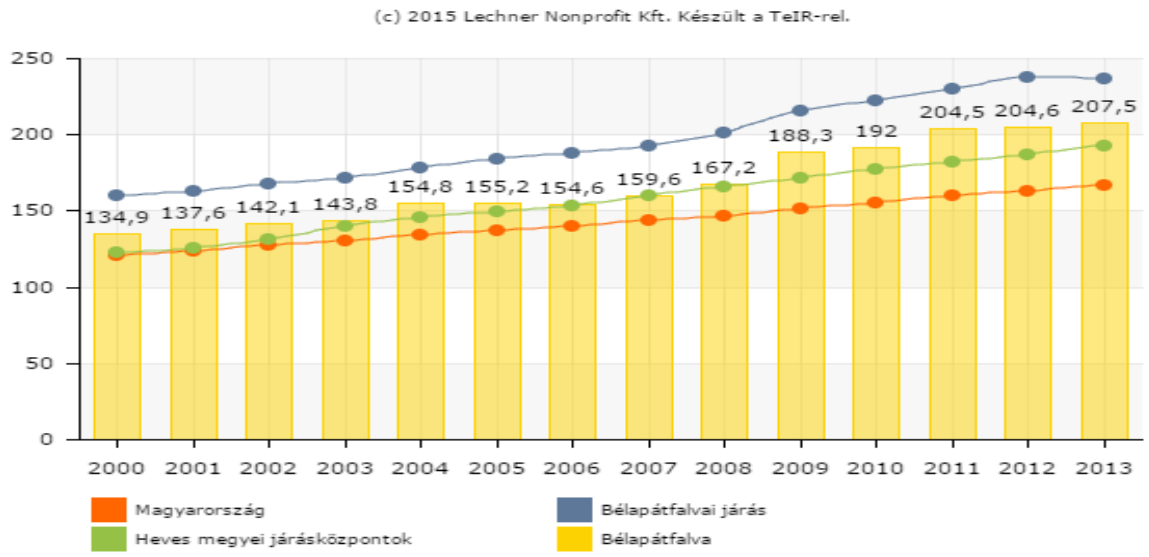

3. grafikon
Öregségi mutató
(Forrás: TEIR)

Az ***állandó népességen belül a nemek szerinti arányokat*** vizsgálva megállapíthatjuk, hogy 2013. évben Bélapátfalván a férfiak száma elérte az 1.480 főt, mely a teljes bélapátfalvai állandó népesség 47,19%-a volt. Ugyanebben az évben a nők száma 1.656 fő volt a településen, mely a teljes állandó népesség 52,70%-át teszi ki. 2000. év óta a tendencia nem változott az állandó népességen belül a nemek aránya folyamatosan 52% és 47% körül alakult a nők javára, melyet a lentebbi grafikon is jól szemléltet.

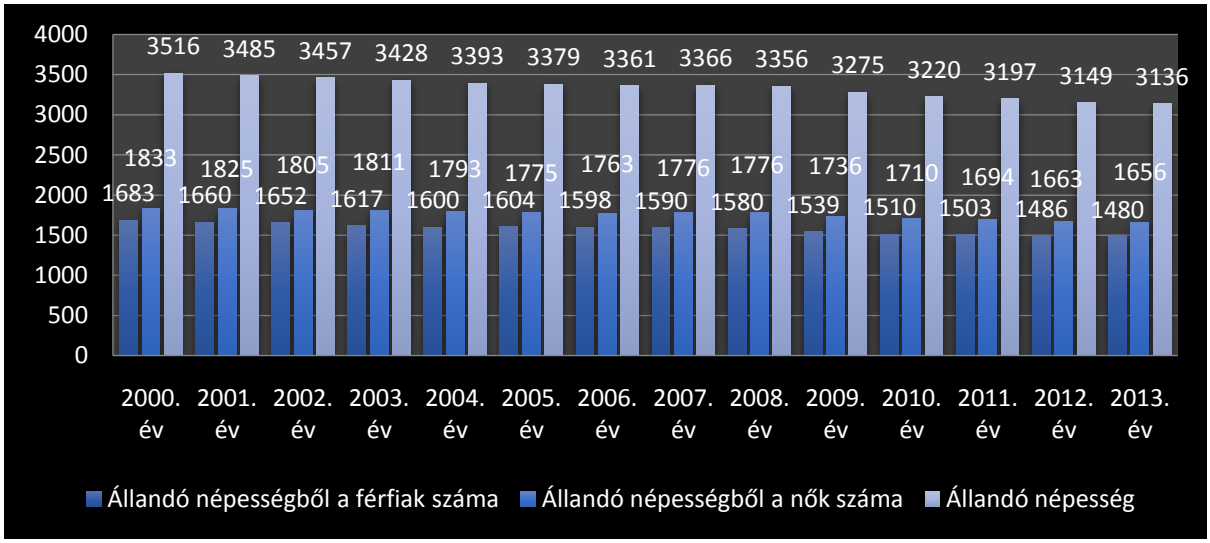

4. grafikon
Állandó népesség nemek szerinti megbontásának adatai a 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

Az ***állandó népességen belül a nemek szerinti arányok korosztályok szerinti*** alakulását vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a vizsgált időszakban az állandó népességen belül a 18-59

éves férfiak korcsoportjában a férfiak száma évről évre átlagosan 6 fővel csökkent, míg a 60 éves és az a feletti férfiak korcsoportja nagyjából stagnált.

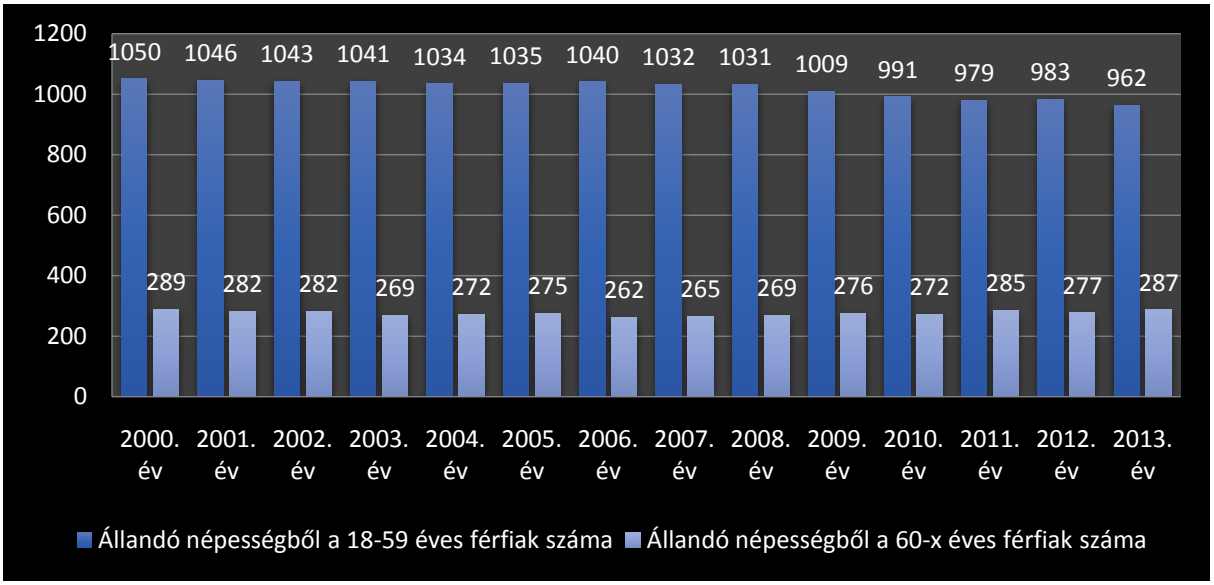

5. grafikon

Állandó népességből a férfiak adatai korosztályok szerinti bontásban a 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván

(Forrás: KSH)

A 2000 és 2013 közötti időszakot tekintve, az állandó népességen belül a 18-54 éves nők korcsoportját vizsgálva megállapíthatjuk, hogy számuk évről évre átlagosan 10 fővel csökken, míg az 55 éves és az a feletti nők korcsoportja átlagosan 5 fővel évről évre növekszik.

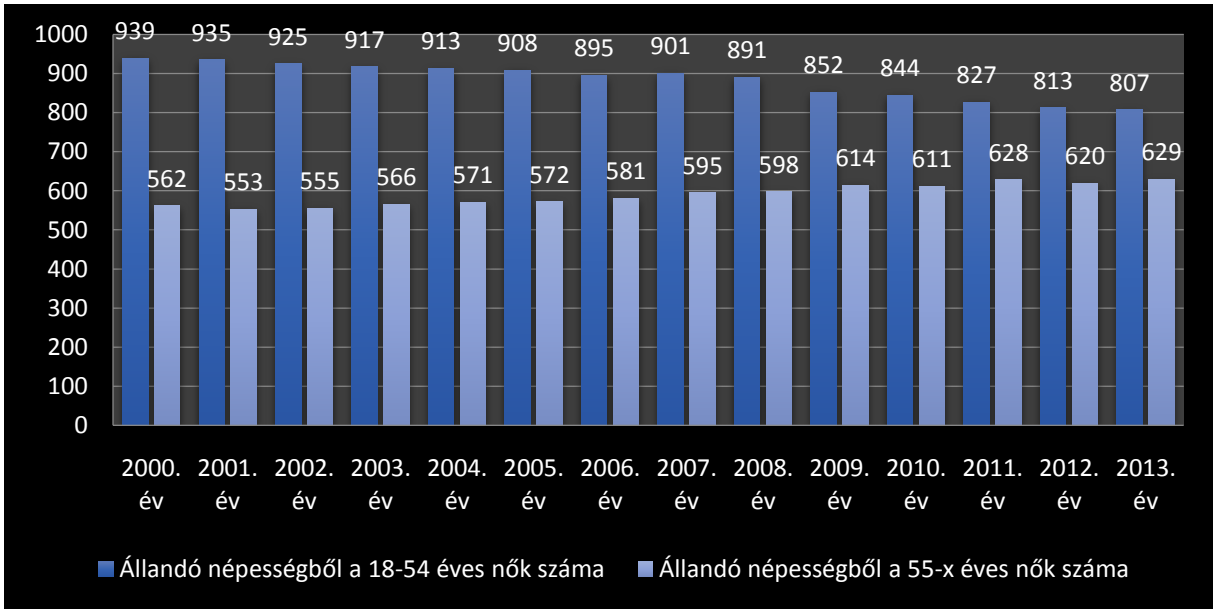

6. grafikon

Állandó népességből a nők adatai korosztályok szerinti bontásban a 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván

(Forrás: KSH)

Összességében elmondható, hogy 2000. év óta a tendencia nem változott, az állandó népességen belül a nemek aránya folyamatosan 52% és 47% körül alakult a nők javára. A legnagyobb eltérések, azaz a 4%-os férfitöbblet a 20-24 éves korúak, míg az 5%-os női többlet a 85 év felettiek között mutatkoznak. Ugyanakkor az is elmondható, hogy a nemek megoszlása az elmúlt pár évben érdemben nem változott.

1.7.1.2. Lakónépesség

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján Bélapátfalva ***lakónépessége*** (az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma) 3.092 fő, a Bélapátfalvai járás lakónépessége 8.978 fő, míg Heves megye lakónépessége 308.882 fő volt.

Bélapátfalva lakónépessége a Bélapátfalvai járás lakónépességének 34,44%-át, míg Heves megye lakónépességének 1%-át teszi ki. A Bélapátfalvai járás a Heves megyei lakónépesség 2,9%-át adja.

2013. évben Bélapátfalva lakónépessége 3.077 fő volt. A 2000 és 2013 közötti időszakban Bélapátfalva településre vonatkozó lakónépesség számának adatait vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a lakónépesség száma évről évre átlagosan 33 fővel, azaz 1%-kal fogy. 2010. évben a település lakónépessége elérte mélypontját, ekkor 3.027 fő volt a lakónépesség száma.

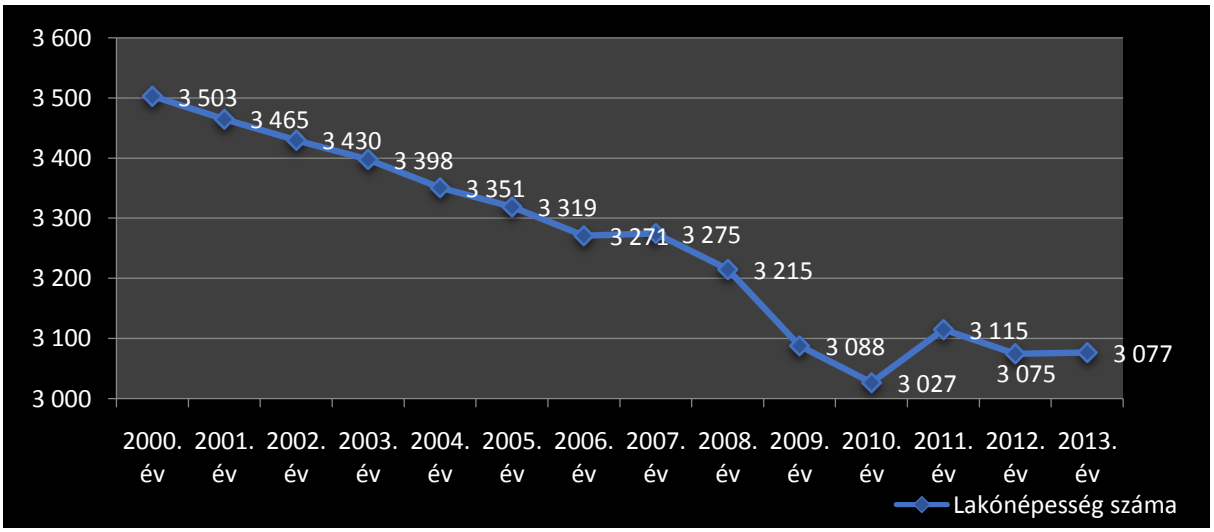

7. grafikon
Lakónépesség számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

A ***külterületen élő lakónépesség*** száma a 2011. évi népszámlálási adatok alapján Bélapátfalva településen 6 fő, a Bélapátfalvai járásban 21 fő, míg Heves megyében 1.728 fő volt. Bélapátfalva külterületen élő lakónépessége a Bélapátfalvai járás lakónépességének 28,57%-át, míg Heves megye lakónépességének 0,34%-át teszi ki. A Bélapátfalvai járás a Heves megyei külterületen élő lakónépesség 1,22%-át adja.

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján Bélapátfalva, a Bélapátfalvai járás és a Heves megyei ***lakónépesség korosztályok szerinti megbontásának*** adatai az alábbiak szerint alakultak:

Mutató megnevezése	Terület	Fő	% (megyei adatokhoz viszonyítva)	% (járási adatokhoz viszonyítva)
Lakónépességből a 0 évesek száma	Heves megye	2.715	-	-
	Bélapátfalvai járás	56	2,06	-
	Bélapátfalva	*17*	*0,63*	*30,36*
Lakónépességből a 1 évesek száma	Heves megye	2.668	-	-
	Bélapátfalvai járás	49	1,84	-
	Bélapátfalva	*10*	*0,37*	*20,41*
Lakónépességből a 2 évesek száma	Heves megye	2.923	-	-
	Bélapátfalvai járás	73	2,50	-
	Bélapátfalva	*20*	*0,68*	*27,40*
Lakónépességből a 3 évesek száma	Heves megye	2.989	-	-
	Bélapátfalvai járás	82	2,74	-
	Bélapátfalva	*32*	*1,07*	*39,02*
Lakónépességből a 4 évesek száma	Heves megye	3.029	-	-
	Bélapátfalvai járás	62	2,05	-
	Bélapátfalva	*15*	*0,50*	*24,19*
Lakónépességből a 5 évesek száma	Heves megye	3.012	-	-
	Bélapátfalvai járás	80	2,66	-
	Bélapátfalva	*35*	*1,16*	*43,75*
Lakónépességből a 6 évesek száma	Heves megye	2.985	-	-
	Bélapátfalvai járás	57	1,91	-
	Bélapátfalva	*19*	*0,64*	*33,33*
Lakónépességből a 7 évesek száma	Heves megye	2.931	-	-
	Bélapátfalvai járás	65	2,22	-
	Bélapátfalva	*30*	*1,02*	*46,15*
Lakónépességből a 7-14 évesek száma	Heves megye	25.008	-	-
	Bélapátfalvai járás	596	2,38	-
	Bélapátfalva	*219*	*0,88*	*36,74*
Lakónépességből a 14 évesek száma	Heves megye	3.449	-	-
	Bélapátfalvai járás	83	2,41	-
	Bélapátfalva	*26*	*0,75*	*31,33*
Lakónépességből a 15-18 évesek száma	Heves megye	15.312	-	-
	Bélapátfalvai járás	408	2,66	-
	Bélapátfalva	*144*	*0,94*	*35,29*
Lakónépességből a 19 évesek száma	Heves megye	3.915	-	-
	Bélapátfalvai járás	91	2,32	-
	Bélapátfalva	*31*	*0,79*	*34,07*

Mutató megnevezése	Terület	Fő	% (megyei adatokhoz viszonyítva)	% (járási adatokhoz viszonyítva)
Lakónépességből a 20-29 évesek száma	Heves megye	35.214	-	-
	Bélapátfalvai járás	906	2,57	-
	Bélapátfalva	*296*	*0,84*	*32,67*
Lakónépességből a 30-39 évesek száma	Heves megye	45.262	-	-
	Bélapátfalvai járás	1.268	2,80	-
	Bélapátfalva	*478*	*1,06*	*37,70*
Lakónépességből a 40-59 évesek száma	Heves megye	86.328	-	-
	Bélapátfalvai járás	2.683	3,11	-
	Bélapátfalva	*974*	*1,13*	*36,30*
Lakónépességből a 60 és több éves népesség száma	Heves megye	77.522	-	-
	Bélapátfalvai járás	2.567	3,31	-
	Bélapátfalva	*802*	*1,03*	*31,24*

2. táblázat

Lakónépesség korosztályok szerinti megbontásának adatai a 2011. évi adatok alapján
(Forrás: KSH)

A lakónépesség korosztályok szerinti bontását vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Bélapátfalva lakónépességének különböző korosztályai átlagosan a Bélapátfalvai járás korosztályainak 36%-át, míg Heves megye korosztályainak 1%-át teszik ki. A Bélapátfalvai járás lakónépességeinek korosztályai átlagosan Heves megye korosztályainak 2,5%-át adják. A lakónépesség 0-14 éves korosztályának aránya a 2011. évi népszámlálási adatok alapján országosan 14,6%, a járási adatok szerint 11,8%, míg Bélapátfalva település esetében 11,9% volt. A lakónépességen belül a 15-59 évesek aránya országosan 62%, járási szinten 59,7%, míg települési szinten 62,2% volt. A lakónépességen belül a 60 évesek és az a felettiek aránya országosan 23,5%, járási szinten 28,6%, míg települési szinten 25,9% volt.

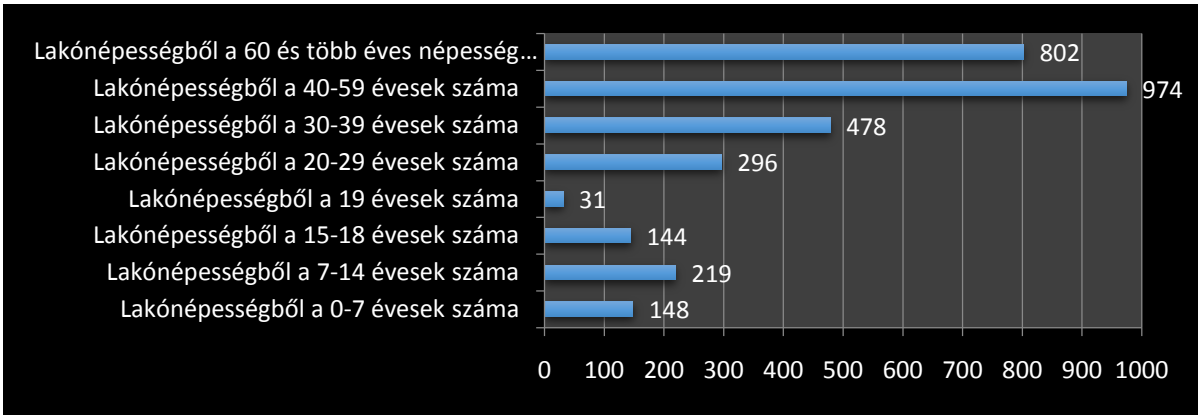

8. grafikon

Lakónépesség korosztályok szerinti megbontásának adatai a 2011. évi népszámlálási adatok alapján Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

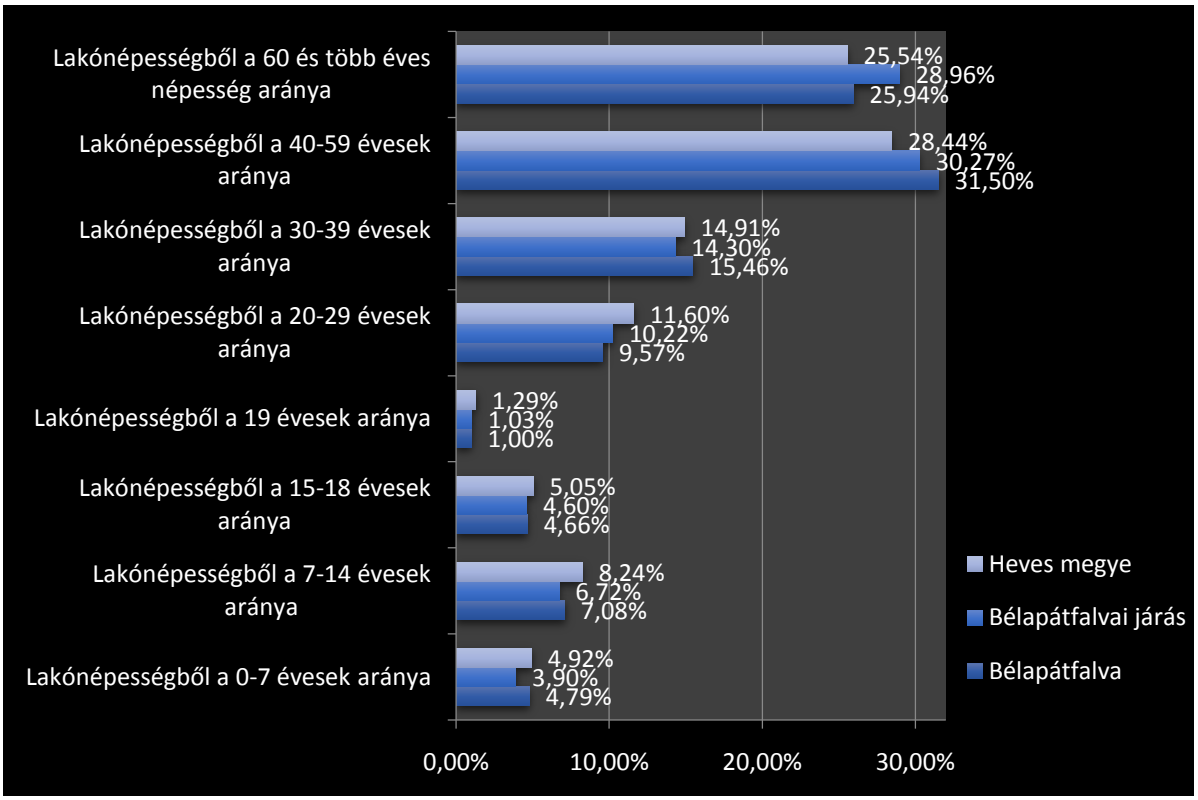

9. grafikon

Lakónépesség korosztályok szerinti megbontásának aránya a 2011. évi népszámlálási adatok alapján (területi összehasonlítás)
(Forrás: KSH)

Az országos adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a 0-14 éves korosztály aránya Bélapátfalva település és a Bélapátfalvai járás esetében elmarad az országos átlagtól, míg a 15-59 évesek, valamint a 60 évesek és az a felettiek esetében meghaladja az országos átlagot különösen a Bélapátfalvai járás esetében, azaz a járás és Bélapátfalva település lakónépessége az országos átlaghoz képest nagyobb mértékben elöregedő. A járás településeit tekintve Bekölce, Balaton és Mikófalva is kiemelkedik az országos átlaghoz képesti kedvezőtlenebb mutatóival.

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján Bélapátfalva, a Bélapátfalvai járás és a Heves megyei ***lakónépesség nemek szerinti*** adatai az alábbiak szerint alakultak:

Mutató megnevezése	Terület	Fő	% (megyei adatokhoz viszonyítva)	% (járási adatokhoz viszonyítva)
Lakónépességből a férfiak száma	**Heves megye**	**145.236**	**-**	**-**
	Bélapátfalvai járás	**4.241**	**2,92**	**-**
	Bélapátfalva	***1.433***	***0,99***	***33,79***
Lakónépességből a 0-14 éves férfiak száma	Heves megye	23.312	-	-
	Bélapátfalvai járás	554	2,38	-
	Bélapátfalva	*182*	*0,78*	*32,85*

Mutató megnevezése	Terület	Fő	% (megyei adatokhoz viszonyítva)	% (járási adatokhoz viszonyítva)
Lakónépességből a 15-29 éves férfiak száma	Heves megye	27.824	-	-
	Bélapátfalvai járás	707	2,54	-
	Bélapátfalva	*235*	*0,84*	*33,24*
Lakónépességből a 30-39 éves férfiak száma	Heves megye	23.007	-	-
	Bélapátfalvai járás	663	2,88	-
	Bélapátfalva	*248*	1,08	37,41
Lakónépességből a 40-59 éves férfiak száma	Heves megye	41.735	-	-
	Bélapátfalvai járás	1.349	3,23	-
	Bélapátfalva	*475*	1,14	35,21
Lakónépességből a 60 és több éves férfiak száma	Heves megye	29.358	-	-
	Bélapátfalvai járás	968	3,30	-
	Bélapátfalva	*293*	1,00	30,27
Lakónépességből a nők száma	**Heves megye**	**163.646**	**-**	**-**
	Bélapátfalvai járás	**4.737**	**2,89**	**-**
	Bélapátfalva	***1.659***	**1,01**	**35,02**
Lakónépességből a 0-14 éves nők száma	Heves megye	22.017	-	-
	Bélapátfalvai járás	501	2,28	-
	Bélapátfalva	*185*	0,84	36,93
Lakónépességből a 15-29 éves nők száma	Heves megye	26.617	-	-
	Bélapátfalvai járás	698	2,62	-
	Bélapátfalva	*236*	0,89	33,81
Lakónépességből a 30-39 éves nők száma	Heves megye	22.255	-	-
	Bélapátfalvai járás	605	2,72	-
	Bélapátfalva	*230*	1,03	38,02
Lakónépességből a 40-59 éves nők száma	Heves megye	44.593	-	-
	Bélapátfalvai járás	1.334	2,99	-
	Bélapátfalva	*499*	1,12	37,41
Lakónépességből a 60 és több éves nők száma	Heves megye	48.164	-	-
	Bélapátfalvai járás	1.599	3,32	-
	Bélapátfalva	*509*	31,83	31,83

3. táblázat

Lakónépesség nemek szerinti megbontásának adatai a 2011. évi adatok alapján
(Forrás: KSH)

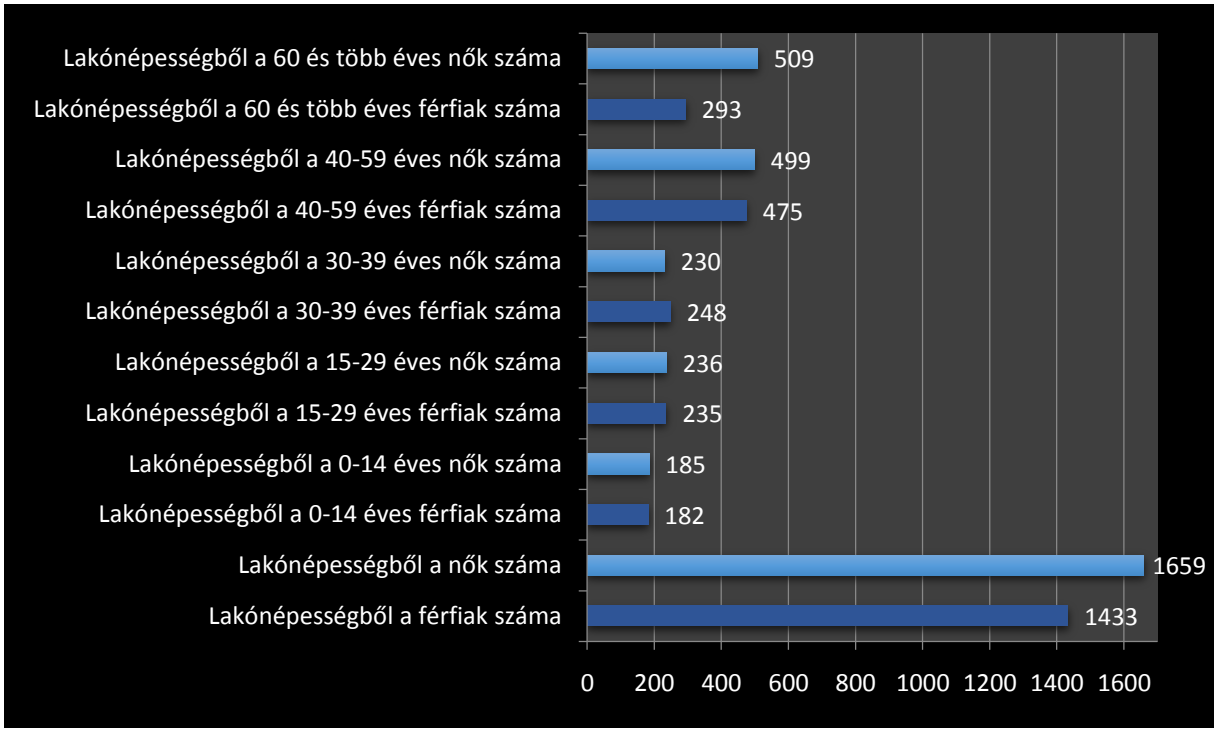

10. grafikon

Lakónépesség nemek szerinti megbontásának adatai a 2011. évi adatok alapján Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

A fenti grafikon alapján elmondható, hogy a 0-39 éves korosztály esetében a nők és a férfiak aránya viszonylag kiegyenlített a laknépességen belül, azonban a 40-60, illetve az e feletti korosztály esetében az életkor növekedésével a férfiak aránya csökken a lakónépességen belül. Ez az arány megegyezik a megyei és az országos átlaggal.

2011. évet vizsgálva a lakónépességen belül a férfiak arány 46,35%, míg a nők aránya 53,65% volt. A 2001 és 2013 év közötti adatokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a lakónépességen belül a nők aránya átlagosan 52,74%-ot tesz ki, illetve tendenciaként megállapítható, hogy a lakónépességen belül a nők száma évről évre átlagosan 15 fővel csökken, mely a lentebb található grafikonon is jól megfigyelhető.

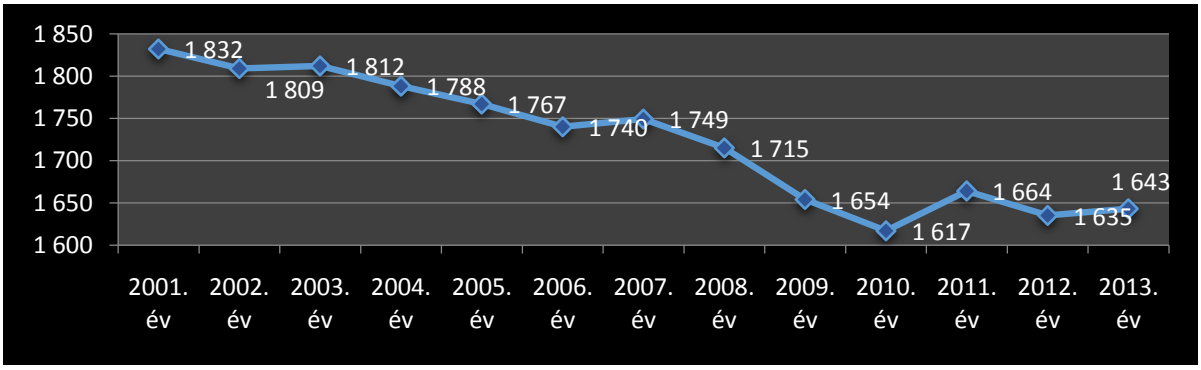

11. grafikon

Lakónépességből a nők számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

A 2001 és 2013 év közötti adatokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a lakónépességen belül a férfiak aránya átlagosan 46,28%-ot tesz ki, illetve tendenciaként megállapítható, hogy a lakónépességen belül a férfiak száma évről évre átlagosan 17 fővel csökken, mely a lentebb található grafikonon is jól megfigyelhető.

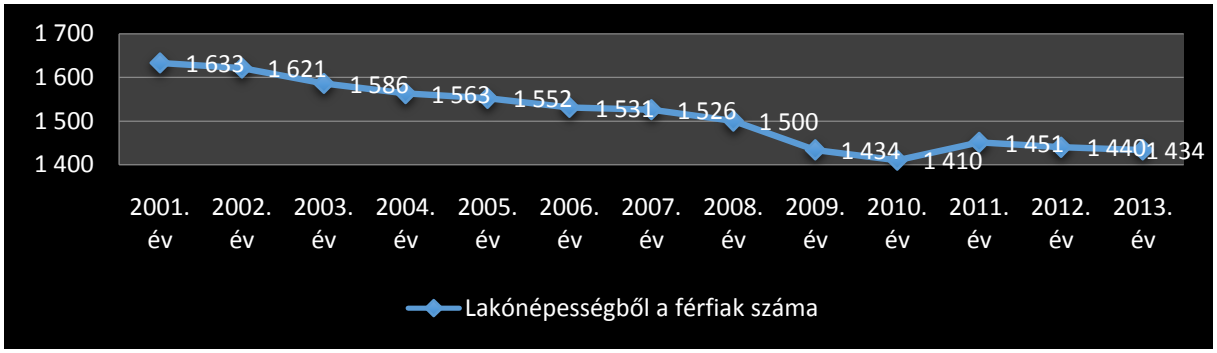

12. grafikon
Lakónépességből a férfiak számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván (Forrás: KSH)

A férfiak és a nők lakónépességen belüli arányát együttesen vizsgálva megállapíthatjuk, hogy számuk évről évre csökken, valamint hogy a nők lakónépességen belüli aránya 6,5%-kal nagyobb, mint a férfiaké, azaz átlagosan 211 fővel több nő él a településen, mint férfi.

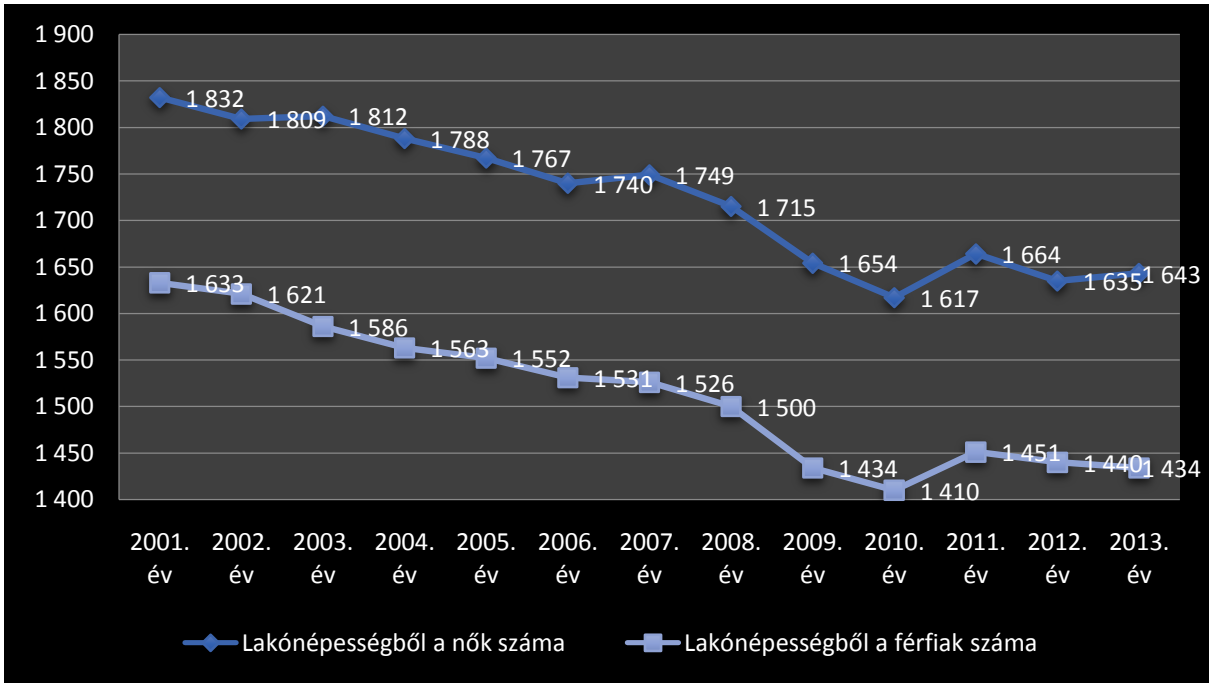

13. grafikon
Lakónépességből a nők és férfiak számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban (Forrás: KSH)

1.7.1.3. Népmozgalom

Az ***élveszületések számát*** tekintve megállapíthatjuk, hogy évente átlagosan 24 élveszületés van Bélapátfalva településen.

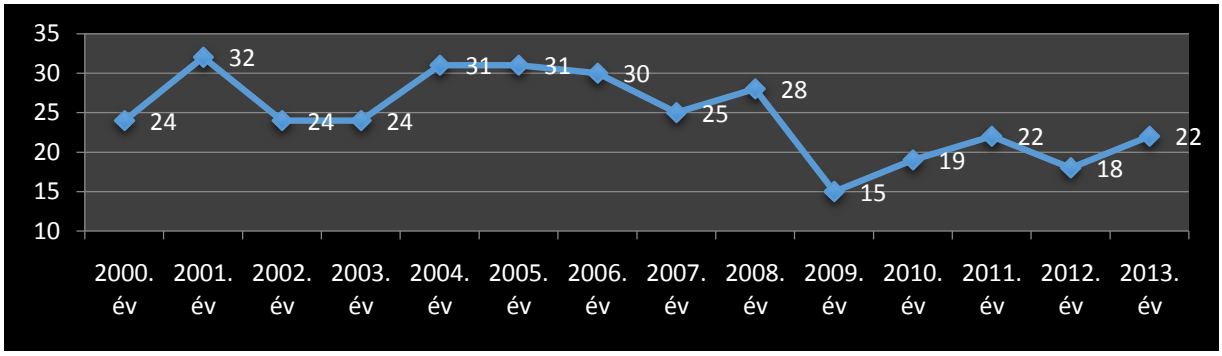

14. grafikon
Élveszületések számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

Az élveszületések nemek közötti arányát vizsgálva az érintett időszakban megállapíthatjuk, hogy átlagosan az élve született gyermekek 57%-a fiú, míg 43%-a lány Bélapátfalva településen.

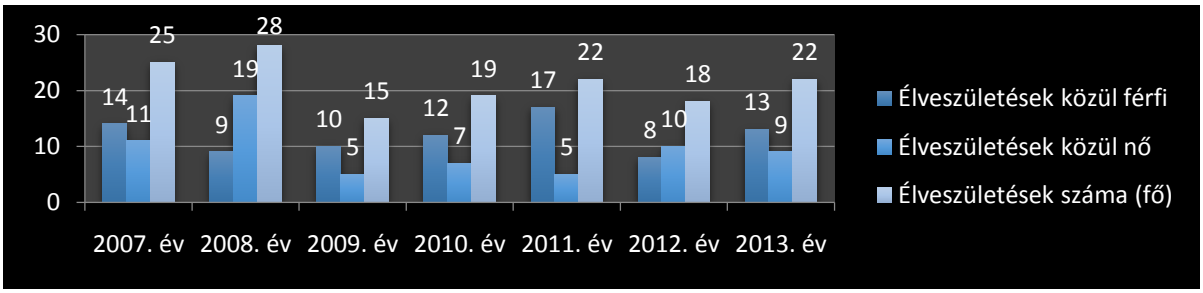

15. grafikon
Élveszületések számának alakulása és azon belül a nemek arányának vizsgálata a 2007-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

A ***halálozások számát*** tekintve megállapíthatjuk, hogy évente átlagosan 82 haláleset van a településen.

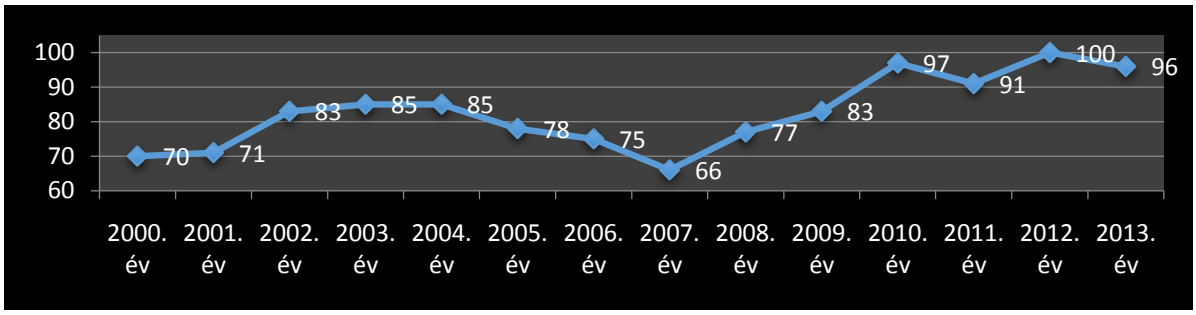

16. grafikon
Halálozások számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

A fenti adatokat együttesen vizsgálva elmondhatjuk, hogy 2000 és 2013 közötti időszakban a halálozások száma átlagosan 58 fővel meghaladta az élveszületések számát. Tendenciaként megfigyelhető, hogy míg a halálozások száma évről évre növekszik, addig az élve születések száma évről évre csökken.

A halálozások nemek közötti arányát vizsgálva az érintett időszakban megállapíthatjuk, hogy átlagosan a halálozási eseteket tekintve az összes halálesetből 40% a férfi, míg 60% a nő Bélapátfalva településen.

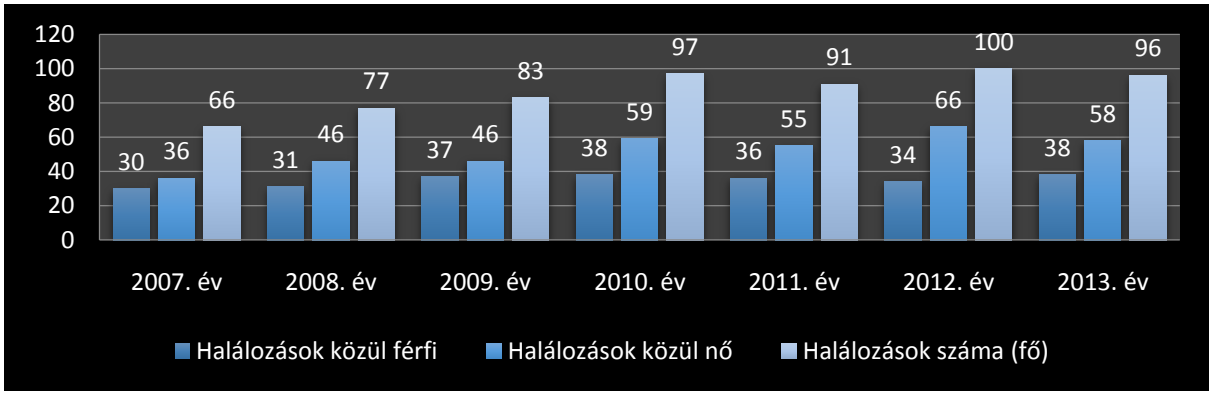

17. grafikon
Halálozások számának alakulása és a nemek arányának vizsgálata 2007-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva tekintetében megállapítható, hogy az élveszületések és a halálozások különbsége a 2000 és 2013 közötti időszakban negatív, azaz a járási, a megyei, a régiós és az országos tendenciákkal összhangban természetes fogyás figyelhető meg a településen.

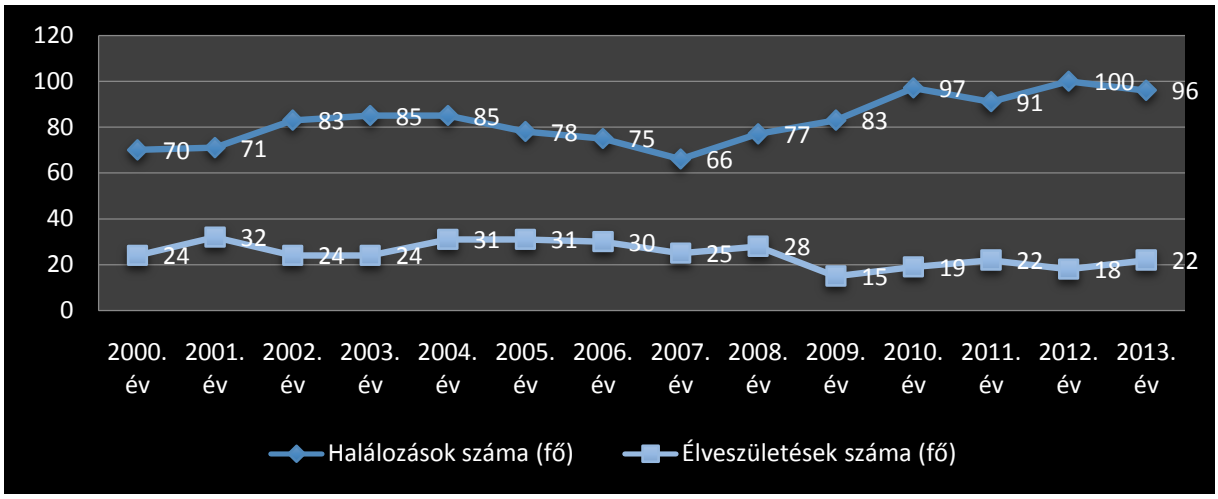

18. grafikon
Élveszületések és halálozások számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

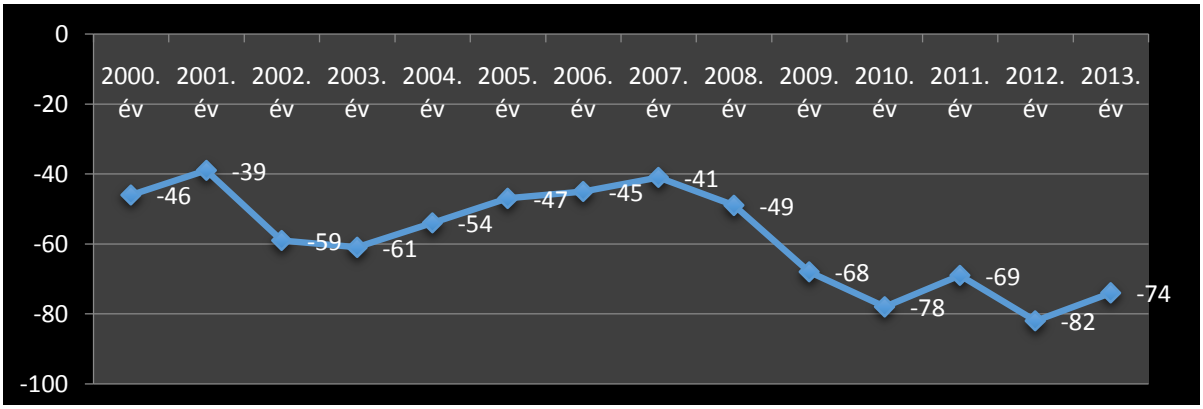

19. grafikon
Természetes fogyás
(Forrás: KSH)

Negatív tendencia, hogy a települési adatok jóval alatta maradnak mind a járási, mind pedig az országos átlagnak, azaz megállapítható, hogy az átlaghoz képest nagyobb Bélapátfalván a természetes fogyás mértéke.

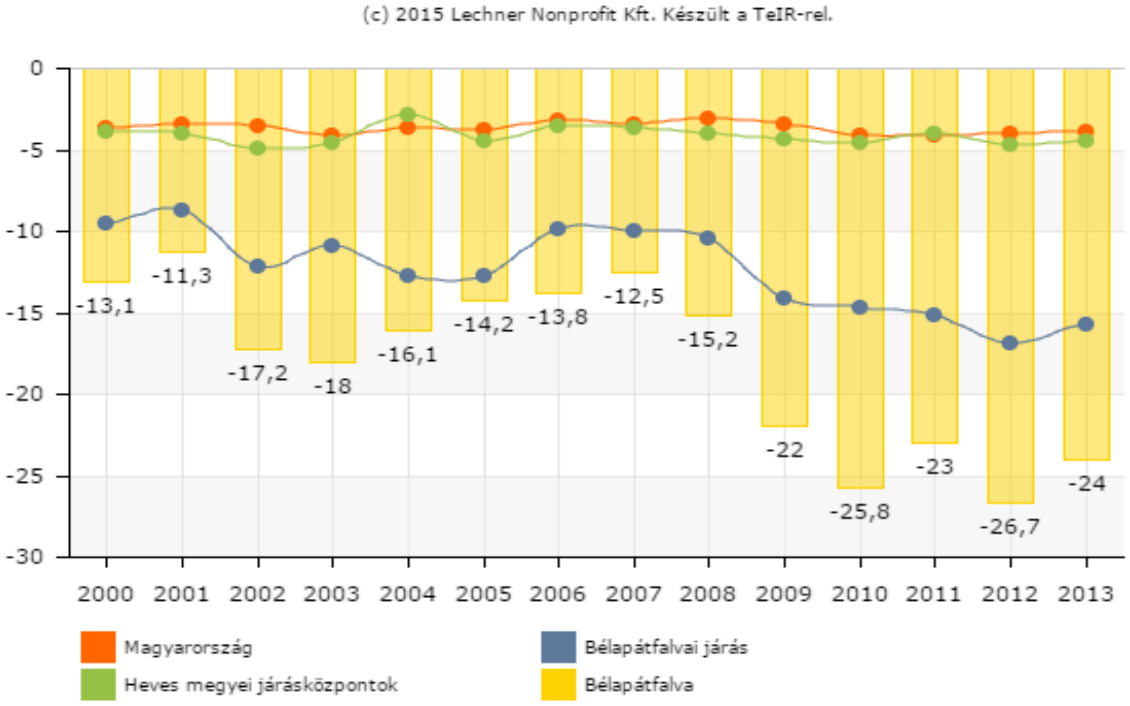

20. grafikon
Természetes fogyás
(Forrás: TEIR)

A Bélapátfalvai járást tekintve Mikófalván és Bélapátfalván a legmagasabb a természetes fogyás mértéke.

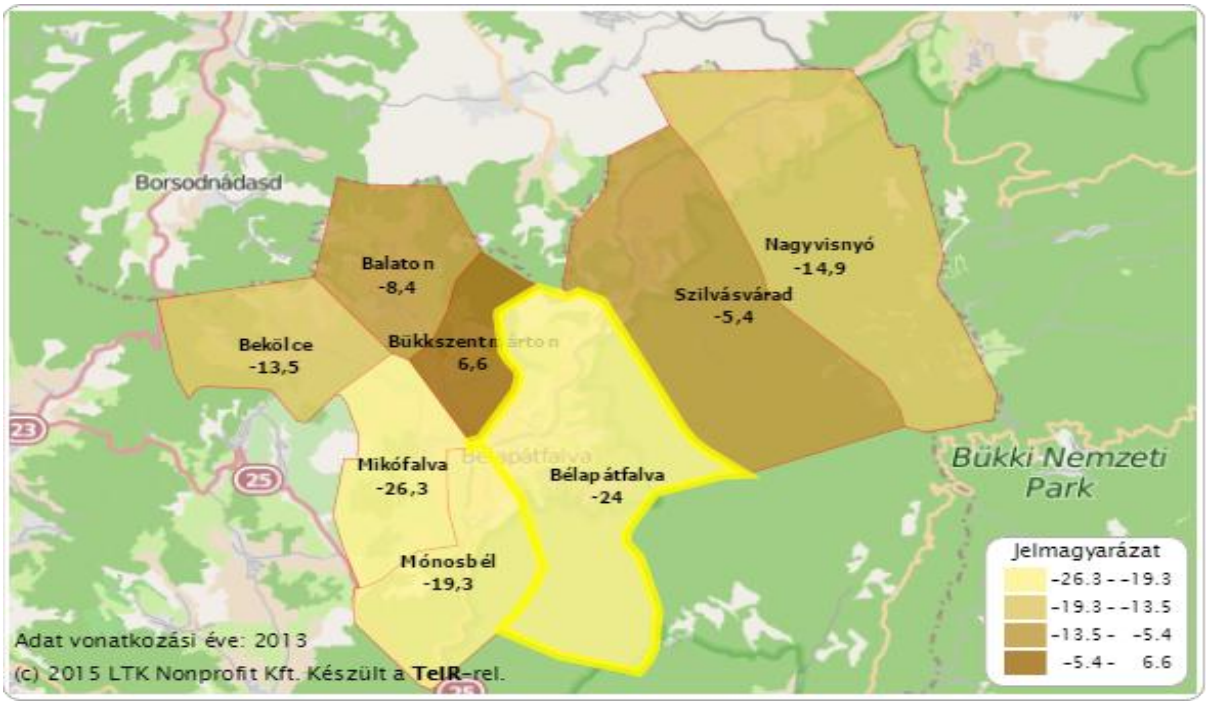

1. ábra
Természetes fogyás a Bélapátfalvai járásban
(Forrás: TEIR)

Bélapátfalva településén a ***házasságkötések és a válások számának*** alakulását tekintve a 2000 és a 2013 közötti időszakban átlagosan évente 11 házasságkötés volt, melyek száma az utóbbi években csökkent. A válásokat tekintve a vizsgált időszakban átlagosan évente 7 válás volt, az utóbbi két évben számuk növekedett.

21. grafikon
Házasságkötések száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

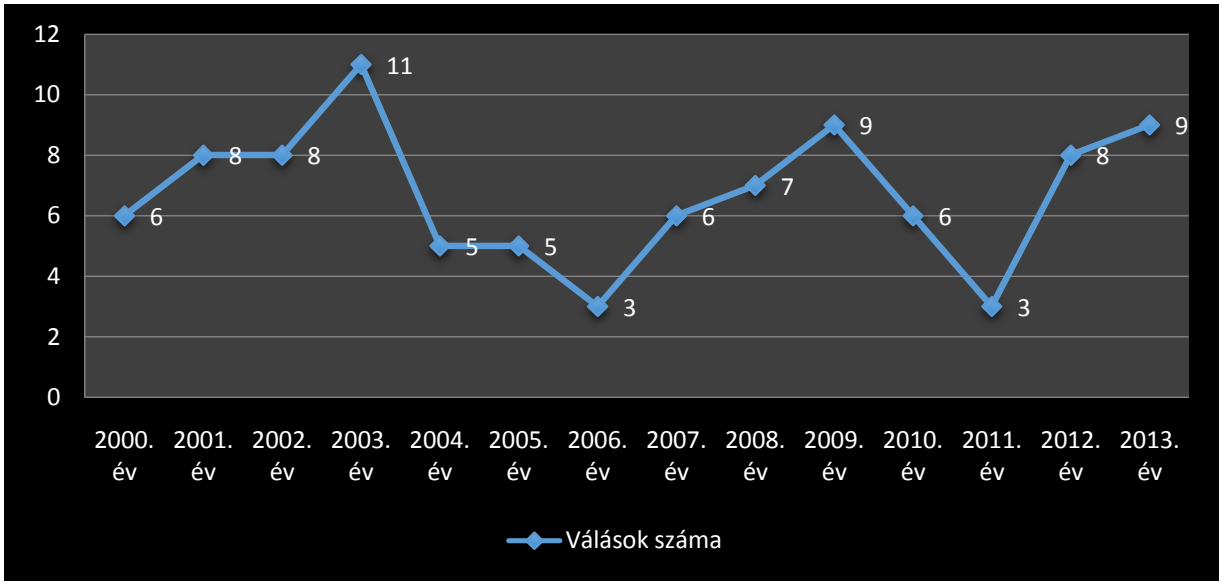

22. grafikon
Válások száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

A házasságkötések és válások számát együttesen vizsgálva elmondhatjuk, hogy egy két évtől (2003. és 2007. évek) eltekintve csak az utolsó két évben haladta meg a válások száma a házasságkötések számát.

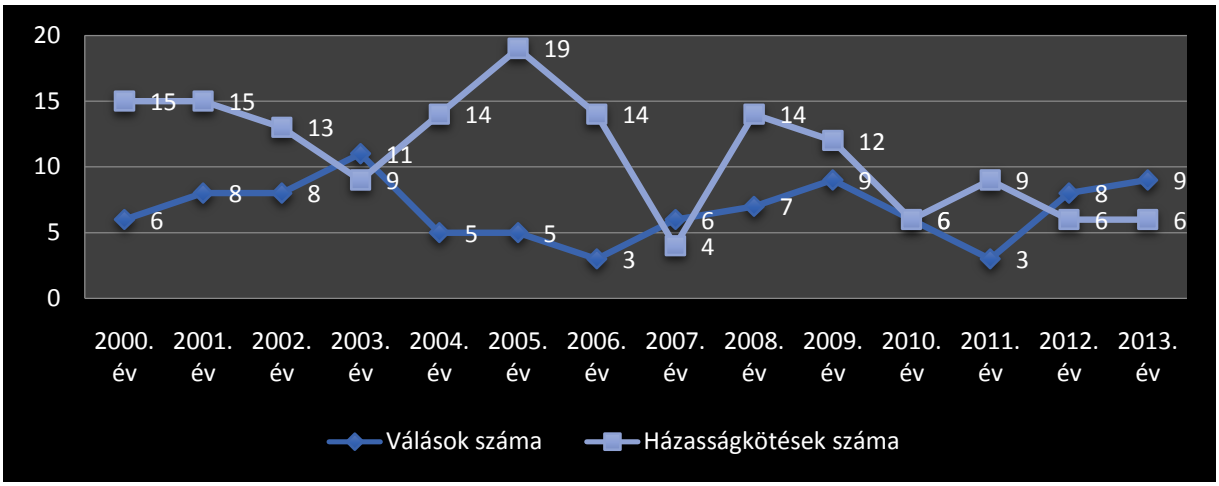

23. grafikon
Válások és házasságkötések száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva település esetében az ***odavándorlások és az elvándorlások*** száma a vizsgált időszakban az alábbiak szerint alakult: átlagosan évente 152 esetben történt odavándorlás és évente átlagosan 139 esetben pedig elvándorlás. Összességében tehát elmondható, hogy a vándorlási egyenleg pozitív volt.

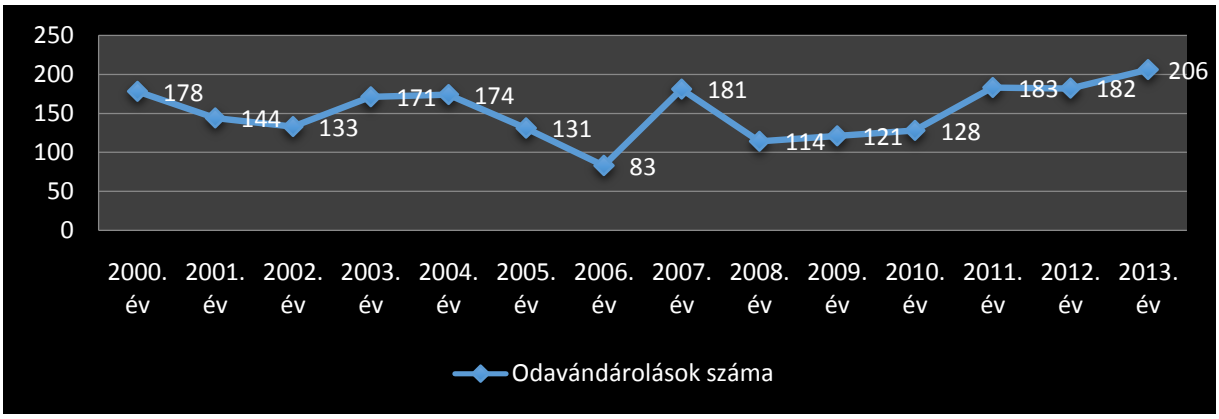

24. grafikon
Odavándorlások száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

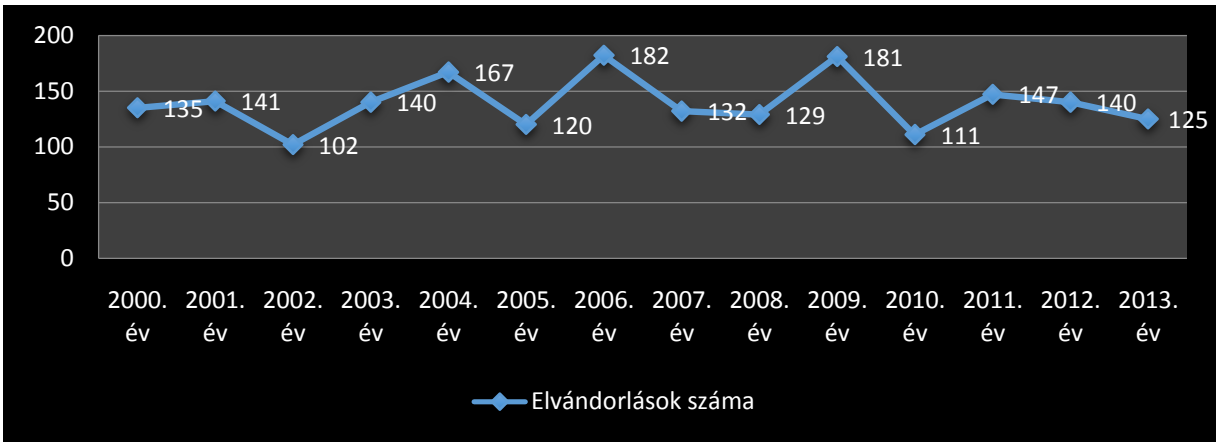

25. grafikon
Elvándorlások száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

A vizsgált időszakban 3 évtől eltekintve az odavándorlás és az elvándorlás különbözete pozitív volt, 2013. évben az odavándorlás 81 esettel meghaladta az elvándorlás számát.

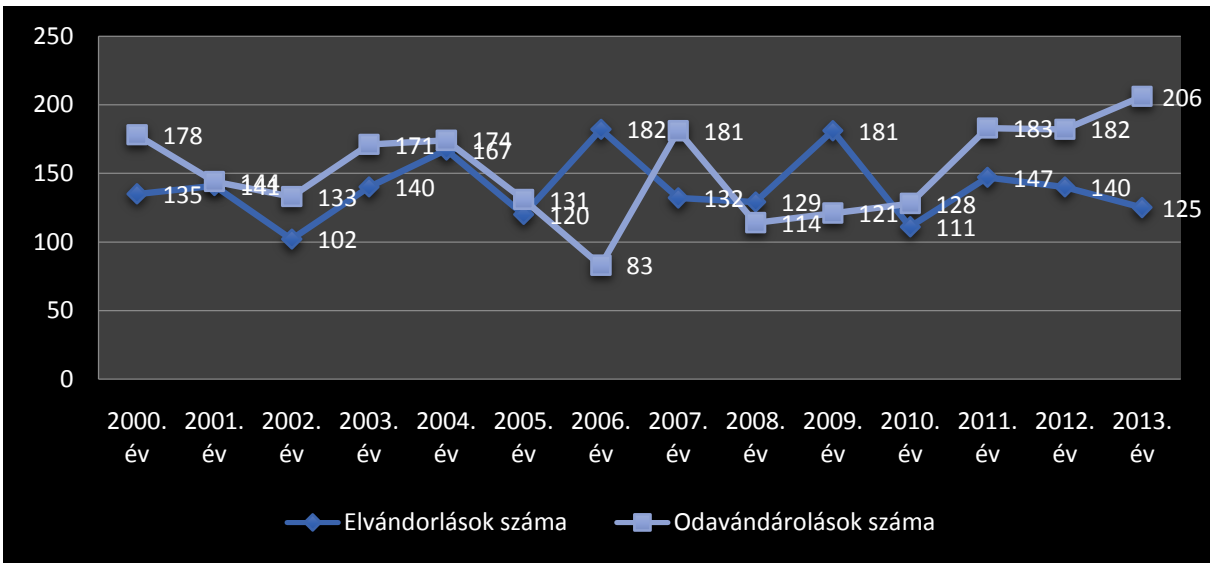

26. grafikon
Elvándorlások és odavándorlások száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

A vándorlási egyenleget tekintve Bélapátfalva a Bélapátfalvai járáshoz képeset pozitív helyzetben van, mivel mutatója a vizsgált időszakban mindig meghaladta a járási, illetve az országos átlagot is.

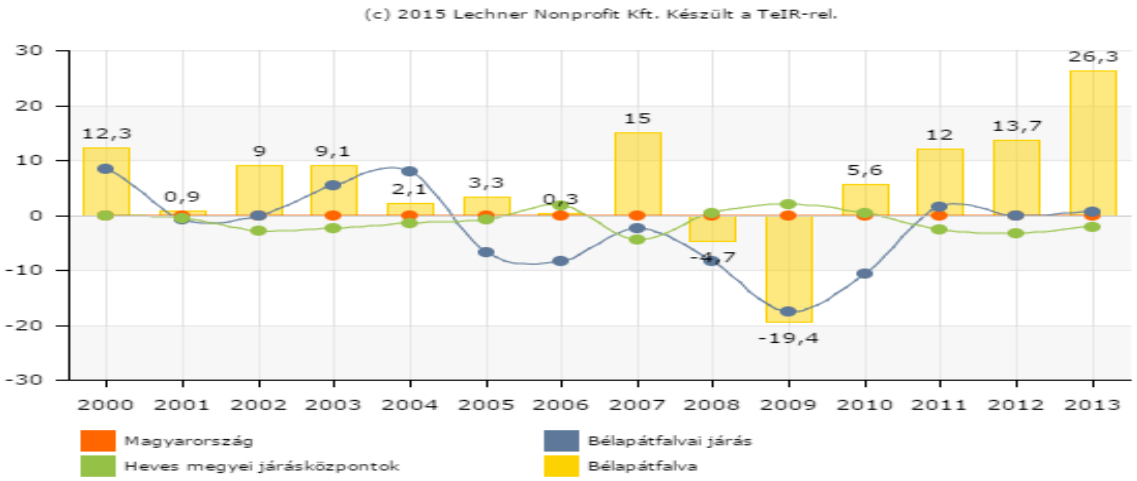

27. grafikon
Vándorlási egyenleg
(Forrás: TEIR)

A Bélapátfalvai járást tekintve a 8 településből csak 3 településnek pozitív a vándorlási egyenlege, a mutató értéke Bükkszentmárton (29,7) településen a legmagasabb, majd őt követei Bélapátfalva (26,3) és Balaton (4,7).

1.7.1.4. Nemzetiségi összetétel

Bélapátfalva településen a ***cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya*** a 2001. évi népszámlálási adatokhoz képest nem változott, az országos és a Bélapátfalvi járási adataihoz képest azonban igen magas 2011. évben kétszerese volt az országos átlagnak.

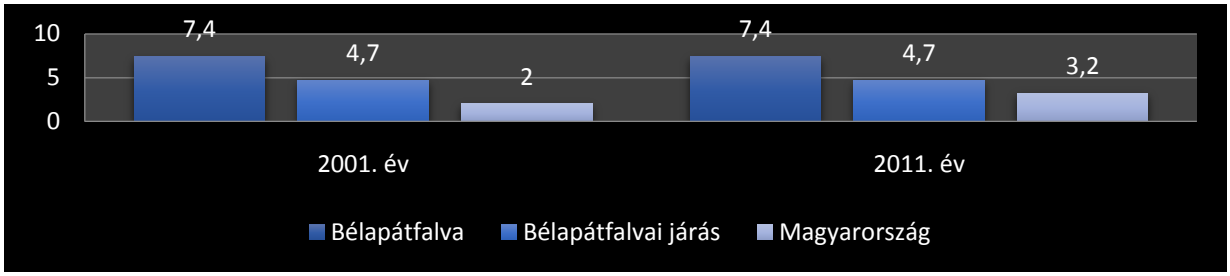

28. grafikon
A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya 2001. és 2011. években
(Forrás: KSH)

A roma lakosság aránya a Bélapátfalvai járás 8 településből 3 település esetében meghaladja az országos átlagot. Bükkszentmárton településen a legmagasabb a romák lakosságon belüli aránya (14,9%), ezt követi Balaton (7,9%), majd pedig Bélapátfalva települése (7,4%).

A ***hazai nemzeti kisebbséghez tartozó népesség aránya (romák nélkül)*** Bélapátfalva településen a 2011. évi népszámlálási adatokhoz képest 2011. évre megduplázódott, a

Bélapátfalvai járáson belül arányuk megnövekedett, azonban mindkét adat jelentősen elmarad az országos átlagtól.

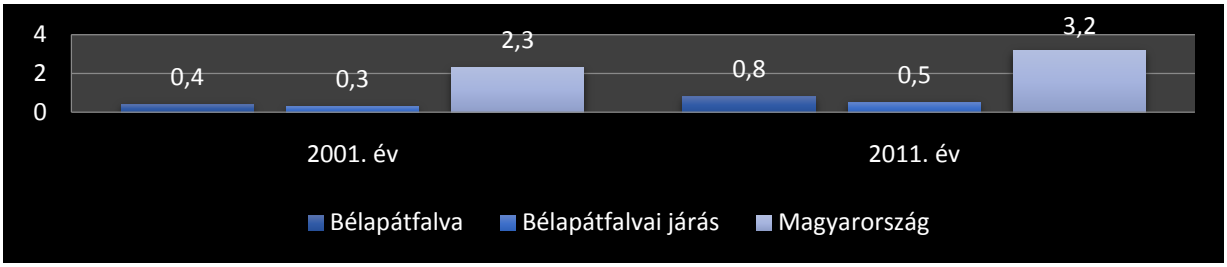

29. grafikon

A hazai nemzeti kisebbséghez tartozó népesség aránya (%) (romák nélkül) 2001. és 2011. években

(Forrás: KSH)

A Bélapátfalvai járást tekintve a 2011. évi népszámlálási adatok alapján a 8 településből csak négy településen élnek hazai nemzeti kisebbséghez tartozók (romák nélkül). Bélapátfalván és Szilvásváradon a teljes népességhez viszonyított arányuk 0,8%, Nagyvisnyón 0,6%, míg Bekölce településen 0,5%.

1.7.1.5. Képzettség

A képzettségre vonatkozó adatokat tekintve Bélapátfalva településen a legfeljebb általános iskola ***8. osztályt végzettek aránya*** a 7 éves és annál idősebb lakosság tekintetében 2001. évben 30%, míg 2011 évben 28,2% volt. Ez az arány elmarad a Bélapátfalvai járástól, ahol 2001. évben 32,5%, 2011. évben pedig 31,5% volt. Sajnálatos módon azonban az országos és a Heves megyei járásközpontok értékeit mind Bélapátfalva, mind pedig a Bélapátfalvai járási adatok meghaladják, pozitív azonban, hogy 10 év tekintetében az arányok valamelyest csökkentek.

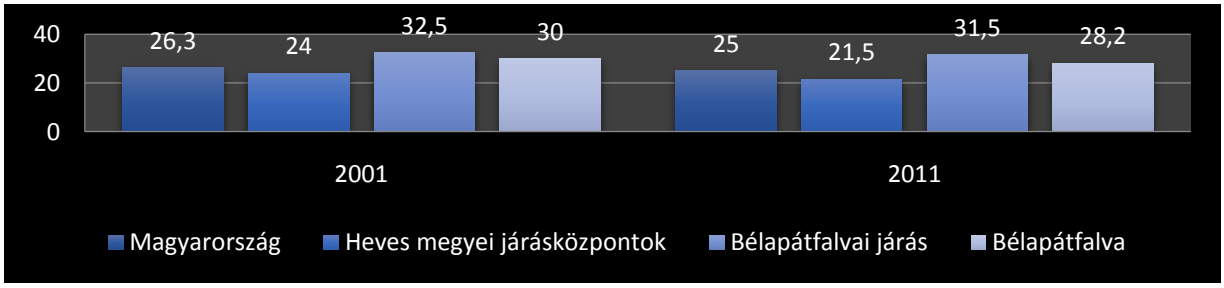

30. grafikon

Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzettek a 7 éves és idősebbek arányában (%) 2001. és 2011. években

(Forrás: TEIR)

Ugyanezen mutató tekintetében a járási adatokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Szilvásvárad (26,5%) és Bélapátfalva (28,2%) települések vannak a legkedvezőbb helyzetben, míg a legkedvezőtlenebb adatok Bükkszentmárton (43,3%), Bekölce (38,9%) és Mikófalva (38,3%) települések esetében mérhetőek a 2011. évi népszámlálási adatokat alapján.

Az ***érettségivel mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők arányát*** tekintve pozitív tendencia, hogy a 2001. évi arányokhoz képest a 2011. évi arányok növekedtek, azaz mind Bélapátfalva, mind a Bélapátfalvai járás esetében a korábbiakhoz képeset többen rendelkeznek érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel, azonban az országos és Heves megyei járási központok adatihoz képeset még mindig nagy a település és a Bélapátfalvai járás lemaradása e tekintetben.

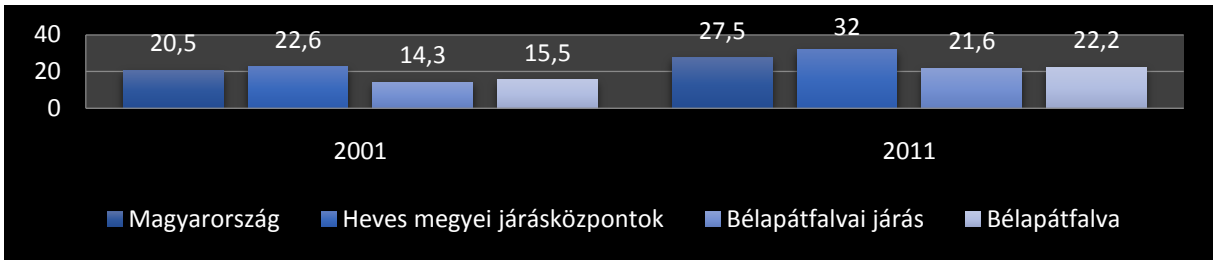

31. grafikon
Érettségivel mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) 2001. és 2011. években
(Forrás: TEIR)

A fenti mutató járáson belüli alakulását vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Szilvásvárad (25,9%) és Bélapátfalva (22,2%) települések rendelkeznek e tekintetben a legkedvezőbb mutatókkal, míg Bükkszentmárton (12%), Mónosbél (15,1%) és Bekölce (18,2%) települések jelentősen elmaradnak, mind a járási, mind pedig az országos átlagtól.

Az ***érettségi nélküli középfokú végzettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya*** tekintetében Bélapátfalva település esetében az arány 2011. évben 21,6% volt, mely a 2001. évi népszámlálási adatokhoz képest növekedést mutat és az országos és a Heves megyei járásközpontok átlagos értékeitől sem tér el jelentősen. Ugyanez a tendencia figyelhető meg a Bélapátfalvai járás tekintetében is. A 2011. évi népszámlálási adatok tekintetében Bélapátfalva település és a Bélapátfalvai járás adatainak, az országos és a Heves megyei járásközpontok átlagától való eltérését vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Bélapátfalva település és a Bélapátfalvai járás tekintetében is az érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya elmarad az átlagtól, míg az érettségi nélküli középfokú végzettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya meghaladja azokat.

32. grafikon
Érettségi nélküli középfokú végzettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) 2001. és 2011. években
(Forrás: TEIR)

A fenti mutató járáson belüli alakulását vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Nagyvisnyó (28,6%) és Mónosbél (26,1%) települések rendelkeznek e tekintetben a legkedvezőbb mutatókkal, míg Bükkszentmárton (15,5%) és Bélapátfalva (21,6%) települések elmaradnak, mind a járási, mind pedig az országos átlagtól.

Az ***egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya*** tekintetében Bélapátfalva település esetében az arány 2011. évben 7,4% volt, míg a Bélapátfalvai járás esetében 7,6%, mely a 2001. évi népszámlálási adatokhoz képest jelentős (3%) növekedésnek számít, azonban még mindig elmarad az országos (15,5%) és a Heves megyei járásközpontok (18%) adataitól.

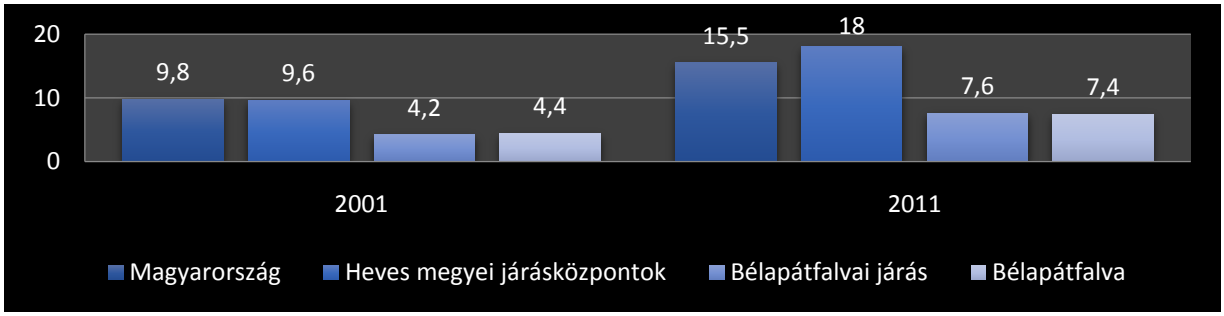

33. grafikon
Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) 2001. és 2011. években
(Forrás: TEIR)

A fenti mutató járáson belüli alakulását vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Szilvásvárad (13,3%) és Bélapátfalva (7,4%) települések rendelkeznek e tekintetben a legkedvezőbb mutatókkal, míg Bekölce (3,4%) és Bükkszentmárton (4,9%) települések jelentősen elmaradnak, mind a járási, mind pedig az országos átlagtól.

A ***képzettség korcsoporton belüli alakulását*** vizsgálva az alábbi következtetésekre juthatunk. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül Bélapátfalva településen és a Bélapátfalvai járáson belül is a 2001. évi népszámlálási adatokhoz képest jelentősen csökkent. A járási adatokat vizsgálva Bükkszentmárton (35,1%) és Bekölce (17,3%) esetében a legkedvezőtlenebbek, míg Szilvásvárad (9,5%) és Mikófalva (11,4%) tekintetében a legkedvezőbbek ezen arányok.

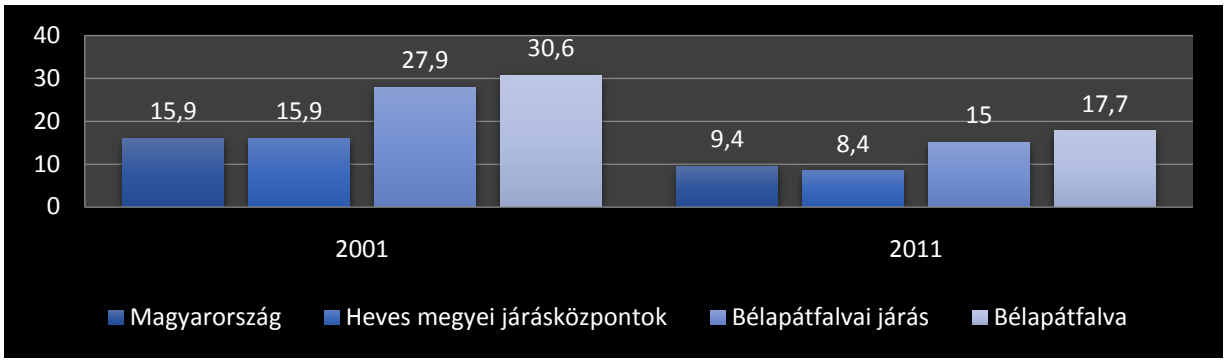

34. grafikon

Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 2001. és 2011. években
(Forrás: TEIR)

A felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éves és idősebb népességen belül Bélapátfalva településen és a Bélapátfalvai járáson belül is a 2001. évi népszámlálási adatokhoz képest jelentősen növekedett. A járási adatokat vizsgálva Bükkszentmárton (5,3%) és Bekölce (3,9%) esetében a legkedvezőtlenebb, míg Szilvásvárad (15,1%) és Bélapátfalva (8,7%) tekintetében a legkedvezőbbek ezen arányok.

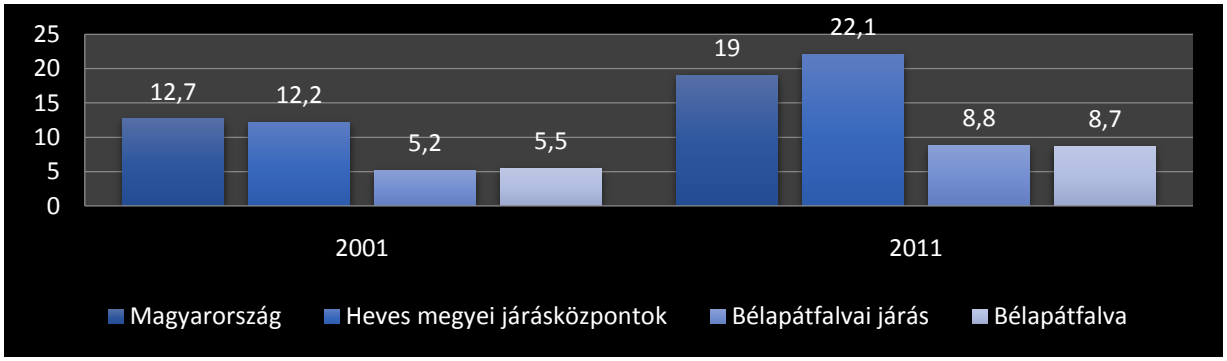

35. grafikon

Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában 2001. és 2011. években
(Forrás: TEIR)

Összességében megállapítható, hogy a legfeljebb általános iskolai 8 osztályt végzettek és az érettségi nélküli középfokú végzettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők arányának tekintetében Bélapátfalva település és a Bélapátfalvai járás adatai meghaladják az országos és a Heves megyei járásközpontok adatait, míg az érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők, valamint az egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb végzettséggel rendelkezők aránya esetében pedig elmaradnak az országos és a Heves megyei járásközpontok adataihoz képest. Mindemellett az aktív korúakon belül a felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma tekintetében Bélapátfalva település és a Bélapátfalvai járás adatai, jelentősen elmaradnak az országos és a Heves megyei járásközpontok adataitól.

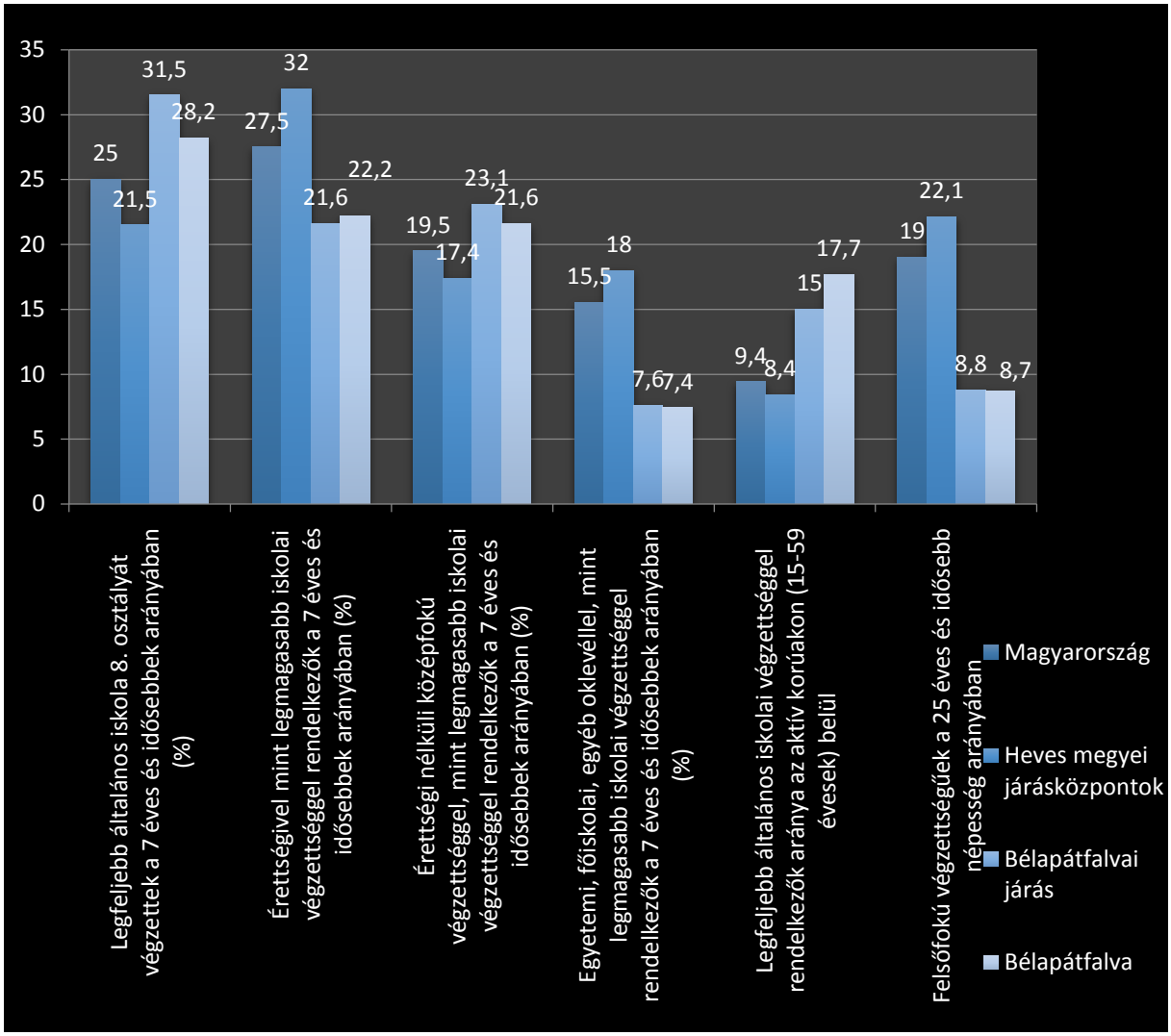

36. grafikon
Képzettség 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

1.7.1.6. Foglalkoztatottság

A 2011. évi népszámlálási adatok szerint 2011. évben az összes ***foglalkoztatott száma*** Bélapátfalva településen 2.019 fő volt, mely a Bélapátfalvai járás 91,6%-át, míg Heves megye 1,77%-át adta. Megállapítható, hogy 2011. évben Bélapátfalva településen az összes foglalkoztatotton belül a nők aránya elérte a 27,93%-ot, míg a férfiak aránya 72,07%-ot tett ki.

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
Foglalkoztatott férfiak száma (14 éves kortól)	61 209	1 634	1 455
Foglalkoztatott nők száma (14 éves kortól)	53 120	570	564
Összes foglalkoztatott száma	**114 329**	**2 204**	**2 019**

4. táblázat
Foglalkoztatottak nemek szerint összetétele 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a ***foglalkoztatottság nemek szerinti eloszlását*** vizsgálva láthatjuk, hogy míg Heves megye egészét tekintve a nők aránya elérte a 46,46%-ot, addig a Bélapátfalvai járás esetében ez az arány igen kedvezőtlen 25,86% volt. Bélapátfalva településen esetében ez az arány a járási átlaghoz képest valamivel magasabb 27,93%.

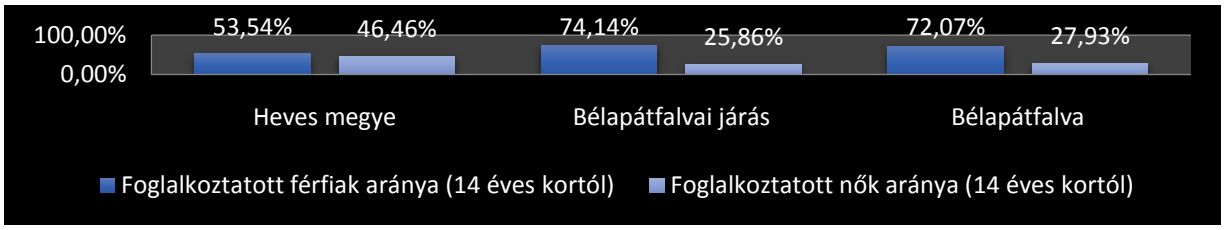

37. grafikon
Foglalkoztatottak nemek szerinti eloszlása a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

A 2011. évi népszámlálási adatokat a ***foglalkoztatottak végzettség szerinti megoszlását*** vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a legtöbb foglalkoztatott ipari, építőipari foglalkozású, ezt követi az egyéb szabad foglalkozású foglalkoztatott, majd pedig a kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozásúak. Bélapátfalva, valamint a Bélapátfalvai járás vonatkozásában a foglalkoztatottak végzettség szerinti eloszlása tekintetében nem mutatkozik különbség sem az országos, sem pedig a Heves megyei járásközpontok adatihoz képest. Megjegyzendő, hogy a vezető, értelmiségi foglalkozásuk száma viszonylag alacsony a Heves megyei átlaghoz képest.

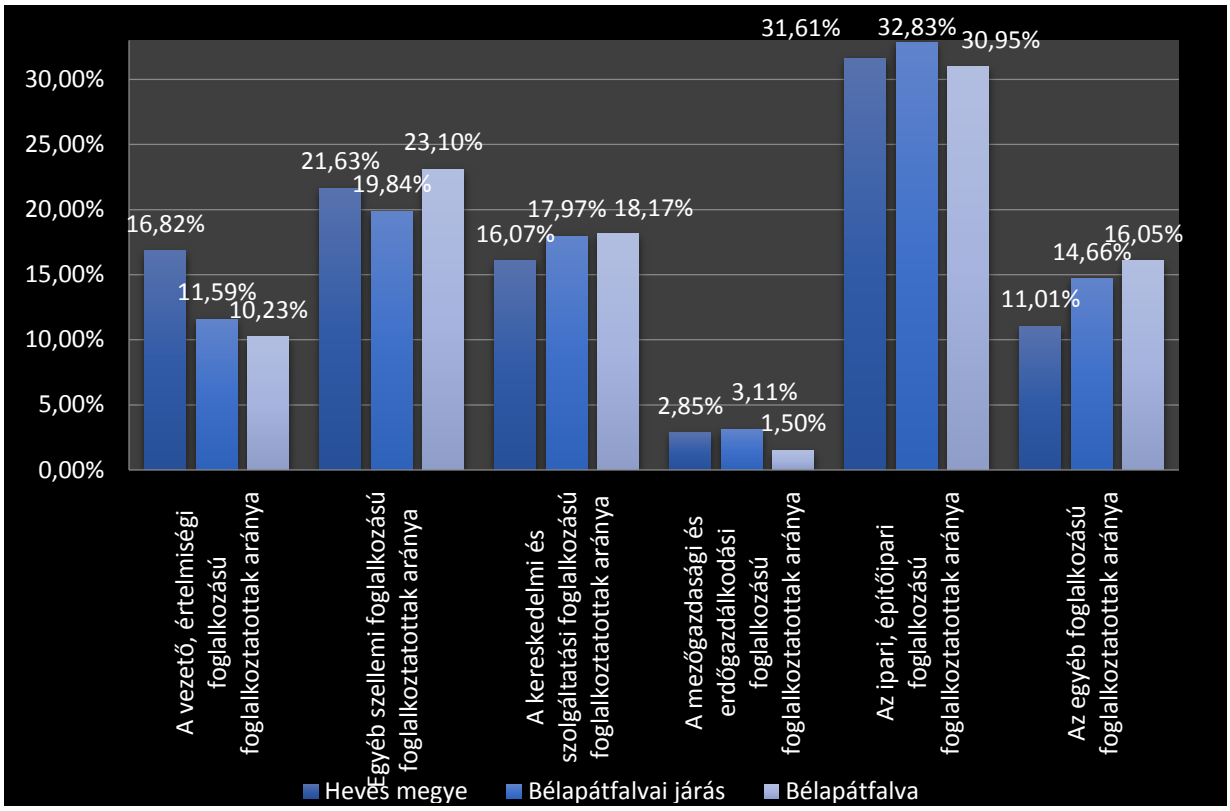

38. grafikon
Foglalkoztatottak eloszlása végzettség szerint 2011. év
(Forrás: TEIR)

A ***helyben lakó és a helyben dolgozó foglalkoztatottak*** számának alakulását tekintve 2011. évben Bélapátfalva településen 645 fő volt a helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatott száma, míg a Bélapátfalvai járás esetében ez a szám 1.312 fő, Heves megye esetében pedig 60.612 fő volt.

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatott férfiak száma	28 589	583	274
A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatott nők száma	32 023	729	371
A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatottak száma	**60 612**	**1 312**	**645**

5. táblázat
A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatottak nemek szerinti száma a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

A ***helyben lakó és a helyben dolgozó foglalkoztatottak nemek szerinti eloszlását*** vizsgálva megállíthatjuk, hogy Bélapátfalva településen a nők 57,52%-a helyben lakik és helyben dolgozik, míg a férfiak 42,48%-a lakik és dolgozik is helyben. A Bélapátfalvai járás és Heves megye tekintetében is hasonló arányok figyelhetőek meg.

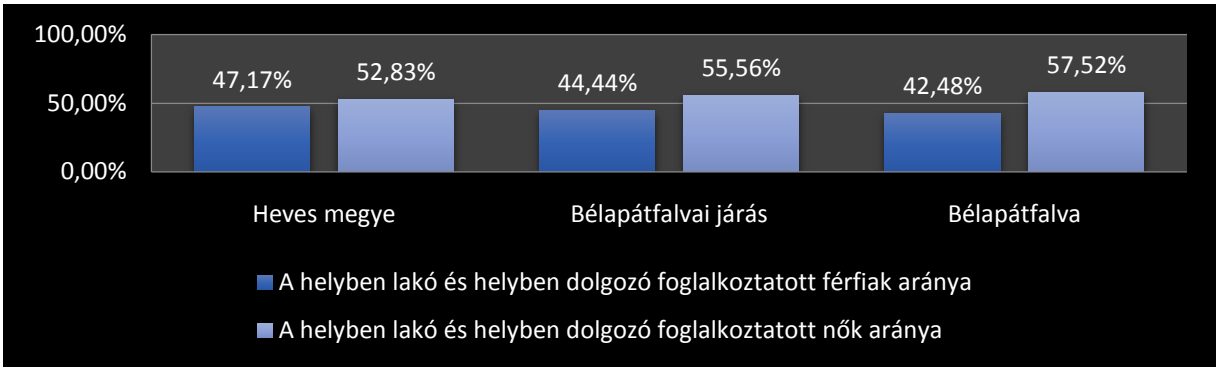

39. grafikon

A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatottak eloszlása végzettség szerint 2011. évben
(Forrás: TEIR)

A ***más településre dolgozni járó foglalkoztatottak*** számának alakulását tekintve 2011. évben Bélapátfalva településen 458 fő volt a más településre dolgozni járó foglalkoztatottak száma, míg a Bélapátfalvai járás esetében ez a szám 1.710 fő, Heves megye esetében pedig 52.299 fő volt.

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
A más településre dolgozni járó foglalkoztatott férfiak száma	31 572	1 000	270
A más településre dolgozni járó foglalkoztatott nők száma	20 727	710	188
A más településre dolgozni járó foglalkoztatottak száma	**52 299**	**1 710**	**458**

6. táblázat

A más településre dolgozni járó foglalkoztatottak száma a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

A ***más településre dolgozni járó foglalkoztatottak nemek szerinti eloszlását*** vizsgálva megállíthatjuk, hogy Bélapátfalva településen a nők 41,05%-a, míg a férfiak 58,95%-a más településre jár el dolgozni. A Bélapátfalvai járás és Heves megye tekintetében is hasonló arányok figyelhetőek meg.

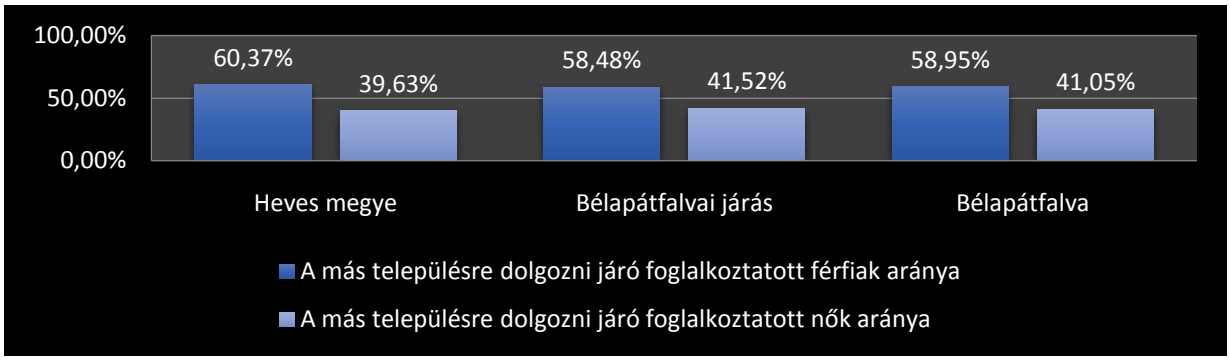

40. grafikon
A más településre dolgozni járó foglalkoztatottak eloszlása végzettség szerint 2011. évben
(Forrás: TEIR)

A ***naponta ingázó foglalkoztatottak képzettség szerinti számának*** alakulását tekintve 2011. évben Bélapátfalva településen 231 fő volt a naponta ingázó érettségínél alacsonyabb végzettségű foglalkoztatott, míg 227 fő volt a legalább érettségizett foglalkoztatottak száma. A Bélapátfalvai járásban 891 fő volt a naponta ingázó érettségínél alacsonyabb végzettségű foglalkoztatott, míg 819 fő volt a legalább érettségizett foglalkoztatottak száma. Heves megyében 24.860 fő volt a naponta ingázó érettségínél alacsonyabb végzettségű foglalkoztatott, míg 27.439 fő volt a legalább érettségizett foglalkoztatottak száma.

Bélapátfalva település és a Bélapátfalvai járás tekintetében a naponta ingázó legalább érettségizett foglalkoztatottak aránya alacsonyabb, mint a naponta ingázó érettségizettnél alacsonyabb végzettségű foglalkoztatottak aránya. A Heves megyei átlagot vizsgálva ez az arány megfordul.

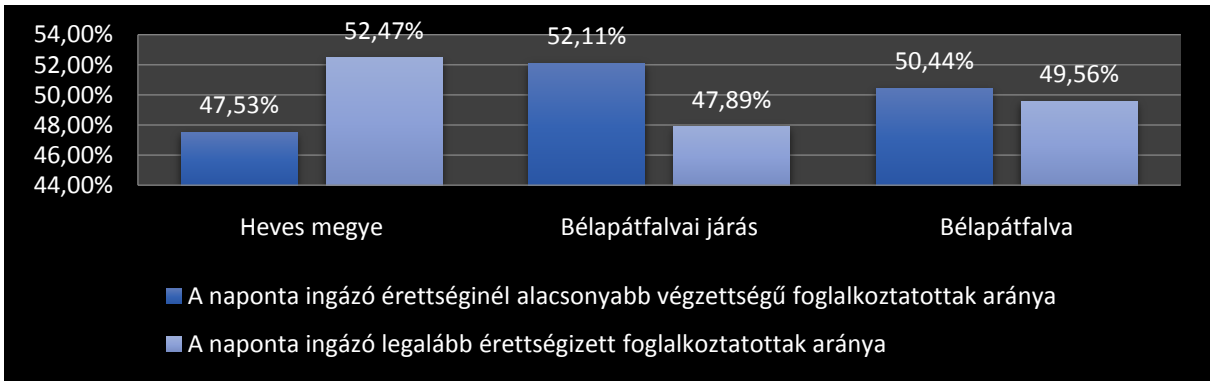

41. grafikon
Ingázók eloszlása végzettség szerint 2011. év
(Forrás: TEIR)

2011. évben Bélapátfalva településen az összes ***munkanélküli száma*** 207 fő, míg a Bélapátfalvai járásban 645 fő, továbbá Heves megye esetében 18.913 fő volt. A bélapátfalvai munkanélküliek a Bélapátfalvai járás munkanélkülieinek 32,09%-át, míg Heves megye munkanélkülieinek 1,09%-át teszik ki.

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
Munkanélküli férfiak száma	10 304	359	113
Munkanélküli nők száma	8 609	286	94
Összes munkanélküli száma	**18 913**	**645**	**207**

7. táblázat
Munkanélküliek nemek szerinti összetétele 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

A munkanélküliségi rátát tekintve 2014. évben a település 2.227 fő munkavállaló korú népességéből átlagosan 158 fő volt munkanélküli, mely 7,11%-os munkanélküliségi rátát jelet. Megállapítható, hogy a településen a Heves megyei átlaghoz képest (10,93%) elmarad a munkanélküliségi ráta.

2013. évben az országos munkanélküliségi ráta 6,3%, a Bélapátfalvai járás tekintetében 7,4%, míg Bélapátfalva tekintetében 7,1% volt.

A 2000-2014. évig terjedő időszakot vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a legtöbb regisztrált munkanélküli 2007-2012 közötti időszakban volt, ezt követően a regisztrált munkanélküliek száma visszaesett a település esetében átlagosnak számító 150 főre.

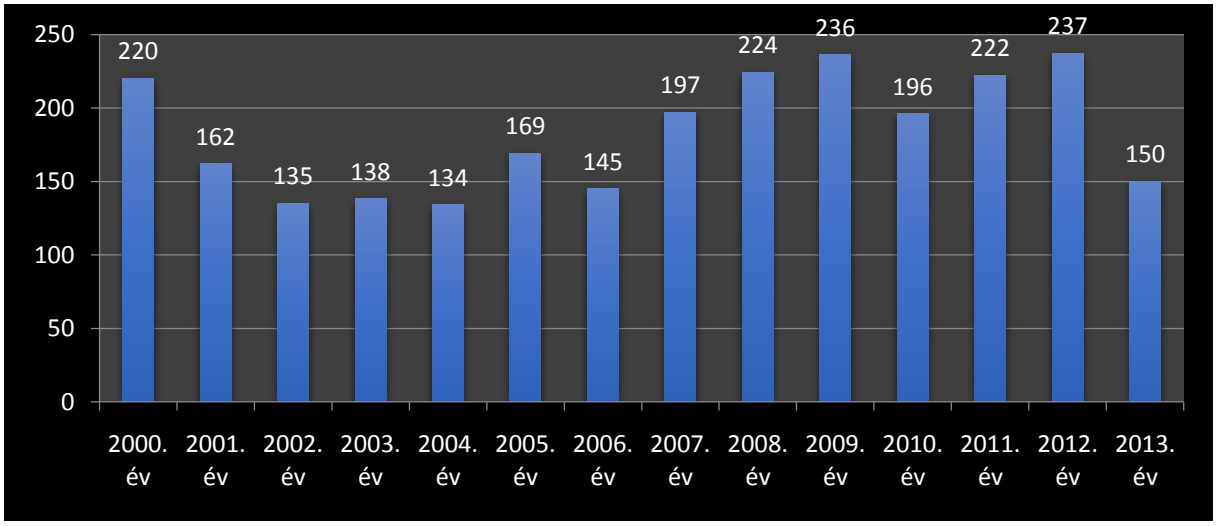

42. grafikon
Nyilvántartott álláskeresők száma Bélapátfalván 2000-2013 között
(Forrás: KSH)

Az ipari parkban és a városban működő jelentősebb foglalkoztatóit az alábbi táblázatok foglalják össze. A foglalkoztatotti létszámokból látható, hogy a városban a közszférán keresztül lényegében a Magyar Állam a legjelentősebb foglalkoztató.

Közszféra jelentősebb munkáltatók:

Munkáltató	Létszám (fő)	Profil
Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete	153	szociális ellátás
Bélapátfalva Város Önkormányzata; Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal	46	általános közigazgatás
Bélapátfalvai Petőfi Sándor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	33	alapfokú oktatás
Bélapátfalvi Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ	22	szociális ellátás
Heves Megyei Kormányhivatal Bélapátfalvai Járási Hivatala	20	általános közigazgatás
Százszorszép Óvoda és Bölcsőde	18	kisgyermekkori nevelés
Bélapátfalvai Művelődési Ház és Könyvtár	3	kultúra

8. táblázat
Közszféra munkáltatók Bélapátfalva településen
(Forrás: Bélapátfalva Város Önkormányzata)

Magánszféra jelentősebb munkáltatók:

Munkáltató	Létszám (fő)	Profil
Algo Textil Kft.	77	textilfeldolgozás
Tometh Fémtechnika Kft.	63	fémipar
D-P Konzorcium Kft.	34	acélszerkezet építés, bontás
Belga Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	20	élelmiszer kiskereskedelem
„SZIKRA” Fa- és Fémipari Kft.	20	fa nyílászárók gyártása, szauna technika
Fish & Food Élelmiszeripari és Kereskedelmi Kft.	19	élelmiszeripar
VITO Építőanyag-kereskedelmi, Fuvarozó és Szállítmányozási Kft.	12	fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem

9. táblázat
Magánszféra munkáltatók Bélapátfalva településen
(Forrás: Bélapátfalva Város Önkormányzata)

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a ***munkanélküliek nemek szerinti eloszlását*** vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Bélapátfalva esetében a munkanélkülieken belül a nők aránya 45,41%, míg a férfiak aránya 54,59% volt, mely nem mutat jelentős eltérést sem a megyei, sem pedig a járási átlaghoz képest.

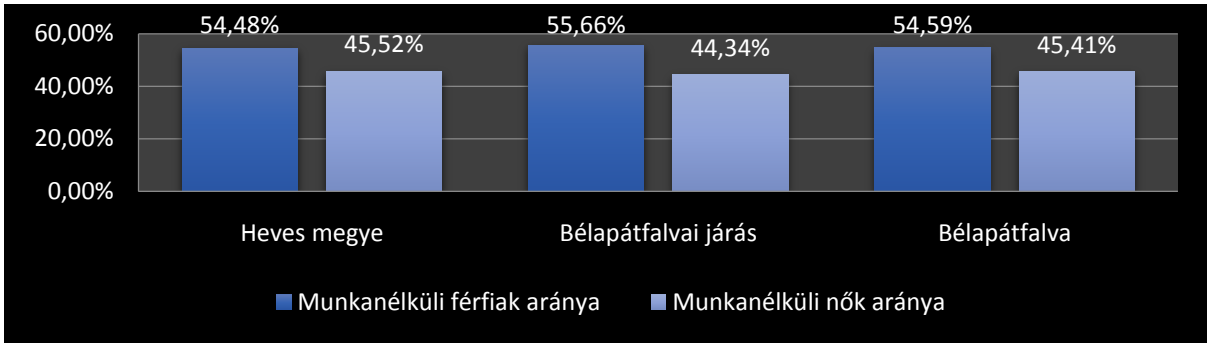

43. grafikon
Munkanélküliek nemek szerinti aránya 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

A munkanélküliek nemek szerint arányának hosszabb távú vizsgálata (2000-2013 közötti időszak) alapján is hasonló eredményre jutunk, azaz a munkanélküli férfiak aránya meghaladja a munkanélküli nők arányát.

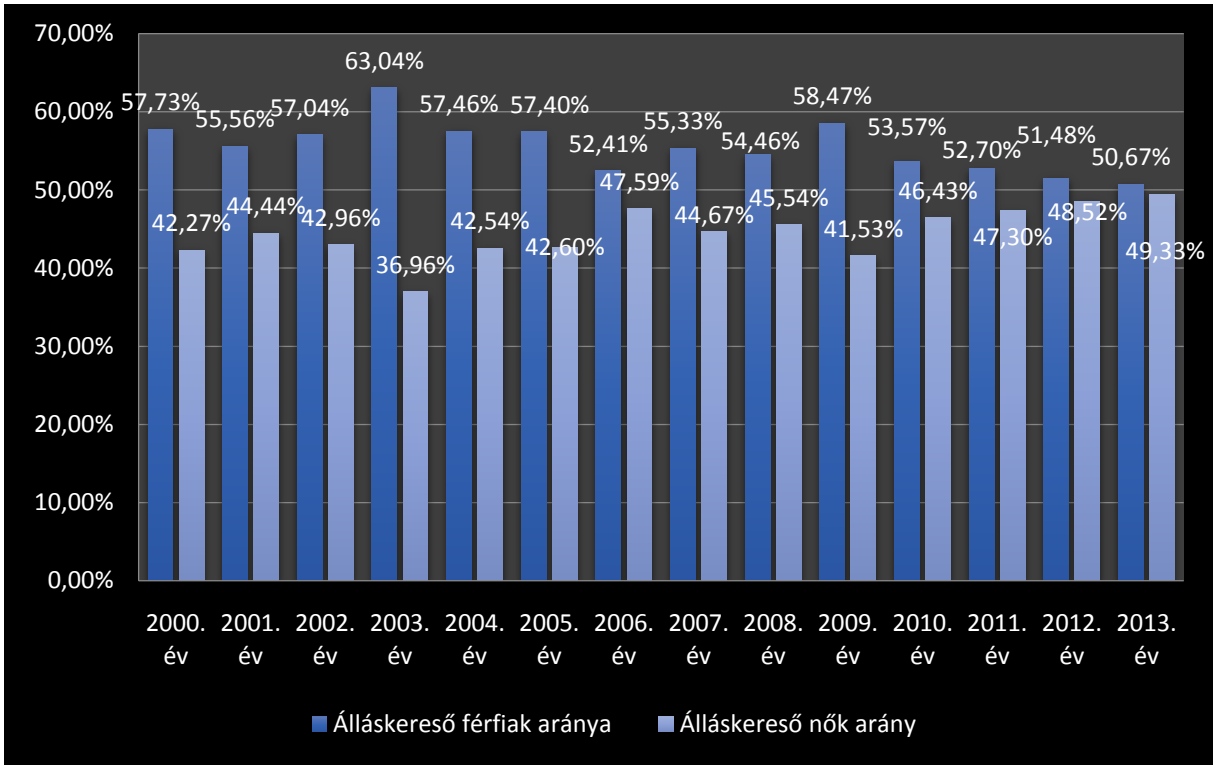

44. grafikon
Álláskeresők nemek szerinti megoszlása Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

Az ***álláskeresők végzettség szerinti összetételét*** vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Bélapátfalva településen 2013. évben az általános iskolai végzettségű álláskeresők aránya

37,33%, szakközépiskolai, technikumi, gimnáziumi végzettségű álláskeresők aránya 30%, a szakmunkás végzettségű álláskeresők aránya 26%, az általános iskolai végzettségnél alacsonyabb végzettségű álláskeresők aránya 4%, a szakiskolai végzettségű álláskeresők aránya 4% és az egyetemi végzettségű álláskeresők aránya 0,67% volt. Ezen arányok a vizsgált 2000 és 2013 közötti időtávon jelentősen nem változtak.

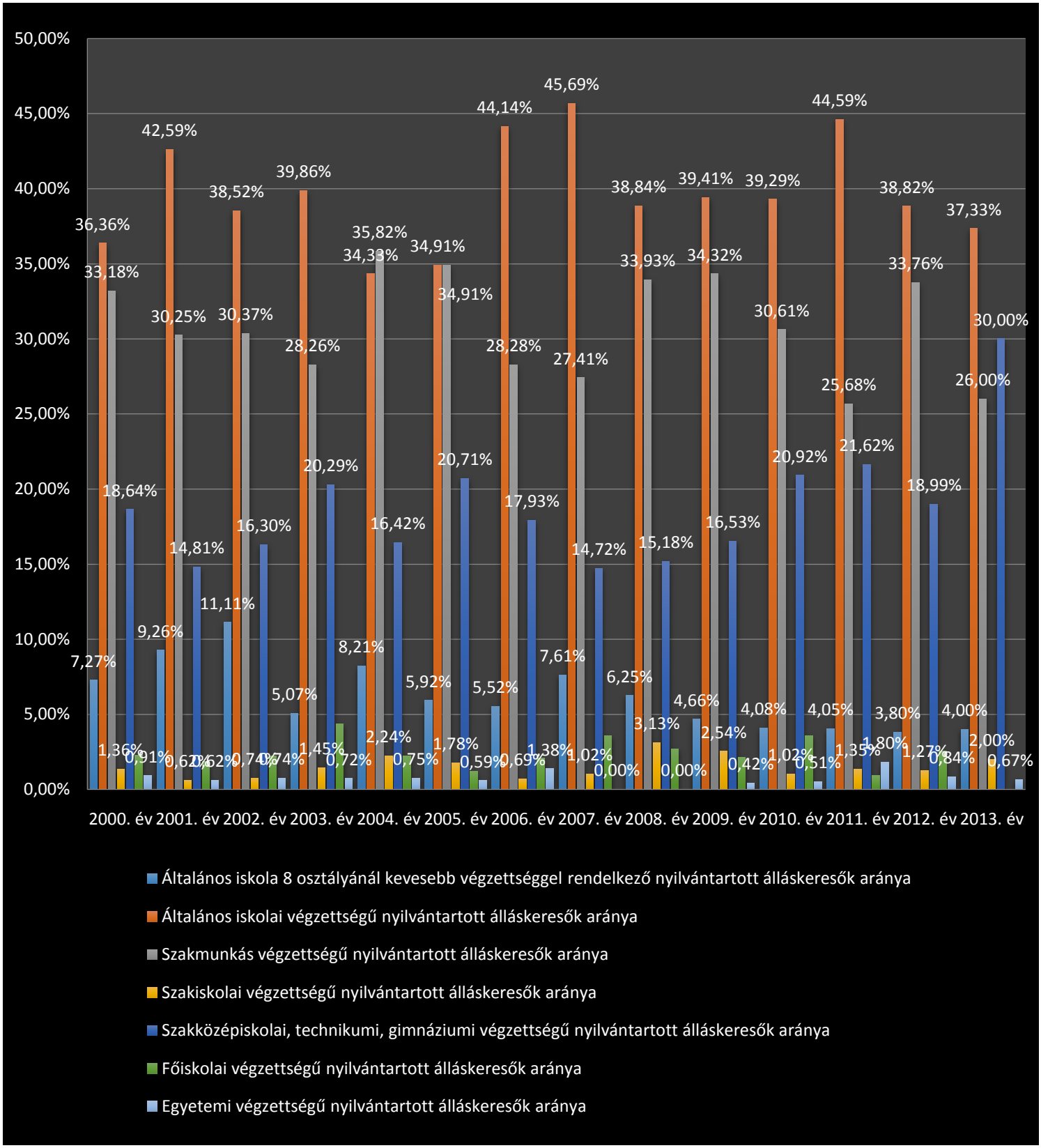

45. grafikon
Álláskeresők megoszlása végzettség szerint Bélapátfalván 2000-2013 között
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva településen a 2000 és 2013 év közötti adatokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a fizikai foglalkozásuk között nagyobb arányú a nyilvántartott álláskeresők aránya, mint a szellemi foglalkozásuk között. Ez az arány a szellemi foglalkozásúak esetében átlagosan 11%, míg a fizikai foglalkozású nyilvántartott álláskeresők között 88,67%. Hasonló az arány mind a Bélapátfalvai járás, mind Heves megye, mind pedig az országos átlag tekintetében.

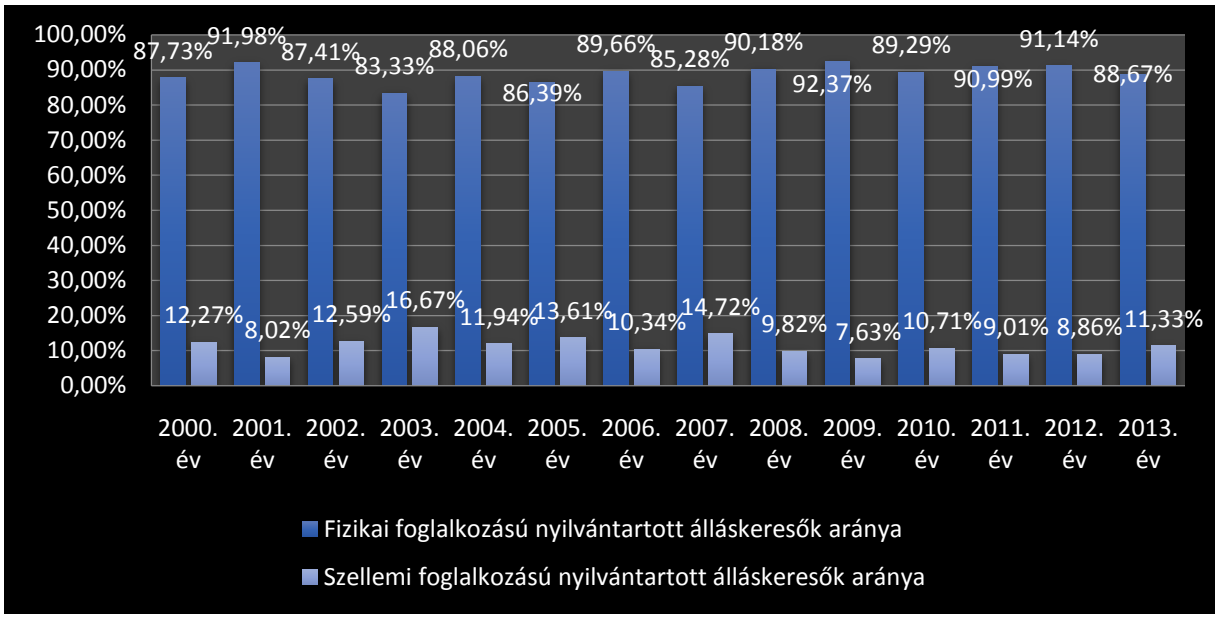

46. grafikon
Álláskeresők megoszlása fizikai és szellemi foglalkozásúak alapján Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva településen a ***foglalkoztatott nélküli háztartások aránya*** 2001. évhez képeset 2011. évben csökkent, ugyanez a tendencia igaz a Bélapátfalvai járás, a Heves megyei járások és Magyarország tekintetében is. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 2011. évben 41% volt.

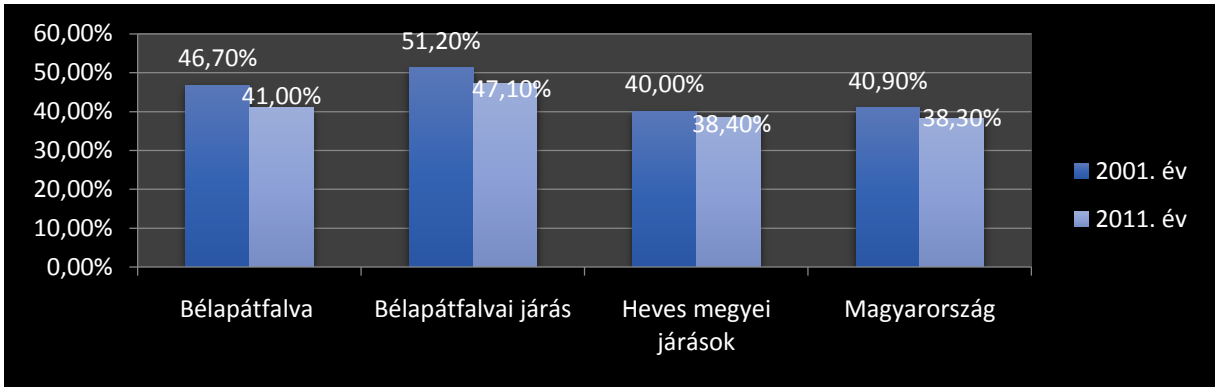

47. grafikon
Foglalkoztatott nélküli háztatások aránya
(Forrás: KSH)

A járáson belüli adatokat vizsgálva Bélapátfalva rendelkezik a legjobb mutatóval, míg Bükkszentmárton (63,1%) és Bekölce (57,8%) a legrosszabbal a foglalkoztatott nélküli háztartások arányát tekintve.

Bélapátfalva településen 2011. évben az összes ***inaktív kereső száma*** 1.139 fő, a Bélapátfalvai járásban 3.396 fő, míg Heves megyében 99.336 fő volt. A bélapátfalvai inaktív keresők a Bélapátfalvai járás 33,54%-át, míg a Heves megyei inaktív keresők 1,15%-át teszi ki. A Bélapátfalvai járás inaktív keresői a Heves megyei inaktív keresők 3,42%-át tette ki 2011. évben.

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
Inaktív kereső férfiak száma	35 347	1 304	443
Inaktív kereső nők száma	63 989	2 092	696
Összes inaktív kereső száma	**99 336**	**3 396**	**1 139**

10. táblázat
Inaktív keresők számának alakulása a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján az ***inaktív keresők nemek szerinti arányát*** vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Bélapátfalva településen az inaktív férfi keresők aránya 38,89%, míg a nők aránya 61,11%. Összehasonlítva a járási és a megyei adatokkal nem mutatkozik jelentős eltérés. A Heves megyei adatokhoz viszonyítva Bélapátfalva település és a Bélapátfalvai járás esetében az inaktív férfi keresők száma az átlagoshoz képest magasabb.

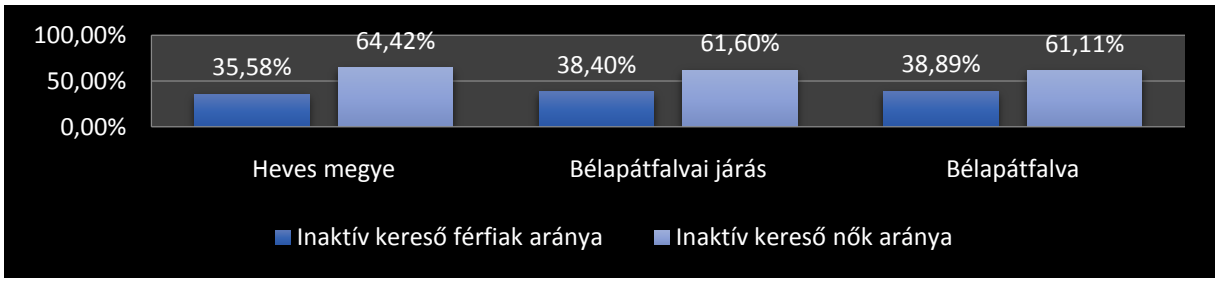

48. grafikon
Inaktív keresők nemek szerinti aránya a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

Az ***inaktív keresőkön belül a nyugdíjasok és járadékosok száma*** Bélapátfalva településen 2011. évben elérte a 925 főt. A Bélapátfalvai járáson 2.951 fő, Heves megyében pedig 85.608 fő volt az inaktív keresőkön belül a nyugdíjasok és a járadékosok száma. A bélapátfalvai inaktív keresőkön belül a nyugdíjasok és a járadékosok száma a Bélapátfalvai járás inaktív keresőkön belül a nyugdíjasok és a járadékosok számának 31,35%-át, míg a Heves megyei inaktív keresőkön belül a nyugdíjasok és a járadékosok számának 1,08%-át teszi ki. A Bélapátfalvai járás inaktív keresőkön belül a nyugdíjasok és a járadékosok száma a Heves megyei inaktív keresőkön belül a nyugdíjasok és a járadékosok számának 3,45%-át adja.

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
Inaktív kereső férfiakból a nyugdíjasok és járadékosok száma	32 604	1 169	356
Inaktív kereső nőkből a nyugdíjasok és járadékosok száma	53 004	1 782	569
Összes inaktív keresőből a nyugdíjasok és járadékosok száma	**85 608**	**2 951**	**925**

11. táblázat
Inaktív keresőkből a nyugdíjasok és járadékosok számának alakulása 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

A 2011. évi népszámlálási adatok ***inaktív keresőkből a nyugdíjasok és járadékosok nemek szerinti arányát*** vizsgálva megállíthatjuk, hogy Bélapátfalva település esetében az inaktív keresőkből a nyugdíjasok és járadékosokon belül a férfiak aránya 38,49, míg a nők aránya 61,51%, mely nem mutat jelentős eltérést sem a járási, sem pedig a megyei eloszlási adatokhoz képest.

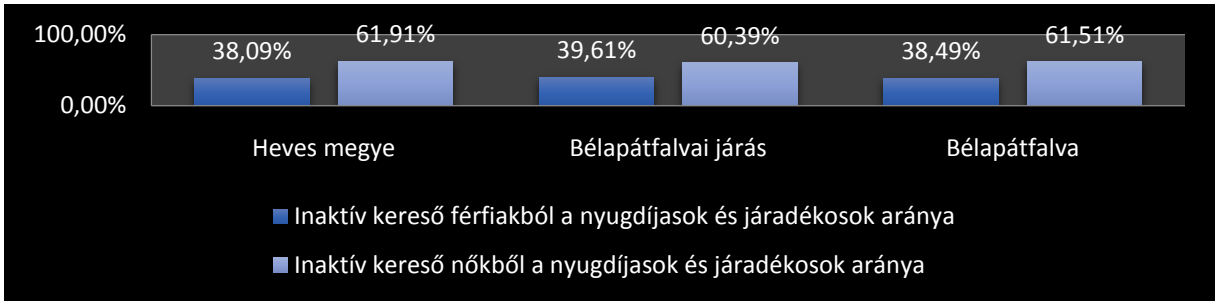

49. grafikon
Inaktív keresőkből a nyugdíjasok és járadékosok nemek szerinti megoszlása a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

Bélapátfalva település esetében 2011. évben az összes ***eltartott száma*** 612 fő volt, míg a Bélapátfalvai járás esetében 1.848 fő, Heves megye esetében pedig 76.304 fő. A bélapátfalvai eltartottak száma a Bélapátfalvai járás 33,12%-át, míg a Heves megyei eltartottak 0,8%-át adja. A Bélapátfalvai járás összes eltartottja Heves megye eltartottjainak 2,42%-át adja.

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
Az eltartott férfiak száma	38 376	944	307
Az eltartott nők száma	37 928	904	305
Összes eltartott száma	**76 304**	**1 848**	**612**

12. táblázat
2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

A 2011. év népszámlálási adatok alapján ***az eltartottakon belül a nemek szerinti eloszlást*** vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Bélapátfalva település esetében az eltartott férfiak aránya 50,16%, míg az eltartott nők aránya 49,84%. A települési adatok a megyei átlaghoz képest nem mutatnak eltérést, azonban a járási adatok esetében az eltartott férfiak aránya 1%-kal meghaladja a megyei és a bélapátfalvi adatokat.

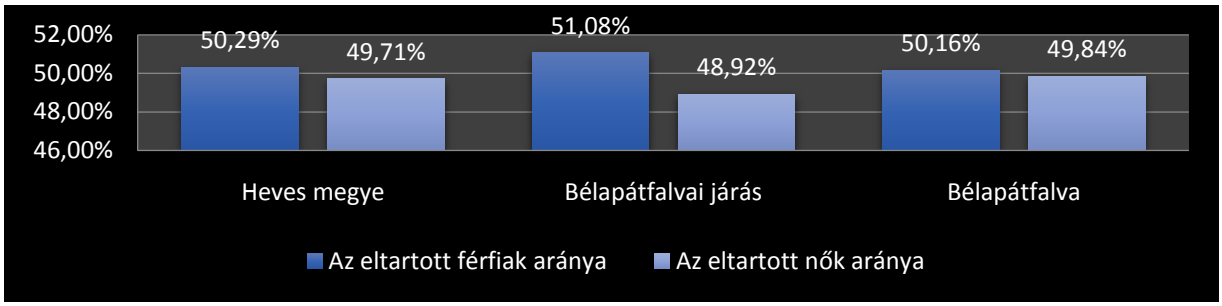

50. grafikon
Eltartottak nemek szerinti eloszlása a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

Bélapátfalva település esetében az összes eltartott 612 főből 412 fő nappali tagozatos tanuló. A bélapátfalvai ***eltartott nappali tagozatos*** tanulók a Bélapátfalvai járás 34,11%-át, míg Heves megye 0,85%-át teszi ki. A Bélapátfalvai járás eltartott nappali tagozatos tanulói a Heves megyei eltartott nappali tagozatos tanulóinak 2,48%-át adják.

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
Az eltartott férfiakból a nappali tagozatos tanulók száma	24 815	602	201
Az eltartott nőkből a nappali tagozatos tanulók száma	23 884	606	211
Összes eltartott nappali tagozatos tanuló száma	**48 699**	**1 208**	**412**

13. táblázat
Eltartott nappali tagozatos tanulók számának alakulása a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

A 2011. évi népszámlálási adatok ***eltartott nappali tagozatos tanulóinak nemek szerinti eloszlását*** vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Bélapátfalva település esetében az eltartott nappali tagozatos tanulóin belül a férfiak aránya 48,79%, míg a nők aránya 51,21%. A járási adatok esetében az eltartott nappali tagozatos tanulóin belüli arányok szorosabb eloszlást mutatnak, míg a megyei adatok szerint az eltartott nappali tagozatos tanulókon belül a férfiak aránya (50,96%) meghaladja a nők arányát (49,04%).

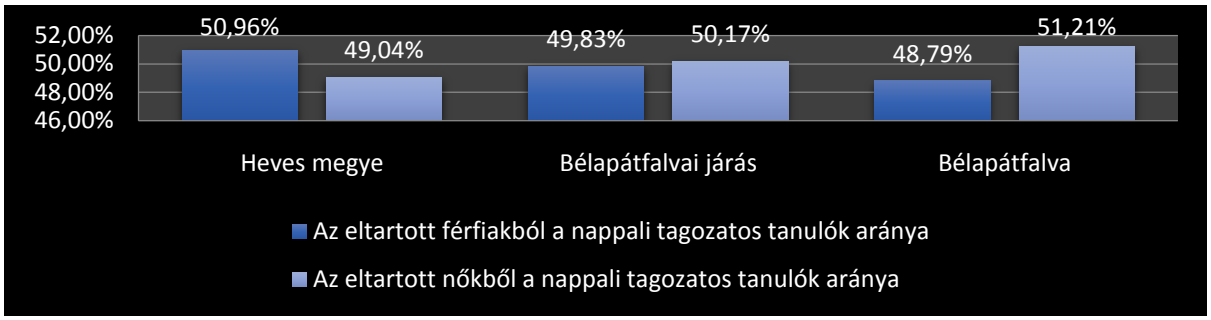

51. grafikon

Eltartott nappali tagozatos tanulók nemek szerinti eloszlása a 2011. évi népszámlálási adatok alapján

(Forrás: TEIR)

Bélapátfalva településen közmunka programokban 2014. évben összesen 74 fő vett részt, számukat az önkormányzat évről évre növelni kívánja, annak érdekében, hogy javítani tudja a helyi foglalkoztatottság helyzetét.

1.7.1.7. Jövedelmi viszonyok és életminőség

A települési lakosság életminőségét mutatja a jövedelmi viszonyok, a kereseti lehetőségek alakulása. A jövedelmi viszonyok és keresetek alakulására vonatkozóan az APEH nyilvántartásai és általuk közzétett hivatalos adatok biztosítanak információkat.

A településen az országos, a régiós, a megyei és a kistérségi átlagnál is alacsonyabb az adófizetők aránya, amely a korábban bemutatott kedvezőtlen foglalkoztatotti-eltartotti arányból is látható.

A 2000. és 2012. évi jövedelmi viszonyok vizsgálata során kijelenthetjük, hogy a ***100 lakosra jutó adófizetők számában*** jelentős változás a vizsgált időtáv tekintetében nem volt. Bélapátfalva település és a Bélapátfalvai járás esetében ez a mutatószám átlagosan 38 fő, mely jelentősen elmarad a Heves megyei járásközpontok (49 fő) és Magyarország (43 fő) átlagától. A Bélapátfalvai járás tekintetében, a 2012. évi adatokat vizsgálva a 8 település közül Szilvásvárad (45,3 fő), Nagyvisnyó (43,7 fő) és Bélapátfalva (41,2 fő) települések rendelkeznek a legkedvezőbb mutatókkal a 100 lakosra jutó adófizetők számát tekintve, míg a legrosszabb mutatókkal Bükkszentmárton (31,2 fő) és Mónosbél (35,7 fő) rendelkezik.

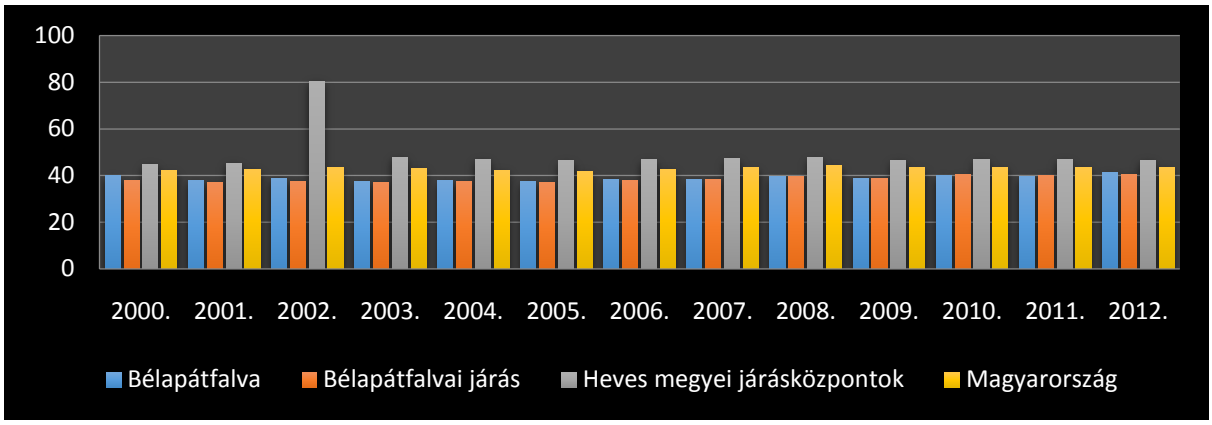

52. grafikon
Száz lakosra jutó adófizetők száma (fő) - Bélapátfalva
(Forrás: TEIR)

Az ***egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem*** tekintetében megállapítható, hogy 2001. és 2002. években Bélapátfalva település tekintetében történt egy jelentősebb visszaesés, majd ezt követően folyamatos emelkedés figyelhető meg. Az egy főre jutó nettó belföldi jövedelem nagysága a vizsgált időtávon átlagosan 395.426,- Ft volt a település esetében, mely valamelyest meghaladja a Bélapátfalvai járás átlagát (380.709,- Ft), azonban jelentősen elmarad mind a Heves megyei járási központok (569.768,- Ft), mind pedig Magyarország (510.656,- Ft) átlagától. A Bélapátfalvai járás 8 településének 2012. évi adatait vizsgálva kitűnik, hogy az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem tekintetében a legmagasabb értékkel Szilvásvárad (557.182,1,- Ft) és Bélapátfalva (508.065,9,- Ft), míg legkedvezőtlenebb adatokkal Bükkszentmárton (270.910,7,- Ft) és Bekölce (409.411,- Ft) rendelkezik.

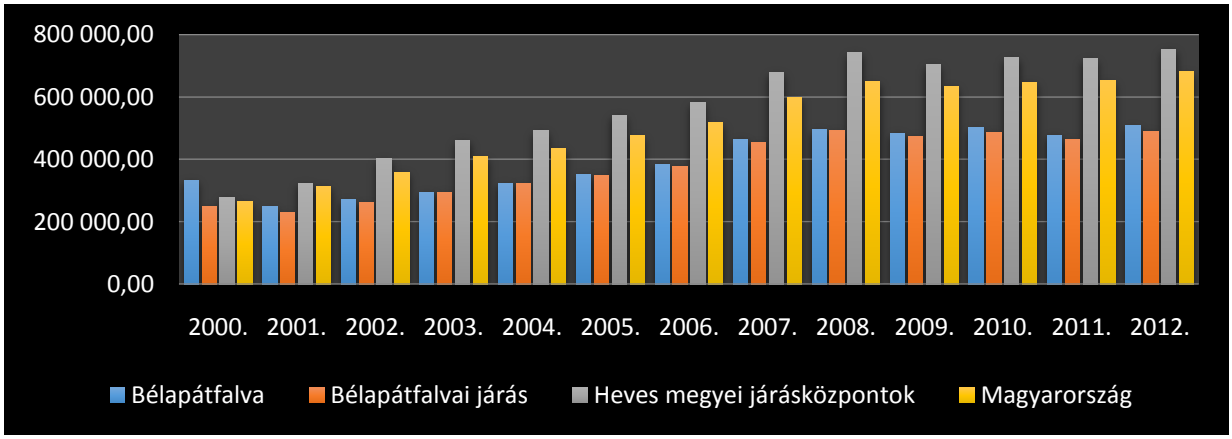

53. grafikon
Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (Ft)
(Forrás: TEIR)

A település lakosságának jövedelmi helyzetét mutatja továbbá az önkormányzat által nyújtott különböző szociális ellátási forma. Az ellátások rendszere két fő csoportra osztható:

1. eseti szociális juttatások
2. rendszeres szociális juttatások.

1. Az eseti szociális ellátások közé sorolhatók:

- Lakásfenntartási támogatás
- Átmeneti segély
- Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- Temetési segély

Ezek az ellátások egyszeri, gyorssegély jelleggel működő támogatások.

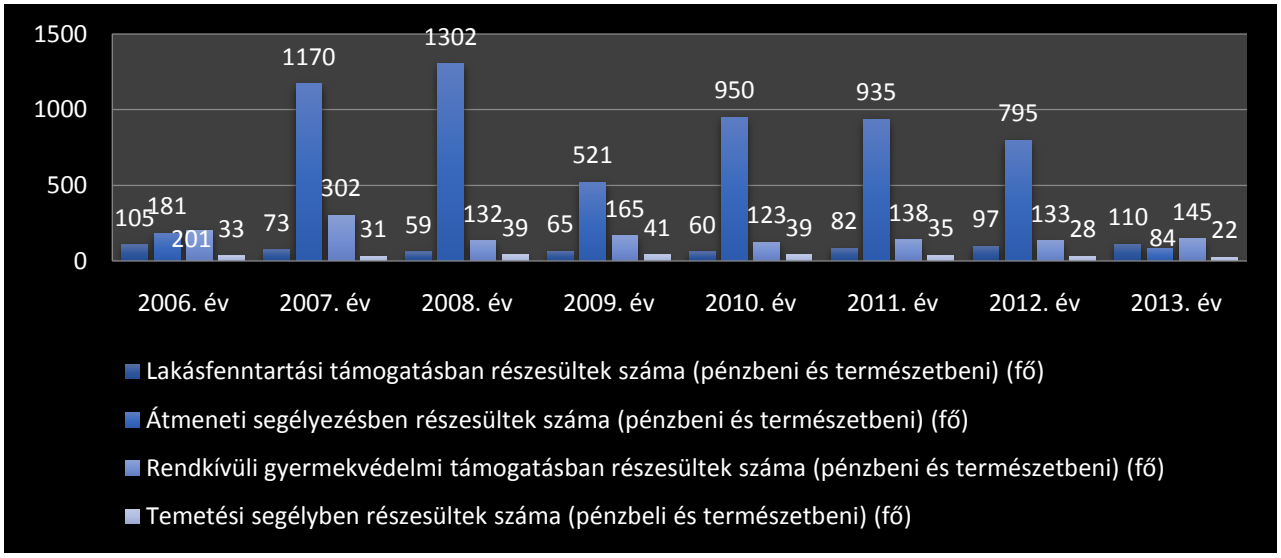

54. grafikon
Eseti szociális ellátásban részesülők száma - Bélapátfalva
(Forrás: KSH)

Megfigyelhető, hogy az átmeneti segélyezésben részesülők száma 2007-2012 év között igen magas volt, majd 2013. évben jelentősen csökkent. A lakásfenntartási támogatásban, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban, valamint a temetési segélyben részesültek számának alakulásában jelentősebb változás nem történt a vizsgált időtávon. Megjegyzendő, hogy az átmeneti segélyezésben részesülők mellett a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma a legmagasabb a településen emellett jelentős a lakásfenntartási támogatásban részesültek száma is.

Az egyes eseti szociális ellátási formákra felhasznált összegegeket vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a település esetében 2011. évtől a lakásfenntartási támogatásra fordított összeg kiemelkedően magas a többi támogatási formához képest, ezt követi az átmeneti segélyezésre fordított összeg, mely 2013. évben az előző évekhez képest jelentősen lecsökkent.

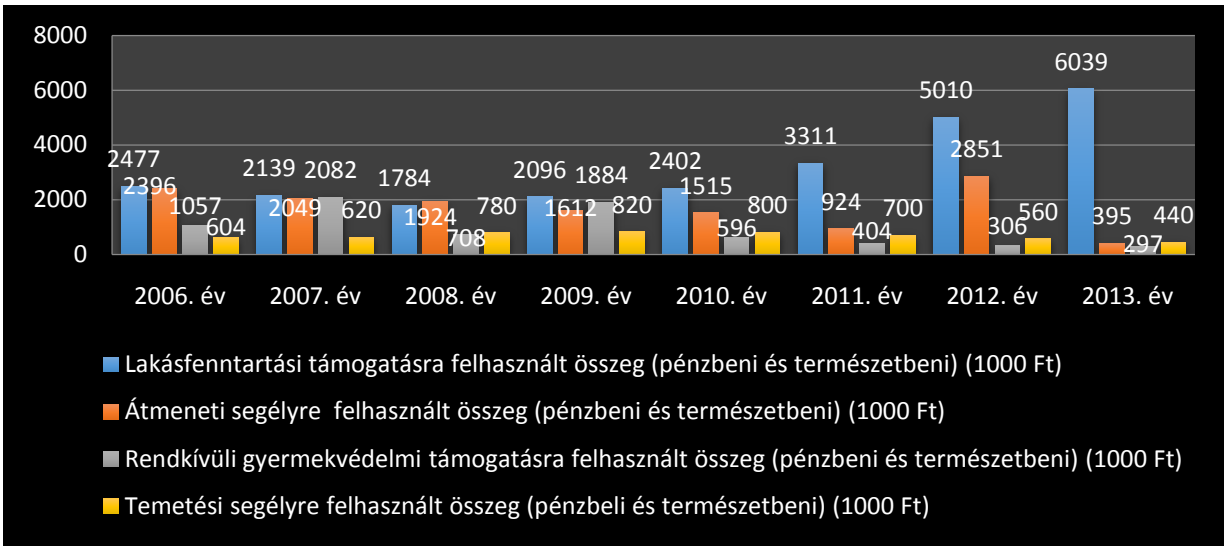

55. grafikon
Eseti szociális ellátásra felhasznált összeg (1.000 Ft) - Bélapátfalva
(Forrás: KSH)

2. A rendszeres szociális ellátások rendszere biztosítja a különböző ellátásból kikerültek számára, hogy juttatást kapjanak. Ezeknek az ellátásoknak - ellentétben az eseti jelleggel nyújtott, egyszeri támogatásoknak - visszahúzó hatása lehet többek között a foglalkoztatottság szempontjából, hiszen az ellátottság megléte miatt csökken a munkakeresés intenzitása.

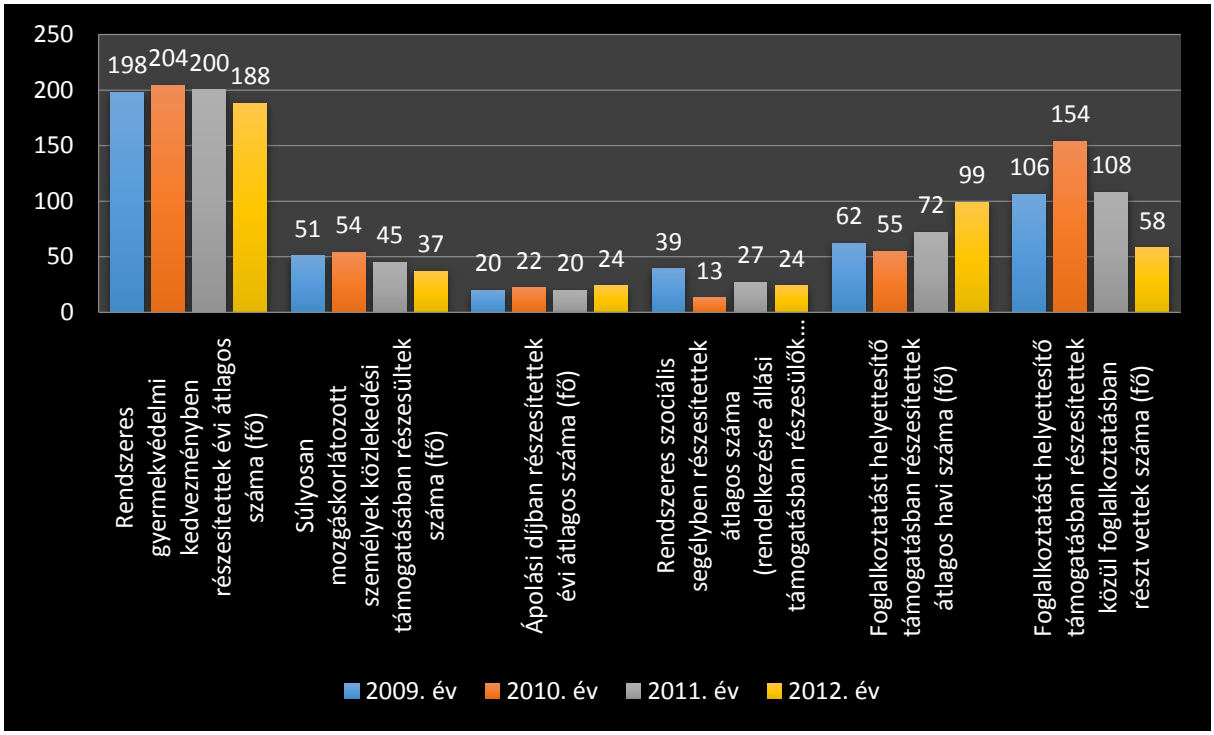

56. grafikon
Rendszeres szociális ellátásban részesülők száma - Bélapátfalva
(Forrás: KSH)

A rendszeres szociális ellátási formák tekintetében Bélapátfalván a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek a legtöbben. Emellett jelentős a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek közül foglalkoztatásban részt vevők száma is. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos számát tekintve Bélapátfalva település esetében ez a szám 2013. évben 176 fő volt. A Bélapátfalvai járás esetében Bélapátfalva mellett Balaton (110 fő) települése emelkedik ki a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek számát tekintve, míg ez a szám Mónosbél (16 fő) település esetében a legalacsonyabb.

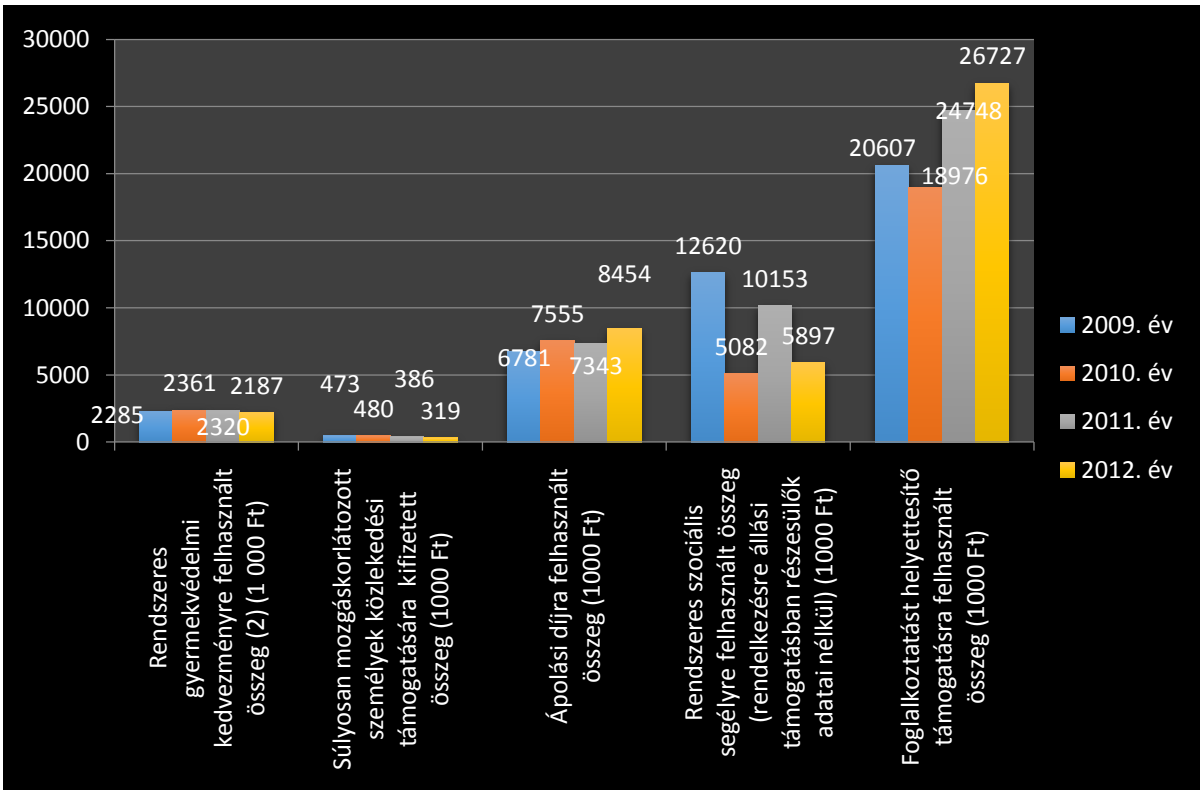

57. grafikon
Rendszeres szociális ellátásra felhasznált összeg (1.000 Ft) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

A rendszeres szociális ellátási formákra felhasznált összegek tekintetében a település a foglakoztatását helyettesítő támogatásra fordítja a legtöbb összeget, majd ezt követi az ápolási díj és a rendszeres szociális segély 2012. évben.

A településen jelentős az önkormányzati és nem önkormányzati forrásból finanszírozott különböző szociális juttatást igénybe vevők száma, akik számára ezen juttatás az egyetlen meghatározó jövedelemforrás. Ezért számuk távlati csökkentése rendkívül fontos, azonban ez az ellátórendszer szerkezeti változtatását, valamint országos szintű intézkedést igényel.

A rendszeres munka jövedelemmel nem rendelkezők arányát vizsgálva az aktív korúakon (15-59 éves) belül látható, hogy a településen 2001. évhez képeset 2011. évre arányuk csökkent, mely kedvező tendencia, ami mind járási, mind országos szinten megfigyelhető. Azonban a települési és a járási arány is még mindig jelentősen meghaladja az országos átlagot.

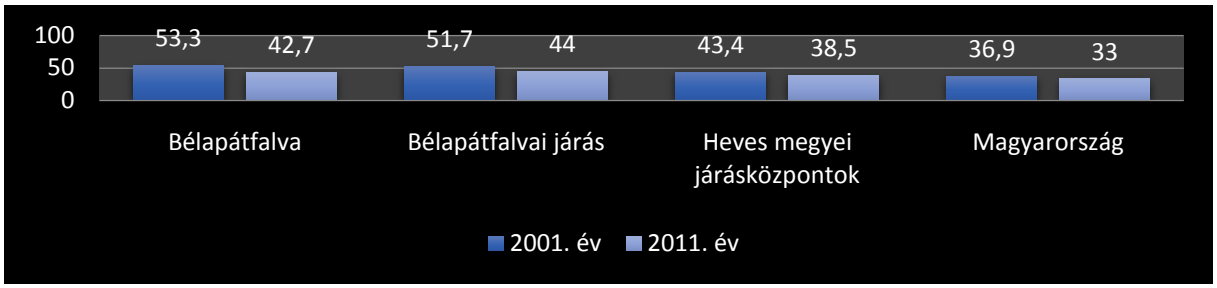

58. grafikon
Rendszeres munka jövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 éves) belül
(Forrás: TEIR)

A Bélapátfalvai járás 8 településének adatait vizsgálva szembetűnő, hogy Bükkszentmárton (61,4%) és Bekölce (49,3%) települések esetében a fenti mutató értéke igen magas.

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 2001. évhez képeset csökkent, azonban a település esetében a járási és az országos átlaghoz képest is igen magas. A járási települések közül Bükkszentmárton (44,4%) és Bélapátfalva (26,6) rendelkezik a legkedvezőtlenebb értékekkel, míg Szilvásvárad (14%) a legkedvezőbbekkel.

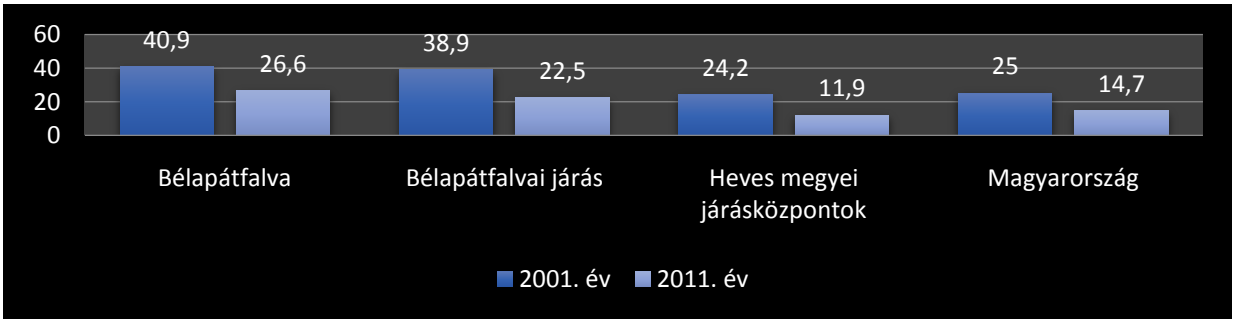

59. grafikon
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül
(Forrás: TEIR)

Az idősek életminőségét nagyban befolyásolja jövedelmi helyzetük. Bélapátfalva településen a nyugdíjban részesülők jövedelmi helyzetét vizsgálva megállapíthatjuk, hogy az özvegyi és szülői nyugdíjban 2013. évben 31 fő, árvaellátásban 52 fő, nyugdíj ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma 1.047 fő, öregségi nyugdíjban részesülők száma 628 fő, életkoron alapuló ellátásban részesülők száma 14 fő, míg megváltozott munkaképességükkel járó ellátásban részesülők száma 233 fő volt. A vizsgált időszakban (2011-2013 közötti időszakban) jelentősebb kilengés nem volt a vizsgált adatokban.

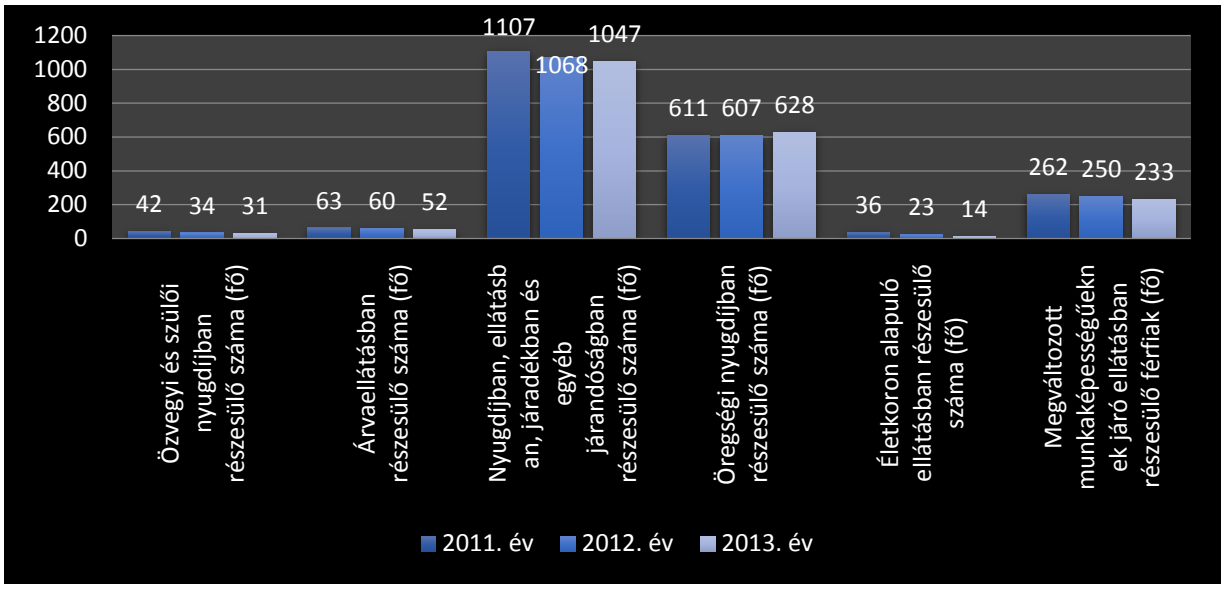

60. grafikon
Nyugdíjellátásban részesülők száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva településen 2013. évben az özvegyi és szülői nyugdíjban részesülők 93,55%-a volt nő, míg 6,45%-a férfi, az árvaellátásban részesülők közül 57,69% volt nő, míg 42,3% volt férfi. A nyugdíj ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők 61,13% volt nő, míg 38,87%-a férfi. Az öregségi nyugdíjban részesülők 64,01%-a volt nő, míg 35,99%-a férfi. Az életkoron alapuló ellátásban részesülők 21,43%-a volt nő, míg 78,57% volt férfi, a megváltozott munkaképességükkel járó ellátásban részesülők 54,94%-a volt nő, míg 45,06%-a volt férfi.

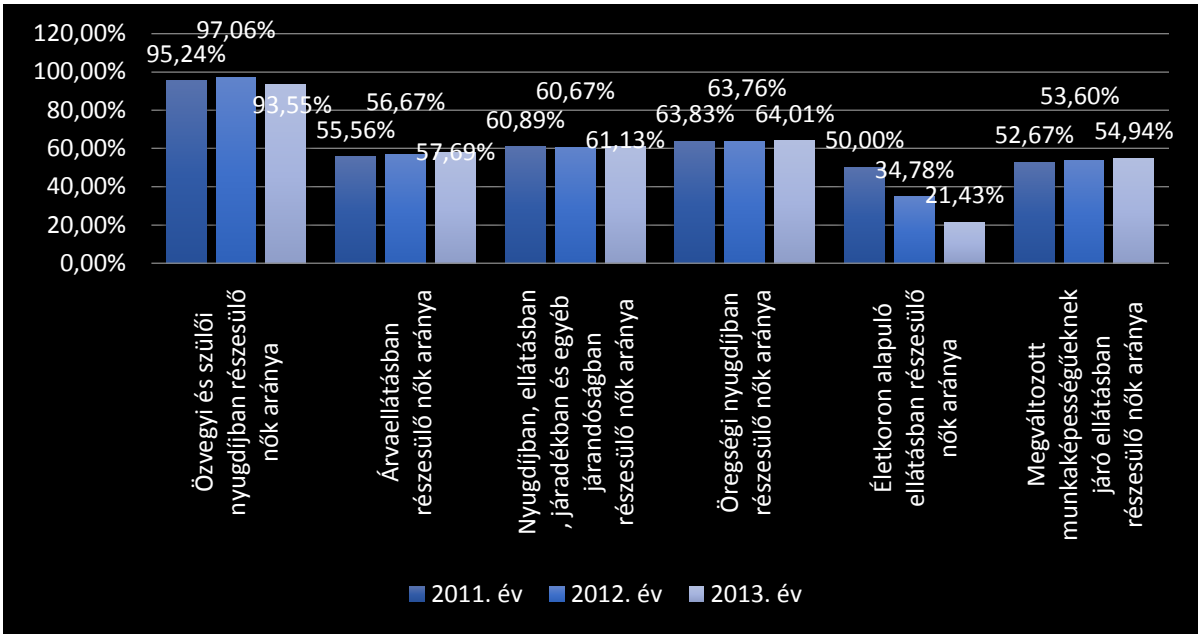

61. grafikon
Nyugdíjellátásban részesülők nemek szerinti megoszlása (nők)
(Forrás: KSH)

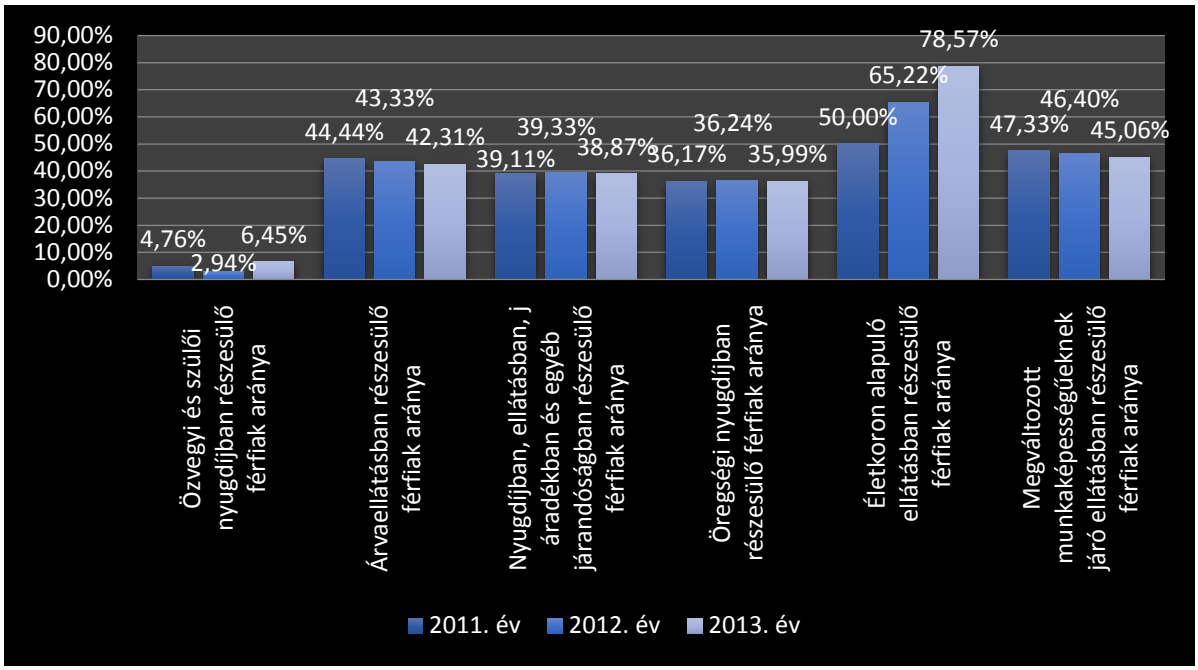

62. grafikon
Nyugdíjellátásban részesülők nemek szerinti megoszlása (férfiak)
(Forrás: KSH)

A fentiek figyelembe vételével megállapítható, hogy a nők nagyobb arányban részesülnek nyugdíjellátásban, mint a férfiak. Ennek oka egyrészt, hogy az idősebb korosztályokban alacsonyabb a férfiak aránya, illetve az, hogy a férfiak tekintetében az öregségi nyugdíjkorhatár magasabb, mint a nők esetében.

1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

A település szerkezetének vizsgálata során jól látható, hogy a kedvezőtlen jövedelmi és iskolai végzettséggel, valamint lakáskörülményekkel rendelkezők a település délkeleti részén, jól elkülöníthető településrészen élnek.

Ezen a települési szegmens leginkább a szociálisan hátrányos helyzetűek lakóhelye. Mivel e területen a település többi részéhez képest a piaci árak töredékéért lehet telket vagy házat vásárolni, ezért e településrészen jellemző, hogy az alacsony lakásárak következtében a szociálisan hátrányos helyzetűek száma tovább növekszik, mely következtében egy egybefüggő szegregátum alakul ki. Az itteni életkörülmények több esetben a legelemibb követelményeket is alulmúlják, egészségügyi és komfortszempontból egyaránt.

Az itt élő települési lakónépesség a település teljes lakónépességének 5,5%-át adja. A szegregátum lakónépességen belül a 0-14 évesek aránya 28,8%, a 15-59 évesek aránya 61,8%, a 60 és a felettiek aránya 9,4%. A település lakónépességének kor szerinti összetételét a szegregátum lakónépességének kor szerinti összetételéhez viszonyítva megállapíthatjuk, hogy ezen a településrészen a 0-14 évesek aránya 16,9%-kal magasabb, a 15-19 évesek aránya 0,4%-kal alacsonyabb, a 60 és a felettiek aránya pedig 16,5%-kal alacsonyabb a települési adatokhoz képest.

A településrész képzettségi adatai is igen kedvezőtlenek a települési adatokhoz képest, a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 70,5%, a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők aránya pedig 0%. A települési átlaghoz képest igen nagy az eltérés ezen mutatók tekintetében a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a településen 26,6%, mely a településrészen 43,9%-kal magasabb, illetve felsőfokú iskolai végzettséggel a település teljes lakosságának 8,7%-a rendelkezik.

A településrész a települési lakásállomány 3,6%-át teszi ki. Az alacsony komfortfokozatú lakásállomány aránya igen magas a településrészen, eléri a 36,6%-ot, mely 27,7%-kal meghaladja a települési átlagot. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 36,6% a településrészen, mely 28,7%-kal meghaladja a települési átlagot (7,9%). Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül 9,8% a településrészen, mely 5,2%-kal meghaladja a települési átlagot (4,6%).

Az érintett településrészen élők jövedelmi viszonyai nagyon kedvezőtlenek. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 70,5%, mely 27,8%-kal meghaladja a települési szintű mutatót (42,7%), a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya 52,4% a településrészen, mely 34,7%-kal meghaladja a települési átlagot (17,7%). A foglalkoztatottak aránya az aktív korúakon belül a településrészen 28,3%, mely 24,5%-kal elmarad a települési átlagtól (52,8%), a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 57,1%, mely 16,1%-kal meghaladja a települési átlagot (41%). Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a településrészen 96,9%, mely 50,1%-kal meghaladja a települési átlagot (46,8%). 61,2% a településrészen a gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül, mely 4,6%-kal meghaladja a települési átlagot (56,6%). A munkanélküliségi ráta a településen 15,4%, míg a településrészen 51,5%. A tartós munkanélküliek aránya 9,3% a településen, míg 36,4% a településrészen.

A településrészre jellemző a roma nemzetiségi lakosság nagy száma is, a településrészen él a települési roma lakosság 90%-a.

A fentiek alapján megállapítható, hogy mind a jövedelmi, mind az iskolázottsági, mind a lakhatási viszonyokat tekintve a településrész igen kedvezőtlen mutatókkal rendelkezik, azaz ezen a településrészen szegregátum alakult ki. A településrész felzárkóztatása, az itt élők munka világába való bekapcsolása nagyon fontos feladat a település számára. Az elmúlt években megvalósításra került közmunkaprogramokkal, már elindult egy felzárkóztató folyamat a településrészen, azonban ennek pozitív hatásai csak igen lassan, hosszabb időtávon és önmagában csak alacsony hatékonysággal tud a leszakadó településrész felzárkóztatásához hozzájárulni, ezért alapvető fontosságú a célzott és több területet érintő beavatkozások megvalósítása.

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.)

1.7.3.1. Történeti és kulturális adottságok

1.7.3.1.1. Történeti adottságok

Bélapátfalva régóta a Bükk hegység egyik meghatározó településének számít. Jelentősnek nevezhető meghatározó folyóvize az Recska patak, amely köré a mai településmag épült. Az Eger patak vizét erősítik a hegyek felől jövő változó hozamú, többségében csapadékfüggő kisebb folyóvizek. A településen érnek véget az úgynevezett Bükk hegység jellegzetes kövei: Őrkő, Pes-kő, Cserepes-kő, Tarkő, Három-kő és város keleti oldalát képező, a cementgyártáshoz évtizedekig alapanyagot biztosító látványos Bélkő.

Külterülete a többi településéhez képest rendhagyó abból a szempontból, hogy mintegy hét település határával érintkezik. Északon Bükkmogyorósd, Bükkszentmárton és Szilvásvárad, Keleten Felsőtárkány, Délen, Délnyugaton Eger, Szarvaskő és Mónosbél, míg nyugaton Mikófalva a külterületi határa. Nem véletlenül emelték jó néhány éve városi rangra a települést. A jó mészkő alapanyagot szolgáltató Bélkő miatt, mintegy jó évtizeddel ezelőttig itt működött a cementgyár, mely meghatározó volt a még akkor községként funkcionáló település életében. Valójában mindig is a Bükki régió központi településének számított.

Bélapátfalvának már a 19. században is hasonló ipari felvirágoztatása ment végbe, a Bélkő alatt lévő 13. századi ciszterci templom és kolostorrom mellett életre hívott kőedénygyár következtében. Egykori termékei múzeumokban és gyűjtők körében ma értékes emlékek, keresett műtárgyak.

A település nevét az e tájon szállásbirtokos Bél nemzetségtől kapta. Nevét az oklevelek a XIII. századtól Bel, Beel, Beyle névalakban, 1330-ban "falu a monostor előtt, melyet az Apát falujának neveznek" formában, 1415-től pedig Apátfalva névalakban említik.

A településen belül közvetlenül nem ismerünk őskori leleteket, de a környéken mindezek fellelhetőek. Így Bükkszentmárton, valamint Mónosbél külterületei, Apátfalvával érintkező részeinél számos helyen vannak nyilvántartott őskori, felső-paleolit, neolit rézkori és bronzkori leletek.

Az 1970-es évek végén 1980-as évek elején az új cementgyár nagysilóinak építkezéseinél mintegy három méteres mélység alatti betöltési rétegből, négy-ötezer éves neolit, illetve rézkori cseréptöredékeket találtak. Emellett a Bélkőről jövő felvonó utáni, a Gyári tó felé eső területen mintegy harminc avar-kori sírt is feltártak.

A korai településtörténetről sajnos igen kevés forrásadat áll rendelkezésünkre. Tudjuk, hogy a Bél-nemzetség egyik fontos településének számított a többi „Béllel" együtt. Fontosságát jelenti az is, hogy az alapító nemzetség támogató jóindulatával kerületek e helyre a ciszterci rend szerzetesei is. Mint az 1332-1336-os pápai tizedjegyzékben a településnek; jelentékeny fizető plébániája volt, bár a canonica visitatio szerint nem volt túl nagy temploma, az is vélhetően fából készült. A védőszentje minden bizonnyal akkor is Szent István király lehetett. Ezen kis temploma és plébániaháza a 17. századra az adatok szerint majdhogynem megsemmisült. Helyén az új plébániatemplomot és a mellette lévő harangtornyot a 18. sz. első felében építették meg majd később ezen építményeken kisebb újításokat, bővítéseket végeztek és számos javadalmakkal és egyházi berendezésekkel, kellékkel látták el. Ezen ***római katolikus templom***, jelenleg helyi védelemre javasolt, melynek jellegzetes épülete a településközpontban található.

A városhoz tartozó területen számon tartunk egy Szentháromság tiszteletére szentelt remeteséget, a Bélkő háta mögött (Bélkőháti remete) a Felsőtárkány felől oldalon. A városi terület része a hegyi úti (turista) zarándokhelyként is ismert, nemrég felújított úgynevezett ***Gilitka-kápolna***, amelynek patrociniuma Szent Anna. A Szent Anna napi távoli kápolnához menő körmenet mindig része volt a település szent ünnepeinek. (a kápolnát nemrégiben újították fel.) A kápolna műemléki védelem alatt áll (Gilitka-patak völgye – 0214/4. hrsz.). Bélapátfalva határában álló Gilitka kápolnát Androvics Miklós szemináriumi rektor és prefektus Szűz Mária édesanyjának, Szent Annának tiszteletére építtette 1750-ben, középkori elődjének a helyére. (Eredeti oltárképe a XVIII. századból származott és sajnos ma már nem lelhető fel.)

A kápolna az 1800-as évek második felében még jó állapotban volt. 1879-1880 években Zsasskovszky József érseki megbízott, apátfalvi plébános kezdeményezésére a tetőszerkezet és külső-belső kőművesmunkák felújítása történt. A kápolna és környezetének állapota a XX. században sokat romlott. Dr. Seregély István egri érsek hozzájárulásával Csuhány Béla okleveles építészmérnök kezdeményezésére és irányításával kezdődtek 2004-ben a helyreállítási munkálatok, melyek 2006-ra, a külső területrendezéssel együtt 2007-re fejeződtek be.

1. kép

A felújított kápolna a mai napig búcsújáró hely, minden évben szentmisével tartják meg a Szent Anna napi búcsút.

A nemzetségen kívül a mai település létrejöttének egyik fontos eleme volt a 13. sz. elején a Bélkő lábánál betelepített Ciszterci rend, melynek későromán-stílusú, kereszt alakú temploma és annak déli oldalához épült kolostor együttesének helyreállított rommaradványai mai napig megmaradtak. Az épület és környezete műemléki védelem alatt áll (Kőaljadűlő – 0185/1 hrsz.) A templom és a rommaradványok ***Bélháromkúti Apátság*** néven ismertek.

2. kép

Az orgonasípszerűen lerobbantott sziklatömbök aljában áll a ciszterciek bélháromkúti apátságának a tájba harmonikusan simuló temploma. Ez Magyarország egyetlen épségben megmaradt középkori ciszterci apátsági temploma. A rend itteni 1232-es alapításában II. Kilit akkori egri püspök működött közre, és többek között az ő donációjával jött létre a Bélkő melletti első kolostor is. A megtelepülő első szerzetesek a pilisi apátság tagjainak soraiból kerültek ki, amelyek a Bél-nemzetség támogató részvételét, hozzájárulását is prognosztizálták. A későbbi megerősítő oklevelek a rend több Heves és Borsod megyei birtokáról, (egy időben maga a település is Borsod része volt) valamint Eger közeli jövedelmező szőlőbirtokairól és más javadalmaikról is számot adnak. Annyi bizonyos, hogy az templomszerkezetet az idők folyamán többször is megújították, de külső tömegszerkezete és jellegzetes cisztercita, építészeti formája közben alig változott.

A műemléki helyreállítási munkálatok 1934-ben kezdődtek el Lux Kálmán vezetésével, melyek a II. Világháború miatt már csak 1953-1954-ben folytatódhattak Szakál Ernő kőszobrász és restaurátor irányítása mellett. A templom külső helyreállítását dr. Rados Jenő professzor tervei alapján 1964-ben végezték el, a monostort 1964-1966 között tárták fel Valter Ilona vezetésével, majd lehetőségükhöz mérten a rend templomát az akkori OMF segítségével helyreállítva, az idegenforgalom számára bemutathatóvá, látogathatóvá tették Nagyboldogasszony tiszteletére. Az apátságban több figyelemre méltó kőemlék található, melyek megnyugtató, és az utókor számára kutatható elhelyezésére 2014-ben került sor.

A monostor belső udvarán lévő kút vize ma is iható, s a monda szerint fiatalít is. A bélapátfalvi források gyógyító hatása már a középkortól ismeretes. Fényes Elek mint a község nevezetességét említi a nagytemplom mellett fakadó három forrást, melynek vize soha be nem fagy, fürdésre, betegségek gyógyítására is alkalmas.

1412-ben Zsigmond király, 1460-ban Mátyás király az apátságot régi jogaiban megerősítette, de Mátyás halála után e birtokokat más egyházi és világi személyek foglalták el. 1495-ben Verebélyi apát Bakócz Tamás egri püspöknek engedte át az apátság jövedelmeit, s ettől kezdve folyamatosan az egri püspökség birtoka maradt. A szerzetesek 1534-ig éltek a monostorban, amikor Perényi Péter a püspökség birtokait is elfoglalta, s Eger vidékén

meghonosította a protestantizmust. Ekkor a szerzetesek a zaklatások elől elmenekültek a monostorból. Ezen időkből maradtak fenn az Egerbe vezető ősi út mentén a Papsűrű, illetve Paprakás helynevek, mely utóbbinak helyét 2014-től tábla is jelzi. A lakóitól elhagyott és a birtokaitól megfosztott monostor omladozni kezdett, a templom megrozzant, Apátfalva pedig a szarvaskői vár tartozéka lett 1562-ig.

A ***Gesztenyés Kiállítóház*** a Bélapátfalvai Művelődési Ház és Könyvtár telephelyeként 2009. június 3-án nyitotta meg kapuit, a volt bélapátfalvai erdészet épületében. A nagyteremben kaptak helyet a Vidróczki Fotókör, a település természeti és épített értékeit bemutató munkái. A Szabó Zoltán teremben, a 2003-ban Kanadában elhunyt helyi származású festőművész, hagyatékából a városnak ajándékozott 18 akvarell képe tekinthető meg. Szintén állandó kiállításon láthatók Erika Just osztrák festőművész akvarelljei, aki tanára Szabó Zoltán emléke előtt tisztelegve ajándékozta a településnek alkotásait. Külön teremben látható a helytörténeti és néprajzi gyűjtések révén a kiállított hagyományos paraszti szobabelső, illetve a bélapátfalvai népviseletet és a kenderfeldolgozás eszközeit bemutató kiállítás. A helyi értékeket reprezentálja az egri Dobó István Vármúzeum bélapátfalvai keménycserép-gyűjteményéből összeállított válogatás. Az öt tárlóban több mint félszáz tárgyon keresztül időrendben tekinthető át a keménycserép-edény gyártás története, az edények forma- és mintavilágának gazdagodása.

A helyi történeti emlékek köréhez sorolandó, bár nem kifejezetten régészeti jellegű, de említést érdemlő, a 19. sz. elején a kolostorromok mellé épült úgynevezett finom kerámiaipari emlék, a ***Bélapátfalvi Keménycserép***, vagy ***Kőedénygyár***, amely egészen a 20 század elejéig működött.

A Bélapátfalva keménycserép gyárat az 1830-as években alapította az egri káptalan. A tulajdonképpeni termelést nem a tulajdonos, hanem a vállalkozó bérlők folytatták. A közel száz évig működő gyárban készült edényekkel kezdetben a polgári ízlést kívánták kiszolgálni, azonban már az 1850-es években készültek a népies stílust képviselő dísztányérok. A hagyományos virágmintákból, csokrokból az idők folyamán jellegzetes bélapátfalvi stílus alakult ki.

A gyár iparművészeti jellegű termékei a hazai és külföldi kiállításokon is sikerrel szerepeltek. 1896-ban a Millenniumi Kiállítás bronz érmével tüntették ki Schilhábel Béla főfestőt, a gyár kollekciója pedig kiállítási érmet kapott. Ugyanebben az évben egy párizsi kiállítás nagydíját kapták meg, az 1900-as Párizsi Világkiállításon elismerő oklevelet kaptak. Az 1904-es Saint Louis-i Világkiállításon pedig bronzérmet szereztek.

Helyi védelem alá javasolt a településen a ***Plébániaház***, mely a város főútvonalán, a templom mellett szabadon álló L-alakú, földszintes lakóépület. Udvari szárnya 1762-ben épült barokk stílusban.

I. Lipót király 1678-ban az egri káptalannak adta a falut. 1700-ban Telekessy egri püspök kérelmére a király az apátság összes javait a létesítendő egri papi szeminárium fenntartására

adományozta. 1700-tól egészen 1945-ig a település az említett papnevelő birtoka volt. 1815 körül a szeminárium Czvinger József egri kőműves mesterrel egy külső és egy belső rongytörővel felszerelt papírmalmot építtetett a településen. Miután a gyár berendezése rövidesen elavult, az üzem leállt. 1835-ben Schnir András gyáros kőedény gyár létesítése céljából kibérelte a papírmalom épületét, amely azonban csak néhány évig üzemelt. A szorgos papok otthonának romjaira épült 1843-ban a Hüttner József által alapított apátfalvi keménycserépgyár egy része. A kis üzem híre eljutott a határon túl is. Az itt előállított díszes edények már az 1846-os iparkiállításon sikert arattak, emellett belföldről is igen keresettek voltak. A gyárat a papnevelő intézet az első világháború után lebontotta.

Bélapátfalva 1761 előtt mezővárosként szerepelt, majd a malmok, a papírgyár, a keménycserép-gyár és a 1910-ben a régi cementgyár megépítésével kialakult a település ipari jellege. A két világháború között itt állították elő az országban termelt cement egynegyedét. 1980-ban átadásra került az új cementgyár, amely a 2001-ben történt bezárásáig a község és a környező települések lakosságának biztos megélhetést nyújtott, az országot pedig kiváló minőségű cementtel látta el. A település neve 1905-ben változott Apátfalváról Bélapátfalvára. 1895-ig község, 1950-ig nagyközség, 1950-től 1970-ig önálló tanácsú község. 1973-tól közigazgatási szempontból Bükkszentmárton, Mónosbél és Mikófalva is Bélapátfalvához tartozott. 1990-ben nagyközségi önkormányzat alakult Bélapátfalván, Bükkszentmárton és Mónosbél községekkel körjegyzőség formájában. 2004. január 1-től a 244/2003.(XII.18.) Korm. Rendelet szerint Bélapátfalva kistérségi székhely. A Köztársaság Elnöke az 52/2004.(V.25.) KE határozatával Bélapátfalva nagyközségnek 2004. július 1. napjától városi címet adományozott.

1.7.3.1.2. Kulturális adottságok

Bélapátfalva településen egy könyvtár működik. A könyvtár egységeinek, leltári állományának száma 2013. évben 12.586 db volt, a vizsgált időszakban átlagosan 11.891 db volt a leltári állomány.

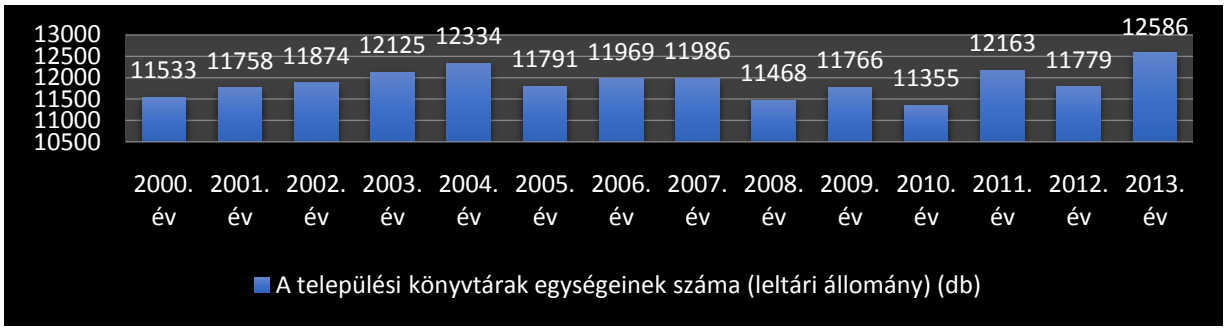

63. grafikon
A települési könyvtárak egységeinek száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

A könyvtárba beiratkozott olvasók száma 2013. évben 482 fő volt, a mélypont 2010. évben volt, azóta folyamatosan növekszik az olvasók száma.

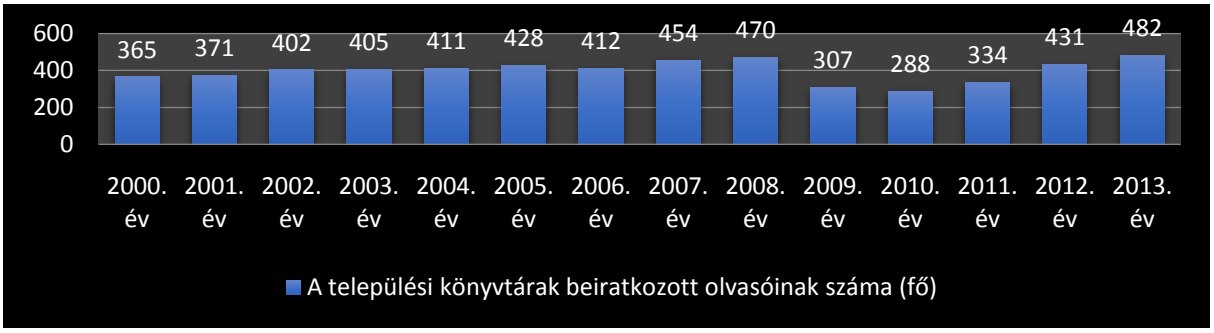

64. grafikon
A települési könyvtárak beiratkozott olvasóinak száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

A ***Bélapátfalvai Művelődési Ház és Könyvtár*** Bélapátfalva valamennyi lakosa számára biztosítja a közművelődési és könyvtári szolgáltatások színtereit, az ezekhez, valamint a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, az esélyegyenlőség követelményeinek figyelembe vételével. Az intézmény saját szervezésű programjai mellett folyamatosan bekapcsolódóik a partnerintézmények és partnerszervezetek rendezvényeibe is, illetve helyet ad külső programoknak is.

A településen a ***rendszeres művelődési foglalkozások számát*** tekintve megállapíthatjuk, hogy 2013. évben 231 db volt, mely szám a vizsgált időszakban évről évre csökkent.

65. grafikon
A rendszeres művelődési foglalkozások száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

A ***rendszeres művelődési formákban*** a településen 2013. évben 114 fő vett részt, mely az előző évek 140 fő körüli átlagához képest jóval alacsonyabb.

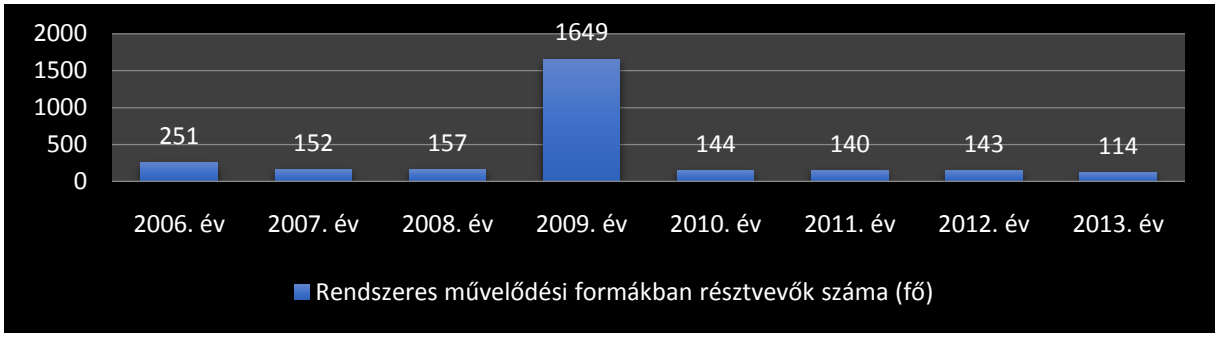

66. grafikon
A rendszeres művelődési formákban részvevők száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

A ***kulturális rendezvények száma*** a településen 2013. évben 30 volt, mely a vizsgált időszak átlagától nem tér el jelentősen. Az ***alkotó művelődési közösségek száma*** 2013. évben 4 volt.

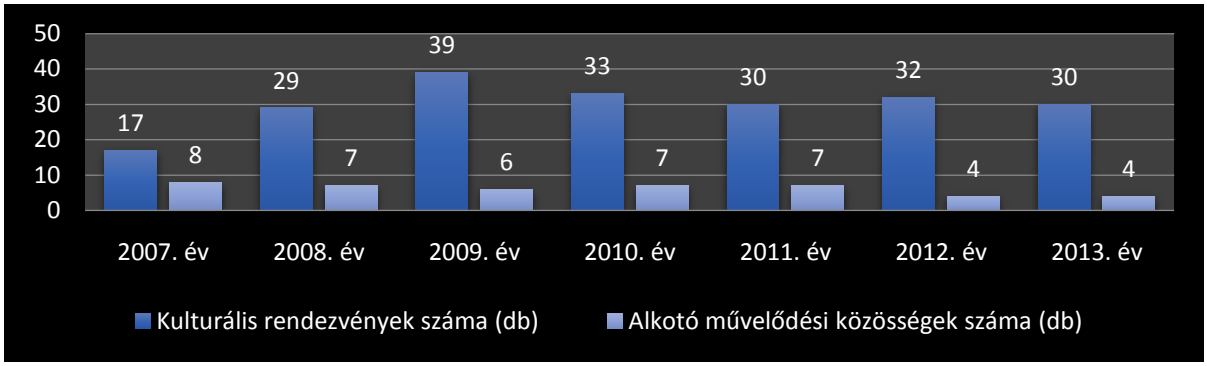

67. grafikon
Kulturált rendezvények és alkotó művelődési közösségek száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Örvendetes, hogy 2013. évben 8.745 fő volt a ***kulturális rendezvényeken részt vevők száma***, azonban az ***alkotó művelődési közösség tagjainak száma*** évről évre csökken.

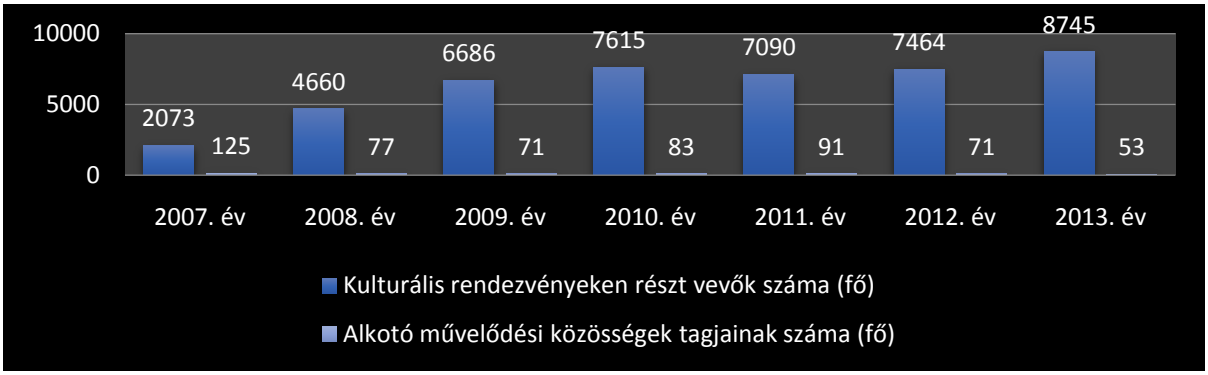

68. grafikon
Kulturális rendezvényeken résztvevők és alkotó művelődési közösségek tagjainak száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

1.7.3.2. Társadalmi élet, szokások, hagyományok

Bélapátfalván minden évben több közösségformáló rendezvény is megvalósításra kerül, melyeken a teljes lakosság részvételére számítanak. A rendezvények igen sokszínűek, a kulturális, hagyományőrző rendezvények a legnépszerűebbek. A településen 2014. évben az alábbi fontosabb (évente megrendezésre kerülő) rendezvények valósultak meg:

- Újévi koncert: 127 fő résztvevő
- Magyar Kultúra Napja: 300 fő résztvevő
- Farsangi Téltemető Mulatság: 225 fő résztvevő
- Önkormányzati Nőnap: 40 fő résztvevő
- Az 1948/49-es forradalom és szabadságharc évfordulójának városi ünnepsége: 105 fő résztvevő

- Húsvétváró szöszmötölő és táncház: 56 fő résztvevő
- Civil fórum: 9 fő résztvevő
- Föld Napja - városszépítő környezettudatos akció: 158 fő résztvevő
- Tűzoltónap: 450 fő résztvevő
- Pünkösdi koncert: 120 fő résztvevő
- Gyereknap: 350 fő résztvevő
- Retro Építők Napja: 550 fő résztvevő
- Hagyományőrző napközis tábor: 25 fő résztvevő
- Magyarnóta Gálaest: 300 fő résztvevő
- Tűzijáték és Szent István-napi ünnepség: 600 fő résztvevő
- Szüreti mulatság: 180 fő résztvevő
- 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulójának városi megemlékezése: 130 fő résztvevő
- Vidróczki fotókiállítás: 40 fő
- Adventi játszóház, táncház: 75 fő résztvevő

Az Önkormányzat mellett a Bélapátfalvai Művelődési Ház és Könyvtár, valamint a helyi egyesületek és alapítványok is aktívan részt vesznek az egyes rendezvények szervezésében.

A településen 2 modern tánccsoport és 4 klub is aktívan működik: Mozgáskorlátozottak Klubja, Napsugár Nyugdíjasklub, Napsugár Nyugdíjasklub Asszonykórus és a Vidróczki Fotókör.

1.7.3.3. Nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek

A közművelődési szervezetek rendezvényeinek kulturális sokszínűsége a hagyományápolásra és új értékek teremtésére épül. A programok szervezésével, valamint a közösségek létrehozásával céljuk a helyi társadalom kapcsolatrendszerének építése, civil szervezetek és egyéni kezdeményezések fogadása, támogatása és az együttműködés révén az információ áramlásának biztosítása. A helyi művelődési és kulturális élet szervezője Bélapátfalva Város Művelődési Háza és Könyvtára. Célja, hogy a fenntartó önkormányzattal összhangban, olyan korszerű könyvtárat és információs központot működtessen, amely szolgáltatásaival magas szinten ellátja a város lakóit, és az oktatásban résztvevő tanulókat. Feladata, hogy használói számára biztosítsa a magyar és az egyetemes kultúra kincseit, a hazai és nemzetközi információhoz és tudáshoz való szabad hozzáférést.

A ***regisztrált nonprofit szervezetek száma ezer lakosra*** vetített értékeit vizsgálva 2013 évben, a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy a regisztrált nonprofit szervezetek száma ezer lakosra vetített értéke Bükkszentmárton (17) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Bekölce (10), Bélapátfalva (9), Mikófalva (8), Szilvásvárad (8), Nagyvisnyó (7), végül Balaton (6) és Mónosbél (6).

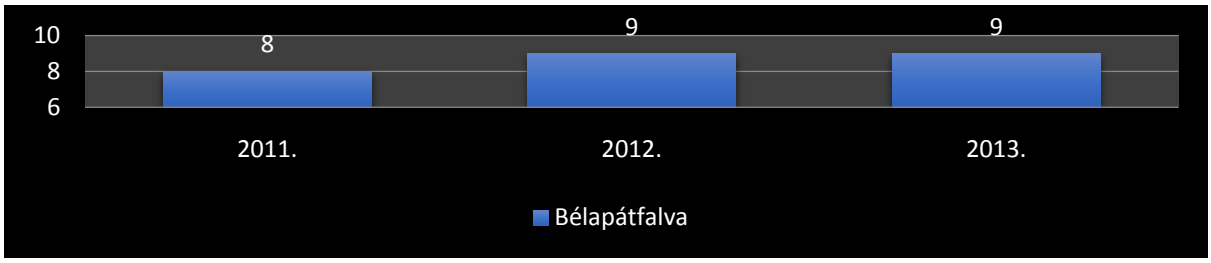

69. grafikon
Regisztrált nonprofit szervezetek száma ezer lakosra (db)
(Forrás: TEIR)

Bélapátfalva településen a civil szerveződéseket tekintve összesen 17 civil szervezet működik. 12 szervezet egyesületi, 2 közalapítványi, 3 pedig alapítványi formában. A településen működő civil szervezetek tevékenységi körei szerteágazóak, mind a kultúra, a hagyományőrzés, a hobby, szabadidős tevékenység, a sport, az egészségmegőrzés, a hátrányos helyzetűek védelme, az élet és vagyonvédelem, érdekvédelem stb. területén működnek civilek a településen.

Bélapátfalván működő civil szervezetek:

1. ***A Bélapátfalvai Apátsági Templom Orgonájáért Közalapítvány***: Működésének célja a nemzetközileg is elismert műemlék templom teljes felújítása, rendbehozatala, jövőbeni koncerthely kialakítása, az idegenforgalom növelése.
2. ***Bélapátfalva Cigány Hagyományőrző Egyesület***: Működésének célja a helyi romani lakosság egységbe kovácsolása, hagyományainak ápolása és továbböregbítése.
3. ***Segítő Kezek Alapítvány Bélapátfalva***: Működésének célja az egészségmegőrzés, a betegségmegelőzés, a családsegítés, a gyermek- és ifjúságvédelem, az időskorúak gondozása, a hátrányos helyzetű személyek, csoportok társadalmi esélyegyenlőségének megteremtése. Ezen belül célja Bélapátfalva, Bükkszentmárton, Mónosbél, községek területén élő, életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő családok, személyek szociális (nem pénzbeli) és mentálhigiénés ellátása, az e területen dolgozó szakemberek munkafeltételeinek javítása, szupervíziók, képzések, továbbképzések támogatása, valamint az érintett, illetve társszakmákban dolgozó szakemberek együttműködésének elősegítése. Pk60087/1999/18. sz. alatti végzéssel célkiegészítés: Az alapítvány támogatást nyújt a helyi óvodáskorú gyermekek játék és eszköz fejlesztéséhez, illetve a szervezett gyermekprogramjaik anyagi támogatásához.
4. ***Fekete Roma Szívek Kulturális Egyesülete:*** Működésének célja a helyi romani lakosság egységbe kovácsolása, hagyományainak ápolása és továbböregbítése.
5. ***Jó Szándék Alapítvány:*** Működésének célja az otthonban lakó idős emberek, fogyatékos és halmozottan sérült beutaltak gondozásának minőségi javítása, munkatársaink szakmai műveltségének emelése. Módszertani feladatainkkal összhangban tervezett kutatásaink publikálásának támogatása. Pk.60.166/1994/25. szám alatt célkiegészítés: Az ellátási területen élő fogyatékos személyek társadalmi integrációját és normalizációt elősegítő ellátásuk, szolgáltatások biztosítása, illetve ezen ellátások, szolgáltatások elérésének segítése: - az önálló higiéniás, életviteli, életfenntartási szükségleteinek segítése, - szolgáltatások, közszolgáltatások

eléréséhez speciális személyi szállítás és szállító szolgáltatás, - szociális munka módszerének és eszközeinek felhasználásával nyújtott szolgáltatás. - a fogyatékos személyek foglalkoztatásának elősegítése, a foglalkoztatási feltételek megteremtése; - megváltozott munkaképességű munkavállalók rehabilitációs foglalkoztatásának elősegítse, a foglalkoztatási feltételek megteremtése; - az ellátási területen élő fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek által létrehozott amatőr művészeti és kulturális csoportok tevékenységének elősegítése, működési feltételeinek megteremtése.

6. ***Jó Szándék Civitan Klub:*** Működésének célja az otthonban lakó idős emberek, fogyatékos és halmozottan sérült beutaltak szabadidejének hasznos eltöltésében való aktív közreműködés.
7. ***Jövő Nemzedéke Gyermek és Ifjúsági Alapítvány:*** Működésének célja egy nyelvi laboratórium létrehozása; az önkormányzat területén élő 6-18. éves korú tehetséges tanulók tudásszintjének fejlesztése; a nyelvtanulás elősegítése; irodalmi, zenei és sporttevékenység egyéni és csoportos támogatása; az orosz szakos tanárok átképzése, felzárkóztató foglalkozások egyszeri támogatással, illetve ösztöndíjjal; a szakképzésben középfokú tanulmányok folytatásában, felsőfokú oktatásban való felkészülésben történő támogatás.
8. ***Bélapátfalva Nagyközség Önkéntes Tűzoltó Egyesülete:*** Működésének célja a településen a tűzoltó tevékenység támogatása, a tűzoltók érdekeinek érvényesítése.
9. ***Bélapátfalva Fejlesztéséért Közalapítvány***: Működésének célja Bélapátfalva város településfejlesztéséhez és -rendezéséhez való hozzájárulás, a helyi foglalkoztatás, kultúra, közművelődés és sport támogatása.
10. ***Bélapátfalva Idegenforgalmáért Közhasznú Egyesület***: Működésének célja a település turisztikai kínálatának szélesebb körben való megismertetése, valamint bekapcsolása az Eger-Szilvávárad turisztikai tengelybe. Bélapátfalva és környéke idegenforgalmának fellendítése, szervezése, az idegenforgalmat segítő kisvállalkozások szervezése és fejlesztése. Idegenforgalmi fejlesztések kezdeményezése, tervezése, megvalósítása. Természeti környezet védelme és népszerűsítése. Épített kulturális örökség védelme és népszerűsítése.
11. ***Bélapátfalva Önkormányzati Tűzoltóság***: Működésének célja működési területén az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tűzesetek megelőzése, a tűzeseteknél, a műszaki mentésnél való segítségnyújtás, a tűzoltás és műszaki mentés hatékony biztosítása.
12. ***Bélapátfalvai Cementgyár Horgász Egyesület***: 65 tag, versenyek szervezése, a Gyári tó és környékének ápolása, horgászati alapismeretek átadása
13. ***Bélapátfalvai Polgárőr Egyesület***: Működésének célja a élet- és vagyonvédelem biztosítása a településen.
14. ***Bélapátfalvai Sport Közhasznú Egyesület:*** Az Egyesület két szakosztályt működtet: labdarúgás és női röplabda, támogatja a szabadidős sportokat (oldboys foci, oldboys tenisz, jógások, fogyatékosok sportja).
15. ***Bélapátfalvi Gazdakör***: Működésének célja, a gazdák érdekeinek képviselet, és érvényesítése.
16. ***Bélapátfalvi Helytörténeti, Városvédő és Városszépítő Egyesület***: Működésének célja Bélapátfalva épített, és természeti, valamint helytörténeti értékeinek védelme, megőrzése. Célja a helyi hagyományokra támaszkodó, a tájhoz, a

településszerkezethez illő, de a ma és a jövő emberének is megfelelő városfejlesztés elősegítése, a város szépítése.

17. ***Bükki Menyecskék Kulturális Egyesülete***: Működésének célja a helyi hagyományok ápolása, régi szokások, népi hagyományok felelevenítése, megismertetése és továbbörökítése. Bélapátfalva város és a Bélapátfalvai kistérség hagyományainak, népdalkincsének összegyűjtése, feldolgozása színpadi bemutatásra alkalmas előadások keretében és népszerűsítése hagyományőrző programokon keresztül.

A település rendelkezik települési Sportkoncepcióval, melyben kinyilvánításra kerül, hogy a sporttevékenység támogatása közcélokat szolgál, melynek alapján a település támogat minden sporttal kapcsolatos tevékenységet. A települési önkormányzat együttműködik a helyi sportszerzetekkel, sportszakkörökkel, megteremti az iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlásának feltételit, biztosítja az iskolai sportkörök működéséhez szükséges feltételeket. A szabadidő eltöltésének lehetőségeit tekintve Bélapátfalva jó természeti adottságokkal rendelkezik. Az erdők, hegyek, különleges természeti képződmények, a bányászat nyomán kialakult extrém sportoknak is teret adó sziklafalak, sőt a Gyári tó (Lak-völgyi tó) révén a víz közelsége kiváló feltételeket kínál a természethez kapcsolódó sport- és rekreációs turizmusnak. A település rendelkezik olyan sportlétesítménnyel, ahol a különböző sportpályák és edzőtermek biztosítják az aktív versenyzők edzési lehetőségei mellett a nagyobb közönség sportolási lehetőségét is.

A helyi társadalmi életet több civil szervezet teszi színesebbé. A polgárok igénylik ezek működését, így lehetőségei szerint az önkormányzat is segíti ezeket a szervezeteket. Bélapátfalva Város Önkormányzata a civil szerveződéseket és kezdeményezéseket évente támogatja.

Nemzetiségi kapcsolatok:

Az önkormányzat kötelező feladatai közé tartozik a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása. Lélekszámban és társadalmi-gazdasági „súlyban” a legjelentősebb a roma népesség a településen. Erőteljes leszakadásuk miatt az élet- és lakhatási körülményeiket meghatározó fejlesztések külön kiemelésre szorulnak. A roma kisebbség társadalmi beilleszkedésének fontos feltétele az integráló közösségi intézmények létrehozása.

Bélapátfalva településen a cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya a 2001. évi népszámlálási adatokhoz képest nem változott, az országos és a Bélapátfalvi járási adatokhoz képest azonban igen magas 2011. évben kétszeres volt az országos átlagnak. A lakosság 7,4%-a vallja magát romának.

Vallási közösségek:

A vallási közösségek közül a településen egyértelműen meghatározó szerepe van a Római Katolikus Egyháznak. A településen élők nagy része római katolikus vallást gyakorol. A

vallásgyakorlók száma 4-5% körül mozog a településen. A Római Katolikus Egyház mellett a Református Egyház működik még a településen.

Testvértelepülések:

- Jászó
- Erdőszentgyörgy

1.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

1.8.1. Humán közszolgáltatások

1.8.1.1. Oktatás-nevelés

1.8.1.1.1. Óvodai és bölcsődei ellátás

Az óvodai és bölcsődei ellátás a Bélapátfalva-Bükkszentmárton-Mónosbél Köznevelési Intézményfenntartó Társulás, mint fenntartó által, a ***Százszorszép Óvoda és Bölcsőde*** intézményen keresztül biztosított. A társulásnak három önkormányzati tagja van: Bélapátfalva Város Önkormányzata, Bükkszentmárton Község Önkormányzata és Mónosbél Község Önkormányzata.

Az intézmény feladatait társulási szinten látja el, a működő bölcsődei férőhelyek száma így a három településen együttesen 13 fő, a feladatellátási hely Bélapátfalva településen található. A bölcsődébe beírt gyermekek száma 2013. évben 12 fő volt, a bölcsődei kisgyermeknevelők száma 2 fő. A bölcsőde kihasználtsága 92%-os, mely megegyezik a Heves megyei járásközpontok átlagával, valamint az országos átlaggal is.

Óvodai feladatellátási helyek száma a három településen összesen szintén egy, mely Bélapátfalva településen található. Az óvodai férőhelyek száma együttesen 125 fő. A járási településeket tekintve Bélapátfalván a legmagasabb az óvodai férőhelyek száma (125 fő), ezt követi Szilvásvárad (50 fő), Mikófalva (33 fő), Balaton (33 fő), Nagyvisnyó (25 fő) és Bekölce (25 fő).

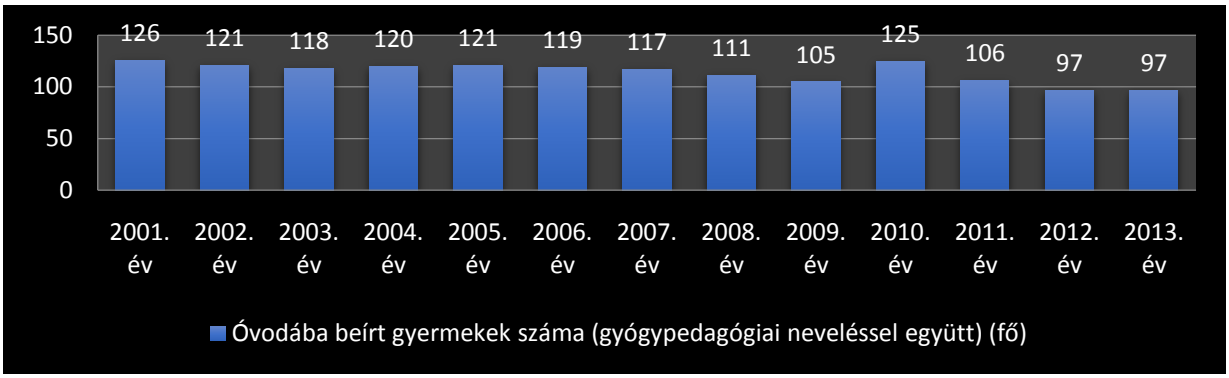

70. grafikon
Óvodába beírt gyerekek száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva településen az óvodai férőhelyek kihasználtsága évről évre csökken, melynek oka a születések számának csökkenése. A férőhelykihasználtság 2013. évben 77,6% volt. Ugyanez az arány igaz járási szinten is. A Heves megyei járásközpontok adatait vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a kihasználtság a bélapátfalvai adatokhoz képest kicsit magasabb nagyjából 91% körül mozog, míg az országos átlag 87%.

A Bélapátfalvai járás településeinek óvodai férőhelyek kihasználtsági adatait vizsgálva kitűnik, hogy Balaton településen a legnagyobb a kihasználtság (100%-os), ezt követi Szilvásvárad (98%), Bélapátfalva (78%), Mikófalva (76%), Nagyvisnyó (56%) és végül Bekölce (36%).

Az óvodai gyermekcsoportok száma Bélapátfalván 2002 és 2010 évek között 5 volt, míg ezt követően 4 csoportra csökkent, az óvodai pedagógusok száma 2013. évben 11 fő volt.

Bélapátfalván az óvodába beírt gyermekek nemek szerinti megoszlásának vizsgálata során megállapíthatjuk, hogy a vizsgált időtávon (2003 és 2013 közötti időszakban) az óvodába beírt lány gyermekek aránya átlagosan 46% volt, míg az óvodába beírt fiú gyermekek aránya átlagosan 54% volt.

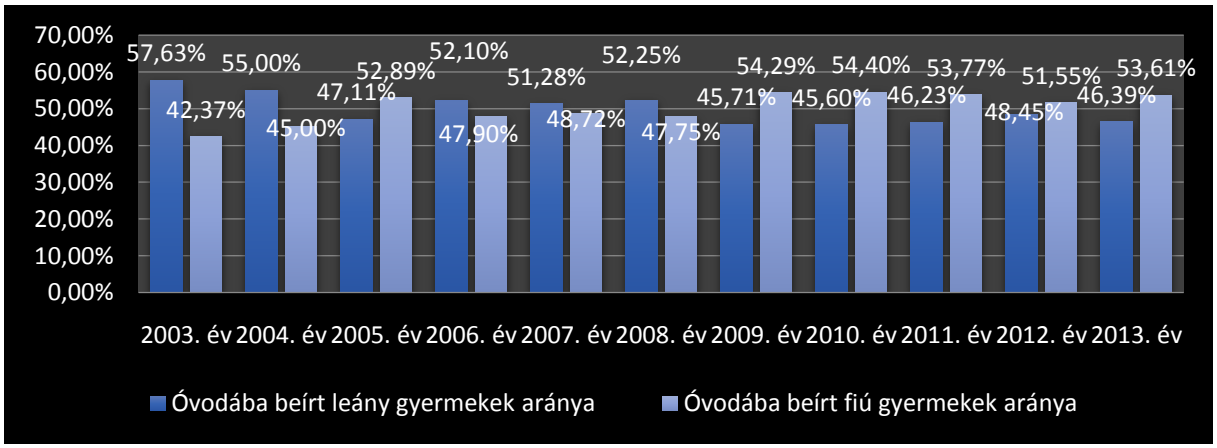

71. grafikon
Óvodába beírt gyerekek nemek szerinti megoszlása Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

2013. évben a bélapátfalvai óvodában 29 fő volt hátrányos helyzetű gyermek, mely az óvodás gyermekek 30%-át teszi ki.

1.8.1.1.2. Általános iskolai ellátás

A településen egy általános iskola működik, a ***Bélapátfalvai Petőfi Sándor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola***. Az általános iskola egy feladatellátási hellyel működik Bélapátfalva településen. Az iskola fenntartója 2012. évtől a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ központi hivatal. Az iskola a Bélapátfalvai tankerülethez tartozik.

Az általános iskolába több településről is ingáznak a tanulók, úgymint Balaton, Bekölce, Bükkszentmárton, Mikófalva, Mónosbél, Nagyvisnyó, Szilvásvárad, Bükkszenterzsébet, Tarnalelesz, Eger és Csernely.

Az általános iskolai osztályok száma jelenleg 13, mely az évek során, a csökkenő születésszám és gyermeklétszám miatt csökken.

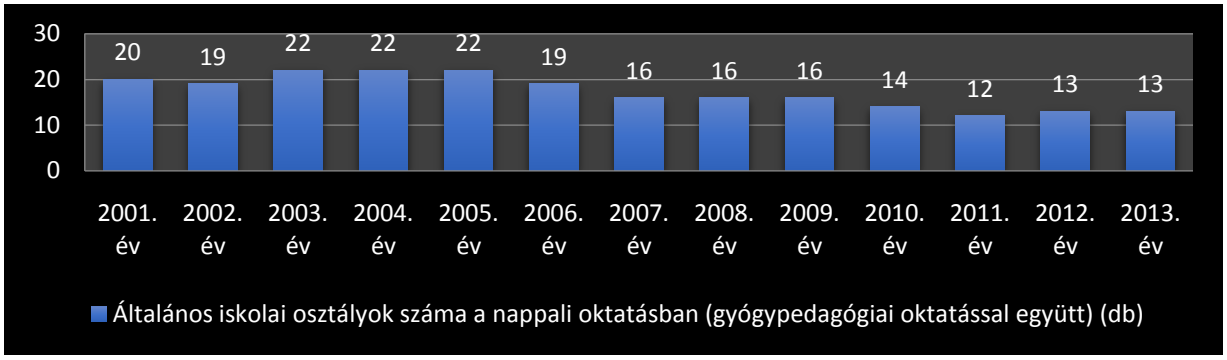

72. grafikon
Általános iskolai oszályok száma a nappali oktatásban (db) Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

A Bélapátfalvai járás adatait tekintve az általános iskolai tanulók száma 2013. évben Bélapátfalva településen volt a legmagasabb (223 fő), ezt követett Szilvásvárad (190 fő), Balaton (126 fő), Nagyvisnyó (18), végül pedig Mikófalva (11 fő). Bekölce, Bükkszentmárton és Mónosbél településeken általános iskolai oktatás nincs.

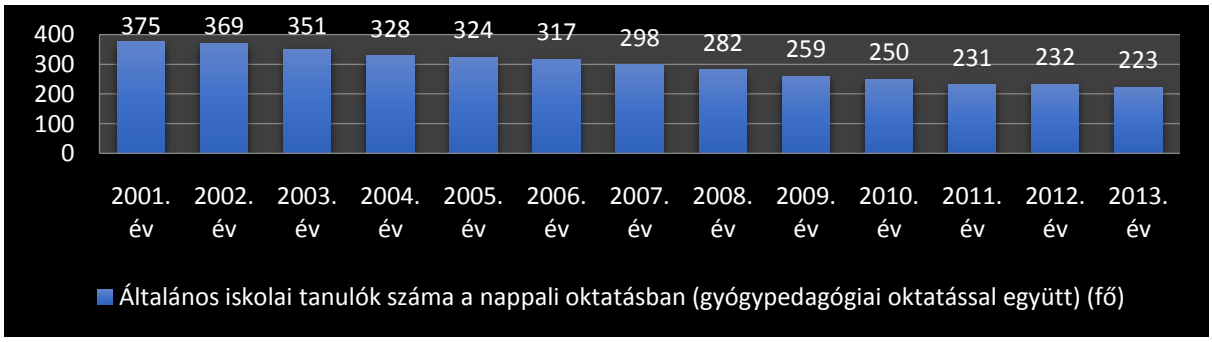

73. grafikon
Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő) Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Az általános iskolai feladatellátási helyek átlagos létszámát vizsgálva megállapítható, hogy míg Bélapátfalva településen 2013. évben az átlag 223 fő volt, addig a Bélapátfalvai járás esetében 114 fő, a Heves megyei járási központok átlaga 310 fő, míg az országos átlag 207 fő volt.

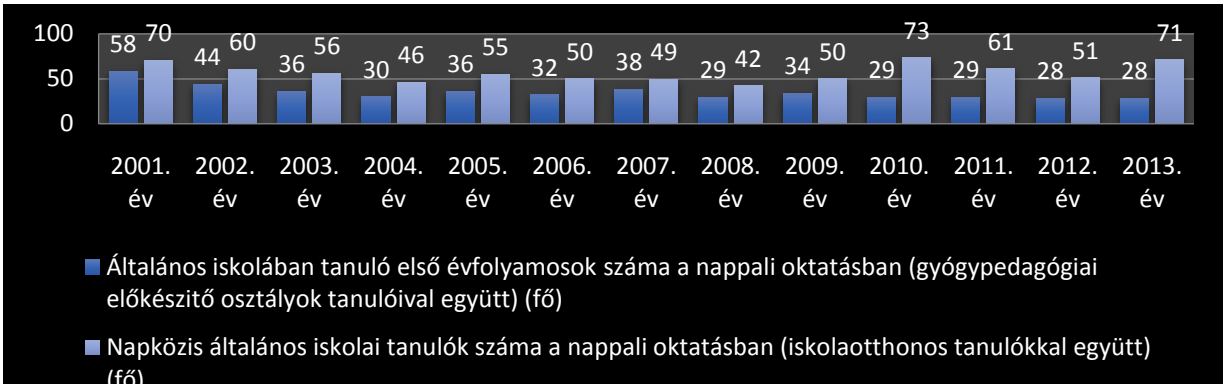

74. grafikon

Általános iskolában tanuló első évfolyamosok és a napközis általános iskolai tanulók száma Bélapátfalva településen

(Forrás: KSH)

A vizsgált időszakot nézve megállapítható, hogy az általános iskolában tanuló első évfolyamosok száma évről évre csökken. 2013. évben a számuk 28 fő volt Bélapátfalva településen.

A napközis általános iskolai tanulók száma Bélapátfalva településen 2013. évben 71 fő volt, mely a 2013. évi tanulólétszám 32%-a. A 2012. évi adatokhoz képest ez a szám 20 fővel magasabb.

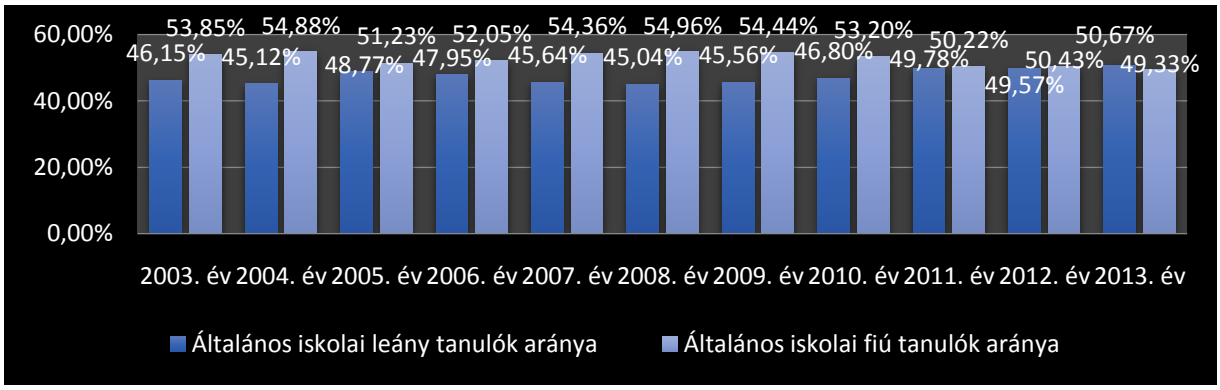

75. grafikon

Általános iskolában tanulók nemek szerinti eloszlása Bélapátfalva településen

(Forrás: KSH)

Bélapátfalván 2013. évben az általános iskolában tanulók 49,33%-a fiú, míg 50,67%-a lány volt, az ezt megelőző években az általános iskolai tanulók közül nagyobb arányban voltak fiúk, mint lányok, ez a tendencia 2013. évben fordult meg.

A más településről bejáró általános iskolai tanulók arányát vizsgálva a nappali oktatásban megállapítható, hogy Bélapátfalva településen a bejárók aránya 24,7%, a Bélapátfalvai járást

tekintve 44,5%, a Heves megyei járási központok esetében 22,9% és az országos átlag pedig 14,5%.

A Bélapátfalvai járás települései esetében a más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya Szilvásvárad (64,2%), Mikófalva (63,6%) és Balaton (54,8%) települések esetében a legmagasabb.

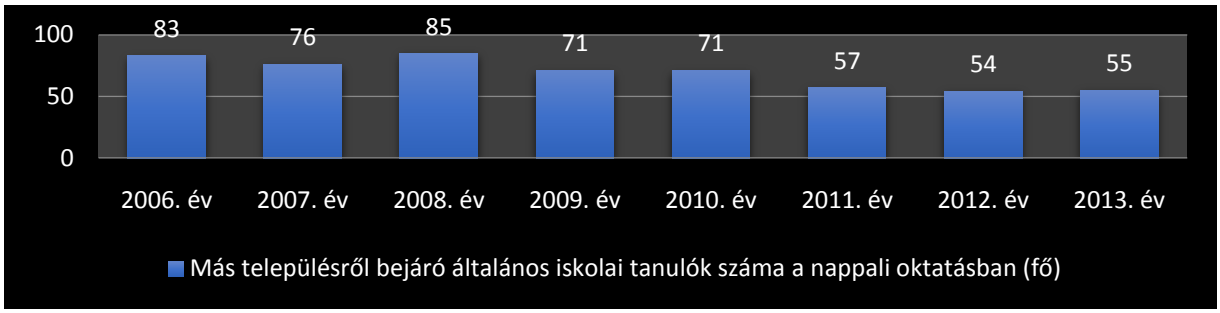

76. grafikon
Más településről bejáró általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)
Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

A hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma 2013. évben 63 fő volt Bélapátfalva településen, mely az általános iskolai tanulók 28%.

Nappali tagozatú középiskola (gimnázium, szakközép iskola) sem a településen, sem pedig a Bélapátfalvai járásban nem működik.

Bélapátfalva településen esti gimnázium azonban működik. Az oktatást a ***Balassi Bálint Gimnázium Bélapátfalvai Tagintézete*** biztosítja, az intézmény székhelye Budakalászon van, az oktatás a helyi általános iskola épületében valósul meg. 2014. évben 24 fő vett részt esti gimnáziumi oktatásban.

1.8.1.2. Egészségügy

A felnőtt háziorvosi, a gyermekháziorvosi praxisok, a védőnői szolgálat Bélapátfalva és Mónosbél településeket is ellátja, míg a fogászati praxisok Bélapátfalva, Bükkszentmárton, Mónosbél, Mikófalva és Balaton településekre is kiterjed. Hétvégeken az elsősegélynyújtást Bélapátfalva Város Önkormányzata biztosítja. Országos mentőszolgálat a Bélapátfalvai Menőállomás által biztosított. Kórház a településen és a Bélapátfalvai járásban nem működik, a település Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézet ellátási területéhez tartozik.

1.8.1.2.1. Alapellátás

Működő ***háziorvosi praxisok*** száma Bélapátfalva településen 2, a háziorvosi szolgálathoz tartozó körzeti ápolónők száma 1 fő.

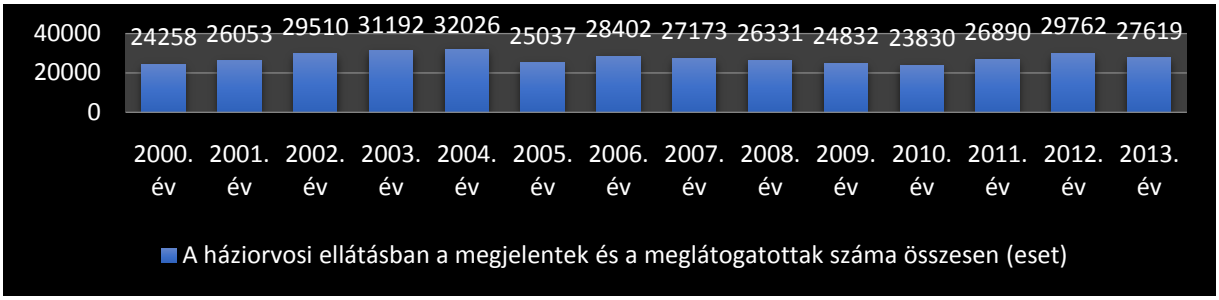

77. grafikon

A háziorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma Bélapátfalva településen (Forrás: KSH)

Bélapátfalva településen a háziorvosi ellátásában a megjelentek és a meglátogatottak száma a vizsgált időszakban (2000 és 2013 közötti időszakban) 27.351 eset volt. Nagyobb kilengések 2003. és 2004. években volt tapasztalható, ekkor az esetszámok meghaladták a 30.000-es számot is.

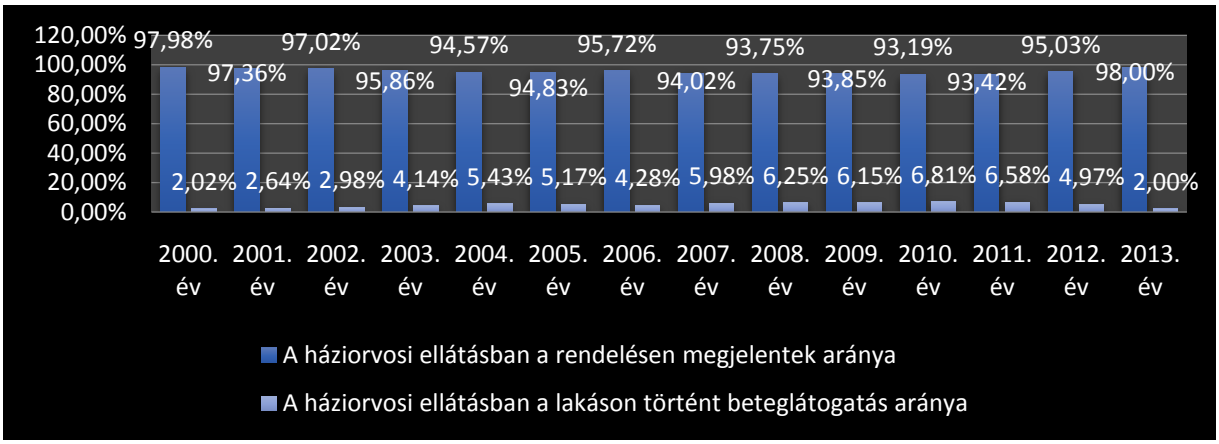

78. grafikon

A háziorvosi ellátásban a megjelentek és a lakáson meglátogatottak arány Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva településen a háziorvosi ellátásban átlagosan a betegek 95%-a jelenik meg a rendelésen, míg a lakáson történt beteglátogatások a háziorvosi esetszámok átlagosan 5%-át teszik ki a vizsgált időszakban.

A Bélapátfalvai járásban kórház nem működik.

A településen ***házi gyermekorvosi praxisok*** száma egy. Bélapátfalva településen a házi gyermekorvosi esetszámok 2000. évtől folyamatosan csökkennek, ennek oka az élve születések számának csökkenése. 2013. évben a házi gyermekorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma 2.762 eset volt.

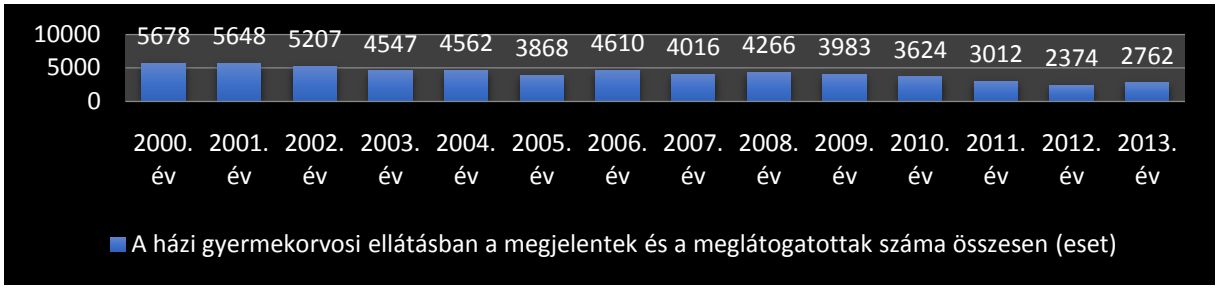

79. grafikon
A házi gyermekorvosi ellátásban a megjelentek és a lakáson meglátogatottak arány Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva településen a házi gyermekorvosi ellátásban átlagosan a gyermek betegek 83%-a jelenik meg a rendelésen, míg a lakáson történt beteglátogatások a házi gyermekorvosi esetszámok átlagosan 17%-át teszik ki a vizsgált időszakban.

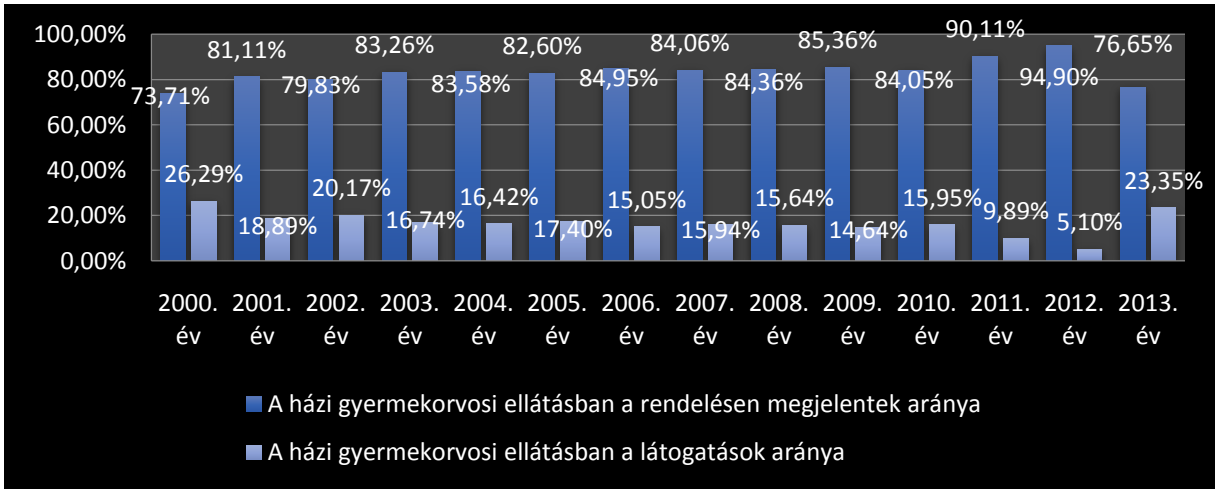

80. grafikon
A házi gyermekorvosi ellátásban a megjelentek és a lakáson meglátogatottak esetszáma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Az ***iskola-egészségügyi ellátás, a foglalkozás egészségügy*** Bélapátfalván biztosított.

A településen a betöltött ***védőnői*** álláshelyek száma 1, míg a gyógyszertárak száma szintén 1.

Bélapátfalva településen két ***fogorvosi praxis*** működik, mely több települést is ellátását is biztosítja, úgymint Bélapátfalva, Bükkszentmárton, Mónosbél, Mikófalva és Balaton települések.

1.8.1.2.2. Járóbeteg szakellátás

A járóbeteg szakellátás Bélapátfalva településen a Bélapátfalva Egészségházban működik. A településen elérhető szakrendelések:

- belgyógyászat
- nőgyógyászat
- csecsemő- és gyermekgyógyászat
- szemészet
- bőrgyógyászat
- neurológia
- reumatológia
- ortopédia

A járóbetegszakellátó ellátási területe: Balaton, Bekölce, Bükkszentmárton, Mikófalva, Mónosbél, Nagyvisnyó és Szilvásvárad.

1.8.1.3. Közigazgatás

1.8.1.3.1. Bélapátfalva Város Önkormányzata

A település 1895-ig község, majd ezt követően 1950-ig nagyközség, 1950 és 1970 között önálló tanácsú község volt. 1973-tól közigazgatási szempontból Bükkszentmárton, Mónosbél és Mikófalva is Bélapátfalvához tartozott, 1990-ben nagyközségi önkormányzat alakult Bélapátfalva, Bükkszentmárton és Mónosbél községekkel körjegyzőség formájában. 2004. július 01. napjától a Magyar Köztársaság Elnöke az 52/2004. (V.25.) KE határozatával Bélapátfalva nagyközségnek városi címet adományozott. 2013. január 1-től Közös Önkormányzati Hivatal jött létre Bélapátfalva, Bükkszentmárton és Mónosbél településekkel, Bélapátfalva székhellyel.

Bélapátfalva Város Önkormányzatának legfőbb döntéshozó szerve a képviselő testület, mely jelenleg 7 fővel működik. A hatékony és eredményes testületi munka érdekében a képviselő testület egyes feladatokat a polgármesterre, a kisebbségi önkormányzatra, valamint a létrehozott bizottságokra ruházott át. A településen 4 bizottság működik, melyeknek feladata, hogy feladatkörükben előkészítsék a képviselő testület döntéseit, valamint szervezzék és ellenőrizzék a döntések végrehajtását. A képviselő testület a Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottság, az Idegenforgalmi, Kulturális és Szociális Bizottság, az Ügyrendi Bizottság, valamint a Bíráló Bizottság létrehozásáról döntött.

A képviselő testület, az önkormányzat működésével, az államigazgatási ügyek döntésre való elkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatait a Közös Önkormányzati Hivatal útján látja el. A Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó településeken - Bélapátfalva, Bükkszentmárton és Mónosbél - a jegyzői feladatokat Bélapátfalva Város Jegyzője a hivatal bevonásával végzi. A jegyző ellátja a képviselő testületek, a bizottságok és a települési képviselők működésével kapcsolatos igazgatási feladatokat, a polgármesterek hatáskörébe tartozó államigazgatási döntések előkészítését és végrehajtását is elvégzi. A hivatal ellátja a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törtvényben meghatározott feladatokat is.

A bélapátfalvai helyi önkormányzat képviselő szervezete önkéntes és szabad elhatározásából a kölcsönös előnyök és az arányos teherviselés alapján a bükkszentmártoni és mónosbéli képviselő testülettel együtt, írásbeli megállapodás alapján létrehozta a Bélapátfalva-

Bükkszentmárton-Mónosbél Köznevelési Intézményfenntartó Társulást, melynek kertében megalapították a Bélapátfalvai Százszorszép Óvoda és Bölcsőde elnevezésű intézményt. Az intézmény feladata a társuláshoz tartozó települések közigazgatási területén az óvodai és bölcsődei ellátás biztosítása, az intézmény egy feladatellátási hellyel működik Bélapátfalva településen.

Továbbá a bélapátfalvai képviselő testület, a bükkszentmártoni, a mónosbéli, a nagyvisnyói és szilvásváradi képviselő testülettel együtt, írásbeli megállapodás alapján létrehozta a Bélapátfalva és Térsége Gyermekjóléti és Szociális Társulást, mely keretében megalapítása került a Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ intézmény. A társulás célja a társuláshoz tartozó települések közigazgatási területén a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés, a gyermekjóléti szolgáltatás és az időskorúak nappali intézményi ellátásának biztosítása.

Bélapátfalva Város Önkormányzata a fenti költségvetési szervek felett felügyeletet gyakorol. A bélapátfalvai Művelődési Ház és Könyvtár szintén az önkormányzat által felügyelt költségvetési szerv.

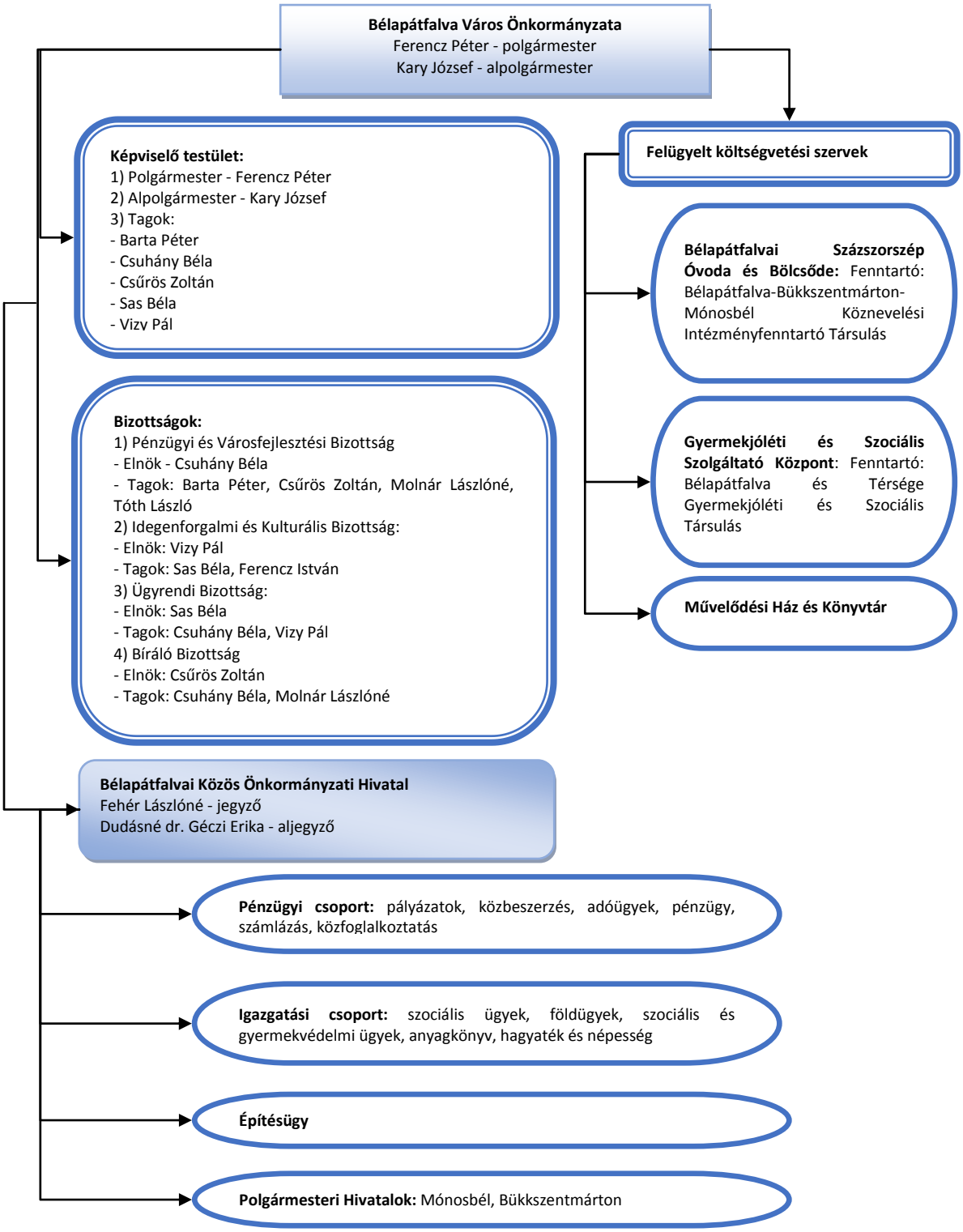

2. ábra
Bélapátfalva Város Onkormányzatának szervezeti felépítése
(Forrás: Bélapátfalva Város Önkormányzata)

A településen a helyi roma nemzetiségi érdekek érvényesítése érdekében nemzetiségi önkormányzat is működik: Bélapátfalva Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat néven.

1.8.1.3.2. Heves Megyei Kormányhivatal Bélapátfalvai Járási Hivatala

A kistérségek megalapításáról, lehatárolásáról és megváltoztatásának rendjéről szóló 244/2003. (XII.18.) Kormányrendelet szerint 2004. január 1-től létrejött a Bélapátfalvai Statisztikai Kistérség 13 településsel Bélapátfalvai székhellyel. Tagjai: Balaton, Bátor, Bekölce, Bélapátfalva, Bükkszentmárton, Egerbocs, Egercsehi, Hevesaranyos, Mikófalva, Mónosbél, Nagyvisnyó, Szilvásvárad, Szúcs. A kistérségek mellett kialakításra került államigazgatási, közigazgatási egységek, azaz járások létrehozásával a kistérségek közigazgatási szerepe teljesen megszűnt

A járások kialakítása a közigazgatás átfogó, a közjót szolgáló átalakításának, a Jó Állam kialakításának egyik eleme, amelyről 2011 őszén határozott a Kormány. A járási törtvényt 2012. június 25. napján fogadta el az Országgyűlés. A több száz éves múltra visszatekintő járási rendszert 1983-ban szüntetették meg, így harminc év után, de új szervezeti rendben és új céllal 2013. január 1-jével ismét létrejöttek a magyar közigazgatás egykor szerves egységét képező járások. A kormány célja olyan modern kori járások kialakítása volt, melyek hozzájárulnak a mai közigazgatásnál alacsonyabb társadalmi költséggel működő rendszer létrejöttéhez. A Kormány által megfogalmazottak szerint a járások az államigazgatás legalsóbb területi szintjét jelentő egységek, melyek az államigazgatási tevékenységek, szolgáltatások döntő többségét minden magyarországi állampolgár számára elérhető közelségben és magas minőségben biztosítják. A járások és járási hivatalok a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti egységeiként kerültek felállításra 2013. január 1-jével. A járási kormányhivatalok legfontosabb feladata a megyei szintnél alacsonyabb szinten intézendő államigazgatási feladatok ellátása. Ennek alapján a járási kormányhivatalokhoz kerültek a jegyző hatáskörébe tartozó államigazgatási ügyek; a megyei kormányhivatalok szakigazgatási szervei kistérségi kirendeltségeinek, ügyfélszolgálatainak, irodáinak feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek.

Bélapátfalva a Bélapátfalvai járás székhelye. A járási hivatal illetékességi területe: Balaton, Bekölce, Bélapátfalva, Bükkszentmárton, Mikófalva, Mónosbél, Nagyvisnyó, Szilvásvárad települések, mint látható a járás települései nem teljesen azonosak a kistérség településeivel. A járási hivatal kettős jogállású szerv egyrészt a megyei kormányhivatal helyi kirendeltsége, másrészt önálló, általános hatáskörű, elsőfokú hatóság. A Bélapátfalvai Járási hivatalban 2 osztály működik: az okmányirodai osztály, illetve a hatósági és gyámügyi osztály.

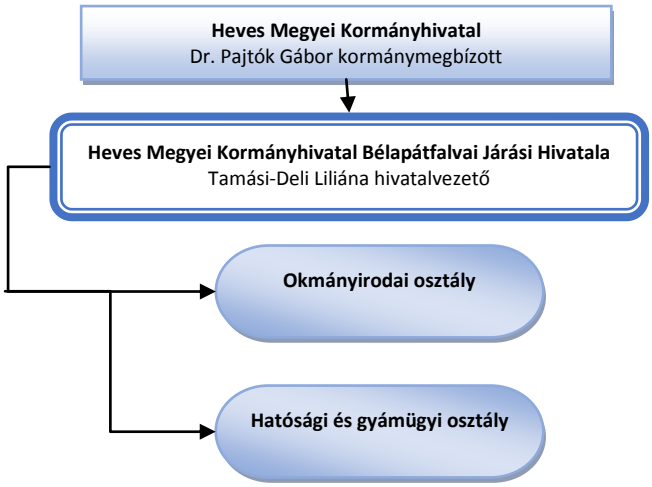

3. ábra
A Bélapátfalvai Járási Hivatal szervezeti felépítése
(Forrás: Bélapátfalva Város Önkormányzata)

1.8.1.3.3. Törvényszék, Járásbíróság

A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény alapján az Egri Törvényszék, illetve az Egri Járásbíróság illetékes Bélapátfalva település esetében.

A Járásbíróság első fokon jár el, míg a Törvényszék első és másodfokú bíróságként egyaránt funkcionál. Vannak olyan ügyek, amelyek a törvényszéken indulnak, amelyek ebben az esetben elsőfokú bíróságként járnak el. Az eljárási törvények (polgári perrendtartás, büntetőeljárásról szóló törvény) határozzák meg ezeknek az ügyeknek a körét. Ezek az ügyek kiemelkedő súlyúak azért, mert nagy összeg (legalább harmincmillió forint) a per tárgya, vagy speciális az ügy (például egy sajtó-helyreigazítási per), vagy nagyon súlyos bűncselekményről (pl. emberölés, kémkedés, hazaárulás, terrorcselekmény stb.) van szó.

1.8.1.4. Szociális ellátás

Az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés, a nappali ellátás és a gyermekjóléti szolgáltatások ellátása a településen a Bélapátfalva és Térsége Gyermekjóléti és Szociális Társulása által létrehozott intézmény, azaz a ***Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ*** útján biztosított. A társulás tagjai: Bélapátfalva Város Önkormányzata, Bükkszentmárton Község Önkormányzata, Mónosbél Község Önkormányzata, Nagyvisnyó Község Önkormányzata és Szilvásvárad Község Önkormányzata. Az intézmény működési területe a társulás tagjainak közigazgatási területére terjed ki. Az intézmény székhelye Bélapátfalva településen található, telephelyi Bélapátfalván és Szilvásváradon vannak. Az intézmény által ellátott feladatok:

1) Gyermekjóléti szolgáltatás:

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségnek, családban történő nevelésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgálatban 2 fő családgondozó tevékenykedik.

Bélapátfalva településen 2013. évben a gondozott kiskorúak száma 40 fő volt, mely az elmúlt évek számaihoz hasonló. Az öt település vonatkozásában ez a szám 2013. évben 941 fő volt, így elmondható, hogy a Bélapátfalva településén a mutató értéke kedvezőbb a többi településhez képest.

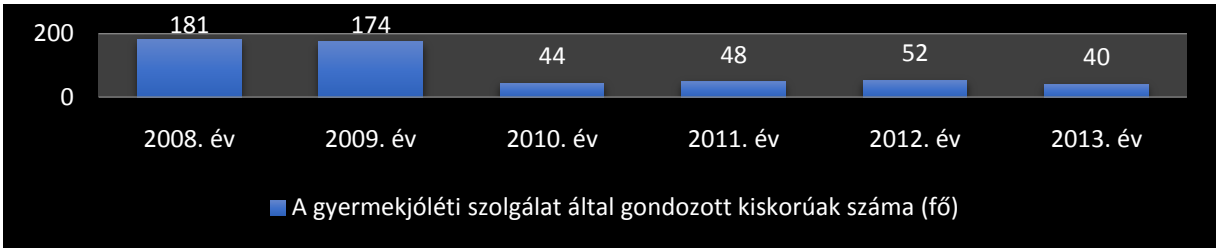

81. grafikon
Gondozott kiskorúak száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

2) Családsegítés:

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik.

A családsegítés terén 2 fő családgondozó tevékenykedik, melyből 1 fő intézményvezető.

A családsegítő szolgáltatás igénybe vevők száma 2013. évben 237 fő volt, mely a megelőző két évhez képest igen magas. A társulás öt települését vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma 2013. évben 1.282 fő volt.

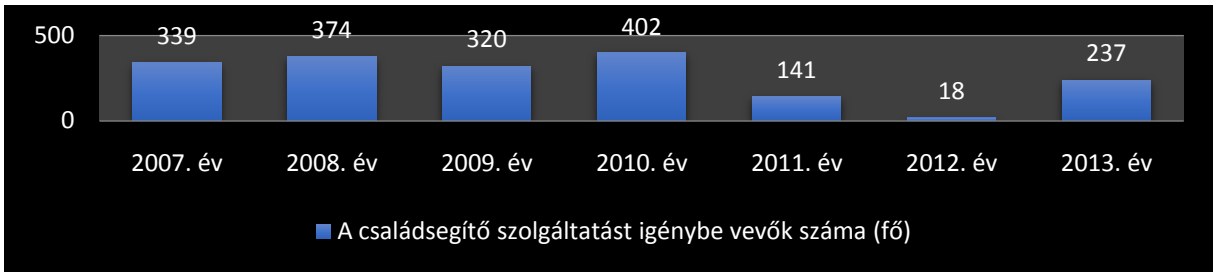

82. grafikon
Családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

3) Házi segítségnyújtás:

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében szükséges biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátását.

A házi segítségnyújtás feladatainak ellátása 8 fő szociális gondozó, és 3 fő társadalmi gondozó által biztosított.

Házi segítségnyújtásában a társulás településeit tekintve 90 fő részesült 2014. évben az alábbiak szerint:

- Bélapátfalva: 27 fő, napi átlag 24 fő
- Bükkszentmárton: 9 fő, napi átlag 7 fő
- Mónosbél: 16 fő, napi átlag 14 fő
- Nagyvisnyó: 18 fő, napi átlag 16 fő
- Szilvásvárad 20 fő, napi átlag 17 fő

A fentiek alapján jól látható, hogy a házi segítségnyújtás szolgáltatását a legtöbben Bélapátfalva településen veszik igénybe.

4) Szociális étkeztetés:

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt az önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani azt, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékosságuk, pszichiátriai betegségű, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

A szociális étkeztetés feladatainak ellátását 1 fő szociális segítő végzi.

Szociális étkeztetésben a társulás településeit tekintve az alábbiak szerint alakult 2014. évben:

- Bélapátfalva: napi átlag 40 fő
- Bükkszentmárton: napi átlag 6 fő

- Mónosbél: jelenleg nincs szociális étkeztetés, az induló létszám 215. február 02. napjától 10 fő
- Nagyvisnyó: napi átlag 33 fő
- Szilvásvárad: napi átlag 35 fő

A fentiek alapján jól látható, hogy a házi segítségnyújtás szolgáltatását a legtöbben Bélapátfalva településen veszik igénybe.

5) Időskorúak nappali intézményi ellátása:

A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, igény szerint megszervezi a napközbeni étkeztetést, meleg élelem biztosítását, közösségi programokat szervez, hivatalos ügyek intézésében segít, életvezetési tanácsot ad.

Az időskorúak nappali intézményi ellátásában 1 fő nappali ellátást vezető és 3 fő szociális gondozó vesz részt.

Időskorúak nappali ellátásában foglalkoztatottak száma 2013. ében 4 fő volt.

A járás településeit vizsgálva csak Bélapátfalva és Szilvásvárad településeken működik idősek nappali intézménye. Bélapátfalva településen az engedélyezett létszám 45 fő, jelenlegi létszám 43 fő, Szilvásvárad településen az engedélyezett létszám 25 fő, jelenlegi létszám 25 fő.

Az idősek nappali intézményeinek kapacitás-kihasználtságát vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Bélapátfalva településen a kihasználtság 2013. évben 933,3 ezrelék, a Bélapátfalvai járáson 942,9 ezrelék, a Heves megyei járásközpontokban 970,7, míg Magyarországon 935,7 ezrelék volt. A 2004 és 2013 évek közötti időszakot vizsgálva látható, hogy 2009. évet leszámítva jelentősebb kilengés nem volt tapaszaltató a kihasználtság tekintetében. 2009. évben Bélapátfalva településen a kihasználtság 1.162,2 ezrelék, a Bélapátfalvai járáson 1.084,7 ezrelék, a Heves megyei járásközpontokban 939,2, míg Magyarországon 912,7 ezrelék volt.
Bélapátfalva településen

6) Egyéb gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások

7) Máshová nem sorolható egyéb szociális ellátás bentlakás nélkül

A szociális alapszolgáltatásban és nappali ellátásban foglalkoztatott száma tekintetében megállapítható, hogy Bélapátfalva településen 2013. évben összesen 25 fő volt foglalkoztatva, melyből 22 fő volt az, aki ápolási, gondozási munkát is végzett.

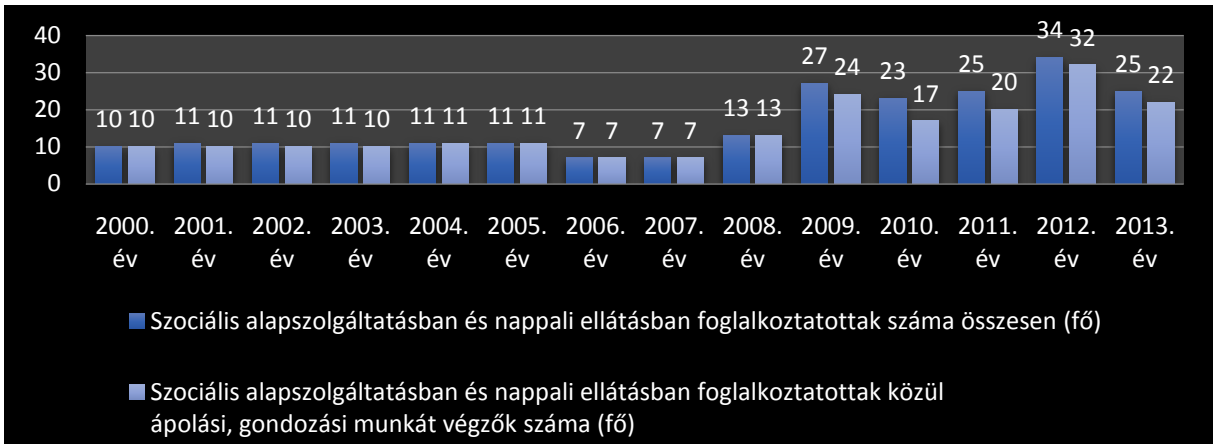

83. grafikon

Szociális alapszolgáltatásban és nappali ellátásban foglalkoztatottak száma Bélapátfalva településen

(Forrás: KSH)

A lenti grafikon összefoglalva mutatja be a szociális étkeztetésben, a házi segítségnyújtásban és az idősek nappali ellátásában részesülők számának alakulást a 2000 és 2013 közötti időszakban, Bélapátfalva településen. Amint azt a grafikon is jól szemlélteti a szociális étkeztetésben részesülők száma a legmagasabb, mely az előző év adataihoz képeset jelentős növekedést jelent, majd ezt követi az idősek nappali ellátásban részesülők száma, végül pedig a pedig a házi segítségnyújtásban részesülők száma, mely az előző évi adatokhoz képeset szintén jelentős növekedést mutat.

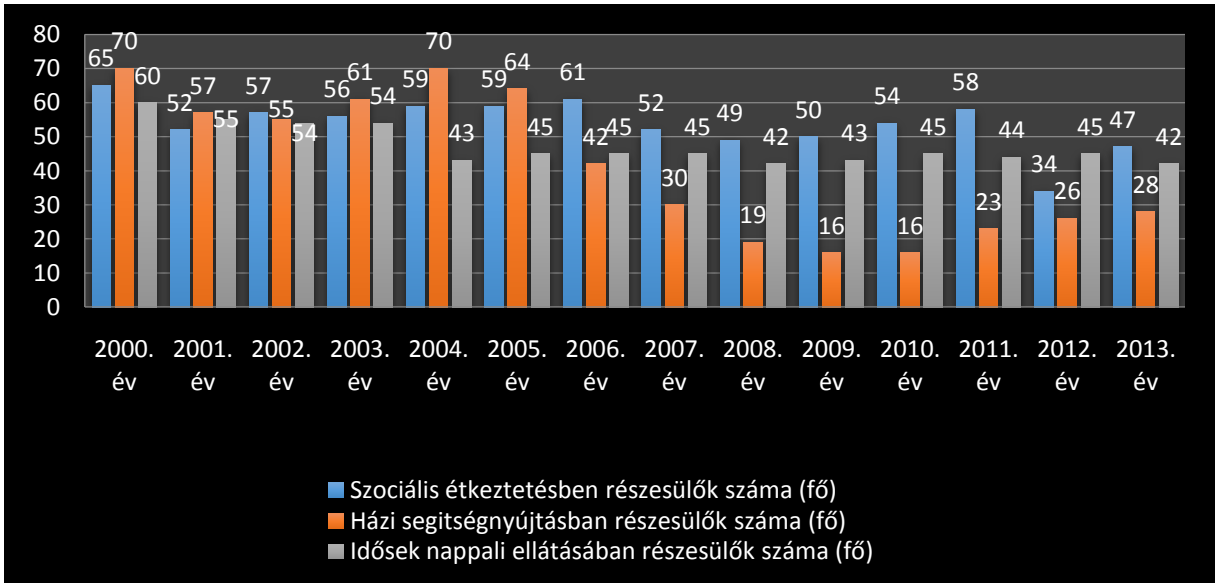

84. grafikon

Ellátásban részesülők száma Bélapátfalva településen

(Forrás: KSH)

A Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központban folyamatos ügyfélforgalom működik az egyes ellátandó feladatok tekintetében. Az ellátások biztosítására, és az ellátottak számának kiterjesztésre egyre nagyobb igény mutatkozik, melynek oka a települések demográfiai helyzete, azaz az elöregedő lakosság, valamint az egyedüllét, a magányosság. A

gyermekjóléti szolgálat munkájában szintén nem várható csökkenés, hiszen a nincstelenség, a lakhatási körülmények romlása, a bizonyos családokban megjelenő magas gyermekvállalási hajlandóság tovább multiplikálja a problémát és súlyosbítja a helyzetet.

A ***Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete*** 1986-ban nyitotta meg kapuit. Teljes kapacitása jelenleg 330 férőhely, melyből 180 férőhelyen idősek szociális ellátását végezzük - ahol a három gondozási egység közül az egyik egy 40 fős demens részleg -, valamint 150 fő enyhe -**,** középsúlyos - és súlyos fokban értelmi fogyatékos, vagy halmozottan sérült ember ellátását biztosítjuk. Minden ellátott számára tartalmas időtöltést, foglalkoztatást, a fogyatékossággal élő személyek számára igény szerint munka jellegű foglalkoztatást is biztosít az intézmény. Az intézmény és a régió fogyatékos ellátásának és szakmai munkájának minőségét a módszertani csoport segíteni.

Az intézmény célja, hogy olyan minőségi szintű ellátást nyújtson az intézményben élő idős és értelmi fogyatékos embertársaink részére, mely biztonságot és támaszt ad ahhoz, hogy életkoruknak, képességeiknek és egészségi állapotuknak megfelelő életet élhessenek az otthonban. Az intézmény fenntartója a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Heves Megyei Kirendeltsége. Az intézmény ellátási területe Heves megye.

Az intézmény kihasználtságát tekintve az elmúlt éveket tekintve állandónak mondható, majdnem 100%-os a kihasználtsága.

85. grafikon
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények adatai Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

2013. évben a tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó férőhelyek száma 330 volt, az intézményben az ellátottak száma 2013. évben 317 fő volt, mely 96%-os kihasználtságot jelent.

Csak az időskorúak ápoló-gondozó otthonát tekintve 2013. évben a férőhelyek száma 180 volt, az intézményben 171 fő idős korú ellátott volt, mely 95%-os kihasználtságot jelent.

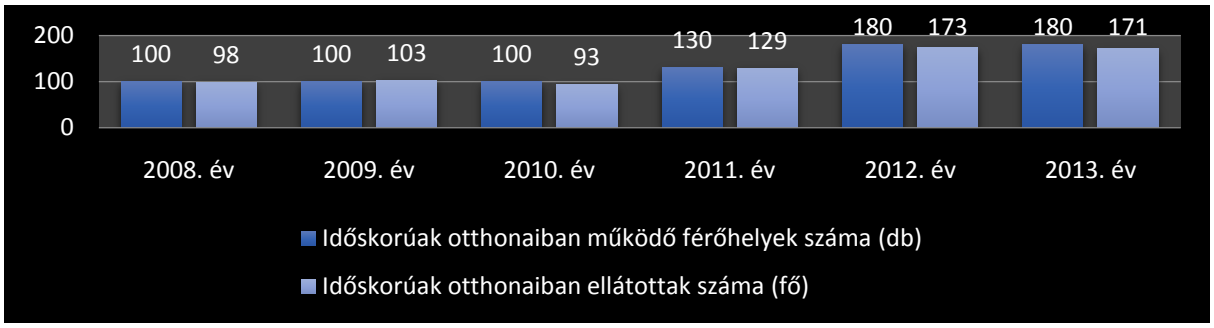

86. grafikon
Időskorúak otthonaiban működő férőhelyek és ellátottak száma Bélapátfalva településen (Forrás: KSH)

Az intézmény 151 fő gondozót foglalkoztat. Az intézmény feladatai összetettségéből adódóan több részlegre bonthatóak, úgymint időskorúak ápoló-gondozó otthona, fogyatékosok ápoló-gondozó otthona, fogyatékosok rehabilitációs részlege, támogató szolgáltatás, módszertani intézmény és szociális foglalkoztatás.

1.8.1.5. Egyéb szervezetek

A településen az Ipari Parkban működik az ***Észak-Magyarországi Regionális Munkaügyi Központ Egri Kirendeltségének és Szolgáltató Központjának Bélapátfalvai Képviselete***.

A településen köztestületi formában működik a ***Bélapátfalvai Önkormányzati Tűzoltóság***. A tűzoltóság 1 fő parancsnokból és 8 fő tűzoltóból áll. Célja a működési területén az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tűzesetek megelőzése, a tűzeseteknél, a műszaki mentésnél való segítségnyújtás, a tűzoltás és műszaki mentés hatékony biztosítása. A tűzoltóság működési területe Bélapátfalva város, Balaton, Bükkszentmárton, Bekölce, Mónosbél, Mikófalva, Szilvásvárad, Nagyvisnyó községek közigazgatási területére terjed ki.

A tűzoltóság feladata:

- Állandó ügyeleti szolgálatot tart, mely során:
    1. fogadja és továbbítja a 105-ös segélykérő vonalon, városi telefonon, vezetékes és vezeték nélküli tűzjelző berendezésen, CB és URH rádión, valamint személyes bejelentés útján érkező jelzéseket.
    2. riasztja a készenléti szolgálatot ellátó tűzoltókat.
    3. szervezi az önkéntes tűzoltók riaszthatóságát.
    4. a Köztestület vállalkozási tevékenységet csak közhasznú céljainak megvalósítása érdekében végez, a gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, azt célja szerinti tevékenységére fordítja.
- Ellátja a működési területén a tűz- és kárelhárítási munkákat.
- Üzemelteti, karbantartja az önkéntes tűzoltóság laktanyáját, motorikus és egyéb felszereléseit.
- Gondoskodik tagjainak folyamatos képzéséről.

A településen ***Bélapátfalva Rendőrőrs*** (Eger Rendőrkapitányság → Heves Megyei Rendőr-főkapitányság → Országos Rendőr-főkapitányság) is működik.

1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása

A település rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal. Bélapátfalva célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely az állam, az önkormányzatok és ezek intézményei, a civil szervezetek és magánszemélyek feladata. Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség nem csupán követelmény, hanem az önkormányzat hosszú távú érdeke is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges, vagy fogyatékossággal élő, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség. Az önkormányzat figyelmének a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Bélapátfalva Város Önkormányzatának célja, hogy Bélapátfalva olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen, vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

A település Helyi Esélyegyenlőségi Programjának kiemelt célja, hogy figyelmet fordítson:

- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
- munkaerő-piaci, tevékenységi szegregáció visszaszorítására;
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, illetve a közügyek irányításában.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás célja a megkülönböztetés tilalmának, az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése. A közszolgáltatások működésében meg kell előzni az állampolgárok hátrányos megkülönböztetését. A megkülönböztetés tilalma vonatkozik a lakosok bárminemű faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más valamely, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti diszkriminációjára. Az emberi méltóság tiszteletben tartása: Az állampolgárok emberi értékük, méltóságuk, egyediségük alapján tiszteletet érdemelnek, érdekeiket figyelembe véve olyan körülményeket és légkört kell kialakítani, melyek ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzését és megerősítését szolgálják. Szolidaritás: A társadalom számára minden

állampolgár egyformán értékes, ezért a város minden közösségének és polgárának érdeke a szolidaritás erősítése, mely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. A rászoruló embernek megfelelő hozzáférést kell biztosítani az erőforrásokhoz, szolgáltatásokhoz abból a célból, hogy ő maga is el tudja végezni feladatait, meg tudjon birkózni a nehézségekkel. Biztosítsa a fogyatékossággal élők számára, hogy a varos lakójaként ugyanakkor a jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezzenek mint mindenki más.

1.8.2.1. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A roma lakosság érdekeinek képviseletére a településen Bélapátfalva Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata működik. Az elmúlt években a hátrányos helyzetűek, inaktívak munkaerő-piacra történő visszakerülése érdekében az önkormányzat közfoglalkoztatási programokkal igyekezett segíteni a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatást. Az egyenlőtlenség, a hátrányos megkülönböztetés meglétét bizonyító esetekről nincs tudomásunk, ha mégis érzékelhető a mindennapok során, az a társadalomban meglevő előítéletek alapján értelmezhető. Ezek ellen minden lehetséges eszközzel fel szükséges lépni.
A településen igen magas a munkanélküliek száma, a tartós munkanélküliek aránya folyamatosan növekszik. Az önkormányzat közmunkaprogramokkal próbál a rászorultak helyzeten javítani, évről évre nagyobb arányban foglalkoztat közfoglalkoztatásban arra rászorulókat. Ilyen program például a kazánprogram, a téli start vagy akar a belvíz program.

Bélapátfalva Város Önkormányzatának képviselő testülete rendelkezik az önkormányzat szociális ellátásairól. A szociális rászorultság alapján biztosított ellátásokat pénzbeli és természetbeni juttatások formájában kapjak meg a rászoruló helyi polgárok.

A képviselő testületi rendeletben foglalt ellátási típusok:

- Rendszeres szociális segély
- Aktív korúak ellátása
- Lakásfenntartási támogatás
- Ápolási díj
- Átmeneti segély
- Temetési segély
- Köztemetés
- Méltányossági közgyógyellátás

A szociális szolgáltatások lehetséges alanyai általában a kedvezőtlen életkörülmények között élők közül kerülnek ki, közülük is elsősorban az idősek, a betegek, a fogyatékkal élők.

Szociális szolgáltatások a településen:

- Szociális étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Nappali ellátás

- Családsegítés

A rendszeres szociális segély meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében. 2012. évtől csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe szükséges venni.

A bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a település lakásállománya 2008 és 2013 közötti időszakban állandónak mondható, a lakásállomány növekedése nem figyelhető meg. A települési önkormányzat rendelkezik önkormányzati bérlakással. Bélapátfalva településen jól elhatárolható egy olyan településszegmens, amely leginkább a szociálisan hátrányos helyzetűek lakóhelye. Mivel e térségben a település többi részéhez képest a piaci árak töredékéért lehet telket vagy házat vásárolni, ezért e településrészen jellemző, hogy az alacsony lakásárak következtében a szociálisan hátrányos helyzetűek száma tovább növekszik, mely következtében egy egybefüggő szegregátum alakul ki. Az itteni életkörülmények több esetben a legelemibb követelményeket is alulmúlják, egészségügyi és komfortszempontból egyaránt.

A rendszerváltás óta lezajlott lakásprivatizáció következtében szinte teljes egészében megszűntek az állami és önkormányzati olcsóbb lakások, albérletek, munkásszállók. Ennek következtében szinte kizárólag piaci alapon lehet lakáshoz vagy bérlakáshoz jutni a településen. Elsősorban az alacsony jövedelmű esetleg munkanélküli vagy más okból szociális segítségre szoruló családok vagy egyenek számára jelentenek megoldást a szociális bérlakások. A településen megfigyelhető, hogy a lakásfenntartási támogatást is egyre nagyobb aranyba veszik igénybe a rászorulok. A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma évről évre nő, mely az elszegényedés, az egyre nehezebb megélhetés jele.

A Bélapátfalva és Térsége Gyermekjóléti és Szociális Társulás intézménye, a Bélapátfalvai Gyermekjóléti és Szociális Központ az időskorúak napközi ellátásával hozzájárul ahhoz, hogy a magányos, segítségre szoruló, de magukat még ellátni tudó emberek közösségben tölthessék a napjaikat, megkapva mindazt a segítséget, ami az étkezés, tisztálkodás, mentális segítségnyújtás terén számukra szükséges.

Bélapátfalva Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat néven működik a településen a nemzetiségi önkormányzat. A városi önkormányzattal jó kapcsolatban működik. A nemzetiségi önkormányzat a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal közösen megpróbálja a felmerülő problémákat kezelni. A mélyszegénységben élők és a romák legfőbb problémái a munkanélküliség, valamint a nem megfelelő egészségügyi ellátás. Fontos a mély szegénységben élők eladósodásának megakadályozása, a fejlesztési lehetőségek kiaknázása, a munkahelyteremtés, közmunkaprogramok indítása, szűrőbuszok szervezése, az érintettek megfelelő informálása és tájékoztató, tanácsadó programok szervezése.

1.8.2.2. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A településen elő gyermekek számára életkoruknak megfelelően elérhető a bölcsődei és az óvodai ellátás, valamint az általános iskolai oktatás is. Az általános iskolában tanulók többféle szakkör közül választhatnak. A helyi sportegyesület az utánpótlás nevelés keretében kiemelkedően fontos szerepet játszik a gyermekek és fiatalok szabadidejének hasznos és egészséges eltöltésében, lehetőséget adva minden gyermeknek bármilyen jellegű megkülönböztetés nélkül. Az egyre növekvő rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma arra enged következtetni, hogy egyre kevesebb jövedelemből élnek az emberek és egyre több család az, amely rászorul a támogatásra. A térség adatai alapján is jól látható, hogy a településen a támogatottak száma kimagasló. Bélapátfalva Város Önkormányzata fontosnak tartja a közép- és felsőoktatásban résztvevők támogatását. Ezért is csatlakozott az Arany János és a Bursa Hungarica ösztöndíj támogató rendszerhez. Az ingyenes és a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. Bélapátfalván magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs.

1.8.2.3. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A családi szerepek tradicionális értelmezése a nőket gyermeknevelési és háztartási feladatokra biztatja, amelyet azonban a modern társadalom nem, vagy csak kevéssé ismer el aktív munkavégzésként. Sok nő számára ez elfogadható, a társadalmi tradíciónak megfelelő, azonban Magyarországon is egyre több nő és férfi gondolja úgy, hogy a tradicionális szerepfelosztások megoszthatóak. A tradicionális nemi szerepértelmezésből fakadó kiegyensúlyozatlanság, a nemek közötti egyenlőtlen családi feladatmegosztás következménye a nők „harmadik" műszakja. Ez átlagosan, naponta több óranyi többlet munkaterhelést eredményez, továbbá a gyermeknevelés kizárólagos világába igyekszik szorítani a nőket, miközben egy esetleges rossz kapcsolatból való kikerülés lehetőségeit is csökkenti. A gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. (*Például a munkahelyi továbbképzéseknél a fiatal nők sokszor azért kerülnek hátrányba, mert a munkaadó eleve kalkulál, a várható gyermekvállalás miatti munkából való kiesésükkel.)* A kisgyermekesek munkahelyi beilleszkedését nehezíti, hogy a munkahelyi családbarát modellek, a rugalmas munkavégzési lehetőségek és a gyesről való visszatérést segítő munkaadói szolgáltatások nem terjedtek el. A gyesen levő nők szakmai ismereteinek folyamatos frissítése egyáltalán nem megoldott.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen levő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt,
- a kisgyermekes nők munkavállalása.

A településen bölcsődei, óvodai férőhelyek megfelelő számban állnak az igénylők részére. Férőhelyhiány az elmúlt években nem fordult elő. A közintézmények nyitva tartása megpróbál igazodni a családok igényeihez, hogy a munkába járóknak se legyen probléma az intézmény igénybevétele. A gazdasági helyzet nagyban befolyásolja a gyermekvállalást, a település esetében az élve születések száma folyamatosan csökken.

A település vezetésében a nők hátrányban vannak, mivel a képviselő testület 100 %-ban férfiakból tevődik össze. Az önkormányzat intézményeinek vezetésében azonban, már megfigyelhető a női vezetők megjelenése, az intézmények élén általában női vezetők állnak.

Bélapátfalván 2012. július hónapban nyílt meg a Százszorszép Óvoda és Bölcsőde bölcsődei intézménye, ami jelentősen segíti az anyák munkába való visszatérésének lehetőségét.

1.8.2.4. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

A településen a 60 évesek és az a felettiek aránya az összlakosság közel 25,9%-a. Az idősek nyugdíjai az országos átlaghoz képest alacsonyak, különösen a volt mezőgazdasági dolgozóké. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagyobb részét egyedül álló özvegy nők alkotják. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak a velük való törődésre, gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól, illetve a megélhetési gondok miatt több, mint 8 órát dolgoznak. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény. A szociális étkeztetés keretében az önkormányzat az időseknek igény szerint házhoz szállítja az ebédet. A településen Napsugár Nyugdíjas Klub néven működik egy kis csoport, mely sok idős ember számára nyújt lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltésére. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az idősekre, évente hagyományosan megrendezi az idősek napját, továbbá támogatja a nyugdíjas klubot is.

A növekvő munkanélküliség miatt a nyugdíjas korúak egyre kevesebb munkalehetőséghez jutnak. Amennyiben sikerül elhelyezkedniük, ez általában pár órás időtartamú napi foglalkoztatást jelent, illetve rehabilitációs munkakörben való elhelyezkedést. A településen nem jellemző a nyugdíjasok foglalkoztatása, valószínű a növekvő munkanélküliség is az oka.

A helyben működő nyugdíjas klub nagy segítség az idősebb korosztály programjainak megszervezésében. Fellépéseikkel színesebbe és szórakoztatóbba teszik a település életét. Térségi szinten szerveznek találkozókat, így lehetőségük nyílik megismerni a környező települések nyugdíjas lakosait is, új ismeretségeket, barátságokat kötni.

1.8.2.5. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi-, látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben, vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a

társadalmi életben való aktív részvétel során. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: „Fot.") már differenciáltabb szabályozást ad: megkülönbözteti az akadálymentesség és az egyenlő esélyű hozzáférés fogalmát. Akadálymentesség az épített környezeti feltételekre vonatkozó követelmény. A fogalom pontos meghatározását a Fot. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Eptv.) 2. § 1. pontjára utalja. Ez utóbbi jogszabály definíciója szerint akadálymentes az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális létesítményekre, eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük. Az Eptv. felhatalmazása alapján megalkotott országos településrendezési és építési követelményekről szóló jogszabály is átveszi ezt az akadálymentesítési koncepciót. Egyenlő esélyű hozzáférés: a közszolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha igénybevétele - az igénybe vevő állapotának megfelelő önállósággal - mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető, továbbá az épület, amelyben a közszolgáltatást nyújtják mindenki számára megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható, valamint az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatóak és a szolgáltatások egyformán igénybe vehetőek.

A fogyatékkal elő emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területen is. Mint általában az esélyegyenlőség területen a fogyatékosság területen, a fogyatékosságügyben és a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Komoly kihívás és súlyos feladat hárul a döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata és bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel nem csupán pénz kérdése az egyenlő esélyű hozzáférés nem csak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos ember egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti. Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert. Ma már valamennyi fogyatékossági csoporthoz tartozó ember, azaz a mozgássérült, a látássérült, hallássérült, értelmi fogyatékos, autista es súlyosan fogyatékos emberek speciális szükségleteinek figyelembe vételét kell a komplex akadálymentesítést, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti. A kulcsa az, hogy ma már nem csupán épületek akadálymentesítéséről beszelünk, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszelünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességet de annál jóval többet is. A fentieken túl minden lehetséges eszközzel kezdeni kell azért, hogy széles körben elterjedtté váljon az a felfogás, amely alapján az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területen mindenkinek a maga feladata és felelőssége. Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgyaktól az épületeken

át egészen a közszolgáltatásig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttekor eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen jelentős idő, energia es pénz ráfordításával utólag akadálymentesíteni.

A Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona es Módszertani Intézete a fogyatékkal elő lakóinak rehabilitációs foglalkozások keretén belül nyújt lehetőséget a fizikai és mentális állapotuknak megfelelő munkavégzésre.

A Bélapátfalva és Térsége Gyermekjóléti és Szociális Társulás által biztosított házi segítségnyújtás keretén belül a fogyatékos embert ápoló, gondozó családok segítséget kaphatnak a mindennapi életvitellel kapcsolatos problémák megoldásában.

A legtöbb önkormányzati középület akadálymentesítése megoldott, a hiányzó épületek átalakítását a közeljövőben tervezi az önkormányzat. Az önkormányzati intézményeken kívül a legfontosabb szolgáltató épületek akadálymentesítése is megoldott.

A településen működik a ***Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete***. Az intézetben és a településen elő fogyatékos emberek foglalkoztatását az intézet biztosítja.

1.8.2.6. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A településen egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezet nem működik.

A Jó Szándék Alapítvány az otthonban lakó idős emberek, fogyatékos és halmozottan sérült beutaltak gondozásának minőségi javítását, a munkatársak szakmai műveltségének emelését tűzte ki célul.

A Jövő Nemzedéke Gyermek és Ifjúsági Alapítvány a településen elő 6-18. éves korú tehetséges tanulók tudásszintjének fejlesztését, a nyelvtanulás elősegítését, az irodalmi, zenei és sporttevékenység egyéni és csoportos támogatását segíti elő.

A Segítő Kezek Alapítvány célja az egészségmegőrzés, a betegségmegelőzés, a családsegítés, a gyermek- és ifjúságvédelem, az időskorúak gondozása, a hátrányos helyzetű személyek, csoportok társadalmi esélyegyenlőségének megteremtése.

A Bélapátfalva és Térsége Gyermekjóléti és Szociális Társulás keretén belül a szakfeladatok ellátására társult települések: Bélapátfalva, Bükkszentmárton, Mónosbél, Szilvásvárad, Nagyvisnyó. A Bélapátfalva - Bükkszentmárton - Mónosbél Köznevelési Intézményfenntartó Társulás keretén belül a három önkormányzat társult a feladatok ellátására.

A nemzetiségi önkormányzat céljai, feladatai között szerepel az elhelyezkedés és munkába állás elősegítése, az életkörülményeik javítása és a munkaképesség fejlesztése.

1.9. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

A ***regisztrált vállalkozások számának*** értékeit vizsgálva a Bélapátfalvai járás településein 2013. évben megállapítható, hogy a regisztrált vállalkozások száma Szilvásvárad (296) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Bélapátfalva (288), Balaton (109), Nagyvisnyó (92), Mikófalva (83), Bekölce (38), végül Mónosbél (25) és Bükkszentmárton (21). Bélapátfalván a regisztrált vállalkozások számára a vizsgált időtávon növekszik, 2012. évhez 2013. évben kisebb visszaesés volt tapasztalható.

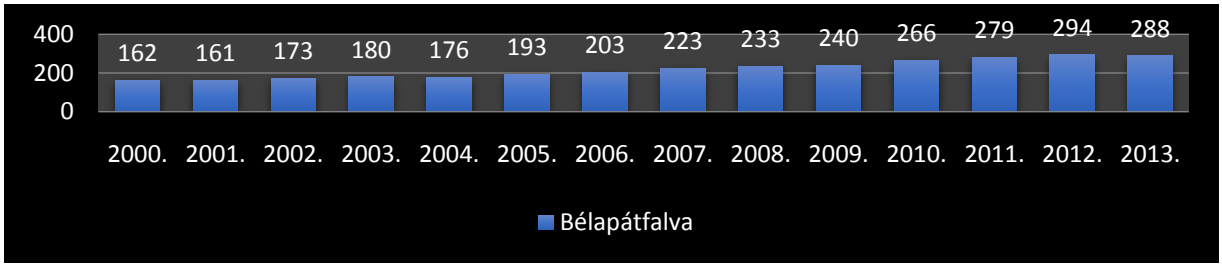

87. grafikon
Regisztrált vállalkozások száma (átalakulásra kötelezett és megszűnő gazdálkodási formákkal együtt, év végén) (db) Bélapátfalván
(Forrás: TEIR)

Bélapátfalván 2013. évben a 288 regisztrált vállalkozásából 76 korlátolt felelősségű társasági (az összes vállalkozás 26%-a), 1 szövetkezeti, míg 23 betétei társasági (az összes vállalkozás 8%-a) formában működött.

Az *1-9 fős regisztrált vállalkozások száma* értékeit vizsgálva a Bélapátfalvai járás településein 2013 évben megállapítható, hogy Szilvásvárad (197) településen volt a legnagyobb ezen érték, majd ezt követi Bélapátfalva (181), Nagyvisnyó (82), Balaton (67), Mikófalva (49), Bekölce (25), végül Bükkszentmárton (14) és Mónosbél (14). Bélapátfalván az 1-9 fős regisztrált vállalkozások száma évről évre növekszik.

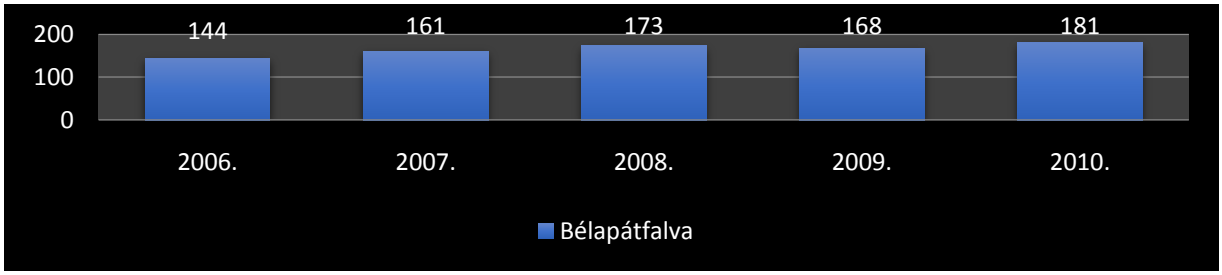

88. grafikon
1-9 fős regisztrált vállalkozások száma (db)
(Forrás: TEIR)

A *10-49 fős regisztrált vállalkozások száma* értékeit vizsgálva a Bélapátfalvai járás településein 2013. évben megállapítható, hogy a 10-49 fős regisztrált vállalkozások száma

értékei Bélapátfalva (13) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Szilvásvárad (4), Nagyvisnyó (3), és végül Balaton (1). A többi településen 2013. évben nem működött 10-49 fős regisztrált vállalkozás. Bélapátfalván e mutatószám tekintetében növekedés volt megfigyelhető.

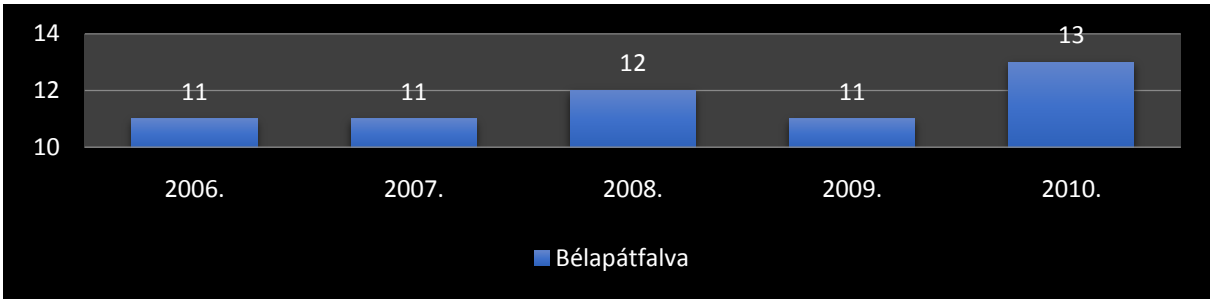

89. grafikon
10-49 fős regisztrált vállalkozások száma (db)
(Forrás: TEIR)

50-249 fős vállalkozás 2010. évben a Bélapátfalvai járásban kizárólag Bélapátfalva településen működött, száma 2009. év óta mindössze 1.

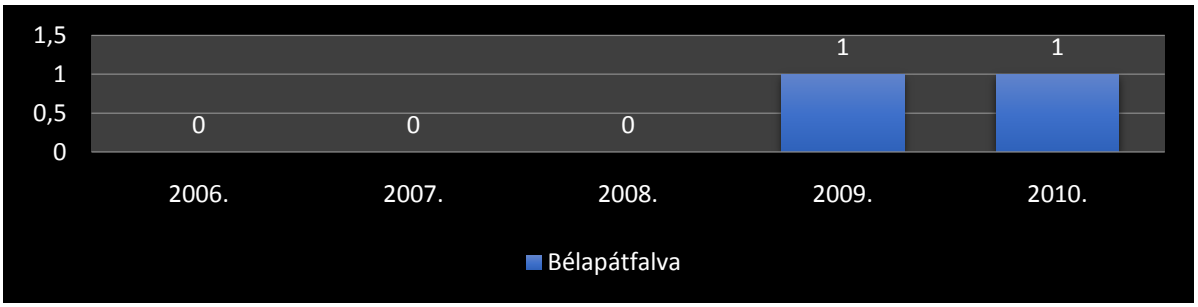

90. grafikon
50-249 fős regisztrált vállalkozások száma (db)
(Forrás: TEIR)

A településen a mikrovállalkozások és a kivállalkozások száma magas a közép- és nagyvállalkozások száma viszont alacsony. A közép- és nagyvállalkozások meghatározó jelenlétének hiánya Miskolc és Eger közelségéből adódik, mely települések megközelíthetősége, infrastrukturális adottságai, szakképzett munkaerőállománya, illetve felvevőpiacai kedvezőbbek, mint Bélapátfalva településé, így ezen települések a betelepülés szempontjából vonzóbbak a nagyobb vállalkozások számára, mint Bélapátfalva.

Az ***egy lakosra jutó jegyzett tőke (1.000 Ft) nagyságának*** értékeit vizsgálva a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy az egy főre jutó jegyzett tőke nagysága Szilvásvárad (997,1 eFt) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Bélapátfalva (79,5 eFt), Balaton (47,7 eFt), Bükkszentmárton (37,5 eFt), Mónosbél (25,4 eFt), Nagyvisnyó (16 eFt), végül Bekölce (13 eFt) és Mikófalva (8,2 eFt).

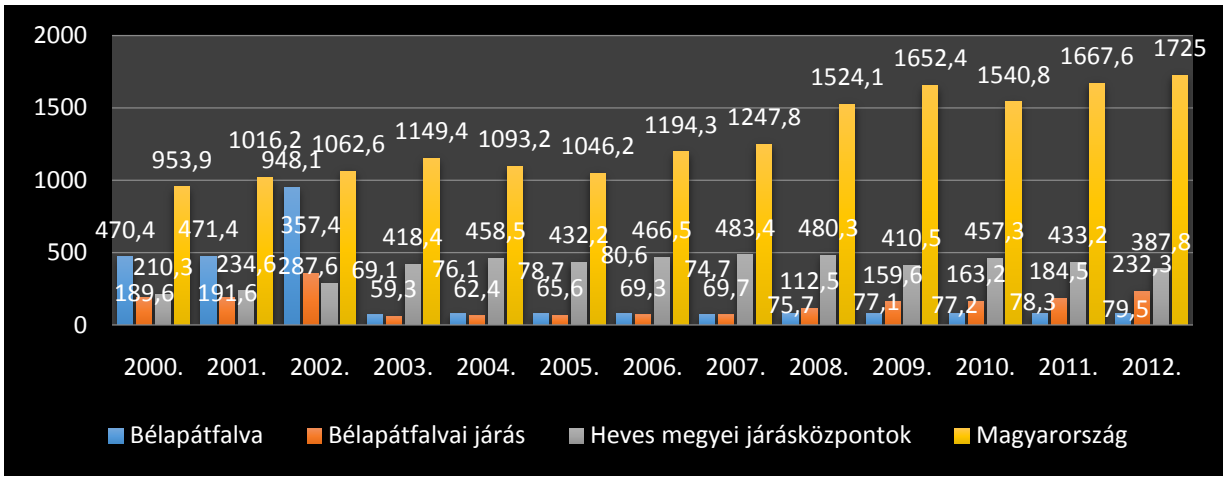

91. grafikon
Egy lakosra jutó jegyzett tőke (1000 Ft)
(Forrás: TEIR)

Az ***egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték (1.000 Ft)*** nagysága értékeit vizsgálva a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték nagysága Bélapátfalva (489 eFt) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Szilvásvárad (380 eFt), Mónosbél (206 eFt), Bükkszentmárton (135 eFt), Nagyvisnyó (105 eFt), Mikófalva (67 eFt), végül Balaton (37 eFt) és Bekölce (8 eFt). A mutató értéke Bélapátfalva település esetében a Bélapátfalvai járás (278 eFt) adatihoz képest igen kedvező, azonban jelentősen elmarad a Heves megyei járásközpontok (1.169 eFt) és az országos átlaghoz (1.918 eFt) képest.

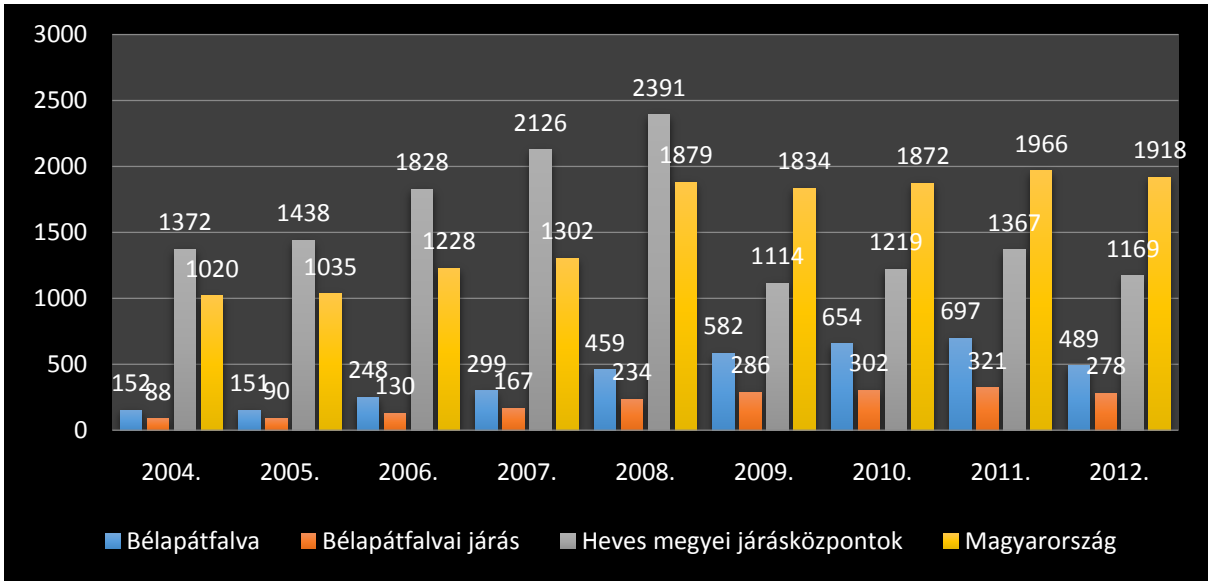

92. grafikon
Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték (1000 Ft)
(Forrás: TEIR)

A ***regisztrált nonprofit szervezetek száma ezer lakosra*** vetített értékeit vizsgálva 2013 évben, a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy a regisztrált nonprofit szervezetek száma ezer lakosra vetített értéke Bükkszentmárton (17) településen volt a

legnagyobb, majd ezt követi Bekölce (10), Bélapátfalva (9), Mikófalva (8), Szilvásvárad (8), Nagyvisnyó (7), végül Balaton (6) és Mónosbél (6).

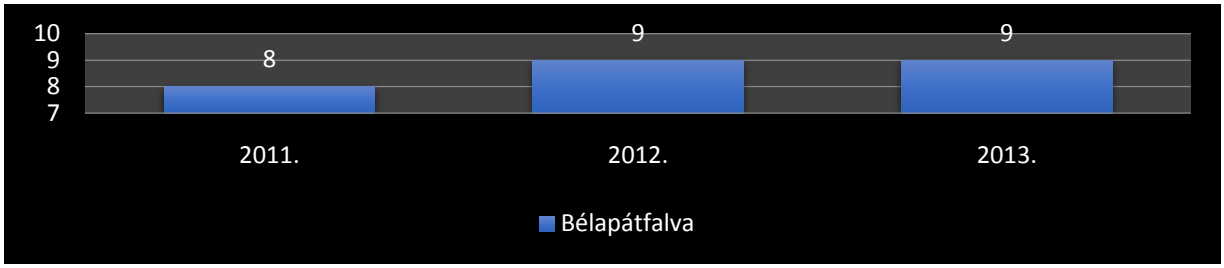

93. grafikon
Regisztrált nonprofit szervezetek száma ezer lakosra (db)
(Forrás: TEIR)

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

1.9.2.1. Primer szektor

A ***regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban*** számát vizsgálva 2013 évben, a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy a regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban száma Balaton (60) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Szilvásvárad (35), Bélapátfalva (28), Mikófalva (24), Nagyvisnyó (19), Bekölce (13), végül Bükkszentmárton (4) és Mónosbél (3).

94. grafikon
Regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban (TEÁOR '08: A gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)
(Forrás: TEIR)

A *mezőgazdaságban regisztrált vállalkozások arányát* vizsgálva 2013 évben, a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy a mezőgazdaságban regisztrált vállalkozások aránya Balaton (57,7%) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Bekölce (33,3%), Mikófalva (33,3%), Bükkszentmárton (23,5%), Nagyvisnyó (18,1%), Mónosbél (14,3%), végül Szilvásvárad (12,5%) és Bélapátfalva (10,5%). Bélapátfalva település esetében a mezőgazdaságban regisztrált vállalkozások száma igen alacsony a Bélapátfalvai járás (20,6%), a Heves megyei járásközpontok (19,3%) és az országos átlaghoz (25,6%) képest is.

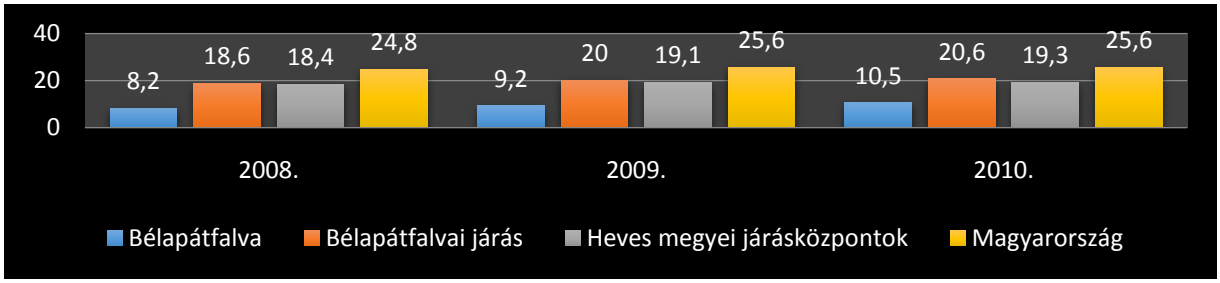

95. grafikon
Mezőgazdaságban regisztrált vállalkozások aránya (az összes regisztrált vállalkozás százalékában)
(Forrás: TEIR)

A fentiek alapján megállapítható, hogy Bélapátfalván számottevő mezőgazdasági tevékenység nem folyik, főként az erdőgazdálkodás területén vannak jelentősebb mezőgazdasági vállalkozások.

A település külterületének domboldali, erózióveszélyes mezőgazdasági területein a szántóföldi művelés felhagyása és helyette gyepesítés vagy erdőtelepítés javasolt. 15%-nál meredekebb lejtőkön a szántóművelés már nem folytatható.
Jelenleg a külterület igen jelentős hányada gyepterület. A gyepek nagy része nincs kaszálva, illetve legeltetve így becserjésednek, gazdasági hasznuk nincs. A többnyire nem hasznosított gyepterületek a hegység körüli igen változatos tájképet gazdagítják. Egy részükön a beerdősülés megkezdődött.

A település erdeinek legnagyobb tömegét képező erdők természetvédelmi oltalom alatt állnak, így kezelésük a természetvédelem céljainak vannak alárendelve.

1.9.2.2. Szekunder szektor

Az ***ipar-, építőiparban regisztrált vállalkozások arányát*** vizsgálva 2013 évben, a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy az ipar-, építőiparban regisztrált vállalkozások aránya Nagyvisnyó (19%) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Bélapátfalva (18%), Mónosbél (14,3%), Bükkszentmárton (11,8%), Mikófalva (8,3%), Bekölce (7,7%), végül Szilvásvárad (7,5%) és Balaton (4,8%). Bélapátfalva településen a szekunder szektorban tevékenykedő vállalkozások száma mind a járási (12%), mind a Heves megyei járásközpontok (10,3%), mind pedig az országos átlag (10,6%) adataihoz képest kiemelkedően magas.

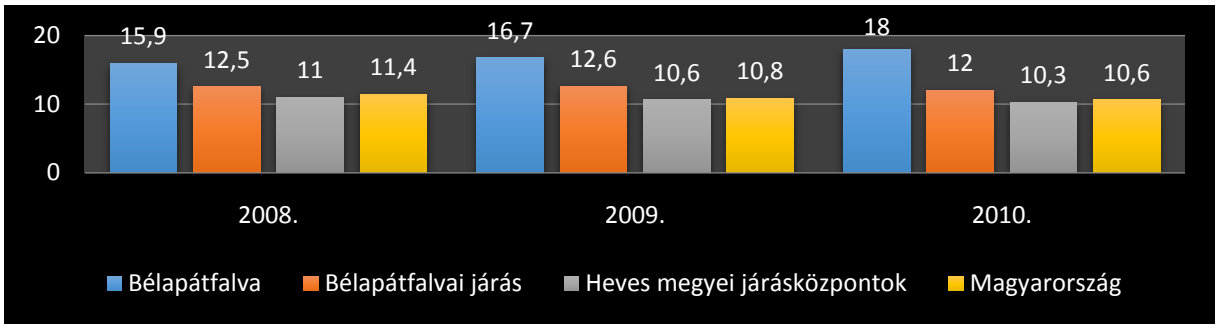

96. grafikon

Ipar-, építőiparban regisztrált vállalkozások aránya (az összes regisztrált vállalkozás százalékában)
(Forrás: TEIR)

Az *ipar-építőiparban regisztrált vállalkozások számát* vizsgálva 2013 évben, a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy az ipar-építőiparban regisztrált vállalkozások száma Bélapátfalva (48) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Szilvásvárad (21), Nagyvisnyó (20), Mikófalva (6), Balaton (5), Bekölce (3), végül Mónosbél (3) és Bükkszentmárton (2). Bélapátfalván az iparban, építőiparban regisztrált vállalkozások száma a vizsgált időtávon évről évre növekedett.

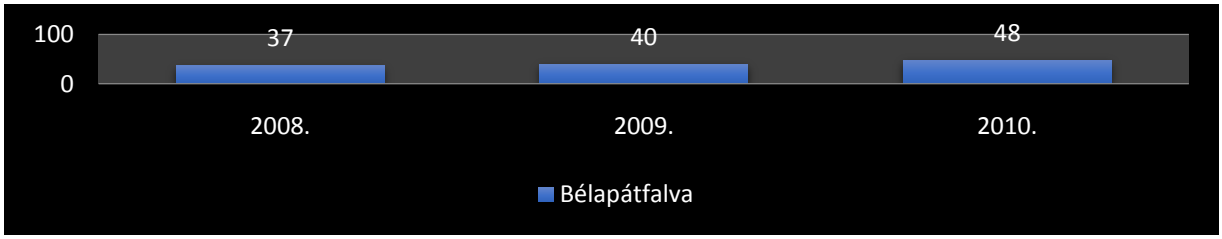

97. grafikon

Regisztrált vállalkozások száma az ipar-építőiparban (szekunder szektor) (db)
(Forrás: TEIR)

Az *építőipar nemzetgazdasági ágban regisztrált vállalkozások számát* vizsgálva 2013 évben, a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy az építőipar nemzetgazdasági ágban regisztrált vállalkozások száma Bélapátfalva (28) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Nagyvisnyó (16), Szilvásvárad (11), Mikófalva (4), Mónosbél (3), végül Bükkszentmárton (2), Balaton (2) és végül Bekölce (1). Bélapátfalván az építőiparban regisztrált vállalkozások száma a vizsgált időtávon évről évre növekedett.

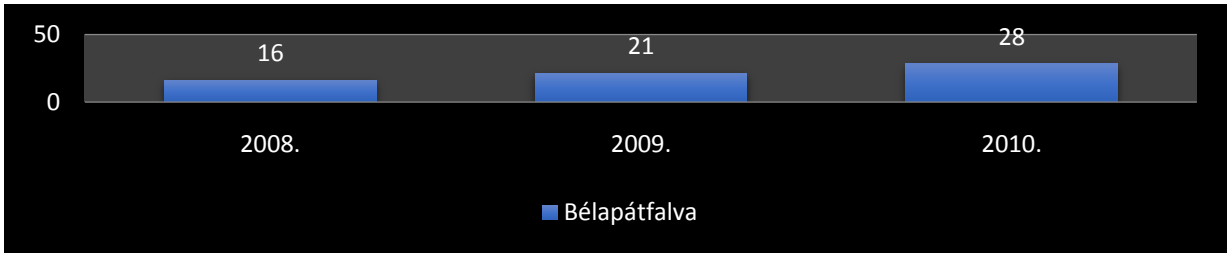

98. grafikon

Regisztrált vállalkozások száma az építőipar nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: F gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)
(Forrás: TEIR)

A *feldolgozóipar nemzetgazdasági ágban regisztrált vállalkozások számát* vizsgálva 2013 évben, a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy a feldolgozóipar nemzetgazdasági ágban regisztrált vállalkozások száma Bélapátfalva (17) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Szilvásvárad (10), Nagyvisnyó (4), Balaton (3), Bekölce (2), végül Mikófalva (2). Mónosbél és Bükkszentmárton település esetében e mutató értéke 0. A vizsgált időtávon Bélapátfalva település esetében a feldolgozóiparban regisztrált vállalkozások száma 2009. évhez képest növekedett.

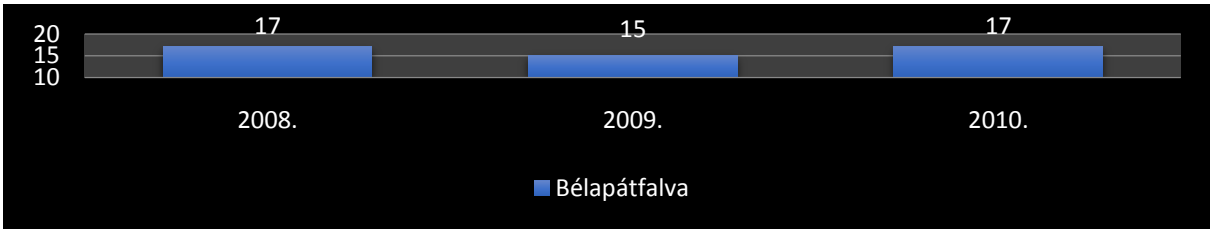

99. grafikon
Regisztrált vállalkozások száma a feldolgozóipar nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: C gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)
(Forrás: TEIR)

A regisztrált vállalkozások száma a villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás nemzetgazdasági ágakban jelenleg 0 a településen, míg a vízellátás, szennyvíz gyűjtés, kezelés, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés nemzetgazdasági ágakban 3 volt 2010. évben.

Ipari Park Bélapátfalván:

A Bükk hegység lábánál, egy védett természeti környezet közvetlen szomszédságában működik a 74 ha területű Bélapátfalvai Ipari Park, melyet a Bélkő hegyről elnevezett társaság a BÉLKŐ Nonprofit Területfejlesztési Kft. üzemeltet.

A már betelepült kis- és középvállalkozások 5 és 50 fő közötti létszámot foglalkoztatnak. Profiljukat tekintve főként a fa-, fém, textil- és élelmiszer feldolgozás jellemző az itt tevékenykedő cégekre, de különböző raktározási, logisztikai feladatok ellátására is kiválóan alkalmas a terület.

Az Ipari Parkban összesen 20 db vállalkozás működik, melyek összesen kb. 413 főt foglalkoztatnak, az általuk megvalósított beruházási érték 1.654 millió Ft, a vállalkozások összárbevétele 3.847 millió Ft, az exportértékesítés aránya 56%. A betelepült vállalkozás 3%-a kis- és középvállalkozás, míg 97%-a egyéb nagy vállalkozásnak nem minősülő vállalkozás.

AZ IPARI PARKBAN MŰKÖDŐ CÉGEK

S.sz.	Vállalkozás neve	Székhelye	Telephely	Profil
1.	Algo Textil Kft. Alexander Goller	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1/A	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1/A	textilfeldolgozás
2.	BÉGÉP 2000 Kft. Berecz László	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	szórakoztatóipar
3.	Bélkő Nonprofit Közhaszú Kft. Kovács Ervinné	3346Bélapátfalva, IV. Béla 1.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	ipari park működtetés
4.	Berecz Trans Kft. Márton István	Bélapátfalva, Szabadság út 13.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	Szállítmányozás, logisztika
5.	Bm-Komp Kft Berecz Roland	3300 Eger, Töviskes tér 9. II/8	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	kompresszortechnika
6.	D-P Konzorcium Kft. Pásztor Gyula	3346 Bélapátfalva, Szabadság út 6.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	acélszerkezet épités-, bontás
7.	ÉRV Zrt.	3700 Kazincbarcika, Tardonai út 1.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	vízgazdálkodás
8.	Ferencz Dénes	3346 Bélapátfalva, Apátság út 12.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla út 3.	vendéglátás
9.	Filipszer Kft. Pásztor Gyula	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 13/A	3346 Bélapátfalva, IV. Béla út 1.	villamos gépek, karbantartása
10.	Fish&Food Kft. Dr. Pető Béla	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 27	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 27	élelmiszeripar
11.	Ger-Wald Kft. Bárdos Gergő	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 15.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 15.	fa, parafatermék, fonottáru gyártása
12.	Gyémánt Vonal Kft. Barta Péter	3346 Bélapátfalva, Damjanich út2/A	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	őrzés-védelem
13.	Majnár Ernő	3346 Bélapátfalva, Szabadság út 5	3346 Bélapátfalva, Petőfi S út	közúti fuvarozás
14.	Multech Kft Cséke Zoltán	1144 Budapest, Szentmihályi 11.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	csomagolástechnika, élelmiszeripari gépgyártás
15.	Párlat Bt. Barta Gábor	3346 Bélapátfalva, Vasút út 36.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	pálinkafőzés
16.	Primervill Kft. Liktor Tamás	3300 Eger, Pásztorvölgy út 4.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	elektrotechnika
17.	SZIKRA Kft. Tóth László	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	fa nyílászárók gyártása, szaunatechnika
18.	Szilvás 2001 Bt. Farkas Gyula	3348 Szilvásvárad, Zrínyi 14.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	fa kültéri, eszközök gyártása

S.sz.	Vállalkozás neve	Székhelye	Telephely	Profil
19.	Tometh Fémtechnikai Kft. Tóth Péter	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	fémipar
20.	Vito Kft.	3346 Bélapátfalva, Május 1. út 81.	3346 Bélapátfalva, Május 1. út 81.	építőanyag kereskedelem, szállítmányozás

14. táblázat
Az Ipari Parkban működő cégek
(Forrás: A BÉLKŐ Nonprofit Kft. adatszolgáltatása alapján)

1.9.2.3. Tercier szektor

A településen a lakossági alapellátást biztosító kereskedelmi és szolgáltató tevékenység megtalálhatók.

A kereskedelem, illetve a kereskedelmi egységek fejlődése megfelel a település, illetve a térség fizetőképes keresletének és automatikusan követni tudja az igényeket. A település legnagyobb fedett eladótérrel rendelkező áruháza az ABC Áruház. A kereskedelmi egységek közül több, pl. az Építő- és Tüzelőanyag Kereskedés, a Gépjármű-üzemanyagtöltő Állomás, az ABC Áruház, a Járműalkatrész Szaküzlet, a Vas-műszaki szaküzlet, stb. a térséget, a járást is ellátja, mivel a környező települések többségében csak a napi bevásárláshoz szükséges kis élelmiszerüzletek működnek. A bélapátfalvi gyógyszertár szintén ellát körzeti feladatokat is.

A ***szolgáltatásokban regisztrált vállalkozások arányát*** vizsgálva 2013 évben, a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy a szolgáltatásokban regisztrált vállalkozások aránya Szilvásvárad (79,9%) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Bélapátfalva (71,4%), Mónosbél (71,4%), Bükkszentmárton (64,7%), Nagyvisnyó (62,9%), végül Mikófalva (58,3%), Bekölce (59%) és végül Balaton (37,5%). Bélapátfalva településen a szolgáltatásokban regisztrált vállalkozások arányát tekintve kiemelkedik mind a Bélapátfalvi járás (67,4%), mind a Heves megyei járásközpontok (70,4%), mind pedig az országos átlag (63,8%) adatihoz képest.

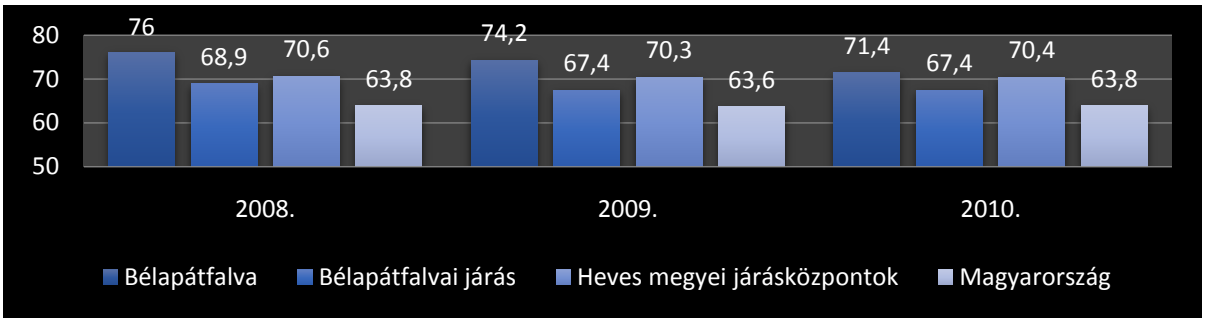

100. grafikon
Szolgáltatásokban regisztrált vállalkozások aránya (az összes regisztrált vállalkozás százalékában)
(Forrás: TEIR)

Kiskereskedelmi üzletek száma a településen 2013. évben 32 volt. A kiskereskedelmi üzleteken belül legnagyobb arányban az élelmiszerüzletek és áruházak, majd ezt követik az egyéb iparcikk szaküzletek, vegyesiparcikk üzletek és áruházak, valamint a használtcikk szaküzletek.

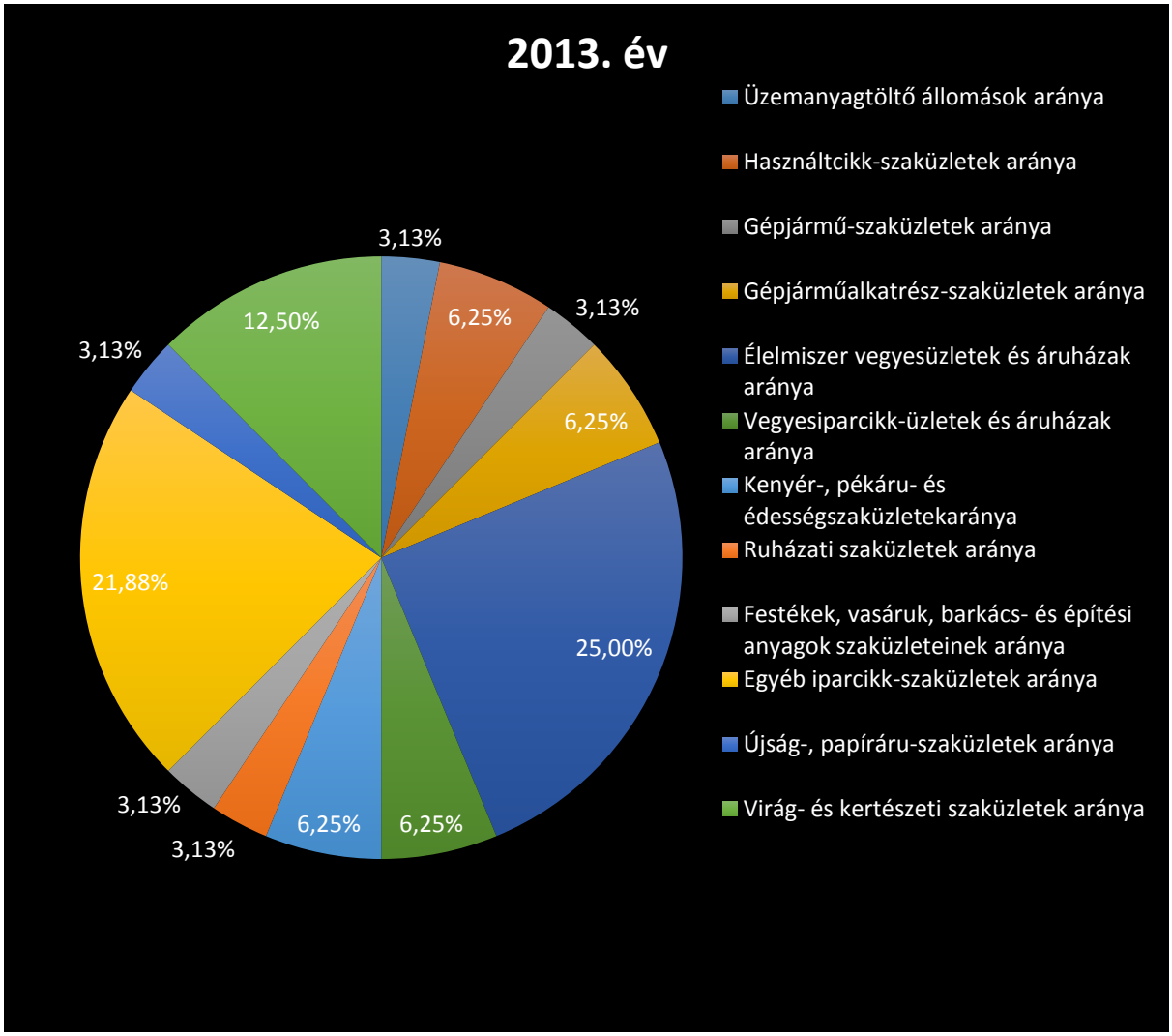

101. grafikon
Kiskereskedelmi üzletek tevékenység szerinti megoszlása Bélapátfalva településen 2013. évben
(Forrás: KSH)

1.9.2.3.1. Turizmus

Feljegyzések és történelmi emlékek bizonyítják, hogy ősidők óta ember lakta Bélapátfalvát és környékét. Az istállós-kői barlang leletei már a paleolit kortól ember jelenlétéről tanúskodnak. Az Árpád-korban számos várat építettek a Bükk előterében, melyekből ezen a vidéken találjuk Dédes, Éleskővár, Gerennavár erősségeit. A korabeli egyházi építkezés nyomai is fellelhetők, itt található hazánk egyik legépebb románkori műemléke, a ciszterciták által épített bélapátfalvi apátsági templom. A települések további műemlék templomai

mellett a hagyományőrző kézműves kiállítások és múzeumok tárlatai is a helyi látnivalók közé tartoznak.

A járás legfőbb idegenforgalmi vonzerejét ma - és valószínűleg a jövőben is - az erdőterületek jelentik. Az erdőterületek döntő többsége állami tulajdonban van és természetvédelmi oltalom alatt áll.

A természeti és kulturális értékek kihasználása, ezek védelme, megőrzése, bemutatása az ökoturizmus fejlődéséhez vezethet. A turizmus ezen formája felelős a természetért, célja a helyi közösségek életminőségének optimalizálása és javítása. Az ökoturizmus tervezésénél, fejlesztésénél előtérben áll a környezeti értékek tiszteletben tartása, figyelmet kell szentelni a földterületek tulajdonviszonyaira, emellett a fogadóközösségek bevonása is szükséges a fejlesztési folyamatokba. Kiemelten kell kezelni a fokozottan védett területeket és a kulturális hagyományokat. Veszélyként kell ugyanakkor kiemelni, hogy az ökoturizmus folyamatos szabályozást igényel, illetve további negatívum, hogy szerepét és jelentőségét gyakran alábecsülik.

A világ turizmusában is megfigyelhető folyamat a természethez fordulás, az aktív turizmuságak fellendülése, ezek közül Magyarországon kiemelkedő szerepe van a lovasturizmusnak. A lovasturisztikai szolgáltatások és azok létesítményei az ország szinte minden területén megtalálhatók. Adottságaink közé sorolhatjuk a túra- és tereplovagláshoz ideális tájainkat, az emberi tényezőt és a kiváló magyar lófajtákat. A járás lovasturizmusára jellemző, hogy itt található Magyarország egyetlen Lipicai törzstenyészete. A ménesgazdaság programjaiban a ménes látogatáson kívül egyéb lovasturisztikai szolgáltatások is szerepelnek, de a gyakorlatban ezek alig működnek. A Magyar Lovas Turisztikai Szövetség minősítési rendszere szerint kizárólag Bekölcén működik minősített lovarda. A Csapó Sportistálló és Üdülőház a követelményeknek kiválóan megfelel, a létesítmény további fejlesztések után a járás meghatározó lovasturisztikai és oktató központjává válhat.

Az idegenforgalmi infrastruktúrán belül a szálláshelyeket tekintve elsősorban a kis létszámot befogadó, alacsonyabb komfortfokozatú egységek a jellemzőek, hiányzik a településről egy olyan nagy férőhely kapacitású, igényesen kialakított szálloda, amely jelentősebb rendezvények, konferenciák, szakmai összejövetelek, tréningek helyszíne lehetne. A vendéglátó szolgáltatások terén az éttermek többsége mind a kínált ételek minőségében, mind ételválasztékban megfelel a turisták elvárásainak, azonban fejlesztésük elengedhetetlen.

A szabadidő eltöltésének lehetőségeit tekintve Bélapátfalva jó természeti adottságokkal rendelkezik. Az erdők, hegyek, különleges természeti képződmények, a bányászat nyomán kialakult extrém sportoknak is teret adó sziklafalak, sőt a Gyári tó révén a víz közelsége kiváló feltételeket kínál a természethez kapcsolódó sport- és rekreációs turizmusnak.

A település rendelkezik olyan sportlétesítménnyel, ahol a különböző sportpályák és edzőtermek biztosítják az aktív versenyzők edzési lehetőségei mellett a nagyobb közönség sportolási lehetőségét is.

A Bükki Nemzeti Park rendezési terve kiránduló centrum létesítésére jelöli Bélapátfalva területének ezt a részét. A lakosság a fizető vendéglátásban, valamint a falusi turizmusban rejlő jövedelemszerzési lehetőségeket még csak most kezdi felfedezni.

A városon áthaladó forgalmi út megléte a település számára előnyökkel és hátrányokkal is jár. Hátrány, hogy az út a település belterületének terheltségét növeli. Előny viszont az előbbiek ellentételezéseképpen az, hogy az idegenforgalmilag frekventált Eger, illetve Szilvásvárad felé tartó turisztikai forgalomból profitál a település. Az idegenforgalmi szervezőtevékenységet a térségre vonatkozóan a megyeszékhelyen működő idegenforgalmi szervező irodák végzik. A kistérségben helyi idegenforgalmi szervezőiroda még nem jött létre, pedig a térség egyik fő megélhetési forrássá válhat a falusi- és az ökoturizmus.

Az 1.7.3.1. Történeti és kulturális adottságok fejezetben bemutatott történelmi és kulturális adottságok mellett fontos említését tenni a Gyári tóról és a Bélkőről, melyek igen meghatározó szerepet játszanak a település idegenforgalmi vonzerejében.

Gyári tó:

A város közigazgatási területének jelentős százaléka erdősült, és ebből számottevő rész a Bükki Nemzeti Parkhoz tartozik, így kiváló feltételeket kínál a természethez kapcsolódó sportturizmusnak. A tó létesítésének célja az 1908. évben elhatározott cementgyári építkezés, a később üzemelő cementgyár ipari vízzel történő egyenletes és biztonságos ellátása. A földből készült völgyzárógát 1910-ben készült el a betonból épült árapasztó bukógáttal együtt, mellyel a Laczkó patak vizét fogták fel. A bukógátat az idők folyamán kétszer is magasították, hogy a tározó térfogatát növeljék, így a tározó végleges térfogata 50 000 m^3.

A település kiemelt rekreációs területe a Lak-völgyben található Gyári tó környezete. A több mint 50 hektáros terület a Bükk-fennsík nyúlványát jelentő Bélkő hegy lábánál található. A hegyek koszorújában felejthetetlen látványt nyújt a festői szépségű Gyári tó, aminek környezete a Bükk egyik legszebb része. A Gyári tavat övező zártkertekben mintegy 50 épületet használnak elsősorban üdülési célokra. A terület szilárd burkolatú úton megközelíthető, villamos energiaellátással rendelkezik, azonban ivóvízellátása és szennyvízkezelése nem megoldott. Ez a terület kiinduló bázisa lehet a vadászattól kezdve a túrázáson át a hegyi kerékpározásig több, a természethez kapcsolódó sportágnak. Országos jelenség, hogy a falusi turizmus a legtöbb helyen falusi szállásadásban merül ki, és általában hiányoznak a falusi életmódot, életérzést bemutató szolgáltatások, programok. A horgászat helyszínei kevéssé kiépítettek, infrastruktúrájuk hiányos, WC-k, kempingek hiánya miatt nagy a környezeti terhelés.

Ma a horgászatra is alkalmas tó és környéke a szabadidő eltöltésének számos módját kínálja. Hatalmas rétek várják a kempingezés, sportolás híveit. Kiépített tűzrakó helyeken van lehetőség bográcsozásra, szalonnasütésre.

Bélkő:

A Bélkő a Bükk-fennsíkot körülölelő sziklasornak, az úgynevezett „kövek vonulatának" meghatározó tagja. A hegy fehér sziklái 100 millió évvel ezelőtt emelkedtek ki az eltűnő őstengerből. Magasba törő, éles peremű sziklák tövében ritka, védett növények bújnak meg. Magyarországon egyedül itt található meg a fokozottan védett szirti pereszlény, az országosan csak két másik helyszínről ismert, fokozottan védett korai szegfű és hazánk 8 reliktum endemizmusa közül a magyarföldi husáng.

A hegy csaknem tiszta kalcium-karbonát tartalmú triászkori mészkővagyona szolgáltatta az alapanyagot a bélapátfalvai cementgyártáshoz. A bányászati tevékenység felhagyását követően a hegy 550 méter feletti „sapkáját" 2008. február 15-én védetté nyilvánították, és egy tanösvényt alakítottak ki rajta.

A 4 km hosszú Bél-kői tanösvény az apátságtól indul és a Bélkő 816 m magas csúcsán kialakított kilátóhelyen végződik. Ez az ország legnagyobb földtani alapszelvénye, mely az üledékes kőzetek teljes tárházát mutatja be. A túraúton hét állomást létesítettek, ezen eligazító táblák ismertetik a területen található növény- és állatvilágot; a sziklák a Bükk hegység földtörténetébe, szerkezetének kialakulásába adnak betekintést. Az ösvény bekapcsolódik a bükki turistaút-hálózatba.

A település képviselő testülete 2012. január 23. napján úgy döntött, hogy a település idegenforgalmi vonzerejének javítása érdekében csatlakozik az Eger Térsége Turisztikai Desztináció Menedzsment Egyesülethez (Csillagvidék). Az Egyesület célja olyan modern és erős civil turisztikai szakmai szövetség, térségi érdekképviseleti szervezet és szakmai együttműködési hálózat létrehozása, amely alapvetően az eddig megszokottakhoz képest új és más logikára épülve hatékonyan szolgálja a hazai, nemzetközi versenyképesség fokozását és a térség turizmusának 21. századi fejlődését.

Vendéglátó helyek száma 2013. évben a településen 11 volt. A vendéglátó helyek típus szerinti megoszlását tekintve megállapíthatjuk hogy az italüzletek és zenés vendéglátóhelyek száma (4 db) meghatározó a településen, arányuk 37%, ezt követi az éttermek, büfék vendéglátó helyek száma (4 db), aránya 36%, majd a munkahelyi, rendezvényi és közétkeztetést végző vendéglátó helyek száma (2 db), aránya 18% és végül a cukrászdák száma (1 db), mely aránya 9%.

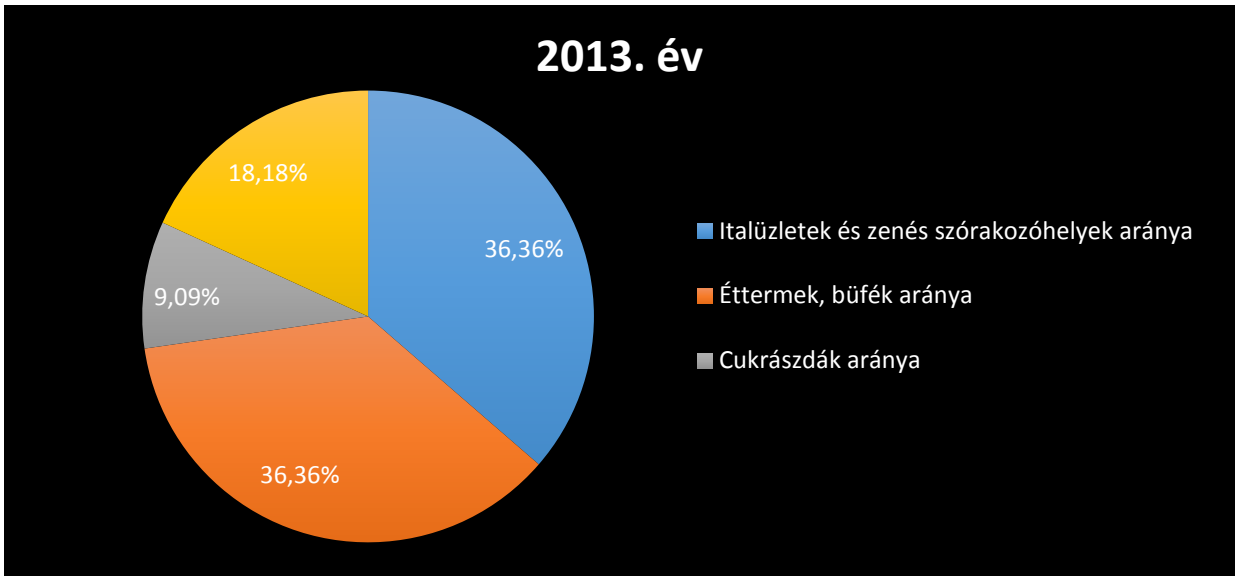

102. grafikon
Vendéglátó helyek típus szerinti megoszlása Bélapátfalva településen 2013. évben
(Forrás: KSH)

Bélapátfalván ***szálleshelyek*** közül egy motel és egy panzió működik. A Kalcit Motel 13 szobával és 26 ággyal, míg a Bélkő Panzió 12 szobával és 26 ággyal rendelkezik. Ezenkívül a településen egyéb üzleti célú szálláshelyek is működnek, a vendéglátók száma 31, az összszobák száma 70, az ágyak száma 187, a férőhelyek száma 194. A falusi szálláshelyek férőhelyeinek száma 171, míg a panzió 35 férőhellyel rendelkezik. A falusi szálláshelyek férőhelyeinek száma az elmúlt években növekedett, míg az egyéb szálláshelyek férőhelyeinek száma csökkent a településen.

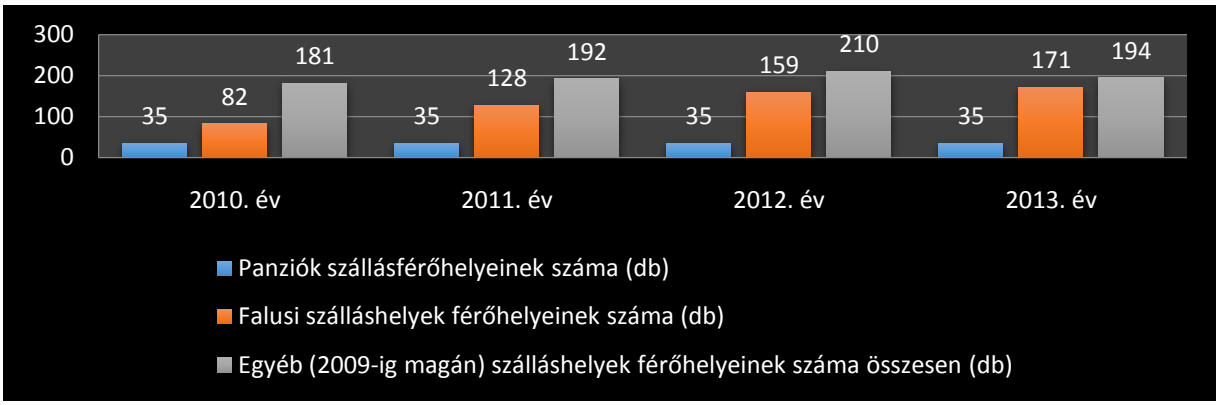

103. grafikon
Szállásférőhelyek számának alakulása Bélapátfalva településen a szálláshelyek típusai alapján
(Forrás: KSH)

A szálláshelyek közül panzió egy működik a településen, falusi szálláshelyek, száma 26, egyéb szálláshelyek száma 31.

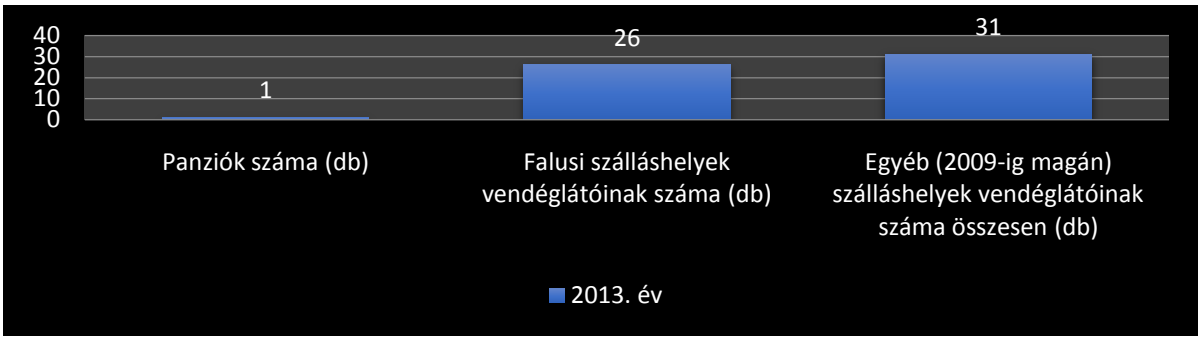

104. grafikon
Szálláshelyek típus szerinti megoszlása Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

2013. évben a településen a ***vendégek száma*** a panzióban 243, a falusi szálláshelyeken 926, míg az egyéb szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma 836 éjszaka volt. Bélapátfalván a vizsgált időtávon a panziókban, a falusi szálláshelyeken, valamint az egyéb szálláshelyeken megszálló vendégek száma jelentősen növekedet.

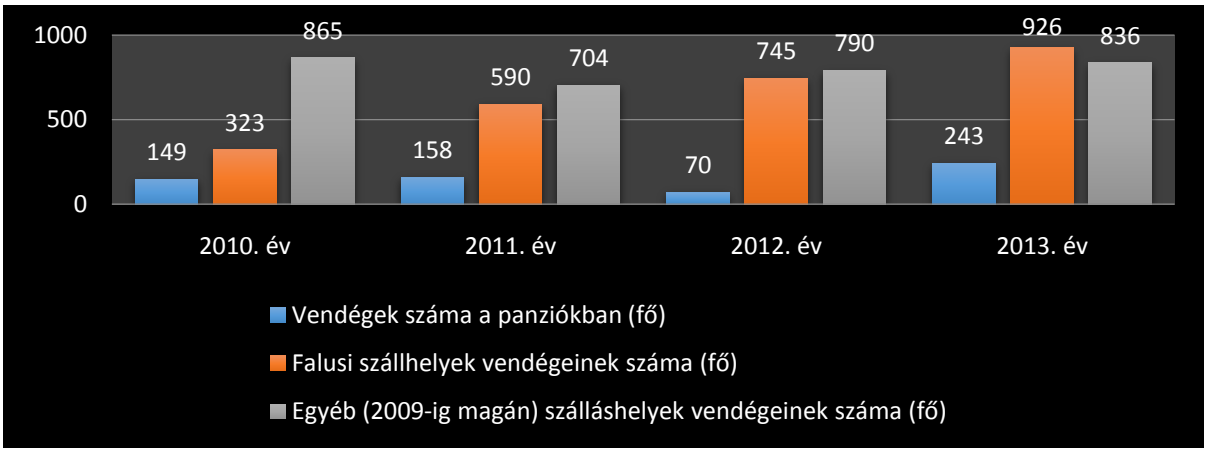

105. grafikon
Vendégek számának alakulása Bélapátfalva településen a szálláshelyek típusai alapján
(Forrás: KSH)

2013. évben a településen eltöltött ***vendégéjszakák száma*** a panzióban 243, a falusi szálláshelyeken 2.973, míg az egyéb szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma 2.363 éjszaka volt, mely az elmúlt évekhez képest jelentős emelkedést jelent.

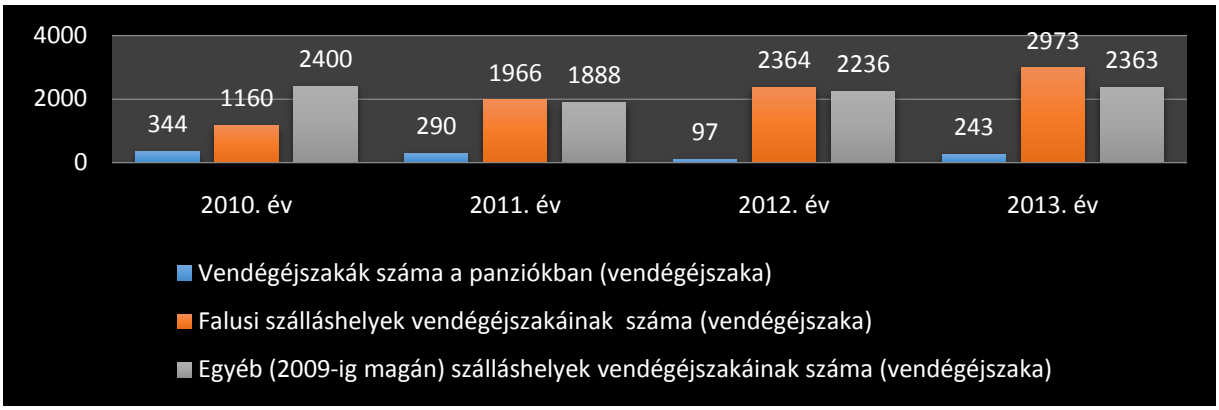

106. grafikon
Vendégéjszakák számának alakulása Bélapátfalva településen a szálláshelyek típusai alapján (Forrás: KSH)

1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése

A múlt század elején a térségben jellemző mezőgazdasági kultúrát felváltotta az ipar, a cementgyártással, és a hozzá kapcsolódó kiszolgáló szakmákkal. A cementgyár bezárása az országos átlagot meghaladó munkanélküliséget eredményezett, ezért elengedhetetlenül fontos és alapvető feladat volt egy olyan ipartelep létrehozása, amely mihamarabb enyhíteni tudott a településeken kialakult problémán.

A település, illetve a környék nagy részének munkát adó cementgyár bezárása után, a bélapátfalvi önkormányzat - a keletkezett munkanélküliséget enyhíteni szándékozó célzattal - pályázott az ipari park címre, majd 2001-ben el is nyerte azt. A park az egykori Bélapátfalvi Cementgyár területén fekszik, tehát jellegét tekintve rekultivációs ipari parknak minősül.

Az ipari park 74,9 ha-os területéből 49 ha az úgynevezett új cementgyár területe, melynek tulajdonjogát 2003. január 1-ével az egykori cementgyár tulajdonosa ajándékozás útján átruházta a Bélkő Területfejlesztési Kht.-ra, mely a park működtetéséért felelős. A Bélkő Területfejlesztési Közhasznú Társaság 2001. decemberében alakult. Tulajdonosa kezdetben 50%-ban a Bécem Rt., 50%-ban pedig a Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési Rt. volt, majd a tulajdonosi szerkezet átalakulása után a kistérség 8 önkormányzata lépett tulajdonosi pozícióba. A cégforma közhasznú társaságról nonprofit közhasznú korlátolt felelősségű társasággá alakult (Bélkő Nonprofit Közhasznú Kft.), jelenleg 100%-os önkormányzati tulajdonban van.

<u>A társaság tagjai:</u>
Bélapátfalva Város Önkormányzata
Balaton Község Önkormányzata
Bekölce Község Önkormányzata
Bükkszentmárton Község Önkormányzata
Mikófalva Község Önkormányzata
Mónosbél Község Önkormányzata
Nagyvisnyó Község Önkormányzata

Szilvásvárad Község Önkormányzata

A felszámolt gyárat működtető Bécem Rt. német és svájci tulajdonosai a megalakuláskor pénzadománnyal támogatták a régió felzárkózását, emellett átadták a kht.-nak a cementgyár teljes ingatlanvagyonát is. A társaság többek között célul tűzte ki, hogy munkahelyteremtés és szerkezetátalakítás által növelje a térség gazdasági esélyét. Célja továbbá a népességmegtartás, és a település központi szerepkörének növelése. A Bélkő N.Kft. által üzemeltetett park az új esélyek, a megújuló ipar szimbóluma, mely vállalkozóbarát környezetben várja a betelepülni szándékozókat.

Cél, hogy a Bélapátfalvai Ipari Park a Nyugat-Bükki kistérség meghatározó gazdaságszervező tényezőjévé váljon. Küldetése, hogy a fennálló gazdasági problémákat úgy kezelje rövid távon, hogy egyúttal megteremtse a kistérség közép- és hosszú-távú fejlődésének alapjait, fokozott figyelmet fordítva a meglévő és tervezett idegenforgalmi beruházásokkal való együttélésre és együttműködésre. Mivel a Nyugat-Bükki kistérség legnagyobb értékét az itt található természeti területek jelentik, területük egy része a Bükki Nemzeti Park része, benne fokozottan védett területekkel, Szilvásvárad Szalajka völgy, Gerennavár stb., a tervezett gazdasági tevékenységeket csak ezek szem előtt tartásával, megőrzésével és összehangolt fejlesztésével szabad kialakítani.

<u>Az N.Kft. céljainak 3 fő iránya van:</u>
- Ipari Park beruházásai: létrehozása és fejlesztése, melyen keresztül megvalósítható a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek foglalkoztatásának elősegítése, a munkanélküliség magas arányának csökkentése és a térség aktív gazdasági életbe történő újbóli beillesztése.
- Turisztikai fejlesztések: mely előtt a cementgyár bezárása és lebontása után új kapuk nyílnak meg. Az ipari park jellegének meghatározásakor ennek megfelelően kifejezetten olyan iparágak kerülnek előnyben részesítésre, melyek az idegenforgalom fejlesztésének nem szabnak gátat, sőt akár háttériparként szolgálhatják is annak előrelépését.
- Vállalkozástámogatás: vállalkozások ösztönzése. Ennek érdekében létrehozásra került egy olyan munkahelyteremtés-támogatási rendszert, mely a munkahelyteremtéssel járó fejlesztési elképzelések kivitelezéséhez kedvezményes kamatú, futamidejű és türelmi idejű hitellehetőséget biztosít a vállalkozók részére.

<u>A társaság cél szerinti közhasznú tevékenységei:</u>
- Munkaerő-toborzás, -közvetítés
- Felnőtt- és egyéb oktatás
- Szociális ellátás elhelyezéssel
- Szociális ellátás elhelyezés nélkül
- Szennyvíz – hulladékkezelés, településtisztasági szolgáltatás
- Vállalkozói, munkáltatói érdekképviselet
- Szakmai érdekképviselet
- Máshova nem sorolt egyéb közösségi, társadalmi tevékenység
- Múzeumi tevékenység, kulturális örökség védelme
- Sportpályák, stadionok működtetése
- Egyéb sport tevékenység

A társasági szerződésben megfogalmazottak szerint célrendszerének elemei a kistérség gazdasági és társadalmi kohéziójának elemzésén és értékelésén alapszanak, azokat a már ismertetett gazdasági helyzet hívta életre. A szerződésben szereplő tevékenységek mögötti szándék a gazdasági és társadalmi kohézió erősítését és a kistérség települései közötti egyenlőtlenségek csökkentését helyezi középpontba. A társasági szerződés egy olyan stratégiának ad szilárd alapot, amelynek kidolgozását követően, a megvalósítás során a társaság részt vállal a célokhoz illeszthető konkrét projektek finanszírozásban, segítő kezet nyújtván a támogatást igénylő gazdasági partnereknek, szervezeteknek, regionális intézményeknek.

A társaság célja az egykori Bélapátfalvi Cementművek üzemi területének és ingatlanainak revitalizálása, a környező települések és azok helyi önkormányzatainak gazdasági és kulturális támogatása a cementgyártás újrakezdése nélkül. További cél a hozzájárulás a térségi településfejlesztéshez az érintett önkormányzatoknak pályázatok útján nyújtandó támogatásokkal, ipari park üzemeltetése, a térségi környezet megújítása, ipari és turisztikai fejlesztések elősegítése, továbbá mindezekhez a lehetséges hazai és nemzetközi anyagi és szellemi források felkutatása, az ehhez kapcsolódó szakmai kutatómunka és innovációs tevékenység támogatása. A társaság tevékenysége közhasznú.

A célkitűzések között szerepel a hátrányos helyzetű rétegek foglalkoztatása, a kulturális örökség megóvása és a természetvédelem is. A társasági szerződésben szereplő tevékenységek mögötti szándék a gazdasági és társadalmi kohézió erősítését és a kistérség települései közötti egyenlőtlenségek csökkentését helyezi középpontba. A társaság részt vállal a célokhoz illeszthető konkrét projektek finanszírozásban, segítő kezet nyújtván a támogatást igénylő gazdasági partnereknek, szervezeteknek, regionális intézményeknek.

Az Ózd-Putnoki-Észak-Hevesi vállalkozói övezethez tartozó települések: Bélapátfalva, Szilvásvárad, Nagyvisnyó, illetve hátrányos helyzetű települések, Balaton, Bekölce, Mónosbél, Bükkszentmárton, Mikófalva mintegy 15 ezer lakosa számára kitörési pont lehet a három ütemben megvalósítandó Bélapátfalvi Ipari Park, mely egyrészt zöldmezős beruházásoknak adhat otthont, másrészt a volt Cementgyár meglévő infrastruktúrájára épített barna mezős, rehabilitációs ipari parkként működhet.

A rekultivációs ipari park kedvező ár-érték arányú bérleti és eladási áraival, széles körű szolgáltatásaival áll a vállalkozások rendelkezésére. Az ipari park ma a kistérség gazdasági központja. Az ipari parkba az országos hálózathoz kapcsolódó külön iparvágány vezet, így más ipari parkokhoz képest nagy előnye, a környezetkímélő és gazdaságos vasúti szállítás lehetősége.

Az Ipari Parkban közművesített zöld- és barna mezős területek állnak rendelkezésre, amelyek kedvező feltételek mellett bérelhetők vagy vásárolhatók. A Bélkő Nonprofit Területfejlesztési Közhasznú Kft. befektetési és támogatási szabályzata tartalmazza a betelepülő vállalkozások számára nyújtandó támogatások és kedvezmények módját és mértékét. A munkahelyteremtés a népességmegtartás fő eszköze, ezért a Bélkő Kft. tevékenységének egyik fő célkitűzése, a betelepült vállalkozások segítségével minél több munkahely teremtése. Mivel a térség egyik fő vonzerejét az egyedülálló természeti értékek jelentik, ezért fontos feladat a rövid- és hosszú távon jelentkező gazdasági problémák, fenntartható,

környezetbarát módon történő kezelése. A betelepülő cégekkel szemben követelmény, hogy tevékenységük a természeti értékek megóvása és környezettudatos gondolkodásmóddal összhangban legyen.

A már betelepült kis- és középvállalkozások 5 és 50 fő közötti létszámot foglalkoztatnak. Profiljukat tekintve főként a fa-, fém, textil- és élelmiszer feldolgozás jellemző az itt tevékenykedő cégekre, de különböző raktározási, logisztikai feladatok ellátására is kiválóan alkalmas lehet a terület.

Az Ipari Park az alábbi szolgáltatásokkal várja a betelepülő vállalkozásokat:

- Biztonságos környezet, professzionális őrzés-védelem
- Irodák, tárgyalótermek
- Iparvágány
- Meglévő belső úthálózat
- Letelepedési lehetőséget gyönyörű természeti környezetben
- Teljes közművet
- Felhasználható csarnokokat, raktárépületeket
- Vállalkozásbarát kedvezményeket
- Szakértői tanácsadást
- Pontos, gyors ügyintézést
- Képzett, illetve átképezhető munkaerőt
- Csarnokok és raktárépületek vásárlását vagy bérlése kedvező áron
- Munkahelyteremtés-támogatási lehetőségeket
- Adó-kedvezményeket
- Tanácsadás
- Kiépített infrastruktúra
- Nagy területek zöld és barnamezős beruházásokhoz
- Bizonyos esetekben pályázatokhoz szükséges önrész

Az Ipari Park infrastruktúráját tekintve, az Ipari Park saját iparvágány rendszerrel (5 sínpálya) rendelkezik, amely révén közvetlen összeköttetésben van az országos vasúti pályarendszerrel. Az M3-as autópálya és a Füzesabonyi közlekedési csomópont szintén közvetlen összeköttetésben van a Bélapátfalvai Ipari Parkkal, amely környezetkímélő, gazdaságos áruszállítást tesz lehetővé. Több 4 és 10 m közötti belmagasságú ingatlant találunk, a terülte így a belső terekben kisgépekkel is lehetőség nyílik a belső anyagmozgatásra. Az Ipari Park területén található létesítmények majd mindegyike saját pincével rendelkezik, amely az épület alaprajzával azonos méretű. Itt található Magyarország egyik legnagyobb (2007-2009) 12.000 m^2 nagyságú sík tárolója. Az Ipari Park egy kiépített vízvezetékrendszeren keresztül közvetlen összeköttetésben áll a Lázbérci víztárolóval, így ipari mennyiségű, de ivóvíz minőségű víz áll a betelepülő vállalkozások rendelkezésre. Emellett az Ipari Park közvetlen összeköttetésben áll a Mátrai Hőerőművel egy 120 kV nagyfeszültségű elektromos vezetékhálózat révén. A vezeték jelenleg is élő feszültség alatt van. A vezetékrendszer alkalmas arra, hogy egy létesítendő hőerőmű által termelt áramot az országos hálózatba visszatáplálja. Az épületek zömét a teljes ipari park alatt végighúzódó 2 m x 2.5 m méretű kábelalagút köti össze, mely a műszaki, technológiai infrastruktúra földalatti vezetésére biztosít lehetőséget. Az Ipari Park belső úthálózata kiváló minőségű, jól kiépített.

Független ingatlanforgalmi szakértők egyértelmű véleménye szerint, hosszú távon ingatlan piaci kereslet élénkülés és forgalmi értéknövekedés várható. Turisztikai szempontból frekventált Szilvásvárad és a Szalajka völgy (2011-ben Magyarország legkedveltebb kiránduló helye cím birtokosai) 6 km-en belüli közelsége. Betelepült cégek egyebek mellett: Algo Textil Kft., BÉGÉP 2000 Kft., Berecz Trans Kft., Bm-Komp Kft., D-P Konzorcium Kft., ÉRV Zrt., Fish & Food Kft., Multech Kft., Primervill Kft., Vito Kft.

A Bélapátfalva Város Önkormányzata és a helyi vállalkozók kezdeményezésre Magyarország Kormánya a 147/2013. (V. 14.) Kormányrendelet értelmében, 2013. május 15. napjának hatályával szabad vállalkozási övezetté nyilvánította Bélapátfalvát és a környező 12, a Bélapátfalvai kistérséget alkotó településeket. Ennek eredményeképpen nemcsak az újonnan a térségbe települő, hanem a már meglévő vállalkozások is adókedvezményekben részesülnek, továbbá az európai uniós fejlesztési forrásokhoz való hozzáférési esélyei is jelentősen javulnak.

Vállalkozások által megvalósított beruházások a településen:

Projektgazda	Pályázati konstrukció	Pályázat címe	Elnyert támogatás összege (Ft)	Támogatás intenzitása %	Támogatás éve
D-P Konzorcium Acélszerkezet Építési és Bontási Korlátolt Felelősségű Társaság	ÉMOP-1.1.1/F-11 Telephelyfejlesztés	Telephely korszerűsítés az egykori bélapátfalvai cementgyár területén.	79 847 683 .- HUF	50 %	2012.
	GOP-2.1.1-08/A Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése	Technológia fejlesztés a D-P Konzorcium Kft.-nél	3 259 836 .- HUF	40%	2008.
	GOP-2.1.1-09/A/2 Mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai fejlesztése	Technológiai korszerűsítés a D-P Konzorcium Kft. fémmegmunkálási tevékenységben.	20 224 037 .- HUF	40%	2010.
	GOP-2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	Technológiai fejlesztés a D-P Konzorcium Kft.-nél	10 980 000 .- HUF	40%	2012.
	TÁMOP-6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális színterek	Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok a D-P Konzorcium Kft-nél	8 640 330 .- HUF	100%	2012.
	TÁMOP-2.1.3.A-12/1 Munkahelyi képzések támogatása mikro- és kisvállalkozások számára a konvergencia régióban	Képzések a D-P Konzorcium Kft-nél	6 861 000 .- HUF	100%	2012.
"ALGO-TEXTIL" Újrahasznosítási és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	ÉMOP-1.1.1/F-11 Telephelyfejlesztés	Textil újrafeldolgozó- és raktárcsarnok építés az Algo-Textil Kft-nél	79 326 179 .- HUF	50 %	2012.
	ÉMOP-1.1.1/F Telephelyfejlesztés	Kapacitásbővítéshez kapcsolódó textil újrahasznosító üzemcsarnok építése az Algo-Textil Kft-nél	69 727 571 .- HUF	50 %	2010.

Projektgazda	Pályázati konstrukció	Pályázat címe	Elnyert támogatás összege (Ft)	Támogatás intenzitása %	Támogatás éve
	GOP-2.1.1-09/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-,kis- és középvállalkozások számára	Textil újrahasznosító üzem kapacitásbővítő beruházása	67 440 014 .- HUF	50 %	2009.
BOROSVILL Villanyszerelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	ÉMOP-1.1.1/FB-13 Telephelyfejlesztés és Ipartelepítés a területi kohézióért	Gyártóműhely és raktárcsarnok fejlesztés a Borosvill Kft-nél	59 834 133 .- HUF	70%	2014.
BM-KOMP Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	ÉMOP-1.1.1/F Telephelyfejlesztés	Szerelő- és raktárbázis kialakítása a sűrített levegős rendszerek kivitelezéséhez és szervizeléséhez a BM-KOMP Kft-nél	10 096 828 .- HUF	50%	2010.
BERECZ TRANS Korlátolt Felelősségű Társaság	ÉMOP-1.1.1/FB-13 Telephelyfejlesztés és Ipartelepítés a területi kohézióért	Telephelykorszerűsítés és gyártórész kialakítás a Berecz Trans Kft-nél	23 142 490 .- HUF	70%	2014.
Szikra Ajtó-Ablak Korlátolt Felelősségű Társaság	ÉMOP-1.1.1/FB-13 Telephelyfejlesztés és Ipartelepítés a területi kohézióért	Telephelyfejlesztés a Szikra Ajtó-Ablak Kft-nél	49 352 146 .- HUF	70%	2014.
"SZIKRA" Fa- és Fémipari Kft.	GOP-2.1.1/A Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése	A Szikra Kft. technológiai fejlesztése	7 726 000 .- HUF	30%	2007.
	TÁMOP-6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális színterek	Egészségprogram a Szikra Kft-nél	9 746 792 .- HUF	100%	2012.
	GOP-2.2.3-08 E-kereskedelem és egyéb e-szolgáltatások támogatása	Informatikai fejlesztés a Szikra Kft-nél	9 895 000 .- HUF	50%	2009.
	GOP-2.2.1-08/2 Vállalati folyamatmenedzsment támogatása	Belső informatikai fejlesztés a Szikra Kft-nél	9 955 000 .- HUF	50%	2009.
AGRIA Bélapátfalva Takarékszövetkezet	GOP-2.1.1-08/A Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése	Pénzügyi szolgáltatás korszerűsítése számítástechnikai fejlesztéssel a bélapátfalvi és a kazincbarcikai kistérség aprófalvaiban	2 443 000 .- HUF	40%	2008.
"TOMETH" Fémtechnika Kft.	GOP-2.1.1-08/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára	A Tometh Kft. komplex technológiai fejlesztése	48 455 570 .- HUF	40%	2008.
	GOP-2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	CNC megmunkáló központ beszerzése	27 650 000 .- HUF	50%	2009.

Projektgazda	Pályázati konstrukció	Pályázat címe	Elnyert támogatás összege (Ft)	Támogatás intenzitása %	Támogatás éve
	GOP-1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére	Innovációs eredmény hasznosítása	24 935 576 .- HUF	65%	2011.
	GOP-2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	Megmunkáló központ beszerzése	20 000 000 .- HUF	39%	2011.
	TÁMOP-6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális színterek	Egészségfejlesztési programok a TOMETH Kft-nél	9 650 408 .- HUF	100%	2012.
BE-L-GA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	GOP- 2.1.1-10/A Mikro- és kisvállalkozások technológiai fejlesztése	Technológiai fejlesztés a BE-L-GA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft-nél	3 573 911 .- HUF	37%	2010.
HESI Sütőipari Kft.	GOP-2.1.1-10/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára	Tevékenységfejlesztés a HESI-nél	38 400 751 .- HUF	36%	2011.
	GOP-2.2.1. Vállalati folyamat-menedzsment támogatása	A HESI Kft-nél vállalatirányítási rendszer bevezetése, 3 célterület fejlesztése	6 264 417 .- HUF	50%	2008.
SAS ÉS TÁRSA 2002. KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG	GOP-2.1.1-11/M Mikrovállalkozások fejlesztése	Sas és Társa 2002 Korlátolt Felelősségű Társaság szolgáltatási körének bővítése gépvásárlás révén	4 495 000 .- HUF	45%	2013.
	GOP-2.1.1-11/M Mikrovállalkozások fejlesztése	Sas és Társa 2002 Kft. üzleti környezetének minőségi fejlesztése infrastrukturális beruházás révén	4 500 000 .- HUF	45%	2012.
Dorkó Tamás Egyéni Vállalkozó	TÁMOP-2.3.6.B-12-1/7 Fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása a konvergencia régiókban	Vállalkozás indítása Bélapátfalván	3 000 000 .- HUF	90%	2014.
Pelyhe Zsolt egyéni vállalkozó	GOP-2.1.1-11/M Mikrovállalkozások fejlesztése	Üzlethelyiség kialakítása	2 443 639 .- HUF	45%	2012.

15. táblázat

1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

1.9.4.1. Közlekedés

Közlekedés-földrajzi kapcsolatok tekintetében a közúti és a vasúti közlekedésről tehetünk említést. A vizsgált helyiségcsoport főközlekedés úthálózathoz való viszonya megfelelőnek

ítélhető. A bánrévei szlovák-magyar határátkelőn keresztül az E571 sz. nemzetközi közlekedési folyosóhoz a 24-es, a 25-ös és a 26-os úton csatlakozik.

A városon keresztülhalad a 2506. számú közút (belterületen: IV. Béla út), melynek kezelője a Magyar Közút Nonprofit Zrt., továbbá szintén állami kezelésben van a 25304 számú közút (Május 1 út). A település egyéb útjai önkormányzati tulajdonban és kezelésben állnak.

A településen található úthálózat hossza az alábbiak szerint alakul:

- Önkormányzati kiépített út és köztér hossza 16,9 km
- Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza 18,5 km
- Önkormányzati kiépített járda hossza 12,2 km
- Önkormányzati kiépítetlen járda hossza 0,4 km
- Állami közutak hossza 3,5 km

A városon áthaladó 2506 sz. közút meglehetősen nagy forgalmú, melynek előnyeit és hátrányit is élvezi a település. Hátrány, a város belterületének terhelése az átmenő és a helybe érkező forgalom (az Ipari Park teherforgalma is ezen út belterületi szakaszán bonyolódik) következtében. Előnye viszont, hogy az idegenforgalmilag frekventált Eger és Szilvásvárad felé tartó turisztikai forgalom „megcsapolásával” profitálhat a település.

A járási településeket összekötő úthálózat állapota közepes. Megállapítható, hogy az úthálózat nem rendszeresen karbantartott, melynek eredménye ennek megfelelően nem kielégítő. Az úthálózat fejlesztéssel kapcsolatos igények részben az útpályák felújítására, karbantartására irányulnak, részben új összekötő utak építésére.

A tömegközlekedésben az autóbusz közlekedés biztosítja a települések elérhetőségének 90%-át. A közúti tömegközlekedés a Bélapátfalva – Eger vonalon viszonylag jól szervezet, a nappali órákban szinte minden időpontban be lehet jutni a megyeszékhelyre. Ez mondható el Bélapátfalvai Járás azon településeinek esetében is melyek 2506 sz. közút mentén fekszenek, a Járás egyéb településeiről viszont a járásszékhely Bélapátfalvára történő bejutás már nem minden esetben kielégítő. A város területén a közúti tömegközlekedés bonyolítására 6 pár buszöböl található.

A vasúti közlekedés háttérbe szorulása miatt számos település napjainkban vonattal már nem elérhető. A vasúti közlekedéssel érintett települések esetén negatívumként merül fel az autóbusz közlekedéssel szemben a vasút lassúsága, és az alacsony járatszám. A vasútállomások egy jelentős része nem a települések központjában, hanem attól távolabb, kieső területeken található, ami megnehezíti a vasút igénybevételét. A megyeközpont (Eger) jól elérhető mindenhonnan. Bélapátfalván keresztülhalad az Eger – Putnok vasútvonal, mely mentén a település belterületén egy vasútállomás és egy megállóhely található.

A vasúti menetrend meglehetősen gyér, hétfőtől csütörtökig napi három, péntekenként napi négy, hétvégén és ünnepnapokon pedig napi egy vonatpár halad át a településen, ezek is csupán az Eger – Szilvásvárad szakaszon közlekednek.

A területen számos túra- és kerékpárútvonal található. A kerékpárutak országos hálózatához történő csatlakozás a járás turisztikai kapcsolódásában biztosíthat előrelépést, valamint a

turistaforgalom növekedésére jelent pozitív hatást. Kerékpárút létesítés tervei Bélapátfalva – Szilvásvárad ill. Borsodnádasd, valamint Felsőtárkány irányába fogalmazódtak meg.

Az ***állami közutak hosszát*** vizsgálva Bélapátfalva településen megállapítható, hogy 2009. év változás nem történt, 24.476 ezer m^2 az állami közutak területe, a hosszuk pedig összesen 3.579 km.

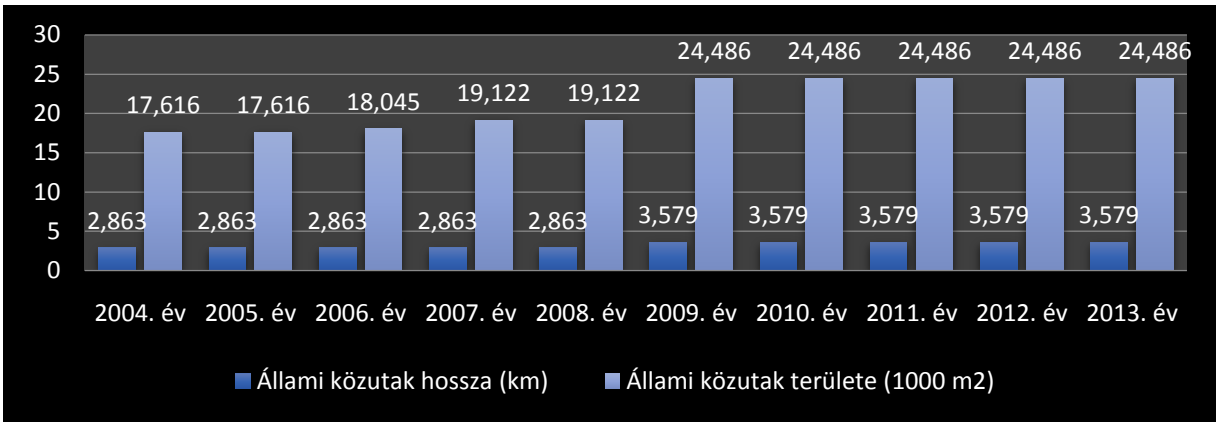

107. grafikon
Állami közutak hossza, állami közutak területe Bélapátfalva településen
(forrás: KSH)

Az ***önkormányzati utak kiépítettsége*** 2011. év óta szintén stagnál, az önkormányzati kiépített út és köztér hossza 16,9 km, a kiépített járda hossza pedig 12,2 km. Megállapítható, hogy az önkormányzati utak és közterek 21%-os (ebből az utak kiépítettsége majdnem 100%-os) kiépítettségen állnak, míg a járdák kiépítettsége 97%-os.

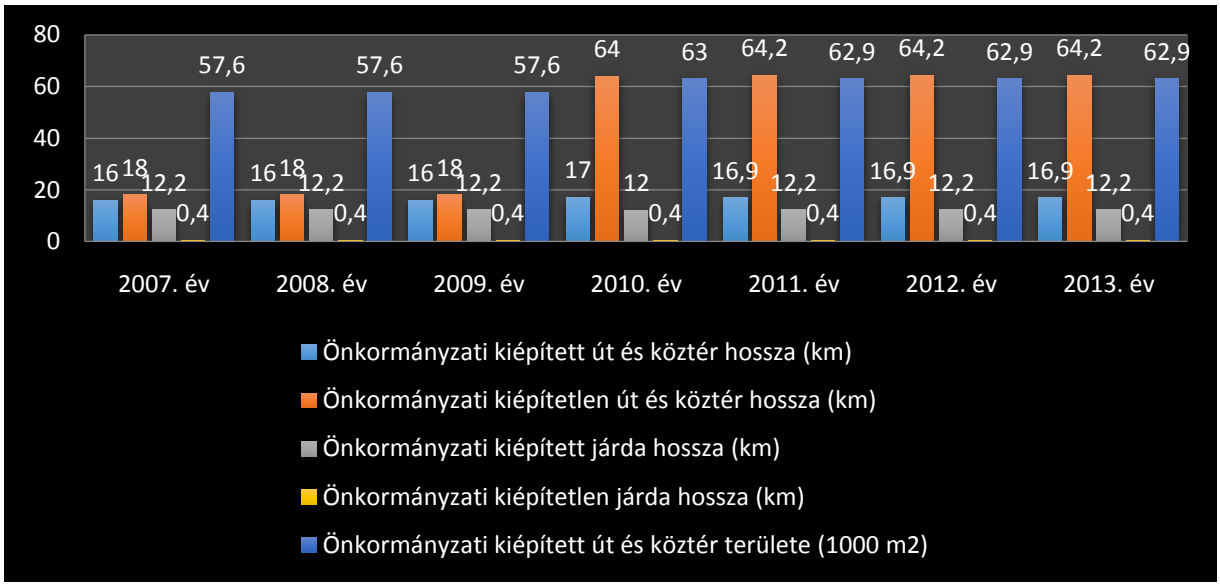

108. grafikon
Kiépített és kiépítetlen utak Bélapátfalva településen
(forrás: KSH)

A Bélapátfalvai járás tekintetében 2013. évben az önkormányzati járdák kiépítettsége (1 km kiépített járdára jutó kiépítetlen járda) mutató Nagyvisnyó településen volt a legmagasabb

0,967, ezt követte Mikófalva 0,154, majd pedig Bélapátfalva 0,033. A többi településen a mutató értéke 0 volt.

Az ***idő szerinti optimalizálás esetén a leggyorsabb út hossza kilométerben a megyeszékhelyig*** Nagyvisnyó település esetében 36 km, Szilvásvárad esetében 26 km, Balaton esetében 24 km, Bekölce esetében 24 km, Bükkszentmárton esetében 22 km, Bélapátfalva és Mikófalva esetében 20 km, míg Mónosbél esetében 16 km volt 2013. évben.

Az ***idő szerinti optimalizálás esetén a leggyorsabb út hossza kilométerben autópálya csomópontig*** Nagyvisnyó település esetében 55 km, Szilvásvárad esetében 49 km, Balaton és Bekölce esetében 47 km, Bükkszentmárton esetében 44 km, Bélapátfalva és Mikófalva esetében 43 km, míg Mónosbél esetében 39 km volt 2013. évben.

Az idő szerinti optimalizálás esetén a leggyorsabb út hossza kilométerben Budapestig Nagyvisnyó település esetében 175 km, Szilvásvárad esetében 166 km, Balaton esetében 164 km, Bükkszentmárton esetében 161 km, Bélapátfalva esetében 160 km, Mikófalva esetében 159 km, Mónosbél esetében 156 km és Bekölce esetében 140 km volt 2013. évben.

A ***személygépkocsik száma*** a településen 712, a motorkerékpárok száma 38, míg az autóbuszok száma 2.

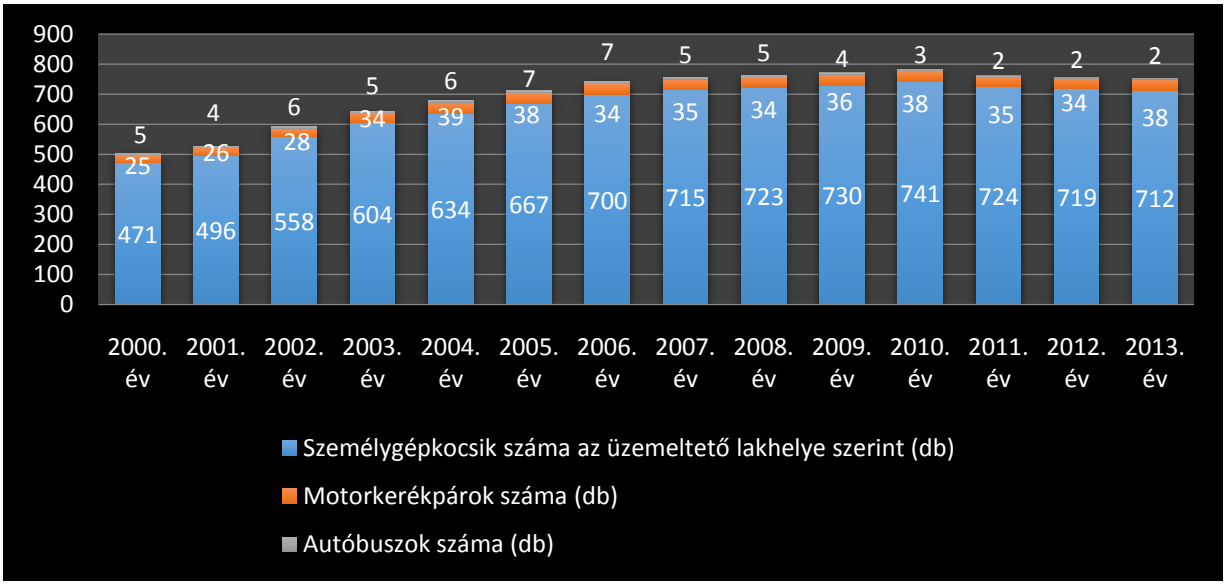

109. grafikon
Személygépkocsik, motorkerékpárok, autóbuszok száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

A ***teherszállító járművek száma*** a településen 96, az áruszállító tehergépkocsik száma 89 a településen.

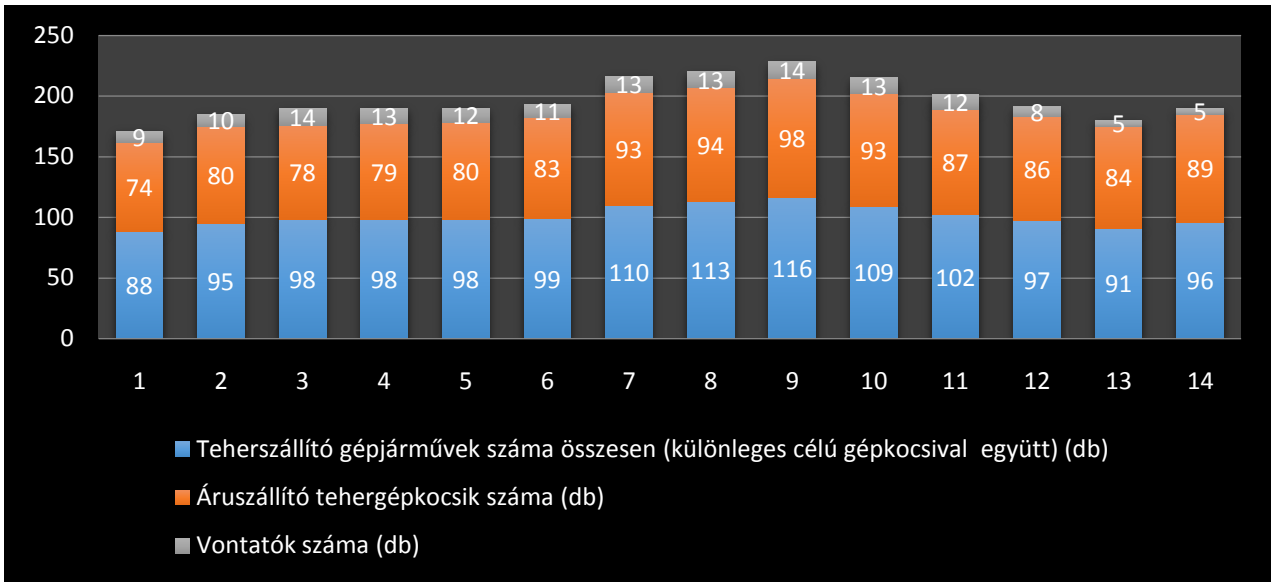

110. grafikon

Teherszállító gépjárművek, áruszállító tehergépkocsik, vonatatók száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

A Bélapátfalvai járás települései közül 2013. évben a ***száz lakosra jutó személygépkocsik számát*** tekintve a mutató értéke Szilvásvárad (30,5) és Nagyvisnyó (28,3) településen a legmagasabb, majd ezt követi Bekölce (27,3), Mikófalva (25,2), Balaton (25), Bükkszentmárton (24,1) és Mónosbél (2,7) települések. A mutató Bélapátfalva település esetében a legalacsonyabb 23,1.

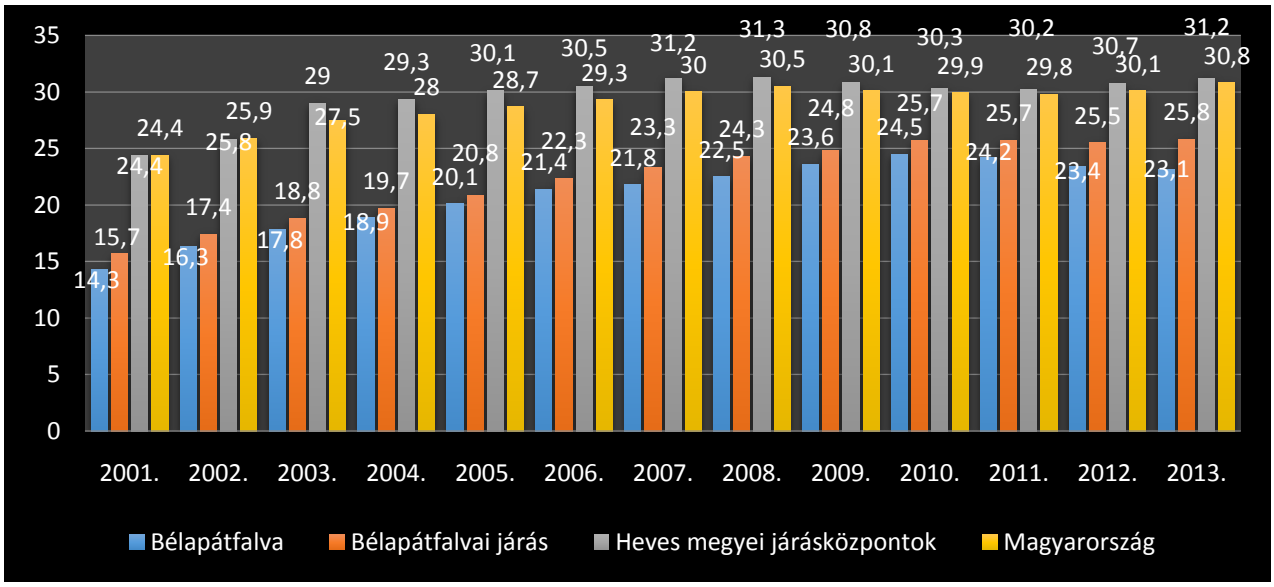

111. grafikon

Száz lakosra jutó személygépkocsik száma (db) Bélapátfalva településen
(forrás: TEIR)

1.9.4.2. Munkaerő képzettsége

A képzettségre vonatkozó adatokat tekintetében Bélapátfalva településen a legfeljebb általános iskola 8. osztályt végzettek aránya igen magas 28,2%. Az érettségivel mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők arányát tekintve pozitív tendencia, hogy 2001. év arányokhoz képest a 2011. évi arányok növekedtek (jelenleg 22,2%), azaz Bélapátfalva esetében a korábbiakhoz képeset többen rendelkeznek érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel, azonban az országos és Heves megyei járási központok adatihoz képeset még mindig nagy a település és a Bélapátfalvai járás lemaradása e tekintetben. Az érettségi nélküli középfokú végzettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya tekintetében Bélapátfalva település esetében az arány 2011. évben 21,6% volt, mely a 2001. évi népszámlálási adatokhoz képest növekedést mutat és az országos és a Heves megyei járásközpontok átlagos értékeitől sem tér el jelentősen. Az egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya tekintetében Bélapátfalva település esetében az arány 2011. évben 7,4% volt, míg a Bélapátfalvai járás esetében 7,6%, mely a 2001. évi népszámlálási adatokhoz képest jelentős (3%) növekedésnek számít, azonban még mindig elmarad az országos (15,5%) és a Heves megyei járásközpontok (18%) adataihoz képeset.

A munkaerő képzettségét vizsgálva megállapíthatjuk tehát, hogy jellemzően igen magas a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma, illetve az érettségi nélküli középfokú végzettséggel rendelkezők száma, valamint viszonylag alacsony az érettségivel és felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma. A legtöbb foglalkoztatott ipari, építőipari foglalkozású, ezt követi az egyéb szabad foglalkozású foglalkoztatott, majd pedig a kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozású. A vezető, értelmiségi foglalkozásuk száma viszonylag alacsony a Heves megyei átlaghoz képest.

Fontos megjegyezni, hogy az ipari parkba betelepülni kívánó vállalkozások munkaerő szakképzettségével szemben támasztott követelmények általában speciálisak, illetve jellemző a kevésbé munkaerőigényes vállalkozások betelepülése, így a betelepülő vállalkozások képzési igényeinek kiszolgálása nehézkes a település és a járás munkaerőállományából, azonban célzott képzési programok megvalósításával a probléma orvosolható.

A gazdasági fejlesztéséhez alapvető fontosságú a megfelelően képzett munkaerő, a vendégváráshoz szükséges nyelvi tapasztalat, valamint a kistérség dinamikus működéséhez szükséges informatikai háttér és tudás.

Megállapítható, hogy a vállalkozásoknál foglalkoztatottak 29%-a felsőfokú végzettségű, 27% középfokú, 28% szakmunkásképzőben vagy szakiskolában végzett, és kb. 16% rendelkezik 8 általános vagy annál kevesebb végzettséggel. A felsőfokú végzettségűek közt dominál a műszaki diploma (38%), a jogi, igazgatási felsőfokú végzettség (25%), valamint a gazdasági felsőfokú végzettség (21%).

A munkahelyi képzést a vállalkozások 37%-a, tanfolyami képzést 41% alkalmaz.

Idegen nyelv tekintetében a vállalkozások 80%-ban található idegen nyelvet beszélő munkavállaló, ugyanakkor a munkavállalók 37%-nak idegen nyelv tudása rendkívül alacsony értékű. A térségben rendkívül nagy a szórás területileg: míg a bélapátfalvi vállalkozások 90%-a foglalkoztat idegen nyelvet beszélő munkavállalót, addig Szilvásvárad tekintetében ez az arány csak 37%, a kistérség többi településén pedig mindössze 25%.

Megállapítható, hogy az oktatási fejlesztéséhez elsősorban a nyelvi- és számítástechnikai tanfolyamok szükségesek, másrészt pedig igényekhez igazodva, a működő vállalkozások képzési elképzeléseinek részbeni támogatásával szükséges megvalósítani a felzárkózást. A képzések szervezése során figyelembe szükségeses venni azokat az oktatási-képzési elképzeléseket, melyek szükségesek az ipari parki beruházások, turisztikai fejlesztések, a vállalkozói innováció, a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű csoportok helyzetbe hozásának hatékonyabbá tételéhez, valamint a térségből származó tehetséges fiatalok térségben tartásához.

1.9.4.3. K+F

A térség kutatási tevékenysége aktívnak mondható, a térség vállalkozásainak 15%-a végzett az elmúlt évben valamilyen kutatási tevékenységet. A vállalkozások kutatási tevékenysége sajátosan a két központi településre, Bélapátfalvára (a megkérdezett vállalkozások 20%-a végez kutatási tevékenységet) és Szilvásváradra (13%) összpontosul, e két településen túl a megkérdezett vállalkozások körében nem volt tapasztalható kutatási tevékenység. A kutatási tevékenységekre fordított összegek nagyságrendje jelentős szórást mutat. A bélapátfalvi kutatási tevékenységet végző vállalkozások 1/3-a 50 eFt alatti, 1/3-a 1 mFt – 2 mFt közötti, 1/3-a 10 mFt feletti kutatási ráfordításokat eszközöl, míg a szilvásváradi vállalkozások 100 eFt – 200 eFt közötti kutatási jellegű ráfordításokat eszközölnek. Heves megye egészét tekintve 35 kifejezetten kutatással, fejlesztéssel foglalkozó társaságot regisztráltak. Ezeknél 451 alkalmazott végez tevékenységet. Az ez irányú ráfordítások összege 2001 évben 742 millió Ft volt.

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

A Bélapátfalvai járás településeit vizsgálva látható, hogy 2013. évben Bélapátfalva településen a legmagasabb a ***lakásállomány*** (1.117 db), majd ezt követi Szilvásvárad (754 db), Nagyvisnyó (510 db), Balaton (447 db), Bekölce (338 db), Mikófalva (323 db) és végül Mónosbél (145 db), valamint Bükkszentmárton (128 db). A lakásállomány Bélapátfalva településen 2011. év óta állandó.

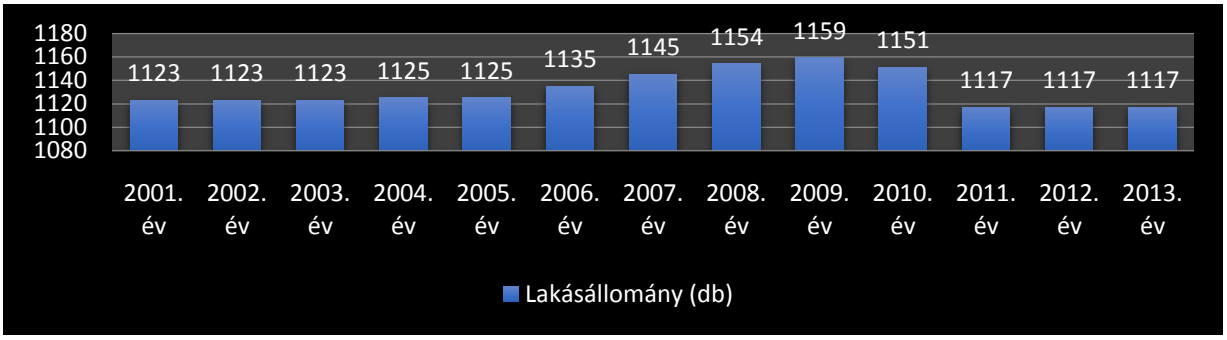

112. grafikon
Lakásállomány Bélapátfalván 2001 és 2013 között
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva településen az ***1.000 lakosra jutó lakások száma*** 2013. évben 363 volt, a Bélapátfalva járásban 430,3, a Heves megyei járásközpontok esetében 458,3, míg az országos átlag 446,3 volt. A járási települések esetébe az 1.000 lakosra jutó lakások számát vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a mutató értéke Bekölce (569), Szilvásvárad (451,2) és Nagyvisnyó (543,1) települések esetében a legmagasabb, míg Bélapátfalva (363) település esetében a legalacsonyabb.

2013. évben a Bélapátfalvai járásban ***az épített lakások aránya*** Balaton (0,22%) kivételével minden településen 0 volt, mely jelentősen elmarad mind a Heves megyei járásközpontok (0,08%), mind pedig az országos átlagtól (0,17%).

Bélapátfalva településen 2013. évben az egyszobás lakások aránya 4,92%, a kétszobás lakások száma 37,06%, a háromszobás lakások száma 32,5%, míg a négy és több szobás lakások száma 25,51% volt.

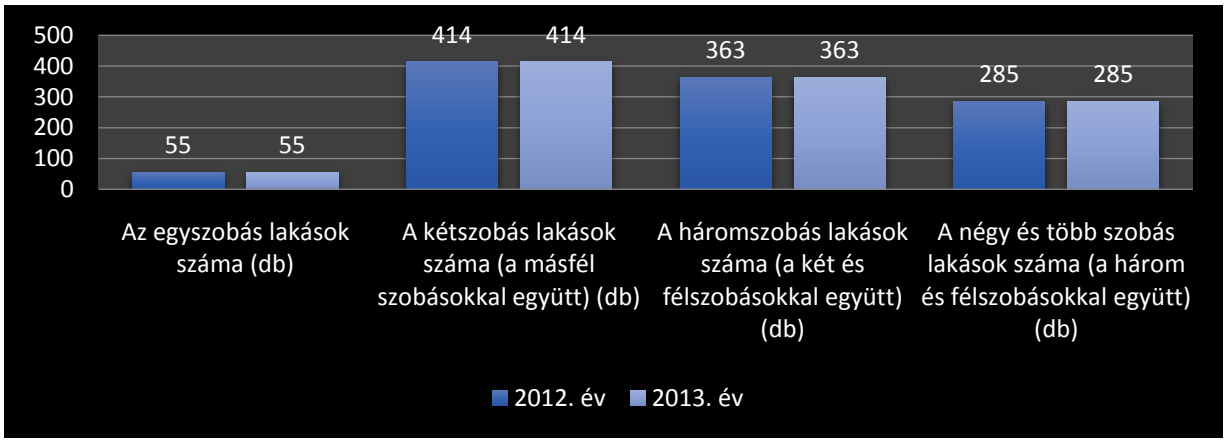

113. grafikon
Lakások száma szobaszám alapján Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Az ***alacsony komfortfokozatú lakások aránya*** mind Bélapátfalva, mind a Bélapátfalvai járás, mind a Heves megyei járásközpontok, mind pedig Magyarország tekintetében 2001. évben mért adatokhoz képest jelentősen csökkent 2011. évre. Bélapátfalva járás településeit tekintve az alacsony komfortfokozatú lakások aránya Bükkszentmárton (29,7%), Bekölce

(18,3%) településeken a legmagasabb, míg Mónosbél (7,6%) és Bélapátfalva (8,9%) településeken a legalacsonyabb a 2013. évi KSH adatok alapján.

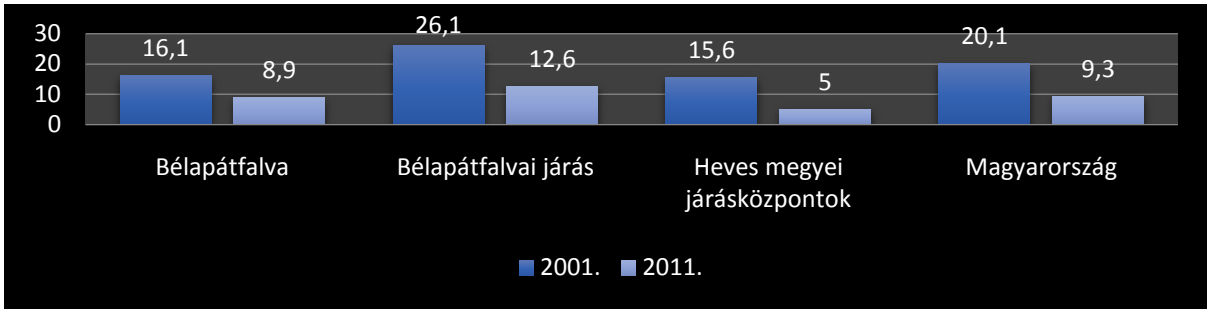

114. grafikon
Alacsonyon komfortfokozatú lakások aránya
(Forrás: KSH)

2005. év óta Bélapátfalva településen a kiadott új építési engedélyek száma drasztikusan csökkent 2009. évtől száma 1.

115. grafikon
Az év folyamán kiadott új építési engedélyek alapján létesítendő lakások száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

A ***közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma*** Bélapátfalván 828 db, mely az előző évek csökkenéséhez képest növekedést jelent. A lakások 75%-a be van kapcsolva a közüzemi ivóvezeték-hálózatba.

116. grafikon
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

A Bélapátfalvai járás településeit vizsgálva megállapít hajuk, hogy a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya Mónosbél településen a legmagasabb (91%), ezt követi Balaton (89,9%), Mikófalva (87,6%), Szilvásvárad (83,3%), Nagyvisnyó (82,7%), majd Bekölce (78,7%), Bükkszentmárton (76,6%) és Bélapátfalva (74,1%) települések.

Bélapátfalva esetében ***a háztartások számára szolgáltatott víz egy lakosra jutó mennyisége (1000 m^3)*** mutató elmarad a Heves megyei járásközpontok (32) és Magyarország (33,5) értékeitől. A Bélapátfalvai járás településeit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a háztartásoknak szolgáltatott víz egy lakosra jutó mennyisége Mónosbél településen a legmagasabb (28,4), ezt követi Szilvásvárad (26,1), Bélapátfalva (22,2), majd Balaton (20,4), Mikófalva (19,5), Bekölce (19,2), Bükkszentmárton (16,5) és Nagyvisnyó (16) települések.

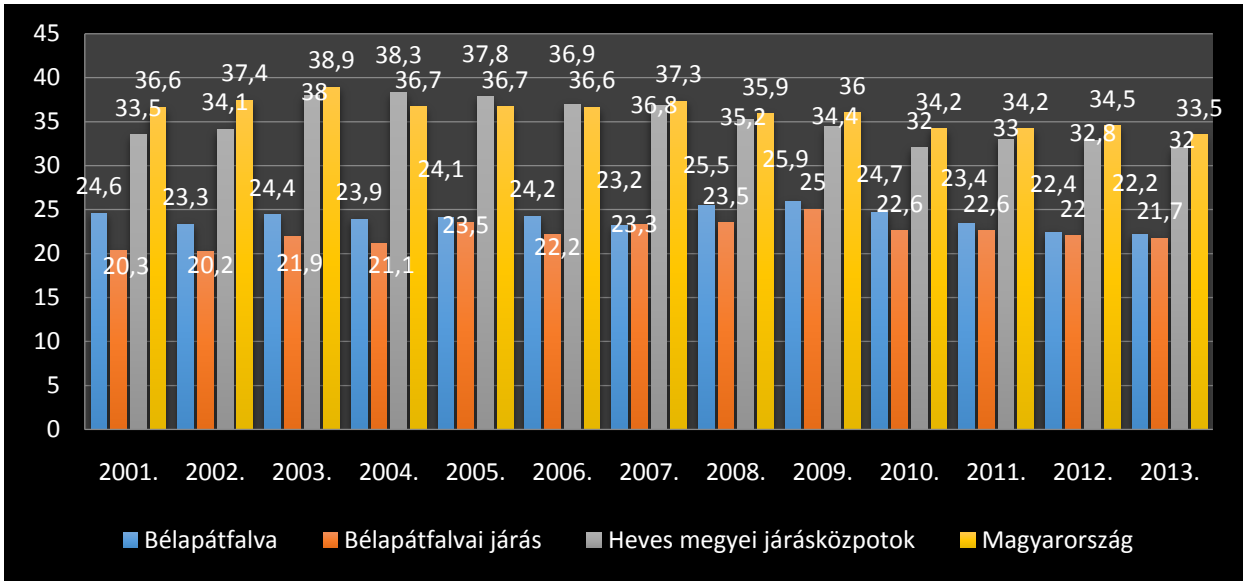

117. grafikon
Háztartásoknak szolgáltatott víz egy lakosra jutó mennyisége (1000 m^3)
(Forrás: TEIR)

Bélapátfalván a ***közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma*** 765 db, mely a teljes lakásállomány 68%-át tesz ki.

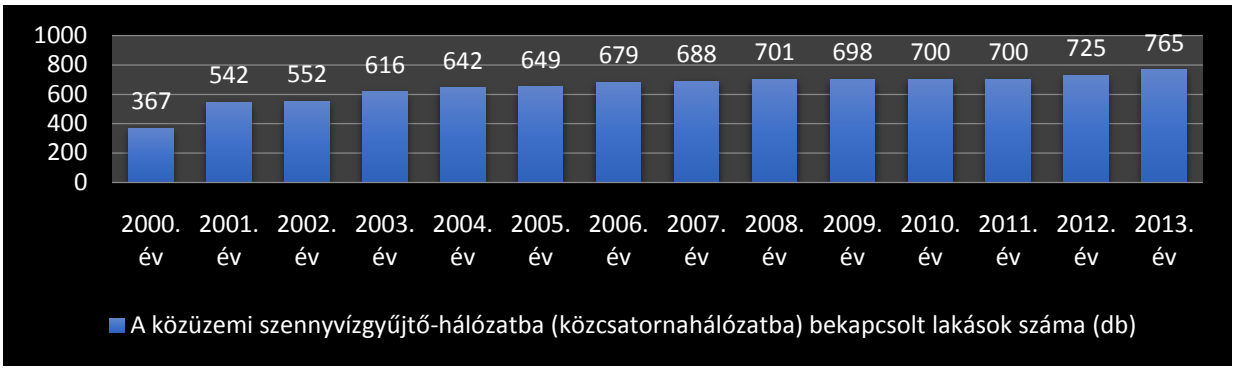

118. grafikon

A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba (közcsatornahálózatba) bekapcsolt lakások száma (db) Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

A Bélapátfalvai járás településeit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a ***közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya*** Mónosbél településen a legmagasabb (88,3%), ezt követi Nagyvisnyó (84,5%), Balaton (80,5%), valamint Mikófalva (78,6%), Szilvásvárad (78,4%), végül Bekölce (71%), Bélapátfalva (68,5%) és Bükkszentmárton (65,6%) települések.

A Bélapátfalvai járás településeit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy 2013. évben a ***közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ívóvízhálózatba bekapcsolt lakások százalékban mutató*** tekintetében Nagyvisnyó településen a legmagasabb (102,1%), ezt követi Mónosbél (97%), szilvásvárad (94,1%), valamint Bélapátfalva (92,4%), Bekölce (90,2%), végül Mikófalva (89,8%), Balaton (89,6%) és Bükkszentmárton (85,7%) települések.

A ***távbeszélő vonalak számának*** alakulását vizsgálva a településen megállapíthatjuk, hogy a nyilvános távbeszélő állomások száma 2013. évben 3 volt, az egyéni analóg távbeszélő vonalak száma 712 és az üzleti analóg távbeszélő vonalak száma 90 volt.

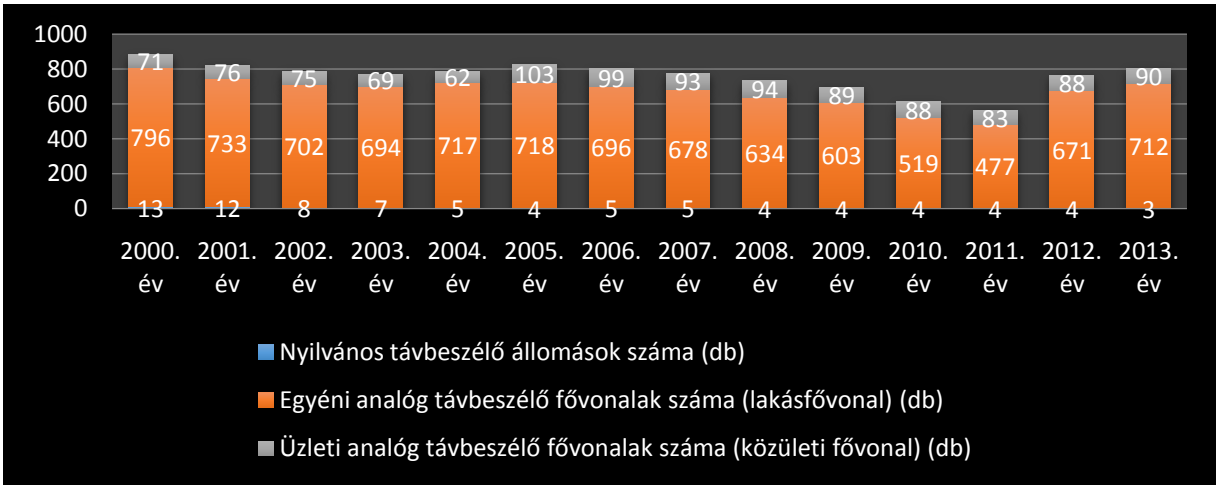

119. grafikon

Távbeszélő vonalak száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva településen a ***kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma*** 728 db volt 2012. évben, mely azt jelenti, hogy a lakások 65%-a kapcsolódódott be a kábeltelevíziós hálózatba.

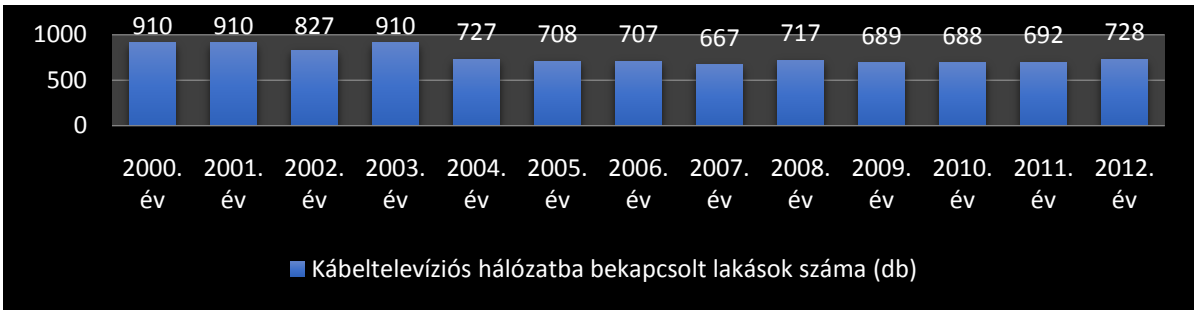

120. grafikon
Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma (db) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

A ***kábeltelevíziós előfizetések száma*** Bélapátfalva településen 2011. évben 692 db volt, mely a 2004. éves 910 db-hoz képest jelentős visszaesést jelent.

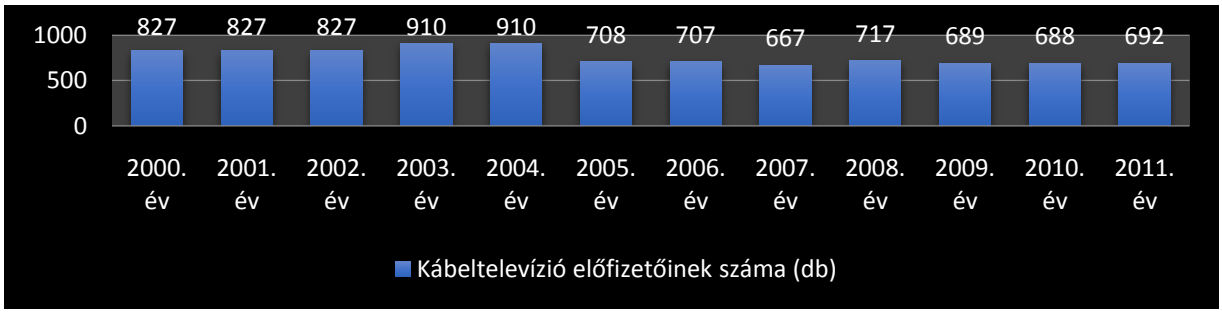

121. grafikon
Kábeltelevízió előfizetőinek száma (db) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

A Bélapátfalvai járás településeit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy 2013. évben a ***legalább 30Mbps sávszélességre képes vezetékes internet-hozzáféréssel rendelkező lakosság száma*** mutató tekintetében Bélapátfalva településen a legmagasabb (1.456 fő), ezt követi Szilvásvárad (421 fő), Balaton (291 fő), valamint Nagyvisnyó (219 fő), Mikófalva (171 fő), végül Mónosbél (105 fő) települések.

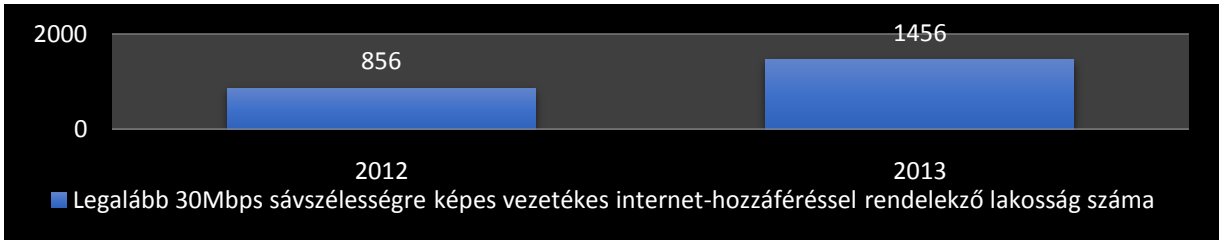

122. grafikon
Legalább 30Mbps sávszélességre képes vezetékes internet-hozzáféréssel rendelkező lakosság száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

1.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

1.10.1.1. Önkormányzati bevételek

Bélapátfalva Város Önkormányzatának bevételeit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a 2001 és 2011 közötti időszakban 2006. évig növekedtek, majd 2008. csökkent, ezt követően pedig emelkedett. A legmagasabb bevételre 2010. évben tett szert (940.921 eFt) az önkormányzat. 2011. évben a tárgyévi bevétel 704.885 eFt volt.

123. grafikon
A helyi önkormányzatok tárgyévi bevételei Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva Város Önkormányzatának ***saját folyó bevételei*** 2001. évtől folyamatosan növekedtek. 2011. évben (167.078 eFt) kisebb visszaesés volt tapasztalható a 2010. évi bevételekhez (187.996 eFt) képest.

124. grafikon
A helyi önkormányzatok saját folyó tárgyévi bevételei Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva Város Önkormányzatának ***helyi adókból származó bevételei*** a vizsgált időszakban (2001 és 2011 közötti időszakban) évről évre emelkedtek, 2011. évben 78.816 eFt volt.

125. grafikon
A helyi önkormányzatok helyi adó bevételei Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva Város Önkormányzatának helyi adó bevételeiből az ***iparűzési adó*** 2011. évben 63.006 eFt összeg volt. Az iparűzési adóból származó bevételek évről évre emelkednek csúcspontját 2011. évben érte el. Az önkormányzat 2012. évi (51.213,- e Ft) és 2013. évi (47.956,- eFt) adatai alapján az iparűzési adóból származó bevételek csökkenése figyelhető meg.

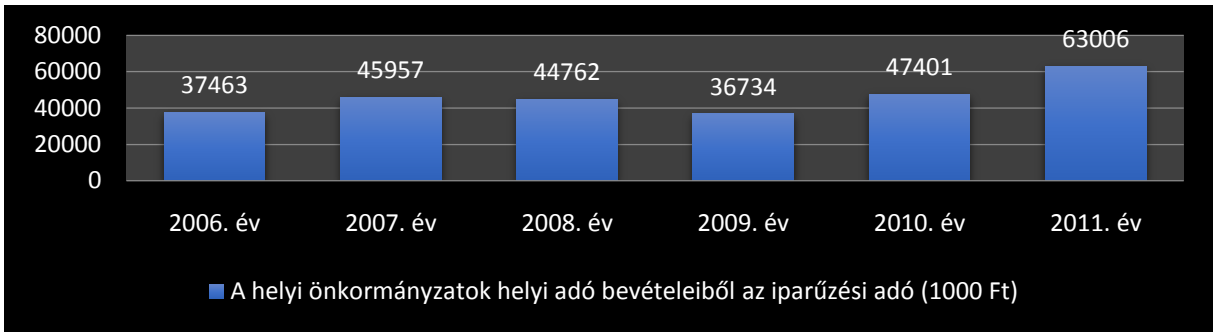

126. grafikon
A helyi önkormányzatok helyi adó bevételeiből az iparűzési adó Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Az ***egy lakosra jutó iparűzési adóbevételeket*** vizsgálva megállapíthatjuk, hogy 2011. évben Bélapátfalván a mutató értéke 21 volt, mely jelentősen meghaladja a járási 12,9-es értéket, azonban elmarad a Heves megyei járásközpontok 48,7-es és az országos 37,5 értékétől.

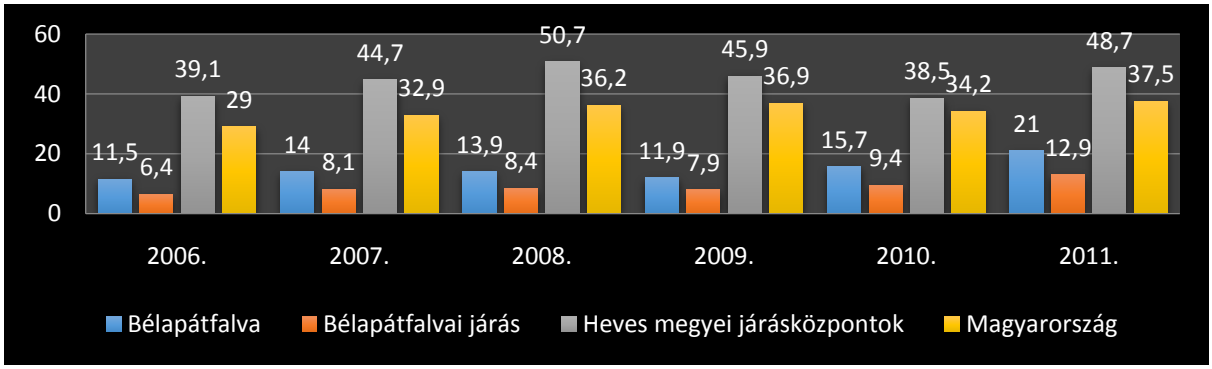

127. grafikon
Egy lakosra jutó iparűzési adó (1.000 Ft) Bélapátfalva településen
(Forrás: TEIR)

A Bélapátfalvai járásban a települések közül Bélapátfalva (15,7) és Szilvásvárad (13,9) rendelkezik a legkedvezőbb mutatókkal az egy lakosra jutó iparűzési adó tekintetében, míg Bekölce (1,5) és Mónosbél (1,6) rendelkezik a legkedvezőtlenebb mutatókkal e tekintetben.

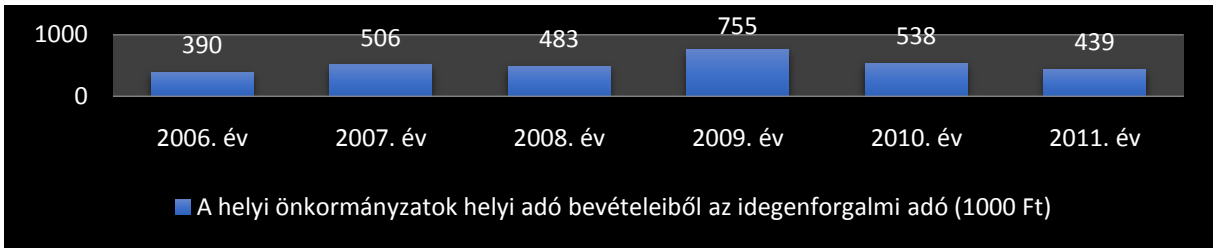

128. grafikon
A helyi önkormányzatok helyi adó bevételeiből az idegenforgalmi adó Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva Város Önkormányzatának az ***idegenforgalmi adóból származó bevételei*** a vizsgált időtávon 2009. évben volt a legmagasabb ezt követően azonban csökkent. 2011. évben 439 eFt összeget tett ki.

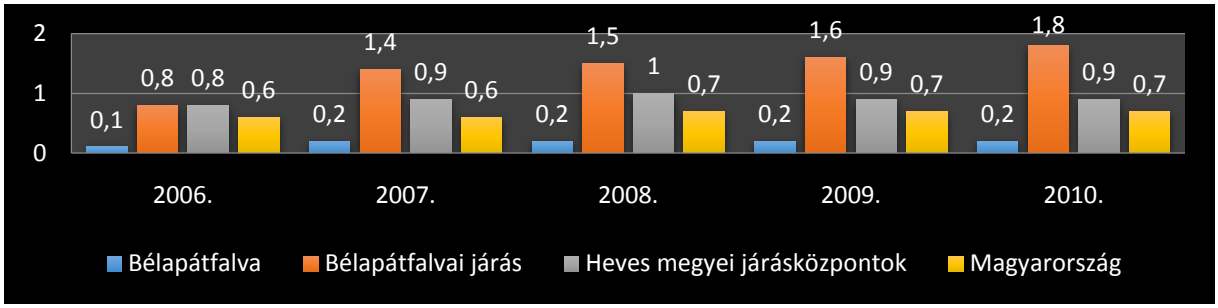

129. grafikon
Egy lakosra jutó idegenforgalmi adó (1.000 Ft) Bélapátfalva településen
(Forrás: TEIR)

A Bélapátfalvai járásban a települések közül Szilvásvárad (9), Nagyvisnyó (0,3) és Bélapátfalva (0,2) rendelkezik a legkedvezőbb mutatókkal az egy lakosra jutó idegenforgalmi adó tekintetében, míg a többi településen Mónosbél (0,1) kivitelével a mutató értéke 0.

Az önkormányzati bevételekre hatást gyakorol az, hogy a költségvetési támogatások reálértéke csökken, mely miatt egyre több saját bevétel megszerzésére, illetve pályázati forrás bevonása válik szükségessé.

1.10.1.2. Önkormányzati kiadások

Bélapátfalva Város Önkormányzatának kiadását tekintve megállapítható, hogy a vizsgált időtávon (2001 és 2011 év közötti időszakban) 2006. évig az önkormányzat tárgyévi kiadásai évről évre növekedtettek, majd 2008. évig csökkentek, ezt követően pedig megint növekedtek. 2011. évben a tárgyévi kiadások 700.164 eFt összeget tettek ki, mely a 2010. évi 921.746 eFt összegű kiadáshoz képest jelentős csökkenés.

130. grafikon
A helyi önkormányzatok tárgyévi kiadásai Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva Város Önkormányzatának személyi juttatásait vizsgálva láthatjuk, hogy a kiadások 2001. évtől 2010. évig folyamatosan emelkedtek, majd 2011. évben (254.691 eFt) a 2010. évi kiadásokhoz (317.410 eFt) képeset visszaesés volt tapasztalható.

131. grafikon
A helyi önkormányzatok személyi juttatásai Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Az önkormányzat kiadásait tekintve láthatjuk, hogy az önkormányzat által nyújtott társadalom- és szociálpolitikai juttatások folyamatosan emelkedtek a vizsgált időtávon (2001 és 2011 évi közötti időszakban). 2011. évben a társadalom- és szociálpolitikai kiadások 53.235 eFt összeget tettek ki.

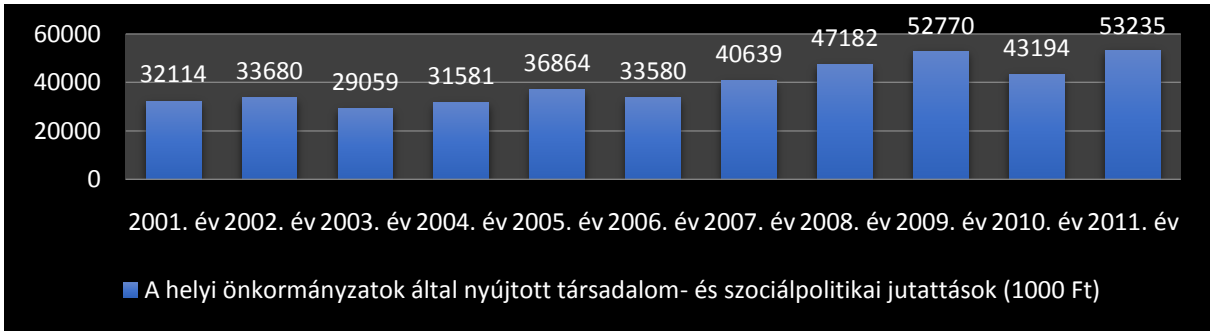

132. grafikon
A helyi önkormányzatok által nyújtott társadalom- és szociálpolitikai juttatások Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva Város Önkormányzata az ellátottaknak nyújtott pénzbeli juttatásai 2009. évben (435 eFt) volt a legmagasabb, majd ezt követően folyamatosan csökken 2011. évben 230 eFt összeget tett ki.

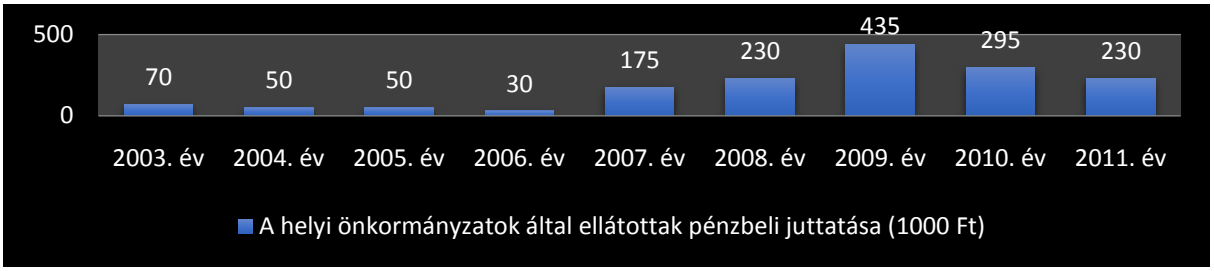

133. grafikon
A helyi önkormányzatok által ellátottak pénzbeli juttatásai Bélapátfalva településen (Forrás: KSH)

A költségvetési kiadások közül a következő években várható, hogy a kiadásokat
- növeli a kötelező munkabéremelés (minimálbér emelkedés, kötelező átsorolások, jogszabályi változások stb.) és az emelkedő járulékok
- csökkenti a megfontoltabb gazdálkodás és a takarékossági intézkedések bevezetése
- a kiadások nagyságát befolyásolja az egyes központi feladatok lecsatolása.

1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten saját és külső, pályázati forrásokban egyaránt a település fejlesztésén dolgozik, az elmúlt években (2007-2013 közötti időszakban) a lentebb felsorolt fontosabb projektek kerültek megvalósításra:

Projektgazda	Nyertes pályázat azonosítója	Pályázat címe	Elnyert támogatás összege (Ft)	Projekt összköltsége(Ft)	Projekt rövid tartalma	Projekt hatása
Bélapátfalva Város Önkormányzata	100008205K	Bélapátfalva, útépítés és felszíni vízelvezetés építési munkái (Móricz Zsigmond utca)	4 000 000	43 281 860	útépítés és felszíni vízelvezetés építési munkái	Biztonságosabb közlekedés
Bélapátfalva Város Önkormányzata	100002508D	Önkormányzati ingatlan felújítás	3.448.217	4.926.025	Nyílászárók cseréje, szigetelés	Az ingatlan további hasznosításra vált alkalmassá
Bélapátfalva Város Önkormányzata	10000128K	Ravatalozó felújítása	12.504.100	17.863.000	Közművek, nyílászárók, tetőszerkezet cseréje, előtér burkolása	kulturált körülmény, a kor követelményeinek megfelelő
Bélapátfalva Város Önkormányzata	100000809U	Béke utca felújítása	6.393.639	12.787.279	Burkolat felújítás	Biztonságosabb közlekedés
Bélapátfalva Város Önkormányzata	KKK KÖZL-BIZT-2008/2	Sárga villogó berendezés és gyalogos átkelőhely létesítése	15.000.122	17.020.122	Gyalogos-átkelőhely, sárga villogó létre-hozása	Biztonságosabb közlekedés
Bélapátfalva Város Önkormányzata	ÉMOP 4.1.1/A-2008-0045	Egészségház II. ütem	120.121.419	133.468.243	Egészség-ház emeletének	Járóbeteg szakellátás

Projektgazda	Nyertes pályázat azonosítója	Pályázat címe	Elnyert támogatás összege (Ft)	Projekt összköltsége(Ft)	Projekt rövid tartalma	Projekt hatása
					beépítése	megoldott
Bélapátfalva Város Önkormányzata	ÉMOP 3.1.2/B-2008-0025	Kossuth L. utca útfelújítása és Móricz Zs. útépítése	53.429.220	59.365.800	útfelújítás, útépítés	Megvalósult az elkerülő út
Bélapátfalva Város Önkormányzata	ÉMOP 4.3.1/2/2F-2f-2009-0002	Bélapátfalvai Óvoda korszerűsítése	49.111.785	54.568.651	Nyílászárók, tetőszerkezet cseréje, homlokzat-szigetelés	Akadálymentessé vált az óvoda
Bélapátfalva Város Önkormányzata	ÉMOP 4.2.1/B-2f-2010-0002	Bölcsődei szolgáltatás létrehozása Bélapátfalván és kistérségében	42.399.284	4.711.031	Bölcsőde épületének kialakítása	Megoldott lett a bölcsődei ellátás a kistérségben
Bélapátfalva Város Önkormányzata	ÉMOP3.1.2/B-09-2009-0011	Petőfi utca útfelújítása	50.321.911	55.913.235	Burkolat és gyalogos-járda felújítása	Biztonságosabb közlekedés
Bélapátfalva Város Önkormányzata	ÉMOP2.1.1/B-12-2012-0036	Vallási örökség bemutatása a Béla-pátfalvi Apátságnál	99.504.465	99.504..465	Parkoló, sétány építés	Vallási kultúrtörténeti emlékhely megőrzése, bemutatása

16. táblázat

Bélapátfalva Város Önkormányzata által megvalósított projektek
(Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

Az önkormányzat intézményrendszere a 1.8.1. Humán közszolgáltatások fejezetben került részletesen bemutatásra.

1. Gazdasági szervezettel rendelkező költségvetési szerv
Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal

2. Közös Önkormányzati Hivatalhoz rendelt költségvetési szervek
Bélapátfalvai Művelődési Ház és Könyvtár

3. Vállalkozásba adott „intézmények”
Háziorvosi szolgálat (2 körzet)
Gyermekorvosi szolgálat
Fogorvosi szolgálat (2körzet)
Szakorvosi Szemészeti szakelállás
Nőgyógyászati szakellátás
Reumatológia
Ortopédia
Fizikoterápia
Neurológia

4. A KLIK által fenntartott és működtetett iskola
Bélapátfalvai Petőfi Sándor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

5. Társulások
Bélapátfalva és Térsége Gyermekjóléti és Szociális Társulás
- Bélapátfalva-Bükkszentmárton-Mónosbél Köznevelési Intézményfenntartó Társulás

1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

A város jövője azon múlik, hogy sikerül-e olyan külső- és belső kapcsolatrendszert kiépíteni és megerősíteni, amely a város adottságait vonzóvá teszi a gazdasági élet, az idelátogató turisták és a városban letelepedni szándékozók körében, a meglévő adottságokat megőrizni, fejleszteni, hozzá kell igazítani a XXI. század gyorsan változó igényeihez, partnerségi kapcsolattal meg kell teremteni az anyagi alapjait és szemléletbeli feltételeit a helyi kezdeményezések támogatásának, hosszú távon megőrzi-e az önkormányzat feladatai és intézményei működő- és fejlődőképességét, szembesülve azzal a ténnyel, hogy a minőség fenntartása jelentős anyagi áldozatokat kíván.

Annak érdekében, hogy a város lakóinak életminősége, a gazdasági élet szereplőinek megelégedettsége emelkedjen, a település Gazdasági Programja szerint 3 fő terület fejlesztése elengedhetetlen:

1. Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítése
A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az Önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az Önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt. A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen kiemelt feladat.

Az Ipari Park a helyi és térségi gazdaságfejlesztés legfőbb eszköze, ezért át kell tekinteni, melyek azok a fejlesztések, amelyek eddig nem valósultak meg, fel kell deríteni ennek okait, hiányosságait, a javítást célzó elképzeléseket a gyakorlatban realizálni kell. Fejleszteni, korszerűsíteni kell a park infrastruktúráját, a betelepült illetve a későbbiekben betelepülő vállalkozások működési feltételeinek javítása érdekében.

2. Településfejlesztés, közszolgáltatások biztosítása, színvonalának javítása
Bélapátfalva Város Önkormányzatának településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon a képviselő testület ciklusa alatt ne csökkenjen. Csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudja, esetleg bevételnövelést is biztosít.

- Közlekedés infrastruktúra fejlesztés
- Terek, parkok, parkolás rendezése
- Közműfejlesztések
- Önkormányzati ingatlanok fejlesztése
- Egészségügy - szolgáltatások fejlesztése
- Szociális ellátás fejlesztése

- Idegenforgalom élénkítése

3. A helyi adópolitika célkitűzései
A helyi adók esetében az Önkormányzat képviselő testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

1.10.4. Foglalkoztatáspolitika

A malmok, a papírgyártás, keménycserép gyár, majd 1910-ben a cementgyár megépítésével már a század elején kialakult Bélapátfalva ipari jellege, amely máig meghatározza a település és a környező települések szellemi és társadalmi életét.

A piacgazdaság átalakulása érzékenyen érintette a települést. Jelentős munkahelyek szűntek meg a korábbi nagyipari centrumban. Az utóbbi időben tovább rontotta a helyzetet a bélapátfalvi Cementgyár 2000-ben történt megszűntetése. A német-svájci tulajdonosok a berendezést a Nagyváradtól keletre, a Sebes-Körös mellett fekvő Élesdre telepítették át. Jelentősebb munkalehetőség elsősorban Egerben a megyeszékhelyen van. Részben a korábbi cementgyár helyén létrehozott ipari park 74,9 ha-os területéből 49 ha az ún. új cementgyár területe, melynek tulajdonjogát 2003. január 1-ével az egykori cementgyár tulajdonosa ajándékozás útján átruházta a Bélkő Területfejlesztési Kht-ra, mely a park működtetéséért felelős. Lebontásra kerültek az egykori gigantikus méretű cementsilók, ám tövükben már újra indult az élet: betelepült kis- és középvállalkozások működnek. Az ipari park profilja: környezeti káros hatásoktól mentes, a térségben jelenleg is dinamikusan jelen lévő idegenforgalom fejlesztésével harmonizáló, azt nem zavaró, lehetőség szerint kiszolgáló jellegű.

Bélapátfalva város régiós szerepkörrel nem rendelkezik a foglalkoztatás területén. A város meghatározó szerepet tölt be azonban a járási foglalkoztatásban, illetve a járási közszolgáltatások terén.

Az önkormányzat foglalkoztatáspolitikáját alapvetően meghatározza a jelenlegi állományi létszám megtartása, illetve lehetőségeihez mérten esetleges bővítése. Kiemelt célja az önkormányzatnak emellett a közmunkaprogramok által elért eredmények fenntartása, új programok indításával az érintett lakosság minél szélesebb körének bevonása. A közfoglalkoztatás jelentősége igen nagy a település életében, mivel lehetőséget ad az érintettek számára a munka világába való visszatérésre, valamint hátrányos helyzetük csökkenthető valamelyest azáltal, hogy nem segélyt hanem munkabért kapnak.

Év	Fő
2005	58
2006	53
2007	50
2008	62

Év	Fő
2009	53
2010	62
2011	59
2012	61
2013	53
2014	74

17. táblázat
Közmunka programba bevontak száma Bélapátfalva településen
(Forrás: Bélapátfalva Önkormányzatának nyilvántartása)

2015-ben, jelen dokumentum megírásáig az önkormányzat számára, az alábbi létszámkeretek kerültek jóváhagyásra:

- hagyományos közmunka: 18 fő
- startmunka (összesen): 42 fő
  ebből
  - mezőgazdasági projektláb: 12 fő
  - helyi sajátosságokra épülő projektláb: 6 fő
  - illegális hulladéklerakók felszámolása projektláb: 8 fő
  - belterületi utak karbantartása projektláb: 6 fő
  - belvíz elvezetés projektláb: 10 fő
- kulturális közfoglalkoztatás: 6 fő

A fentieken túl az önkormányzat támogatja a vállalkozások betelepülését, a helyi foglalkoztatás növelése érdekében, valamint támogatja és hozzájárulást adja minden fogalakoztatást elősegítő program, képzés megvalósításához a településen.

1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

A kő, cement, és faanyag helyben megtalálható építőanyagok voltak már hosszú idő óta, így a házak többségének alapozása és szerkezete a mai igényeknek is megfelel. Az épületek korát tekintve Bélapátfalva fiatal lakásállománnyal rendelkezik, 1970 után épült Bélapátfalva lakásállományának 43%-a. Az épületeinek 61%-a összkomfortos, illetve a környező kisvárosokhoz viszonyítva itt található a legkevesebb szükséglakás. 2001-ben a városban 1.121 db lakás volt, melynek 16,1%-a volt alacsony komfortfokozatú.

A közcsatornával való ellátottság terén Bélapátfalva lényegesen jó helyzetben van, hiszen a lakások 79%-a rendelkezik vele. A lakások 78%-ában van hálózati gáz és 63%-ában központi fűtés.

Az épületek többsége földszintes, de van néhány emeletes ház is. Általában a házak egy lakásosak, de van néhány szintes társasház, ahol több lakás került kialakításra. A lakásépítés a demográfiai folyamatoknak megfelelően visszafogott; az 1.133 lakásból álló lakásállomány magas laksűrűséget mutat: egy lakásban átlagosan 3 fő lakik, ami mind megyei, mind kistérségi viszonylatban átlag fölötti. Bélapátfalván a családi házas beépítés mellett két többszintes házakból álló lakótelep is található.

Az utóbbi években a lakótelepi lakások értékesítésre kerültek.

A ’80-as években az épített lakások száma néha a 20 darabot is meghaladta, azonban az elmúlt években nem, vagy csak pár darab új ház épült a városban. Ezt mindenképpen orvosolni szükséges.

Bélapátfalva település 13 önkormányzati tulajdonú szociális bérlakással rendelkezik, melyből 4 lakás 3 szobás, 5 lakás 2 szobás, 4 lakás pedig 1 szobás bérlemény. A 13 ingatlanból 4 ingatlan a KSH adatai alapján szegregátumnak minősített településrészen található.

Sorszám	Bérlemény címe	Hrsz	Bérlemény komfortfokozata
1.	Bélapátfalva, Bajcsy-Zs. út 25.	315	2 szoba, komfort nélküli
2.	Bélapátfalva, Gyár út 5. 1/1.	1001/3	3 szoba komfort
3.	Bélapátfalva, Bajcsy-Zs. út 16.	377/2	1 szoba komfort nélküli
4.	Bélapátfalva, II Rákóczi út 2.	116/2	3 szoba összkomfort
5.	Bélapátfalva, Mártírok út 8.	425	1 szoba komfort
6.	Bélapátfalva, József A. út 10. 18. lph fsz 1.	840/4	2 szoba összkomfort
7.	Bélapátfalva, József A. út 10. 19. lph 1/2.	840/4	2 szoba összkomfort
8.	Bélapátfalva, Gyár út 5. fsz 3.	1001/3	2 szoba komfort
9.	Bélapátfalva, Mártírok út 8.	425	3 szoba komfort
10.	Bélapátfalva, Szabadság u 2. 7. lph 2/2.	840/2	1 szoba összkomfort
11.	Bélapátfalva, Akácfa út 18.	455/1	2 szoba komfort
12.	Bélapátfalva, Gyár út 5. 1/5.	1001/3	1 szoba komfort
13.	Bélapátfalva, Gyár út 5. fsz 1.	1001/3	3 szoba összkomfort
14.	Bélapátfalva, Szabadság út 25. lph 1/2.	840/2	1 szoba összkomfort

18. táblázat
Önkormányzati bérlakások
(Forrás: Bélapátfalva Önkormányzatának nyilvántartása)

A fenntartott lakásbérlemények aránya a teljes lakásállományon belül Bélapátfalva településen 1,3%. A Bélapátfalvai járást tekintve a mutató értéke 0,4%, Bélapátfalva település kivételével a többi településen a mutató értéke 0. A Bélapátfalvai mutató a járási értéket meghaladja azonban a Heves megyei járásközpontok, valamint az országos átlag értékeitől elmarad.

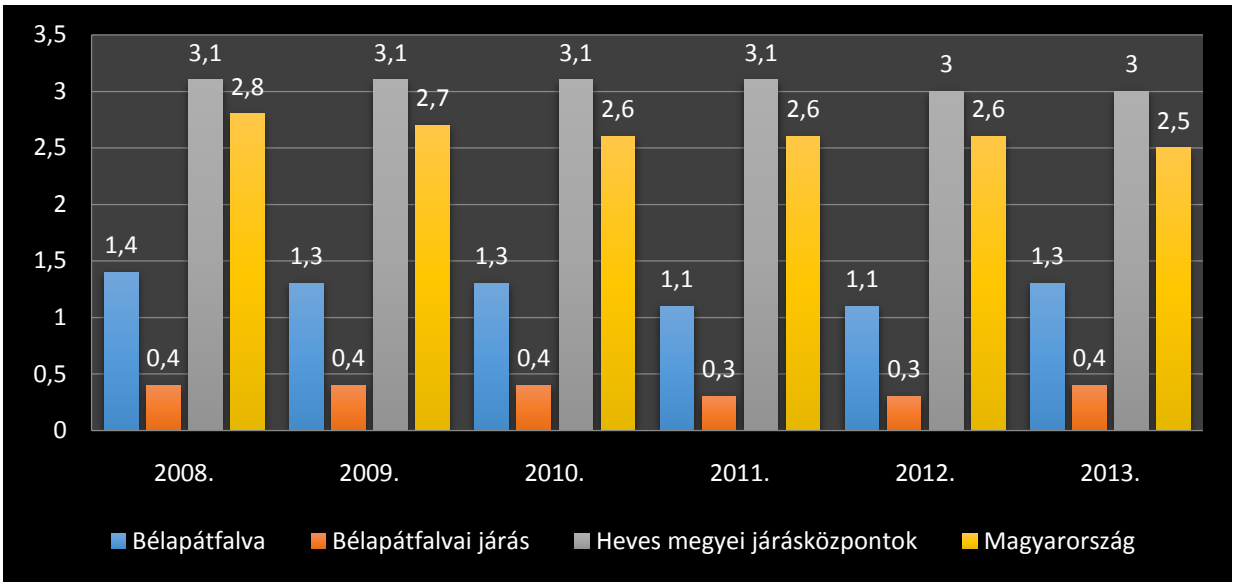

134. grafikon
Fenntartott önkormányzati lakásbérlemények aránya a teljes lakásállományon belül (%)
(Forrás: TEIR)

Közhasznú bérlakással jelenleg nem rendelkezik az önkormányzat. A közhasznú bérlakás a szociális és a piaci bérlakás között elhelyezkedő, a kis és közepes jövedelemmel rendelkező családok számára megfizető bérleti díjért elérhető. A bérlő érdemben hozzájárul a bérleti díjhoz, az állam pedig megpróbál olyan rendszert kialakítani, ahol olcsón, kedvező finanszírozási költségek mellett, jó minőségű lakások épülnek, amelyek kiszámítható lakáslehetőséget biztosítanak a bérlőknek. Ebben a rendszerben a leggazdagabb 10% piaci áron bérelhet, a szélesen vett középréteg pedig a piaci bérleti díj alatt. A szegényebbek lakbértámogatást is kapnak, hogy bérlővé váljanak.

A közhasznú bérlakásépítéssel:

- megújul a helyi épületállomány;
- alacsony rezsijű, modern bérlakások épülnek – ezek gyarapítják az önkormányzat vagyonát;
- EU-források bevonhatók az építésbe, így kisebb saját forrás felhasználására van szükség;
- helyi vállalkozások bekapcsolódhatnak megvalósításba;
- munkahelyeket teremt – 1 lakás építése 4 munkahelyet biztosít;
- a javasolt tőketámogatásos építési modell mellett 1000 Ft/m2/hó kedvező bérleti díj megvalósítható;
- minőségi lakáslehetőséget teremt – ez növeli a település lakosságmegtartó és lakosságvonzó képességét;

- elősegíti a társadalmi és munkaerő-mobilitás;
- összekapcsolható a helyi településfejlesztési elképzelésekkel.

A bérlői célcsoport a bérből, fizetésből élő, alacsony jövedelmű réteg, különösen a gyermeket vállaló fiatalok.

1.10.6. Intézményfenntartás

Bélapátfalva Város Önkormányzata, mint ahogyan az előző fejezetekben (1.8.1. Humán szolgáltatások fejezet) is bemutatásra került három költségvetési szerv felett gyakorol felügyeletet, melyek az alábbiak:

- *Művelődési Ház és Könyvtár*

- *Bélapátfalvai Százszorszép Óvoda és Bölcsőde:* A bélapátfalvai helyi önkormányzat képviselő szervezete önkéntes és szabad elhatározásából a kölcsönös előnyök és az arányos teherviselés alapján a bükkszentmártoni és mónosbéli képviselő testülettel együtt, írásbeli megállapodás alapján létrehozták a Bélapátfalva-Bükkszentmárton-Mónosbél Köznevelési Intézményfenntartó Társulást, melynek kertében megalapították a Bélapátfalvai Százszorszép Óvoda és Bölcsőde elnevezésű intézményt. A társuláshoz tartozó települések közigazgatási területén az óvodai és bölcsődei ellátás biztosítása.

- *Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ:* Továbbá a bélapátfalvai képviselő testület, a bükkszentmártoni, a mónosbéli, a nagyvisnyói és szilvásváradi képviselő testülettel együtt, írásbeli megállapodás alapján létrehozták a Bélapátfalva és Térsége Gyermekjóléti és Szociális Társulást, mely keretében megalapítása került a Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ intézmény. A társulás célja a társuláshoz tartozó települések közigazgatási területén a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés, a gyermekjóléti szolgáltatás és az időskorúak nappali intézményi ellátásának biztosítása.

1.10.7. Energiagazdálkodás

Villamos energiával a település lakásállománya szinte kivétel nélkül ellátott. A kisfeszültségű villamos energia-elosztóhálózat hossza 21,1 km, a rendszer tulajdonosa és üzemeltetője az Észak-Magyarországi Áramszolgáltató Nyrt. A lakossági ügyintézés érdekében az ÉMÁSZ Nyrt. ügyfélszolgálati fiókirodát üzemeltet a városban.

A város közterületein a közlekedés-, köz- és vagyonbiztonság érdekében villamos üzemű közvilágítási rendszer üzemel. A rendszer passzív elemeinek tulajdonosa az ÉMÁSZ Hálózati Kft., a rendszer aktív elemeinek pedig az ÉMÁSZ Nyrt., a rendszert szintén az ÉMÁSZ Nyrt. üzemelteti Szolgáltatási Szerződés keretében.

Bélapátfalván a *villamosenergia-fogyasztók száma* 1.652 db volt 2013. évben, mely az előző évek adataihoz képest visszaesést mutat.

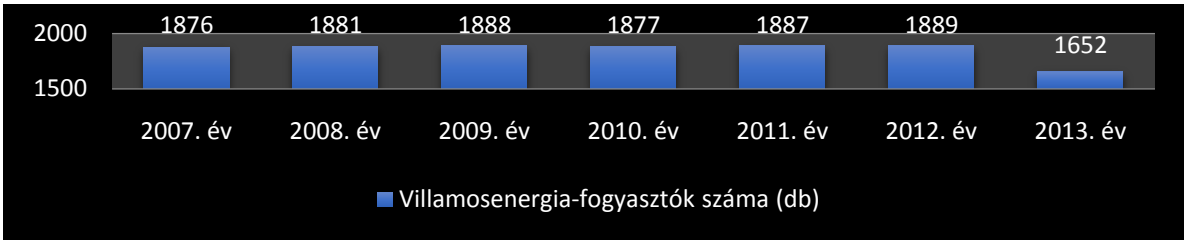

135. grafikon
Villamosenergia-fogyasztók száma (db)
(Forrás: KSH)

Az *összes villamosenergia-fogyasztóból a háztartási fogyasztók száma* 1.559 db, mely az előző évekhez képest visszaesését mutat, így megállapítható, hogy a háztartási fogyasztók számának csökkenése miatt csökkent a villamosenergia-fogyasztók száma 2013. évben.

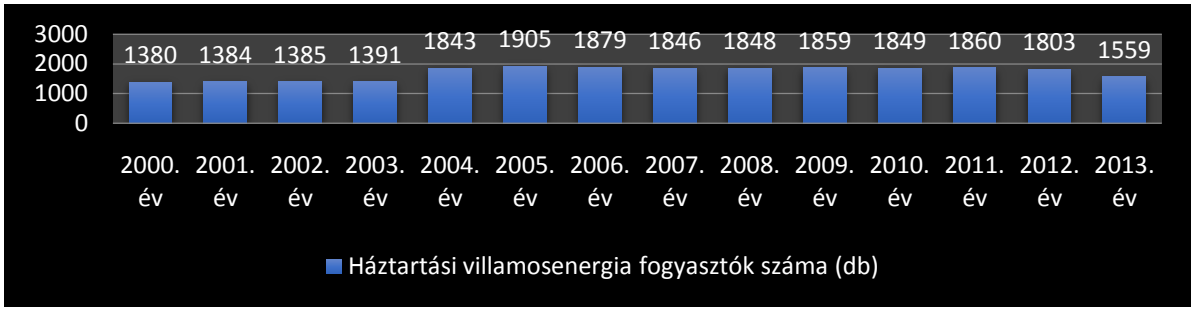

136. grafikon
Háztartási villamosenergia fogyasztók száma (db)
(Forrás: KSH)

Bélapátfalván a *szolgáltatott összes villamosenergia mennyisége* 2013. évben 2.793 ezer kWh volt, mely növekedést jelent az előző évek adataihoz képest. A vizsgált időtávon a villamosenergia mennyisége évről évre növekedett.

137. grafikon
Szolgáltatott összes villamosenergia mennyisége (1000 kWh)
(Forrás: KSH)

A *háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége* 2013. évben 1.954 ezer kWh volt, mely az előző évek adataihoz képest némi visszaesést mutat, mely a háztartási fogyasztók számának csökkenésére vezethető vissza.

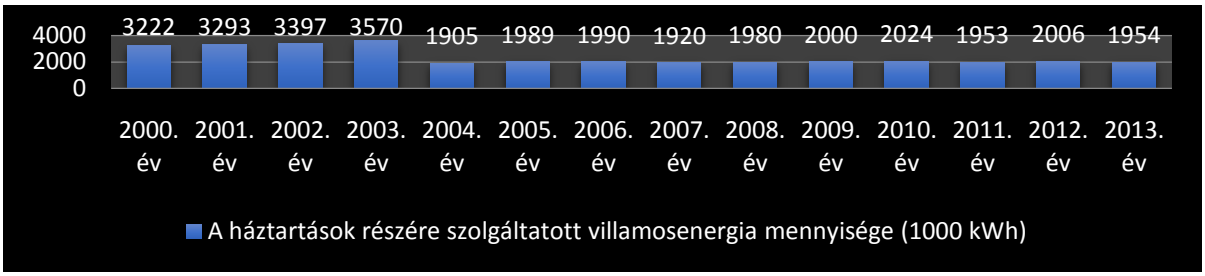

138. grafikon
A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége (1000 kWh)
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva járás települései esetében, a 2013. éves adatok alapján az *egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége* Szilvásvárad esetében (1,27 ezer kWh) a legmagasabb a mutató, majd ezt követi Nagyvisnyó (1,25 ezer kWh) és Mónosbél (1,1 ezer kWh) települések, majd Mikófalva (0,97 ezer kWh), Bükkszentmárton (0,9 ezer kWh), Bekölce (0,9 ezer kWh), Balaton (0,89 ezer kWh) és Bélapátfalva (0,64 ezer kWh) települések.

A ***vezetékes gáz*** szolgáltatás a város egész területén elérhető. Az összes gázcsőhálózat hossza 20,9 km, a rendszer tulajdonosa és üzemeltetője a TIGÁZ Tiszántúli Gázszolgáltató Zrt. A település külterületén található továbbá egy a TIGÁZ-DSO Kft. mint a TIGÁZ Csoport tagja által üzemeltetett gáz átadó állomás.

A lakossági ügyintézés érdekében a TIGÁZ Zrt. ügyfélszolgálati fiókirodát üzemeltet a városban.

Bélapátfalván az *összes gázfogyasztók száma* 2013. évben 985 db volt, mely az előző évekhez képest némi visszaesést mutat. A gázfogyasztók száma 2010. évig folyamatosan nőtt, majd az ezt követő években csökkenő tendenciát mutat.

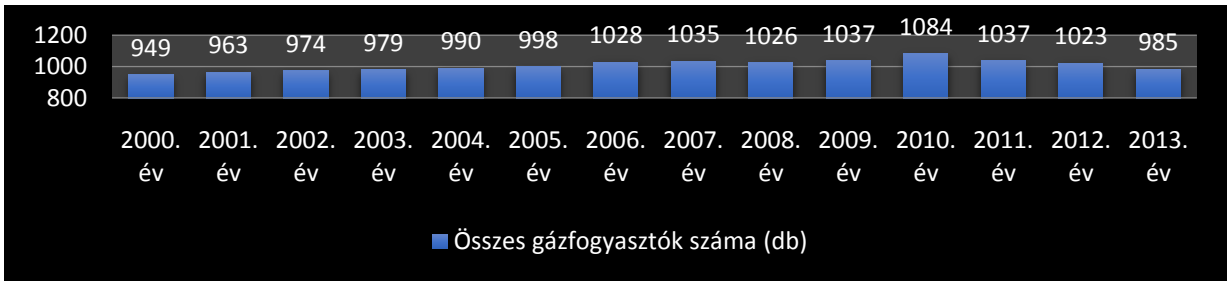

139. grafikon
Összes gázfogyasztók száma (db)
(Forrás: KSH)

Bélapátfalván a *háztartási gázfogyasztók száma* 2013. évben 917 db volt, mely az előző évekhez képest csökkenő tendenciát mutat.

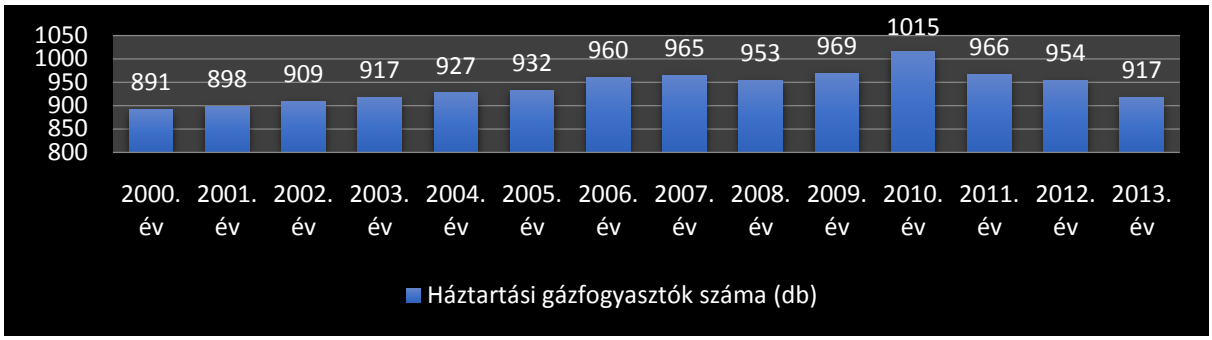

140. grafikon
Háztartási gázfogyasztók száma (db)
(Forrás: KSH)

A háztartási fogyasztók 99%-a fűtési fogyasztó, 2013. évben számuk 915 db volt. A lenti grafikonon jól megfigyelhető a fűtési fogyasztók számának 2010. éviig való növekedése, majd ezt követően pedig folyamatos csökkenése.

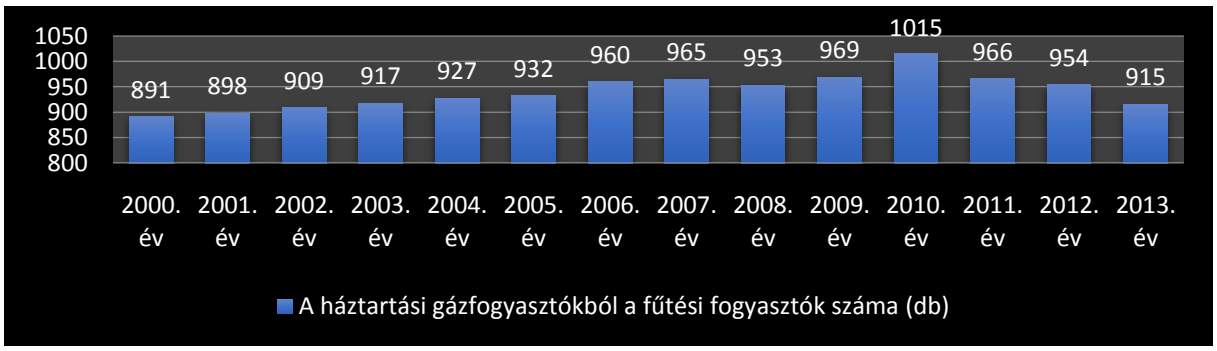

141. grafikon
A háztartási gázfogyasztókból a fűtési fogyasztók száma (db)
(Forrás: KSH)

Bélapátfalva járás települései esetében, a 2013. éves adatok alapján a *száz lakásra jutó háztartási gázfogyasztók száma* Bélapátfalva esetében (82,1) a legmagasabb a mutató, majd ezt követi Mónosbél (80) és Mikófalva (73,7) települések, majd Balaton (72,3), Bükkszentmárton (70,3), Bekölce (67,2), Szilvásvárad (66,4) és Nagyvisnyó (62,2) települések.

Az *összes szolgáltatott vezetékes gáz mennyisége* 2013. évben 1.539,4 ezer m^3 volt, mely az előző évekhez képest folyamatos visszaesést mutat, melynek oka a gázárak növekedése, a lakosság életkörülményeinek romlása. 2000. évig a cementgyár bezárásáig a vezetékes gáz mennyisége jóval nagyobb mennyiségű volt, mint az azt követő években.

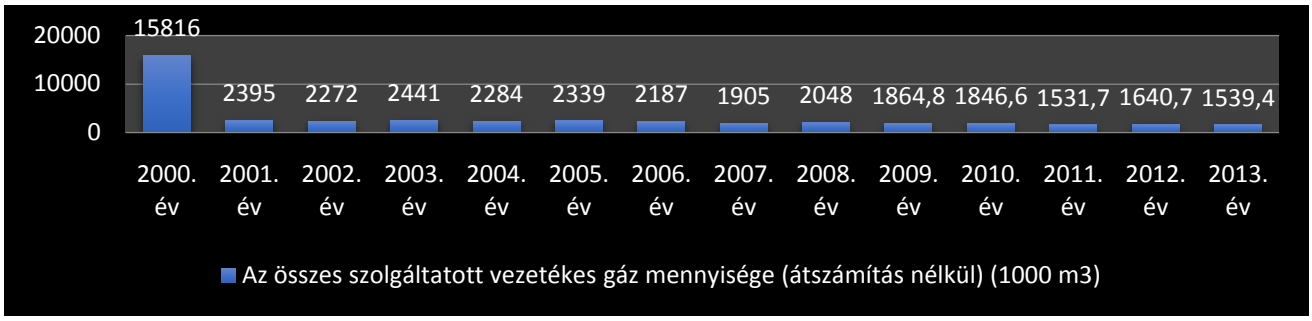

142. grafikon
Az összes szolgáltatott vezetékes gáz mennyisége (átszámítás nélkül) (1000 m^3)
(Forrás: KSH)

A lenti grafikon alapján megállapítható, hogy a vizsgált időtávon a *háztartási fogyasztók által felhasznált gáz mennyisége* folyamatosan csökken, 2013. évben 885,2 ezer m^3 volt.

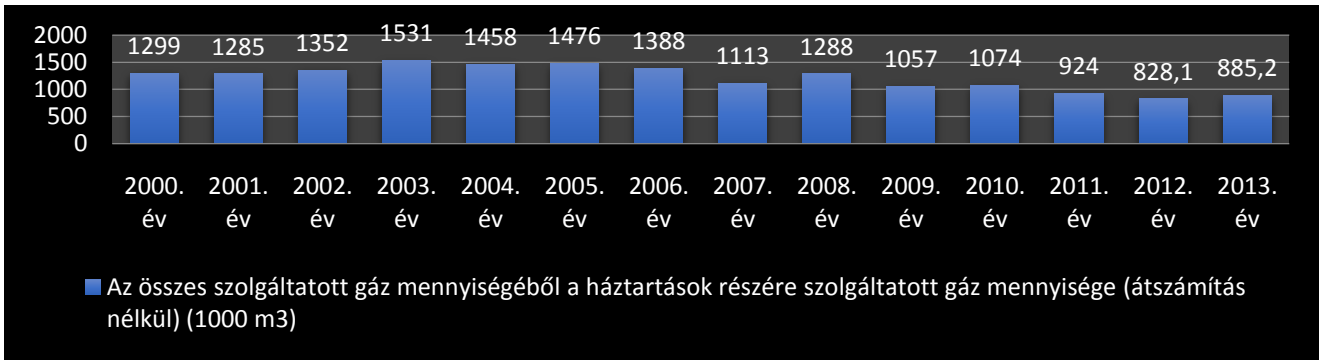

143. grafikon
Az összes szolgáltatott gáz mennyiségéből a háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége (átszámítás nélkül) (1000 m^3)
(Forrás: KSH)

Az *összes gázcsőhálózat hossza* Bélapátfalva településen 2013. évben 20,9 km volt, mely 2007. év óta nagyjából változatlan.

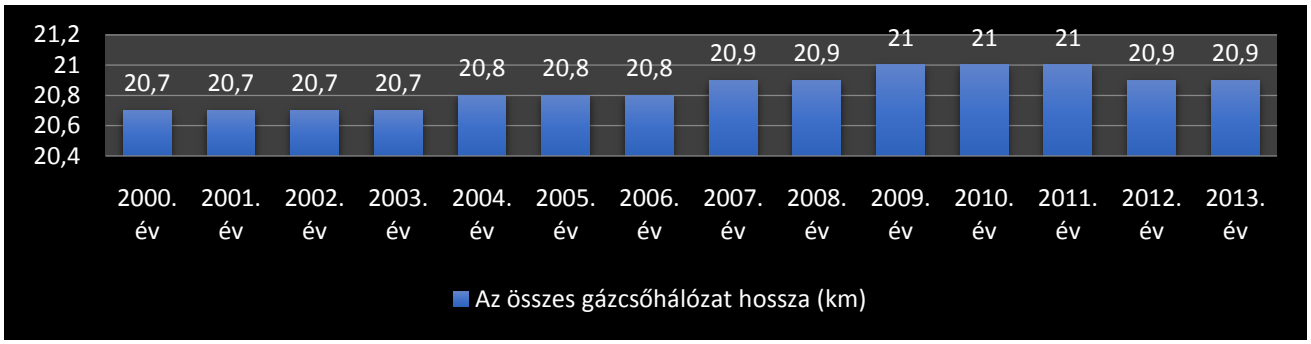

144. grafikon
Az összes gázcsőhálózat hossza (km)
(Forrás: KSH)

A település vezetékes vízellátása megoldott. A vízellátó rendszer üzemeltetője az Észak-Magyarországi Regionális Vízmű Zrt. (ÉRV), melynek központja Kazincbarcikán, területi központja pedig bélapátfalvai üzemegységként Bélapátfalván van.

Bélapátfalva ***vezetékes ivóvízellátása*** megfelelő. Az ivóvíz vezetékhálózat jellemzően körvezetékes, döntően KM-PVC csőből készül. A rendszer állami tulajdonban van, üzemeltetője az Észak-Magyarországi Regionális Vízmű Zrt. Kazincbarcikai központtal, területi központja pedig bélapátfalvai üzemegységként Bélapátfalván található.

A város a Mónosbél Karsztakna felől; a Mónosbél – Bélapátfalva DN 250 szállító fővezetéken, valamint a Bélapátfalva Karszttáró, és a Bélapátfalva Apátsági forráscsoport kevert vizét az Apátság - Bélapátfalva DN 200 és a Karszttáró - Bélapátfalva DN 200 szállító fővezetéken keresztül kapja az ivóvizet. A város közigazgatási területén található, közműves ivóvízellátását szolgáló karszttáró és apátsági források esetében, a két víznyerő hely kitermelhető vízmennyiségei a jelenleg hatályos vízjogi üzemeltetési engedély szerint 132.000 m^3/év, illetve 13.000 m^3/év (azaz ~ 360 m^3/nap, illetve ~ 35 m^3/nap).

A település közigazgatási területe a felszín alatti víz állapota szempontjából karsztvíz kategóriába van besorolva.

Bélapátfalván az *összes szolgáltatott víz mennyisége* 2013. évben 95,2 ezer m^3 volt, mely az előző évek szolgáltatott víz mennyiségéhez képest csökkenést mutat.

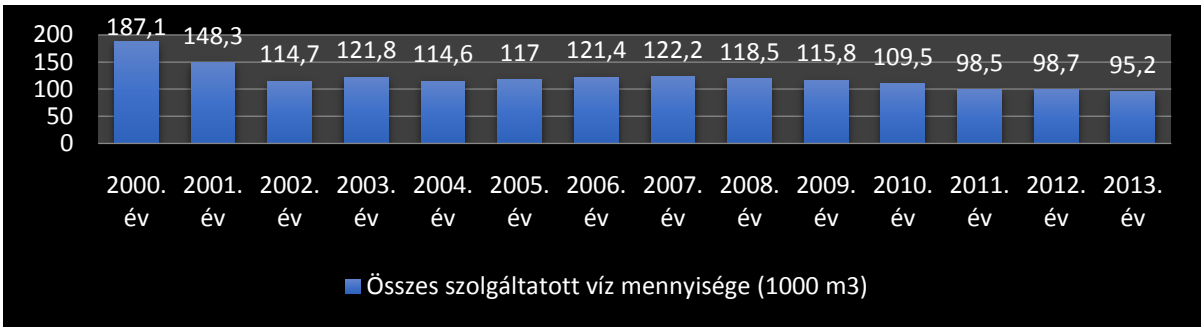

145. grafikon
Összes szolgáltatott víz mennyisége (1000 m^3)
(Forrás: KSH)

Bélapátfalván a *háztartások számára szolgáltatott víz mennyisége* 2013. évben 68,4 ezer m^3 volt, mely az előző évekhez képest csökkenést mutat.

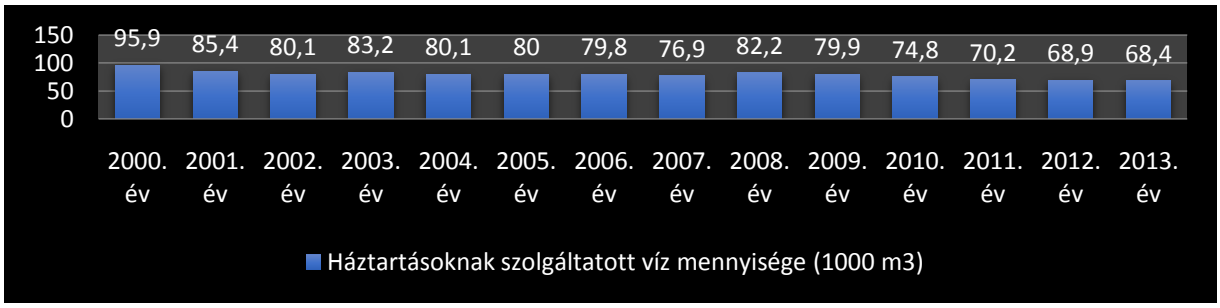

146. grafikon
Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége (1000 m^3)
(Forrás: KSH)

Az *üzemelő közkifolyók száma* 2013. évben 10 db volt, mely az előző évek adataihoz (21 db) képest szintén csökkenést mutat.

A *közüzemi ivóvízvezeték-hálózat hossza* a településen 27,5 km, mely az előző évekhez (23 km) képest növekedést mutat.

Bélapátfalva belterületén a **szennyvízcsatorna hálózat** 100%-os kiépítettségű, a hálózat 16 km hosszú, anyaga részben NA 200 és NA 300 beton, részben DN 200 KG PVC.

Az elszállított szennyvíz kezelésére 1974-ben létesült egy 1200 m3/nap kapacitású szennyvíztisztító telep. A tisztított víz befogadója a Lófőtetői patak.

A szennyvízhálózat és a tisztítótelep önkormányzati tulajdonban van, üzemeltetője az Észak-Magyarországi Regionális Vízmű Zrt.

Bélapátfalvai járás települései esetében, a 2013. éves adatok alapján a *közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban (közcsatornában) elvezetett összes szennyvíz mennyisége egy lakosra (m^3)* Szilvásvárad esetében (0,045) a legmagasabb, majd ezt követi Bélapátfalva (0,028) és Mónosbél (0,027) települések, majd Nagyvisnyó (0,019), Balaton (0,019), Mikófalva (0,018), Bekölce (0,016), és Bükkszentmárton (0,014) települések.

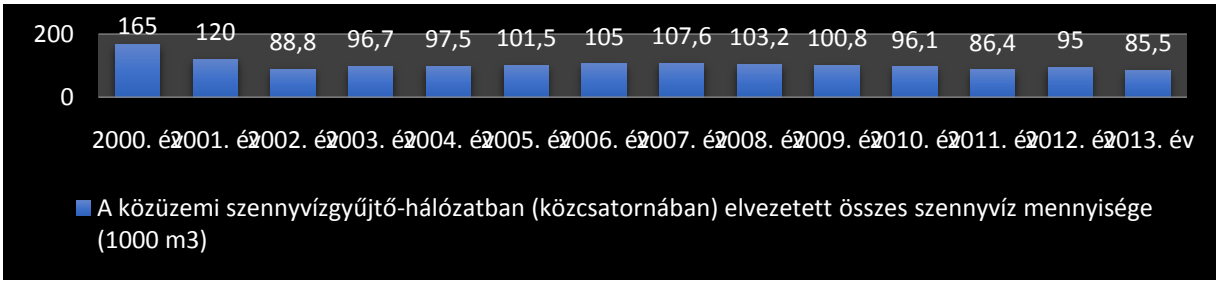

147. grafikon
A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban (közcsatornában) elvezetett összes szennyvíz mennyisége (1000 m^3)
(Forrás: KSH)

A *közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban elvezett összes szennyvíz mennyisége (1000 m^3)* 2013. évben 85,5 ezer m^3 volt, míg a *háztartásokból a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban elvezetett szennyvíz mennyisége (1000 m^3) mennyisége* 2013. évben 61,5 ezer m^3 volt, melyek az előző évekhez képest csökkenést jelentenek.

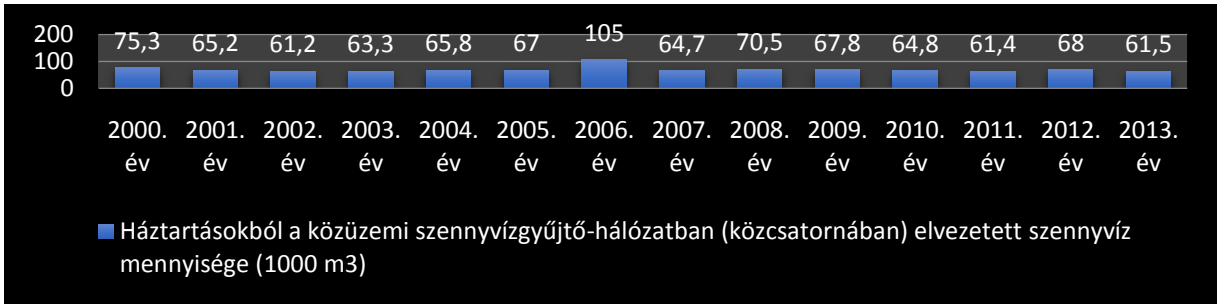

148. grafikon
Háztartásokból a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban (közcsatornában) elvezetett szennyvíz mennyisége (1000 m^3)
(Forrás: KSH)

Bélapátfalván a *közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban tisztítottan elvezett összes szennyvíz mennyisége (1000 m^3)* 2013. évben 85,5 ezer m^3 volt, mely az előző évekhez képest csökkenést jelent.

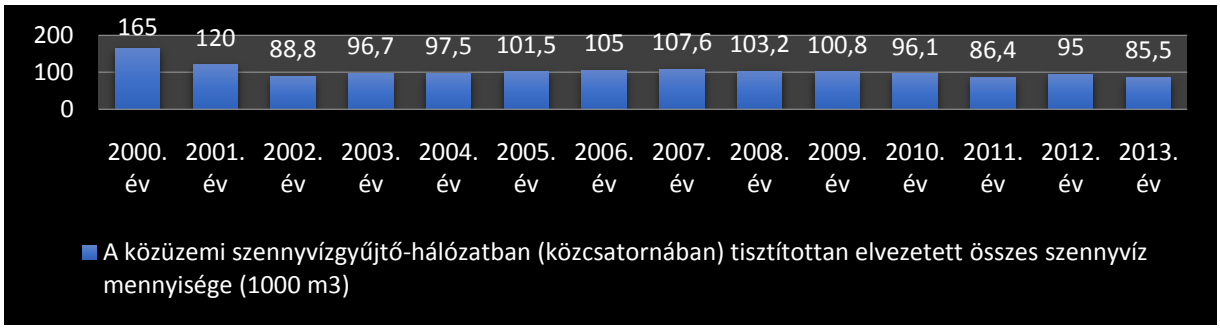

149. grafikon
A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban (közcsatornában) tisztítottan elvezetett összes szennyvíz mennyisége (1000 m^3)
(Forrás: KSH)

A *közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózat hossza* Bélapátfalva településen 2011. év óta 16 km.

Bélapátfalva belterületén a ***csapadékvíz elvezetésére*** mintegy 3 km burkolt és 4,7 km burkolatlan nyílt árok található. A meglévő árkok egy részét betemették, azonban a meglévők is felújításra szorulnak a település majd minden utcájában.

A város közigazgatási területén a PEVIK Közüzemi és Szolgáltató Nonprofit Kft. végzi a települési ***hulladékok gyűjtésével, szállításával és kezelésével*** kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységet, közszolgáltatási szerződés keretében.

Bélapátfalva járás települései esetében, a 2013. éves adatok alapján a *rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya* Bélapátfalva és Mónosbél települések esetében 100%, Szilvásvárad esetében 99,2%, Nagyvisnyó esetében 98,6%, Bükkszentmárton esetében 72,7%, Bekölce esetében 70,4, Mikófalva esetében 70%, míg Balaton esetében 67,3%.

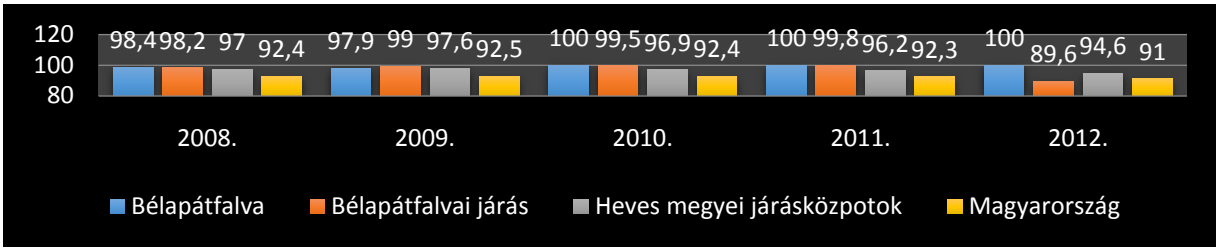

150. grafikon
Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya (%)
(Forrás: KSH)

Bélapátfalván az *összes elszállított települési szilárd hulladék* 2013. évben 695,3 tonna volt, mely az előző évekhez képest csökkenést mutat.

151. grafikon
Összes elszállított települési szilárd hulladék (tonna)
(Forrás: KSH)

Bélapátfalván a *lakosságtól elszállított szilárd hulladék* 2013. évben 691,3 tonna volt, mely az összes elszállított települési szilárd hulladék 99%-át teszi ki.

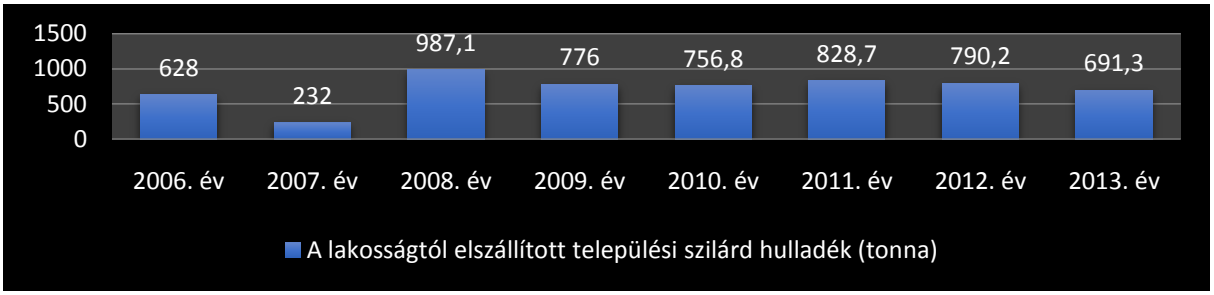

152. grafikon
A lakosságtól elszállított települési szilárd hulladék (tonna) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

A településen *a rendszeres és a szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma* 2008. év óta megegyezik a településen, 2012. évben ez a szám 1117 volt a településen.

Bélapátfalva járás települései esetében, a 2013. éves adatok alapján a *szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya* Bélapátfalva és Mónosbél települések esetében 100%, Szilvásvárad esetében 99,2%, Nagyvisnyó esetében 98,6%, Balaton esetében 42,6%, Mikófalva esetében 35,6%, Bekölce esetében 28,4%, míg Bükkszentmárton esetében 25,8%.

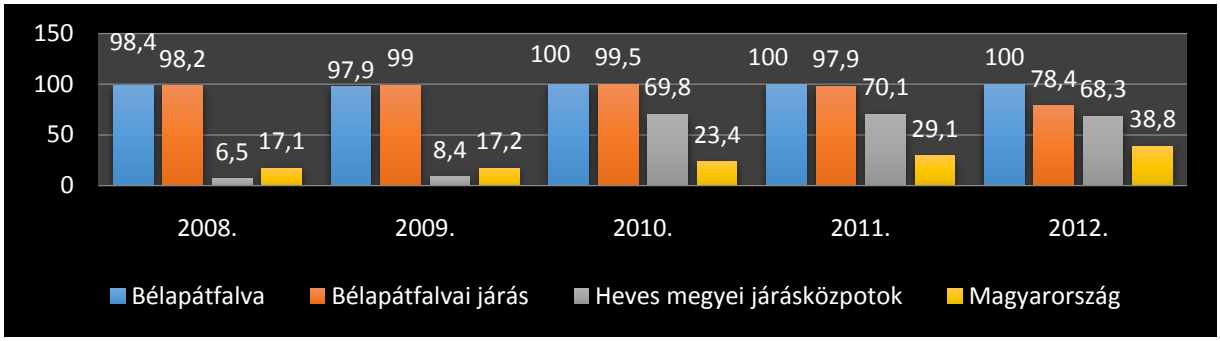

153. grafikon
Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya (%) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

Bélapátfalván *a lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék 2013. évben* 3,4 tonna volt, mely a előző évekhez képest csökkenést mutat.

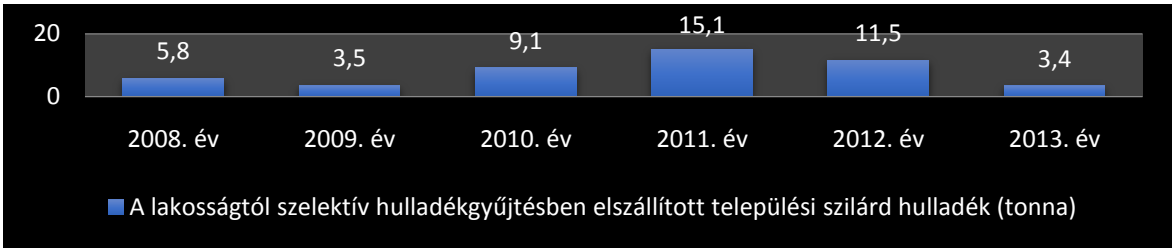

154. grafikon
A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék (tonna) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

Az ***összes zöldterület Bélapátfalván*** 40.503 m^2, ebből játszótér, tornapálya, pihenőhely nagysága 650 m^2, mely az elmúlt években nem változott. A játszóterek, tornapályák és pihenőhelyek száma a településen egy.

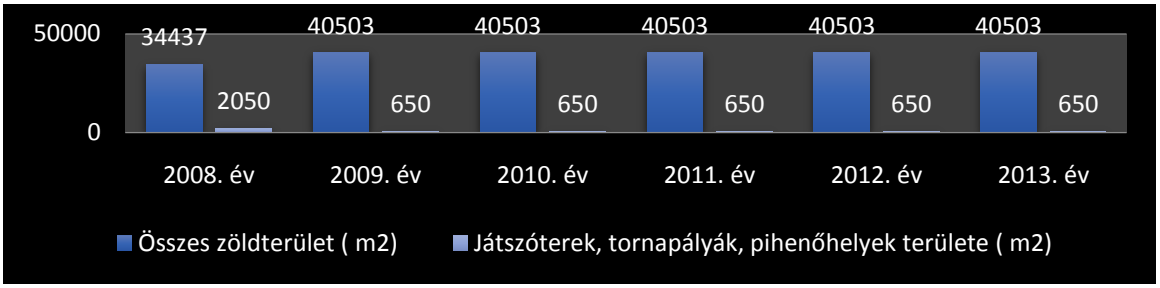

155. grafikon
Összes zöldterület, játszóterek, tornapályák, pihenőhelyek területe (m^2) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

Az *egy lakosra jutó zöldterület nagysága* Bélapátfalva település esetében a legmagasabb a kistérség települései közül itt a mutató értéke eléri a 13,2, míg ezt követi Szilvásvárad 3,5 mutatójával és Bekölce 3,1.

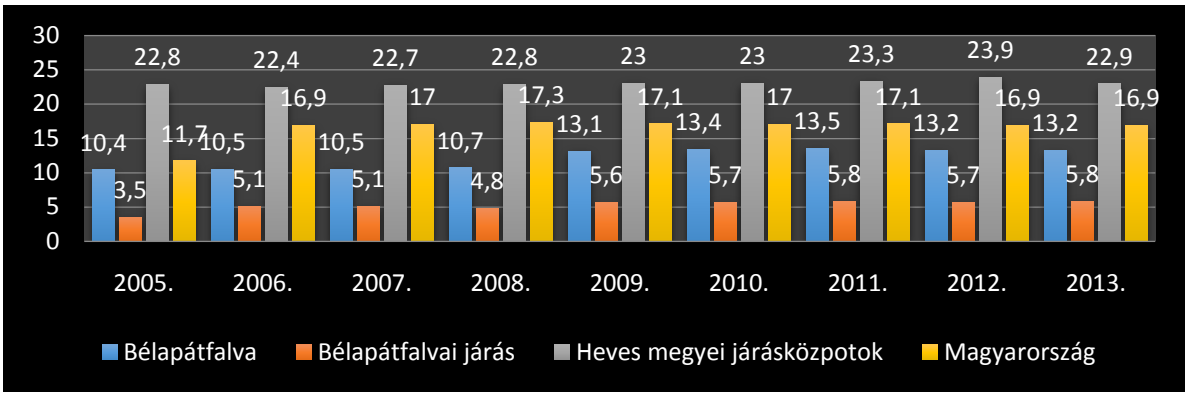

156. grafikon
Egy lakosra jutó zöldterület nagysága (m^2) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

A *rendszeresen tisztított közterület nagysága* a településen 2013. évben 19 ezer m^2 volt, melyből rendszeresen tisztított burkolt belterületi út nagysága 14 ezer m^2.

1.11. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

A településüzemeltetés az anyagi – műszaki és humán közszolgáltatások, az azokhoz tartozó infrastruktúra és szervezeti rendszer, valamint a kapcsolódó szabályozás, a tervezés, irányítás és végrehajtás komplex, működő rendszere.

A településen élő lakosság, valamint az ott működő intézmények, gazdálkodó szervezetek egyéni és közösségi közszolgáltatási szükségleteinek, igényeinek elvárható szintű és folyamatos és zavartalan kielégítése, a települési komfort érzet elősegítése, erősítése, az élhető település feltételeinek megteremtése, a fenntarthatóság biztosítása.
A korábban hatályos helyi önkormányzatokról szóló ***1990. évi LXV. törvény*** településüzemeltetési vonatkozásai alapján kötelező feladat volt a települési önkormányzatnak gondoskodni:

- az egészséges ivóvíz ellátásáról,
- az óvodai nevelésről, az általános iskolai oktatásról és nevelésről,
- az egészségügyi és a szociális alapellátásról,
- a közvilágításról,
- a helyi közutak és a köztemető fenntartásáról,
- a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elöl el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken közúti járművel történő várakozás (parkolás) biztosításáról;
- köteles biztosítani a nemzeti és az etnikai kisebbségek jogainak érvényesülését.

Az önként vállalt feladatok között (erejéhez, lehetőségeihez mérten) az önkormányzat gondoskodott:

- a településfejlesztésről,
- a településrendezésről,
- az épített és természeti környezet védelméről,
- a lakásgazdálkodásról,
- a vízrendezésről és a csapadékvíz elvezetéséről, a csatornázásról,
- a helyi tömegközlekedésről,
- a köztisztaságról és településtisztaságról. (a Hgt. kötelező feladattá tette.)

A jelenleg hatályos Magyarország helyi önkormányzatairól szóló ***2011. évi CLXXXIX. törvény*** 11. § alapján a községnek, a városnak, a járásszékhely városnak, a megyei jogú városnak, a fővárosnak és kerületeinek, valamint a megyei önkormányzatnak egymástól eltérő feladat- és hatáskörei lehetnek.

A Törvény a kötelező feladat- és hatáskör megállapításánál differenciálni köteles, figyelembe véve a feladat- és hatáskör jellegét, a helyi önkormányzatok eltérő adottságait, különösen
a) a gazdasági teljesítőképességet;
b) a lakosságszámot;
c) a közigazgatási terület nagyságát.

A jogszabály a hatáskör telepítésével egyidejűleg meghatározza a feladat- és hatáskörellátáshoz szükséges minimális szakmai, személyi, tárgyi és gazdasági feltételeket.

A törvény 12. § alapján a nagyobb gazdasági teljesítőképességű, lakosságszámú települési önkormányzat számára előírt kötelező feladat- és hatáskör ellátását - annak egyetértésével - más települési önkormányzat vagy társulása önként akkor vállalhatja, ha azt
a) a lakossági igények indokolják;
b) gazdaságosabban és legalább változatlan szakmai színvonalon;
c) többlet állami támogatás igénybevétele nélkül

A törvény 13. § alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;

7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

Az Önkormányzat saját bevételei terhére az alábbi, önként vállalt feladatokat végzi:

1. civil szervezetek és egyéb szervezetek támogatása,
2. állami, nemzeti ünnepekhez és évfordulókhoz kapcsolódó rendezvények szervezése,
3. idegenforgalmi szolgáltatások (reklám, propaganda, idegenforgalmi rendezvények) szervezése,
4. nemzetközi kapcsolatok, testvértelepülési kapcsolatok ápolása,
5. Bursa Hungarica ösztöndíjrendszer
6. tűzoltás és műszaki mentés, helyi tűzvédelmi feladatok ellátása,
7. szakorvosi ellátások (gyermekorvosi szolgálat, fogorvosi szolgálat (2 körzet), szemészeti szakellátás, nőgyógyászati szakellátás, reumatológia, ortopédia, fizikoterápia, neurológia, bőrgyógyászat, belgyógyászat).

A település a kötelezően, valamint önként vállalt feladatok ellátását intézményhálózatán, valamint a Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatalon keresztül biztosítja.

1.12. A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉS

Tájföldrajzi szempontból Bélapátfalva település közigazgatási területének nagyobbik, északi része az Észak-magyarországi-középhegység természetföldrajzi nagytáj Bükk-vidék középtájához tartozó Északi-Bükk kistáj része, kisebbik, déli része a Déli-Bükk kistájhoz tartozik.

1.12.1. Természeti adottságok

FÖLDTANI ADOTTSÁGOK

A tervezési terület felépítése nagyon változatos, a nem karsztos környezetben mozaikszerűen helyezkednek el a karbonátos térszínek. A kistáj nyugati részén felső-karbon, felső-perm agyagpala és homokkő, alsó-triász homokkő, kisebb kiterjedésben középső- és felső-triász mészkő található.

A település fölé emelkedő Bél-kő fehér mészkőszikláinak kőzete a földtörténet triász időszakában (239-225 millió évvel ezelőtt), sekélytengerben keletkezett ún. Bükkfennsíki Mészkő.

A területen nyilvántartott ásványvagyon a cementipari mészkő, márga és agyag, valamint a falazó homok.

DOMBORZAT, FELSZÍNFORMÁK

A tervezési terület középhegységi helyzetű, völgyekkel erősen tagolt egykori hegylábfelszín, melynek tengerszint feletti magassága 222-920 m között változik. A település a Bükk hegység lábánál elterülő medencedombsági területen jött létre. A település fölé magasodó Bél-kő a Nagy-fennsík és a Délnyugati-Bükk határán sorakozó függőleges, sőt túlhajló mészkőfalú perembércek, az ún. „kövek" (Bél-kő, Őr-kő, Cserepes-kő, Pes-kő, Tar-kő, Három-kő) vonulatának legnyugatibb tagja. A bányászat megkezdését megelőzően – mintegy 400 m hosszú és 75 m magas sziklahomlokzatával – a Bél-kő lehetett az egyik leglátványosabb sziklaalakzat, amelyet XIX. századi metszetek bizonyítanak. Az eredetileg 787 m magas hegy jelenlegi magassága a mészkőbányászat eredményeképpen 730 m.

TALAJ

A kvarcitos agyagpalán savanyú, nem podzolos barna erdőtalaj alakult ki. A mészkövön sekély termőrétegű rendzina talaj képződött. Vízgazdálkodásuk szélsőségesen kedvezőtlen, termékenységük alacsony, főként erdővel borítottak.

A dombsági területek jellemző talajtípusa az agyagos üledékeken kialakult agyagbemosódásos barna erdőtalaj. Vízgazdálkodása közepes, mezőgazdasági művelésre részben alkalmas.

VÍZRAJZ

A tervezési terület a Bükk-fennsík alatti karsztvízrendszer része. A források vízhozama erősen ingadozó, a felszínre hulló hó olvadása és a csapadék mennyisége közvetlenül meghatározza. Emiatt a felszíni vízfolyások is nagy vízhozam-ingadozásúak, de állandó vizű, karsztos jellegű patakok. A völgytalpak árterületei csak ritkán és rövid ideig kerülnek víz alá. Talajvíz csak a völgyekben jellemző, 4-6 m közötti mélységben, kisebb mennyiségben. A terület említésre méltó állóvize a mesterséges kialakítású Lak-völgyi (Gyári) tó, mely 1909-1910-ben az egykori

cementgyár ipari vízzel történő egyenletes és biztonságos ellátása céljából létesült. Jelenleg a tó és környezete szabadidős *célú hasznosítás alatt áll*/célokat szolgál.

ÉGHAJLAT

Az érintett kistájak éghajlata mérsékelten hűvös-mérsékelten nedves. A napsütéses órák száma 1850-1900 óra/év körül alakul. Az átlagos évi középhőmérséklet 9°C. A csapadék átlaga 600-700 mm/év. A Ny-i és DNy-i szélirány a leggyakoribb. Az átlagos szélsebesség 2,5-3 m/s.

NÖVÉNYZET

A terület a növényföldrajzi tájbeosztás szerint a Pannóniai flóratartomány (*Pannonicum*) Északi-középhegység flóravidékének (*Matricum*) Bükk flórajárásába (*Borsodense*) tartozik.

Potenciális erdőtársulásai a szubmontán bükkösök (*Militti-Fagetum*) és a sziklai bükkösök (*Seslerio-Fagetum*). Jellemző fajok az egyvirágú gyöngyperje (*Melica uniflora*), szagos müge (*Asperula odorata*) és a bükksás (*Carex pilosa*). Védett növényfajok közül kiemelhető a farkasboroszlán (*Daphne mezereum*), a pirosló hunyor (*Helleborus purpurascens*) és a madárfészek (*Neottia nidus-avis*). Az aljnövényzetben jellemzőek a magashegységi fajok, mint a havasi ikravirág (*Arabis alpina*), a havasi iszalag (*Clematis alpina*), a korai szegfű (*Dianthus plumarius ssp. praecox*). A meredek szikla élek számos értékes növényfajt őriznek, mint az endemikus magyar nyúlfarkfüvet (*Sesleria hungarica*) és a hármaslevelű macskagyökeret (*Valeriana tripteris*). A bevágódott sziklás völgyekben szurdokerdők (*Phyllitidi-Aceretum*) alakultak ki. A bevágódott vízfolyások mentén hegyi égerligetek (*Alnetum glutinosae-incanae*) találhatók.

1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

1.12.2.1. Tájtörténeti vizsgálat

Bélapátfalva eredete a XIII. századra vezethető vissza, oklevelek már ekkor említik Bel, Beel, Beyle névalakban. A Bél-kő tövében fakadó három forrás mellett alapították meg 1232-ben a ciszterci rend bélhárom kúti apátságát. Innen ered a település Apátfalva elnevezése. A falu 1761-ig mezőváros volt, majd a településen fokozatosan megtelepedő gyárak által ipari jelleget kapott. Ez jelentősen rányomta bélyegét a település szerkezetére, a település- és tájképre. A település történeti fejlődése jól nyomon követhető a történeti térképeken és a jelenlegi állapotot mutató légi fotókon. A táj fő szerkezeti elemei – a vízfolyások, a közlekedési vonalak és az erdőfoltok – jól beazonosíthatók az egyes térképeken. A település legmeghatározóbb tájeleme a Bél-kő mészkő vonulata, mely a katonai térképeken még „érintetlen” formában látszódik, míg a légi fotón a mára már felhagyott bányászati tevékenység hatalmas tájsebeként. Az ipari tevékenységhez kapcsolódó ipari-gazdasági területek a domborzati adottságokat és lehetőségeket figyelembe véve a belterülettől északra kerültek elhelyezésre. Szerencsére a tájképi szempontból kedvezőtlen hatású egykori ipari létesítmények nagy részét a felhagyást követően elbontották.

19. térkép
I. katonai felmérés térképe (1763-1787)

20. térkép
II. katonai felmérés térképe (1806-1869)

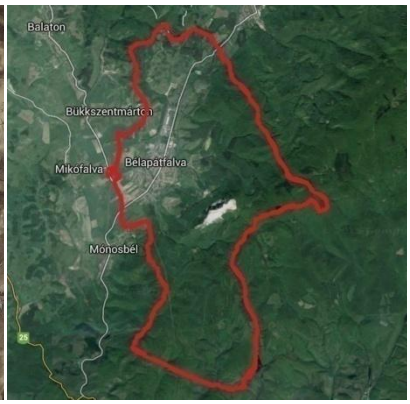

21. térkép
Google Earth légi fotó (2015)

1.12.2.2. Tájhasználat értékelése

Bélapátfalva közigazgatási területe 36,63 km^2. A település területének a művelési ágak szerinti megoszlását a következő táblázat tartalmazza[1]:

Művelési ág	Terület (ha)	Település területéhez viszonyítva (%)
erdő	2 332,8	63,7
gyep (legelő)	548,6	15,0
gyep (rét)	25,7	0,7
gyümölcsös	0,1	0,0
kert	19,5	0,5
kivett	522,6	14,3
szántó	213,7	5,8
szőlő	0,2	0,0

19. táblázat

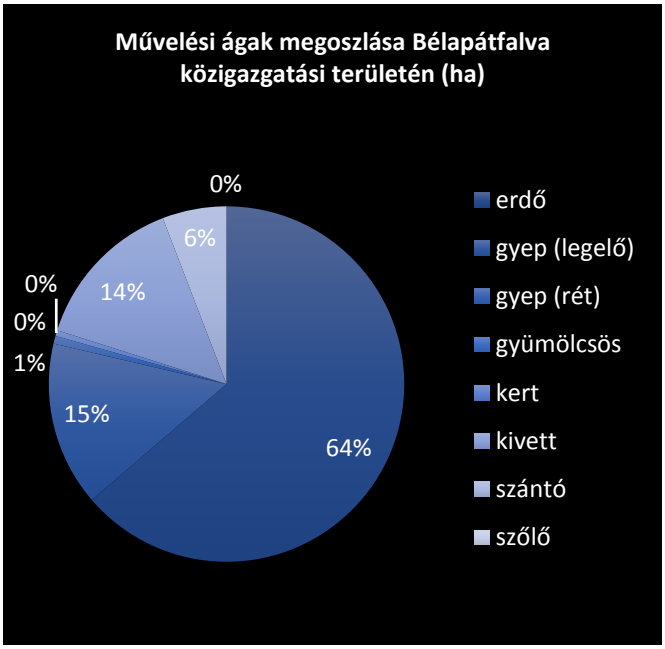

157. grafikon

A közigazgatási terület 63,7%-a erdőgazdasági tájhasznosítás alatt áll. Az erdőterületek fafaj összetétele változatos: tölgy, gyertyán és bükk jellemzi. Az erdők elsődleges rendeltetésüket tekintve elsősorban védelmi célokat szolgálnak, de gazdasági és közjóléti funkciójú területek is vannak. Az erdőterületek nagyobbik részének – a védett erdőknek – a Magyar Állam a tulajdonosa, a többi magántulajdonban van.

[1] Az adatok forrása a http://www.takarnet.hu/pls/tknet/hivatalok_p.kozseg_adat?kozsegkod=2615 Körzeti Földhivatal adatbázisa.

Bélapátfalva területének 22%-a mezőgazdasági tájhasznosítás alatt áll, amely magába foglalja a gyepgazdálkodás, a kis- és nagyparcellás szántóföldi művelés, a kertgazdálkodás, a szőlőművelés és gyümölcstermesztés területeit. Ezen belül legjellemzőbb a gyepgazdálkodás, a település területének 15%-án. A domborzati és talajtani adottságok nem kedveznek a szántóföldi művelésnek, így az kevésbé jellemző, a közigazgatási terület 5,8%-án, elsősorban a település körüli, kevésbé meredek területeken. Kis mértékben jelen van a kert-, szőlő- és gyümölcsgazdálkodás is.

A település területének igen nagy hányada, 14,3% művelés alól kivett terület. Ebbe a kategóriába tartoznak a belterületi lakó-, gazdasági és ipari területek, valamint a bányaterületek, köztük a Bél-kő felhagyott mészkőbányája.

1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

A hatályos Országos Területrendezési Terv a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetbe sorolja a település külterületét a felhagyott bányaterület kivételével.

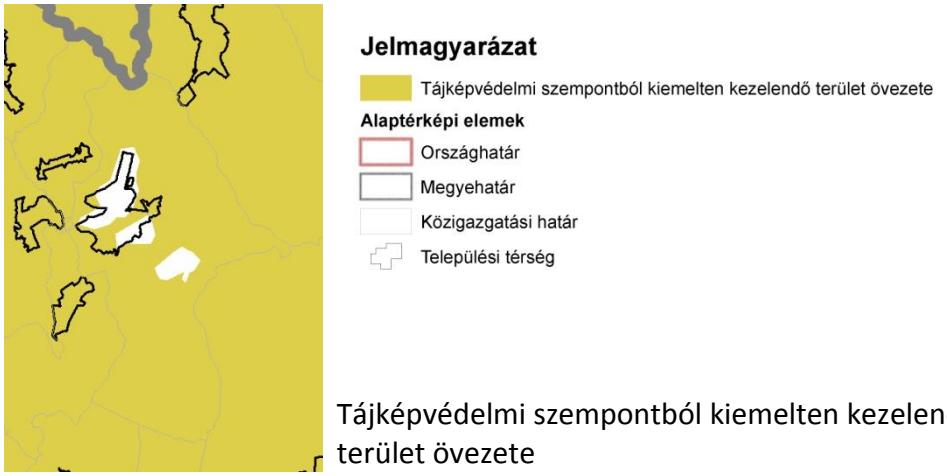

22. térkép

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete
(*Országos Területrendezési Terv 3/5. számú melléklete*)

1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

NATURA 2000 HÁLÓZAT

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendeletben foglaltak, valamint az annak mellékleteiben "Bükk hegység és peremterületei" néven kihirdetett különleges madárvédelmi terület (területkódja: HUBN10003), valamint a "Bükk-fennsík és a Lök-völgy"

néven kihirdetett kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (területkódja: HUAN20001) által érintett Natura 2000-es területek találhatóak Bélapátfalva település közigazgatási területén. A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 1-3. számú mellékletében meghatározott fajok és a 4. számú mellékletekben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételinek biztosítása.

Bélapátfalva közigazgatási területét érinti a Natura 2000 hálózat részeként európai szintű védelem alatt álló *Bükk hegység és peremterületei, HUBN10003 jelű különleges madárvédelmi terület, Bükk-fennsík és Lök-völgy megnevezésű HUBN20001 jelű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület*. Magyarország legmagasabb átlagos tengerszint feletti magasságú karszthegységét mély völgyek, nagy fennsíkok, szubmontán és montán bükkösök, tölgyesek, karsztbokorerdők, mészkő-sziklagyepek és lejtősztyepprétek jellemzik. Elsősorban az erdei madárfajok (közép fakopáncs, hamvas küllő, örvös légykapó, kis légykapó) számára jelentős terület, de egyes ragadozómadarak (parlagisas, békászósas, kígyászöly, darázsölyv) előfordulása alapján nemzetközi jelentőségű. Bélapátfalva közigazgatási területén az európai szintű védettség a következő hrsz-ú ingatlanokat érinti:

0120,	*0131/4,*	*0156/6,*	*0176/7,*	*0185/1,*	*0212,*
0122,	*0131/7,*	*0157,*	*0176/8,*	*0185/2,*	*0213,*
0124,	*0131/8,*	*0158/2,*	*0176/9,*	*0186,*	*0214/1,*
0125,	*0131/9,*	*0161,*	*0176/10,*	*0187/1,*	*0214/3,*
0126/1,	*0131/10,*	*0162,*	*0176/11,*	*0187/2,*	*0214/4,*
0126/2,	*0131/11,*	*0163,*	*0176/12,*	*0188,*	*0215,*
0126/3,	*0132/7,*	*0165/1,*	*0176/13,*	*0189/3,*	*0216,*
0126/5,	*0133,*	*0165/2,*	*0177,*	*0189/4,*	*0217/3a,*
0126/6,	*0134,*	*0166/1,*	*0178,*	*0189/14,*	*0217/3b,*
0126/7,	*0135,*	*0166/2,*	*0179/3,*	*0189/15,*	*0218,*
0126/8,	*0136,*	*0167/2,*	*0179/4,*	*0189/16,*	*0219,*
0126/9,	*0137,*	*0167/3,*	*0179/5,*	*0189/17,*	*0220,*
0126/10,	*0138,*	*0167/4,*	*0180,*	*0190/1,*	*1301/1,*
0126/11,	*0139,*	*0167/5,*	*0181,*	*0190/2,*	*1301/2,*
0126/12,	*0140/1,*	*0168,*	*0182,*	*0191,*	*1301/3,*
0126/13,	*0140/2,*	*0169/2,*	*0183/2,*	*0193/1f,*	*1303,*
0127/1,	*0141/1,*	*0169/3,*	*0183/5,*	*0197,*	*1304,*
0127/2,	*0141/3,*	*0169/4,*	*0183/6,*	*0198,*	*1311,*
0127/3,	*0142,*	*0170,*	*0183/7,*	*0199,*	*1312,*
0127/5,	*0145,*	*0171,*	*0183/8,*	*0200,*	*1313,*
0128/1,	*0146,*	*0172/1,*	*0183/9,*	*0201,*	*1314,*
0128/2,	*0147/1,*	*0172/2,*	*0183/10,*	*0202,*	*1315,*
0129/4,	*0147/2,*	*0173,*	*0183/11,*	*0203/1,*	*1316,*
0129/5,	*0149/1,*	*0175/1,*	*0183/12,*	*0203/2,*	*1317,*
0129/6,	*0151,*	*0175/3,*	*0183/13,*	*0204,*	*1318,*
0129/7,	*0152,*	*0175/4,*	*0183/14,*	*0205,*	*1319,*
0129/8,	*0153,*	*0175/5,*	*0183/15,*	*0206,*	*1320,*
0129/9,	*0156/1,*	*0176/1,*	*0183/16,*	*0207,*	*1321,*
0129/10,	*0156/2,*	*0176/3,*	*0183/17,*	*0208,*	*1322,*
0129/11,	*0156/3,*	*0176/4,*	*0183/18,*	*0209,*	*1323,*
0130,	*0156/4,*	*0176/5,*	*0183/19,*	*0210,*	*1324,*
0131/3,	*0156/5,*	*0176/6,*	*0184,*	*0211,*	*1325*

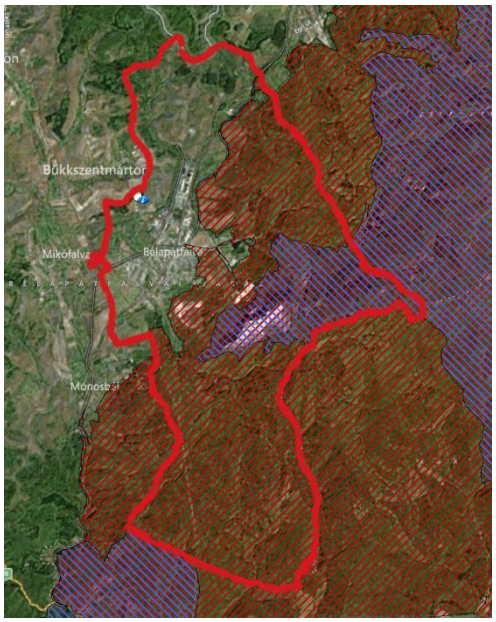

különleges természetmegőrzési terület
különleges madárvédelmi terület

23. térkép Natura 2000 hálózat területei (*forrás: http://natura2000.eea.europa.eu/#*)

ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK ÉS ÉRTÉKEK

Bélapátfalva település közigazgatási területe érinti a 18/1976. számú OTvH határozattal létesített, többször módosított, és a 126/2007. (XII. 27.) KvVM rendelettel fenntartott védettségű Bükki Nemzeti Park területét. Bélapátfalva közigazgatási területének déli és keleti része a *Bükki Nemzeti Park* keretében országos természetvédelmi oltalom alatt áll. A védett terület nagysága 2207,21 ha, melyből 13,4 ha fokozottan védett terület.

A 0140/2 és 0179/3 hrsz-ú ingatlanokat az 5/2008. (II.19.) KvVM rendelet *Bél-kő természetvédelmi terület* elnevezéssel nyilvánította védetté. A 97,2 ha kiterjedésű terület védetté nyilvánításának célja a területen található, védett és fokozottan védett növényfajokban bővelkedő élőhelyek és a hozzájuk kapcsolódó állatközösségek megőrzése, a mesterséges és természetes denevérélőhelyek háborítatlanságának biztosítása, valamint a bányászat befejezése után megmaradt tájképi értékek védelme.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23. § (2) bekezdésében foglaltak értelmében a törvény erejénél fogva úgynevezett exlege védelem alatt áll hazánkban valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom és földvár. A település közigazgatási területén ezek közül fellelhető képződmények és területek e bekezdés alapján országos jelentőségűnek minősülnek, ennek megfelelően bárminemű károsítása tilos. Megóvásuk érdekében körülöttük védőövezet kijelölése javasolt, a védendő objektum jellegétől függően. A település közigazgatási területén „ex lege” védett értéket képviselnek a *barlangok és források.* Bélapátfalva területén az Országos Barlangnyilvántartás 29 barlangot tart számon.

A 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet 2. számú mellékletében foglaltak alapján Bélapátfalva település közigazgatási területe a "Bükki Nemzeti Park védőzónája" megnevezésű, kiemelten fontos ÉTT térség által érintett terület. Az Érzékeny Természeti Területek rendszerének kijelölésének az a célja, hogy a természeti adottságokkal, a tájjal és a

termelési hagyományokkal harmóniában lévő termelési módokat honosítson meg vagy élesszen fel természet- és tájvédelmi szempontból értékes területeken.

1.12.3.3. Ökológiai hálózat

Bélapátfalva közigazgatási területén az országos ökológiai hálózat övezetei közül magterület, ökológiai folyosó és puffer terület található. Az OTrT 13., 17-19. §-ai szabályozzák az ökológiai hálózatra és annak elemeire vonatkozó előírásokat.

Az országos ökológiai hálózat *magterületét* képezik a Bükki Nemzeti Park keretében védett természeti területek, elsősorban erdei élőhelyek. Az *ökológiai folyosó* övezetébe taroznak a belterülettől északra, keletre és délre lévő mozaikos tájszerkezetű területek

24. térkép

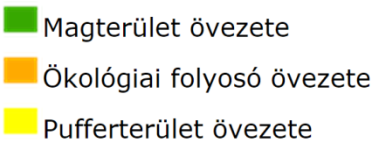

Magterület övezete, ökológiai folyosó övezete, pufferterület övezete
(*Bükki Nemzeti Park Igazgatóság*)

1.12.3.4. Helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek

A tervezési területen nincs helyi jelentőségű védett természeti terület.

A helyi építési szabályzat 3. függeléke tartalmazza a helyi védelemre tervezett objektumok listáját. Táj- és természetvédelmi szempontból védendő értékként szerepel a Zsidó temető (0190/2 hrsz) és a Lak-völgyi (Gyári) tó (0147/1 hrsz).

1.12.3.5. Egyedi tájértékek

A tájértékek hivatalos nyilvántartása (Természetvédelmi Információs Rendszer egyedi tájérték modul) nem tartalmaz egyedi tájértékeket Bélapátfalva közigazgatási területén. A TÉKA-program keretében létrehozott nyilvántartás (tajertektar.hu) 93 tájértéket tartalmaz, de ezek nem ellenőrzött adatok.

A település egyik kiemelkedő jelentőségű tájértéke a Boldogságos Szűzről nevezett bélháromkúti ciszterci apátság épületegyüttese, amelyet 1232-ben alapított II. Kilit (Cletus) egri püspök. A középkori templom ma is élő búcsújáróhely. Másik jelentős tájértéke a Gilitka-völgyben található Szent Anna-kápolna (Gilitka-kápolna). A kegyhely kicsiny barokk épületét 1750-ben a Gilitka-forrás közelében építtette Androvics Miklós.

1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

Bélapátfalva területén jelentős kiterjedésűek az ipari-gazdasági területek, összefüggésben az egykori cementgyár működésével. A gyár 2002-es bezárása után az ipari termelés megszűnt, így a nagy kiterjedésű üzemi terület kihasználatlanná vált. Szerencsére az ipari létesítmények nagy részét a felhagyást követően elbontották, így tájképi szempontból kevésbé kedvezőtlen. A terület jelenleg ipari parkként működik, s több kisebb cég települt be, mégis alulhasznosított. A betelepülő cégekkel szemben követelmény, hogy tevékenységük a természeti értékek megóvása és környezettudatos gondolkodásmóddal összhangban legyen.
A városban a csökkenő népességszám ellenére is igény mutatkozik építési telkekre, a belterület dél-nyugati részén jelentek meg egyedi igények, azonban itt részben a vasútvonal, részben a szennyvíztisztító-telep szab gátat a beruházásoknak. A keleti irányú lakóterület fejlesztésnek domborzati akadálya van, a terület megközelítése és közművekkel történő ellátása problematikus.

Bélapátfalva jelenleg nem tudja hasznosítani, hogy közigazgatási területének jelentős részét védett természeti területek foglalják el, amelyek a település jövőbeli fejlődésének alapját képezhetik. Különösen igaz ez annak fényében, hogy a Bél-kő felhagyott kőbányája egyedi ökoturisztikai jellegű kínálati elemek kialakítására alkalmas. A fejlesztések során azonban különös figyelemmel kell lenni a bányaterületen előforduló védett növény- és állatfajokra.

1.13. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA

1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei

A települési zöldfelület szűrőhatása révén hozzájárul a légszennyezés és a zajterhelés csökkentéséhez, jelentős hatása van a levegő összetételére (O_2-termelés, CO_2-felhasználás) és a helyi klímára. Emellett – az épületállomány mellett – meghatározó szerepe van az előnyös település-, illetve utcakép kialakításában.

1.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

A település zöldfelületi rendszerének elemei a közterületen kialakított közparkok, közkertek, a jelentős zöldfelületű létesítmények (pl. különleges területek – temető, sport- és rekreációs területek; oktatási- és egészségügyi létesítmények kertjei), a lakókertek, az erdő- és

mezőgazdasági területek (kiskertek) és a vonalas zöldfelületi elemek (utakat, vízfolyásokat kísérő gyepes, illetve fásított zöldsávok, fasorok).

A szabályozási terv alapján a városban **közpark** nincs kijelölve. **Közkertnek** minősül

- a Szent István király templom előtti, főút mentén húzódó zöld terület (794 *hrsz*),
- a Városi Emlékkert (*1007 hrsz*),
- a főút és a Városi Emlékkert között kialakított, parkoló melletti zöld felület (*1007 hrsz.*),
- a főút és a Szabadság utca sarkán lévő zöld terület (*800 hrsz.*),
- a József Attila utcai lakótelep központi területe (840/1 hrsz.),
- az Anna park a Május 1. út és a Szabadság út elágazásában, a Nagyszoros-patak két oldalán és,
- a Mártírok útja és az Akácfa utca által közrezárt beépítetlen terület (441 hrsz.).

A településközpontban elhelyezkedő közkerteket magas zöldfelületi borítottság jellemzi, növényállományukat szépen kifejlett, elsősorban örökzöld fák és cserjék alkotják. A frekventált elhelyezkedésű zöldterületek gondozottak, településképi szempontból kertépítészetileg továbbfejleszthetők.
A nem központi elhelyezkedésű zöldterületek kertépítészetileg jelenleg még nincsenek kialakítva. A gyepes területek távlati zöldterület-feljesztési célok megvalósítására alkalmasak.

Közhasználatú zöldterület kategóriába tartozik

- a József Attila utcai lakótelep területe (840/1 hrsz.),
- a vasútvonal és a Május 1. út közötti beépítetlen terület,
- a vasútvonal és a Nagyszoros-patak közötti beépítetlen terület (735 hrsz.) és
- a Lak-völgyi tóhoz vezető út és az üdülőterület között, a Recska-patak két oldalán lévő ligetes zöld terület (*0151, 0152, 1211 hrsz.*).

Ezek a területek gondozottak ugyan, de távlati fejlesztési potenciált jelentenek.

A településen a József Attila lakótelepen (840/1 hrsz.) található egy jól kialakított, biztonsági előírásoknak megfelelő **játszótér**.

Utcafásítások, fasorok és fásított zöldsávok

A fasorok és zöldsávok szerepe a zöldfelületi rendszerben igen fontos, mert tagolják és humanizálják a beépített területeket, zöldfelületi kapcsolatot, folytonosságot biztosítanak a zöldfelületek nagyobb területi egységei, a megőrzendő élőhelyek között, ezzel segítve a városi zöldfelületek, ökológia jelentőségű élőhelyek rendszerének fennmaradását.

Bélapátfalván a lakóutcákban jellemzően kétoldali nyílt gyepes árok húzódik, mely szélén alig néhány helyen áll fa vagy cserje. Településképi szempontból kiemelkedik a IV. Béla út, a Jókai utca és az Apátság út, melyekben kétoldali zöldsáv van kialakítva változatos növényállománnyal, cserjékkel és fákkal.

A településen nincsenek védett fák, fasorok.

Jelentős zöldfelületű különleges területek a temetők. A Bélapátfalvai temető (240/1,2 hrsz.) az Apátsági út mellett, a települési belterület határán helyezkedik el. A temető területe rendezett, rendszeresen gondozott képet mutat. Zöldfelületi aránya a területet határoló, többszintes, változatos növényállománynak köszönhetően magas. A temetőben több idősebb, szépen kifejlett faegyed található.

Erdőterületek

A település közigazgatási területének 63,7%-át erdő fedi, melyek elsődleges rendeltetésük alapján elsősorban védelmi funkciót töltenek be. A nagy kiterjedésű erdőterületek biológiailag aktív felületként rendkívül jó kondicionáló hatással rendelkeznek

1.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése

A település jó zöldfelületi adottságokkal rendelkezik. erdők és a falusias, kertvárosias beépítés miatt.

A biológiailag aktív felületek aránya magas, de ez még tovább növelhető a zöldterületnek előirányzott, ám jelenleg beépítetlen területek közösségi célú zöldfelületi fejlesztésével. Az önkormányzat elképzelései között szerepel a város belterületi zöldfelületi rendszerének egységes szerkezetű rehabilitációja, valamint rekreációs célú közhasználatú zöldfelületek kialakítása.

1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

A település kiterjedt zöldfelületi rendszerrel rendelkezik, így mennyiségi problémák nincsenek. A településen lévő közhasználatú zöldfelületi fejlesztésre alkalmas területek jelenlegi formájukban az alulhasznosítottság miatt településképi szempontból negatív hatásúak. Ezek kertépítészetileg igényes és funkcionális kialakítása, változatos növényállománya hozzájárulna a településkép javításához, s újabb közösségi terek létrejöttéhez. Hasonló pozitív hatással járna a lakóutcák „zöldítése” is.

1.14. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata

1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

Bélapátfalva város belterülete jellemzően kertvárosai és falusias lakóterület. Kisvárosias lakóterület csak igen csekély területen alakult ki, az ún. gyári lakótelep. A település fő útja (IV. Béla utca) mentén került kijelölésre a településközpont, itt találhatóak a kereskedelmi, szolgáltató és igazgatási egységek zöme. A lakóterületektől északra, illetve észak-nyugatra létesült az összefüggő iparterület. A központi belterülettől keletre, a Gyári tó környékén üdülőterületek létesültek.

A külterületi területhasználat jellemzően erdő, a belterület közelében – a domborzati adottságoktól függően kevés szántó és gyep területhasználat a jellemző.

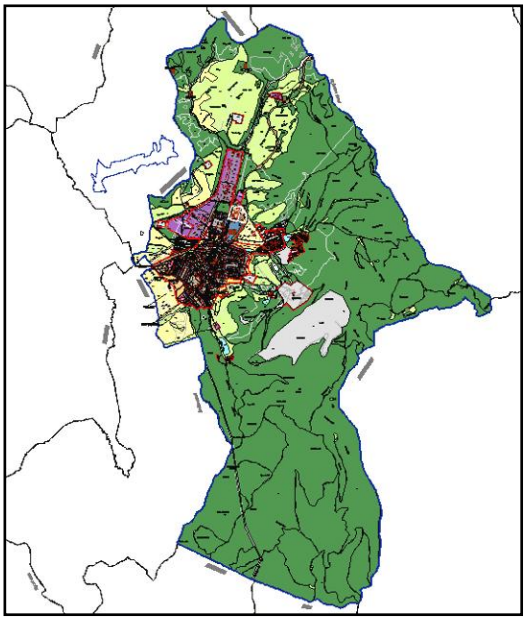

25. térkép

1.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok

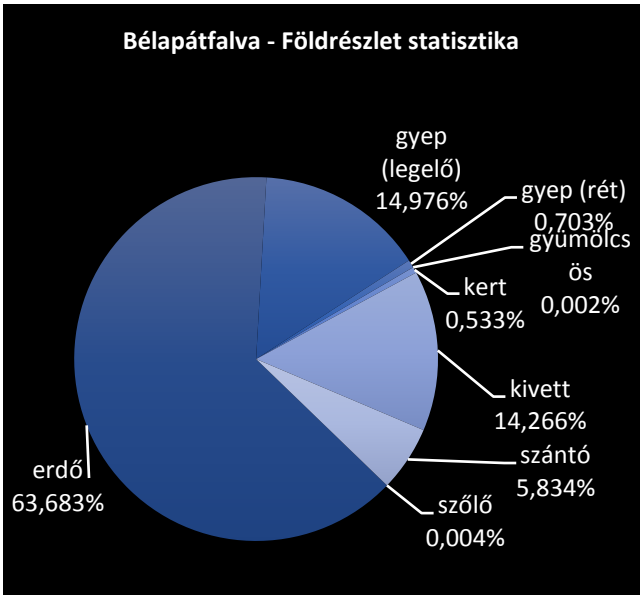

158. grafikon

Bélapátfalva földrészlet statisztikai adatait összegzi a mellékelt ábra. Az igazgatási terület ~85%-a művelés alatt áll, jellemzően erdő művelési A rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján szántóterületek esetében a települési átlag hektáronként 12,17 AK.

1.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

beépítésre szánt területek		tervezett	
	területfelhasználás	ha	%
Lakóterület	kisvárosias	2,77	0,07
	kertvárosias	38,79	0,96
	falusias	69,05	1,71
Vegyes	településközpont	17,39	0,43
Gazdasági	kereskedelmi-szolgáltató	4,85	0,12
	ipari	65,93	1,63
Üdülő	hétvégi házas	19,96	0,49
	sport	4,89	0,12
	szociális	2,45	0,06
	turisztikai	132,94	3,28
	szennyvíztisztító	3,88	0,10
	temető	2,58	0,06
	egyéb	20,70	0,51
beépítésre szánt összesen		**386,18**	**9,54**

20. táblázat

beépítésre nem szánt területek		tervezett	
	területfelhasználás	ha	%
	kötöttpályás	19,10	0,47
	közút	504,13	12,45
Zöld	közpark, közkert	5,16	0,13
Erdő	védelmi/ gazdasági/ közjóléti	2604,81	64,34
Mezőgazdasági	kertes	0,16	0,01
	általános, szántó	136,77	3,38
	általános, rét	386.46	9,55
	mezőgazdasági üzemi	5,49	0,14
Vízgazdálkodási	állandó, ideiglenes	16,36	0,40
beépítésre nem szánt összesen		**3662,08**	**90,46**
igazgatási terület összesen		**4048,26**	**100,00%**

21. táblázat

1.14.1.4. Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatos)

- Heves Megyei Kormányhivatal Bélapátfalvai Járási Hivatal
  Illetékességi terület: Balaton, Bekölce, Bélapátfalva, Bükkszentmárton, Mikófalva, Mónosbél, Nagyvisnyó, Szilvásvárad)
  Cím: Bélapátfalva, IV. Béla út 1.
  Feladatkörök: okmányirodai osztály, hatósági és gyámügyi osztály
- Közös Önkormányzati Hivatal
  Cím: Bélapátfalva, József A. u. 19.
  Feladatkörök: pénzügy, igazgatás, építésügy
- Bélapátfalvai Százszorszép Óvoda és Bölcsőde
  Cím: Bélapátfalva, Táncsics M. u. 4.
- Bélapátfalvai Petőfi Sándor Két Tanítási Nyelvű Általános iskola
  Cím: Bélapátfalva, Apátság u. 2.
- Bélapátfalva Egészségház és Mentőállomás
  Cím: Bélapátfalva, IV. Béla út 3.
  Járóbeteg szakrendelések: belgyógyászat, nőgyógyászat, csecsemő- és gyermekgyógyászat, szemészet, bőrgyógyászat, neurológia, reumatológia, ortopédia, fogászat
- Bélapátfalvai Háziorvosi rendelő
  Cím: Bélapátfalva, IV. Béla út 3.
- Bélapátfalvai Önkormányzati Tűzoltóság
  Cím: Bélapátfalva, IV. Béla út 74.
  Működési terület: Bélapátfalva, Balaton, Bükkszentmárton, Mikófalva, Mónosbél, Nagyvisnyó, Szilvásvárad
- Bélapátfalvai Kereskedelmi egységek
  - Csillag Élelmiszer vegyesbolt – Apátság u. 24.
  - Élelmiszerüzlet – Bartók Béla út 2.
  - Margaréta Élelmiszerüzlet – IV. Béla út 49.
  - Kismackó édességbolt – IV. Béla út 58.

- Mini ABC – Petőfi S. u. 25.
- Pöttöm Élelmiszer – Arany J. u. 34.
- Szikvíz üzem – Rózsa F. u. 24.
- Táp Terménybolt – IV. Béla út 44.
- Top-Ker Élelmiszer – IV. Béla út 16.
- Zsuzsi-turi – IV. Béla út 66.
- Vidámpark Büfé – IV. Béla út 1.
- Autósbolt – IV. Béla út 49.
- Ajándék, Totó-lottó – IV. Béla út 60.
- Minden 10 Ft Bt. – IV. Béla út 33.
- Szivárvány Ruházat – IV. Béla út 68.
- Gépjármű alkatrész – IV. Béla út 1.
- Virág –Ajándéktárgy – IV. Béla út 64.
- Bélkő Étterem– IV. Béla út 3.
- Geri Söröző – IV. Béla út 46.
- Coop ABC – IV. Béla út 27.
- Vegyes Iparcikk – IV. Béla út 43.
- Üzemanyag töltő állomás – Vásártér
- Vörös-Barát söröző – IV. Béla út 17.
- Posta-Kocsi söröző Május 1. út 2.
- Szomjas Csuka Vendéglő Tó-környék

3. kép
Mentőállomás

4. kép
Coop ABC

5. kép
Polgármesteri Hivatal

1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek

A településen hagyományosan vett barnamezős területek nincsenek, ugyanakkor a cementgyár megszüntetésével és az ipari park kialakításával rendelkezésre állnak be nem épített, ipari beruházásra alkalmas területek.

Ugyancsak beépíthető és hasznosítható a régi gyár területe, ill. a volt bányaterületen megmaradt üzemi területek.

1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület

A városban alacsonyabb komfortfokozatú, az átlaghoz képest rosszabb műszaki állapotú lakásállomány, illetve rendezetlen lakókörnyezet az Akácfa utcában, Bartók Béla utcában, Bajcsy- Zsilinszky utcában található.

6. kép
Akácfa u. 6.

7. kép
Akácfa u. üres telek

8. kép
Bartók B. u. 32.

9. kép
Bajcsy u. 16.

10. kép
Bajcsy u. üres telek

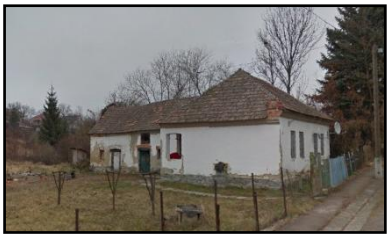

11. kép
Bajcsy u. 40.

1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata

1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat

A földhivatali nyilvántartás földrészletekre vonatkozó statisztikai adatait összegzi az ábra.

művelési ág	földrészletek száma	alrészletek száma	összes alrészlet terület (m2)	legkisebb alrészlet terület (m2)	legnagyobb alrészlet terület (m2)	átlagos alrészlet terület (m2)
erdő	81	104	23328099	299	2907089	224309
gyep (legelő)	211	262	5485962	37	454233	20939
gyep (rét)	21	23	257359	1476	46010	11190
gyümölcsös	1	1	903	903	903	903
kert	233	233	195116	200	1868	837
kivett	1480	1480	5225790	4	852288	3531
szántó	255	290	2136981	4	107938	7369
szőlő	1	1	1600	1600	1600	1600

22. táblázat

A legkisebb alrészleteket tekintve a művelés alól kivett, illetve a szántó és gyep művelési ágú területek között vannak elaprózott földrészletek. Az átlagos földrészletek méreteit tekintve már kezelhetőbbek a területnagyságok.

A Helyi Építési Szabályzatban lakóterületekre vonatkozó legkisebb kialakítható telekméretek:

- kisvárosi: 900 m^2
- kertvárosi: 540 m^2, 720 m^2, 900 m^2
- falusi: 360 m^2, 540 m^2, 720 m^2, 900 m^2, 1200 m^2

A Helyi Építési Szabályzatban településközpont területre vonatkozó legkisebb kialakítható telekméretek: 240 m^2, 540 m^2, 720 m^2, 900 m^2, 1200 m^2, 1500 m^2, 3000 m^2

A Helyi Építési Szabályzatban gazdasági területekre vonatkozó legkisebb kialakítható telekméretek:

- kereskedelmi: 1200 m^2, 3000 m^2, 5000 m^2
- ipari: 5000 m^2

A Helyi Építési Szabályzatban üdülőterületekre vonatkozó legkisebb kialakítható telekméretek: 240 m^2, 720 m^2, 1200 m^2

A telkek jellemzően „hosszú-telkek”, téglalap alakzathoz közelítenek. A telkek alakja és mérete a telekosztás idejének, valamint a domborzati adottságoknak a függvénye.

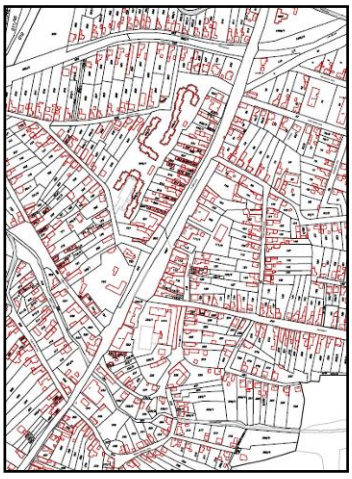

26. térkép

1.14.2.2. Tulajdonjogi vizsgálat

A város egészét áttekintő ingatlan-tulajdonjogra vonatkozó információk nem állnak rendelkezésre.

1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter

Az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól helyi rendelet rendelkezik. Az önkormányzati vagyon törzsvagyonból és egyéb vagyonból áll. Az önkormányzat törzsvagyona hitel felvételéhez és kötvény kibocsátásához fedezetül nem használható fel és semmilyen más módon nem terhelhető meg.

Az egyéb vagyon az önként vállalt önkormányzati feladatok ellátására, az állami szervek kötelező elhelyezésének biztosítására szolgáló vagyon, valamint többletbevétel elérését szolgáló vagyon. Az egyéb vagyon fogalomképes ingatlanokból, ingókból és forgalomképes vagyoni jogokból áll. A forgalomképes ingatlanok: lakóház, lakóingatlan, nem lakás céljára szolgáló épület, helyiség; belterületi és külterületi földingatlan (építési telek, mezőgazdasági művelésű földterület, nem lakás célú építésre alkalmas föld, egy hasznosításra alkalmas földterület). Forgalomképes ingók és vagyoni értékű jogok: részesedések, értékpapírok, pénzeszközök, követelések, használati és haszonélvezeti jog, szolgalmi jog.

Az önkormányzat tulajdon kataszterének elemei a helyi rendelet mellékletében találhatóak meg, az esetleges változásokat folyamatosan vezeti át a helyi képviselő-testület.

1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

A város teljes igazgatási területére vonatkozó földhivatali térkép rendelkezésre áll, az egyes munkarészek a földhivatali adatszolgáltatás alapján készültek.

1.14.5. Az építmények vizsgálata

1.14.5.1. Funkció, kapacitás

A városban lévő épületállomány legnagyobb része lakófunkciót szolgál, tartalék beépíthető lakóterületek vannak még a városban, nagyobb lakóterület-fejlesztésre jelenleg nincs igény.
A polgármesteri hivatal jelenleg egy átépített családi házban található, amely sem kialakításában, sem a méreteit tekintve nem felel meg az elvárásoknak, ezért új építése indokolt.

A városban nagyobb kereskedelmi központ nincs; a településközpontban lévő Coop ABC a város legnagyobb üzlete.

Szálláshely-szolgáltatást nyújt a Bélkő Panzió (IV. Béla út), a Kalcit Motel (IV. Béla út), a Tök-Ász Vendégház (Bocskai I. u. 9.), a Viktória Vendégház (Vasút út 1.), illetve vannak magánszálláshely-szolgáltatók is.

1.14.5.2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)

- Lakóterületek (kisvárosias, kertvárosias, falusias)
  - beépítési mód: jellemzően oldalhatáron álló, ritkább esetben szabadonálló
  - beépítési mérték: 30%, illetve kisebb mértékű
  - szintterület sűrűség: 0,5-1,2

- Településközponti területek
  - beépítési mód: funkciótól függően oldalhatáron álló vagy szabadonálló
  - beépítési mérték: 30%-50% közötti mértékű
  - szintterület sűrűség: 1,0

- Gazdasági területek
  - beépítési mód: szabadonálló
  - beépítési mérték: funkciótól függően 20%-50% közötti mértékű
  - szintterület sűrűség: 1-1,5

- Üdülő területek
  - beépítési mód: szabadonálló
  - beépítési mérték: 30%
  - szintterület sűrűség: 0,6

1.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom

A településen kevésbé jellemző a vertikális terjeszkedés, az épületállomány többnyire 4,5m – 6,0 m (földszintes, illetve 1 emeletes). Kivételt képez a gyári lakótelep, a templom, illetve az ipari-gazdasági terület, ahol 6 m-t meghaladó építménymagasság is található.

A tetőidomok többségében magas-tetők, melyek anyaga (piros cserép, szürke pala, zöld zsindely stb.) és formája széles skálán mozog. A technológiából eredendően a lakótelepen, illetve az ipari park területen lapos-tetős épületállomány is fellelhető.

12. kép
Május 1. utcából látható környezet

13. kép
IV. Béla út

14. kép
József Attila u.

15. kép
Bélapátfalvi ipari park

1.14.5.4. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

16. kép

A város településképére nagy hatással van a domborzati adottság és a környezetben a jelentős mértékű erdőterület.

A település épületállományában nem jelenik meg a városias jelleg, ugyan az ipari park építményei nagyobb tömeget és sűrűbb beépítést képviselnek, de a lakásállomány többségében inkább falusias jellegűnek mondható. Hiányzik egy hangsúlyos városközpont is, ennek tervei ugyan már elkészültek, de a megvalósítás még várat magára.

1.14.6. Az épített környezet értékei

1.14.6.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag

Bélapátfalva Heves megye északkeleti szélén helyezkedik el, sokáig Borsod megyéhez tartozott. A település az észak-déli irányú Eger-patak völgyében, illetve az azt kísérő medence peremén alakult ki. Kialakulásában nagy szerepet játszott, hogy az Egerből északra induló jelentősebb utak az Eger-patak völgyében haladtak Jelenleg az Eger-Putnok országút, és vasútvonal halad keresztül a településen.

A település elnevezését a határában található ciszterci apátságról kapta. A Bél-kőtől északnyugtra épült 1240 előtt a Boldogságos Szűzről nevezett bélháromkúti cisztercita apátság, amely alatt az Apátfalvának hívott falu kialakult. A Bél- előtag a település nevében valószínűleg személynévi eredetű.

Bélapátfalva településszerkezetének legkorábbi rétege az Árpád-korra vezethető vissza. Az Árpád-korban a Bél nemzetség birtoka. A XIII. században az írott forrásokban Beel alakban szerepel. A XV. század elején említik először Apátfalvának. Az apátság épületegyüttese a lakott területtől távol helyezkedik el, így annak nincs hatása a településszerkezet alakulására.

Bélapátfalva jelenlegi településszerkezetében jól megfigyelhetőek az archaikus elemek. Az I. Katonai felmérés térképlapján látható, hogy a település központja a Putnokra vezető út mentén alakul ki. Az országútra merőleges keresztutcák a környező hegyekből lefutó patakok mentén jöttek létre a jelenlegi Apátsági út, Táncsics Mihály út és Május 1. utca vonalában. A település szerkezetét így út menti és patak menti morfológiai sajátosságok jellemzik.

A putnoki országút és az apátsághoz vezető út kereszteződésében alakul ki a település történeti központja, a jelenlegi római katolikus templom környezetében.

A XX. század elején készült IV. Katonai felmérés térképlapja alapján megállapíthatjuk, hogy a település egészen ez idáig őrizte a XVIII. században kialakult szerkezetét.

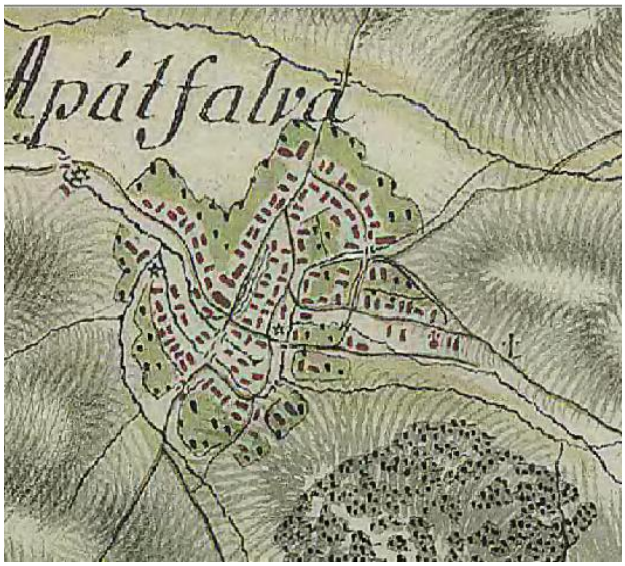

17. kép

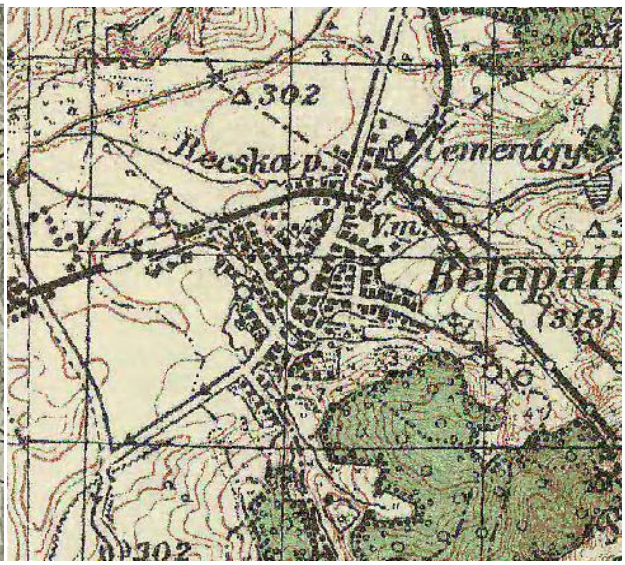

18. kép

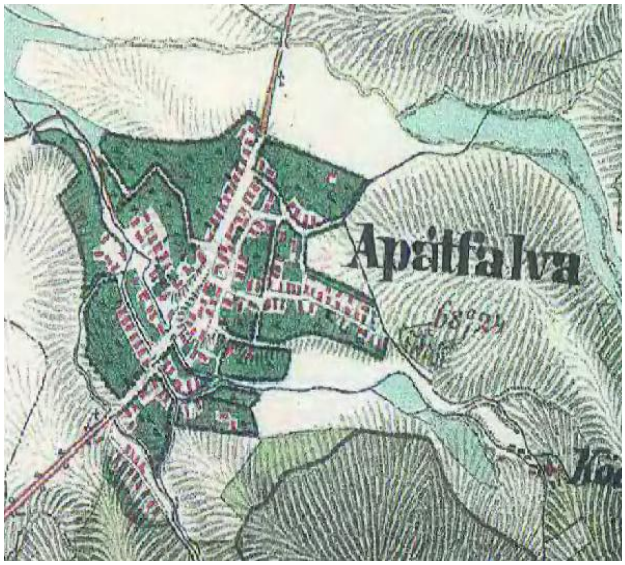

19. kép

Bélapátfalva térképe a XX. század elején

20. kép

A település képe napjainkban

Az új beépítések a cementgyár telepítéséhez kapcsolódnak. Ezek egy része közvetlenül a cementgyár szomszédságában találhatóak: Alkotmány utca, Sport utca. További új beépítések a település déli, délnyugati részén figyelhetők meg, ahol az Arany János utca, Jókai Mór utca, Kossuth Lajos utca szabályos hálózatot alkot.

A településközponttól elkülönülve, üde színfoltot jelent a Gyári tó körül kiépülő üdülőövezet.

A jelenlegi településkép meghatározó eleme a napjainkban már nem működő cementgyár.

1.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

A XIX. századi lecsapolási munkák megkezdése előtt az ország vízben gazdag táj volt. Számos ér, patak, folyás, folyócska kanyargott itt, amelyek vízmentes magas partjai pedig kiváló körülményeket kínáltak a régészeti korokban a megtelepüléshez.

Bélapátfalva az Eger-patak völgyében jött létre, igen kedvező természeti feltételek mellett, határát számos, a környező hegyekből lefutó patak völgye tagolja. Bélapátfalva nem tartozik a régészeti szempontból jól kutatott területek közé. A település határában szisztematikus régészeti topográfiai kutatások még nem történtek, így nem került feltérképezésre a település teljes határa. A mellékelt lista csak egy reprezentatív mintavételnek tekinthető, és nem szabad azt a következtetést levonni belőle, hogy ismerjük Bélapátfalva közigazgatási határában található valamennyi régészeti lelőhelyet. A földmunkával járó beruházások tervezése során mindenképpen figyelembe kell venni, hogy a jelenleg lehatárolt területeken kívül is kell régészeti leletek előkerülésére számítani. A fenti körülményt ma már a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény is tükrözi, hiszen a jogszabály legutóbbi módosítása megkülönbözteti a régészeti lelőhely és a nyilvántartott régészeti lelőhely fogalmát.

A településen komoly örökségvédelmi kockázatot jelenthetnek a zöld mezős beruházások. Ahogyan fentebb említettük, Bélapátfalva nem tartozik a régészeti szempontból jól kutatott települések közé, így újabb régészeti lelőhelyre gyakorlatilag a település határában bárhol rá lehet bukkanni különböző földmunkák során. A nagy felületű zöldmezős beruházásoknál mindenképpen számolni kell régészeti lelőhelyek előkerülésével, így különösen fontosnak tartjuk, hogy a zöldmezős beruházások előkészítésénél nagy hangsúlyt kapjon a régészeti örökség felmérése. Javasoljuk, hogy az ilyen típusú beruházások esetén a tervezés legkorábbi fázisában készüljön el a próbafeltárást is magába foglaló előzetes régészeti dokumentáció, ugyanis csak ennek a dokumentációnak a segítségével lehet csökkenteni a régészeti örökség által jelentett kockázatot. Javasoljuk, hogy a vállalkozások telephelyeinek kiválasztása során a régészeti örökségvédelmi szempontokat is vegyék figyelembe.

A régészeti örökségvédelmi kockázat tovább csökkenthető már korábban kialakított telephelyek korszerűsítésével, azaz a barna mezős beruházások ösztönzésével.

Bélapátfalva közigazgatási határában található nyilvántartott régészeti lelőhelyek

azonosító	név	Helyrajzi szám
76531	Kelemenszéke, nyugati halomcsoport	0136
84405	Peresznye- lápa	0136
84401	Koros- kő	0212, 0211, 0206, 071, 070

23. táblázat

Bélapátfalva közigazgatási határában miniszteri rendelettel védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek

A 46752/1972. számú MM rendelet a ciszterci nemzetségi monostor lelőhelyét, az 1620-121/1951. számú KM rendelet a Töröksánc nevű régészeti lelőhelyet nyilvánította védett régészeti lelőhellyé.

azonosító	név	rendelet	helyrajzi szám
42904	Ciszterci nemzetségi monostor	46752/1972. MM	0185/1
33211	Töröksánc	1620-121/1951 KM	0164/1, 0170/2, 0136, 0135, 0128/2

24. táblázat

A védetté nyilvánított régészeti lelőhelyen minden olyan tevékenység végzése tilos, amely a lelőhely állapotromlásához vezethet. A kulturális örökség védelmére vonatkozó hatályos jogszabályok szerint a védett régészeti lelőhelyeken minden 30 cm-t meghaladó földmunka, tereprendezés, feltöltés örökségvédelmi engedély köteles tevékenységnek minősül. Az engedélyezést a megyei kormányhivatalok megyeszékhelyen működő járási építésügyi és örökségvédelmi hivatalai folytatják le.

Bélapátfalva közigazgatási határában húzódó régészeti érdekű területek

A római katolikus templom környezete

A középkori oklevelek említik a középkori béli plébániát, temploma a pápai tizedjegyzékben is szerepel. A történeti forrásokból azt is tudjuk, hogy a jelenlegi római katolikus templom elődje fából épült. A templom épülete a település középkori központjában áll, amelynek eredeti helyzetére a jelenlegi katolikus templom, valamint a szomszédságában álló plébániaház utal. A templom helyén, illetve a település középkori központjában régészeti kutatás még nem folyt. Ennek következtében nem ismerjük a középkori templom és a körötte elhelyezkedő középkori település pontos kiterjedését, és alaprajzát. A római katolikus templom felújítása során is számítani kell a középkori templom maradványainak előkerülésére.

A középkori település maradványait a belterületen modern építési törmelék borítja, amelynek vastagságát régészeti kutatás hiányában nem ismerjük, azonban azt valószínűsíthetjük, hogy egy-egy építkezés pinceszintjén már lehet számítani késő középkori-kora újkori településmaradványok előkerülésére. A fentieknek megfelelően a település központjában, a mélyebb alapozási síkkal rendelkező építkezések esetén különös gonddal kell eljárni. Az építkezések földmunkáihoz pedig javasolt a régészeti felügyelet megrendelése.

Bélapátfalva határában további régészeti érdekű területeket találunk az egykori élővíz folyások magas partjain. Melés-patak, Recska-patak, Hársas-völgy, Mogyorósdi-völgy, Csiga-völgy, Mocsolyás-völgy, Péter-völgy, Péter-völgyi-patak, Csorda-kút-lápa, Piszkó-berke, Sáros-lápa, Bor-kút-völgy, Áldozó-völgy, Lak-völgy teljes Bélapátfalva közigazgatási határába eső szakasza, illetve annak vízmentes magas partja régészeti érdekű területnek minősül, ahol

a kulturális örökség védelméről szóló törvény értelmében régészeti leletek előkerülésére kell számítani.

1.14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

Bélapátfalva településszerkezetére és települési arculatára a kettősség jellemző. Bélapátfalva településszerkezetében, az utcák vonalvezetésében számos archaikus vonást őriz. A IV. Béla utca, az Apátság utca vonalvezetése őrzi a XVIII. században rögzült utcák futását.

Bélapátfalva helyi egyedi arculatot biztosító építészeti elemei a történeti településközpontban csoportosulnak. Bélapátfalva Város Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2012. (XII. 01.) önkormányzati rendelete Bélapátfalva Város Helyi Építési Szabályzatáról számos itt található épületet javasol helyi védelem alá vonni (IV. Béla utca 29. 30. 53. 74. Apátság út 24. 26. 28. 30. 39. 43. Szabadság utca 8. 16.).

Ezeken a településrészeken az 1960-as 1970-es években épült kockaházak mellett még nagy számban fellelhetőek a helyi népi építészeti jellegzetességeket mutató épületek. A helyi népi építészeti karaktert a hosszúházas beépítési mód, az oldaltornácos, kontyolt nyeregtetős kialakítás képviseli. Itt koncentrálódnak a helyi védelemre javasolt épületek, ugyanis a település önkormányzata felismerte a történeti településkép megőrzésének fontosságát.

A helyi, egyedi arculatot biztosító házaknál komoly kockázatot jelent az öreg épületek korszerűsítési igénye. Fontosnak tartjuk, hogy a hatályos településrendezési eszközökben megfogalmazott helyi építési szabályok tudják biztosítani, hogy a településkép szempontjából értékes épületek esetén az örökségvédelmi szempontok teljes körű figyelembevételével történhessen meg azok modernizálása. A helyi szempontból értékes épületek esetén az egyedi arculatot, eredeti arányokat, homlokzati beosztásokat, nyíláskiosztást megtartó korszerűsítések, felújítások valósulhassanak meg. A nem egyházi épületek esetén a legnehezebb feladat a mai XXI. századi funkció megtalálása, amely szinte az egyedüli biztosítéka ezen régi épületek fennmaradásának. A megtalált funkció mellett fontos szerepet játszik még az új funkcióhoz kapcsolódóan az épületek modernizálása, esetleges bővítése, amelyet csak az épületek építészeti értékeinek figyelembevételével, hangsúlyozásával, megőrzésével lehet megvalósítani. Az igen kevés országosan védett értékek mellett jobban kellene tudatosítani a város arculata szempontjából fontos, a környezet minőségére kisugárzó hatással bíró építészeti értékeket.

A szocialista iparosítás azonban jelentős hatással volt a településkép változására. A település északi szélén megjelenő nagykiterjedésű ipartelep, és a hozzá kapcsolódó lakótelepek megjelenése átalakította az addig uralkodóan falusias jellegű arculatot.

A településre érkezés során feltáruló városkép szempontjából továbbra is meghatározó elem a ciszterci apátsági templom épülete.

1.14.6.4. Világörökségi és világörökségi várományos terület

Világörökségi és világörökségi várományos terület nem található Bélapátfalva határában.

1.14.6.5. Műemlék, műemlékegyüttes

Ciszterci apátsági templom, műemléki törzsszám: 2131, 0185/1 hrsz.
Háromhajós, keletelt bazilika, egyenes szentélyzáródással és keresztházzal. Első építési periódusa román stílusban épült a XIII. század közepén, a templom építését a XIV. század folyamán fejezték be.

Gilitka, Szent-Anna kápolna, műemléki törzsszám: 9485, 0214/2 hrsz
A településtől mintegy 3 kilométerre, a Gilitka-patak völgyében álló, lesarkított négyzetalaprajzú, egyterű manzárdtetős kápolna.

1.14.6.6. Műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely

Bélapátfalva közigazgatási határában a műemlékvédelem sajátos tárgyai közé sorolt történeti kert, temető és temetkezési hely nem található.

1.14.6.7. Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

Bélapátfalva területén műemléki terület, történeti táj, műemléki jelentőségű terület nem került kijelölésre.

Az 1950-ben országos műemléki védelem alá helyezett ciszterci apátsági templom esetén jogszabály határozza meg műemléki környezetét. A 5671/1968. OMF rendelet az alábbi helyrajzi számú ingatlanokra terjeszti ki az apátsági templom műemléki környezetét: 0187/2, 0189/4, 0185/1, 0186, 0189/17, 0189/16, 0189/3, 0189/15, 0189/14, 0189/13, 241, 240/2, 0183/5, 0183/6, 0183/7, 0184, 0187/1, 0188, 0185/2, 0183/9, 0183/8, 0183/2, 0183/13, 0183/14, 0183/10.

A szintén országos műemléki védelem alatt álló Gilitka-kápolna műemléki környezetének megrajzolásakor a kulturális örökség védelméről szóló 2001. LXIV. törvény rendelkezései az irányadóak.

1.14.6.8. Nemzeti emlékhely

Bélapátfalva területén a kulturális örökség védelméről szóló 2001. LXIV. törvény alapján kijelölt nemzeti emlékhely nem található.

1.14.6.9. Helyi védelem

Bélapátfalva Város Önkormányzat 11/2008. (IV. 29.) rendelete a helyi értékek védelméről helyi védelem alá helyezi a IV. Béla út 38. szám alatti, 833/2 hrsz-ú ingatlanon álló épületet.

Megfontolásra javasoljuk, hogy azokban az esetekben, ahol az épület egésze nem hordoz jelentősebb építészeti értéket, de egyes épületrészei, épületelemei helyi szempontból értékesek, akkor csak az értékes épületrészek, épületelemek kerüljenek helyi védelem alá.

Bélapátfalva területén igen kevés országos védelem alatt álló műemléképület található. Mindkét műemlék épület azonban a belterületen kívül található, így azok a település képére jelentős hatással nem bírnak. Fontosnak tartjuk, hogy a helyi településképet, településkarakter befolyásoló, a helyi építészeti hagyományokat tükröző épületek helyi védelem alá kerüljenek. Ezek az épületek ugyanis elsősorban a település szempontjából fontosak és értékesek, az országos műemlékvédelmi kritériumoknak nem felelnek meg, azonban meghatározó utcaképi jelentőséggel bírnak.

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

A város lakásállományának építési év szerinti csoportosítását mutatja az ábra, amelyből megállapítható, hogy igen alacsony az új építésű lakóházak száma, aránya. A lakások 92,5%-a még a rendszerváltás előtt épült, 1990 óta mindössze a lakásállomány 7,5%-a. Az új építési engedély kérelmek száma csekély és csökkenő tendenciát mutat; illetve az engedélyek nem mindig járnak építéssel.

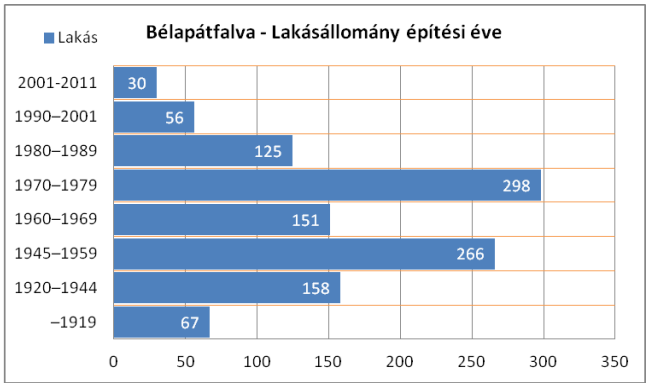

159. grafikon

Az utóbbi évek szűkös pályázati forrásai miatt a lakások jelentős részében a felújítás, korszerűsítés elmaradt, ugyanakkor a lakosság környezettudatosságának javulásával és a családi rezsiköltségek visszafogása érdekében szükségesek a nyílászárók felújítása, szükség esetén cseréje, fűtési rendszerek, kazánok cseréje; tetőfedések javítása, kémények ellenőrzése, homlokzati szigetelés stb.

A komfortosságra vonatkozó statisztika szerint a lakásállomány 60%-ot meghaladó része összkomfortos *{legalább egy 12 m^2-t meghaladó alapterületű lakószobával, főzőhelyiséggel, fürdőhelyiséggel és WC-vel, közművesítettséggel, melegvíz-ellátással és központi fűtési móddal rendelkezik}*, és közel negyede komfortos *{legalább egy 12 m^2-t meghaladó alapterületű lakószobával, főző helyiséggel, fürdőhelyiséggel és WC-vel, valamint közművesítettséggel, melegvíz-ellátással és egyedi fűtési móddal rendelkezik.}*

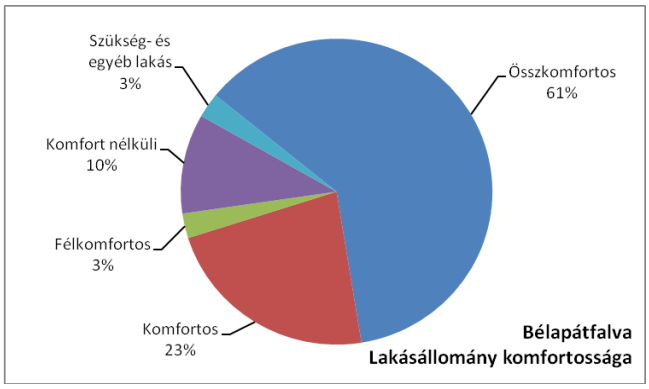

160. grafikon

Az alacsonyabb komfortfokozatú lakásállomány részaránya 16%.

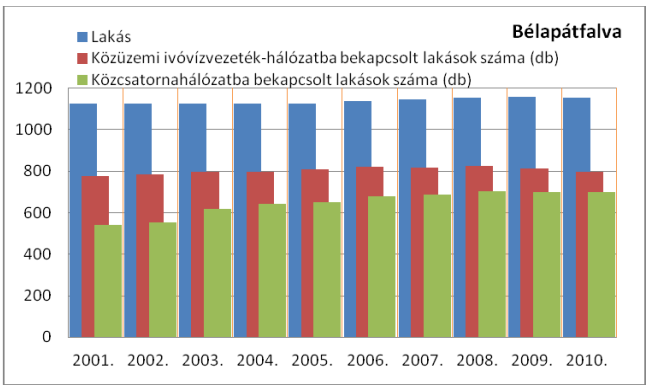

161. grafikon

A lakásállományt, a vezetékes ivóvíz-hálózatra, illetve közcsatorna hálózatra rákötött lakások számának alakulását mutatja az ábra. A közműhálózatra rákötött lakások száma messze elmarad a kívánatostól (víz: 69%; szennyvíz: 61%), annak ellenére, hogy a hálózatok kiépültek.

Az egy lakásra jutó állandó lakosság száma csökkenő tendenciát mutat, 2001-ben 100 lakásra átlagosan 310 fő jutott, 2010-ben már csak 280 fő.

1.15. KÖZLEKEDÉS

1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Bélapátfalvának nincs közvetlen főúthálózati kapcsolata, a Kerecsend – Eger – Putnok 25. sz. főútvonal a településtől nyugatra 5 km-re halad el. Megközelítése a 2506 jelű összekötő úton lehetséges a 25. és 26. sz. főutak felől, a 2507 jelű összekötő út a település nyugati határát érinti, amely felől a 25305 jelű bekötő úton érhető el a belterület.

Bélapátfalva vasúti kapcsolata a 87. számú Eger – Putnok vasútvonal, jelenleg csak Eger és Szilvásvárad között van személyszállítás.

Egyvágányú, mellékvonal, két kapcsolata van Bélapátfalva vasútállomás a belterület ÉNy-i részén és Bélapátfalvi Cementgyár megálló a 2506 jelű út keresztezésénél.

Eger felől a fő utasforgalmi kapcsolat a 25. sz. főúton és 2506 jelű úton közlekedő Volán járata.

1.15.2. Közúti közlekedés

A 2506 jelű úton (IV. Béla út) bonyolódik le a település belső forgalmának jelentős része is, de az átmenő forgalom nagyobb a városközpontban a helyi forgalomnál.

Az út kialakítása a központot két területegységre vágja el, a Május 1. utca és a vasúti átjáró közötti szakaszon átépítést igényel, a gyalogos forgalom biztonságának növelésével, az intézmények sűrűsödési helye környezetében a parkolás és kiszolgáló forgalom rendezésével.

A Május 1. út a 25305 jelű út belterületi szakasza a vasútállomás közúti kapcsolata, az út a vasútvonalat szintben keresztezi.

A települési utak kiszolgáló utak hálózati hierarchia nélkül. Fontosabb útvonal az Apátság út amely az idegenforgalmi szempontból jelentős apátság megközelítését biztosítják.

1.15.3. Közösségi közlekedés

A település kiterjedése miatt az országos közutakon közlekedő helyközi autóbuszjáratok megfelelő területi ellátást biztosítanak. A 2506 jelű út átkelési szakaszán a megálló távolság átlagosan 400 m, a járatok átlagosan 20 – 30 perces követési idővel közlekednek.

1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

Meglevő kerékpáros hálózati elem a Bélapátfalva – Szilvásvárad kerékpárút a 2506 jelű út mentén.

A 2506 jelű úton a városközpontban elsősorban a keresztező gyalogos forgalom biztonságosabb átvezetése szükséges.

1.15.5. Parkolás

Közterületi parkolási igény a 2506 jelű út menti intézményeknél jelentkezik. A Május 1. utca csomópontjánál levő és a központban a szerviz úton kialakított parkolók rendezése szükséges.

A vasútállomásnál kiépített parkoló nincs, de P+R rendszerű forgalom nem várható.

Az apátsághoz épített sétány kezdőpontjánál, közcélú parkoló lett kialakítva.

SWOT

Erősségek	Gyengeségek
	- A IV. Béla út átmenő forgalmának hatása
Lehetőségek	**Veszélyek**
- A vasútvonal fejlesztése - A IV. Béla út városközponti szakasz rendezése	- Közlekedési fejlesztések elmaradása

1.16. KÖZMŰVESÍTÉS

1.16.1. Víziközművek

1.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás)

A település közműves vezetékes vízellátása megoldott. A vízellátó rendszer üzemeltetője az Észak-magyarországi Regionális Vízmű zRt., melynek központja Kazincbarcikán, területi központja pedig Bélapátfalván található. A térség települései – így Bélapátfalva is – összeköttetésben állnak a térségen áthaladó regionális távvezeték rendszerrel, amely a Lázbérci tározó vízművétől kiindulva Borsodnádasdig ill. Bükkszenterzsébetig mint végpontig szállítja a vizet. A rendszerbe csatlakozik Szilvásvárad, Bélapátfalva és Mónosbél karsztvizeinek fölöslege is (amit nem használnak fel). A helyben termelt karsztvíz minősége megfelel.

A vízjogi engedélyben szereplő engedélyezett kapacitás adatok:

- Bélapátfalva Karszttáró: 360 m^3/d
- Bélapátfalva Apátsági források: 35 m^3/d
- Lázbérc felől vízátvétel: 3840 m^3/d

A lakosság vízfelhasználás takarékos mivel a kerti locsoláshoz, az állatok itatásához, egyéb nem szociális jellegű felhasználáshoz saját meglévő ásott vagy fúrt talajvíz kútjaikat használják jellemzően.

A település vízellátási adatait az alábbi táblázat tartalmazza. (Forrás: TEIR)

	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Összes szolgáltatott víz mennyisége (m^3/év)	118.000	116.000	110.000	99.000	99.000	95.000
Ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	826	813	797	793	792	828
Vezeték hossza (km)	16	17	23	23	32	28

25. táblázat

Bélapátfalva város közigazgatási területe a felszín alatti vizek állapota szempontjából fokozottan érzékeny kategóriába tartozik. A város a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőségi területek közé tartozik, a települések szennyeződés érzékenységi besorolásában ”A” fokozottan érzékeny terület.

Ivóvízbázis-védelem

Heves megye területének mintegy 20 %-a a szennyezésre különösen érzékeny kiemelt felszín alatti vízminőség-védelmi terület (Bükk-hegység, Mátraalja-Bükkalja térsége). Az ivóvízbázisok védelmére vonatkozó 2243/1995. (VIII. 31.) Korm. határozat előírásai szerint a megyében 29 kijelölt sérülékeny vízbázis biztonságba helyezését kell megoldani – köztük Bélapátfalva területén is. A tényfeltáró diagnosztikai munka a Vízügyi Igazgatóság koordinálásával megkezdődött. Az új védőterület diagnosztikára alapozott kijelölése folyamatban van.

Az ivóvízbázis jelenlegi paraméterei szerint a várható mennyiségi igények kielégítését hosszabb távon is biztosítják. A vízminőség védelmét általánosan a szennyező források felszámolásával, közműszempontból a csatornázottság további növelésével, a szennyezési lehetőségek kizárásával kell megoldani.

Fejlesztési feladat a Tókörnyék vízellátásának biztosítása.

Hálózat azbeszt és műanyag csőből készült. A hálózaton folyamatos karbantartás, felújítás történik. A települési gerinchálózat egy része azbesztcement anyagú nyomócsövekből készült. Az azbeszt egészségkárosító hatású – vízben történő kioldódódás miatt. Az azbesztcement szálak egészségkárosító hatása közismert, mely vízben kioldódva fejti ki egészségkárosító hatását.

A város távlati fejlődésének biztosítása, a lakosság és az ellátott települések megfelelő minőségi és mennyiségi ivóvízellátásának biztosítása érdekében szükséges a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátását szolgáló vízlétesímények és vízbázisok hidrogeológiai védőterületein a terület felhasználási és építését korlátozó szabályainak figyelembe vétele. Az ingatlanhasznosítási és fejlesztési lehetőségek és alternatívák vizsgálata során fontos figyelmet fordítani ezen szempontra. A részletes előírásokat a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátását szolgáló vízilétesímények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet tartalmazza.

1.16.1.2. Szennyvízelvezetés

A szennyvízelvezetés és tisztítás feladatait Észak-magyarországi Regionális Vízmű zRt., Keleti Szennyvíztisztítási Divízió látja el, melynek központja Kazincbarcikán, területi központja pedig Bélapátfalván található.

Itt működő szennyvíztisztító telepet a közelmúltban újították fel. A működtetett technológia (biológiai denitrifikáló és foszfor eltávolító) rendszer kapacitása: 1200 m^3/nap. A jelenlegi aktuális terhelés: 600-800 m^3/nap között változik. Mivel a településen a kiemelten védendő, tápanyagokra érzékeny vizek nitrát- és foszforterhelését csökkenteni kell, ezért igen kedvező, hogy a települési szennyvíztisztító telep a harmadik fokozatú (nitrogén és foszfor eltávolító) szennyvíztisztításra alkalmas.

A telep folyékony települési hulladékot is fogad.

A megépített szennyvízcsatorna hálózat elválasztott rendszerű, gravitációs csatorna, a domborzati illetve talajvízviszonyok miatt szükséges közbenső átemelőkkel.

A település szennyvízhálózatának adatait az alábbi táblázat tartalmazza. (Forrás: TEIR)

	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Összes elvezett szennyvíz mennyisége (m^3/év)	103.000	101.000	96.000	86.000	95.000	86.000
Szennyvízhálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	701	698	700	700	725	765
Csatorna hossza (km)	7	8	8	8	16	16

26. táblázat

Törekedni kell a település teljes területén a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítésére, a rácsatlakozási arány teljessé tételére, az egyedi szennyvíztárolók, szikkasztók felszámolására.

A Gyári tó vízminőségét veszélyezteti a tó mellett kiépült üdülőterület csatornázatlan nyaralói.

Hosszú távú cél, hogy az élővizekbe jutó tápanyag terhelés a legkisebb mértékű legyen – a jelenlegi szint alá kell csökkenteni - a kibocsátott szennyvizek feltehető növekedése mellett is. El kell érni, hogy mérgező anyagokat tartalmazó szennyvizek ne jussanak a kommunális szennyvízbe.

Az Eger patak teljes vízgyűjtőterületén a harmadik fokozatú szennyvíztisztítást kell biztosítani.

Célállapotként Eger fölött tartósan a II. o. minőséget, illetve annak javítását kell biztosítani.

27. térkép
Bélapátfalva szennyvízhálózata
(Forrás : ÉRV ZRT.)

1.16.1.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A településen a csapadékvíz elvezetés nyíltárkosan került megoldásra. A kiépített árkok nem rendelkeznek burkolattal. Az árkok egy részét betemették, a meglévők karbantartása sem biztosított. A nyílt árkokat hosszabb-rövidebb szakaszokon a zárt csatorna szakaszok kötik össze. A település több utcájában az összegyűlt csapadék nem kerül elvezetésre – helyben történik a szikkasztása. A területen a domboldalak felőli övárkok nem épültek ki. A felszíni vízelvezetés a település majd minden utcájában felújításra szorul.

Az összegyűjtött csapadékvíz fő befogadója Recska és a Nagyszoros patak.

Fejlesztési feladatok:

- IV. Béla út, Arany J. u., Bartók B. u., Gyár u., Vörösmarty u. felszíni vízelvezetés,
- Móricz Zs. u. – Arany J. u.- Jókai u. összekötő szakasz felszíni vízelvezetése,
- a Petőfi S. utca Ipari Parki részében a vízelvezetési problémák megoldása,
- Mártírok u. -Bajcsy- Zs. E. u. útkapcsolatban áteresz építése.

A települési vízrendezés fő feladata a települést fenyegető vízkárok megelőzése és elhárítása. A település domborzati viszonyait és hidrológiai adottságát tekintve a rövid összegyülekezési idő, valamint a változó csapadékintenzitás miatt a lehetséges vízkárok közül kiemelten kezelendő a felszínen lefolyó csapadékvíz biztonságos elvezetése.

A csapadékvíz megfelelő elvezetése a beépített területekről a közúthálózat, közterületek használhatóságának jelentős minőségváltozását eredményezi, az épített környezet műszaki állapotának megőrzésében játszik szerepet.

Vízgazdálkodás:

A kistáj része a Bükk-fennsík alatti karsztvíz rendszerének, forrásai abból kapják a vizüket. A vízmennyiséget a hó olvadása és az esőzés mennyisége közvetlenül befolyásolja.

A vízfolyásokról nincsenek pontos adataink, csak a Bélapátfalvi Háromkút-forrás adatai alapján ítélhető felőlük, mint nagy vízhozam-ingadozású, de állandó vizű, karsztos jellegű patakokról.

A völgytalpak árterületei csak ritkán és rövid ideig kerülnek víz alá. A terület említésre méltó állóvize a Gyári tó, melynek feladata a hordalék visszatartása, tárolása.

Talajvíz-előfordulás csak a völgyekben van 4-6 m közötti mélységben fordul elő. Mennyiségileg jelentéktelen. A rétegvíz mennyisége sem jelentős, nem éri el az 50 l/s-ot. Mind vastartalma, mind keménysége nagy. Az artézi kutak száma is, vize is kevés. A talajvíz erősen nitrátosodott.

Vízgazdálkodás szempontjából az elsődleges cél környezetvédelmi jellegű: a karsztvíz-bázisok védelme. Mivel a vízbázis területe védett természeti területen fekszik, ezért biztosítottnak

tekinthető a karsztvizek minőségének védelme. A településen keresztülhaladó patakok medre nagyrészt természetes állapotú.

Felszíni vizek:

Bélapátfalva város közigazgatási területén az alábbi vízfolyások találhatók:

Csiga patak
Lófőtetői patak
Váradi/Melés patak
Recska patak
Nagyszoros patak

A patakok vízminőségi állapota megfelelő. A patakok az Eger patak vízgyűjtő területéjhez tartoznak.

A településen áthaladó patakok csaknem teljes szakasza magántelkek végében folyik el, közterületről alig megközelíthetőek. Környezetük vagy kertművelés alatt áll, vagy rendezetlen állapotú.

Nagyobb állóvíz bélapátfalvi Gyári tó. Ennek vízminőségét veszélyezteti a tó melletti csatorna hálózattal nem rendelkező üdülő terület. A tó horgászati és pihenési célt szolgál.

A város keleti területei a Bükki Nemzeti Park területére esnek.

Az Eger patak Eger fölötti szakaszán ill. annak vízgyűjtő területén tartósan az ÉVIZIG által meghatározott vízminőséget kell biztosítani.

A település területén a K-i, DK-i dombokról lefolyó csapadék és annak hordalékának kizárása, a kártételek megelőzése érdekében övárkokat célszerű a belterület határának közelében létesíteni.

Felszíni vizek vízminőség védelmi vízgyűjtő területének övezete – Forrás: Heves Megye TRT

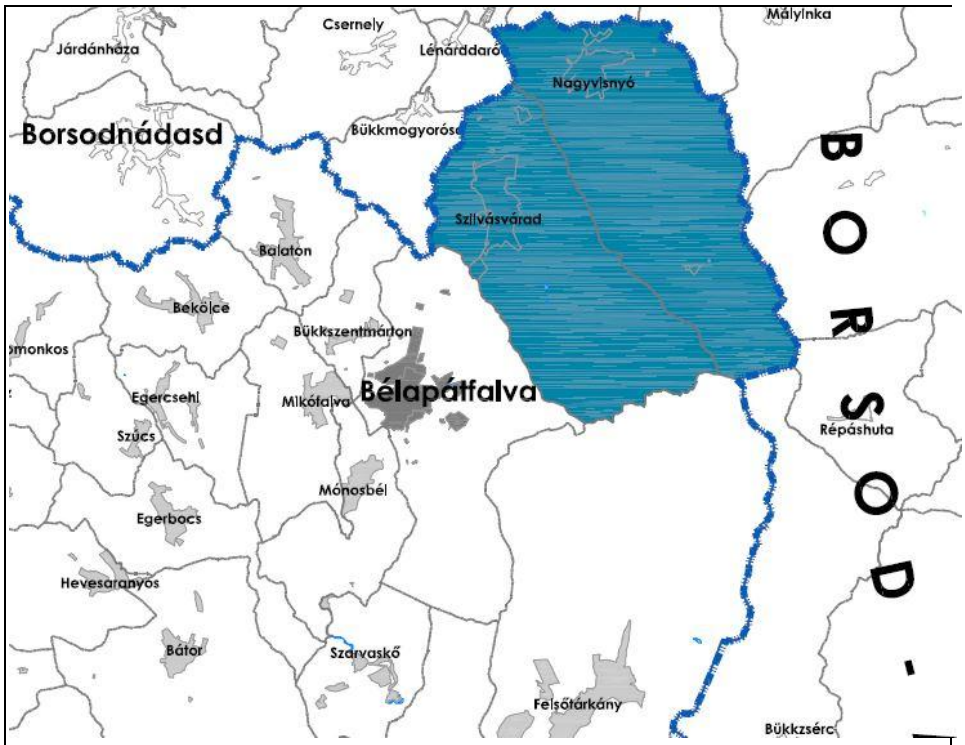

28. térkép

Jelmagyarázat

Felszíni vizek vízminőség védelmi vízgyűjtő területének övezete

Felszín alatti vizek:

Bélapátfalva közigazgatási területének egy része különösen érzékeny felszín alatti vízminőségi területen helyezkedik el. A felszín alatti vizek védelme érdekében kijelölt védőterületek (sérülékeny környezetű karsztvízbázis övezete, hidrogeológiai védőterület) érintik a település külterületét, melyeken a megyei rendezési tervben meghatározott előírások betartása az irányadó.

Bélapátfalva a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny területeken levő települések, és kiemelten érzékeny felszín alatti területű települések közzé tartozik., a települések szennyeződés érzékenységi besorolásában ”A” fokozottan érzékeny terület.

Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területe – Forrás: Heves Megye TRT

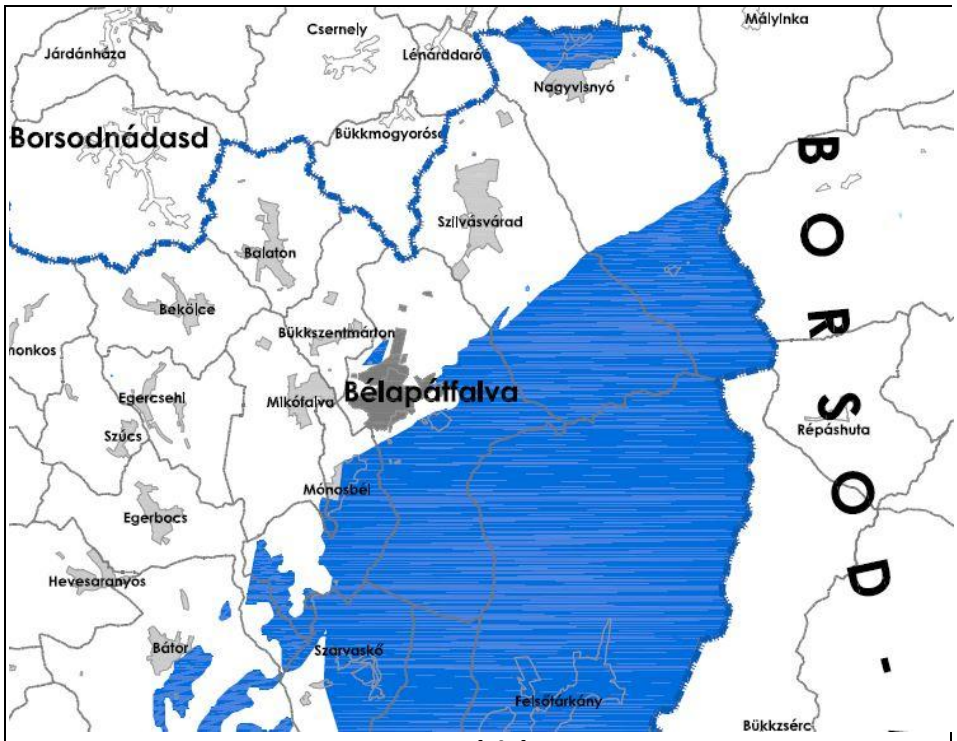

29. térkép

Jelmagyarázat

Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi övezet

A város távlati fejlődésének biztosítása, a lakosság és az ellátott települések megfelelő minőségi és mennyiségi ivóvízellátásának biztosítása érdekében szükséges a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátását szolgáló vízlétesítmények és vízbázisok hidrogeológiai védőterületein a terület felhasználási és építését korlátozó szabályainak figyelmébe vétele. Az ingatlanhasznosítási és fejlesztési lehetőségek és alternatívák vizsgálata során fontos figyelmet fordítani ezen szempontra. A részletes előírásokat a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátását szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet tartalmazza.

1.16.2. Energia

1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek)

Villamos energia

A középfeszültségű szabad vezetékek és földkábelek az ÉMÁSZ Nyrt. elosztóhálózatának részei, ezek több helyen magántelkeken haladnak. Ezek oldják meg közép/kisfeszültségű transzformátorokon keresztül a terület villamos energia ellátását és közvilágítását.

A meglévő középfeszültségű hálózatok alkalmasak a területek folyamatos energiaellátására.

Az ÉMÁSZ Nyrt. adatszolgáltatási szerint a települést 22 db /0,4 kV-os TR látja el villamos energiával. A villamos hálózatok főleg vasbeton és faoszlopon lévő légvezetékekkel vannak kialakítva, melyet folyamatosan légkábelre, illetve földkábelre építenek át.

A meglévő TR állomások leterheltségei és bővíthetőségei eltérőek. Kisebb átlagos fejlesztéseket az állomás jelenlegi állapotukban is elviselnek. TR cserével további bővítések hajthatóak végre. Nagyobb igények kielégítésére újabb TR állomást kell telepíteni.

A településen beton- és faoszlopokon elhelyezett út és közvilágítás található. A közvilágítási feladatokat az ÉMÁSZ Nyrt. látja el, a felépítmény az ő tulajdonukban van, az áramszolgáltatás költségét a város fizeti. A településen az alábbi közvilágítási fényforrások találhatóak: 4 db 60W-os fénycsöves lámpatest, 76 db 11W-os kompakt fénycsöves lámpatest, 6 db 18W-os kompakt fénycsöves lámpatest, 209 db 36W-os kompakt fénycsöves lámpatest, 54 db NA 70W-os lámpatest, 64 db NA 100W-os lámpatest, 6 db NA 250W-os lámpatest, és 3 db 500W-os lámpatest.

Köf/ Kif hálózat nyomvonal rajza.

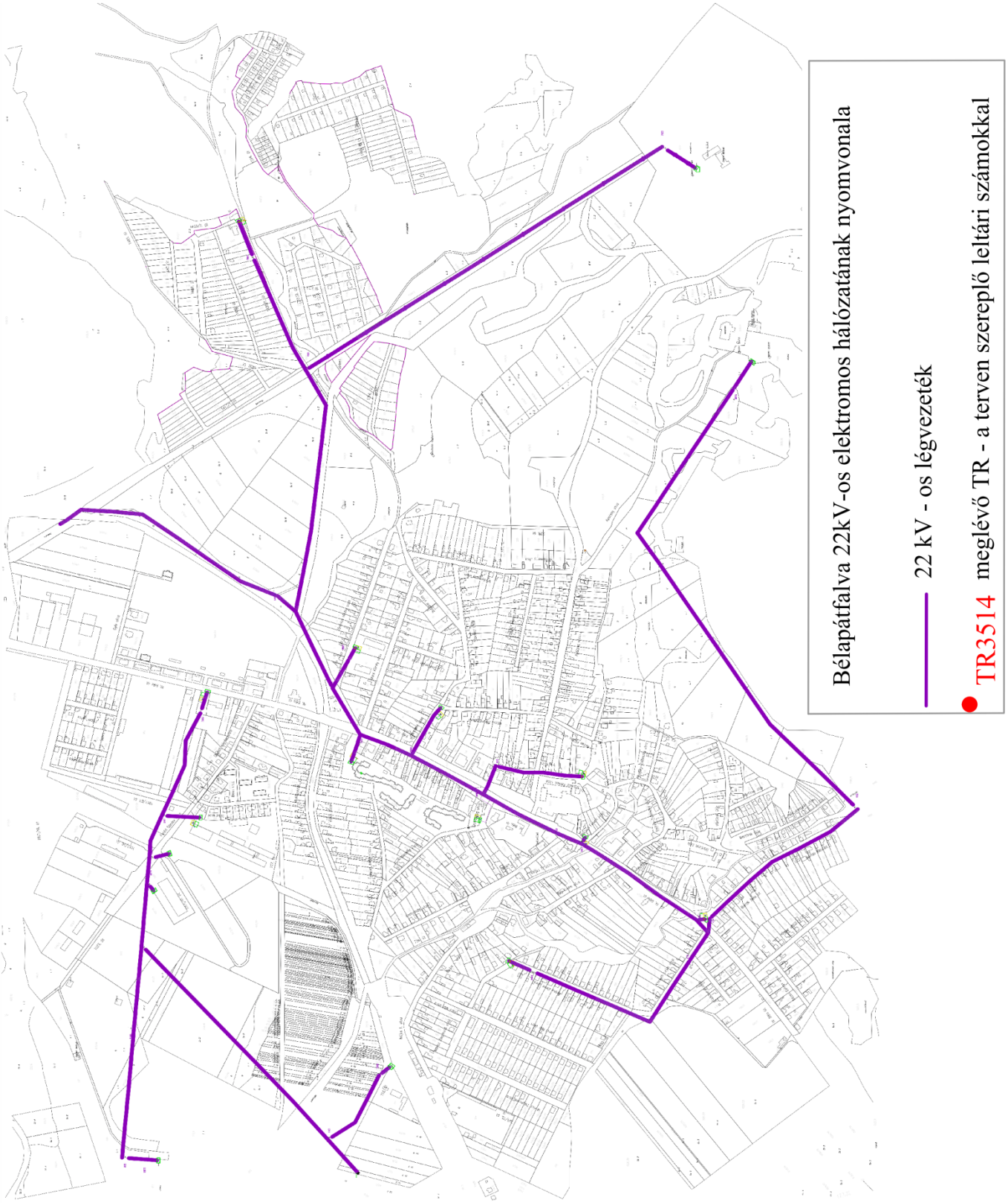

KÖF/KIF TR állomások listája.

30. térkép

TR állomás száma	TR állomás megnevezése	Tr. állomás típusa	Tr. gép teljesítménye
35606	Bélapátfalva Máv Állomás	BOTR	
93174	Bélapátfalva Halfeldolgozó (Pető Kft.)	BOTR	
93172	Bélkő KHT	ÉHTR	
35601	Bélapátfalva Bartók Béla tér 1.tr.	VOTR	
93173	Bélapátfalva Szennyvíztelep	BOTR	
35620	Bélapátfalva Volán (NYP Kft.)	BOTR	
35611	Bélapátfalva, Petőfi u (Szociális otthon) 11.tr	BOTR	
93176	Bélapátfalva Telekessy	FOTR	
35613	Bélapátfalva Pékség 13.tr.	BOTR	
35610	Bélapátfalva Gyógyszertár 10.tr.	BOTR	
35604	Bélapátfalva Bocskai utca 4.tr.	BOTR	
35608	Bélapátfalva Arany János utca 8.tr	BOTR	
35618	Bélapátfalva Gázfogadó (GOV)	BOTR	
35603	Bélapátfalva, Trafóházház 3.tr.	BOTR	
35607	Bélapátfalva Táncsics Mihály utca 7.tr.	BOTR	
35622	Bélapátfalva, Szikra Kft.	BOTR	
35623	Bélapátfalva, BÉCEM Kőbánya	BOTR	
35602	Bélapátfalva IV. Béla út Polg.Hiv 2	ÉHTR	
93175	Bélapátfalva Mária forrás	BOTR	
35616	Bélapátfalva Pünkösd	BOTR	
35609	Bélapátfalva Rákóczi Ferenc utca 9.tr.	BOTR	
35612	Bélapátfalva Gyári tó 12.tr.	BOTR	

27. táblázat

Földgázellátás

A település közigazgatási területét érinti az FGSZ Földgázszállító Zrt. (8600 Siófok, Tanácsház u. 5.) üzemeltetésében lévő fölgáz szállítóvezeték.

A településen jelenleg a TIGÁZ-DSO KFT a földgázszolgáltató engedélyes. A szállítói engedélyes az FGSZ zRT – kinek a kezelésében lévő gázszállító vezetékén - nagynyomású gázvezeték – a Bélapátfalva É-i részén megépült a gázátadó állomás. A gázátadó állomás a szállítóvezeték kilépési és egyben az elosztóhálózat belépési pontja. Itt történik a

nagynyomású földgáz nyomáscsökkentése és kiadása a TIGÁZ-DSO KFT, mint szolgáltatói engedélyes vezetékébe. Ezen az átvételi ponton történik a szolgáltatott gáz szagosítása, minőségének ellenőrzése és ezen paraméterek jegyzőkönyvezése.

Bélapátfalvai gázátadó állomáshoz csatlakozik még : Bekölce , Balaton , Bükkszentmárton , Mikófalva , Mónosbél , Nagyvisnyó , Szilvásvárad település is.

A gázátadó állomástól a település határáig külterületi elosztóvezeték hálózaton keresztül jut el a földgáz – nagyközép-nyomású szakasz.

Bélapátfalva város ellátását a gázfogadó állomás biztosítja. A gázfogadótól a lakóterületek felé kis- és középnyomású épült ki a városában. A belterület teljes területe így földgázzal ellátott. A településen acél és műanyag PE anyagú gázhálózat épült ki. A hálózat továbbfejlesztésre, újabb fogyasztók bekapcsolására lehetőség biztosított. A lakosság egy része azonban az életszínvonalbeli lehetőségek miatt, részben az emelkedő gázártól való félelem miatt, megmaradt a térség valódi, újratermelődő energia hordozója – a fa mellett.

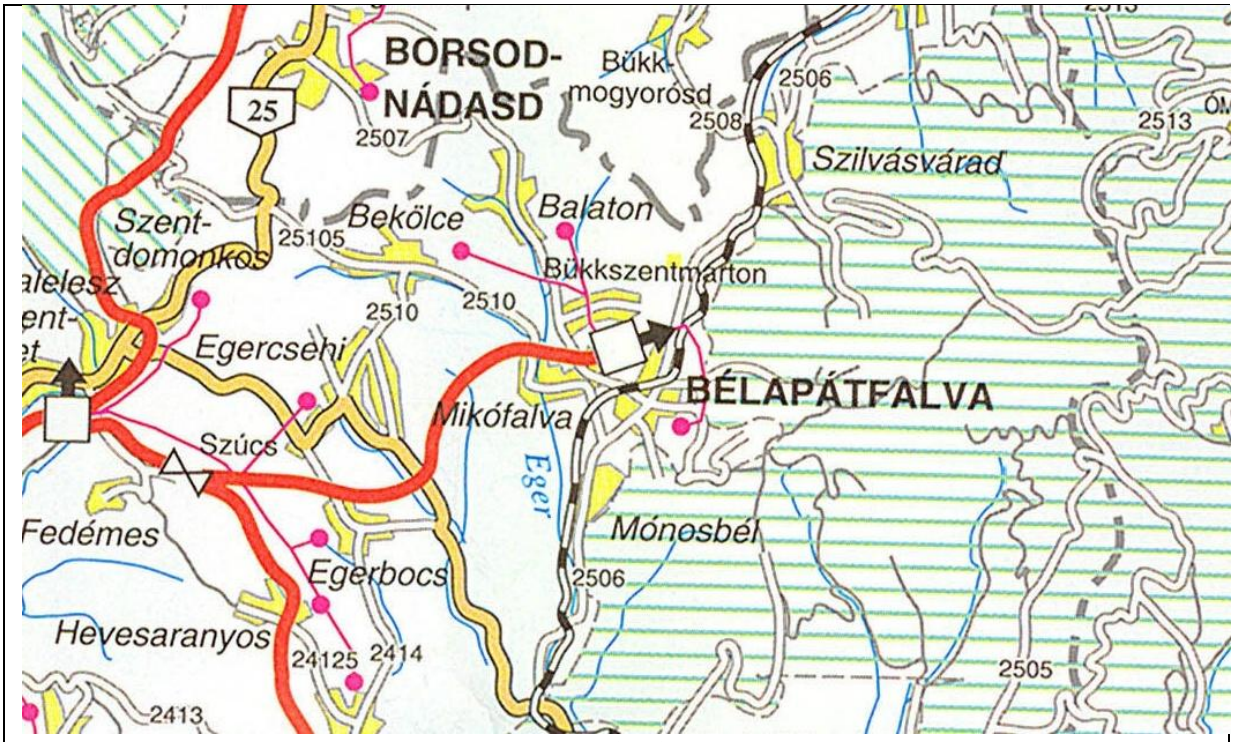

31. térkép

Bélapátfalva város külterületi gázvezetékei

A településen belül ahol középnyomású hálózati rendszerről történik az ellátás a kisnyomású gáz előállítása ingatlanonként telepítetett egyedi házi nyomáscsökkentő segítségével történik az ellátás.

A földgázhálózatra nem csatlakozó ingatlanok döntő hányadában a fűtési célú felhasználást egyéb módon - szén, fa - hasznosításával biztosítják. Főzési célra a palackos PB gáz használata a jellemző.

Bekötések számát és a földgázfogyasztást az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs rendszer segítségével a mellékelt táblázatokban mutatjuk be.

GÁZFOGYASZTÁS és BEKAPCSOLT LAKÁSOK , GÁZHÁLÓZAT HOSSZA:

	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Összes szolgáltatott gáz mennyisége (m^3/év)	2.048.000	1.865.000	1.847.000	1.532.000	1.641.000	1.539.000
Gázhálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	953	969	1.015	966	954	917
Gázhálózat hossza (km)	20	21	21	21	21	21

28. táblázat

BEKÖTÉSEK:

	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Lakossági:	960	965	953	969	1.015	966	954	917
Nem lakossági	68	70	73	68	69	71	69	68
Összesen	1.028	1.035	1.026	1.037	1.084	1.037	1.023	985

29. táblázat

FÖLDGÁZ ÉRTÉKESÍTÉS:

	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Összesen: (em^3/év)	2.187	1.905	2.048	1.865	1.847	1.532	1.641	1.539

30. táblázat

A meglévő hálózat viszonylag új, ezért rekonstrukciós igény nem várható a közeljövőben.

A gázszolgáltató tájékoztatása alapján elmondható, hogy a meglévő hálózatban még vannak tartalékok, melyek az igénynövekedést várhatóan kielégíthetik.

1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

A megvalósítandó fejlesztések során elsősorban napenergiára kell gondolni megújuló energiaforrás alkalmazásával kapcsolatban, hisz a város fekvését és egyéb adottságait is figyelembe véve, szél erőművek telepítése és energiatermelés céljából történő üzemeltetése nem lenne gazdaságos.

A villamos energia, mint vezetékes energiahordozó távlatban is csak világításra és technológiai célú energiaigények kielégítésére javasolható. Bár alkalmas lenne termikus célú energiaigények kielégítésére is, beruházási és üzemeltetési költségigénye miatt ilyen célú alkalmazása csak a kis teljesítményű, tartalék (időszaki kiegészítő fűtésre, vagy ahol más energiahordozó valamely okból nem alkalmazható, kizárólag a völgyidőszakban) hőtárolós fűtésre javasolható.

1.16.2.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

A nem felújított önkormányzati intézmények többségében a világítótestek elavultak, üzemeltetésük nem gazdaságos. Ezért javasoljuk azokat lecserélni energiatakarékos izzóval ellátott elektronikus előtétű egyedi kompenzálású lámpatestekre. Javasoljuk ezen kívül az elektromos hálózat felújítását is. Különös figyelmet kell fordítani a különböző intézmények térvilágításának gazdaságos működésére, tehát javasoljuk ezek alkonykapcsolóval történő működtetését, de kézi lekapcsolásra való lehetőséggel.

Ezen kívül szem előtt kell tartani az esetleges fényszennyezés elkerülését. Ennek érdekében a lámpatesteket úgy kell elhelyezni, hogy:

- csak kizárólag a megvilágítandó felületre és annak irányába világítson.
- csak megfelelő, szükséges időszakban világítson.

Ennek érdekében megfelelő ernyőzésű és energiafelhasználású lámpákat kell elhelyezni. Ezek azok a lámpatestek, amelyek IDA (International Dark Sky Association) minősítéssel rendelkeznek. Az IDA nagyon szigorú szempontrendszer alapján választja ki azokat a világítótesteket, melyekkel teljesen fényszennyezés mentes világítás létesíthető.

1.16.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények)

A telefonhálózat jól kiépített légkábeles, melyet a Magyar Telekom Nyrt. folyamatosan bővít, korszerűsít. Több helyen már földkábeles hálózatot is kialakítottak. A településen a T- mobil, a Pannon és a Vodafone GSM állomások jól foghatóak. Bélapátfalván szélessávú kommunikációs és televíziós műsor terjesztés szolgáltatásokat a Magyar Telekom Nyrt, valamint a UPC Magyarország biztosítja.

1.17. KÖRNYEZETVÉDELEM (ÉS TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉS)

1.17.1. Talaj

Felépítése nagyon változatos. A nem-karsztos környezetben mozaikszerűen helyezkednek el a karbonátos térszínek. A középső és nyugati részen agyagpala, homokkő és mészkő található, míg a keleti részeket főként az agyagpala és a mészkő uralja. A kőzetpusztulás különösen jellemző az északkelet-délnyugati szerkezeti irány mentén.

Az ásványi nyersanyagok közül kiemelkedik a bélapátfalvai cementipari mészkő, márga és agyag, valamint a falazó homok.

Bélapátfalva termőföldjei az alábbi átlagos kataszteri tiszta jövedelműek:

Művelési ág	AK/ha
Szántó	12,93
Szőlő	10,40
Gyümölcsös	20,90
Kert	20,83
Rét	18,33
Legelő	2,59
Fásított terület	-

31. táblázat

Az ennél magasabb átlagos kataszteri tiszta jövedelmű termőföldek a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (Tftv.) értelmében átlagosnál jobb minőségűnek számítanak. A termőföldek nem termelési célú igénybevételére vonatkozó korlátozást az 1.18. fejezet tartalmazza.

1.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek

A településen a felszín alatti ivóvízbázis (Bélapátfalva-Mónosbél Vízmű vízbázis) veszélyeztetettsége a Bükk és Borsodi-Mezőség vízgyűjtő alegység Vízgyűjtő-gazdálkodási Terve alapján nem jelentős. Ugyanakkor mérések hiányában a veszélyes anyagokkal kapcsolatos problémák nem ismertek. Az elmúlt évtizedekben jelentős ipari tevékenység folyt a településen, melynek következtében Bélapátfalván, a BÉCEM Rt. telephelyén szénhidrogén eredetű szennyezést mutattak ki.

Bélapátfalva a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint a felszín alatti vizek szempontjából fokozottan érzékeny, kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen lévő település.

A településen potenciális szennyezőforrást jelentettek az üzemi létesítmények, a mozgó gépek és a szállító járművek. További lehetséges szennyező anyagok: kommunális eredetű szerves anyagok, szénhidrogént tartalmazó üzemanyagok, kenőanyagok, a gépek kopásából származó fémek és a robbanóanyagok voltak. A bánya köré nem létesítettek vízminőség figyelő rendszert, a környező források vízminőségi adataiból lehetett csak következtetni a szennyezésre. A karsztvízben 32 mg/l nitrátot mutattak ki, amit robbanóanyag okozott. A 43/2007. (VI. 1.) FVM. rendelet értelmében nitrát érzékenynek mondható.

A településen a csapadékvíz elvezetés nyíltárkos, az árkok többnyire burkolatlanok, nem megfelelően karbantartottak, néhány utcában betemetésre kerültek. A felszíni vízelvezetés a település szinte minden utcájában felújításra szorul.

Nagyobb állóvíz a bélapátfalvi Gyári tó. Ennek vízminőségét veszélyezteti a tó melletti csatorna hálózattal nem rendelkező üdülő terület.

A város távlati fejlődésének biztosítása, a lakosság és az ellátott települések megfelelő minőségi és mennyiségi ivóvízellátásának biztosítása érdekében szükséges a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátását szolgáló vízlétesítmények és vízbázisok

hidrogeológiai védőterületein a terület felhasználási és építését korlátozó szabályainak figyelembe vétele. Az ingatlanhasznosítási és fejlesztési lehetőségek és alternatívák vizsgálata során fontos figyelmet fordítani ezen szempontra. A részletes előírásokat a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátását szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet tartalmazza.

1.17.3. Levegőtisztaság és védelme

A levegő minősége szempontjából megállapítható, hogy a cementgyár tevékenységének, valamint a nyersanyagszállítás felhagyásával a település környezeti terhelése megszűnt, ezáltal a levegő minősége jelentősen javult.

Jelentős ipari tevékenység nem folyik sem a településen, sem a térségben, így ebből eredő szennyezéssel nem kell számolni.

Közlekedési eredetű légszennyezés, a cementgyár bezárása óta lecsökkent szállítójármű-forgalomnak köszönhetően, szintén nem számottevő.

A 9/2004. (III. 30.) önkormányzati rendelet foglalkozik a környezet védelmének általános szabályaival a településen. E rendelet értelmében káros égésterméket kibocsátó anyagot (különösen ipari hulladékot, műanyagot, gumit, vegyszert, festéket, veszélyes hulladékot stb.) égetni a településen tilos. Ugyancsak e rendelet szabályozza a kert műveléséből keletkező hulladékok kezelését, beleértve azok égetés útján történő megsemmisítésének szabályait is.

Mivel a településen a vezetékes gáz ellátás megoldott, ezért a téli fűtési szezon csak kis mértékű szennyezést jelent.

Az Északi Városrész Ipari Parkjában a humán egészségkárosodások megelőzése érdekében a lakott területek viszonylagos közelsége miatt csak olyan létesítmények telepítésére van lehetőség, melyek az elérhető legjobb technika (BAT) alkalmazása mellett a környezetünket nem terhelik zajjal, illetve a levegőt olyan mértékben, amelyek határérték feletti koncentrációban légszennyezettséget okoznak, továbbá a lakosságot, az érintett lakóterületek rendeltetésszerű használatát bűzzel nem zavarják. A környezeti zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet előírásait az üzemei és szabadidős létesítmények és a közlekedési létesítményeket tervezésénél, nyomvonalának kijelölésénél figyelembe kell venni, annak érdekében, hogy az általuk okozott zajterhelés mértéke ne haladja meg a vonatkozó határértéket. A környezeti levegő minőségének védelmére vonatkozó előírásokat a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 4. § és a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 4. § és 5. § tartalmazza.

1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés

A rendelkezésre álló információk alapján, a Cementgyár bezárása óta, egyéb jelentős ipari tevékenység híján, a településen nincs sem számottevő ipari zaj, sem jelentősebb rezgésterhelés.

Első sorban a közút és a vasút közvetlen közelségében lévő ingatlanok esetében a vasúti és közúti forgalom esetenként zavaró mértékű közlekedési eredetű zajjal, illetve rezgésterheléssel jár.

A településen a zajkibocsátás tehát jellemzően közlekedési eredetű.

Az Északi Városrész Ipari Parkjában a humán egészségkárosodások megelőzése érdekében a lakott területek viszonylagos közelsége miatt csak olyan létesítmények telepítésére van lehetőség, melyek az elérhető legjobb technika (BAT) alkalmazása mellett a környezetünket nem terhelik zajjal, illetve a levegőt olyan mértékben, amelyek határérték feletti koncentrációban légszennyezettséget okoznak, továbbá a lakosságot, az érintett lakóterületek rendeltetésszerű használatát bűzzel nem zavarják. A környezeti zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet előírásait az üzemei és szabadidős létesítmények és a közlekedési létesítményeket tervezésénél, nyomvonalának kijelölésénél figyelembe kell venni, annak érdekében, hogy az általuk okozott zajterhelés mértéke ne haladja meg a vonatkozó határértéket.

1.17.5. Sugárzás védelem

Természetes háttérsugárzás

Magyarországon egy embert átlagosan 2,4 mSv/év effektív dózissal terhel a természetes háttérsugárzás. A testünket érő sugárzás származhat a világűrből, a talajból, a növényekből, élelmiszerekből, környezetünk tárgyaiból vagy akár a saját testünkből is. Az országon belül a geológiai viszonyoktól, az időjárástól, a táplálkozástól függően akár két-háromszoros különbségek is lehetnek a háttérsugárzás mértékében. Mértéke, hatása települési szinten nem befolyásolható.

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének követésére épült ki hazánkban az országos sugárzásfigyelő rendszer. A rendszer legfontosabb része a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat. Ezek a szabad téren álló állomások olyan műszerekkel vannak felszerelve, amelyek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzást: az óránkénti dózis, azaz a dózisteljesítmény értékét. A dózisteljesítmény mértékegysége a nanosievert/óra, rövid jele: nSv/h.

A természetes háttérsugárzás mértéke Magyarországon 50-180 nSv/h körül ingadozik. Ez az érték függ a magasságtól, és a talaj típusától. Az ingadozást természeti hatások, időjárási körülmények (légnyomás, csapadék mennyiség) változásai befolyásolják.

A mért értékek egy központi adatgyűjtőbe kerülnek, ahol folyamatosan figyelik az állomásokról beérkező jeleket. Ha valamely esemény hatására a dózisteljesítmény jelentősen megnő, akkor azonnal megkezdik a kivizsgálást, vagy – ha szükséges – a megfelelő óvintézkedések elrendelését. A figyelmeztető szint 250 nSv/h *(Belügyminisztérium – Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság honlapja, 2015).*

A Bélapátfalvához legközelebbi mérőállomás Bánkúton található. *A mérés dátuma:* 2015.05.13. 20:12:00; helyszín: Bánkút; **mért érték: 95 nSv/h**. Ez az érték jóval 250 nSv/h alatti, vagyis a háttérsugárzás természetes és semmiféle veszélyt nem jelent. A mérőállomáson mért átlagérték 95,6 nSv/h.

Egyéb, mesterséges eredetű sugárzások

Élettani hatás szempontjából, a távvezetékeknek két jellemzőjét kell figyelembe venni a villamos és a mágneses terét. A villamos térerősség nagyságát a feszültségszinten kívül egyéb körülmények is befolyásolják:

- a vezetékek föld feletti magassága
- a fázisvezetők és védővezető geometriai elrendezése
- magas objektumok pl.: fasor árnyékoló hatása jelentősen csökkenti a térerősséget
- épületek (a villamos teret 85-90%-ban leárnyékolják)

A Magyarországon érvényben lévő védőtávolság különböző feszültségszintű távvezetékektől:
750 kV 40 m
400 kV 20 m
220 kV 10 m
120 kV 5 m

Ezen védőtávolságok betartását a településrendezési eszközök és az építéshatósági engedélyezési eljárások során figyelembe kell venni.

Az alacsonyfrekvenciás mágneses tér áthatol az épületeken és szemben a villamos térrel kiterjedt objektumoknál nem, vagy csak nagyon költségesen árnyékolható.

Az alacsonyfrekvenciás mágneses tér ellen a legjobb védekezés a megfelelően nagy védőtávolság tartása.

Bázisállomások esetén Magyarországon érvényben lévő egészségügyi határértékek:
900 MHz 4.500.000 $\mu W/m^2$
1800 MHz 9.000.000 $\mu W/m^2$

A határértékek megállapításakor a különböző kutatási eredményeket vették alapul. A frekvencia növekedésével a behatolási mélység csökken, ezért állapítottak meg két értéket.

Napjainkban a különböző sugárzások ipari alkalmazása (orvosi diagnosztika, ipari szerkezetvizsgálatok, élelmiszeripari tartósítások) is egyre inkább elterjedt, ezek esetleges káros hatása azonban lokális.

Atomerőmű működésével kapcsolatos többletsugárzás havária esetén fordulhat elő.

1.17.6. Hulladékkezelés

Bélapátfalva Város Önkormányzata helyi hulladékgazdálkodási tervvel rendelkezik (Bélapátfalva és Térsége Területfejlesztési Társulás Közös Helyi Hulladékgazdálkodási Terv).

A településen szervezett hulladékgyűjtés és szállítás van. A meglévő lerakó Bélapátfalván található a Mogyorósdi-völgyben, lakott területtől 1 km-en kívül helyezkedik el. Csapadékos időben fennáll a felszíni vízfolyás és felszín alatti vizek talajszennyezése.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés alapján a keletkező szilárd hulladék begyűjtését a PEVIK Közüzemi és Szolgáltató Nonprofit Kft. végzi. A szerződés alapján a településen a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés preferált.

A települési folyékony hulladék begyűjtött mennyiségét korszerű szennyvíztisztító telepeken tisztítják. Közmű üzemeltetői szerződés alapján a feladatot az Észak-Magyarországi Regionális Vízművek Rt. látja el. Sajnos a be nem gyűjtött folyékony hulladék tisztítás nélkül kerül a környezetbe folyamatosan szennyezve azt.

A hulladékgazdálkodási terv alapján a térség településein megfelelő kapacitású szennyvíztisztító telepek állnak rendelkezésre, így a csatornahálózat bővítése, illetve a rákötések számának a növelése tovább csökkentheti a keletkező települési folyékony hulladék mennyiségét és ezt a csökkentett mennyiséget a szolgáltatók szinte teljes mennyiségben be tudják gyűjteni és tisztításra szállítani.

A térségben nincs kiépített komposztáló telep, így jelentős mennyiségű kezelhető/hasznosítható anyag kerül továbbra is lerakásra.

A lakossági komposztálásnak ugyan van hagyománya a térségben, de aránya kicsi a teljes mennyiséghez képest.

1.17.7. Vizuális környezetterhelés

Az 1.12.4. fejezet részletesen foglalkozik a tájhasználati konfliktusok fajtáival, csoportosítási lehetőségeivel. Ezen konfliktusok egyik fajtája a vizuális-esztétikai konfliktus, azaz a vizuális környezetterhelés.

A vizsgálatok irreverzibilis vizuális konfliktust nem tártak fel. A tartós konfliktusok közé sorolhatók a roncsolt, felhagyott területek és elhagyott épületek, illetve a villamos- és telefonhálózat légkábelei által okozott konfliktusok.

Korábbi években készült tanulmányok, települési rendeletek alapján Bélapátfalva területén az illegális hulladéklerakás nem okozott problémát. A Miskolci Egyetem Földrajz – Geoinformatika Intézet 2014. évi VII. Magyar földrajzi konferencia kiadványa alapján

napjainkra Bélapátfalva határában, elsősorban a kisköved-tetői felhagyott agyagbánya alsóbb szintjein találkozhatunk illegálisan lerakott hulladékkal (építési törmelékkel, bútorokkal, textíliákkal, háztartási és egyéb gépekkel), mely nem csupán vizuális konfliktust okoz, hanem a talajt és a vizeket is veszélyezteti.

1.17.8. Árvízvédelem

Bélapátfalvát *a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 09.) KvVM-BM együttes rendelet* nem sorolja a veszélyeztetett települések közé, ezért a további vizsgálat nem szükséges.

1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

A korábbi ipari tevékenységek felhagyásával jelentős barnamezős területek találhatók a településeken. A bánya bezárását követően a terület természeti értékeinek bemutatását, turisztikai hasznosítását tűzték ki célul, mely egyelőre kevéssé valósult meg. A terepmotorosok és a hegyikerékpárosok meg tudják kerülni a depózárakat, számukra kiváló gyakorlópályának bizonyultak a rézsűk. A keréknyomokban azonban kipusztult a növényzet és megindult az erózió. A terület turisztikai hasznosítását nehezíti, hogy a turistajelzések és a Bélkőre vezető tanösvény elkerülik a bányát, illetve a közelben több, egy felhagyott agyagbányánál sokkal látványosabb dolog található (300 m-re helyezkedik el az apátság, onnan a jelzés a Gyári tóhoz, illetve a Telekessy üdülőházhoz vezet) és inkább arra veszik az irányt. A bánya mellett található a település szegényebb része, az alsóbb szinteken, közvetlenül a telkek mögött, illegális hulladéklerakók sora található egymás mellett, a lerakást nehéz megakadályozni.

Megoldandó probléma a településen belüli vízelvezetés rendezése, az árkok karbantartását meg kell oldani, a talaj és a vizek védelme érdekében pedig a csatornahálózatra, valamint a szennyvízhálózatra történő rákötés arányát növelni szükséges.

1.18. KATASZTRÓFAVÉDELEM (TERÜLETFELHASZNÁLÁST, BEÉPÍTÉST, BEFOLYÁSOLÓ VAGY KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK)

1.18.1. Építésföldtani korlátok

1.18.1.1. Alábányászott területek, barlangok és pincék területei

A város területén alábányászott területekről, barlangokról, pincékről nincs információ.

1.18.1.2. Csúszás-, süllyedésveszélyes területek

32. térkép

A mellékelt térképi kivonat Bélapátfalva város és szűkebb környezetének csúszásveszélyes területeit ábrázolja. A térképről leolvasható, hogy elsősorban a belterülettől délre, illetve keletre (domboldal) eső külterületi földrészletek érintettek csúszásveszéllyel.

A térkép a 2005. évben elfogadott Heves Megye Területrendezési Tervéhez kapott adatszolgáltatás alapján készült.

Süllyedésveszélyes területekre vonatkozó adatok, térképi mellékletek nem állnak rendelkezésre.

1.18.1.3. Földrengés veszélyeztetett területei

A város területén földrengés veszélyeztetett területekről nincs információ.

1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség

1.18.2.1. Árvízveszélyes területek

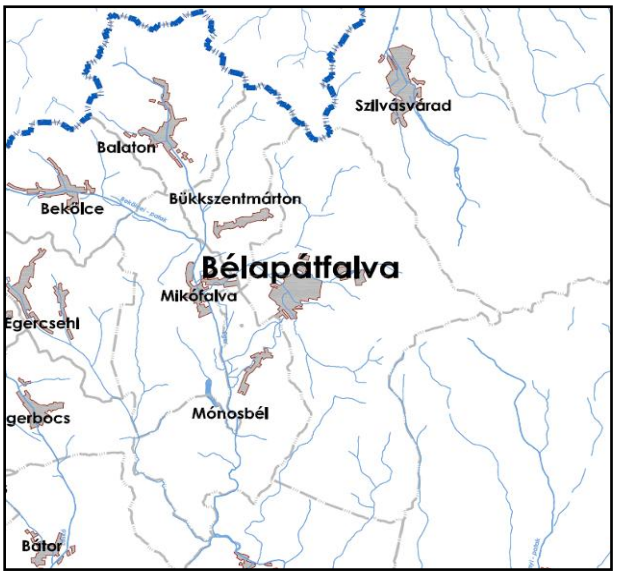

33. térkép

A mellékelt térkép Bélapátfalva város és szűkebb környezetének vízrajzát ábrázolja. A város nem tartozik az árvízveszélyes területek közé.

A térkép a 2005. évben elfogadott Heves Megye Területrendezési Tervéhez kapott adatszolgáltatás alapján készült.

	Megyehatár
	Közigazgatási határ
	Vízfelület
	Település
	Hullámtér és nyílt ártéri terület övezete
TTTTTTTTTT	Árvízvédelmi töltésvonal

1.18.2.2. Belvízveszélyes területek

A mellékelt térképi kivonat Heves Megye rendszeresen belvízjárta területeit ábrázolja. A térképről leolvasható, hogy Bélapátfalva város igazgatási területét nem érinti rendszeresen belvízjárta terület övezete. {Lásd. 10/2010. (V.07.) sz. HMÖ rendelet 3/11. sz. térképmelléklet}

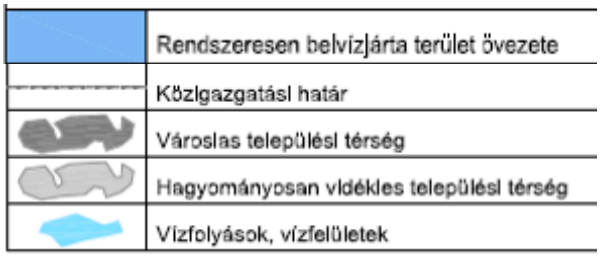

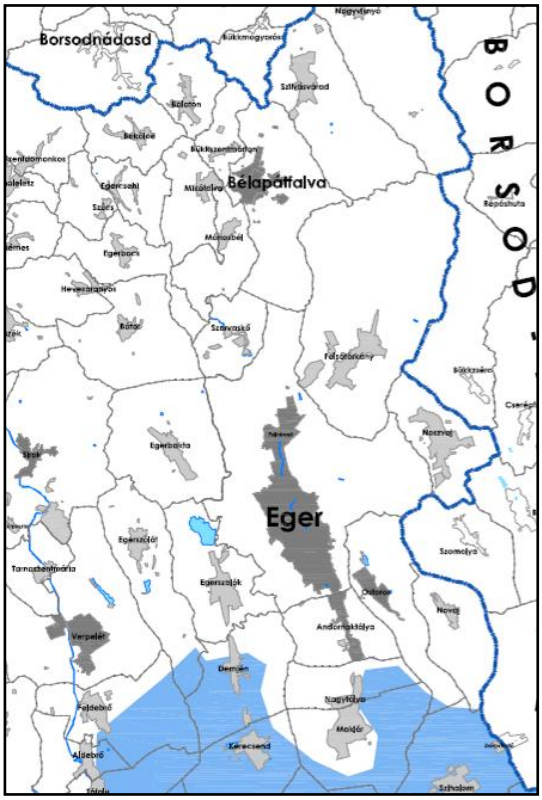

34. térkép

1.18.2.3. Mély fekvésű területek

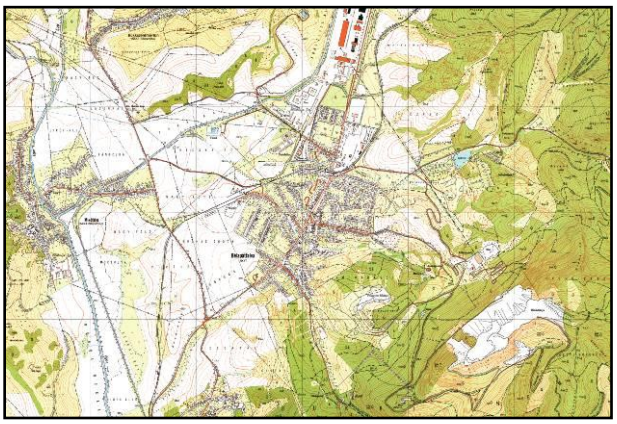

35. térkép

A város topográfiai térképéről leolvasható, hogy a vasút mögötti terület, a belterülettől nyugatra mélyebb fekvésű.

1.18.2.4. Árvíz és belvízvédelem

A településen – mivel nem érinti árvízveszélyes terület – árvízvédelmi intézkedések nem ismertek. A belvizek elkerülése érdekében komplex rendszerű, a kül- és belterületi földrészletekre kiterjedő csapadékvízgyűjtő és elvezető hálózat nem épült ki, az egyes terület-egységek külön-külön kezelésével biztosított jelenleg a csapadékvizek gyűjtése és

elvezetése. A hegyoldal felöl – a beépített területek szélén – övárok-rendszert kell kiépíteni a csapadékvizek elvezetésére.

1.18.3. Egyéb

1.18.3.1. Kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl. lejtés, falszakadás)

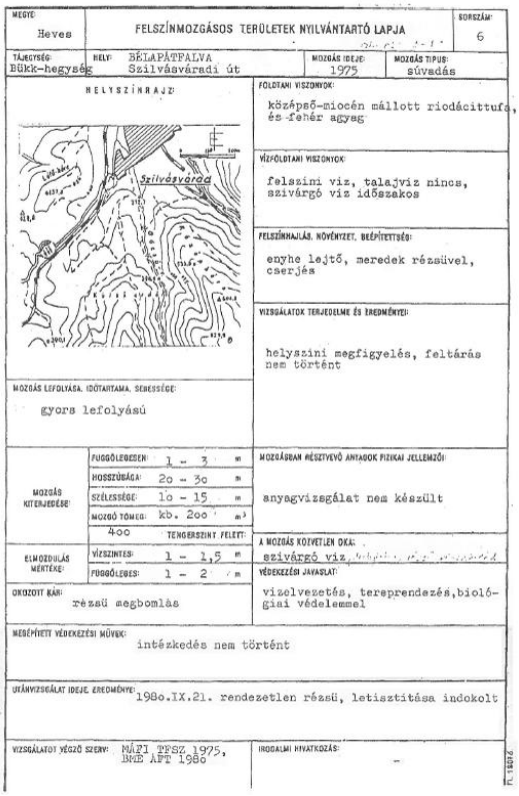

MEGYE: Heves
FELSZÍNMOZGÁSOS TERÜLETEK NYILVÁNTARTÓ LAPJA
SORSZÁM: 6
TÁJEGYSÉG: Bükk-hegység
HELY: BÉLAPÁTFALVA Szilvásváradi út
MOZGÁS IDEJE: 1975
MOZGÁS TIPUS: süvadás
HELYSZÍNRAJZ:
Szilvásvárad
FÖLDTANI VISZONYOK: középső-miocén mállott riodácittufa, és fehér agyag
VÍZFÖLDTANI VISZONYOK: felszíni víz, talajvíz nincs, szivárgó víz időszakos
FELSZÍNHAJLÁS, NÖVÉNYZET, BEÉPÍTETTSÉG: enyhe lejtő, meredek részsüvel, cserjés
VIZSGÁLATOK TERJEDELME ÉS EREDMÉNYEI: helyszíni megfigyelés, feltárás nem történt
MOZGÁS LEFOLYÁSA, IDŐTARTAMA, SEBESSÉGE: gyors lefolyású
MOZGÁS KITERJEDÉSE: FÜGGŐLEGESEN: 1 – 3 m; HOSSZÚSÁGA: 20 – 30 m; SZÉLESSÉGE: 10 – 15 m; MOZGÓ TÖMEG: kb. 200 m³; 400 TENGERSZINT FELETT:
ELMOZDULÁS MÉRTÉKE: VÍZSZINTES: 1 – 1,5 m; FÜGGŐLEGES: 1 – 2 m
MOZGÁSBAN MÉSZTVEVŐ ANYAGOK FIZIKAI JELLEMZŐI: anyagvizsgálat nem készült
A MOZGÁS KÖZVETLEN OKA: szivárgó víz
VÉDEKEZÉSI JAVASLAT: vízelvezetés, tereprendezés, biológiai védelemmel
OKOZOTT KÁR: részü megbomlás
MEGÉPÍTETT VÉDEKEZÉSI MŰVEK: intézkedés nem történt
UTÁNVIZSGÁLAT IDEJE, EREDMÉNYE: 1980.IX.21. rendezetlen részü, letisztitása indokolt
VIZSGÁLATOT VÉGZŐ SZERV: MÁFI TFSZ 1975, ÁMÉ ÁFT 1986
IRODALMI HIVATKOZÁS:

4. ábra

A Miskolci Bányakapitányság korábbi adatszolgáltatása (MBK/883-2/2012.) szerint a belterülethez közel felszínmozgásos terület van nyilvántartva {Szilvásváradi út}. A morfológiai felépítés {középső miocén mállott riodácittufa, fehér agyag}, illetve a közigazgatási területen észlelt és nyilvántartott felszínmozgásos jelenségek ismeretében a jeltős térszínen történő beavatkozások (bevágás) felszínmozgás kialakulásával járhatnak.

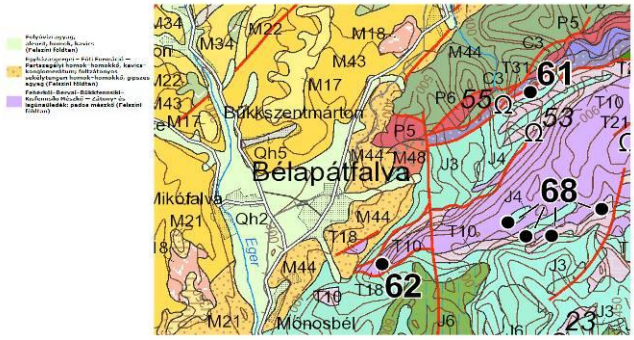

36. térkép

1.18.3.2. Mélységi, magassági korlátozások

A várost érintő mélységi és magassági korlátozásról nincs ismeret.

1.18.3.3. Tevékenységből adódó korlátozások

37. térkép

A város belterületétől dél-keletre {●} sérülékeny vízbázis és annak védőterülete található, amely korlátozza a fedett területen végezhető tevékenységek körét; a vízbázist veszélyeztető tevékenység nem végezhető a lehatárolt területen belül.

Az előirányzott, különösen az apátsági templom és környékének tervezett fejlesztéseire tekintettel fontos megjegyezni, hogy a vízbázisvédelmi védőövezetekben tervezett fejlesztések esetében a területre vonatkozó hatályos vízbázisvédelmi szabályozást is figyelembe szükséges venni. A vízbázisok védelme érdekében szükséges területhasználati korlátozásokat a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátását szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet szabályozza, illetve Bélapátfalva területének egy részére jelenleg "a Bélapátfalva-Mónosbél vízellátó rendszer vízbázist képező karsztforrások" védőidomát kijelölő (ÉVÍZIG) 20.512-2/1998. számú határozata van hatályban.

A város távlati fejlődésének biztosítása, a lakosság és az ellátott települések megfelelő minőségi és mennyiségi ivóvízellátásának biztosítása érdekében szükséges a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátását szolgáló vízlétesítmények és vízbázisok hidrogeológiai védőterületein a terület felhasználási és építését korlátozó szabályainak figyelembe vétele. Az ingatlanhasznosítási és fejlesztési lehetőségek és alternatívák vizsgálata során fontos figyelmet fordítani ezen szempontra. A részletes előírásokat a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátását szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet tartalmazza.

A Tftv. értelmében a lehető legkisebb területi mértékre kell korlátozni a termőföldek tervezett igénybevételét és lehetőség szerint a gyengébb minőségű földeket kell felhasználni, illetve nem javasolt az átlagosnál jobb minőségű termőföldek más célú felhasználása. A külterületi termőföldek belterületbe vonásáról kérelmet kizárólag az önkormányzat terjeszthet elő. Termőföldre építési engedély kizárólag a földhivatal jogerős más célú hasznosításának engedélye birtokában adható.

Erdőterületeken erdőgazdálkodási tevékenységen kívüli gazdasági fejlesztést nem lehet végezni. Amennyiben egy tervezett fejlesztéssel összefüggésben fakivágás vagy erdőterület igénybevétele szükséges, azt igénybevétel esetén engedélyeztetni szükséges, fásításból történő fakitermelés esetén az erdészeti hatóságnak be kell jelenteni, továbbá a fakitermelés csak előzetes bejelentés alapján végezhető.

Az Északi Városrész Ipari Parkjában a humán egészségkárosodások megelőzése érdekében a lakott területek viszonylagos közelsége miatt csak olyan létesítmények telepítésére van lehetőség, melyek az elérhető legjobb technika (BAT) alkalmazása mellett a környezetünket nem terhelik zajjal, illetve a levegőt olyan mértékben, amelyek határérték feletti koncentrációban légszennyezettséget okoznak, továbbá a lakosságot, az érintett lakóterületek rendeltetésszerű használatát bűzzel nem zavarják. A környezeti zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet előírásait az üzemei és szabadidős létesítmények és a közlekedési létesítményeket tervezésénél, nyomvonalának kijelölésénél figyelembe kell venni, annak érdekében, hogy az általuk okozott zajterhelés mértéke ne haladja meg a vonatkozó határértéket. A környezeti levegő minőségének védelmére vonatkozó előírásokat a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 4. § és a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 4. § és 5. § tartalmazza.

A településrendezési eszközök módosítása során az alábbiakra szükséges figyelemmel lenni:
A tűzoltási felvonulási útvonalakra teljesülnie kell az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 28/2011. (IX. 6.) BM rendelet ötödik rész XXXVI. fejezetében foglaltaknak.

- A tűzoltóság vonulása és működése érdekében az építményekhez olyan utat és területet szükséges biztosítani, amely alkalmas a tűzoltó gépjárművek nem rendszeres közlekedésére és működtetésére.
- Az épületek megközelítését szolgáló utakat, valamint a tűzoltási felvonulási utat és területet elsődlegesen közterületen keresztül kell biztosítani. Kivételes esetekben a tűzoltási felvonulási terület saját telken, létesítményen belül is kialakítható.
- Tűzoltási felvonulási terület és út a létesítendő építménnyel szomszédos telken - közterület kivételével - nem jelölhető és alakítható ki.
- Tűzoltási felvonulási terület és út lezárásának módját az I. fokú tűzvédelmi hatósággal egyeztetni szükséges.
- A tűzcsapok telepítési helyét az I. fokú tűzvédelmi hatósággal egyeztetni szükséges.
- A településrendezési eszközöket érintő módosítások során figyelemmel kell lenni a vízelvezető rendszerek megfelelő kiépítésére, a vízkárelhárítási feladatok ellátására.
- A tűz átterjedésének korlátozására, tűzoltó egységek beavatkozási lehetőségének biztosítására, épületből menekülő, menekítendő személyek megfelelő, biztonságos helyre való eltávozását és/ vagy eltávolításának lehetővé tételére a tárolási egységek és építmények között tűztávolságot kell biztosítani azoknál az épületeknél, ahol a tűzoltóság az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 08.) Kormányrendelet alapján szakhatóságnak minősül.
- A hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadékvíz okán a mélyen fekvő és a felszíni vízelevezetéssel megfelelően el nem látott területek, fokozott belvízi kockázatot jelentenek.

Az Ipari Park bővítése, az annak területén tervezett egyes projektek kapcsán, valamint a bővítésnek köszönhetően betelepülő lehetséges újabb vállalkozások, foglalkoztatók mindenképpen indokolttá teszik az Ipari Park északi oldalán kialakított, az ÉRV Zrt. kezelésében lévő csomóponti aknán keresztüli vízellátás biztosítását. A jelenlegi három vízforrás a stratégiában meghatározott volumenű fejlesztések esetén nem képesek teljes

hatásfokkal biztosítani a jelentősen megnövekedő vízigényt. Ennek érdekében szükséges az egykori cementgyár területén megsemmisítésre került 1300 méter hosszúságú ivóvíz vezeték újbóli megtervezésére és megépítésére. A vezetéket a stratégiai tervek szerinti megnövekvő a kommunális és a tűzi vízigényekhez méretezve szükséges kialakítani.

Különösen azon projektek kapcsán, melyek utak, járdák aszfaltozásával, új utak kialakításával kapcsolatosak, mindenképpen szükséges az előzetes egyeztetés az ÉRV Zrt., mely által elkerülhető, hogy a leaszfaltozott út esetében utólag kerüljön felismerésre, hogy az adott szakaszon a víz- és csatorna közműhálózat felújítása, cseréje az útberuházás miatt nem történhet meg, mely sajnos adott esetben veszélyeztetheti az adott település/ városrész vízellátását, szennyvízelvezetését.

A tervezett településrendezés, a kiszabályozásra kerülő utak szélesítésénél, esetlegesen a csökkentésénél szükséges figyelembe venni az érvényben lévő szabvány szerinti közműelhelyezést és a biztonsági övezet távolsága miatti változásokat. Ha ezek a változások a meglévő közép- vagy a kisfeszültségű hálózatok kiváltását, közterületre helyezését vonják maguk után, akkor azok kiváltásának, átépítésének teljes beruházási költsége a kezdeményezőt, a beruházót vagy az Önkormányzatot terheli. A kiváltandó, átépítendő hálózatokra vonatkozó konkrét megvalósítási lehetőséget a tényleges átépítési feladatok és az esetlegesen új energiaigények Önkormányzat részéről történő megadása után tudja majd az ÉMÁSZ Hálózati Kft. meghatározni.

Szükséges figyelembe venni, hogy a közüzemi hálózat elhelyezése csak közterületen vagy a közforgalom számára a nap 24 órájában megnyitott magánúton vezeték jog, illetve szolgalmi jog bejegyzése mellett lehetséges. A tervezett úthálózatoknál kerüljenek figyelembe vételre a 2/2013. (I. 22.) NGM rendelet "A villamosművek, valamint a termelői, magán- és közvetlen vezetékek biztonsági övezetéről" előírásai, valamint a keresztezésekre vonatkozó szabályossági feltételek (MSZ151-1, és -8), az erősáramú kábelek szabványossági feltételinek biztosítása (MSZ 13207) és a meglévő kisfeszültségű hálózat (MSZ 1). Továbbá a létesítés során szükséges figyelembe venni a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény rendelkezéseit, és a közmű elrendezésekről szóló MSZ 7487 előírásait is.

Amennyiben az esetlegesen új villamosenergia igények kielégítésére új transzformátor állomás megépítése válik szükségessé, akkor annak az elhelyezéséhez vagy a Beruházónak vagy az Önkormányzatnak helyet szükséges biztosítani, szükség esetén a köztük lévő megállapodás alapján. Az új transzformátor állomás, illetve elosztó szekrény önálló földalatti létesítmény nem lehet, csak föld feletti vagy épületben elhelyezett megoldású. A kivitelezési munkákat térítésmentes átadás keretében tudja az ÉMÁSZ Hálózati Kft. átvenni, azonban ehhez előzetes megállapodás megkötése szükséges. Kiemelten vonatkozik ez a pályázatok keretében megvalósuló beruházásárokra, ez esetben a zökkenőmentes lebonyolítás érdekében feltétlenül szükséges megkezdeni az egyeztetést még a pályázatok beadása előtt az ÉMÁSZ Hálózati Kft.-vel. A hálózatlétesítés átfutási ideje az engedélyezési eljárások lefolytatása miatt a szerződéskötésétől számított hozzávetőlegesen egy év.

Amennyiben a közcélú hálózatok kábelbe helyezése, a fejlesztések kizárólagos kábeles kialakítása szabályozásra kerül, akkor kerüljön figyelembe vételre, hogy a szigorú megkötések gyakran az ellentmondó új fogyasztók (lakosság, intézmény, egyéb)

villamosenergia ellátását nehezítik meg, lehetetlenítik el. Ezért valóban csak a kiemelt, jól behatárolhat területekre, például település-központra vonatkozzon a kábelesítés, és a település főépítészéhez beadott kérelem alapján szükség esetén felmentés legyen adható a közös érdekek figyelembe vétele mellett.

A kábelesítés során fontos figyelembe venni, hogy a közcélú kisfeszültségű hálózat általában egyben a közvilágítás tartószerkezete is, és ennek megszűnése önálló kábeles közvilágítási hálózat kiépítését teszi szükségessé, mely az Önkormányzat feladata. A közös oszlopsoros távközlési hálózat esetén annak kábelesítésről is gondoskodni szükséges. Nem kis problémát jelent a meglévő légvezetékes csatlakozások kábelre történő cseréje, azaz a mérőhely átalakítása, mért- és méretlen fővezeték kialakítása, magánterület igénybevétele. A fogyasztói tulajdonú berendezések átalakításának költségeit a fogyasztónak szükséges viselnie, ezért a kábelesítések kijelölését az ÉMÁSZ Hálózati Kft.-vel történt előzetes egyeztetés alapján szükséges elvégezni.

A környezeti és természetvédelmi elemek minőségének megóvása érdekében, a településrendezéssel érintett területeken csak olyan építmények, illetve azokhoz tartozó létesítmények, tevékenységek megvalósítása, üzemeltetése engedélyezhető, melyek ellenőrzött körülmények közötti működtetése hosszú távon sem veszélyezteti a környezeti elemek jó állapotának, továbbá az általános normatív emberi elvárások és a vonatkozó hatályos jogszabályokban megfogalmazott környezeti célkitűzések teljesülését.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 15. § (1) pontjában szereplő feltételeknek eleget tevő összes területet tervezett természeti területként szükséges kezelni. Ezeken a területeken kiemelt figyelmet szükséges fordítani a tájkép, a természetes életközösségek (növénytársulások) és élőhelyek megóvására.

Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet 30/A. § (1) bekezdése értelmében a mocsár, a nádas, és a sziklás terület természetközeli területnek minősülnek. Ugyanezen paragrafus (2) bekezdése értelmében a természetközeli területeken épületet elhelyezni nem lehet.

A Natura 2000 hálózat részét lépező földrészleteket érintő tervek esetében, a 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 10. § (1) pontjában foglaltak alapján olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, azonban valamely Natura 2000 területre akár magában, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházását engedélyező hatóságnak - a tervvel, illetve a beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel - vizsgálnia kell a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat. A rendelet 10. § (2) bekezdésében foglaltak alapján további, részletesebb vizsgálatot (úgynevezett Natura 2000 hatásbecslést) abban az esetben kell végezni/készíteni, amennyiben az (1) bekezdés szerinti vizsgálat alapján a tervnek, illetve beruházásnak a Natura 2000 területre jelentős hatása lehet.

Amennyiben ez megállapítható, abban az esetben a terv kidolgozójának, illetve a beruházónak a rendelet 14. számú mellékletének megfelelően hatásbecslési dokumentációt szükséges készítenie, amely alapján a hatásbecslést a Felügyelőség végzi. A hatásbecslés során - a 15. számú melléklet szerinti szempontokra figyelemmel - vizsgálni szükséges a tervnek vagy beruházásnak, illetve az azok megvalósítására vonatkozó egyéb ésszerű megoldásoknak a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt várható hatását.

A rendelet 10. § (5) bekezdése alapján a hatásbecslést - az e §, valamint a 10/A. § rendelkezéseinek figyelembe vételével -

a) a környezeti vizsgálati eljárásban szükséges lefolytatni, ha a terv az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló jogszabály hatálya alá tartozik,

b) a környezetei hatásvizsgálati, illetve az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban kell lefolytatni, ha a beruházás a környezetei hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló jogszabály hatálya alá tartozik; vagy

c) az a)-b) pontok alá nem tartozó esetekben a felügyelőség hatósági, illetve szakhatósági eljárásban kell lefolytatni.

A rendelet 10. § (7) bekezdése alapján a terv akkor fogadható el, illetve a beruházás akkor engedélyezhető, ha a hatásbecslés alapján megállapítható, hogy a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére, illetve a Natura 2000 területre kedvezőtlen hatással nem jár, továbbá - a 4. § (1) bekezdésre figyelemmel - nem ellentétes a jelölés céljaival.

A védett természeti területekre az 1996. évi LIII. törvény, a Natura 2000 területekre a 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet, valamint az OTrT és a Heves Megyei TrT említett övezetekre vonatkozó előírásait a terv készítése során figyelembe szükséges venni, valamint az illetékes Nemzeti Park Igazgatóságot a tervezésbe előzetesen bevonni szükséges.

Országos jelentőségű természetvédelmi területek esetében az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség, míg a helyi jelentőségű természetvédelmi területek esetében a település jegyzője az illetékes természetvédelmi hatóság.

Az esetleges régészeti szempontból védett területeket, valamint a műemlékeket illetően pedig a Heves Megyei Kormányhivatal Kulturális Örökségvédelmi Irodája a területileg illetékes szerv.

Amennyiben az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések során olyan tevékenység végzése vagy létesítmény kialakítása tervezett, mely a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) kormányrendelet 1-3. számú mellékleteiben nevesített, akkor e rendelet 1. § (3)

bekezdésében foglaltak az irányadóak, valamint a Natura 2000 érintettségű, vagy országos jelentőségű védett természeti területeket vagy egyéb természetvédelmi szempontból értékes területeket érintő tevékenységek, beruházások kivitelezésére az alábbi jogszabályok vonatkoznak:

- a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény,
- az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet,
- az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) kormányrendelet,
- az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet.

A művi értékvédelmi elemek, örökségvédelmi elemek megjelenítése csak a szabályozási tervben kötelező, a HÉSZ-ben nem. Figyelembe szükséges venni, hogy a nyilvántartott régészeti lelőhelyek területét érintő (szabályozási terven jelölt) ingatlanok esetében a HÉSZ előírásait az örökségvédelmi jogszabályok előírásaival együtt szükséges alkalmazni.

Fontos figyelembe venni, hogy az érintett ingatlanokon a mindenkori örökségvédelmi hatóság gyakorolja az örökségvédelmi, illetve a szakhatósági jogkört, ugyanis ezen engedélyezési eljárások során az általánostól eltérő tartalmi és ügyrendi előírások vannak érvényben.

A település kulturális öröksége sérülékeny, meg nem újuló erőforrás, amelynek minden egyes eleme feltétlenül megóvandó, ezért azok elhelyezkedését, védelmét a vonatkozó javaslatban prioritásként szükséges figyelembe venni.

A 1.14.6.5. Az épített környezet értékei fejezetében meghatározásra került műemlékeket a rendezési tervben jelölni szükséges. Az egyes műemlékek kategóriákban való sorolása a Forster Központ által 2015. évben lefolytatandó revízió eredményeképpen 2016. január elsejével várhatóan változni fog (műemlék - nyilvántartott műemléki érték), illetve törlésre kerülhet.

A műemlékek külső-belső felújítása, bővítése korunk elvárása szerint energetikai korszerűsítése és akadálymentesítése csak a műemlékvédelmi szempontok érvényesítésével, a hatályos örökségvédelmi jogszabályok betartásával, az örökségvédelmi hatósággal történő előzetes egyeztetésével és engedélyezésével történhet.

1.19. ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY

A Miskolci Bányakapitányság korábbi adatszolgáltatása (MBK/390-2/2015.) szerint az alábbi megkutatott készlettel rendelkező ásványi nyersanyaglelőhelyek vannak nyilvántartásban:

- *10-01-050-05 4510 kódszám – Bélapátfalva Bélkő (Bélapátfalva I.-mészkő) cementipari mészkő nyersanyag előfordulás. Az előfordulás nyersanyagát levédő bányatelket a Miskolci Bányakapitányság a 9547/2003. számú határozatával törölte.*
- *10-01-050-06 4173 kódszám – Bélapátfalva Vanna-rét, cementipari márga nyersanyag előfordulás.*
- *10-01-050-07 4173 kódszám – Bélapátfalva Bélkőhát, cementipari márga nyersanyag előfordulás.*
- *10-01-050-09 4171 kódszám – Bélapátfalva Kisköves-tető (Bélapátfalva I.-márga) Cementipari agyag nyersanyag előfordulás. Az előfordulás nyersanyagát levédő bányatelket a Miskolci Bányakapitányság a 9398/2003. számú határozatával törölte.*
- *10-01-050-10 4240 kódszám – Bélapátfalva Puszta-szőlő cementgyártási homok nyersanyag előfordulás.*

A megkutatott készletek jogosítottja a Magyar Állam. A nyersanyag előfordulások a Magyar Állam tulajdonát képezik, nyilvántartásukat a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Ásványvagyon Gazdálkodási és Nyilvántartási Osztálya végzi.

Pontszám/lelőhelykód	***EVO Y (m)***	***EVO X (m)***
100105005	*Bélapátfalva, Bélkő*	
1	*748117.42*	*300252.21*
2	*748132.54*	*300504.05*
3	*748148.47*	*300526.24*
4	*748404.51*	*300824.53*
5	*748489.87*	*300903.41*
6	*748762.99*	*301116.12*
7	*748756.14*	*301128.48*
8	*748840.74*	*301207.27*
9	*748892*	*301221.1*
10	*749041.01*	*301317.08*
11	*749146.01*	*301430.07*
12	*749291.02*	*301526.05*
13	*749449.98*	*301145.04*
14	*749455.96*	*300976.05*
15	*749345.96*	*300983.06*
16	*749234.1*	*300925.57*
17	*749159.96*	*300911.08*
18	*749078.96*	*300891.09*
19	*748998.7*	*300856.45*
20	*749044.96*	*300674.83*
21	*748941.94*	*300615.12*
22	*748862.94*	*300583.13*
23	*748.737.31*	*300457.53*
24	*748443.45*	*300354.3*
25	*748334.26*	*300334.31*
26	*748232.33*	*300286.9*
100105006	*Bélapátfalva, Vanna-rét*	

Pontszám/lelőhelykód	EVO Y (m)	EVO X (m)
1	749585.1	302362.99
2	749697.08	302250.99
3	749707.18	302190.72
4	749711.07	302114.99
5	749809.05	301979.98
6	749926.73	301943.47
7	749995.06	302112.96
8	749869.1	302499.96
9	749832.11	302515.96
10	749773.11	302518.97
11	749722.11	302491.98
100105007	Bélapátfalva, Bélkőhát	
1	748711.91	300263.15
2	748833.92	300411.13
3	749180.94	300720.09
4	749220.94	300724.08
5	749265.94	300777.08
6	749316.95	300811.07
7	749339.94	300806.07
8	749351.94	300772.07
9	749382.94	300783.06
10	749405.95	300837.06
11	749351.95	300882.06
12	749129.95	300836.09
13	749024.94	300695.1
14	748659.93	300446.15
15	748610.92	300394.16
100105009	Bélapátfalva, Kisköves-tető	
1	747931.03	301220.21
2	747806.02	301132.72
3	747651.02	301077.74
4	747676.01	300994.74
5	747754	300912.23
6	747740.4	300852.54
7	747675.19	300769.55
8	747425.79	300697.57
9	747384.08	300625.38
10	747297	300736.29
11	747260.01	300815.29
12	747230.52	300933.29
13	747204.03	301015.79
14	747181.03	301065.29
15	747206.54	301125.48
16	747261.05	301249.18

Pontszám/lelőhelykód	EVO Y (m)	EVO X (m)
17	747320.86	301387.27
18	747500.56	301461.14
19	747688.77	301534.92
20	747823.85	301438.21
21	747897.34	301294.51
100105010	Bélapátfalva, Puszta-szőlő	
1	748116.1	301745.5
2	748098.6	301753.7
3	748084.5	301759.2
4	748077.3	301761.2
5	748051.7	301765.3
6	748023.9	301769.6
7	747998.4	301772.5
8	747977.9	301776.2
9	747941.3	301784.4
10	747918	301792.2
11	747835.1	301838.2
12	747813.1	301846.9
13	747779.1	301991.1
14	747786.1	301993.2
15	747796.1	301995.2
16	747801.9	301997.9
17	747813.1	302001.2
18	747819.1	302000.2
19	747830.1	301995.2
20	747835.1	301995.7
21	747838.1	302001
22	747842.1	30228.7
23	747846.1	302014.2
24	747856.1	302020.5
25	747859.6	302042.2
26	747856.8	302054.2
27	747858.1	302063.7
28	747857.3	302067
29	747849.1	302074.2
30	747846.6	302078.7
31	747849.1	302092.9
32	747855.1	302100.4
33	747858.9	30204.9
34	747869.1	302103.2
35	747885.1	302093.2
36	747942.1	302074.7
37	747952.1	302073
38	747962.1	302079.2

Pontszám/lelőhelykód	EVO Y (m)	EVO X (m)
39	747958.1	302082.5
40	747952.1	302091.2
41	747946.1	302104.2
42	747943.1	302120.7
43	747947.1	302126.2
44	747953.1	302129.2
45	747966.1	302127.2
46	747971.6	302127.2
47	747978.1	302131.2
48	747989.1	302125.2
49	747995.1	302124.7
50	748009.1	302125.2
51	748033.3	302109.2
52	748190.1	302220.2
53	748248.1	302164.2
54	748285.1	302111.1
55	748306.6	302069.6
56	748277.6	301959.2
57	748368.4	301835.4
58	748209.6	301747.4

32. táblázat

A nyilvántartott készlettel lefedett területek a 2003. évi XXVI. törvény 2. § 1. pontja értelmében ásványi nyersanyagvagyon területnek minősülnek, melyeket a 19/B. § (1) bekezdés szerint a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

Bélapátfalva területét érintően az alábbi területen tartanak nyílván felszínmozgást:
- 01 050-2-1 kódszámon Bélapátfalva, szilvásváradi út

A regisztrált felszínmozgás adatai az alábbiak:
Megye: Heves
Tájegység: Bükk-hegység
Hely: Bélapátfalva, Szilvásváradi út
Mozgás ideje: 1975
Mozgás típusa: suvadás
Földtani viszonyok: középső-miocén mállott riodácittufa és fehér agyag
Vízföldtani viszonyok: felszíni víz, talajvíz nincs, szivárgó víz időszakos
Felszínhajlás, növényzet, beépítettség: enyhe lejtő, meredek rézsűvel, cserjés
Vizsgálatok terjedelme és eredménye: helyszíni megfigyelés, feltárás nem történt
Mozgás lefolyása, időtartama, sebessége: gyors lefolyású
Mozgásban résztvevő anyagok fizikai jellemzői: anyagvizsgálat nem készült
A mozgás közvetlen oka: szivárgó víz, helytelen részű kialakítás
Mozgás kiterjedése:
- függőlegesen: 1-3 m

- hosszúsága: 20-30 m
- szélessége: 10-15 m
- mozgó tömeg: kb. 200 m^3
Elmozdulás mértéke: 400 tengerszint felett: vízszintesen 1-1,5 m, függőlegesen 1-2 m
Okozott kár: részű megbomlás
Megépített védekezési művek: intézkedés nem történt
Utánvizsgálat ideje, eredménye: 1980. IX. 21. rendezetlen részű, letisztítása indokolt
Vizsgálatot végző szerv: MÁFI TFSZ 1975, BME ÁFT 1980

1.20. VÁROSI KLÍMA

A városi klímát befolyásoló tényezők:

- települési adottságok (fekvés, domborzat, környező települések tevékenységei)
- burkolt felületek aránya
- kondicionáló hatású zöldfelületek, erdőterületek aránya
- vízfelületek megléte
- környezethasználatra vonatkozó helyi szabályok

Bélapátfalva a Bükk-vidék középtájhoz, az Északi-Bükk kistájhoz tartozik. A kistáj a sasbérces röghegységhez csatlakozó, középhegységi helyzetű, völgyekkel erősen tagolt egykori hegylábfelszín. Mérsékelten hűvös-mérsékelten nedves éghajlat jellemzi. Az évi napfénytartalom 1900 óra alatt marad, a nyár napos óráinak száma 730, a téli időszaké 170 óra körüli. Az évi középhőmérséklet sokévi átlaga 8,0-8,5°C, a tenyészidőszaké 15,5°C körül alakul. Az évi csapadékmennyiség átlagosan 750 mm körüli, ebből a tenyészidőszakban kb. 450 mm hullik. A leggyakoribb a nyugati, dél-nyugati szél, az átlagos szélsebesség 2,5-3,0 m/s.

A település burkolt felületeinek részaránya alacsonynak mondható, mivel a város igazgatási területének 9,54%-a beépítésre szánt terület, amely a 10% feletti beépítésű, illetve beépíthető területek részaránya, ehhez jön még hozzá a közlekedési területek által elfoglalt terület, amely 12,92% részarányt képvisel. Azaz a burkolt, beépített területek részaránya nem éri el az igazgatási terület 25%-át, miközben az erdővel borított területek a földhivatali nyilvántartás szerint 63,7%-nyi területet foglalnak el, a hatályos településrendezési eszközök pedig további növekményt (erdőtervezett erdők átvezetése révén) tartalmaznak (↑64,34%).

A városban az alacsonyabb beépítési sűrűség jellemző, illetve a vertikális irányú terjeszkedés sem burjánzott el, így kevésbé terhelt a természeti környezet. A városban üzemelő ipari-parkban végzett tevékenységek lakott területekre mért hatásai nem jelentősek, nincsenek olyan szennyező kibocsátók, melyek negatívan befolyásolnák a városi klímát, a város tüdejét biztosító erdőterületek ellentételezik a különböző szennyezőanyag-kibocsátásokat.

21. kép

A városban a közparkok, közkertek területi részaránya nem jelentős, az igazgatási területének mindössze 0,13%-át teszik ki, ugyanakkor mégis fontos szerepet játszanak a mikro-klímában.

A Lak-völgyi tó a belterülettől keletre fekszik, környékén üdülőterületek alakultak ki, melyek kiváló környezeti adottságaival, tiszta levegőjével kedvelt a lakosság körében.

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

2.1. A VIZSGÁLT TÉNYEZŐK ELEMZÉSE, EGYMÁSRA HATÁSUK ÖSSZEVETÉSE

2.1.1. Társadalom

2.1.1.1. Demográfia

Az állandó népesség számát vizsgálva megállapítható, Bélapátfalva településen, hogy a lakosságszám évről évre csökken. Bélapátfalva esetében az országos átlaghoz képest a száz 0-14 évesre több 60 éves és a feletti jut az országos átlaghoz képest, azaz *a település állandó népességére az átlagoshoz képest nagyobb mértékben jellemző az elöregedő lakosság*. Az állandó népességen belül a nemek aránya folyamatosan 52% és 47% körül alakult a nők javára. A legnagyobb eltérések, azaz a *4%-os férfitöbblet a 20-24 éves korúak, míg az 5%-os női többlet a 85 év felettiek között mutatkoznak*.

A lakónépesség száma évről évre csökken, átlagosan 33 fővel. A külterületen élő lakónépesség száma csökken. A lakónépességen belül a 15-59 évesek aránya települési szinten 62,2% volt. A lakónépességen belül a 60 évesek és az a felettiek aránya települési szinten 25,9% volt. Az országos adatokat vizsgálva megállapítható, hogy *a 0-14 éves korosztály aránya Bélapátfalva település és a Bélapátfalvai járás esetében elmarad az országos átlagtól, míg a 15-59 évesek, valamint a 60 évesek és az a felettiek esetében meghaladja az országos átlagot különösen a Bélapátfalvai járás esetében, azaz a járás és Bélapátfalva település lakónépessége az országos átlaghoz képest nagyobb mértékben elöregedő.* A 0-39 éves korosztály esetében a nők és a férfiak aránya viszonylag kiegyenlített a laknépességen belül, azonban a *40-60, illetve az e feletti korosztály esetében az életkor növekedésével a férfiak aránya csökken a lakónépességen belül*. A férfiak és a nők lakónépességen belüli arányát együttesen vizsgálva megállapíthatjuk, hogy számuk évről évre csökken, valamint hogy a nők lakónépességen belüli aránya 6,5%-kal nagyobb, mint a férfiaké, azaz átlagosan 211 fővel több nő él a településen, mint férfi.

2000 és 2013 közötti időszakban a halálozások száma átlagosan 58 fővel meghaladta az élveszületések számát. Tendenciaként megfigyelhető, hogy míg *a halálozások száma évről évre növekszik, addig az élve születések száma évről évre csökken*. Az élveszületések nemek közötti arányát vizsgálva az érintett időszakban megállapíthatjuk, hogy átlagosan az élve született gyermekek 57%-a fiú, míg 43%-a lány. Bélapátfalva tekintetében megállapítható, hogy az élveszületések és a halálozások különbsége a 2000 és 2013 közötti időszakban negatív, azaz a járási, a megyei, a régiós és az országos tendenciákkal összhangban természetes fogyás figyelhető meg a településen. Negatív tendencia, hogy a települési adatok jóval alatta maradnak mind a járási, mind pedig az országos átlagnak, azaz megállapítható, hogy az *átlaghoz képest nagyobb Bélapátfalván a természetes fogyás mértéke. A vándorlási egyenleg pozitív volt a településen a vizsgált időszakban, mely kompenzálja a természetes fogyásból adódó negatív mutatókat.*

Bélapátfalva településen *a cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya (7,4%)* a 2001. évi népszámlálási adatokhoz képest nem változott, az országos és a *Bélapátfalvi járási adataihoz képest azonban igen magas,* 2011. évben kétszerese volt az országos átlagnak. A hazai nemzeti kisebbséghez tartozó népesség aránya (romák nélkül) Bélapátfalva településen a 2001. évi népszámlálási adatokhoz képest 2011. évre megduplázódott, a Bélapátfalvai járáson belül arányuk megnövekedett, azonban mindkét adat jelentősen elmarad az országos átlagtól. Megjegyzendő, hogy a népszámlálási adatok alapját az önmagukat saját bevallásuk alapján kisebbséghez tartózónak valók száma képezi, ezért e mutató nem teljesen mutat valós képet (látencia), valószínű, hogy arányuk ennél jelentősen magasabb.

A képzettségre vonatkozó adatokat tekintve Bélapátfalva településen *a legfeljebb általános iskola 8. osztályt végzettek aránya 2011 évben 28,2% volt.* Az *érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők arányát (22,2%)* tekintve pozitív tendencia, hogy a 2001. évi arányokhoz képest a 2011. évi arányok növekedtek, azaz mind Bélapátfalva, mind a Bélapátfalvai járás esetében a korábbiakhoz képest többen rendelkeznek érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel, azonban *az országos és Heves megyei járási központok adataihoz képeset még mindig nagy a település és a Bélapátfalvai járás lemaradása* e tekintetben. Az érettségi nélküli középfokú végzettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya tekintetében Bélapátfalva település esetében az arány 2011. évben 21,6% volt, mely a 2001. évi népszámlálási adatokhoz képest növekedést mutat és az országos és a Heves megyei járásközpontok átlagos értékeitől sem tér el jelentősen. Az *egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya* tekintetében Bélapátfalva település esetében az arány 2011. évben *7,4% volt, mely jelentősen elmarad az országos (15,5%) és a Heves megyei járásközpontok (18%) adataitól*. A képzettség korcsoporton belüli alakulását vizsgálva az alábbi következtetésekre juthatunk. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül Bélapátfalva településen és a Bélapátfalvai járáson belül is a 2001. évi népszámlálási adatokhoz képest jelentősen csökkent. A felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éves és idősebb népességen belül Bélapátfalva településen és a Bélapátfalvai járáson belül is a 2001. évi népszámlálási adatokhoz képest jelentősen növekedett. Mindemellett az aktív korúakon belül a felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma tekintetében Bélapátfalva település és a Bélapátfalvai járás adatai, jelentősen elmaradnak az országos és a Heves megyei járásközpontok adataitól.

A 2011. évi népszámlálási adatok szerint 2011. évben az összes foglalkoztatott száma Bélapátfalva településen 2.019 fő volt, mely a Bélapátfalvai járás 91,6%-át, míg Heves megye 1,77%-át adta. Megállapítható, hogy 2011. évben Bélapátfalva településen *az összes foglalkoztatotton belül a nők aránya elérte a 27,93%-ot, míg a férfiak aránya 72,07%-ot tett ki.* A nők és a férfiak foglalkoztatottokon belüli aránya között mutatkozó jelentős eltérés okát nem tudjuk, a település ezen eltérést a mindennapokban nem tapasztalja. A legtöbb foglalkoztatott ipari, építőipari foglalkozású, ezt követi az egyéb szabad foglalkozású foglalkoztatott, majd pedig a kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozású. Bélapátfalva település és a Bélapátfalvai járás tekintetében a naponta ingázó legalább érettségizett foglalkoztatottak aránya alacsonyabb, mint a naponta ingázó érettségizettnél alacsonyabb végzettségű foglalkoztatottak aránya. A munkanélküliségi rátát tekintve 2014. évben a település 2.227 fő munkavállaló korú népességéből átlagosan 158 fő volt munkanélküli, mely

7,11%-os munkanélküliségi rátát jelet. Megállapítható, hogy a településen a Heves megyei átlaghoz képest (10,93%) elmarad a munkanélküliségi ráta. A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a munkanélküliek nemek szerinti eloszlását vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Bélapátfalva esetében a *munkanélkülieken belül a nők aránya 45,41%, míg a férfiak aránya 54,59% volt*, mely nem mutat jelentős eltérést sem a megyei, sem pedig a járási átlaghoz képest. Bélapátfalva településen a 2000 és 2013 év közötti adatokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy *a fizikai foglalkozásuk között nagyobb arányú a nyilvántartott álláskeresők aránya, mint a szellemi foglalkozásuk között*. Ez az arány a szellemi foglalkozásúak esetében átlagosan 11%, míg a fizikai foglalkozású nyilvántartott álláskeresők között 88,67%.

A településen az országos, a régiós, a megyei és a kistérségi átlagnál is *alacsonyabb az adófizetők aránya*. A 100 lakosra jutó adófizetők száma Bélapátfalva település és a Bélapátfalvai járás esetében átlagosan 38 fő, mely jelentősen elmarad a Heves megyei járásközpontok (49 fő) és Magyarország (43 fő) átlagától. Az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem tekintetében megállapítható, hogy 2001. és 2002. években Bélapátfalva település tekintetében történt egy jelentősebb visszaesés, majd ezt követően folyamatos emelkedés figyelhető meg. *Az egy főre jutó nettó belföldi jövedelem nagysága* a vizsgált időtávon átlagosan 395.426,- Ft volt, mely valamelyest meghaladja a Bélapátfalvai járás átlagát (380.709,- Ft), azonban *jelentősen elmarad mind a Heves megyei járási központok (569.768,- Ft), mind pedig Magyarország (510.656,- Ft) átlagától*.

Megfigyelhető, hogy az átmeneti segélyezésben részesülők száma 2007-2012 év között igen magas volt, majd 2013. évben jelentősen csökkent. Megjegyzendő, hogy *az átmeneti segélyezésben részesülők mellett a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma volt a legmagasabb a településen, emellett jelentős volt a lakásfenntartási támogatásban részesültek száma is*. Az egyes eseti szociális ellátási formákra felhasznált összegegeket vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a település esetében 2011. évtől a *lakásfenntartási támogatásra fordított összeg kiemelkedően magas* volt a többi támogatási formához képest, ezt követte az átmeneti segélyezésre fordított összeg, mely 2013. évben az előző évekhez képest jelentősen lecsökkent. A rendszeres szociális ellátási formák tekintetében a település esetében a *rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek a legtöbben*. Emellett jelentős volt a közmunkaprogramokban részt vevők száma is. *A rendszeres szociális ellátási formákra felhasznált összegek tekintetében a település a foglakoztatást helyettesítő támogatásra fordította a legtöbb összeget, majd ezt követte az ápolási díj és a rendszeres szociális segély*. A településen jelentős az önkormányzati és nem önkormányzati forrásból finanszírozott különböző szociális juttatást igénybe vevők száma, akik számára ezen juttatás az egyetlen meghatározó jövedelemforrás. Ezért számuk távlati csökkentése rendkívül fontos, azonban ez az ellátórendszer szerkezeti változtatását, valamint országos szintű intézkedést igényel. A rendszeres munka jövedelemmel nem rendelkezők arányát vizsgálva az aktív korúakon (15-59 éves) belül látható, hogy a településen 2001. évhez képest 2011. évre arányuk csökkent, mely kedvező tendencia, ami mind járási, mind országos szinten megfigyelhető. Azonban a települési és a járási arány is még mindig jelentősen meghaladja az országos átlagot. *A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya* az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 2001. évhez képeset csökkent, azonban a település esetében *a járási és az országos átlaghoz képest is igen magas*.

A település szerkezetének vizsgálata során jól látható, hogy *a kedvezőtlen jövedelmi és iskolai végzettséggel, valamint lakáskörülményekkel rendelkezők a település délkeleti részén (szegregátum), jól elkülöníthető településrészen élnek*.

Ezen települési szegmens leginkább a szociálisan hátrányos helyzetűek lakóhelye. Mivel e területen a település többi részéhez képest a piaci árak töredékéért lehet telket vagy házat vásárolni, ezért e településrészen jellemző, hogy az alacsony lakásárak következtében a szociálisan hátrányos helyzetűek száma tovább növekszik, mely következtében egy egybefüggő szegregátum alakul ki. Az itteni életkörülmények több esetben a legelemibb követelményeket is alulmúlják, egészségügyi és komfortszempontból egyaránt.

Mind a jövedelmi, mind az iskolázottsági, mind a lakhatási viszonyokat tekintve a településrész igen kedvezőtlen mutatókkal rendelkezik. A településrész felzárkóztatása, az itt élők munka világába való bekapcsolása nagyon fontos feladat a település számára. Az elmúlt években megvalósításra került közmunkaprogramokkal, már elindult egy felzárkóztató folyamat a településrészen, azonban ennek pozitív hatásai csak igen lassan, hosszabb időtávon és önmagában csak alacsony hatékonysággal tudnak a leszakadó településrész felzárkóztatásához hozzájárulni, ezért alapvető fontosságú a célzott és több területet érintő beavatkozások megvalósítása.

2.1.1.2. Történeti adottságok

A *római katolikus templom*, jelenleg helyi védelemre javasolt, melynek jellegzetes épülete a településközpontban található.

A városi terület része a hegyi úti (turista) zarándokhelyként is ismert, nemrég felújított úgynevezett *Gilitka-kápolna*, amelynek patrociniuma Szent Anna. A kápolna műemléki védelem alatt áll (Gilitka-patak völgye – 0214/4. hrsz.).

A nemzetségen kívül a mai település létrejöttének egyik fontos eleme volt a 13. sz. elején a Bélkő lábánál betelepített Ciszterci rend, melynek későromán-stílusú, kereszt alakú temploma és annak déli oldalához épült kolostor együttesének helyreállított rommaradványai mai napig megmaradtak. Az épület és környezete műemléki védelem alatt áll (Kőaljadűlő – 0185/1 hrsz.). A templom és a rommaradványok *Bélháromkúti Apátság* néven ismertek.

A *Gesztenyés Kiállítóház* a Bélapátfalvai Művelődési Ház és Könyvtár telephelyeként 2009. június 3-án nyitotta meg kapuit, a volt bélapátfalvai erdészet épületében. A nagyteremben kaptak helyet a Vidróczki Fotókör, a település természeti és épített értékeit bemutató munkái.

A helyi történeti emlékek köréhez sorolandó, bár nem kifejezetten régészeti jellegű, de említést érdemlő, a 19. sz. elején a kolostorromok mellé épült úgynevezett finom kerámiaipari emlék, a *Bélapátfalvi Keménycserép, vagy Kőedénygyár*, amely egészen a 20. század elejéig működött.

Helyi védelemre javasolt a településen a *Plébániaház*, mely a város főútvonalán, a templom mellett szabadon álló L-alakú, földszintes lakóépület. Udvari szárnya 1762-ben épült barokk stílusban.

2.1.1.3. Kulturális adottságok

A *Bélapátfalvai Művelődési Ház és Könyvtár* Bélapátfalva valamennyi lakosa számára biztosítja a közművelődési és könyvtári szolgáltatások színtereit, az ezekhez, valamint a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, az esélyegyenlőség követelményeinek figyelembe vételével. Az intézmény saját szervezésű programjai mellett folyamatosan bekapcsolódóik a partnerintézmények és partnerszervezetek rendezvényeibe is, illetve helyet ad külső programoknak is.

2.1.1.4. Társadalmi élet, szokások, hagyományok

Bélapátfalván minden évben több *közösségformáló rendezvény* is megvalósításra kerül, melyeken a teljes lakosság részvételére számítanak. A rendezvények igen sokszínűek, a kulturális, hagyományőrző rendezvények a legnépszerűebbek. A településen 2 modern tánccsoport és 4 klub is aktívan működik: Mozgáskorlátozottak Klubja, Napsugár Nyugdíjasklub, Napsugár Nyugdíjasklub Asszonykórus és a Vidróczki Fotókör.

2.1.1.5. Nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek

A közművelődési szervezetek rendezvényeinek kulturális sokszínűsége a hagyományápolásra és új értékek teremtésére épül. A programok szervezésével, valamint a közösségek létrehozásával céljuk a helyi társadalom kapcsolatrendszerének építése, civil szervezetek és egyéni kezdeményezések fogadása, támogatása és az együttműködés révén az információ áramlásának biztosítása. A helyi művelődési és kulturális élet szervezője a Bélapátfalvai Művelődési Ház és Könyvtár.

Bélapátfalva településen a *civil szerveződéseket tekintve összesen 17 civil szervezet működik*. 12 szervezet egyesületi, 2 közalapítványi, 3 pedig alapítványi formában. A településen működő civil szervezetek tevékenységi körei szerteágazóak, mind a kultúra, a hagyományőrzés, a hobby, szabadidős tevékenység, a sport, az egészségmegőrzés, a hátrányos helyzetűek védelme, az élet és vagyonvédelem, érdekvédelem stb. területén működnek civilek a településen. Megállapítható, hogy a településen a civil szerveződősek, azon belül is a sport területén működő civilek száma alacsony.

A település rendelkezik települési Sportkoncepcióval, melyben kinyilvánításra kerül, hogy a sporttevékenység támogatása közcélokat szolgál, melynek alapján a település támogat minden sporttal kapcsolatos tevékenységet.

Nemzetiségi kapcsolatok:

Az önkormányzat kötelező feladatai közé tartozik *a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása*. Lélekszámban és társadalmi „súlyban" a legjelentősebb a roma népesség a településen. Erőteljes leszakadásuk miatt az élet- és lakhatási körülményeiket meghatározó fejlesztések külön kiemelésre szorulnak. A roma kisebbség társadalmi beilleszkedésének fontos feltétele az integráló közösségi intézmények létrehozása.
Vallási közösségek:

A *vallási közösségek közül a településen egyértelműen meghatározó szerepe van* a Római Katolikus Egyháznak. A településen élők nagy része római katolikus vallást gyakorol. A vallásgyakorlók száma 4-5% körül mozog a településen. A Római Katolikus Egyház mellett a Református Egyház működik még a településen.

2.1.2. Gazdaság

Az *1-9 fős regisztrált vállalkozások száma* értékeit vizsgálva a Bélapátfalvai járás településein 2013. évben megállapítható, hogy Szilvásvárad (197) településen volt a legnagyobb ezen érték, majd ezt követi Bélapátfalva (181), Nagyvisnyó (82), Balaton (67), Mikófalva (49), Bekölce (25), végül Bükkszentmárton (14) és Mónosbél (14). Bélapátfalván az 1-9 fős regisztrált vállalkozások száma évről évre növekszik.

A *10-49 fős regisztrált vállalkozások száma* értékeit vizsgálva a Bélapátfalvai járás településein 2013. évben megállapítható, hogy a 10-49 fős regisztrált vállalkozások száma értékei Bélapátfalva (13) településen volt a legnagyobb (ez mutatja a település járási székhely minőségét), majd ezt követi Szilvásvárad (4), Nagyvisnyó (3), és végül Balaton (1). A többi településen 2013. évben nem működött 10-49 fős regisztrált vállalkozás. Bélapátfalván e mutatószám tekintetében növekedés volt megfigyelhető.

50-249 fős vállalkozás 2010. évben a Bélapátfalvai járásban kizárólag Bélapátfalva településen működött, száma 2009. év óta mindössze 1.

Az ***egy lakosra jutó jegyzett tőke (1.000 Ft) nagyságának*** értékeit vizsgálva a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy *az egy főre jutó jegyzett tőke nagysága Szilvásvárad (997,1 eFt) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Bélapátfalva (79,5 eFt)*, Balaton (47,7 eFt), Bükkszentmárton (37,5 eFt), Mónosbél (25,4 eFt), Nagyvisnyó (16 eFt), végül Bekölce (13 eFt) és Mikófalva (8,2 eFt).

Az ***egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték (1.000 Ft)*** nagysága értékeit vizsgálva a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték nagysága Bélapátfalva (489 eFt) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Szilvásvárad (380 eFt), Mónosbél (206 eFt), Bükkszentmárton (135 eFt), Nagyvisnyó (105 eFt), Mikófalva (67 eFt), végül Balaton (37 eFt) és Bekölce (8 eFt). A mutató értéke Bélapátfalva település esetében a Bélapátfalvai járás (278 eFt) adatihoz képest igen kedvező, azonban jelentősen *elmarad a Heves megyei járásközpontok (1.169 eFt) és az országos átlaghoz (1.918 eFt) képest*.

2.1.2.1. Primer szektor

A ***regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban*** számát vizsgálva 2013. évben, a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy a regisztrált vállalkozások száma Balaton (60) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Szilvásvárad (35), Bélapátfalva (28), Mikófalva (24), Nagyvisnyó (19), Bekölce (13), végül Bükkszentmárton (4) és Mónosbél (3).

Megállapítható, hogy Bélapátfalván *számottevő mezőgazdasági tevékenység nem folyik*, főként az erdőgazdálkodás területén vannak jelentősebb mezőgazdasági vállalkozások.

2.1.2.2. Szekunder szektor

Az ***ipar-, építőiparban regisztrált vállalkozások arányát*** vizsgálva 2013. évben, a Bélapátfalvai járás településein megállapítható, hogy az ipar-, építőiparban regisztrált vállalkozások aránya Nagyvisnyó (19%) településen volt a legnagyobb, majd ezt követi Bélapátfalva (18%), Mónosbél (14,3%), Bükkszentmárton (11,8%), Mikófalva (8,3%), Bekölce (7,7%), végül Szilvásvárad (7,5%) és Balaton (4,8%). Bélapátfalva településen *a szekunder szektorban tevékenykedő vállalkozások száma mind a járási (12%), mind a Heves megyei járásközpontok (10,3%), mind pedig az országos átlag (10,6%) adataihoz képest kiemelkedően magas.*

Az *Ipari Parkban összesen 28 db vállalkozás működik*, melyek összesen 413 főt foglalkoztatnak, az általuk megvalósított beruházási érték 1.654 millió Ft, a vállalkozások összárbevétele 3.847 millió Ft, az exportértékesítés aránya 56%. A betelepült vállalkozások 3%-a kis- és középvállalkozás, míg 97%-a egyéb nagy vállalkozásnak nem minősülő vállalkozás.

Az Ipari Park céljainak 3 fő iránya van:
- Ipari Park beruházásai: létrehozása és fejlesztése, melyen keresztül megvalósítható a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek foglalkoztatásának elősegítése, a munkanélküliség magas arányának csökkentése és a térség aktív gazdasági életbe történő újbóli beillesztése.
- Turisztikai fejlesztések: mely előtt a cementgyár bezárása és lebontása után új kapuk nyílnak meg. Az Ipari Park jellegének meghatározásakor ennek megfelelően kifejezetten olyan iparágakat részesít előnyben, melyek az idegenforgalom fejlesztésének nem szabnak gátat, sőt akár háttériparként szolgálhatják is annak előrelépését.
- Vállalkozástámogatás: vállalkozások ösztönzése. Ennek érdekében létrehozásra került egy munkahelyteremtés-támogatási rendszert, mely a munkahelyteremtéssel járó fejlesztési elképzelések kivitelezéséhez kedvezményes kamatú, futamidejű és türelmi idejű hitellehetőséget biztosít a vállalkozók részére.

2.1.2.3. Tercier szektor

A településen a lakossági alapellátást biztosító kereskedelmi és szolgáltató tevékenységek megtalálhatók.

A kereskedelem, illetve a kereskedelmi egységek fejlődése megfelel a település, illetve a térség fizetőképes keresletének és automatikusan követni tudja az igényeket. A település legnagyobb fedett eladótérrel rendelkező áruháza az ABC Áruház. A kereskedelmi egységek közül több, pl. az Építő- és Tüzelőanyag Kereskedés, a Gépjármű-üzemanyagtöltő Állomás, az ABC Áruház, a Járműalkatrész Szaküzlet, a Vas-műszaki szaküzlet, stb. a térséget, a járást is ellátja, mivel a környező települések többségében csak a napi bevásárláshoz szükséges kis élelmiszerüzletek működnek. A bélapátfalvi gyógyszertár szintén ellát körzeti feladatokat is.

Bélapátfalva településen a szolgáltató szektorban regisztrált vállalkozások arányát tekintve kiemelkedik mind a Bélapátfalvi járás (67,4%), mind a Heves megyei járásközpontok (70,4%), mind pedig az országos átlag (63,8%) adatihoz képest.

2.1.3. Települési Infrastruktúra

2.1.3.1. Nevelés, oktatás

Óvodai és bölcsődei ellátás (Gyermekjóléti ellátás)
A *Százszorszép Óvoda és Bölcsőde* feladatait társulási szinten látja el, a működő *bölcsődei férőhelyek száma* így a három településen együttesen 13 fő, a feladatellátási hely Bélapátfalva településen található. *A bölcsőde kihasználtsága 92%-os*, mely megegyezik a Heves megyei járásközpontok átlagával, valamint az országos átlaggal is. Bélapátfalva településen az *óvodai férőhelyek kihasználtsága évről évre csökken*, melynek oka a születések számának csökkenése.

Általános iskolai ellátás
A településen egy általános iskola működik, a *Bélapátfalvai Petőfi Sándor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola*. Az általános iskola egy feladatellátási hellyel működik Bélapátfalva településen. *Az általános iskolai osztályok száma jelenleg 13, mely az évek során, a csökkenő születésszám és gyermeklétszám miatt csökken.* A vizsgált időszakot nézve megállapítható, hogy *az általános iskolában tanuló első évfolyamosok száma évről évre csökken*. 2013. évben a számuk 28 fő volt Bélapátfalva településen.

Középfokú oktatás
Bélapátfalva településen esti gimnázium azonban működik. Az oktatást a *Balassi Bálint Gimnázium Bélapátfalvai Tagintézete* biztosítja, az intézmény székhelye Budakalászon van, az oktatás a helyi általános iskola épületében valósul meg. 2014. évben 24 fő vett részt esti gimnáziumi oktatásban.

2.1.3.2. Egészségügy

A felnőtt háziorvosi, a gyermekháziorvosi praxisok, a védőnői szolgálat Bélapátfalva és Mónosbél településeket is ellátja, míg a fogászati praxisok Bélapátfalva, Bükkszentmárton, Mónosbél, Mikófalva és Balaton településekre is kiterjednek. Hétvégeken az elsősegély nyújtást Bélapátfalva Város Önkormányzata biztosítja. Országos mentőszolgálat a Bélapátfalvai Menőállomás által biztosított. Kórház a településen és a Bélapátfalvai járásban nem működik, a települést a Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézet ellátási területéhez tartozik.

Alapellátás
A működő *felnőtt háziorvosi praxisok* száma Bélapátfalva településen 2, a háziorvosi szolgálathoz tartozó körzeti ápolónők száma 1 fő. A településen *házi gyermekorvosi praxisok* száma egy. Bélapátfalva településen a házi gyermekorvosi esetszámok 2000. évtől folyamatosan csökkennek, ennek oka az élve születések számának csökkenése. Az *iskola-egészségügyi ellátás* Bélapátfalván biztosított. A településen a betöltött *védőnői* álláshelyek száma 1, míg a gyógyszertárak száma szintén 1. Bélapátfalva településen két *fogorvosi praxis* működik, mely több település ellátását is biztosítja, úgymint Bélapátfalva, Bükkszentmárton, Mónosbél, Mikófalva és Balaton települések.

Járóbeteg szakellátás
A járóbeteg szakellátás Bélapátfalva településen a Bélapátfalva Egészségházban működik. A településen elérhető szakrendelések: belgyógyászat; nőgyógyászat; csecsemő- és gyermekgyógyászat; szemészet; bőrgyógyászat; neurológia; reumatológia; ortopédia.

A járóbetegszakellátó ellátási területe: Bélapátfalva, Balaton, Bekölce, Bükkszentmárton, Mikófalva, Mónosbél, Nagyvisnyó és Szilvásvárad.

2.1.3.3. Közigazgatás

Bélapátfalva Város Önkormányzata
Bélapátfalva Város Önkormányzatának legfőbb döntéshozó szerve a képviselő testület, mely jelenleg 7 fővel működik. A képviselő testület a Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottság, az Idegenforgalmi és Kulturális Bizottság, az Ügyrendi Bizottság, valamint a Bíráló Bizottság létrehozásáról döntött. 1990-től körjegyzőség működik, így a körjegyzőséghez tartozó településeken - Bélapátfalva, Bükkszentmárton és Mónosbél - a körjegyzői feladatokat a bélapátfalvai jegyző a polgármesteri hivatal bevonásával végzi. A településen a helyi roma nemzetiségi érdekek érvényesítése érdekében nemzetiségi önkormányzat is működik: Bélapátfalva Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat néven.

Heves Megyei Kormányhivatal Bélapátfalvai Járási Hivatala
Bélapátfalva a Bélapátfalvai járás székhelye. A járási hivatal illetékességi területe: Balaton, Bekölce, Bélapátfalva, Bükkszentmárton, Mikófalva, Mónosbél, Nagyvisnyó, Szilvásvárad települések, mint látható a járás települései nem teljesen azonosak a kistérség településeivel. A járási hivatal kettős jogállású szerv, egyrészt a megyei kormányhivatal helyi kirendeltsége, másrészt önálló, általános hatáskörű, elsőfokú hatóság. A Bélapátfalvai Járási

hivatalban 2 osztály működik jelenleg: az okmányirodai osztály, a hatósági és a gyámügyi osztály.

Törvényszék, Járásbíróság
A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény alapján az Egri Törvényszék, illetve az Egri Járásbíróság illetékes Bélapátfalva település esetében.

2.1.3.4. Szociális ellátás

Az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés, a nappali ellátás és a gyermekjóléti szolgáltatások ellátása a településen a Bélapátfalva és Térsége Gyermekjóléti és Szociális Társulása által létrehozott intézmény, azaz a ***Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ*** útján biztosított. Az intézmény által ellátott feladatok: *Gyermekjóléti szolgáltatás; Családsegítés;* H*ázi segítségnyújtás; Szociális étkeztetés; Időskorúak nappali intézményi ellátása; Egyéb gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások; Máshová nem sorolható egyéb szociális ellátás bentlakás nélkül.*

2013. évben a szociális étkeztetésben részesülők száma a legmagasabb, mely az előző év adataihoz képeset jelentős növekedést jelent, majd ezt követi az idősek nappali ellátásban részesülők száma, végül pedig a pedig a házi segítségnyújtásban részesülők száma, mely az előző évi adatokhoz képeset szintén jelentős növekedést mutat.

Az ellátások biztosítására, és az ellátottak számának kiterjesztésére egyre nagyobb igény mutatkozik, melynek oka a települések demográfiai helyzete, azaz az elöregedő lakosság, valamint az egyedüllét, a magányosság. A gyermekjóléti szolgálat munkájában szintén nem várható csökkenés, hiszen a nincstelenség, a lakhatási körülmények romlása, a megjelenő magas gyermekvállalási hajlandóság tovább multiplikálja a problémát és súlyosbítja a helyzetet.

A ***Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete*** 1986-ban nyitotta meg kapuit. Teljes kapacitása jelenleg 330 férőhely, melyből 180 férőhelyen idősek (bentlakásos) szociális ellátását végzik - ahol a három gondozási egység közül az egyik egy 40 fős demens részleg -, valamint 150 fő enyhe -**,** középsúlyos - és súlyos fokban értelmi fogyatékos, vagy halmozottan sérült ember ellátását biztosítják. Az intézmény kihasználtságát tekintve az elmúlt éveket tekintve állandónak mondható, majdnem 100%-os.

2.1.3.5. Egyéb szervezetek

A településen az Ipari Parkban működik az ***Észak-Magyarországi Regionális Munkaügyi Központ Egri Kirendeltségének és Szolgáltató Központjának Bélapátfalvai Képviselete***.

A településen köztestületi formában működik a ***Bélapátfalvai Önkormányzati Tűzoltóság***. A tűzoltóság 1 fő parancsnokból és 8 fő tűzoltóból áll. Célja, a működési területe Bélapátfalva

város, Balaton, Bükkszentmárton, Bekölce, Mónosbél, Mikófalva, Szilvásvárad, Nagyvisnyó községek közigazgatási területére terjed ki.

A településen ***Bélapátfalva Rendőrőrs*** (Eger Rendőrkapitányság → Heves Megyei Rendőr-főkapitányság → Országos Rendőr-főkapitányság) is működik.

2.1.4. Fizikai környezet

2.1.4.1. Természeti adottságok

Gyári tó:

A város közigazgatási területének jelentős százaléka erdősült, és ebből számottevő rész a Bükki Nemzeti Parkhoz tartozik, így kiváló feltételeket kínál a természethez kapcsolódó sportturizmusnak. A település kiemelt rekreációs területe a Lak-völgyben található Gyári tó környezete.

Bélkő:

A Bélkő a Bükk-fennsíkot körülölelő sziklasornak, az úgynevezett „kövek vonulatának" meghatározó tagja. A hegy fehér sziklái 100 millió évvel ezelőtt emelkedtek ki az eltűnő őstengerből. Magasba törő, éles peremű sziklák tövében ritka, védett növények bújnak meg. Magyarországon egyedül itt található meg a fokozottan védett szirti pereszlény, az országosan csak két másik helyszínről ismert, fokozottan védett korai szegfű és hazánk 8 reliktum endemizmusa közül a magyarföldi husáng. A 4 km hosszú Bélkői tanösvény az apátságtól indul és a Bélkő 816 m magas csúcsán kialakított kilátóhelyen végződik. Ez az ország legnagyobb földtani alapszelvénye, mely az üledékes kőzetek teljes tárházát mutatja be. A túraúton hét állomást létesítettek, ezen eligazító táblák ismertetik a területen található növény- és állatvilágot; a sziklák a Bükk hegység földtörténetébe, szerkezetének kialakulásába adnak betekintést. Az ösvény bekapcsolódik a bükki turistaút-hálózatba.

2.1.4.2. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

A hatályos Országos Területrendezési Terv a tájképvédelmi szempontból *kiemelten kezelendő terület övezetbe* sorolja a település külterületét a felhagyott bányaterület kivételével.

Bélapátfalva közigazgatási területét érinti a Natura 2000 hálózat részeként európai szintű védelem alatt álló "Bükk hegység és peremterületei, HUBN10003 jelű különleges madárvédelmi terület, Bükk-fennsík és Lök-völgy megnevezésű HUBN20001 jelű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület".

Bélapátfalva közigazgatási területének déli és keleti része a *Bükki Nemzeti Park* keretében *országos természetvédelmi oltalom* alatt áll. A védett terület nagysága 2207,21 ha, melyből 13,4 ha fokozottan védett terület.

A település közigazgatási területén *„ex lege" védett értéket képviselnek a barlangok és források*. Bélapátfalva területén az Országos Barlangnyilvántartás 29 barlangot tart számon.

2.1.4.3. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

A szabályozási terv alapján a városban *közpark nincs kijelölve*. A településközpontban elhelyezkedő közkerteket magas zöldfelületi borítottság jellemzi, növényállományukat szépen kifejlett, elsősorban örökzöld fák és cserjék alkotják. *A településen nincsenek védett fák, fasorok. Jelentős zöldfelületű különleges területek a temető*.

A település közigazgatási területének 63,7%-át erdő fedi, melyek elsődleges rendeltetésük alapján elsősorban védelmi funkciót töltenek be. Bélapátfalva vonatkozásában az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőterületek is vannak (Bélapátfalva 100 A, D, E jelzéssel). Erdőterületeken erdőgazdálkodási tevékenységen kívüli gazdasági fejlesztést nem lehet végezni. Amennyiben egy tervezett fejlesztéssel összefüggésben fakivágás vagy erdőterület igénybevétele szükséges, azt igénybevétel esetén engedélyeztetni szükséges, fásításból történő fakitermelés esetén az erdészeti hatóságnak be kell jelenteni, továbbá a fakitermelés csak előzetes bejelentés alapján végezhető.

Bélapátfalva nem tartozik a régészeti szempontból jól kutatott területek közé. A település határában szisztematikus régészeti topográfiai kutatások még nem történtek, így nem került feltérképezésre a település teljes határa. Újabb régészeti lelőhelyre gyakorlatilag a település határában bárhol rá lehet bukkanni különböző földmunkák során. A nagy felületű zöldmezős beruházásoknál mindenképpen számolni kell régészeti lelőhelyek előkerülésével, így különösen fontosnak tartjuk, hogy a zöldmezős beruházások előkészítésénél nagy hangsúlyt kapjon a régészeti örökség felmérése. A régészeti örökségvédelmi kockázat tovább csökkenthető már korábban kialakított telephelyek korszerűsítésével, azaz a barna mezős beruházások ösztönzésével.

2.1.4.4. Településkép

Bélapátfalva településszerkezetére és települési arculatára a kettősség jellemző. Bélapátfalva településszerkezetében, az utcák vonalvezetésében számos *archaikus vonást őriz*. A IV. Béla utca, az Apátság utca vonalvezetése őrzi a XVIII. században rögzült utcák futását. *A helyi népi építészeti karaktert* a hosszúházas beépítési mód, az oldaltornácos, kontyolt nyeregtetős kialakítás képviseli. A helyi, egyedi arculatot biztosító házaknál komoly kockázatot jelent az *öreg épületek korszerűsítési igénye*.

A szocialista iparosítás jelentős hatással volt a településképre változására. A település északi szélén megjelenő nagykiterjedésű ipartelep, és a hozzá kapcsolódó lakótelepek megjelenése átalakította az addig uralkodóan falusias jellegű arculatot.

A Bélapátfalvai járás településeit vizsgálva látható, hogy 2013. évben Bélapátfalva településen a legmagasabb a *lakásállomány* (1.117 db), majd ezt követi Szilvásvárad (754 db), Nagyvisnyó (510 db), Balaton (447 db), Bekölce (338 db), Mikófalva (323 db) és végül Mónosbél (145 db), valamint Bükkszentmárton (128 db). *A lakásállomány Bélapátfalva településen 2011. év óta állandó.*

2005. év óta Bélapátfalva településen a kiadott új lakás építési engedélyek száma drasztikusan csökkent, 2009. évtől száma maximum évi 1.

2013. évben a Bélapátfalvai járásban *az épített lakások aránya Balaton (0,22%) kivételével minden településen 0 volt*, mely jelentősen elmarad mind a Heves megyei járásközpontok (0,08%), mind pedig az országos átlagtól (0,17%).

Az *alacsony komfortfokozatú lakások aránya* mind Bélapátfalva, mind a Bélapátfalvai járás, mind a Heves megyei járásközpontok, mind pedig Magyarország tekintetében 2001. évben mért adatokhoz képest jelentősen csökkent 2011. évre.

2.1.4.5. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

A vizsgált helyiségcsoport főközlekedés úthálózathoz való viszonya megfelelőnek ítélhető. A bánrévei szlovák-magyar határátkelőn keresztül az E571 sz. nemzetközi közlekedési folyosóhoz a 24-es, a 25-ös és a 26-os úton csatlakozik.

A városon áthaladó 2506 sz. közút meglehetősen nagy forgalmú, melynek előnyeit és hátrányait is élvezi a település. Hátrány, a város belterületének terhelése az átmenő és a helybe érkező forgalom (az Ipari Park teherforgalma is ezen út belterületi szakaszán bonyolódik) következtében. Előnye viszont, hogy az idegenforgalmilag frekventált Eger és Szilvásvárad felé tartó turisztikai forgalom „megcsapolásával" profitálhat a település.

A járási településeket összekötő *úthálózat állapota közepes.* Megállapítható, hogy az úthálózat nem rendszeresen karbantartott, melynek eredménye ennek megfelelően nem kielégítő. Az úthálózat fejlesztéssel kapcsolatos igények részben az útpályák felújítására, karbantartására irányulnak, részben új összekötő utak építésére.

A tömegközlekedésben az autóbusz közlekedés biztosítja a települések elérhetőségének 90%-át. A közúti tömegközlekedés a Bélapátfalva – Eger vonalon viszonylag jól szervezett.

A vasúti menetrend meglehetősen gyér, hétfőtől csütörtökig napi három, péntekenként napi négy, hétvégén és ünnepnapokon pedig napi egy vonatpár halad át a településen, ezek is csupán az Eger – Szilvásvárad szakaszon közlekednek.

A területen számos túra- és egy kerékpárútvonal található. A kerékpárutak országos hálózatához történő csatlakozás a járás turisztikai kapcsolódásában biztosíthat előrelépést, valamint a turistaforgalom növekedésére jelent pozitív hatást. Kerékpárút létesítés tervei Bélapátfalva – Szilvásvárad ill. Borsodnádasd, valamint Felsőtárkány irányába fogalmazódtak meg.

Az idő szerinti optimalizálás esetén a leggyorsabb út hossza kilométerben a megyeszékhelyig Bélapátfalva esetében 20 km, az idő szerinti optimalizálás esetén a leggyorsabb út hossza kilométerben autópálya csomópontig Bélapátfalva esetében 43 km, az idő szerinti optimalizálás esetén a leggyorsabb út hossza kilométerben Budapestig Bélapátfalva esetében 160 km.

2.1.4.6. Közművek

Víziközművek

A település közműves vezetékes vízellátása megoldott. Bélapátfalva város közigazgatási területe a felszín alatti vizek állapota szempontjából fokozottan érzékeny kategóriába tartozik. A *közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma* Bélapátfalván 828 db, mely az előző évek csökkenéséhez képest növekedést jelent. *A lakások 75%-a be van kapcsolva a közüzemi ivóvezeték-hálózatba.*

Szennyvízelvezetés

A szennyvízelvezetés és tisztítás feladatait az Észak-magyarországi Regionális Vízmű ZRt., Keleti Szennyvíztisztítási Divízió látja el, melynek központja Kazincbarcikán, területi központja pedig Bélapátfalván található. *Bélapátfalván a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma 765 db, mely a teljes lakásállomány 68%-át tesz ki. A Bélapátfalvai járás településeit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya Bélapátfalva esetében 68,5%volt.*

Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A településen a csapadékvíz elvezetés nyíltárkosan került megoldásra*. A kiépített árkok nem rendelkeznek burkolattal. Az árkok egy részét betemették, a meglévők karbantartása sem biztosított.* A nyílt árkokat hosszabb-rövidebb szakaszokon a zárt csatorna szakaszok kötik össze. A település több utcájában az összegyűlt csapadék nem kerül elvezetésre – helyben történik a szikkasztása. A területen a domboldalak felőli övárkok nem épültek ki. A felszíni vízelvezetés a település majd minden utcájában felújításra szorul.

Villamos energia

A középfeszültségű szabad vezetékek és földkábelek az ÉMÁSZ Nyrt. elosztóhálózatának részei, ezek több helyen magántelkeken haladnak. Ezek oldják meg közép/kisfeszültségű transzformátorokon keresztül a terület villamos energia ellátását és közvilágítását. A meglévő középfeszültségű hálózatok alkalmasak a területek folyamatos energiaellátására.

Intézmények energiahatékonysági értékelése

A nem felújított önkormányzati intézmények többségében a világítótestek elavultak, üzemeltetésük nem gazdaságos. Ezért javasoljuk azokat lecserélni energiatakarékos izzóval

ellátott elektronikus előtétű egyedi kompenzálású lámpatestekre. Javasoljuk ezen kívül az elektromos hálózat felújítását is. Különös figyelmet kell fordítani a különböző intézmények térvilágításának gazdaságos működésére, tehát javasoljuk ezek alkonykapcsolóval történő működtetését, de kézi lekapcsolásra való lehetőséggel.

Elektronikus hírközlés

A telefonhálózat jól kiépített légkábeles, melyet a Magyar Telekom Nyrt. folyamatosan bővít, korszerűsít. Bélapátfalva településen a *kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma* 728 db volt 2012. évben, mely azt jelenti, hogy a *lakások 65%-a kapcsolódódott be a kábeltelevíziós hálózatba*. A Bélapátfalvai járás településeit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy 2013. évben a *legalább 30Mbps sávszélességre képes vezetékes internet-hozzáféréssel rendelkező lakosság száma mutató tekintetében Bélapátfalva településen a legmagasabb (1.456 fő)*, ezt követi Szilvásvárad (421 fő), Balaton (291 fő), valamint Nagyvisnyó (219 fő), Mikófalva (171 fő), végül Mónosbél (105 fő) települések.

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. A HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE, SZINTÉZIS

3.1.1. A folyamatok értékelése

3.1.1.1. Társadalom

A lakónépesség száma évről évre csökken. A halálozások száma évről évre növekszik, míg az élve születések száma évről évre csökken. Az átlaghoz képest nagyobb Bélapátfalván a természetes fogyás mértéke.

A vándorlási egyenleg pozitív volt a településen a vizsgált időszakban.

A település állandó népességére az átlagoshoz képest nagyobb mértékben jellemző az elöregedő lakosság. Az országos adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a fiatalkorúak aránya a településen elmarad az országos átlagtól, míg az aktív korúak, valamint az idősek aránya meghaladja az országos átlagot a település esetében, azaz a járás és Bélapátfalva település lakónépessége az országos átlaghoz képest nagyobb mértékben elöregedő.

Az aktív korúak esetében a nők és a férfiak aránya viszonylag kiegyenlített a laknépességen belül, azonban az idősek esetében az életkor növekedésével a férfiak aránya csökken a lakónépességen belül. A legnagyobb eltérések, azaz a 4%-os férfitöbblet a 20-24 éves korúak, míg az 5%-os női többlet a 85 év felettiek között mutatkoznak.

Bélapátfalva településen a cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya az országos és a Bélapátfalvi járási adataihoz képest igen magas 2011. évben kétszerese volt az országos átlagnak.

A képzettségre vonatkozó adatokat tekintve Bélapátfalva településen az alacsony képzettséggel rendelkezők aránya igen magas. Az érettségizettek és a szakképzettséggel rendelkezők aránya évről évre növekszik, azonban még mindig jelentősen elmarad az országos átlagtól. A felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők aránya nagymértékben elmarad az országos és a megyei átlagtól is.

Megállapítható, hogy 2011. évben Bélapátfalva településen az összes foglalkoztatotton belül a nők aránya elérte a 27,93%-ot, míg a férfiak aránya 72,07%-ot tett ki, azaz a nők foglalkoztattakon belüli aránya alacsony. A munkanélküliségi ráta kedvező értéket mutat a település esetében, a megyei és járási adatokhoz képest viszonylag alacsony.

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a munkanélküliek nemek szerinti eloszlását vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Bélapátfalva esetében a munkanélkülieken belül a nők és a férfiak aránya viszonylag kiegyenlített, mely nem mutat jelentős eltérést sem a megyei, sem pedig a járási átlaghoz képest.

Bélapátfalva településen a 2000 és 2013 év közötti adatokat vizsgálva láthatjuk, hogy a fizikai foglalkozásuk között nagyobb arányú a nyilvántartott álláskeresők aránya, mint a szellemi foglalkozásuk között.

A településen az országos, a régiós, a megyei és a kistérségi átlagnál is alacsonyabb az adófizetők aránya. Az egy főre jutó nettó belföldi jövedelem nagysága a településen valamelyest meghaladja a Bélapátfalvai járás átlagát, azonban jelentősen elmarad mind a Heves megyei járási központok, mind pedig Magyarország átlagától.

Az átmeneti segélyezésben részesülők mellett a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma volt a legmagasabb a településen, emellett jelentős volt a lakásfenntartási támogatásban részesültek száma is. Az egyes eseti szociális ellátási formákra felhasznált összegeket vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a település esetében 2011. évtől a lakásfenntartási támogatásra fordított összeg kiemelkedően magas volt a többi támogatási formához képest, ezt követte az átmeneti segélyezésre fordított összeg, mely 2013. évben az előző évekhez képest jelentősen lecsökkent. A rendszeres szociális ellátási formák tekintetében a település esetében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek a legtöbben. A rendszeres szociális ellátási formákra felhasznált összegek tekintetében a település a foglakoztatást helyettesítő támogatásra fordította a legtöbb összeget, majd ezt követte az ápolási díj és a rendszeres szociális segély.

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 2001. évhez képest csökkent, azonban a település esetében a járási és az országos átlaghoz képest is igen magas. A település szerkezetének vizsgálata során jól látható, hogy a kedvezőtlen jövedelmi és iskolai végzettséggel, valamint lakáskörülményekkel rendelkezők a település délkeleti részén, jól elkülöníthető településrészen élnek, ahol a szegregációs mutatók értékei igen kedvezőtlenek.

A kulturális adottságok közül kiemelendő a Gilitka-kápolna, a Bélháromkúti Apátság, a Gesztenyés kiállítóház, a Bélapátfalvi Keménycserép, vagy Kőedénygyár.

A helyi művelődési és kulturális élet szervezője Bélapátfalva Város Művelődési Háza és Könyvtára. A közművelődési szervezetek rendezvényeinek kulturális sokszínűsége a hagyományápolásra és új értékek teremtésére épül. Bélapátfalva településen a civil szerveződéseket tekintve összesen 17 civil szervezet működik. Sportkoncepcióval rendelkezik ugyan a település, azonban sportegyesület csak egy működik a településen. A civil szervezetek aktivitása viszonylag alacsonynak mondható. A vallási közösségek közül a településen egyértelműen meghatározó szerepe van a Római Katolikus Egyháznak az Apatság jelenléte miatt, azonban a vallási élet, a vallási turizmusban rejlő potenciálok kihasználása szükséges.

3.1.1.2. Gazdaság

Az 1-9 fős regisztrált vállalkozások és a 10-49 fős regisztrált vállalkozások száma viszonylag magas a településen, míg 50-249 fős vállalkozás mindössze egy működik a településen.

Bélapátfalván számottevő mezőgazdasági tevékenység nem folyik, főként az erdőgazdálkodás területén vannak jelentősebb mezőgazdasági vállalkozások.

Bélapátfalva településen a szekunder szektorban tevékenykedő vállalkozások száma mind a járási (12%), mind a Heves megyei járásközpontok (10,3%), mind pedig az országos átlag (10,6%) adataihoz képest kiemelkedően magas.

Az Ipari Parkban összesen 28 db vállalkozás működik, melyek összesen 413 főt foglalkoztatnak, az általuk megvalósított beruházási érték 2011. évben, 1.654 millió Ft, a vállalkozások összárbevétele 3.847 millió Ft, az exportértékesítés aránya 56% volt. 2011. évben a betelepült vállalkozások 3%-a kis- és középvállalkozás, míg 97%-a mikrovállalkozás. Az Ipari Parkra jellemző a nagyvállalkozások hiánya, illetve a település csak korlátozottan képes kielégíteni az Ipari Park szakképzett munkaerő iránti igényét.

A településen a lakossági alapellátást biztosító kereskedelmi és szolgáltató tevékenységek megtalálhatók. Problémát jelent a minőségi szálláshelyek és vendéglátó egységek hiánya, melyekre az elmúlt években igény mutatkozott.

3.1.1.3. Települési Infrastruktúra

A településen az óvodai, bölcsődei, általános iskolai ellátás biztosított. Jellemző, hogy a férőhelyek kihasználtsága évről évre csökken, melynek oka a születések számának csökkenése. A gyermeklétszám csökkenéséből adódóan az elkövetkező években a településnek szembe kell néznie a nevelési, oktatási intézmények férőhelyeinek fenntartásából adódó problémákkal. A településen és a járásban sem működik nappali tagozatos középiskola, gimnázium.

Az egészségügyi alap és járóbeteg szakellátás alapvetően jól, megfelelő színvonalon működik, a járás településeit is ellátja.

A közigazgatás legnagyobb megoldatlan problémája, hogy nincs megfelelő infrastrukturális környezet (épület) a feladatok ellátására. A hivatal által nyújtott szolgáltatások magas színvonalon működnek.

A szociális ellátás megfelelően működik, a szükséges ellátási formák biztosítottak: Gyermekjóléti szolgáltatás; Családsegítés; Házi segítségnyújtás; Szociális étkeztetés; Időskorúak nappali intézményi ellátása; Egyéb gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások; Máshová nem sorolható egyéb szociális ellátás bentlakás nélkül.

Az ellátások biztosítására, és az ellátottak számának kiterjesztésre egyre nagyobb igény mutatkozik, melynek oka a települések demográfiai helyzete, azaz az elöregedő lakosság, valamint az egyedüllét, a magányosság. A gyermekjóléti szolgálat munkájában szintén nem várható csökkenés, hiszen a nincstelenség, a lakhatási körülmények romlása, a megjelenő magas gyermekvállalási hajlandóság tovább multiplikálja a problémát és súlyosbítja a helyzetet.

A településen a szociális szakellátás területén működik egy igen jól szervezett szociális intézmény, a Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete, mely teljes kapacitásával látja el az idősek és az enyhe -**,** középsúlyos - és súlyos fokban értelmi fogyatékos, vagy halmozottan sérült embereket. A megyei intézet jelenléte a településre nézve mindenképpen pozitív, hiszen a Bélapátfalván az egyik legnagyobb foglalkoztató a Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete.

Megjegyzendő, hogy sem a nevelés, az oktatás, sem pedig a szociális ellátások területén nem működik egyházi vagy civil fenntartó a településen.

3.1.1.4. Fizikai környezet

A város közigazgatási területének jelentős százaléka erdősült, és ebből számottevő rész a Bükki Nemzeti Parkhoz tartozik, így kiváló feltételeket kínál a természethez kapcsolódó sportturizmusnak.

A szabályozási terv alapján a városban közpark nincs kijelölve. A településen nincsenek védett fák, fasorok. Jelentős zöldfelületű különleges területek a temető.

Bélapátfalva nem tartozik a régészeti szempontból jól kutatott területek közé. A nagy felületű zöldmezős beruházásoknál mindenképpen számolni kell régészeti lelőhelyek előkerülésével, így különösen fontosnak tartjuk, hogy a zöldmezős beruházások előkészítésénél nagy hangsúlyt kapjon a régészeti örökség felmérése.

2005. év óta Bélapátfalva településen a kiadott új építési engedélyek száma drasztikusan csökkent, 2009. évtől száma maximum évi 1.

Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya mind Bélapátfalva, mind a Bélapátfalvai járás, mind a Heves megyei járásközpontok, mind pedig Magyarország tekintetében 2001. évben mért adatokhoz képest jelentősen csökkent 2011. évre.

A városon áthaladó 2506 sz. közút meglehetősen nagy forgalmú, melynek előnyeit és hátrányait is élvezi a település. Hátrány, a város belterületének terhelése az átmenő és a helybe érkező forgalom (az Ipari Park teherforgalma is ezen út belterületi szakaszán bonyolódik) következtében. Előnye viszont, hogy az idegenforgalmilag frekventált Eger és Szilvásvárad felé tartó turisztikai forgalom „megcsapolásával" profitálhat a település.

A járási településeket összekötő úthálózat állapota közepes. Megállapítható, hogy az úthálózat nem rendszeresen karbantartott, melynek eredménye ennek megfelelően nem kielégítő. Az úthálózat fejlesztéssel kapcsolatos igények részben az útpályák felújítására, karbantartására irányulnak, részben új összekötő utak építésére.

Probléma a megyeszékhelytől, illetve autópályától való viszonylagos nagy távolság.

A lakások 75%-a be van kapcsolva a közüzemi ivóvezeték-hálózatba és 68%-a a szennyvízhálózatba, melyek arányát növelni szükséges. A településen a csapadékvíz elvezetését korszerűsíteni szükséges, az árkok egy részét betemették, a meglévők karbantartása sem biztosított. A meglévő középfeszültségű hálózatok alkalmasak a területek folyamatos energiaellátására. A nem felújított önkormányzati intézmények többségében a világítótestek elavultak, üzemeltetésük nem gazdaságos, cseréjük indokolt. A településen a megújuló energia alkalmazása nem jelentős.

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

A helyzetfeltáró, a helyzetelemző és a helyzetértékelő munkarészek alapján elkészített SWOT elemzés célja, hogy feltérképezzük a település kitörési pontjait, fejlődési lehetőségeit, potenciálját, illetve képet kapjunk arról, hogy melyek azok a legfontosabb tényezők, melyek a stratégia alapját képezik.

Maga a módszer négy angol szó kezdőbetűjéből kapta a nevét:

S (strengths):	erősségek, melyekre a fejlesztés alapozható, tovább erősítendők
W (weaknesses):	gyengeségek, fejlesztést nem lehet rá alapozni, sőt gátolják azt, meg kell őket erősíteni
O (opportunities):	lehetőségek, kívülről segíthetik, ösztönözhetik a fejlesztést
T (threats):	veszélyek, melyek kívülről akadályozhatják a fejlesztés sikerességét

Az első két szempont Bélapátfalva belső adottságai alapján (amire a településnek és a térségnek van ráhatása), míg az utóbbi kettő a külvilágban ható folyamatok alapján kerül megfogalmazásra (amelyekre a településnek és térségének közvetlen befolyása nincs).

Az erősségekre építve, azok további fejlesztésével, a bennük rejlő potenciál maximális kihasználásával a település folyamatos fejlődési pályára állítása biztosítható. Az erősségek fejlesztése során a lehetőségekhez mérten kerülni kell a veszélyeket, valamint intézkedéseket szükséges tenni azok elhárítására.

A feltárt gyengeségeket, a lehetőségekre építve ellensúlyozni szükséges, melynek elengedhetetlen eszköze a célzott, célirányos programok, projektek megvalósítása. A gyengeségek ellensúlyozása során kerülni szükséges a feltárt veszélyeket.

A település legfontosabb erősségeit, gyengeségeit, valamint a feltárásra került lehetőségeket és veszélyeket a lenti SWOT analízis táblázatos formában összesíti. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia célrendszere az itt felvetett problémákra kíván megoldást találni és kínálni.

BELSŐ TÉNYEZŐK			
ERŐSSÉGEK		**GYENGESÉGEK**	
TÁRSADALOM	1. Viszonylag kis kiterjedésű szegregátum 2. Pozitív vándorlási mutatók 3. A helyi lakosság körében nagy a fejlesztések támogatottsága	**TÁRSADALOM**	1. Állandó és lakónépesség folyamatos csökkenése 2. Csökkenő gyermeklétszám a településen és az oktatási intézményekben 3. Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló lakosság részarányának folyamatos növekedése 4. A lakosság iskolázottsága az országos és megyei átlaghoz képest alacsony szintű, a képzett, fiatal korosztály elvándorlása („agyelszívás”) jellemző
GAZDASÁG	4. Tradicionális ipari terület 5. Viszonylagosan jó ismertséggel rendelkező Ipari Park, fejlődő, dinamikus terület 6. Zöld- és barnamezős területek rendelkezésre állása a gazdaság fejlesztésére 7. Az Ipari Parkba betelepült gazdasági szereplők növekvő pályázati aktivitása és sikeressége 8. Az önkormányzat jó partnersége a gazdasági szektorral	**GAZDASÁG**	5. Idegenforgalom, turizmus alacsony intenzitása, kihasználtsága 6. Minőségi kereskedelmi, vendéglátóegységek és szálláshelyek hiánya 7. 50 főnél többet foglalkoztató vállalkozások és munkahelyek hiánya 8. Az Ipari Park továbbfejlesztését célzó beruházások elmaradtak 9. Gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódó főutaktól való távolság 10. Városmarketing hiánya
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	9. Járási, kistérségi központ - ennek megfelelő kiaknázása elengedhetetlen 10. Az egészségügyi alapellátás teljes körűen biztosított, infrastrukturális feltételei megfelelőek 11. Közszolgáltatások megszervezettek és kiépítettek 12. Víz, gáz, szennyvíz, áram, telefon, kábeltévé és internet elérése biztosított	**TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA**	11. A járásközponti meghatározó funkció viszonylag gyenge - az egyes funkciók további erősítése szükséges 12. A közszolgáltatások, a közigazgatási egységek több telephelyen működnek, nem áll rendelkezésre olyan épület, ahol ezeket közösen lehetne működtetni 13. Kevés a parkolóhely a városban, leromlott állagú utak, járdák jelenléte, kerékpárút hiánya 14. Megújuló energia alkalmazásának hiánya
FIZIKAI KÖRNYEZET	13. Műemléképületek jelenléte 14. Jelentős kiterjedésű, országos jelentőségű természetvédelmi területek (Bükki Nemzeti Park) 15. Nincs jelentős környezetszennyezés 16. Rekreációra alkalmas területek nagy száma és viszonylag jó minősége (Gyári tó) 17. A csendes vidéki élet feltételei adottak	**FIZIKAI KÖRNYEZET**	15. Kiépített rekreációs helyek száma kevés 16. Lakóövezet összemosódás az ipari területtel, lakó és ipari terület váltakozása, védősávok szerény jelenléte 17. Régészetileg nem jól kutatott területek, melyek problémát okozhatnak a beruházásoknál

33. táblázat

KÜLSŐ TÉNYEZŐK			
LEHETŐSÉGEK		VESZÉLYEK	
TÁRSADALOM	1. Történelmi, kulturális értékek erősítése, fejlesztése hatékonyabb turisztikai kihasználása (vallási turizmus), a helyi civilek erősítése 2. Foglalkoztatásra alkalmas, bevonható inaktív (főként szakképzetlen) népesség a vállalkozások betelepülése esetén	TÁRSADALOM	1. Képzetlen munkaerő növekedése, emelkedő szociális juttatások 2. Esélyegyenlőség romlása általánosságban és különösen a foglalkoztatásban (különösen a nők és a romák esetében) 3. Társadalmi szegregációs folyamatok felerősödése, a szegregátum kiterjedésének növekedése 4. Felsőfokú iskolai képzettséggel rendelkező lakosság elvándorlása
GAZDASÁG	3. Vállalkozási kedv növekedése, növekvő befektetési érdeklődés az Ipari Park iránt 4. A jól hasznosítható szabad (barna- és zöldmezős) területek, iparterület fejlesztése, minőségi ipari termelés feltételeinek megteremtése (infrastruktúra, megközelíthetőség továbbfejlesztése) 5. Vállalkozások betelepülésének támogatása, mely által a munkahelyek számának növekedése várható	GAZDASÁG	5. Befektetői érdeklődések elmaradása 6. Magántőke korlátozott rendelkezésre állása 7. Munkahelyek megszűnése miatt tovább csökken a foglalkoztatottság 8. A pályázatokhoz szükséges önerő hiánya 9. A turisztikai beruházások csak korlátozott mértékben tudnak megvalósulni 10. Az önkormányzati költségvetése kormányzati politikának való kitettsége
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	6. A meglévő humán intézményi rendszer fejlesztési lehetőségeinek kiaknázása (alapellátás, óvoda, bölcsőde, iskola, gyermekjóléti és szociális szolgáltatások) 7. A szociális ellátórendszerben működő mintaintézmény (Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete) továbbfejlesztése	TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	11. Régóta esedékes infrastrukturális (út. járda, intézmények felújítása) beruházások egyszerre jelentkeznek 12. Közlekedési problémák felerősödése, vasúti közlekedés megszűnése
FIZIKAI KÖRNYEZET	8. A jelentős természetvédelmi területek komoly idegenforgalomi beruházások kialakítását teszik lehetővé 9. Lakóterületek fejlesztési lehetőségeinek kiaknázása, közterek, zöldterületek és rekreációs terek kialakítására rendelkezésre álló területek adottságainak kihasználása	FIZIKAI KÖRNYEZET	13. Ipari fejlesztések hatására növekedhet a környezeti terhelés, mely negatív hatással lehet a város lakóövezetére

34. táblázat

3.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata

Bélapátfalva város belterülete települési térséggel, a külterület erdőgazdálkodási térséggel fedett. Az igazgatási terület jelentős részét fedi országos ökológiai hálózati övezet, a belterület és a nyugati igazgatási határ közötti terület nincs védelem alatt. Kiváló termelőhelyi adottságú erdőterület övezet, országos jelentőségű tájvédelmi terület, valamint országos vízminőség védelmi terület besorolású övezet érinti a város igazgatási területét.

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület, jó termelőhelyi adottságú szántóterület, világörökségi és világörökség várományos terület, nagyvízi meder és Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése kertében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók terület , valamint kiemelt fontosságú honvédelmi terület besorolású övezet nem érinti a település igazgatási területét.

A település adottságai alapján a fejlesztések megvalósítása során figyelemmel szükséges lenni az alábbiakra:

- Az erősödő közlekedéshálózat kiépülése során az „elővárosi" és az elosztó szerep kialakítása a település belső nyugalmának megtartása mellett
- Egyes nagyvárosi szerepkörök felvállalása
- Gazdasági területek kialakítása, fejlesztése, kínálata a közlekedéshálózat fejlesztése során frekventált helyen fekvő területeken
- Az Egerből történő kiköltözési igény kielégítése érdekében többféle kertvárosi lakóterület kínálat kialakítása
- Kulturális-idegenforgalmi lehetőségek kihasználása, fejlesztése, a meglévő értékekben rejlő lehetőségek kiaknázása

Mivel a Nyugat-Bükki kistérség legnagyobb értékét az itt található természeti területek jelentik, területük egy része a Bükki Nemzeti Park része, benne fokozottan védett területekkel, Szilvásvárad Szalajka völgy, Gerennavár stb., a tervezett gazdasági tevékenységeket csak ezek szem előtt tartásával, megőrzésével és összehangolt fejlesztésével szabad kialakítani.

3.2. PROBLÉMATÉRKÉP/ÉRTÉKTÉRKÉP

A helyzetelemzés és -értékelés alapján meghatározásra kerültek a település életében jelentkező kihívások, melyek az alábbiakban kerülnek bemutatásra.

3.2.1. Települési szintű problémák / Értékek

Probléma megnevezése		Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
TÁRSADALOM	1. Évről évre csökkenő lakosságszám	x	x		nagy	nehezen
	2. A halálozások száma meghaladja az élveszületések számát (természetes fogyás)	x	x		nagy	nehezen
	3. Elöregedő lakosság	x	x		nagy	nehezen
	4. A szegregátumban élő		x		nagy	nehezen

	Probléma megnevezése	Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
	etnikai kisebbség növekvő aránya					
	5. Magas a legfeljebb általános iskola 8. osztályt végzettek aránya		x	x	nagy	nehezen
	6. Alacsony az egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya		x	x	nagy	nehezen
	7. A felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők elvándorlása	x	x	x	nagy	nehezen
	8. Fizikai foglalkozásúak nagy arányú munkanélkülisége	x	x	x	nagy	nehezen
	9. Magas a segélyezettek, támogatásban részesülők száma	x	x	x	nagy	nehezen
	10. A település délkeleti részén kialakult szegregátum	x	x	x	nagy	nehezen
	11. Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló lakosság részarányának folyamatos növekedése	x	x	x	nagy	nehezen
	12. A települési civil, közösségi élet viszonylag alacsony szintje			x	közepes	közepesen
GAZDASÁG	1. Alacsony az adófizető magánszemélyek száma		x		nagy	nehezen
	2. Az egy főre jutó nettó belföldi jövedelem nagysága viszonylag alacsony a településen		x		nagy	nehezen
	3. Turisztikai, kulturális értékek jelenlétének nem hatékony kihasználása, idegenforgalom alacsony intenzitása	x		x	nagy	közepesen
	4. 50 főnél többet foglalkoztató vállalkozások és munkahelyek hiánya	x	x	x	nagy	nehezen
	5. A primer szektorban regisztrált vállalkozások	x	x	x	nagy	nehezen

Probléma megnevezése		Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
	alacsony száma					
	6. Minőségi kereskedelmi, vendéglátóegységek és szálláshelyek hiánya	x		x	nagy	közepesen
	7. Gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódó főutaktól való távolság		x	x	nagy	nehezen
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	1. A bölcsödében, óvodában, iskolában csökkenő gyermeklétszám	x	x	x	nagy	nehezen
	2. Gimnázium, szakközép és szakképzőiskola hiánya		x	x	nagy	nehezen
	3. A közszolgáltatások, a közigazgatási egységek több telephelyen működnek, nem áll rendelkezésre olyan épület, ahol ezeket közösen lehetne működtetni			x	nagy	nehezen
	4. Kevés a parkolóhely a városban, leromlott állagú utak, járdák jelenléte, kerékpárút hiánya			x	Közepes	közepesen
	5. Megújuló energia alkalmazásának hiánya			x	közepes	közepesen
	6. A település autópályától való távolsága		x	x	nagy	nehezen
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Kiépített rekreációs helyek száma kevés			x	közepes	könnyen
	2. Lakóövezet összemosódása az ipari területtel, lakó és ipari terület váltakozása, védősávok szerény jelenléte			x	alacsony	közepesen
	3. Régészetileg nem jól kutatott területek, melyek problémát okozhatnak a beruházásoknál		x		nagy	nehezen

35. táblázat

	Érték megnevezése	Hasznosság mértéke
TÁRSADALOM	1. Viszonylag kis kiterjedésű szegregátum	nagy
	2. Pozitív vándorlási mutatók	nagy
GAZDASÁG	1. Tradicionális ipari terület	nagy
	2. Viszonylagosan jó ismertséggel rendelkező Ipari Park, fejlődő, dinamikus terület	nagy
	3. Zöld- és barnamezős területek rendelkezésre állása a gazdaság fejlesztésére	nagy
	4. Az Ipari Parkba betelepült gazdasági szereplők növekvő pályázati aktivitása és sikeressége	nagy
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	1. Járási, kistérségi központ	közepes
	2. Az egészségügyi alapellátás teljes körűen biztosított, infrastrukturális feltételei megfelelőek	közepes
	3. Közszolgáltatások megszervezettek és kiépítettek	nagy
	4. Víz, gáz, szennyvíz, áram, telefon, kábeltévé és internet elérése biztosított	közepes
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Műemléképületek jelenléte	nagy
	2. Jelentős kiterjedésű, országos jelentőségű természetvédelmi területek (Bükki Nemzeti Park)	nagy
	3. Nincs jelentős környezetszennyezés	közepes
	4. Rekreációra alkalmas területek nagy száma és viszonylag jó minősége (Gyári tó)	nagy
	5. A csendes vidéki élet feltételei adottak	közepes

36. táblázat

A problémák és értékek térképi ábrázolását az alábbi ábra tartalmazza. A térképen csak azon problémák és értékek ábrázolására került sor, melyek fizikailag megjeleníthetőek a térképi formában.

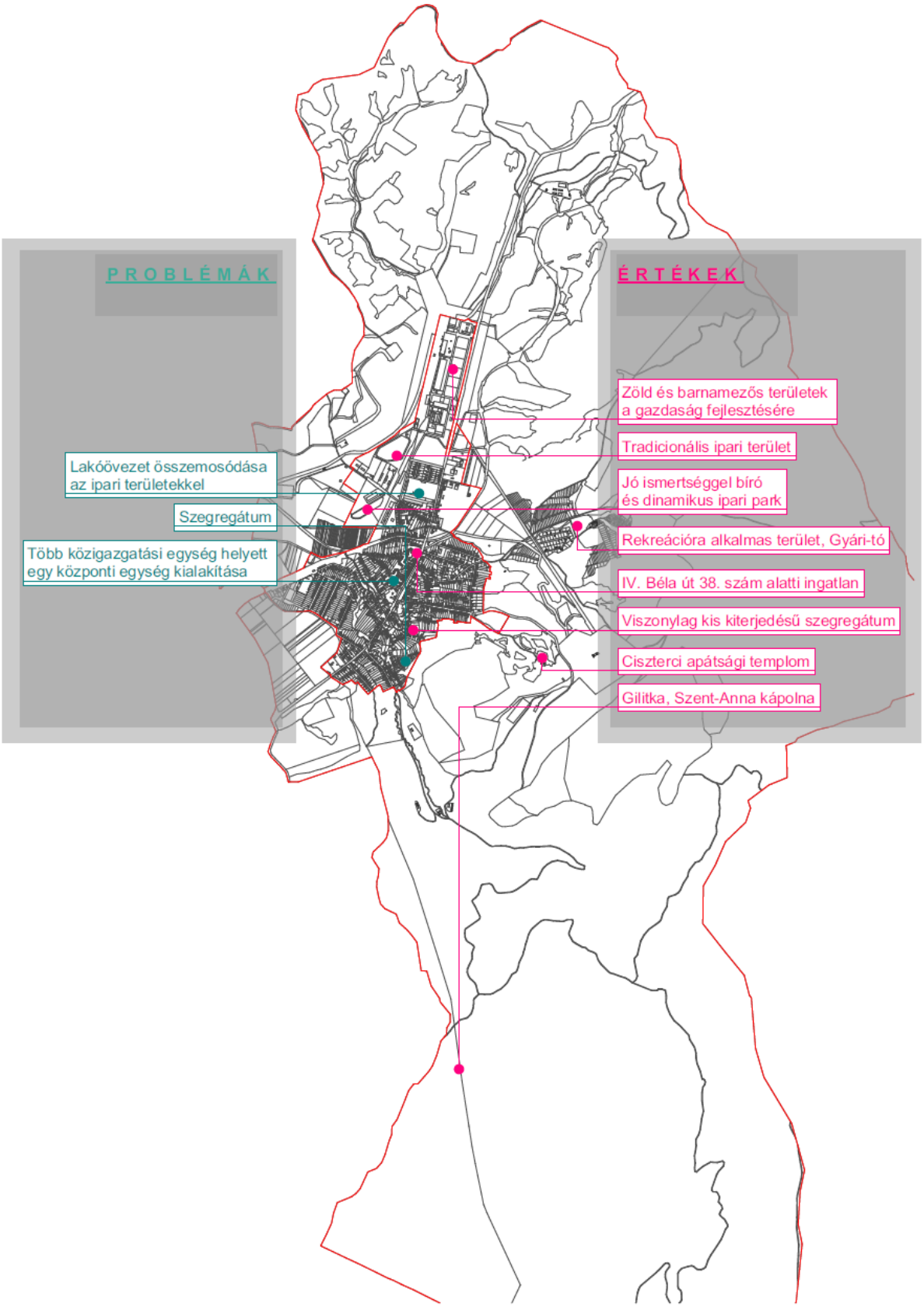

38. térkép
Problémák és értékek térképi ábrázolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

3.2.2. Az egyes településrészek problémái / Értékek

3.2.2.1. Északi városrész - Iparterületek

	Probléma megnevezése	Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
TÁRSADALOM	1. Évről évre csökkenő lakosságszám	x	x		nagy	nehezen
	2. A halálozások száma meghaladja az élveszületések számát (természetes fogyás)	x	x		nagy	nehezen
	3. Elöregedő lakosság	x	x		nagy	nehezen
	4. Magas a legfeljebb általános iskola 8. osztályt végzettek aránya		x	x	nagy	nehezen
	5. Alacsony az egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya		x	x	nagy	nehezen
	6. A felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők elvándorlása	x	x	x	nagy	nehezen
GAZDASÁG	1. 50 főnél többet foglalkoztató vállalkozások és munkahelyek hiánya	x	x	x	nagy	nehezen
	2. A primer szektorban regisztrált vállalkozások alacsony száma	x	x	x	nagy	nehezen
	3. Gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódó főutaktól való távolság		x	x	nagy	nehezen
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	1. A közszolgáltatások, a közigazgatási egységek több telephelyen működnek, nem áll rendelkezésre olyan épület, ahol ezeket közösen lehetne működtetni			x	nagy	nehezen
	2. Megújuló energia alkalmazásának hiánya			x	közepes	közepesen
	3. A település autópályától való távolsága		x	x	nagy	nehezen
FIZIKAI	1. Lakóövezet összemosódás az ipari területtel, lakó és ipari			x	alacsony	közepesen

Probléma megnevezése		Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
	terület váltakozása, védősávok szerény jelenléte					
	2. Régészetileg nem jól kutatott területek, melyek problémát okozhatnak a beruházásoknál		x		nagy	nehezen

37. táblázat

Érték megnevezése		Hasznosság mértéke
TÁRSADALOM	1. Pozitív vándorlási mutatók	nagy
GAZDASÁG	1. Tradicionális ipari terület	nagy
	2. Viszonylagosan jó ismertséggel rendelkező Ipari Park, fejlődő, dinamikus terület	nagy
	3. Zöld- és barnamezős területek rendelkezésre állása a gazdaság fejlesztésére	nagy
	4. Az Ipari Parkba betelepült gazdasági szereplők növekvő pályázati aktivitása és sikeressége	nagy
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	1. Járási, kistérségi központ	közepes
	2. Az egészségügyi alapellátás teljes körűen biztosított, infrastrukturális feltételei megfelelőek	közepes
	3. Közszolgáltatások megszervezettek és kiépítettek	nagy
	4. Víz, gáz, szennyvíz, áram, telefon, kábeltévé és internet elérése biztosított	közepes
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Nincs jelentős környezetszennyezés	közepes

38. táblázat

3.2.2.2. Déli városrész - Belváros

	Probléma megnevezése	Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
TÁRSADALOM	1. Évről évre csökkenő lakosságszám	x	x		nagy	nehezen
	2. A szegregátumban élő etnikai kisebbség növekvő aránya		x		nagy	nehezen
	3. Fizikai foglalkozásúak nagy arányú munkanélkülisége	x	x	x	nagy	nehezen
	4. Magas a segélyezettek, támogatásban részesülők száma	x	x	x	nagy	nehezen
	5. A település délkeleti részén kialakult szegregátum	x	x	x	nagy	nehezen
	6. Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, hátrányos helyzetű, szociálisa rászoruló lakosság részarányának folyamatos növekedése	x	x	x	nagy	nehezen
GAZDASÁG	1. Alacsony az adófizető magánszemélyek száma		x		nagy	nehezen
	2. Az egy főre jutó nettó belföldi jövedelem nagysága alacsony		x		nagy	nehezen
	3. Turisztikai, kulturális értékek jelenlétének nem hatékony kihasználása, idegenforgalom alacsony intenzitása	x		x	nagy	közepesen
	4. Minőségi kereskedelmi, vendéglátóegységek és szálláshelyek hiánya	x		x	nagy	közepesen
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	1. A bölcsödében, óvodában, iskolában csökkenő gyermeklétszám	x	x		nagy	nehezen
	2. Gimnázium, szakközép és szakképzőiskola hiánya		x	x	nagy	nehezen
	3. A közszolgáltatások, a közigazgatási egységek több telephelyen működnek, nem áll rendelkezésre olyan épület, ahol ezeket közösen lehetne			x	nagy	nehezen

Probléma megnevezése		Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
	működtetni					
	4. Kevés a parkolóhely a városban, leromlott állagú utak, járdák jelenléte, kerékpárút hiánya			x	Közepes	közepesen
	5. Megújuló energia alkalmazásának hiánya			x	közepes	közepesen
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Kiépített rekreációs helyek száma kevés			x	közepes	könnyen
	2. Lakóövezet összemosódás az ipari területtel, lakó és ipari terület váltakozása, védősávok szerény jelenléte			x	alacsony	közepesen

39. táblázat

Érték megnevezése		Hasznosság mértéke
TÁRSADALOM	1. Viszonylag kis kiterjedésű szegregátum	nagy
	2. Pozitív vándorlási mutatók	nagy
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	1. Járási, kistérségi központ	közepes
	2. Közszolgáltatások megszervezettek és kiépítettek	nagy
	3. Víz, gáz, szennyvíz, áram, telefon, kábeltévé és internet elérése biztosított	közepes
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Műemléképületek jelenléte	nagy
	2. Nincs jelentős környezetszennyezés	közepes
	3. A csendes vidéki élet feltételei adottak	közepes

40. táblázat

3.2.2.3. Külterület

	Probléma megnevezése	Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
TÁRSADALOM	1. Évről évre csökkenő lakosságszám	x	x		nagy	nehezen
	2. Magas a legfeljebb általános iskola 8. osztályt végzettek aránya		x	x	nagy	nehezen
	3. Fizikai foglalkozásúak nagy arányú munkanélkülisége	x	x	x	nagy	nehezen
	4. Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, hátrányos helyzetű, szociálisa rászoruló lakosság részarányának folyamatos növekedése	x	x	x	nagy	nehezen
GAZDASÁG	1. Alacsony az adófizető magánszemélyek száma		x		nagy	nehezen
	2. Az egy főre jutó nettó belföldi jövedelem nagysága alacsony		x		nagy	nehezen
	3. Turisztikai, kulturális értékek jelenlétének nem hatékony kihasználása, idegenforgalom alacsony intenzitása	x		x	nagy	közepesen
	4. Minőségi kereskedelmi, vendéglátóegységek és szálláshelyek hiánya	x		x	nagy	közepesen
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	1. Kevés a parkolóhely a városban, leromlott állagú utak, járdák jelenléte, kerékpárút hiánya			x	nagy	nehezen
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Kiépített rekreációs helyek száma kevés			x	közepes	könnyen

41. táblázat

	Érték megnevezése	Hasznosság mértéke
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Műemléképületek jelenléte	nagy
	2. Jelentős kiterjedésű, országos jelentőségű természetvédelmi területek (Bükki Nemzeti Park)	nagy
	3. Nincs jelentős környezetszennyezés	közepes
	4. Rekreációra alkalmas területek nagy száma és viszonylag jó minősége (Gyári tó)	nagy

42. táblázat

3.3. ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRÉSZEK

3.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

A városrészek lehatárolását alapvetően az egyes területek funkcionális szerepköre alapján szükséges elvégezni, mely alapján olyan homogénnek mondható városrészek kerülnek elhatárolásra, melyek funkcionálisan, történeti hátterük tekintetében és a jövőbeli fejlődési lehetőségek alapján is összetartozó területrészekből épülnek fel.

Bélapátfalva települési szerkezete és területnagysága nem teszi lehetővé a valódi jól elkülöníthető városrészi lehatárolást. A település az utóbbi években funkciói tekintetében városi jelleget mutat, azonban településszerkezetét ennek ellenére nem lehet a kisvárosnak nevezett településszintre besorolható városok többségéhez mérni. Ennek oka főleg a kertvárosias jellegében keresendő, ami azt is eredményezi, hogy a település nagyon homogén képet mutat. Emiatt nem bontható fel a város olyan jól körülhatárolható egységekre, mint más heterogén szerkezetű városok. Emellett a település szerkezete sem teszi lehetővé, hogy ezeket az azonos funkciójú területeket egymástól való távolság, vagy valamilyen természetes elválasztó vonal mentén elhatároljuk egymástól. Az is elmondható, hogy más városokkal ellentétben a helyi városlakók tudatában sem úgy él a település, mint, ami több részből állna, nincsenek történelmi városrészek, nincsen valódi központ, nincsenek a településmagtól távol eső részek, nincsen tisztán lakóterület sem.

A fentiekre való tekintettel a városrészek lehatárolása a várost két részre osztó Eger-Putnok vasútvonal alapján történt. A vasúttól északra eső területek főként ipari területek, némi lakóövezettel, míg a vasútvonaltól délre található a belváros, illetve nagyobb arányban a lakóövezet. Ezenkívül harmadik településrészként a külterületek kerültek lehatárolásra. Ennél tagoltabb módon a várost felosztani nem lehet. Ugyanakkor hangsúlyozzuk ez a lehatárolás sem különít el a klasszikus értelemben vett városrészeket, inkább csak egy mesterséges elválasztó vonal (vasút) miatt van lehetőség az efféle elkülönítésre.

A városrészek elnevezése a területi elhelyezkedésükről és legjellemzőbb funkciójuk, településben betöltött szerepük alapján került meghatározásra:

Az ***Északi városrész – Iparterületek*** nevébe pedig a korábbi cementgyár helyén feléledő, Bélapátfalvai Ipari Park miatt került az "iparterületek" elnevezés. A ***Déli városrész – Belváros*** esetében a "belváros" szó a városi funkciók, a szolgáltatások központosulása miatt került a városrész nevébe. A ***Külterület*** nyilvánvalóan a belterületen kívüli településrészeket takarja.

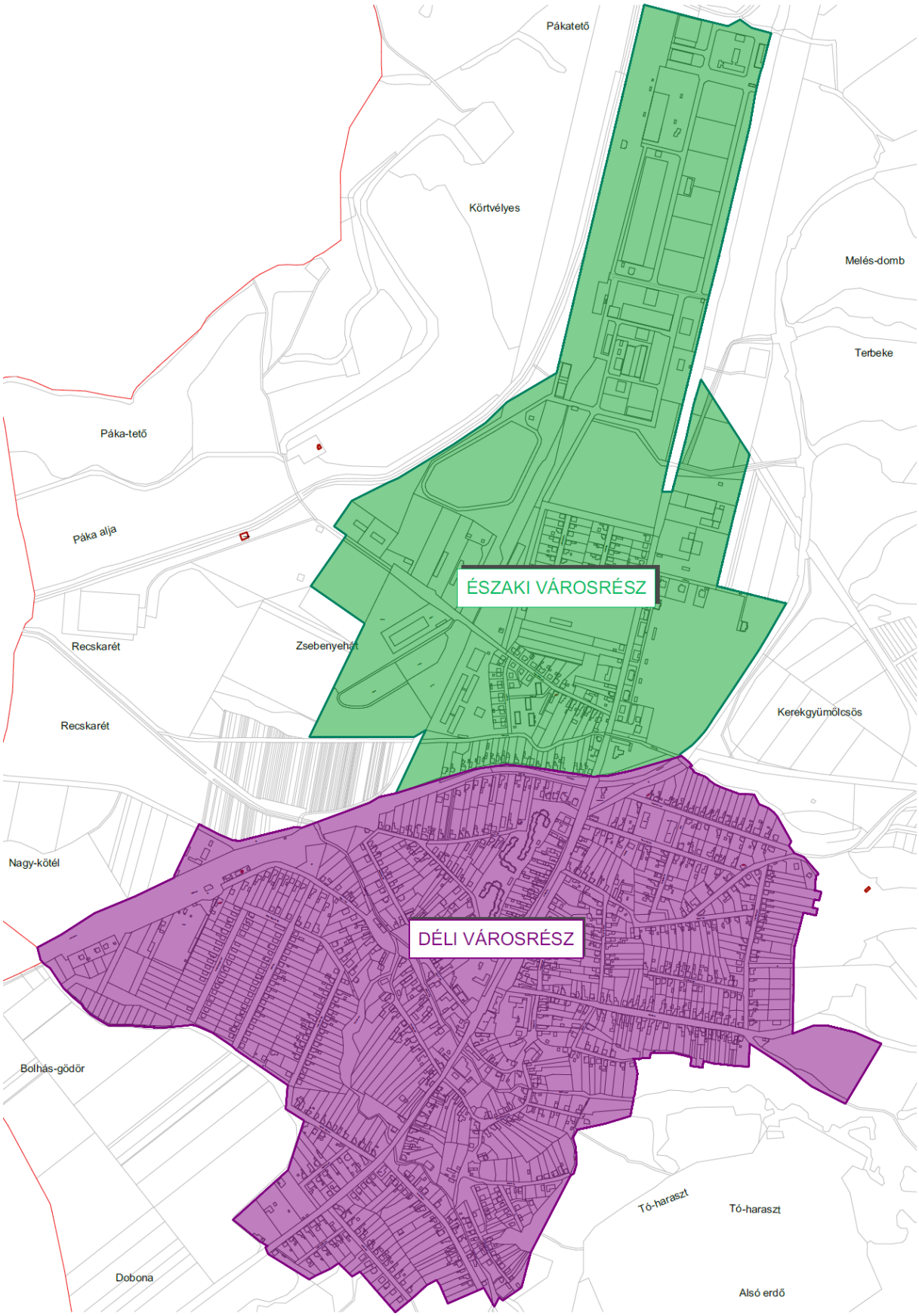

39. térkép
Az Északi és a Déli városrész térképi lehatárolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

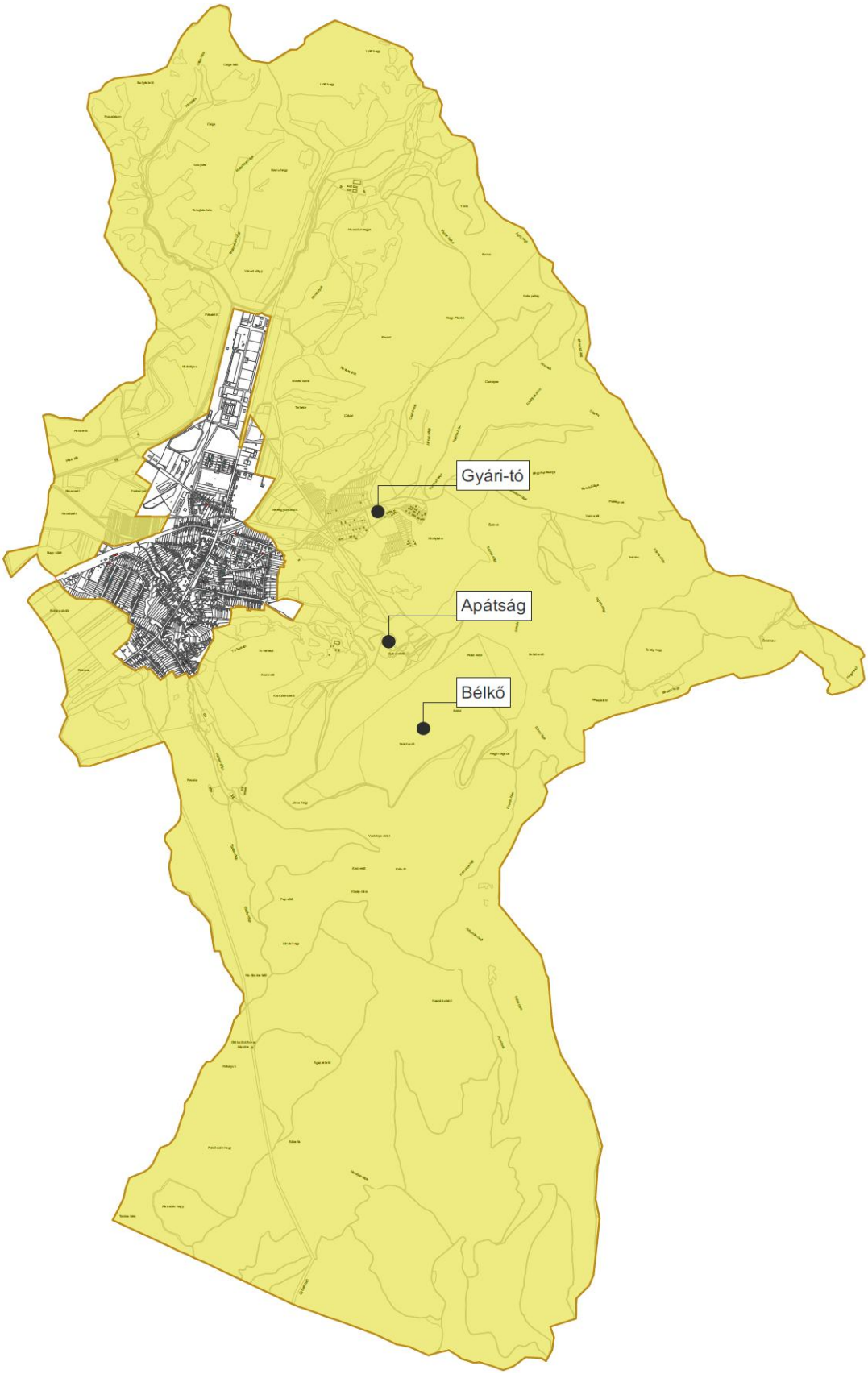

40. térkép
Külterület térképi lehatárolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

3.3.1.1. Északi városrész – Iparterületek

3.3.1.1.1. Az Északi városrész - Iparterületek területi elhelyezkedése

Az Északi város - Iparterületek területi lehatárolása az alábbiak szerint került meghatározásra: IV. Béla út (25304 sz.), Alkotmány utca, Béke utca, Gyár utca, Petőfi Sándor utca, Sport utca, Vasút utca.

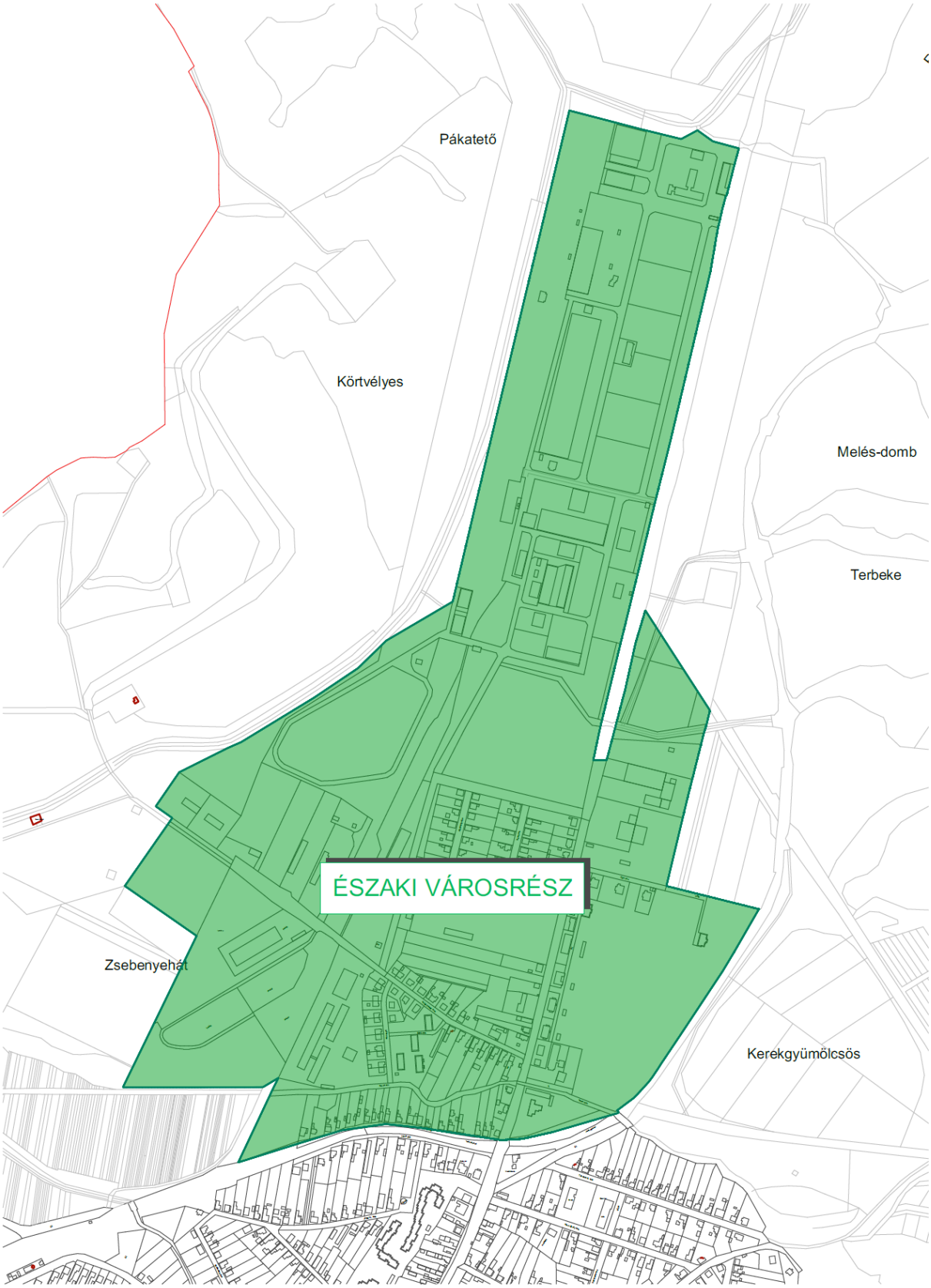

41. térkép
Északi városrész térképi ábrázolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

A terület funkciója kettős, egyrészt ezen a településrészen működik a humán infrastrukturális intézmények, valamint a közigazgatási egységek egy része, másrészt pedig a terület nagy kiterjedésben Ipari Parki övezet, így gazdaságilag meghatározó szerepköre vitathatatlan.

3.3.1.1.2. Az Északi városrész - Iparterületek gazdasági adottságai

A nagy kiterjedésű ipari terület a lakóterülettől, valamint az üdülőterülettől is jól elhatároltan került kialakításra a település északi részén. Az idők folyamán a település az iparterület és a lakóterületek közötti területet felhasználta fejlesztési területként. Itt épült fel a Cementgyár dolgozóinak lakótelepe, illetve a dolgozók családi házai. A nagyobb mértékű lakóterületi fejlődésére először a település déli, majd nyugati oldalához kapcsolódóan került sor.

A cementgyár bezárása az országos átlagot meghaladó munkanélküliséget eredményezett, ezért elengedhetetlenül fontos és alapvető feladat volt egy olyan ipartelep létrehozása, amely mihamarabb enyhíteni tudott a településeken kialakult problémán.

A település, illetve a környék nagy részének munkát adó cementgyár bezárása után, a bélapátfalvi önkormányzat - a keletkezett munkanélküliséget enyhíteni szándékozó célzattal - pályázott az **Ipari Park** címre, majd 2001-ben el is nyerte azt. A park az egykori Bélapátfalvi Cementgyár területén fekszik, tehát jellegét tekintve rekultivációs Ipari Parknak minősül. (Az Ipari Park részletes bemutatását az 1.9.2.2. Szekunder szektor és az 1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése elnevezésű fejezetek tartalmazzák).

Az Ipari Park 74,9 ha-os területéből 49 ha az úgynevezett új cementgyár területe. A Bélkő Területfejlesztési Közhasznú Társaság 2001. decemberében alakult. A tulajdonosi szerkezet átalakulása után a kistérség 8 önkormányzata lépett tulajdonosi pozícióba. A cégforma közhasznú társaságról nonprofit közhasznú korlátolt felelősségű társasággá alakult (BÉLKŐ Nonprofit Területfejlesztési Kft.), jelenleg 100%-os önkormányzati tulajdonban van.

A társaság többek között célul tűzte ki, hogy munkahelyteremtés és szerkezetátalakítás által növelje a térség gazdasági esélyét. Célja továbbá a népességmegtartás, és a település központi szerepkörének növelése. A BÉLKŐ Nonprofit Területfejlesztési Kft. által üzemeltetett park az új esélyek, a megújuló ipar szimbóluma, mely vállalkozóbarát környezetben várja a betelepülni szándékozókat.

Cél, hogy a Bélapátfalvai Ipari Park a Nyugat-Bükki térség meghatározó gazdaságszervező tényezőjévé váljon. Küldetése, hogy a fennálló gazdasági problémákat úgy kezelje rövid távon, hogy egyúttal megteremtse a térség közép- és hosszú-távú fejlődésének alapjait, fokozott figyelmet fordítva a meglévő és tervezett idegenforgalmi beruházásokkal való együttélésre és együttműködésre. Mivel a Nyugat-Bükki térség legnagyobb értékét az itt található természeti területek jelentik, területük egy része a Bükki Nemzeti Park része, benne fokozottan védett területekkel, Szilvásvárad Szalajka völgy, Gerennavár stb., a tervezett

gazdasági tevékenységeket csak ezek szem előtt tartásával, megőrzésével és összehangolt fejlesztésével szabad kialakítani.

A társaság célja az egykori Bélapátfalvi Cementművek üzemi területének és ingatlanainak revitalizálása, a környező települések és azok helyi önkormányzatainak gazdasági és kulturális támogatása a cementgyártás újrakezdése nélkül. További cél a hozzájárulás a térségi településfejlesztéshez az érintett önkormányzatoknak pályázatok útján nyújtandó támogatásokkal, Ipari Park üzemeltetése, a térségi környezet megújítása, ipari és turisztikai fejlesztések elősegítése, továbbá mindezekhez a lehetséges hazai és nemzetközi anyagi és szellemi források felkutatása, az ehhez kapcsolódó szakmai kutatómunka és innovációs tevékenység támogatása.

A célkitűzések között szerepel a hátrányos helyzetű rétegek foglalkoztatása, a kulturális örökség megóvása és a természetvédelem is. A társasági szerződésben szereplő tevékenységek mögötti szándék a gazdasági és társadalmi kohézió erősítését és a térség települései közötti egyenlőtlenségek csökkentését helyezi középpontba. A társaság részt vállal a célokhoz illeszthető konkrét projektek finanszírozásban, segítő kezet nyújtván a támogatást igénylő gazdasági partnereknek, szervezeteknek, regionális intézményeknek.

A BÉLKŐ Nonprofit Területfejlesztési Kft. céljainak 3 fő iránya van:

- Ipari Park beruházásai: létrehozása és fejlesztése, melyen keresztül megvalósítható a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek foglalkoztatásának elősegítése, a munkanélküliség magas arányának csökkentése és a térség aktív gazdasági életbe történő újbóli beillesztése.
- Turisztikai fejlesztések: mely előtt a cementgyár bezárása és lebontása után új kapuk nyílnak meg. Az Ipari Park jellegének meghatározásakor ennek megfelelően kifejezetten olyan iparágakat részesít előnyben, melyek az idegenforgalom fejlesztésének nem szabnak gátat, sőt akár háttériparként szolgálhatják is annak előrelépését.
- Vállalkozástámogatás: vállalkozások ösztönzése. Ennek érdekében létrehozásra került egy munkahelyteremtés-támogatási rendszer, mely a munkahelyteremtéssel járó fejlesztési elképzelések kivitelezéséhez kedvezményes kamatú, futamidejű és türelmi idejű hitellehetőséget biztosít a vállalkozók részére.

Az Ipari Parkban közművesített zöld- és barna mezős területek állnak rendelkezésre, amelyek kedvező feltételek mellett bérelhetők vagy vásárolhatók. Mivel a térség egyik fő vonzerejét az egyedülálló természeti értékek jelentik, fontos feladat a rövid- és hosszú távon jelentkező gazdasági problémák, fenntartható, környezetbarát módon történő kezelése. A betelepülő cégekkel szemben követelmény, hogy tevékenységük a természeti értékek megóvása és környezettudatos gondolkodásmóddal összhangban legyen.

A már betelepült kis- és középvállalkozások 5 és 50 fő közötti létszámot foglalkoztatnak. Profiljukat tekintve főként a fa-, fém, textil- és élelmiszer feldolgozás jellemző az itt tevékenykedő cégekre, de különböző raktározási, logisztikai feladatok ellátására is kiválóan alkalmas lehet a terület.

Bélapátfalva Város Önkormányzata és a helyi vállalkozók kezdeményezésre Magyarország Kormánya a 147/2013. (V. 14.) Kormányrendelet értelmében, 2013. május 15. napjának hatályával *szabad vállalkozási zónává* nyilvánította Bélapátfalvát és a környező 12, a Bélapátfalvai kistérséget alkotó településeket. Ennek eredményeképpen nemcsak az újonnan a térségbe települő, hanem a már meglévő vállalkozások is adókedvezményekben részesülnek, továbbá az európai uniós fejlesztési forrásokhoz való hozzáférési esélyei is jelentősen javulnak.

Az Ipari Parkban összesen 28 db vállalkozás működik, melyek összesen 413 főt foglalkoztatnak, az általuk megvalósított beruházási érték 1.654 millió Ft, a vállalkozások összárbevétele 3.847 millió Ft, az exportértékesítés aránya 56%. A betelepült vállalkozások 3%-a kis- és középvállalkozás, míg 97%-a mikrovállalkozás.

A település gazdasági helyzetének stabilizálása érdekében döntő jelentőségű az Ipari Park teljes kiépítése. A város lakóterületei közé ékelődő meglévő gazdasági területek nem jelentős zavaró hatású gazdasági tevékenység kategóriába sorolandók azzal, hogy az ott folytatott munkavégzés csak olyan lehet, mely tevékenységből, és az általa keltett forgalomból eredő környezeti terhelés a lakóterületre vonatkozó határértékeket nem éri el, illetve nem haladja meg. Ennek érdekében a meglévő technológia korszerűsítésére kell törekedni, vagy védőterület kialakításával kell a zavaró hatást közömbösíteni.

Az Ipari Park területén főként alacsony környezetterhelést okozó könnyűipari feldolgozó üzemek létesítése a kedvező, melyekben a helyi, illetve környékbeli öko-, illetve biotermékek feldolgozása a cél.

Az Ipari Park három területileg elkülöníthető részegységből tevődik össze. Ennek megfelelően az ipartelep fejlesztésének is három ütemét különböztetjük meg, melyek a következők:

1. **Zöld mező**

Ez a terület a már betelepült és jelenleg is működő vállalkozásoknak nyújt terjeszkedési, bővítési lehetőséget. A terület nem egészen szabályos és nehezen osztható.

2. **Régi cementgyár**

A régi gyár területe a település szerves részét képezi. Szomszédságában étterem, panzió és egyéb működő szolgáltató egységek vannak jelen, ezért ezen a részen csakis könnyűipari tevékenységben lehet gondolkodni. Ide településhetnének az elektronikai összeszerelő vállalkozások, vagy az idegenforgalmi háttéripar területén tevékenykedő üzemek.

3. **Új cementgyár**

Az új gyár területe a legalkalmasabb a nagyobb befektetők fogadására. Itt elsősorban fa- és fémfeldolgozásban, valamint gépgyártásban célszerű gondolkodni. Itt található a gyár irodaépülete is, mely alkalmas arra, hogy inkubátorház funkciót lásson el.

A területen az Ipari Park mellett kereskedelmi egységek és vendéglátóhelyek és vidámpark, sportterület is működik.

3.3.1.1.3. Az Északi városrész - Iparterületek demográfiai és szociális mutatói

A településrész lakónépessége 2011. évben a KSH népszámlálási adatai alapján 735 fő volt, mely a települési lakosság 23,77%-át teszi ki.

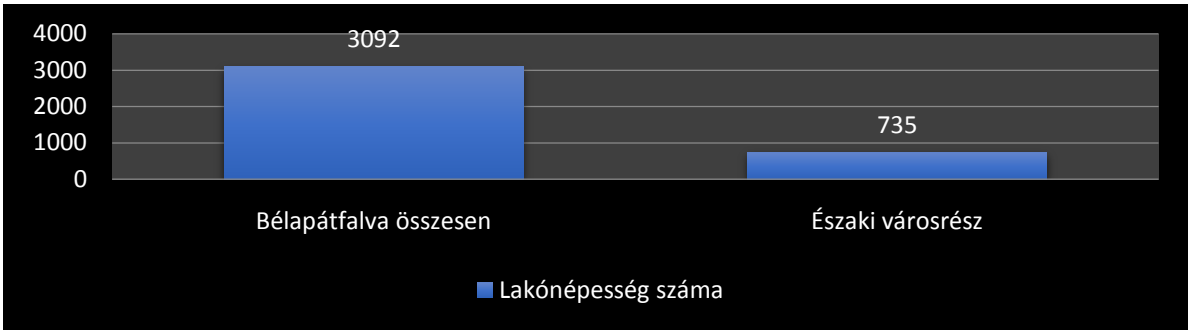

162. grafikon
A lakónépesség száma Bélapátfalva településen és az Északi városrészen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

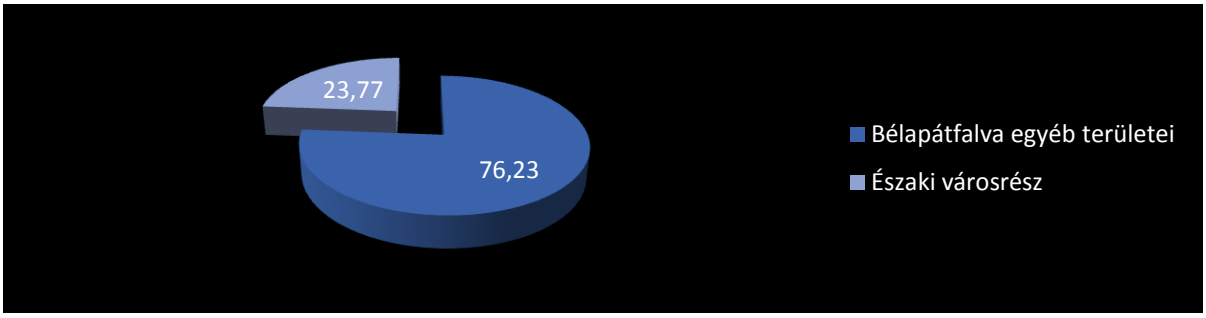

163. grafikon
A lakónépesség aránya Bélapátfalva településen és az Északi városrészen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A lakónépességen belül a 0-14 évesek aránya a településrészen 2011. évben 6,3% volt, mely 5,6%-kal elmarad a települési átlagtól. A lakónépességen belül a 15-59 évesek aránya a településrészen, 2011. évben 56,1% volt, mely 6,1%-kal elmarad a települési átlagtól. A lakónépességen belül a 60 évesek, illetve a felettiek aránya a településrészen, 2011. évben 37,7% volt, mely 11,8%-kal meghaladja a települési átlagot, azaz megállapítható, hogy *a településrész lakossága elöregedő*.

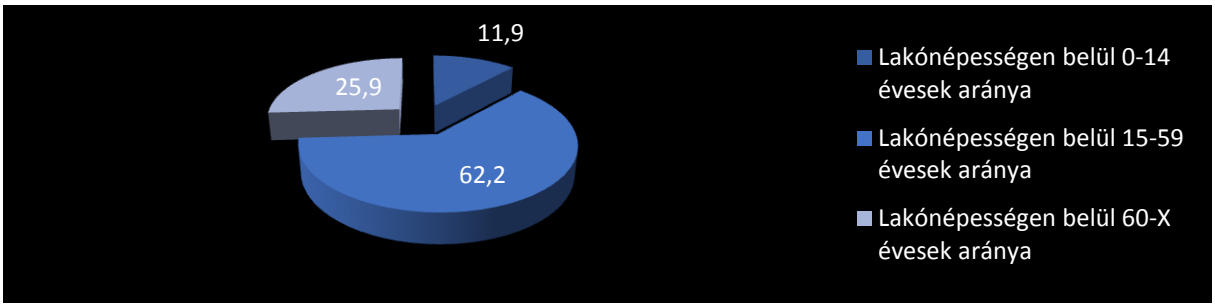

164. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása Bélapátfalva településen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

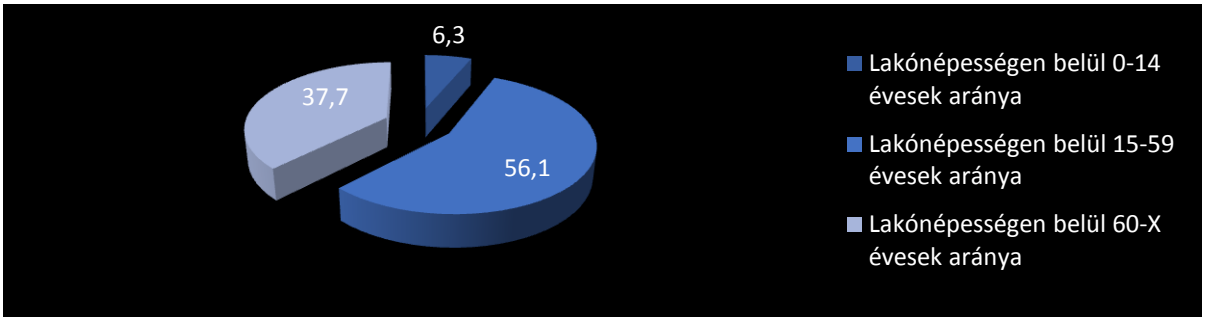

165. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása az Északi városrészen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A képzettségi adatok tekintetében megállapítható, hogy a településrészen, 2011. évben a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 50,5%, mely jelentősen, 23,9%-kal meghaladja a települési átlagot. A felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában mutató tekintetében a településrész (6,5%), 2,2%-kal elmarad a települési átlagtól. *A képzettségi adatok tekintetében látható, hogy a településrészen magas a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya és a települési átlagtól elmarad a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya.*

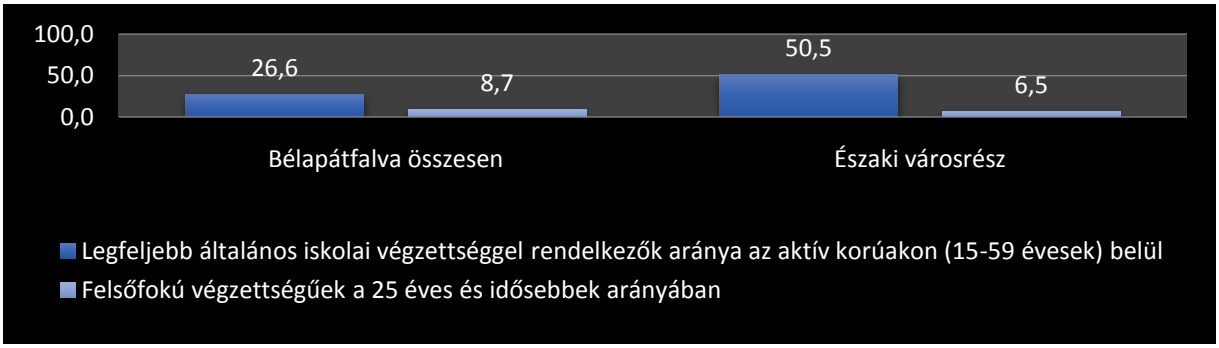

166. grafikon
Bélapátfalva és az Északi városrész képzettségi adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül mutató értéke a településrész esetében, 2011. évben 52,7% volt, mely 10%-kal haladta meg a települési átlagot. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül mutató értéke a településrész esetében 33,7%, volt, mely 16%-kal haladta meg a települési átlagot. A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 43% volt a településrész esetében, mely 9,8%-kal marad el a települési átlagtól. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a településrész esetében 46,4% volt, mely 5,4%-kal meghaladja a települési átlagot. Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya településrész esetében 59,7% volt, mely 12,9%-kal meghaladta a települési átlagot. A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül mutató a településrész esetében 69,3% volt, mely 12,7%-kal haladta meg a települési átlagot. A munkanélküliségi ráta a településrész esetében 11,1% volt mely 4,3%-kal marad el a települési átlagtól. A tartós munkanélküliek aránya a településrész esetében 5,8% volt, mely 3,5%-kal maradt el a települési átlagtól. Elmondható, hogy *a foglalkoztatási adatok tekintetében a települési átalaghoz képest csak a munkanélküliségi ráta és a tartós munkanélküliek aránya mutat kedvező értékeket.*

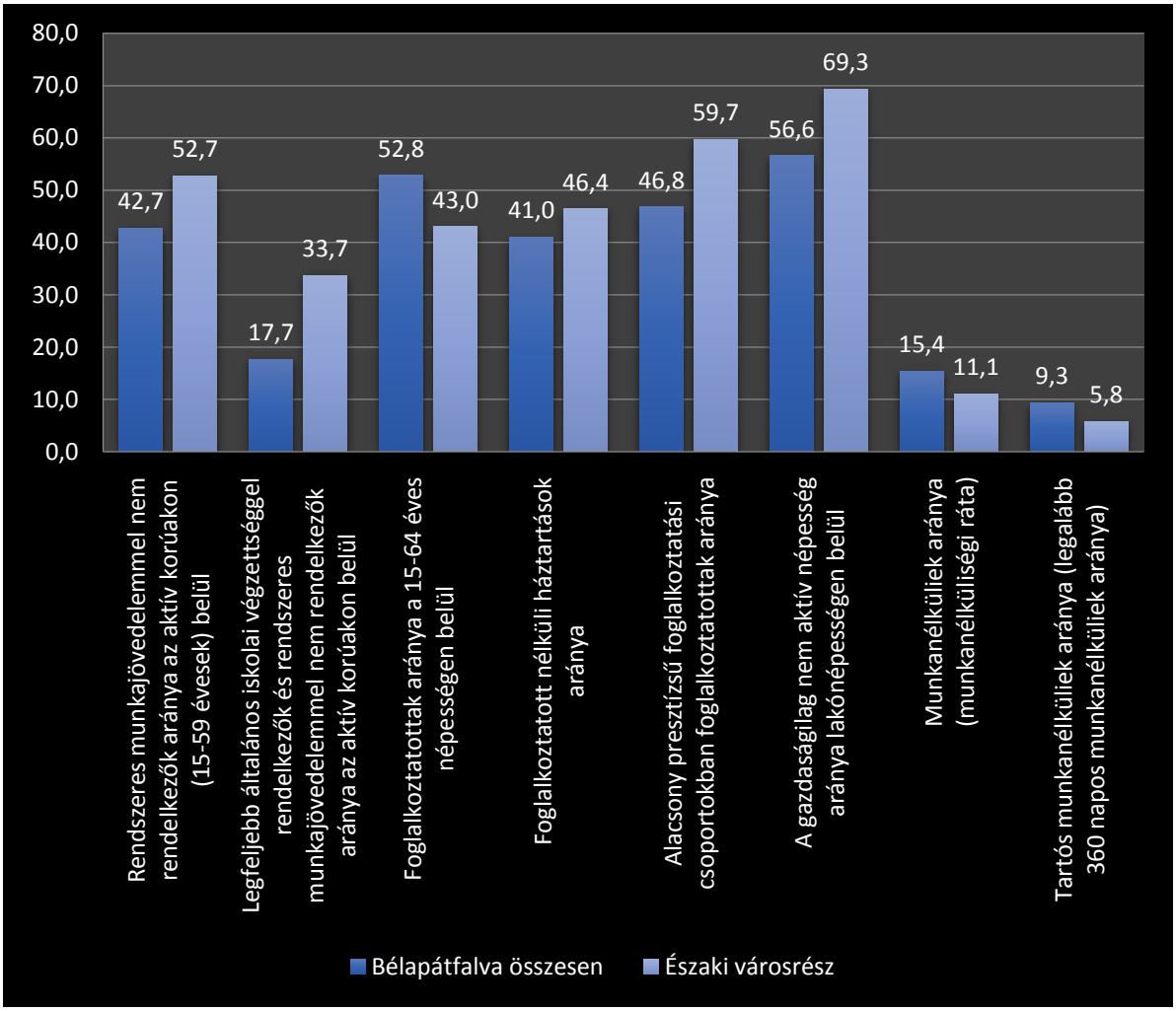

167. grafikon
Bélapátfalva és az Északi városrész foglalkoztatási adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A településrész lakásállománya 2011. évben a település lakásállományának 15,03%-át tette ki.

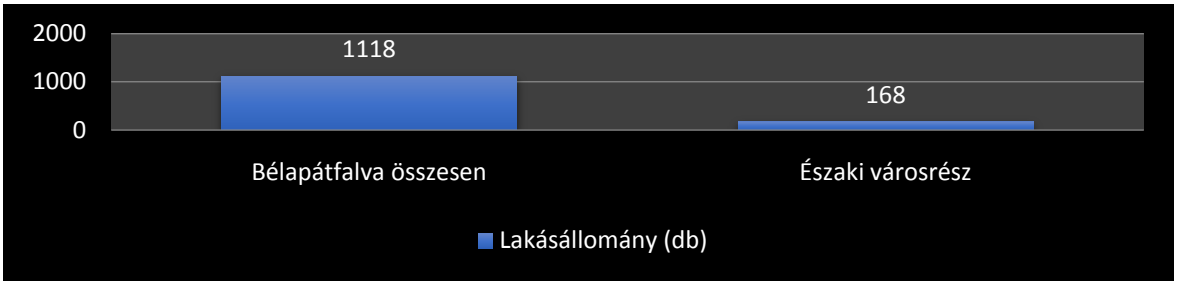

168. grafikon
Lakásállomány alakulása Bélapátfalva és az Északi városrész esetében - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

Az alacsony komfort fokozatú lakások aránya a településrészen 1,8%, mely 7,1%-kal elmarad a települési átlagtól. Az komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül mutató értéke a településrészen 1,8%, mely 6,1%-kal elmarad a települési átlagtól. Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül mutató értéke a településrészen 2,4%, mely 2,2%-kal elmarad a települési átlagtól. A településrészen a lakásviszonyok minden mutató tekintetében a települési átlaghoz képest kedvezőnek mondhatóak.

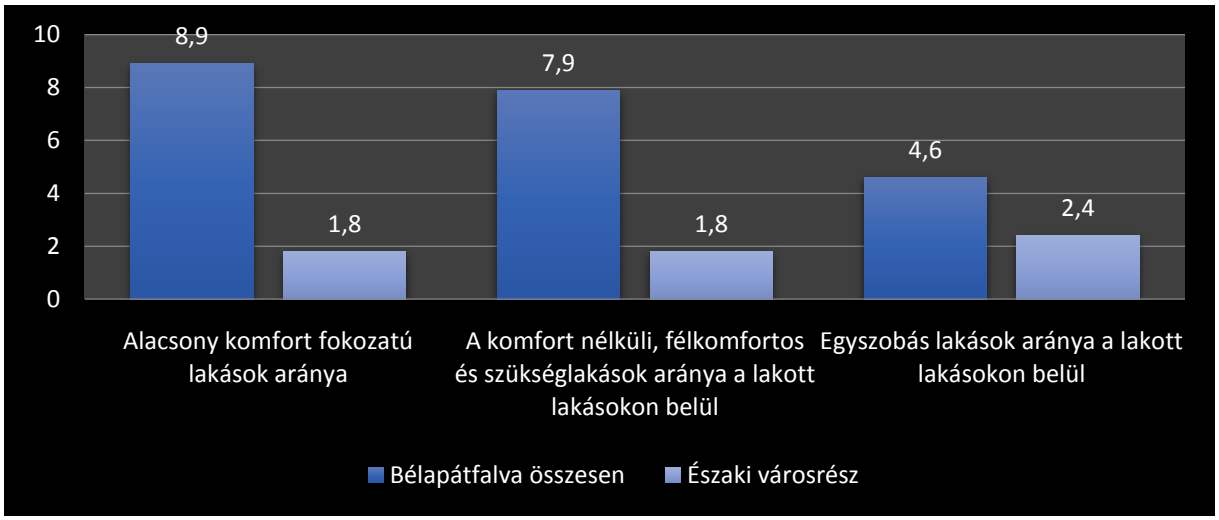

169. grafikon
Bélapátfalva és az Északi városrész lakásállományára vonatkozó adatok - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A városrészben található egy olyan terület, ahol a KSH elemzése alapján a szegregációs mutató értéke meghaladja a 35%-ot, azonban ez a terület nem minősül szegregátumnak, mivel a lakónépessége nem éri el az 50 főt. Ez a terület egyébként sem minősül leszakadó területnek, mivel ezen a területen működik a Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete.

A fentiek figyelembe vételével megállapítható, hogy a településrész lakossága elöregedő, a képzettségi adatok tekintetében látható, hogy a településrészen magas a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya és a települési átlagtól elmarad a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya, a foglalkoztatási adatok tekintetében a települési átlaghoz képest csak a munkanélküliségi ráta és a tartós munkanélküliek aránya mutat kedvező értékeket. A településrészen a lakásviszonyok minden mutató tekintetében a települési átlaghoz képeset kedvezőbbnek mondhatóak. Ezen képet árnyalja azonban a Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézetének településrészi jelenléte, mely 330 fő befogadására alkalmas és jelenleg közel teljes kihasználtsággal működik. Mivel az Intézetben lakók a településrész lakónépességének 45%-át adják, és a lakókra általánosságban jellemző a magas életkor, az alacsony iskolai végzettség, az alacsony jövedelemi viszony, valamint a gazdasági inaktivitás ezért a településrész adatait jelentősen torzítja az Intézet településrészi jelenléte. Sajnos a torzító hatás kiszűrésére, az Intézet ezirányú mutatói nem állnak rendelkezésünkre. Azonban az elmondható, hogy azon mutatók esetében , melyre az Intézet jelenlétének nincs jelentős torzító hatása (pl.: lakásállományi adatok, felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya) a mutatók értéke a települési átlaghoz képest kedvezőbbek, így feltételezhető, hogy a torzító hatás kiszűrését követően a többi mutató tekintetében is kedvezőbb adatokat kapnánk. A településrészen nem található szegregátum, illetve a településrész meghatározó gazdasági funkciója mellett, a humán és közszféra intézmények jelenléte miatt meghatározó a településrész közszféra funkciója is.

3.3.1.1.4. Az Északi városrészen - Iparterületeken működő intézmények

Az Északi városrész funkcióellátottságát az alábbi táblázat szemlélteti:

Városrész/Funkció	Északi városrész - Iparterületek
Lakó	
Városközponti	
Gazdasági	
Kereskedelmi	
Turisztikai, rekreációs	
Városi-közterületi	
Közösségi	
Közszféra	
Térségi	
Humánszolgáltatás	
Közlekedési	

43. táblázat

Jelmagyarázat:

Város szempontjából kiemelt jelentőségű funkció	
Domináns funkció	
Kiegészítő jellegű funkció	

1. HUMÁN SZOLGÁLTATÁSOK:

a) Szociális ellátás:
- Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete.

b) Közigazgatás:
- Heves Megyei Kormányhivatal Bélapátfalvai Járási Hivatala

c) Egészségügy:
- Egészségház

d) Egyéb szervezetek
- Észak-Magyarországi Regionális Munkaügyi Központ Egri Kirendeltségének és Szolgáltató Központjának Bélapátfalvai Képviselete
- Bélapátfalva Rendőrőrs
- Mentőállomás
- Bélapátfalvai Önkormányzati Tűzoltóság

e) Civil szerveződések
- Sportterület
- Civil szervezetek
- Vidámpark

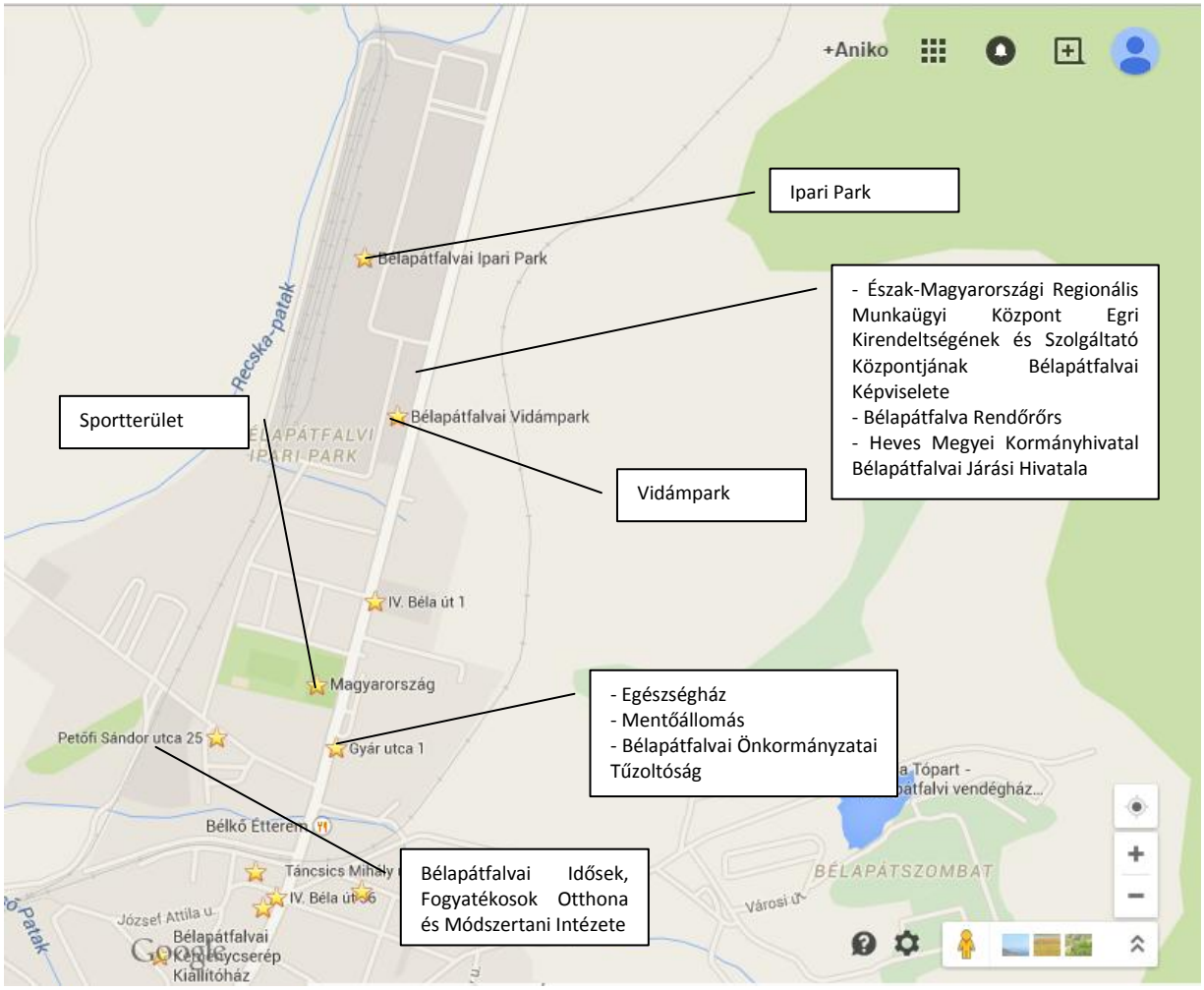

42. térkép

Funkcióval való ellátottság a településrészen, a főbb intézmények megjelölésével
(Forrás: Google térkép)

2. GAZDASÁGI SZERVEZETEK

Az Ipari Parkban összesen 28 db vállalkozás működik, melyek összesen 413 főt foglalkoztatnak, az általuk megvalósított beruházási érték 1.654 millió Ft, a vállalkozások összárbevétele 3.847 millió Ft, az exportértékesítés aránya 56%. A betelepült vállalkozások 3%-a kis- és középvállalkozás, míg 97%-a mikrovállalkozás.

AZ IPARI PARKBAN MŰKÖDŐ CÉGEK

S.Sz.	Vállalkozás neve	Székhelye	Telephely	Profil
1.	Algo Textil Kft. Alexander Goller	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1/A	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1/A	textilfeldolgozás
2.	BÉGÉP 2000 Kft. Berecz László	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	szórakoztatóipar
3.	Bélkő Nonprofit Közhasznú Kft. Kovács Ervinné	3346Bélapátfalva, IV. Béla 1.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	Ipari park működtetés

S.Sz.	Vállalkozás neve	Székhelye	Telephely	Profil
4.	Berecz Trans Kft. Márton István	Bélapátfalva, Szabadság út 13.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	szállítmányozás logisztika
5.	Bm-Komp Kft Berecz Roland	3300 Eger, Töviskes tér 9. II/8	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	kompresszortechnika
6.	D-P Konzorcium Kft. Pásztor Gyula	3346 Bélapátfalva Szabadság út 6.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	acélszerkezet építés-, bontás
7.	ÉRV Zrt.	3700 Kazincbarcika Tardonai út 1.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	vízgazdálkodás
8.	Ferencz Dénes	3346 Bélapátfalva, Apátság út 12.	3346 Bélapátfalva, IV.Béla út 3.	vendéglátás
9.	Filipszer Kft. Pásztor Gyula	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 13/A	3346 Bélapátfalva, IV. Béla út 1.	villamos gépek karbantartása
10.	Fish&Food Kft. Dr. Pető Béla	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 27	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 27	élelmiszeripar
11.	Ger-Wald Kft. Bárdos Gergő	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 15.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 15.	fa, parafatermék, fonottáru gyártása
12.	Gyémánt Vonal Kft. Barta Péter	3346 Bélapátfalva. Damjanich út2/A	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	őrzés-védelem
13.	Majnár Ernő	3346 Bélapátfalva, Szabadság út 5	3346 Bélapátfalva, Petőfi S út	közúti fuvarozás
14.	Multech Kft Cséke Zoltán	1144 Budapest, Szentmihályi 11.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	csomagolástechnika, élelmiszeripari gépgyártás
15.	Párlat Bt. Barta Gábor	3346 Bélapátfalva, Vasút út 36.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	pálinkafőzés
16.	Primervill Kft. Liktor Tamás	3300 Eger Pásztorvölgy út 4.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	elektrotechnika
17.	SZIKRA Kft. Tóth László	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	fa nyílászárók gyártása szaunatechnika
18.	Szilvás 2001 Bt. Farkas Gyula	3348 Szilvásvárad Zrínyi 14.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	fa kültéri eszközök gyártása
19.	Tometh Fémtechnikai Kft. Tóth Péter	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	fémipar
20.	Vito Kft.	3346 Bélapátfalva Május 1. út 81.	3346 Bélapátfalva Május 1. út 81..	építőanyag kereskedelem, szállítmányozás

44. táblázat

Az Ipari Parkban működő cégek
(Forrás: BÉLKŐ Nonprofit Kft. adatszolgáltatása alapján)

3.3.1.1.5. Az Északi városrész - Iparterületek infrastrukturális jellemzői

Az Ipari Park infrastruktúráját tekintve, az Ipari Park saját iparvágány rendszerrel (5 sínpálya) rendelkezik, amely révén közvetlen összeköttetésben van az országos vasúti pályarendszerrel. Az M3-as autópálya és a Füzesabonyi közlekedési csomópont szintén közvetlen összeköttetésben van a Bélapátfalvai Ipari Parkkal, amely környezetkímélő, gazdaságos áruszállítást tesz lehetővé. Több 4 és 10 m közötti belmagasságú ingatlant találunk, a terülte így a belső terekben kisgépekkel is lehetőség nyílik a belső anyagmozgatásra. Az Ipari Park területén található létesítmények majd mindegyike saját pincével rendelkezik, amely az épület alaprajzával azonos méretű. Itt található Magyarország egyik legnagyobb (2007-2009) 12.000 m^2 nagyságú sík tárolója. Az Ipari Park egy kiépített

vízvezetékrendszeren keresztül közvetlen összeköttetésben áll a Lázbérci víztárolóval, így ipari mennyiségű, de ivóvíz minőségű víz áll a betelepülő vállalkozások rendelkezésre. Emellett az Ipari Park közvetlen összeköttetésben áll a Mátrai Hőerőművel egy 120 kV nagyfeszültségű elektromos vezetékhálózat révén. A vezeték jelenleg is élő feszültség alatt van. A vezetékrendszer alkalmas arra, hogy egy létesítendő hőerőmű által termelt áramot az országos hálózatba visszatáplálja. Az épületek zömét a teljes Ipari Park alatt végighúzódó 2 m x 2.5 m méretű kábelalagút köti össze, mely a műszaki, technológiai infrastruktúra földalatti vezetésére biztosít lehetőséget. Az Ipari Park belső úthálózata kiváló minőségű, jól kiépített. Független ingatlanforgalmi szakértők egyértelmű véleménye szerint, hosszú távon ingatlan piaci kereslet élénkülés és forgalmi értéknövekedés várható. Turisztikai szempontból frekventált Szilvásvárad és a Szalajka völgy (2011-ben Magyarország legkedveltebb kiránduló helye cím birtokosai) 6 km-en belüli közelsége.

3.3.1.1.6. Az Északi városrész - Iparterületek SWOT analízis

BELSŐ TÉNYEZŐK			
ERŐSSÉGEK		**GYENGESÉGEK**	
TÁRSADALOM	1. Nincs valódi szegregátum 2. A helyi lakosság körében nagy a fejlesztések támogatottsága	**TÁRSADALOM**	1. Elöregedő lakosság 2. Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, hátrányos helyzetű, szociálisa rászoruló lakosság részarányának folyamatos növekedése 3. A lakosság iskolázottsága az országos és megyei átlaghoz képest alacsony szintű, a képzett, fiatal korosztály elvándorlása („agyelszívás”) jellemző
GAZDASÁG	3. Tradicionális ipari terület 4. Viszonylagosan jó ismertséggel rendelkező Ipari Park, fejlődő, dinamikus terület 5. Zöld- és barnamezős területek rendelkezésre állása a gazdaság fejlesztésére 6. Az Ipari Parkba betelepült gazdasági szereplők növekvő pályázati aktivitása és sikeressége 7. Az önkormányzat jó partnersége a gazdasági szektorral	**GAZDASÁG**	4. 50 főnél többet foglalkoztató vállalkozások és munkahelyek hiánya 5. Az Ipari Park továbbfejlesztését célzó beruházások elmaradtak
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	8. A városközpont közelsége 9. Az Ipari Park megfelelő infrastrukturális ellátottsága	**TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA**	6. Megújuló energia alkalmazásának hiánya 7. Gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódó főutaktól való távolság

FIZIKAI KÖRNYEZET	10. Nincs jelentős környezetszennyezés	FIZIKAI KÖRNYEZET	8. Lakóövezet összemosódás az ipari területtel, lakó és ipari terület váltakozása, védősávok szerény jelenléte 9. Régészetileg nem jól kutatott területek, melyek problémát okozhatnak a beruházásoknál
KÜLSŐ TÉNYEZŐK			
LEHETŐSÉGEK		**VESZÉLYEK**	
TÁRSADALOM	1. Foglalkoztatásra alkalmas, bevonható inaktív (főként szakképzetlen) népesség a vállalkozások betelepülése esetén	TÁRSADALOM	1. Képzetlen munkaerő növekedése, emelkedő szociális juttatások 2. Esélyegyenlőség romlása általánosságban és különösen a foglalkoztatásban (különösen a nők és a romák esetében) 3. Társadalmi szegregációs folyamatok felerősödése, a szegregátum kiterjedésének növekedése
GAZDASÁG	2. Vállalkozási kedv növekedése, növekvő befektetési érdeklődés az Ipari Park iránt 3. A jól hasznosítható szabad (barna- és zöldmezős) területek, iparterület fejlesztése, minőségi ipari termelés feltételeinek megteremtése (infrastruktúra, megközelíthetőség továbbfejlesztése) 4. Vállalkozások betelepülésének támogatása, mely által a munkahelyek számának növekedése várható	GAZDASÁG	4. Befektetői érdeklődések elmaradása 5. Magántőke korlátozott rendelkezésre állása 6. Munkahelyek megszűnése miatt tovább csökken a foglalkoztatottság 7. A pályázatokhoz szükséges önerő hiánya 8. A turisztikai beruházások csak korlátozott mértékben tudnak megvalósulni 9. Az önkormányzat költségvetése kormányzati politikának való kitettsége
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	5. Ipari Park területén az utak fejlesztése, új utak kiépítése 6. A szociális ellátórendszerben működő mintaintézmény (Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete) továbbfejlesztése	TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	10. Közlekedési problémák felerősödése, vasúti közlekedés megszűnése 11. A gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódó főutaktól való távolság
FIZIKAI KÖRNYEZET	8. Meglévő épületek, létesítmények (silók) megfelelő hasznosítása	FIZIKAI KÖRNYEZET	12. Ipari fejlesztések hatására növekedhet a környezeti terhelés, mely negatív hatással lehet a város lakóövezetére

45. táblázat

3.3.1.2. Déli városrész – Belváros

3.3.1.2.1. A Déli városrész - Belváros területi elhelyezkedése

A városrész lehatárolását az teszi lehetővé, hogy egyrészt itt összpontosul a város szolgáltató funkcióinak a legnagyobb aránya, másrészt pedig a vasút, mint mesterséges választvonal leválasztja az északi területektől, melyek döntően ipari jellegükről ismertek.

A város fizikai lehatárolása: IV. Béla út (25304 sz.), Május 1. utca (25305 sz.), Ady Endre utca, Apátság út, Arany J. utca, Bajcsy-Zs. utca, Bartók B. utca, Bocskai utca, Damjanics utca, Dózsa Gy. utca, Akácfa utca (volt Felszabadulás utca), Hársas utca, Jókai utca, József A. utca, Kossuth L. utca, Liszt F. utca, Marx utca, Mártírok útja, Móricz Zs. utca, Rózsa utca (volt Rózsa F. utca), Rákóczi F. utca, Szabadság utca, Széchenyi utca, Táncsics utca, Vasút utca, Vörösmarty utca.

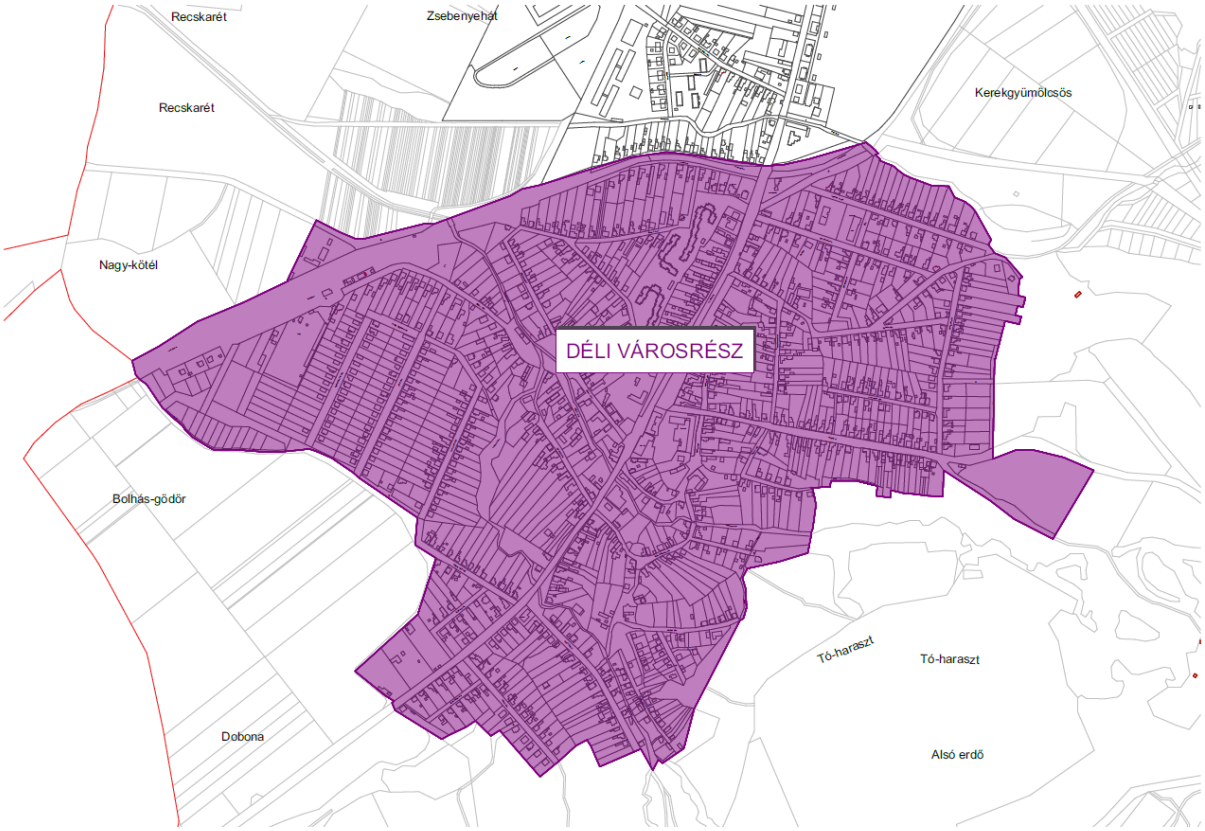

43. térkép
Déli városrész térképi ábrázolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

3.3.1.2.2. A Déli városrész - Belváros gazdasági adottságai

1. GAZDASÁGI FUNKCIÓ:
- Posta
- Kereskedelmi egységek
- Vendéglátóhelyek

- Pénzintézet

3.3.1.2.3. A Déli városrész - Belváros demográfiai és szociális mutatói

A településrész lakónépessége 2011. évben 2.351 fő volt, mely a települési lakosság 76,03%-át teszi ki.

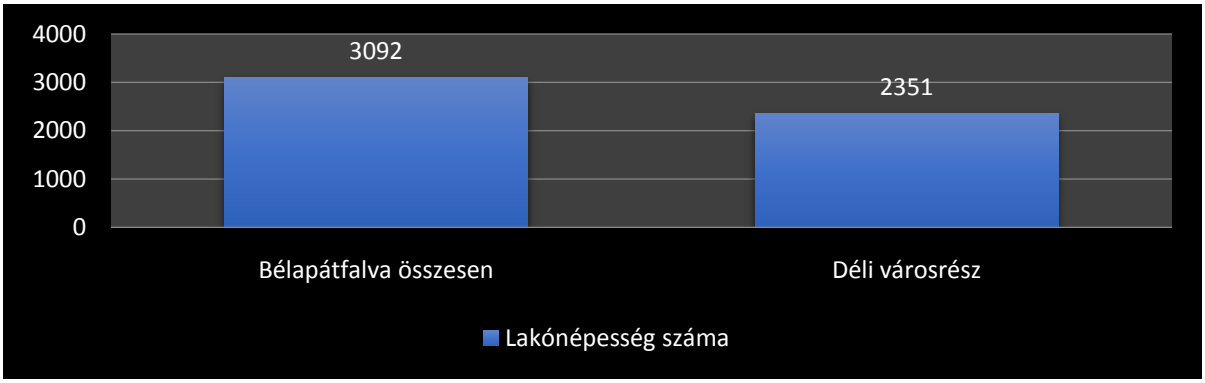

170. grafikon
A lakónépesség száma Bélapátfalva településen és a Déli városrészen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

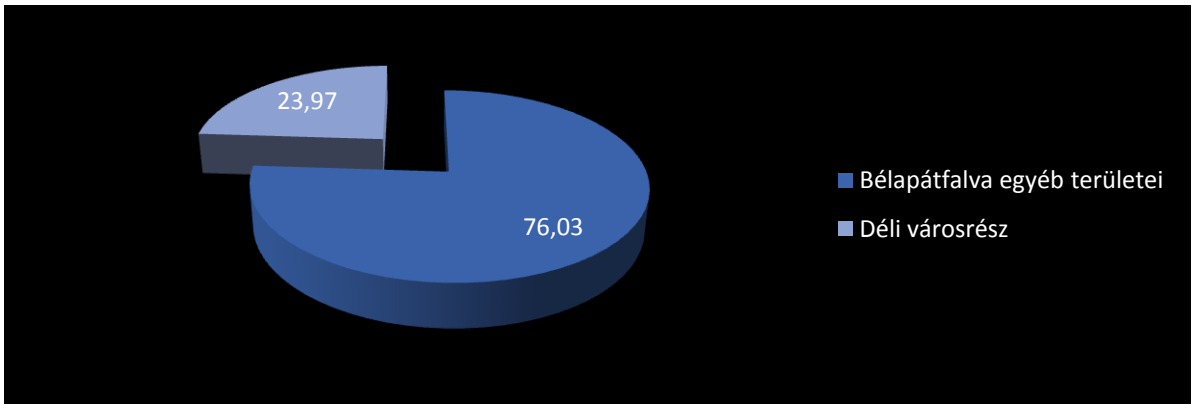

171. grafikon
A lakónépesség aránya Bélapátfalva településen és a Déli városrészen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A lakónépességen belül a 0-14 évesek aránya a településrészen 2011. évben 13,7% volt, mely 1,8%-kal meghaladja a települési átlagot. A lakónépességen belül a 15-59 évesek aránya a településrészen, 2011. évben 64% volt, mely 1,8%-kal meghaladja a települési átlagot. A lakónépességen belül a 60 évesek, illetve az a felettiek aránya a településrészen, 2011. évben 22,3% volt, mely 3,6%-kal elmarad a települési átlagtól, azaz megállapítható, hogy *a településrész lakónépességén belül a települési átlaghoz képest magas a 0-14 és a 15-59 évesek aránya*.

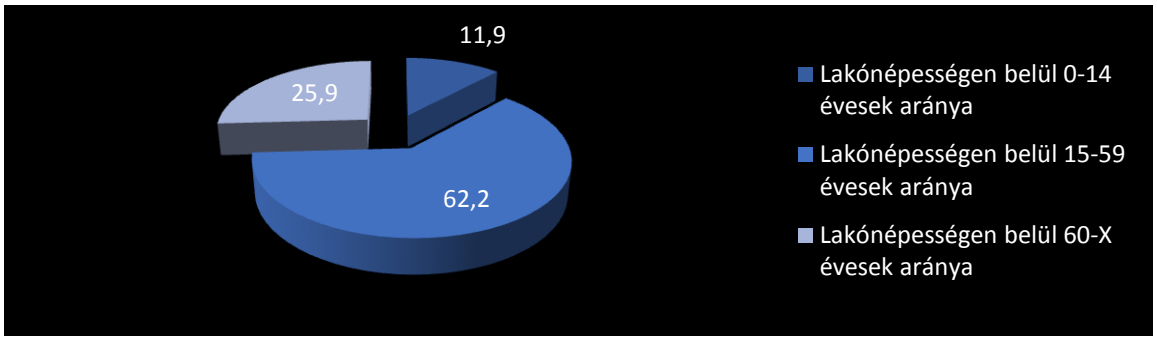

172. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása Bélapátfalva településen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

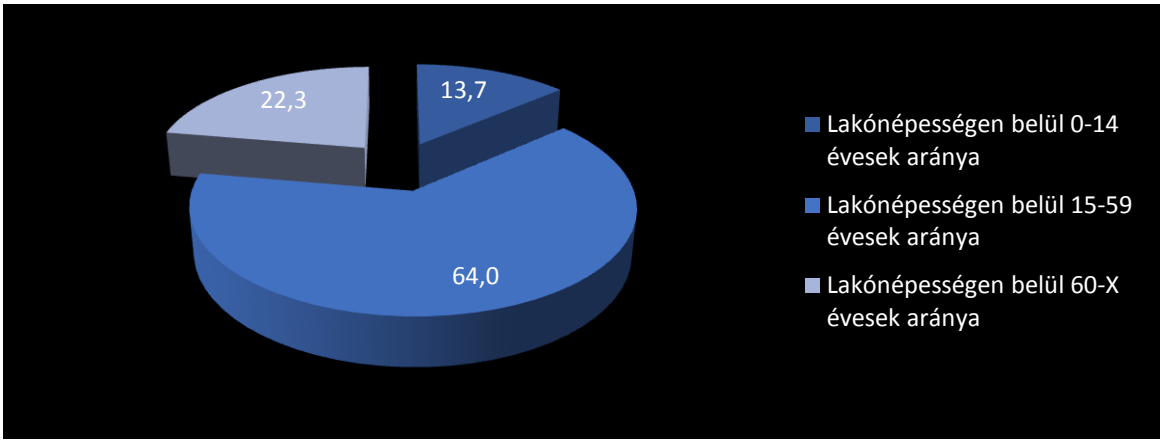

173. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása a Déli városrészen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A képzettségi adatok tekintetében megállapítható, hogy a településrészen, 2011. évben a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 20,1%, mely jelentősen, 6,5%-kal elmarad a települési átlagtól. A felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában mutató tekintetében a településrész (9,5%), 0,8%-kal meghaladja a települési átlagot. *A képzettségi adatok tekintetében látható, hogy a településrészen a települési átlaghoz képest viszonylag alacsony a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya és a települési átlagot meghaladja a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya.*

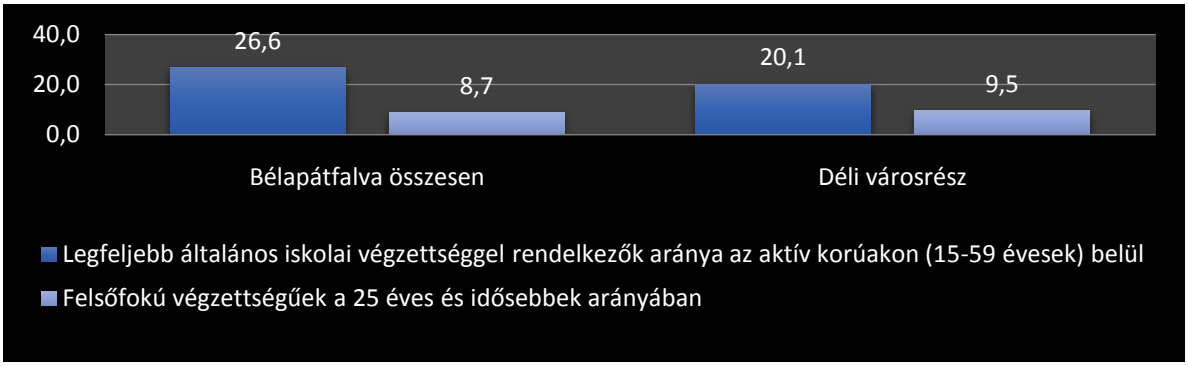

174. grafikon
Bélapátfalva és a Déli városrész képzettségi adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján (Forrás: KSH)

A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül mutató értéke a településrész esetében, 2011. évben 39,9% volt, mely 2,8%-kal elmarad a települési átlagtól. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül mutató értéke a településrész esetében 13,3%, volt, mely 4,4%-kal elmarad a települési átlagtól. A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 55,5% volt a településrész esetében, mely 2,7%-kal meghaladta a települési átlagot. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a településrész esetében 39,9% volt, mely 1,1%-kal elmarad a települési átlagtól. Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a településrész esetében 44,2% volt, mely 2,6%-kal elmarad a települési átlagtól. A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül mutató a településrész esetében 52,8% volt, mely 3,8%-kal elmarad a települési átlagtól. A munkanélküliségi ráta a településrész esetében 16,2% volt, mely 0,8%-kal meghaladja a települési átlagot. A tartós munkanélküliek aránya a településrész esetében 9,9% volt, mely 0,6%-kal haladta meg a települési átlagot. Elmondható, hogy *a foglalkoztatási adatok tekintetében a települési átlaghoz képest csak a munkanélküliségi ráta és a tartós munkanélküliek aránya mutat kedvezőtlen értékeket.*

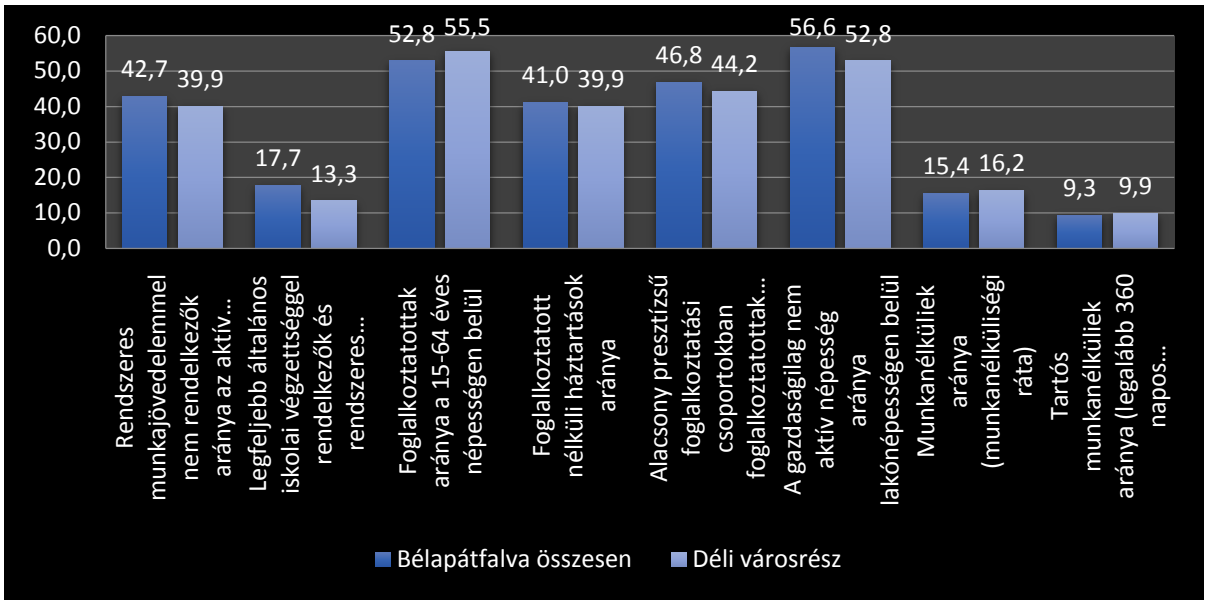

175. grafikon

Bélapátfalva és a Déli városrész foglalkoztatási adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján

(Forrás: KSH)

A településrész lakásállománya 2011. évben a település lakásállományának 84,53%-át tette ki.

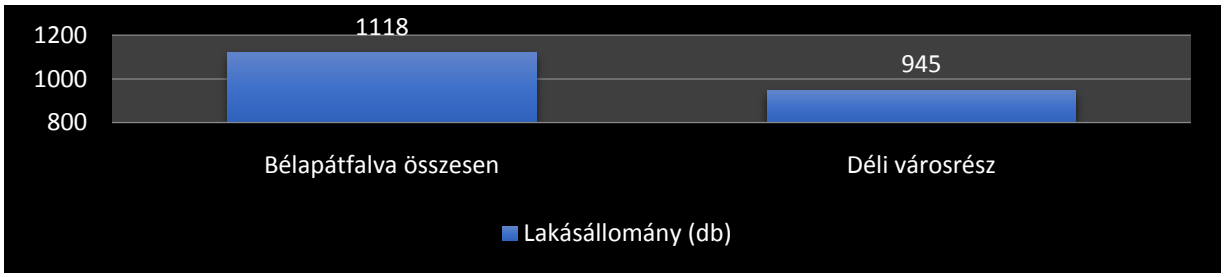

176. grafikon

Lakásállomány alakulása Bélapátfalva és a Déli városrész esetében - 2011. évi népszámlálási adatok alapján

(Forrás: KSH)

Az alacsony komfort fokozatú lakások aránya a településrészen 10,2%, mely 1,2%-kal meghaladta a települési átlagot. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül mutató értéke a településrészen 8,9%, mely 1%-kal meghaladja a települési átlagot. Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül mutató értéke a településrészen 5%, mely 0,4%-kal meghaladja a települési átlagot. A településrészen a lakásviszonyok minden mutató tekintetében a települési átlaghoz képest kedvezőtlenebbeknek mondhatók.

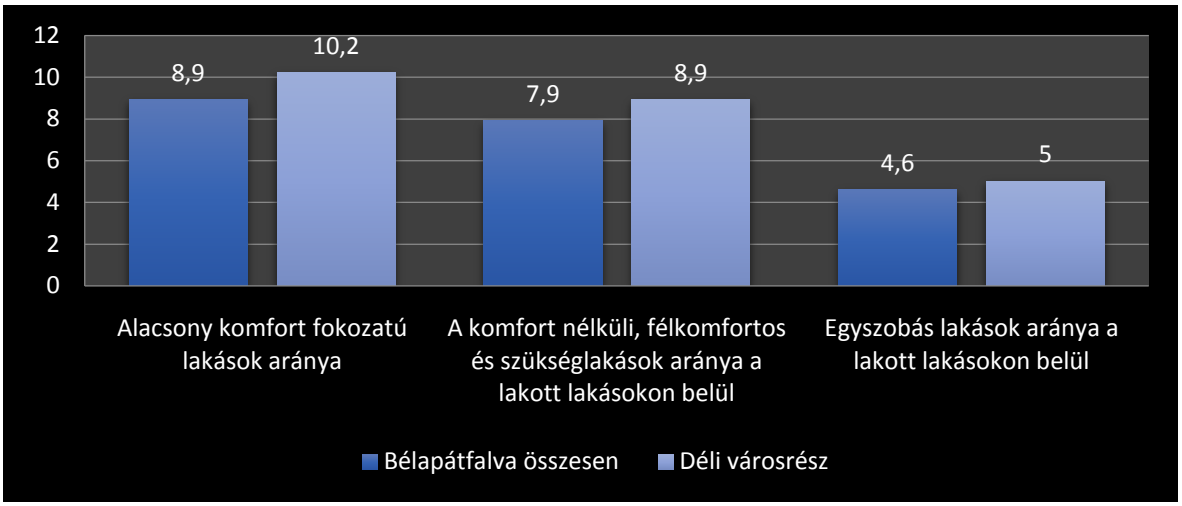

177. grafikon
Bélapátfalva és a Déli városrész lakásállományára vonatkozó adatok - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A településrész délkeleti részén található a település egyetlen szegregátuma, melynek kedvezőtlen szegregációs mutatói nagyban befolyásolják a településrész kedvezőtlen mutatóit. Ennek ellenére azonban összességében megállapítható, hogy a települési átlaghoz és az Északi városrész mutatóihoz képest a lakásállományra vonatkozó adatokat leszámítva a településrész mutatói kedvezőbbek. A településrész lakónépességén belül a települési átlaghoz képest magas a 0-14 és a 15-59 évesek aránya. A képzettségi adatok tekintetében látható, hogy a településrészen a települési átlaghoz képest viszonylag alacsony a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya és a települési átlagot meghaladja a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya. A foglalkoztatási adatok tekintetében a települési átlaghoz képest csak a munkanélküliségi ráta és a tartós munkanélküliek aránya mutat kedvezőtlen értékeket. A településrészen a lakásviszonyok minden mutató tekintetében a települési átlaghoz képeset kedvezőtlenebbeknek mondhatók.

3.3.1.2.4. A Déli városrészen - Belvárosban működő intézmények

Az Déli városrész funkcióellátottságát az alábbi táblázat szemlélteti:

Városrész/Funkció	Déli városrész - Belváros
Lakó	
Városközponti	
Gazdasági	
Kereskedelmi	
Turisztikai, rekreációs	
Városi-közterületi	
Közösségi	

Közszféra	
Térségi	
Humánszolgáltatás	
Közlekedési	

46. táblázat

Jelmagyarázat:

Város szempontjából kiemelt jelentőségű funkció	
Domináns funkció	
Kiegészítő jellegű funkció	

1. HUMÁN SZOLGÁLTATÁSOK:

a) Oktatás-nevelés
- Százszorszép Óvoda és Bölcsőde;
- Bélapátfalvai Petőfi Sándor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola;

c) Közigazgatás
- Bélapátfalva Város Önkormányzata;

d) Szociális ellátás
- Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ;

2. KULTURÁLIS ÉS KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK:

- Római Katolikus templom és plébánia
- Emlékkert
- Gesztenyés Kiállítóház
- Bélapátfalvai Művelődési Ház és Könyvtár

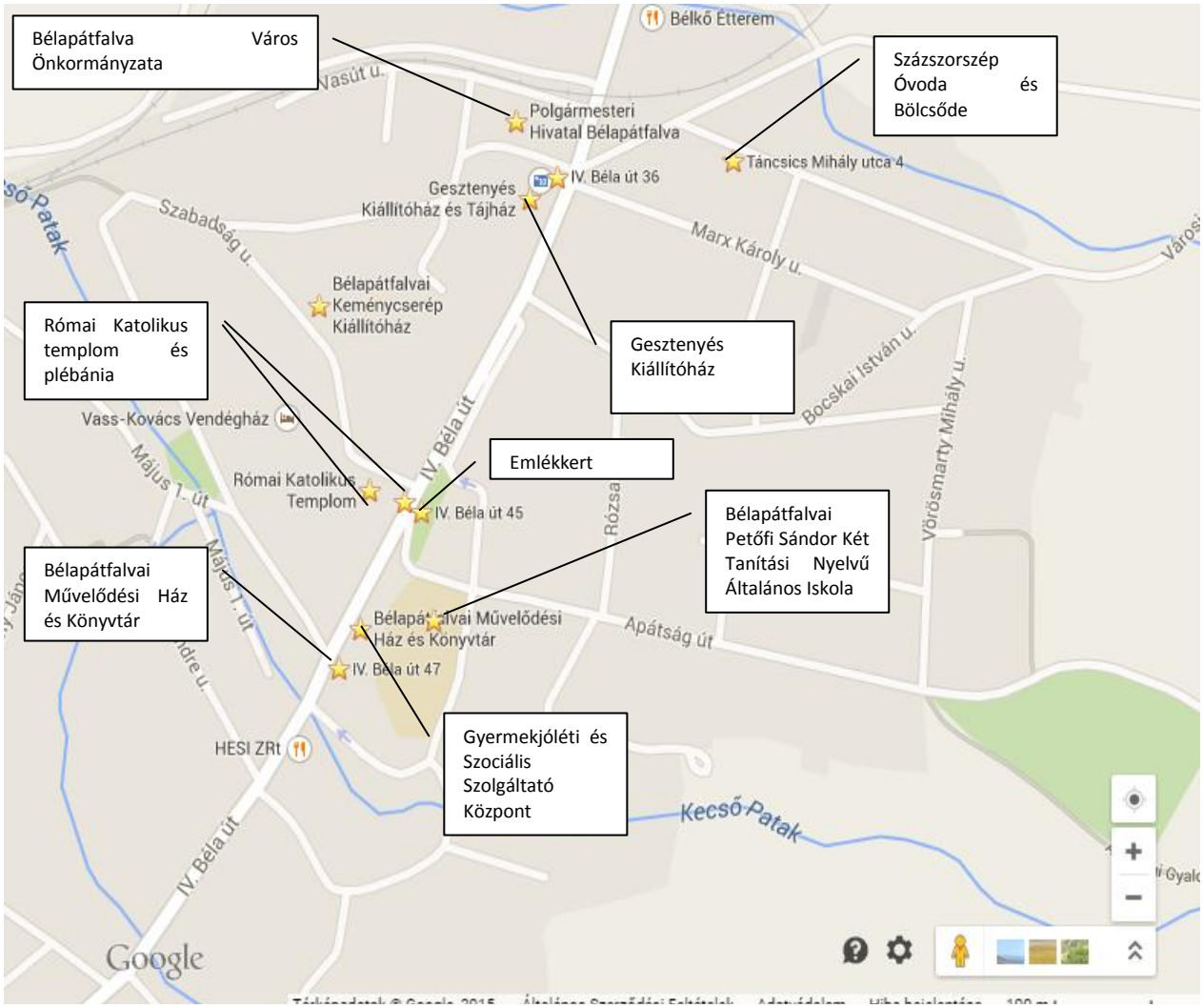

44. térkép

Funkcióval való ellátottság a településrészen, a főbb intézmények megjelölésével
(Forrás: Google térkép)

3.3.1.2.5. A Déli városrész - Belváros infrastrukturális jellemzői

A legszélesebb dombháton létesült a kisvárosi településközpontot idéző főtér, amely a középkor óta megőrizte szerkezetét. A település vásárhelye a mai Vörösmarty u. – Bocskai u. térségében helyezkedett el. A település jelenlegi központja is itt, illetve a főutca mentén helyezkedik el. A településrész szerkezete, megjelenése kisvárosi jellegű. Megőrizte főterének fontosabb építészeti emlékeit, és megfelelő módon fogadta a fejlődéssel együtt járó új létesítményeket. A városrész egy fontos tengely mentén alakult ki, ez az Egerből Bekölce irányába tartó 25. sz. főútból, Szarvaskő után lecsatlakozó 2506. sz. országos közút (a településen belül IV. Béla út). További meghatározó közlekedési vonal még a 25304. sz. országos közút (a településen belül Május 1. út). Ezen két országos közút kereszteződése értelmezhető tulajdonképpen a város központjának. A városrész jellemző szerkezeti eleme az észak-déli tengelyt alkotó IV. Béla utca, amely a város főutcája. Az Egerből Szilvásváradra tartó átmenő forgalom is az úton halad át.

A településrész belső magjában található a városközpont, ahol a legjelentősebb funkciók összpontosulnak. A város arculatát is ezek a funkciók határozták meg a múltban, és a jelenben is. Ezek közé a funkciók közé tartozik leginkább a lakófunkció, de emellett megtalálhatók még olyan funkciók is, mint a kultúra, a kereskedelem, a különböző közszolgáltatások (pl.: pénzügyi szolgáltatások), közlekedési funkciók, oktatás, valamint egészségügy, illetve egyházi épületek is találhatók a városrészben. A városrészt szolgáló úthálózatot különböző szélességű, változatos vonalvezetésű és forgalmi terhelésű utcák alkotják, szinte mindegyikük portalanított, szilárd burkolatú.

A IV. Béla út mentén jelentősebb kiterjedésű, a történelmi főteret is magába foglaló, foltokban fásított, többnyire parkolónak használt önkormányzati terület található. A park sem arculatát, sem használhatóságát tekintve nem felel meg a városi közparkkal, illetve főtérrel szemben támasztott követelményeknek.

A parkolók száma az igényeknek csak töredékét elégíti ki, összesen 2db parkoló található itt 15-20 parkolóhellyel.

A városrész tehát vegyes funkciójú. A közösségi, közigazgatási funkció ugyanúgy megtalálható, mint a humán és a szociális feladatok ellátása, illetve a városi funkciók.

3.3.1.2.6. A Déli városrész - Belváros SWOT analízis

BELSŐ TÉNYEZŐK			
ERŐSSÉGEK		**GYENGESÉGEK**	
TÁRSADALOM	1. A helyi lakosság körében nagy a fejlesztések támogatottsága 2. Viszonylag kis kiterjedésű szegregátum, az elmúlt 10 évben a szegregátum mérete csökkent 3. A város Északi városrészéhez viszonyítva magas a felsőfokú végzettségűek aránya	**TÁRSADALOM**	1. Magas a munkanélküliség a szegregátumokban 2. Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, hátrányos helyzetű, szociálisa rászoruló lakosság részarányának folyamatos növekedése 3. A lakosság iskolázottsága az országos és megyei átlaghoz képest alacsony szintű, a képzett, fiatal korosztály elvándorlása („agyelszívás”) jellemző
GAZDASÁG	4. Ezen a településrészen koncentrálódnak a város kereskedelmi és szolgáltató egységei 5. Az önkormányzat jó partnersége a gazdasági szektorral	**GAZDASÁG**	4. Idegenforgalom, turizmus alacsony intenzitása, kihasználtsága 5. Minőségi kereskedelmi, vendéglátóegységek és szálláshelyek hiánya

TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	6. Közintézmények nagy száma a településrészen 7. Közszolgáltatások megszervezettek és kiépítettek 8. Víz, gáz, szennyvíz, áram, telefon, kábeltévé és internet elérése biztosított	TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	6. A járásközponti meghatározó funkció viszonylag gyenge - az egyes funkciók további erősítése szükséges 7. A közszolgáltatások, a közigazgatási egységek több telephelyen működnek, nem áll rendelkezésre olyan épület, ahol ezeket közösen lehetne működtetni 8. Kevés a parkolóhely a városban, leromlott állagú utak, járdák jelenléte, kerékpárút hiánya 9. Megújuló energia alkalmazásának hiánya 10. Magas az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 11. A gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódó főutaktól való távolság
FIZIKAI KÖRNYEZET	9. Műemléképületek jelenléte 10. A csendes vidéki élet feltételei adottak	FIZIKAI KÖRNYEZET	12. Kiépített rekreációs helyek száma kevés 13. Jelentős átmenő forgalom
KÜLSŐ TÉNYEZŐK			
LEHETŐSÉGEK		**VESZÉLYEK**	
TÁRSADALOM	1. Történelmi, kulturális értékek erősítése, fejlesztése hatékonyabb turisztikai kihasználása (vallási turizmus), a helyi civilek erősítése 2. Foglalkoztatásra alkalmas, bevonható inaktív (főként szakképzetlen) népesség a vállalkozások betelepülése esetén	TÁRSADALOM	1. Képzetlen munkaerő növekedése, emelkedő szociális juttatások 2. Társadalmi szegregációs folyamatok felerősödése, a szegregátum kiterjedésének növekedése 3. Felsőfokú iskolai képzettséggel rendelkező lakosság elvándorlása
GAZDASÁG	3. Vállalkozások betelepülésének támogatása, mely által a munkahelyek számának növekedése várható	GAZDASÁG	4. Munkahelyek megszűnése miatt tovább csökken a foglalkoztatottság 5. Az önkormányzat költségvetése kormányzati politikának való kitettsége
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	4. A meglévő humán intézményi rendszer fejlesztési lehetőségeinek kiaknázása (alapellátás, óvoda, bölcsőde, iskola, gyermekjóléti és szociális szolgáltatások)	TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	6. Régóta esedékes infrastrukturális (út. járda, intézmények felújítása) beruházások egyszerre jelentkeznek 7. Közlekedési problémák felerősödése, vasúti közlekedés megszűnése
FIZIKAI KÖRNYEZET	5. Lakóterületek fejlesztési lehetőségeinek kiaknázása, közterek, zöldterületek és rekreációs terek kialakítására rendelkezésre álló területek adottságainak kihasználása	FIZIKAI KÖRNYEZET	8. Ipari fejlesztések hatására növekedhet a környezeti terhelés, mely negatív hatással lehet a város lakóövezetére

47. táblázat

3.3.1.3. Külterület

3.3.1.3.1. A Külterület területi elhelyezkedése

A külterület meghatározó adottsága az Apátság, a Bélkő, tanösvény és a Gyári tó területe.

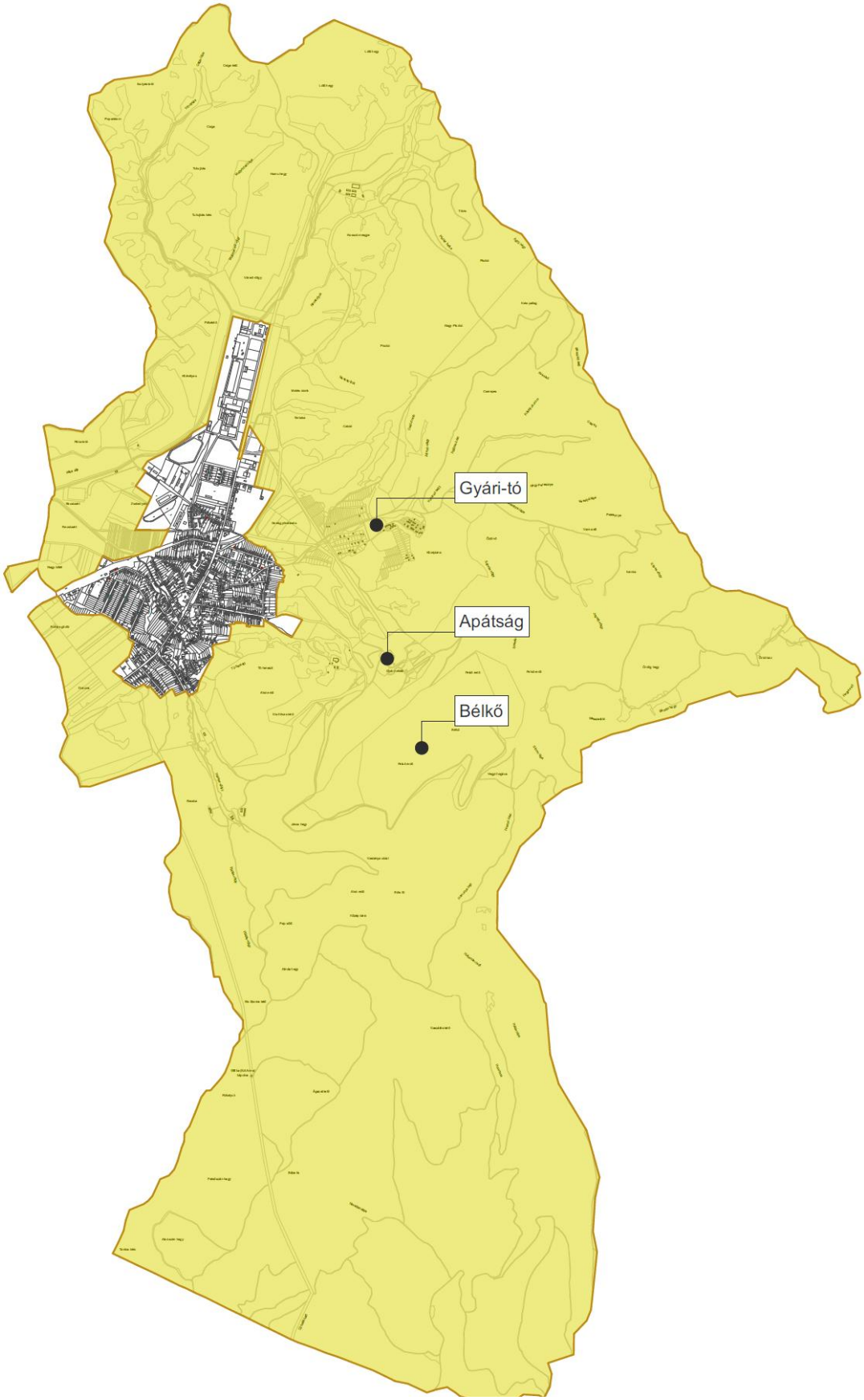

45. térkép
Külterület térképi ábrázolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

3.3.1.3.2. A Külterület gazdasági adottságai

A Külterületen egy-két vendégház és vadászház kivitelével más gazdasági szervezet nem működik.

3.3.1.3.3. A Külterület demográfiai és szociális mutatói

A településrész lakónépessége 2011. évben 6 fő volt, mely a települési lakosság 0,19%-át teszi ki.

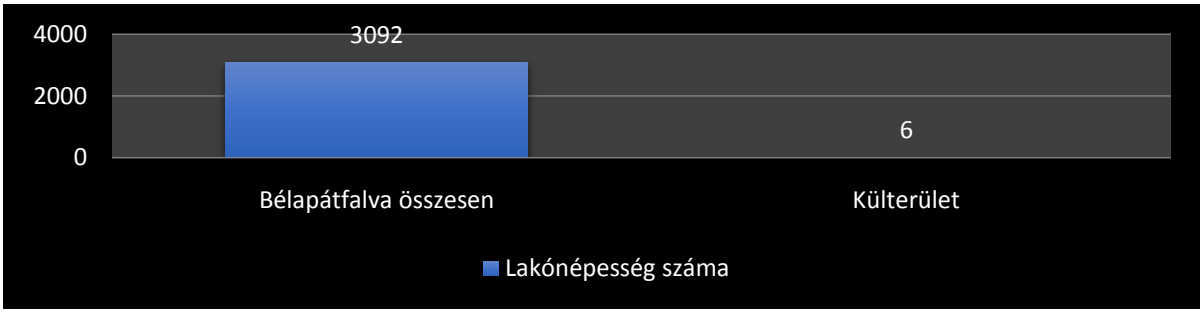

178. grafikon
A lakónépesség száma Bélapátfalva településen és a Külterületen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

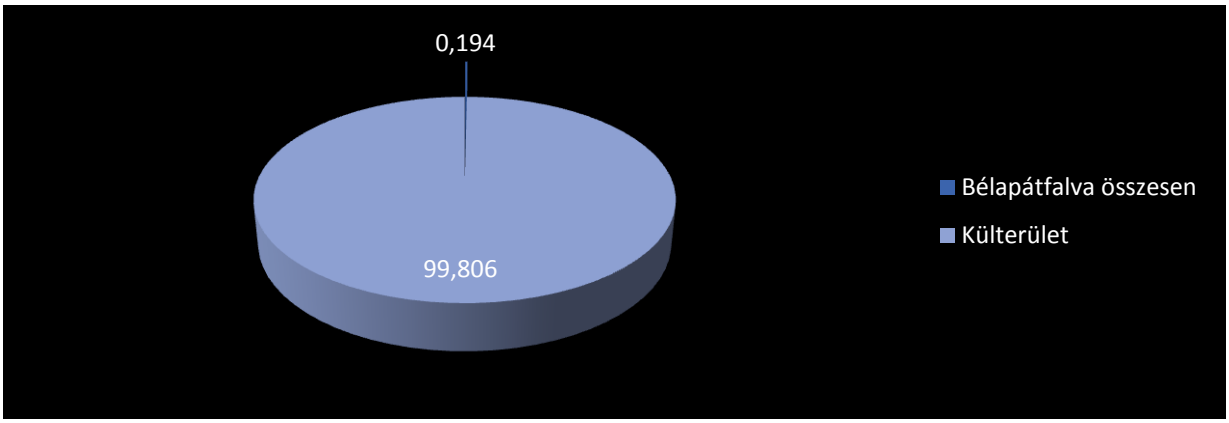

179. grafikon
A lakónépesség aránya Bélapátfalva településen és a Külterületen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A lakónépességen belül a 0-14 évesek aránya a településrészen 2011. évben 0% volt. A lakónépességen belül a 15-59 évesek aránya a településrészen, 2011. évben 100% volt, mely 37,8%-kal meghaladja a települési átlagot. A lakónépességen belül a 60 évesek, illetve az a felettiek aránya a településrészen, 2011. évben 0% volt.

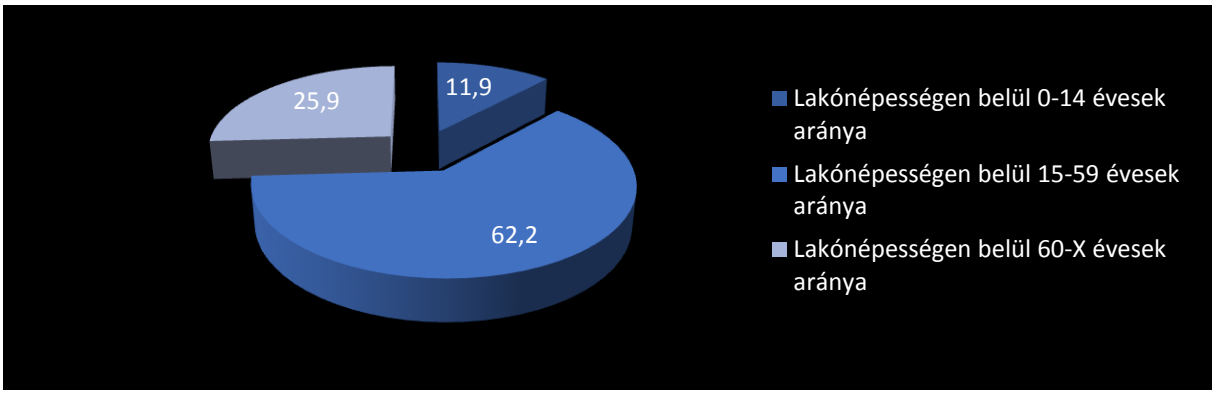

180. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása Bélapátfalva településen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

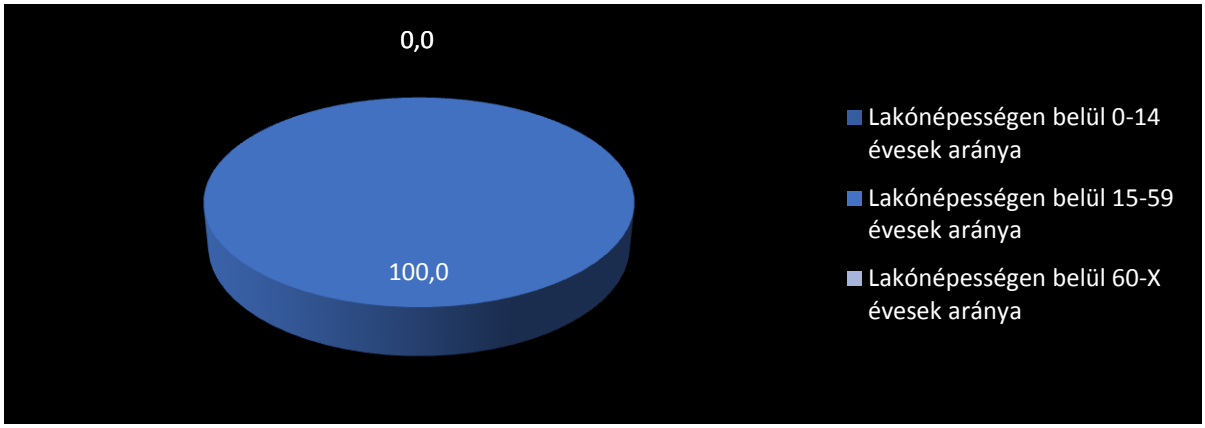

181. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása a Külterületen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A képzettségi adatok tekintetében megállapítható, hogy a településrészen, 2011. évben a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 16,7%, mely jelentősen, 9,9%-kal elmarad a települési átlagtól. A felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában mutató értéke a településrész esetében 0%.

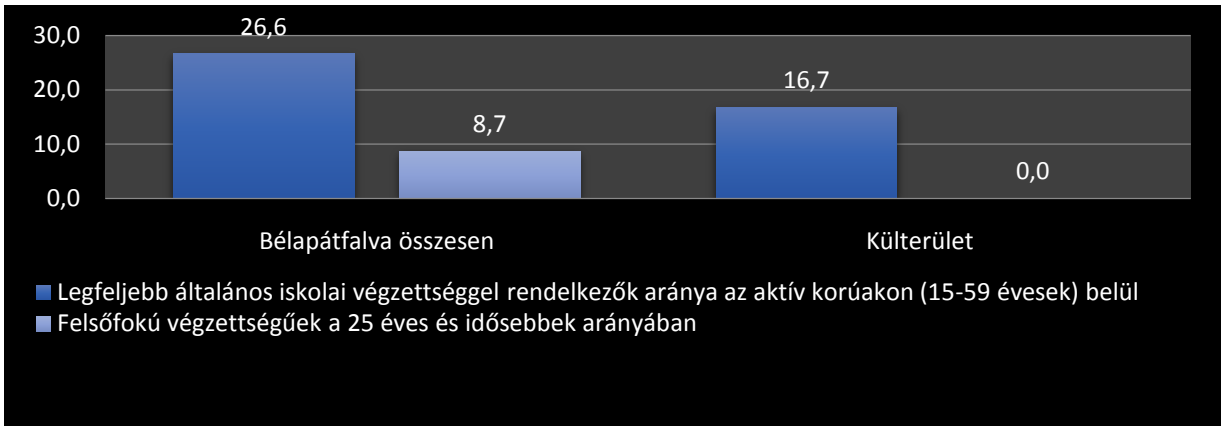

182. grafikon
Bélapátfalva és a Külterület képzettségi adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján (Forrás: KSH)

A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül mutató értéke a településrész esetében, 2011. évben 50% volt, mely 7,3%-kal meghaladja a települési átlagot. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül mutató értéke a településrész esetében 16,7%, volt, mely 1%-kal elmarad a települési átlagtól. A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 50% volt a településrész esetében, mely 2,8%-kal meghaladta a települési átlagot. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a településrész esetében 66,7% volt, mely 25,7%-kal meghaladja a települési átlagot. Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a településrész esetében 0% volt. A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül mutató a településrész esetében 16,7% volt, mely 39,9%-kal elmarad a települési átlagtól. A munkanélküliségi ráta a településrész esetében 40% volt mely 24,6%-kal meghaladja a települési átlagot. A tartós munkanélküliek aránya a településrész esetében 40% volt, mely 30,7%-kal haladta meg a települési átlagot.

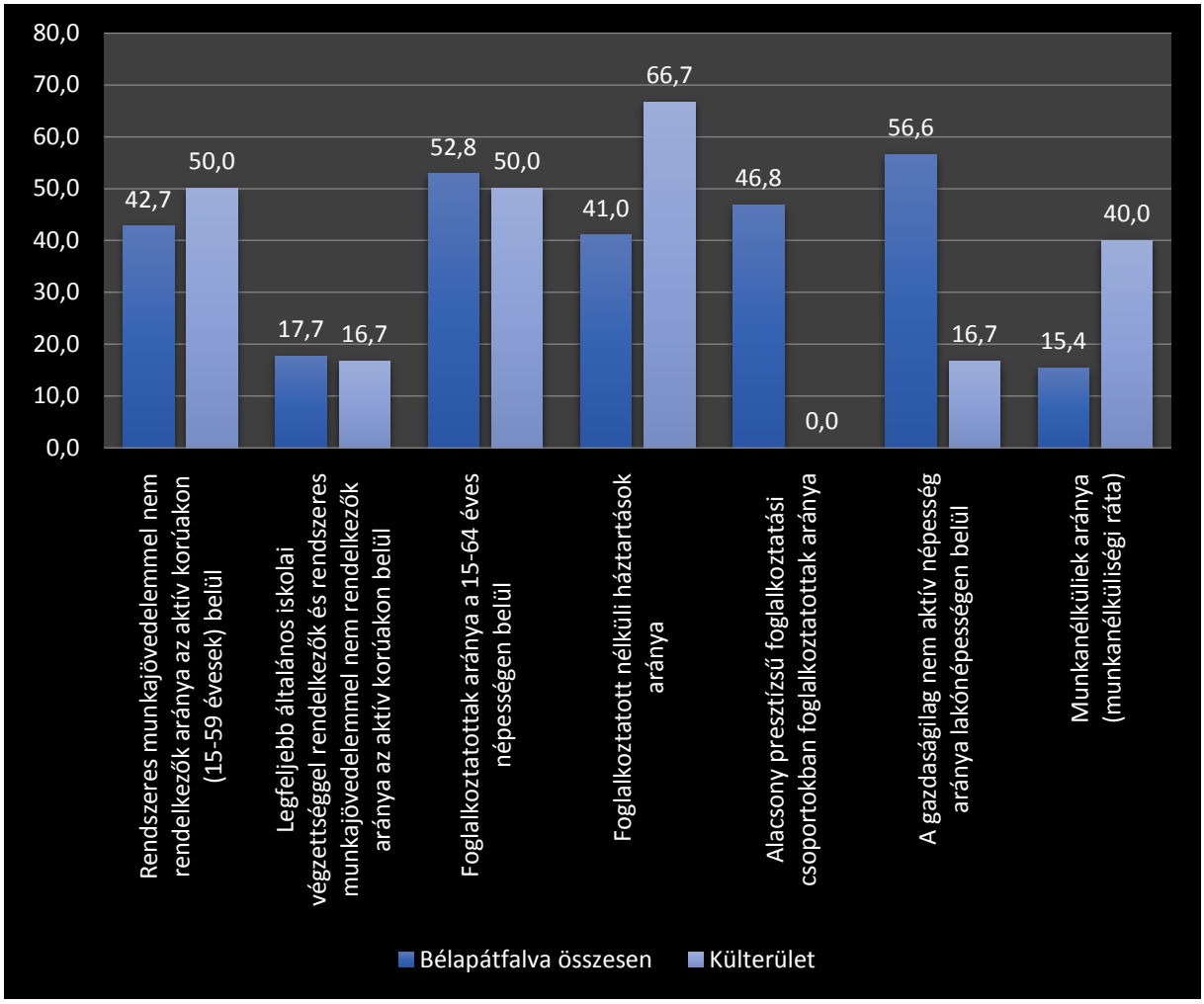

183. grafikon
Bélapátfalva és a Külterület foglalkoztatási adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A településrész lakásállománya 2011. évben a település lakásállományának 0,45%-át tette ki.

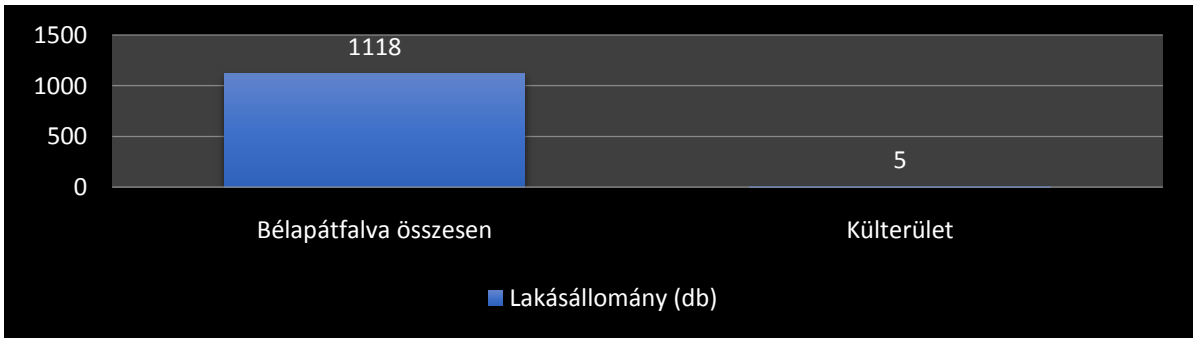

184. grafikon
Lakásállomány alakulása Bélapátfalva és a Külterület esetében - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

Az alacsony komfort fokozatú lakások aránya a településrészen 20%, mely 11,1%-kal meghaladta a települési átlagot. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a

lakott lakásokon belül mutató értéke a településrészen 33,3%, mely 25,4%-kal meghaladja a települési átlagot. Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül mutató értéke a településrészen 33,3%, mely 28,7%-kal meghaladja a települési átlagot.

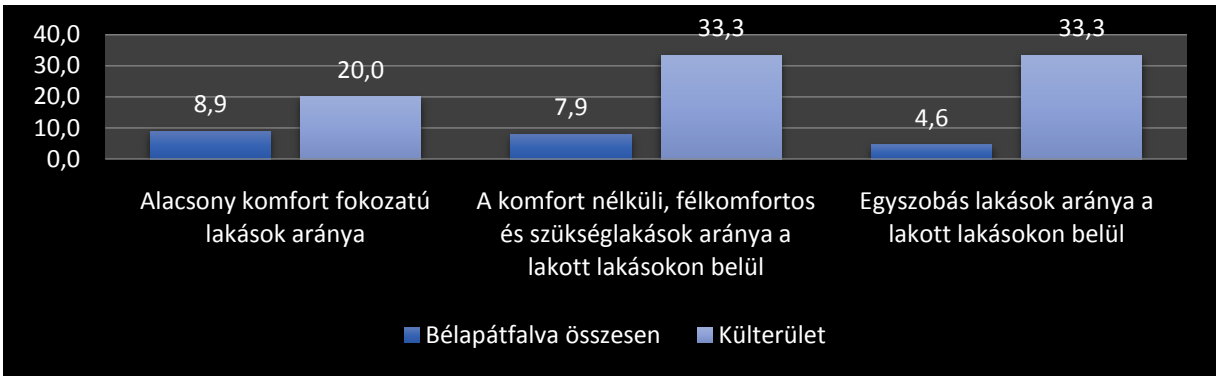

185. grafikon

Bélapátfalva és a Külterület lakásállományára vonatkozó adatok - 2011. évi népszámlálási adatok alapján

(Forrás: KSH)

A külterület lakónépességének száma igen alacsony, a következő évtizedekben valószínű el is tűnik. A területen 15-59 év közötti lakónépesség él. Az itt élő lakosságra a hátrányos helyzet, a kedvezőtlen képzettségi, foglalkoztatottsági, jövedelmi és lakhatási viszony a jellemző.

3.3.1.3.4. A Külterületen működő intézmények

A Külterület funkcióellátottságát az alábbi táblázat szemlélteti:

Városrész/Funkció	Külterület
Lakó	
Városközponti	
Gazdasági	
Kereskedelmi	
Turisztikai, rekreációs	
Városi-közterületi	
Közösségi	
Közszféra	
Térségi	
Humánszolgáltatás	
Közlekedési	

48. táblázat

Jelmagyarázat:

Város szempontjából kiemelt jelentőségű funkció	
Domináns funkció	
Kiegészítő jellegű funkció	

1. TÖRTÉNETI ÉS KULTURÁLIS ADOTTSÁGOK:

- Gilitka-kápolna
- Bélháromkúti Apátság
- Gyári tó
- Bélkő, tanösvény
- Bükki Nemzeti Park

46. térkép

Funkcióval való ellátottság a településrészen, a főbb intézmények megjelölésével (Forrás: Google térkép)

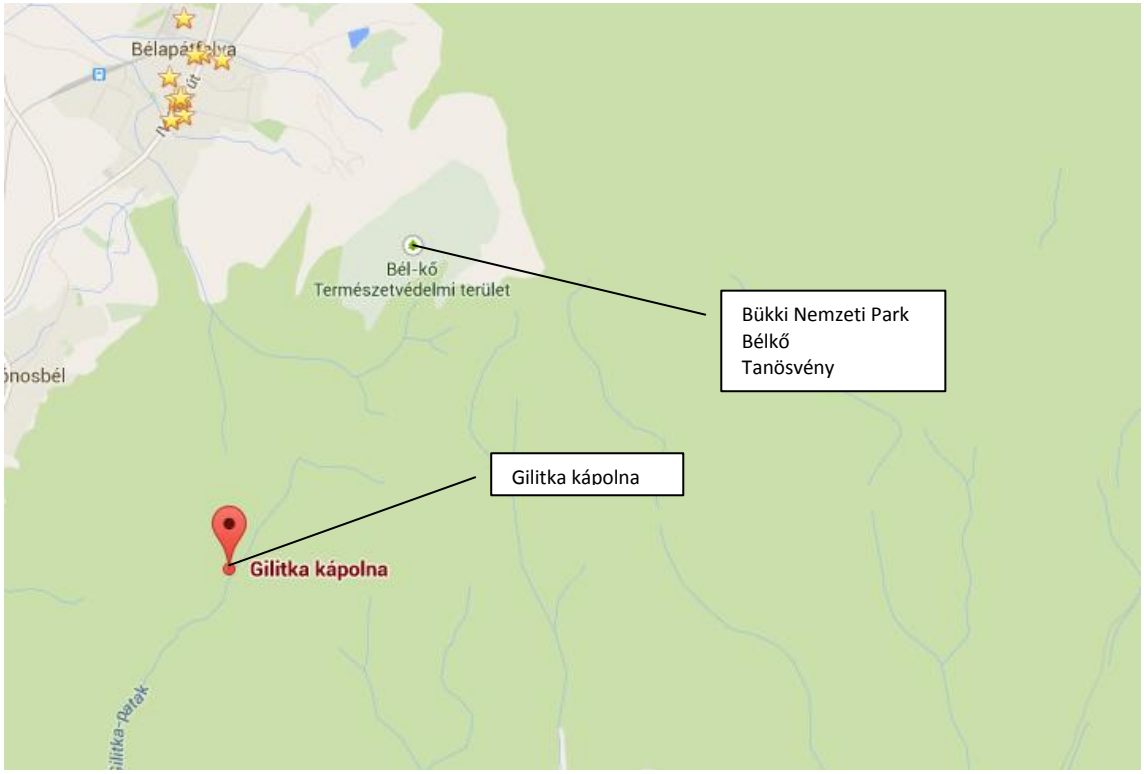

47. térkép
Funkcióval való ellátottság a településrészen, a főbb intézmények megjelölésével
(Forrás: Google térkép)

3.3.1.3.5. A Külterület infrastrukturális jellemzői

A meglevő üdülőterületek a településtől keletre, a Gyári tó környezetében helyezkednek el. A Gyári tavat övező üdülőterületen mintegy 50 épületet használnak elsősorban üdülési célokra – de már a lakóépületként használt házak is megjelentek -, közöttük több külföldi tulajdonban van. A terület szilárd burkolatú úton megközelíthető, villamos energia ellátással, ivóvízellátással rendelkezik, szennyvízkezelése részben megoldott. Ez a terület kiinduló bázisa lehet a vadászattól kezdve a túrázáson át a hegyi kerékpározásig több, a természethez kapcsolódó sportágnak. Az új üdülőterületek kialakítására nagy igény mutatkozik. Az újabb üdülőterületek a meglevőkhöz kapcsolódva, a településtestet keletről lezárva kerülnek majd kialakításra.

3.3.1.3.6. A Külterület SWOT analízis

BELSŐ TÉNYEZŐK			
ERŐSSÉGEK		**GYENGESÉGEK**	
TÁRSADALOM	1. A helyi lakosság körében nagy a fejlesztések támogatottsága	**TÁRSADALOM**	1. Állandó és lakónépesség folyamatos csökkenése 2. Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló lakosság részarányának folyamatos növekedése
GAZDASÁG	Nem releváns.	**GAZDASÁG**	3. Idegenforgalom, turizmus alacsony intenzitása, kihasználtsága 4. Városmarketing hiánya
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	Nem releváns.	**TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA**	5. Egyes helyeken a víz, gáz, szennyvíz, áram, telefon, kábeltévé és internet elérése biztosított
FIZIKAI KÖRNYEZET	2. Műemléképületek jelenléte 3. Jelentős kiterjedésű, országos jelentőségű természetvédelmi területek (Bükki Nemzeti Park) 4. Nincs jelentős környezetszennyezés 5. Rekreációra alkalmas területek nagy száma és viszonylag jó minősége (Gyári tó) 6. A csendes vidéki élet feltételei adottak	**FIZIKAI KÖRNYEZET**	6. Kiépített rekreációs helyek száma kevés
KÜLSŐ TÉNYEZŐK			
LEHETŐSÉGEK		**VESZÉLYEK**	
TÁRSADALOM	1. Történelmi, kulturális értékek erősítése, fejlesztése hatékonyabb turisztikai kihasználása (vallási turizmus)	**TÁRSADALOM**	1. Képzetlen munkaerő növekedése, emelkedő szociális juttatások

GAZDASÁG	3. A területen lévő vendéglátóhelyek fejlesztése	GAZDASÁG	2. A turisztikai beruházások csak korlátozott mértékben tudnak megvalósulni
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	4. Infrastrukturális fejlesztések megvalósítása, a terület megközelíthetősége érdekében	TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	3. Régóta esedékes infrastrukturális (út. járda, intézmények felújítása) beruházások egyszerre jelentkeznek 4. Közlekedési problémák felerősödése, vasúti közlekedés megszűnése 5. A gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódó főutaktól való távolság
FIZIKAI KÖRNYEZET	5. A jelentős természetvédelmi területek komoly idegenforgalomi beruházások kialakítását teszik lehetővé	FIZIKAI KÖRNYEZET	6. Ipari fejlesztések hatására növekedhet a környezeti terhelés, mely negatív hatással lehet a város lakóövezetére

49. táblázat

3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

A Központi Statisztikai Hivatal az Önkormányzat adatkérésének részeként a 2011-es népszámlálás adatai alapján elvégezte a településen található szegregátumok lehatárolását. A lehatárolás a 314/2012-es Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott ***szegregációs mutató*** alapján történt. A szegregációs mutató a 2011-es népszámlálási adatokból állítható elő. A 314/2012-es Kormányrendeletben foglaltak szerint azon területek tekinthetők ***szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket (a Járásszékhely város így Bélapátfalva esetében ez az érték 35%).***

A KSH két áttekintő kartogramot küldött az Önkormányzat részére, amelyben jelzésre kerültek, hogy a településen belül mely területek felelnek meg a szegregátum és a szegregációval veszélyeztetett terület kritériumának.

Az egyik áttekintő kartogramon *a szegregációs mutató 35%, illetve a fölötti értéket* vesz fel. Ez a térkép azt is mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató *30-34%,* az ilyen területek s*zegregáció szempontjából veszélyeztetett területnek* számítanak. (Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0-29% = szürke, 30-34%=világoszöld, 35-100%=sötétzöld).

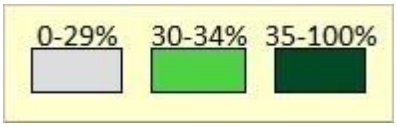

5. ábra
(Forrás: KSH)

A másik áttekintő kartogram a szegregációs mutató *29%-os határértéke mellett együttesen mutatja a szegregátumokat és a szegregációval veszélyeztetett területeket*. (Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0-29%= szürke, 30-100%=lila)

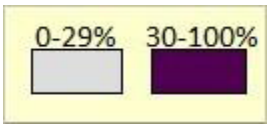

6. ábra
(Forrás: KSH)

A térképek a település belterületén található szegregátumokat jelenítik meg. A térképek olyan területeket is megjelenítenek, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámuk, vagy intézeti háztartásban élők (pl.: kollégium, idősek otthona, hajléktalan szálló) miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

A megküldött térképeken bekarikázásra kerültek a KSH által azok a területeket, amelyeken a magánháztartásokban élők száma meghaladja az 50 főt. Ezen területekről a KSH szegregátumonként kartogramot készített.

A lentebbi ábrák alapján megállapítható, hogy Bélapátfalva település esetében csak szegregátumok (a szegregációs mutató értéke 35% vagy a feletti) vannak, szegregációval veszélyeztetett (30-34% közötti szegregációs mutatóval rendelkező) területek nincsenek.

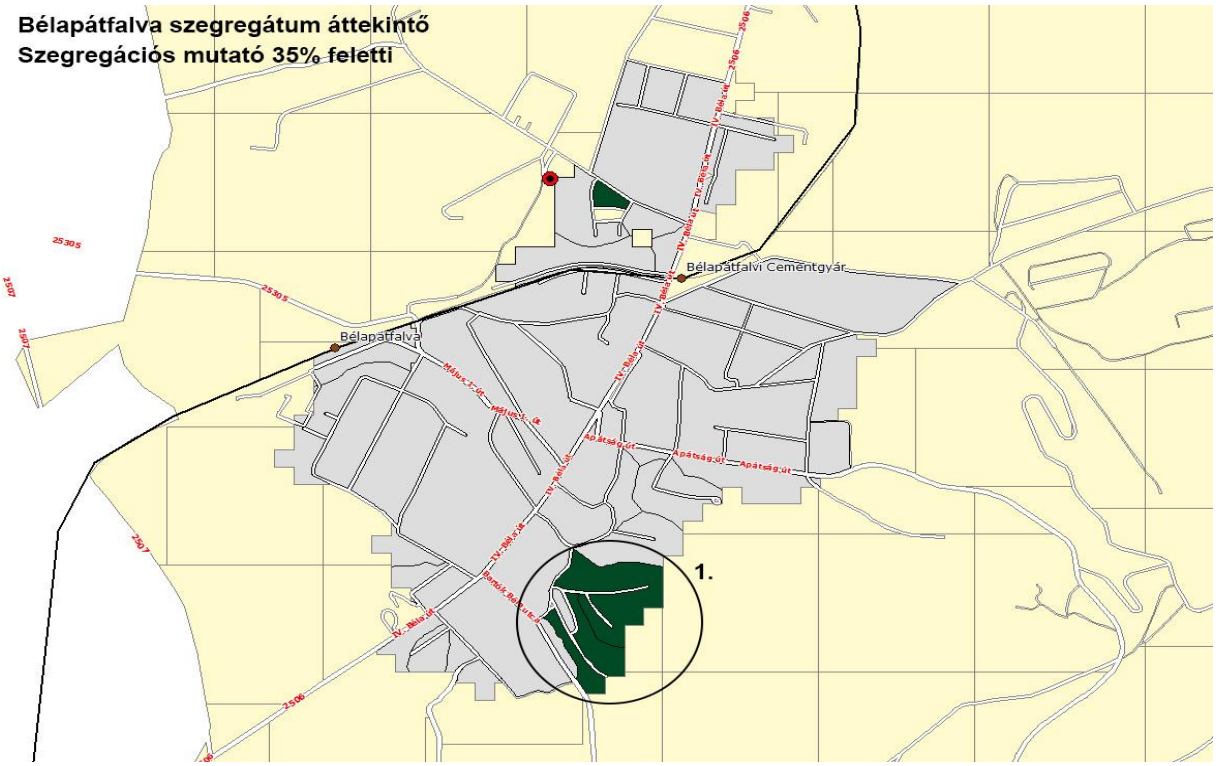

48. térkép

Bélapátfalva szegregátum áttekintő térkép - szegregációs mutató 35% feletti - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

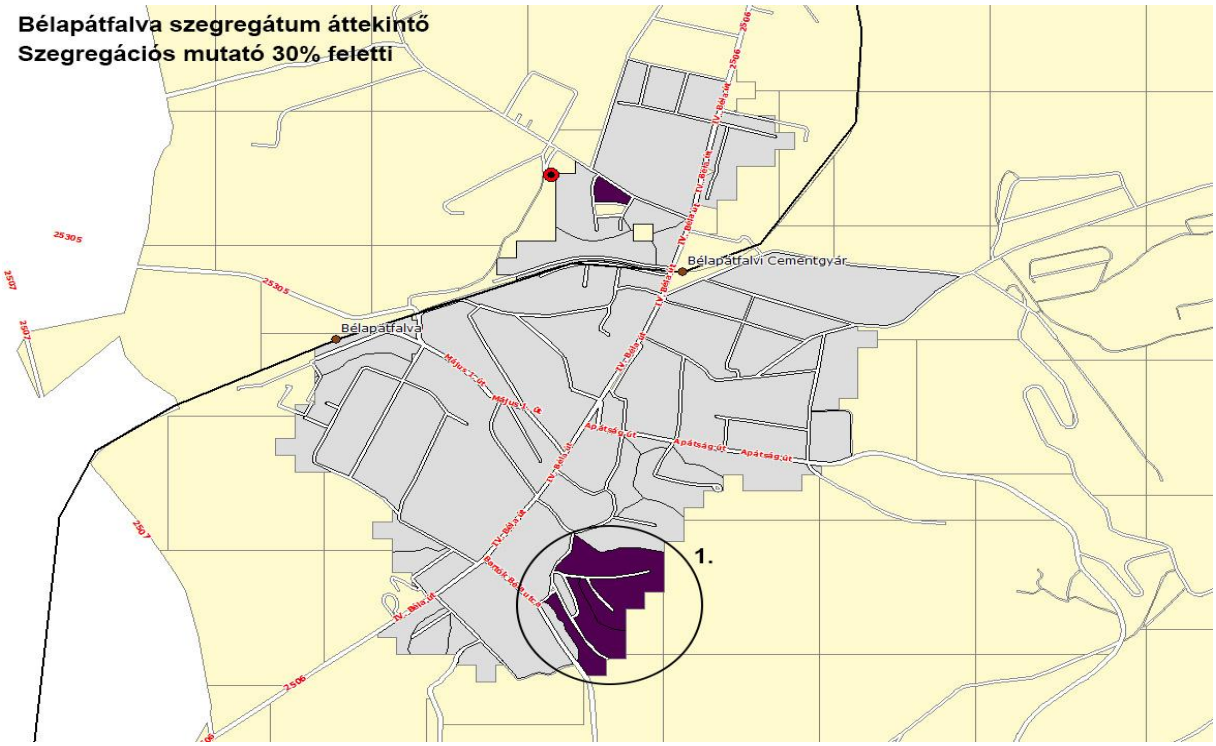

49. térkép

Bélapátfalva szegregátum áttekintő térkép - szegregációs mutató 30% feletti - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A település északi részén a KSH 2011. évi kimutatása alapján van ugyan egy terület, ahol a szegregációs mutató értéke eléri a 35%-ot, azonban az itt élő lakosságszáma nem éri el az 50 főt, így a KSH nem nyilvánította ezen területet szegregátumnak. Ez a településrész egyébként sem igazi leszakadással érintett, fenyegetett terület, mivel itt működik a Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete, melynek lakói a KSH által, a szegregátumok meghatározása során vizsgált szegregációs mutatóknak megfelelnek ugyan, azonban ezen terület az intézet jelenléte miatt nem tekinthető igazi szegregátumnak és a jövőben sem várható igazi szegregátum kialakulása a területen.

A település szerkezetének vizsgálata során jól látható, hogy a kedvezőtlen jövedelmi és iskolai végzettséggel, valamint lakáskörülményekkel rendelkezők a település délkeleti részén, jól elkülöníthető településrészen élnek. Ezen településrészt a KSH a 2011. évi népszámlálási adatok alapján 1. számú szegregátumként jelölte meg. A településen a KSH adatai alapján ez az egy szegregátum található.

Figyelemre méltó, hogy a 2001. évi népszámlálási adatok alapján a KSH még 3 szegregátumot határozott meg, melyből az egyik a fentebb bemutatott Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézetének területe (korábban 1. számú szegregátum), a másik a fenti 2011. évi népszámlálási adatok alapján meghatározott 1. szegregátum (korábban 3. számú szegregátum) volt. Emellett pedig a KSH által meghatározásra került egy harmadik terület is, a Jókai Mór utca, az Arany János utca és a Kossuth Lajos utca által határolt terület (korábban 2. számú szegregátum), mely a 2011. évi népszámlálási adatok alapján már nem minősül sem szegregátumnak, sem pedig szegregációval veszélyeztetett területnek sem. Ez a terület viszonylag kis szegregátum volt a város Déli városrészében, a korábbi magas szegregációs mutató valószínűleg a kedvezőtlen demográfiai mutatókból (magas volt a középkorúak és az idősek aránya), az alacsony iskolai képzettségi szintből és az aktív korúakon belüli, rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők magas arányából adódott. Pozitívum a településre nézve, hogy ezen szegregátum kiterjedésének növekedését meg sikerült akadályoznia, illetve a szegregátum teljesen eltűnt 10 év alatt.

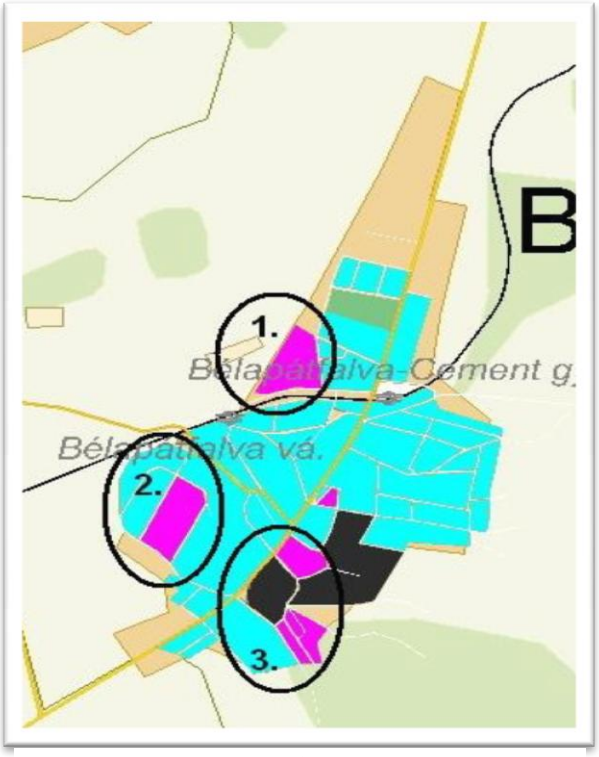

50. térkép
Bélapátfalva szegregátumai - 2001. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

Megjegyzendő, hogy a 2001. és a 2011. évi népszámlálási adatok alapján számított szegregációs mutató KSH általi értékelésében eltérés mutatkozik az alábbiak szerint:

- 2001. évi népszámlálási adatok alapján a szegregációs mutató értékelése: Azon területek nyilvánulnak szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot. Amennyiben a mutató értéke meghaladta az 50%-ot abban az esetben a terület szegregátumnak, míg 40-49%-os szegregációs mutató érték között a terület szegregációval veszélyeztetett területnek volt minősítve.

- 2011. évi népszámlálási adatok alapján a szegregációs mutató értékelése: A fenti számítási módhoz képest eltérést jelent, hogy a 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet 10. számú melléklete szerint a Járásszékhely város, így Bélapátfalva település esetében amennyiben a szegregációs mutató értéke eléri, illetve meghaladja a 35%-ot abban az esetben a terület már szegregátumnak minősül, míg 30-34%-os szegregációs mutató esetén a településrész szegregációval veszélyeztetett területnek minősül.

Pozitív tendencia a településre nézve, hogy a szegregátum a KSH-s szegregációs mutató számítási szabályainak változása ellenére is csökkent a 2001. évi népszámlálási adatokhoz képest.

A településen a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, a KSH által meghatározott ***1. számú szegregátum*** területi határai az alábbiak szerint alakulnak:

Akácfa utca keleti oldala a Mártírok utcáig - Akácfa utca - Mártírok utca a Bajcsy-Zsilinszky utcáig - Belterület határa.

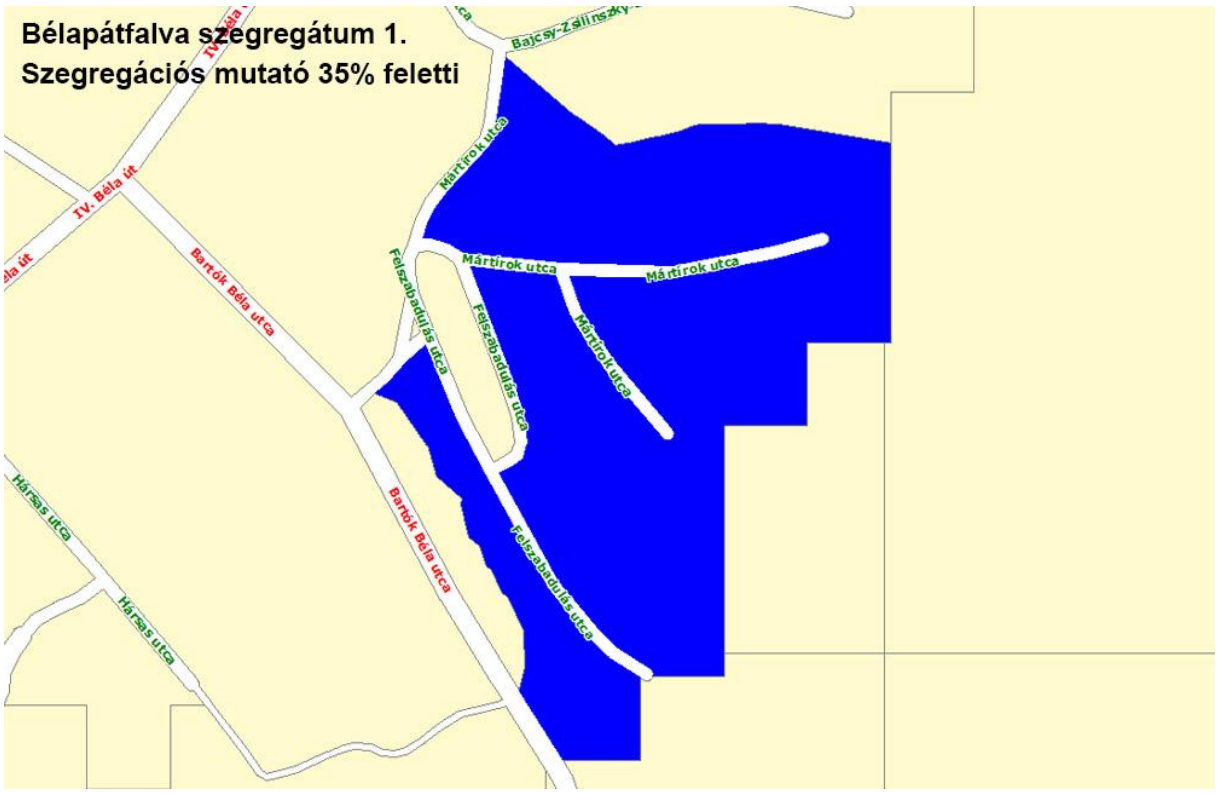

51. térkép
Bélapátfalva szegregátum - szegregációs mutató 35% feletti - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján meghatározott 1. számú szegregátumban a település teljes lakónépességének 5,5% él.

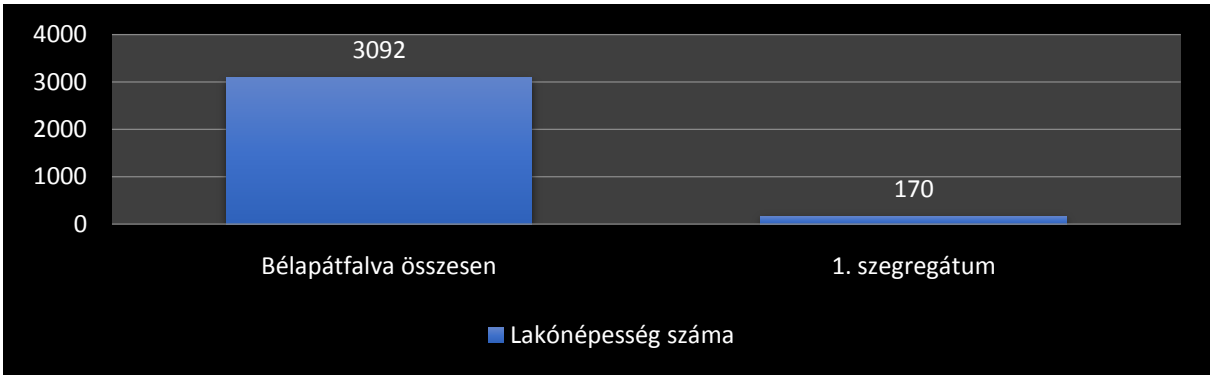

186. grafikon
A lakónépesség száma Bélapátfalva településen és a szegregátumban - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

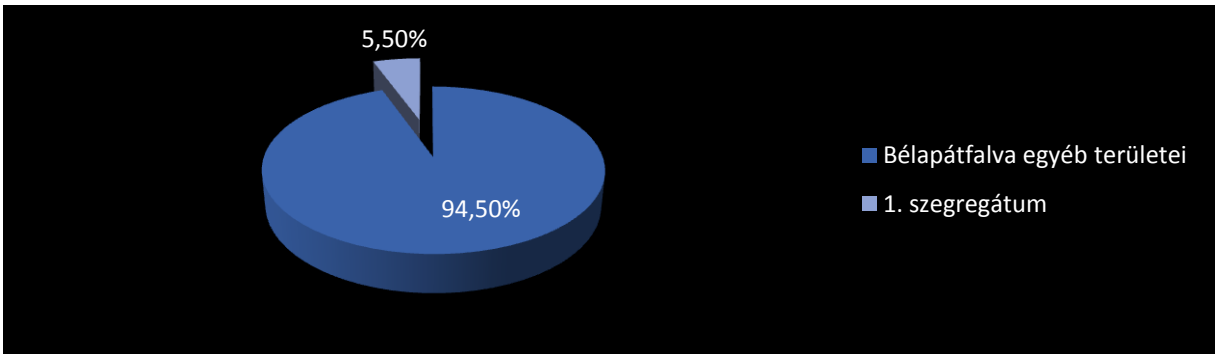

187. grafikon
A lakónépesség aránya Bélapátfalva egyéb településrészein és a szegregátumban - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A szegregátum lakónépességén belül a 0-14 évesek aránya 28,8%, a 15-59 évesek aránya 61,8%, a 60 és a felettiek aránya 9,4%. A település lakónépességének kor szerinti összetételét a szegregátum lakónépességének kor szerinti összetételéhez viszonyítva megállapíthatjuk, hogy ezen a településrészen a 0-14 évesek aránya 16,9%-kal magasabb, a 15-19 évesek aránya 0,4%-kal alacsonyabb, a 60 és a felettiek aránya pedig 16,5%-kal alacsonyabb a települési szintű adatokhoz képest.

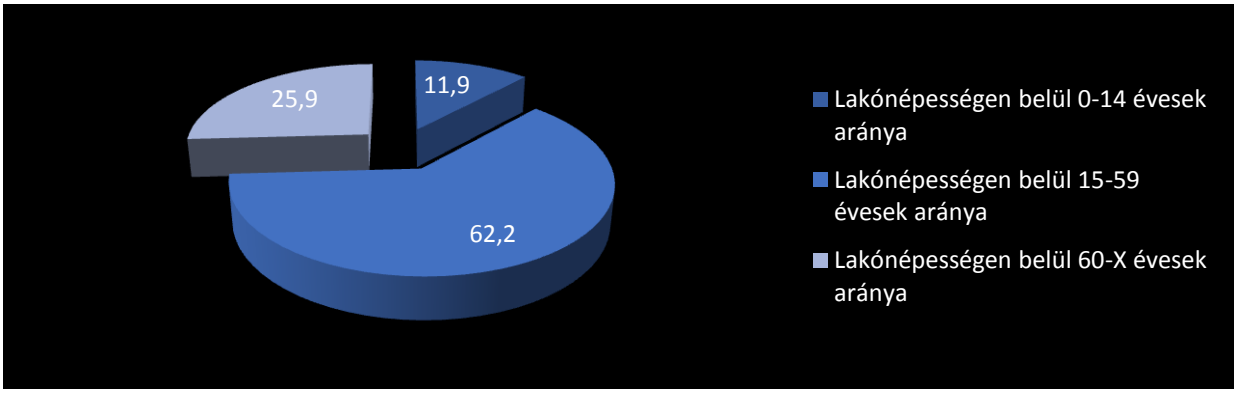

188. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása Bélapátfalva településen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

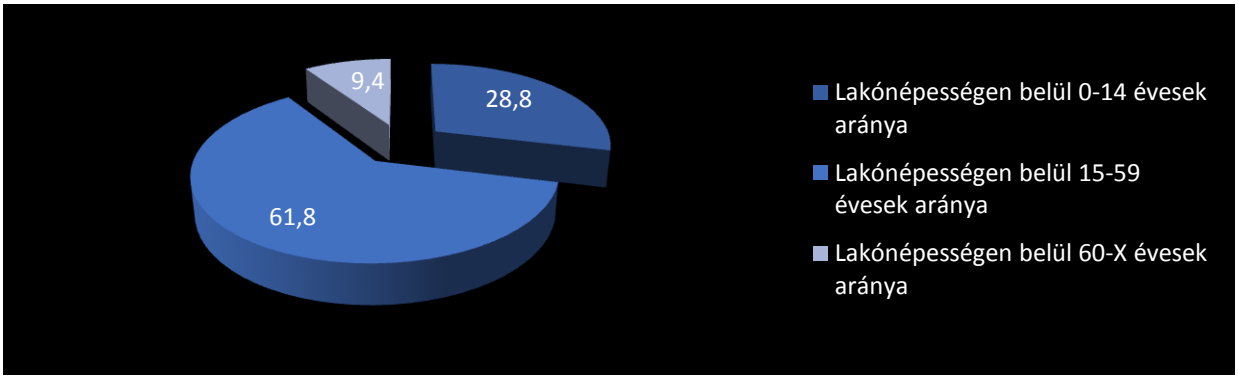

189. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása a szegregátumban - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A szegregátum képzettségi adatai is igen kedvezőtlenek a települési adatokhoz képest, a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 70,5%, a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők aránya pedig 0%. A települési átlaghoz képest igen nagy az eltérés ezen mutatók tekintetében a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a településen 26,6%, mely a szegregátumban 43,9%-kal magasabb, illetve felsőfokú iskolai végzettséggel a település teljes lakosságának 8,7%-a rendelkezik.

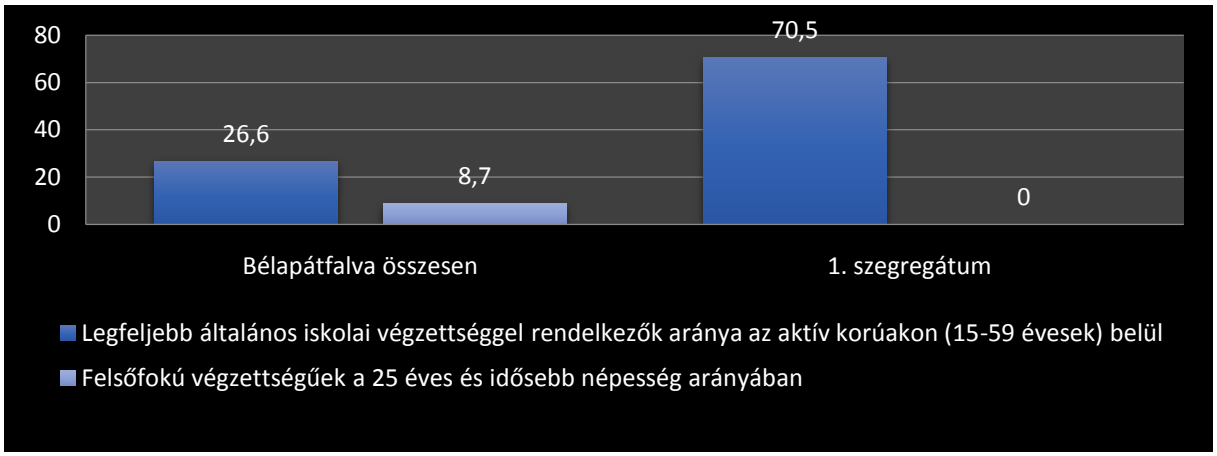

190. grafikon
Bélapátfalva és a szegregátum képzettségi adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

Az érintett településrészen élők jövedelmi viszonyai nagyon kedvezőtlenek. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 70,5%, mely 27,8%-kal meghaladja a települési szintű mutatót (42,7%), a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya 52,4% a településrészen, mely 34,7%-kal meghaladja a települési átlagot (17,7%). A foglalkoztatottak aránya az aktív korúakon belül a településrészen 28,3%, mely 24,5%-kal elmarad a települési átlagtól (52,8%), a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 57,1%, mely 16,1%-kal meghaladja a települési átlagot (41%). Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a településrészen 96,9%, mely 50,1%-kal meghaladja a települési átlagot (46,8%). 61,2% a településrészen a gazdaságilag nem aktív népesség aránya a

lakónépességen belül, mely 4,6%-kal meghaladja a települési átlagot (56,6%). A munkanélküliségi ráta a településen 15,4%, míg a településrészen 51,5%. A tartós munkanélküliek aránya 9,3% a településen, míg 36,4% a településrészen.

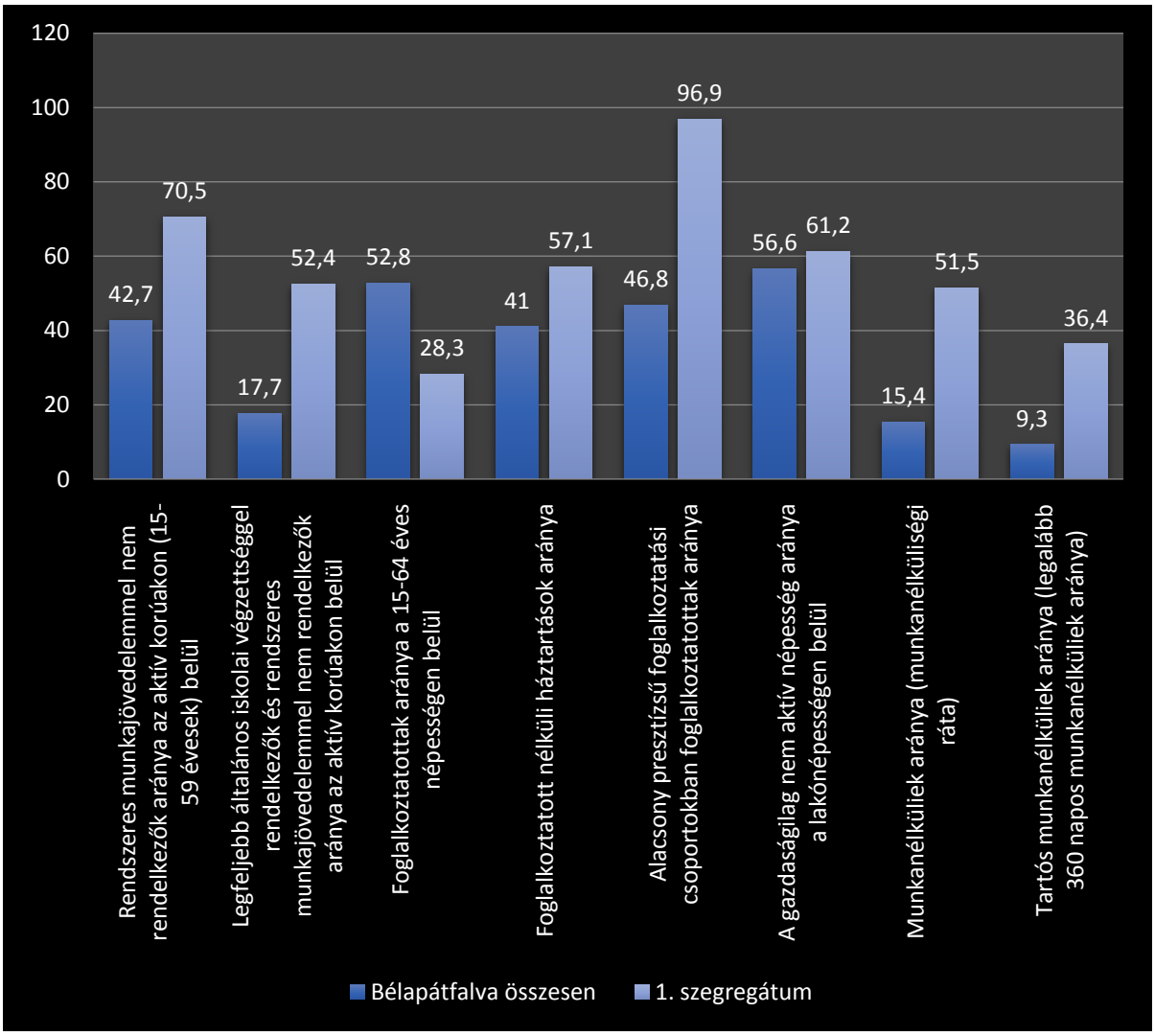

191. grafikon

Bélapátfalva és a szegregátum foglalkoztatási adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján (Forrás: KSH)

A településrész a települési lakásállomány 3,6%-át teszi ki.

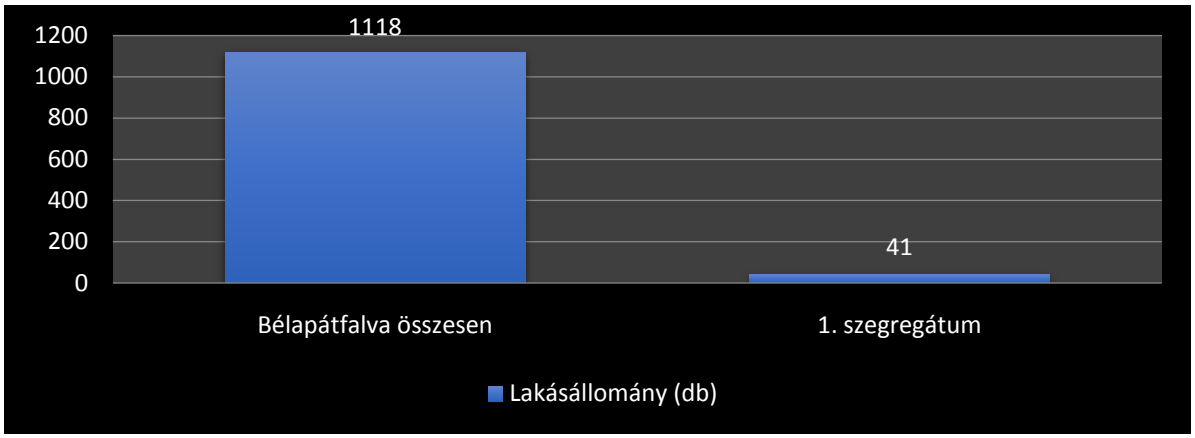

192. grafikon
Lakásállomány alakulása Bélapátfalva és a szegregátum esetében - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

Az alacsony komfortfokozatú lakásállomány aránya igen magas a településrészen, eléri a 36,6%-ot, mely 27,7%-kal meghaladja a települési átlagot. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 36,6% a településrészen, mely 28,7%-kal meghaladja a települési átlagot (7,9%). Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül 9,8% a településrészen, mely 5,2%-kal meghaladja a települési átlagot (4,6%).

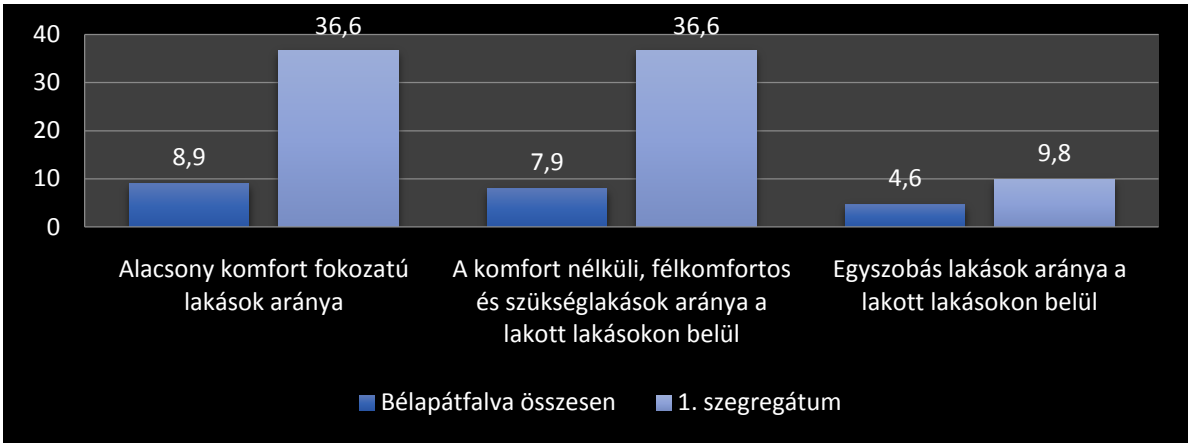

193. grafikon
Bélapátfalva és a szegregátum lakásállományára vonatkozó adatok - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

A településrészre jellemző a roma nemzetiségi lakosság nagy száma is, a településrészen él a települési roma lakosság 90%-a, így a terület etnikai szegregációval is veszélyeztetett.

Fontos megjegyezni, hogy a cigányság Magyarország legnagyobb etnikai kisebbsége, ami egyúttal Európa negyedik legnagyobb roma közösségét is jelenti. A csökkenő nem-roma népességgel szemben létszámuk nő, és a demográfiai előrejelzések szerint a következő 50 évben népességen belüli arányuk a jelenlegi 5%-ról 11%-ra emelkedik.

A cigány népesség iskolázottsági színvonala a különböző pozitív intézkedések ellenére is rendkívül alacsony. Képzettségi szintjük az utóbbi években ugyan jelentősen emelkedett, de a többségi társadalomtól való elmaradásuk nem mérséklődött. Az iskolázatlan és szakképzetlen romák számára az elsődleges munkaerőpiac alig kínál kereső foglalkozást, és még az alkalmi munkavállalás területén is hátrányban vannak.

Foglalkoztatottsági szintjük durván a fele, munkanélküliségi rátájuk három-ötszöröse, az egy keresőre jutó eltartottak aránya háromszorosa a nem cigány lakosságénak. Így sokuknak csupán a családi pótlék és a szociális segélyek biztosítják a megélhetéshez szükséges jövedelmet, ezért a roma háztartások fele él tartós szegénységben. Az állandósuló, immár több mint egy évtizedes munkanélküliség miatt egyre szélesebb körben fenyeget az inaktivitás normává rögzülésének veszélye.

Fontos probléma, hogy egy családon belül több generáció él együtt, ami a kis alapterületű lakások esetében jelentkezik igazán gondként.

Félő, hogy a településrészen a problémák az elkövetkező években tovább súlyosbodnak, a szegregátum kiterjedése növekszik, a település többi részéhez való felzárkóztatása nem fog, vagy csak korlátozott módon tud megvalósulni, mely tovább mélyíti a település egyéb területei, illetve a szegregátum között jelentkező társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szakadékot.

A 2001. és a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, a KSH által meghatározott a fenti 1. számú szegregátumra vonatkozó KSH-s szegregátum lehatárolások összehasonlítása során megállapítható, hogy az elmúlt 10 év alatt a szegregátum koncentrálódott, a korábban szegregációval veszélyeztetett területek egy része a szegregátum részeivé váltak, míg más részei kikerültek a szegregációval veszélyeztetett területek közül. Habár a lakónépesség kisebb hányada érintett leszakadással, azonban összességében megállapítható, hogy a vizsgált mutatók értékei romlottak.

Mutató megnevezése	**1. szegregátum** *(Jókai M. u. - Arany J. u. - Kossuth L. u.) - (korábban 3. számú szegregátum)* - **a *2001. évi népszámlálási adatok alapján***	**1. szegregátum** *(Akácfa utca keleti oldala a Mártírok utcáig - Akácfa utca - Mártírok utca a Bajcsy-Zsilinszky utcáig - Belterület határa)* - ***a 2011. évi népszámlálási adatok alapján***
Lakónépesség száma	278	170
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	27	28,8
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	60,1	61,8
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	13	9,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	75,5	70,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	1,8	0,0

Mutató megnevezése	**1. szegregátum** *(Jókai M. u. - Arany J. u. - Kossuth L. u.) - (korábban 3. számú szegregátum)* - **a *2001. évi népszámlálási adatok alapján***	**1. szegregátum** *(Akácfa utca keleti oldala a Mártírok utcáig - Akácfa utca - Mártírok utca a Bajcsy-Zsilinszky utcáig - Belterület határa)* - ***a 2011. évi népszámlálási adatok alapján***
Lakásállomány (db)	73	41
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	43,8	36,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	65,9	70,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	55,1	52,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	31,7	28,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	54	57,1
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	68,4	96,9
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	75,2	61,2
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	17,4	51,5
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	2,9	36,4
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	nincs adat	36,6
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	11	9,8

50. táblázat
Bélapátfalva szegregátumának adatai 2001. és 2011. években
(Forrás: KSH)

Jól látható, hogy 2001. évhez képest a szegregátum lakónépessége csökkent, mely a szegregátum koncentrálódásából adódott. Az itt élők rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül, a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya, az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya, a munkanélküliek, a tartósan munkanélküliek aránya nőtt.

A fentiek alapján megállapítható, hogy mind a jövedelmi, mind az iskolázottsági, mind a lakhatási viszonyokat tekintve a szegregátum igen kedvezőtlen mutatókkal rendelkezik. Elmondható, hogy a településrészen élők iskolázottsági szintje igen alacsony, alacsony az itt élők gazdasági aktivitása (alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportok aránya magas, a

gazdaságilag nem aktív népesség aránya szintén magas), jellemző a munkanélküliség, illetve a szegénység és kirekesztettség magas szintje (magas azok száma a területen, akiknek jövedelemforrásuk kizárólag állami vagy helyi támogatás), a lakóépületek és a lakókörnyezet leromlott, a településrész épületei alacsony energiahatékonysággal rendelkeznek.

A településrész felzárkóztatása, az itt élők munka világába való bekapcsolása nagyon fontos feladat a település számára. Az elmúlt években megvalósításra került közmunkaprogramokkal, már elindult egy felzárkóztató folyamat a településrészen, azonban ennek pozitív hatásai csak igen lassan, hosszabb időtávon és önmagában csak alacsony hatékonysággal tudnak a leszakadó településrész felzárkóztatásához hozzájárulni, ezért alapvető fontosságú a célzott és több területet érintő beavatkozások megvalósítása.

Bélapátfalva leszakadással fenyegetett településrészének fizikai állapota erősen leromlott, lakosságcsoportjaik társadalmi helyzete, foglalkoztatási színvonala, életkörülményei szegényesek, a településrész városi és közösségi funkciókkal való ellátottsága alacsonyszintű, a városrész nem képes bekapcsolódni a város gazdasági-társadalmi vérkeringésébe. A településrészen koncentráltan jelentkezik a munkanélküliség, melyet tovább súlyosbítanak a hátrányos helyzetű csoportok jelenlétéből, és a közbiztonság romlásából származó problémák. Ezért az Önkormányzat a településrészt szociális célú városrehabilitációval érintett akcióterületnek jelöli ki. A szociális célú rehabilitáció célja, hogy a helyi hátrányos helyzetű lakosság életminősége és esélyei javuljanak, az épített környezet minőségi változáson menjen át, a program gazdája az adott városrészben valósítson meg társadalmi reintegrációt eredményező felzárkóztató programokat.

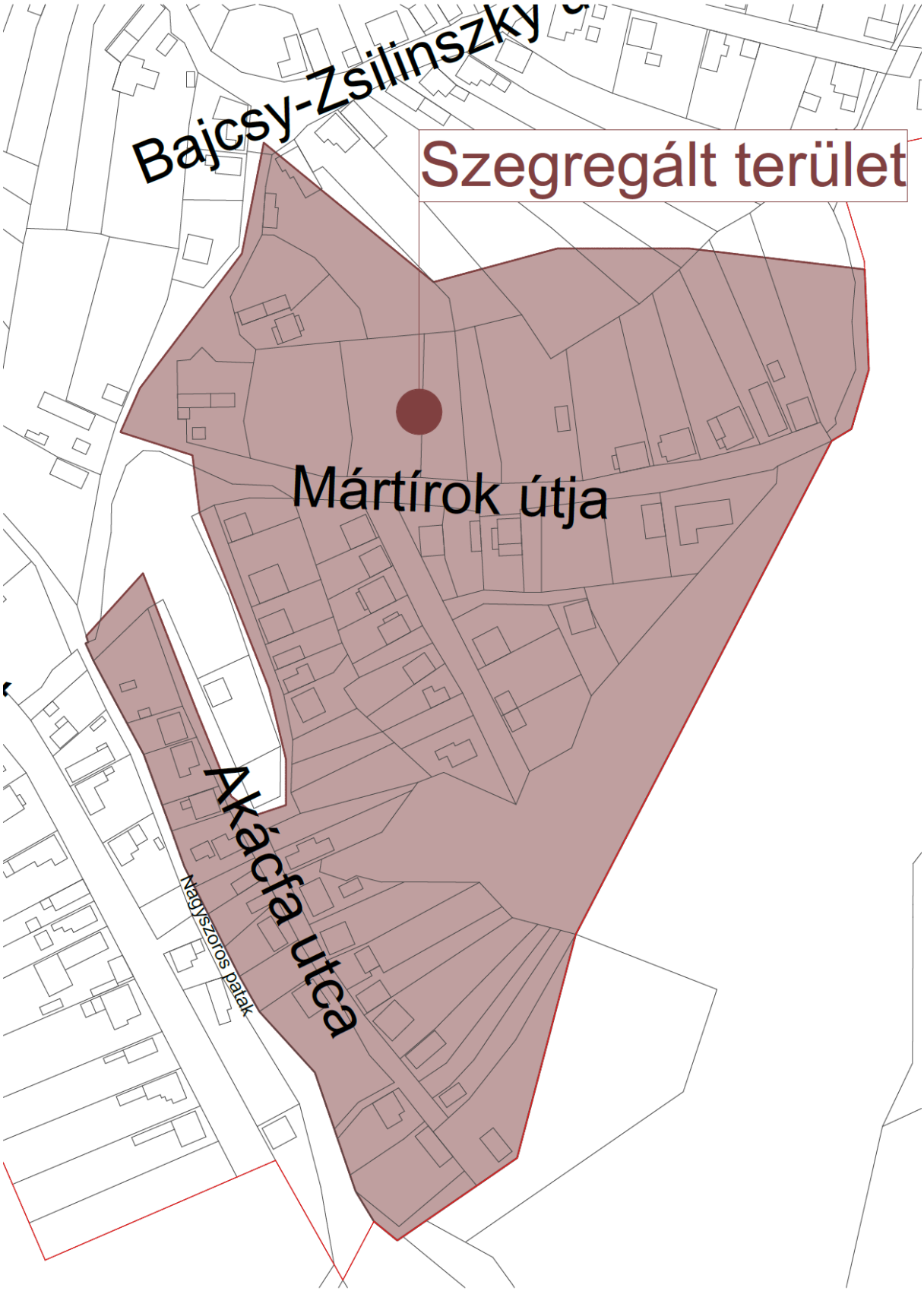

52. térkép
Szociális célú városrehbailitációra kijelölt akcióterület
(Forrás: Saját szerkesztés)

Az akcióterületen tervezett beavatkozások:

1. Szegregációs folyamatok megállítása, romáknak szóló felzárkóztatási programok indítása;
2. Foglalkoztatási programok megvalósítása;
3. Képzési, oktatási programok megvalósítása, a gazdasági szereplők munkaerőigényének kiszolgálása érdekében.

3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

3.3.3.1. Funkcióbővítő integrált települési fejlesztésekkel érintett akcióterület

A városközponti akcióterület a Déli Városrészen - Belváros megnevezésű városrészen található.

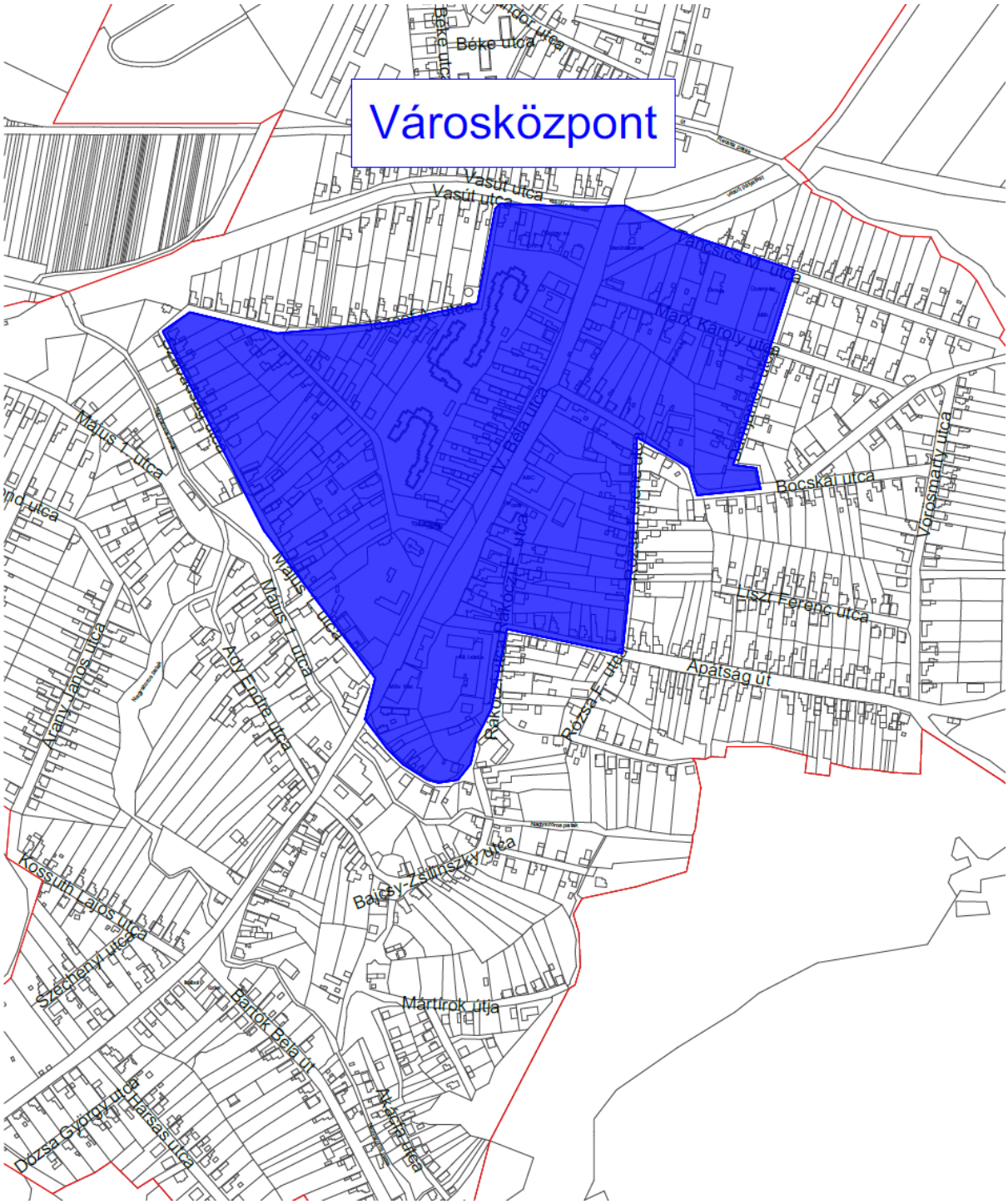

53. térkép
Városközpont térképi ábrázolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

A városrészben a megerősíteni kívánt funkciók köre széles. Az akcióterület célcsoportja elsősorban az akcióterületen élő lakosság, mivel azonban a városközpont rehabilitációja a cél, ezért a célcsoport közé tartozik a város teljes lakossága is. Tágabb értelemben az akcióterületen belül végrehajtott fejlesztések a járás lakosaira is hatással vannak, egyrészt a település járási központi szerepköre miatt, másrészt a városközpontban lévő, járási

településekre kihatással lévő közfunkcióval rendelkező intézmények, szervezetek jelenléte miatt is.

A közszféra funkcióinak bővítése, versenyképes infrastruktúra létrehozásával a városi lakosság alapvető igénye. A rehabilitáció megvalósulása az ügyintézés gördülékenységét, az adminisztratív kapacitás nagyobb hatékonyságát eredményezi majd, egyúttal a felhagyott épületek újra funkcióval kerülnek felruházásra. A közszolgáltatások, a közigazgatási egységek több telephelyen működnek, nem áll rendelkezésre olyan épület, ahol ezeket az intézményeket közösen lehetne működtetni, ezért alapvető cél a közintézmények helyének kijelölése, a már meglévő közösségi és közcélú intézmények fejlesztése (oktatási, nevelési, szociális, egészségügyi intézmények).

Cél, hogy az integrált, szinergikus hatásokat felmutató akcióterületi beavatkozások révén újuljon meg a város központi területe, a városközpont egyértelműen, markánsan elkülönüljön a város többi részétől. Cél egyúttal az is, hogy mind a helyi és vonzáskörzetben élő lakosság, mind pedig a befektetők, turisták számára vonzó, szolgáltató városközpont alakuljon ki, amely megfelelő szintű gazdasági, kulturális, közösségi, turisztikai szolgáltatásokat képes biztosítani úgy, hogy hozzájárul a munkahelyek bővüléséhez, ösztönzi a magántőke bevonását a fejlesztésekbe, elősegíti kiemelten a gazdasági és közösségi funkciók megerősödését.

Az akcióterületen tervezett beavatkozások:

1. A település új központi funkcióiból következő intézményi háttér megteremtése, a térségi szerepkör erősítése, épületek külső és belső megújítása;
2. Új közintézmények helyének kijelölése, a már meglévő közösségi és közcélú intézmények fejlesztése (oktatási, nevelési, szociális);
3. A városrész közlekedési hálózatának rendezése, a gyűjtőút hálózatának megteremtése, tehermentesítését szolgáló elkerülő út kiépítése, a hiányzó utak megépítése, parkolás kérdésének megoldás);
4. Vendéglátóhelyek, szálláshelyek fejlesztése, a helyi idegenforgalom erősítése;
5. Közpark kialakítása az új városközpontban.

3.3.3.2. Gazdasági fejlesztéssel érintett akcióterület

A gazdaságfejlesztéssel érintett akcióterület az Északi Városrészek - Iparterületek megnevezésű városrészen található. Területi határait tekintve az Ipari Park területi határaival egyezik meg.

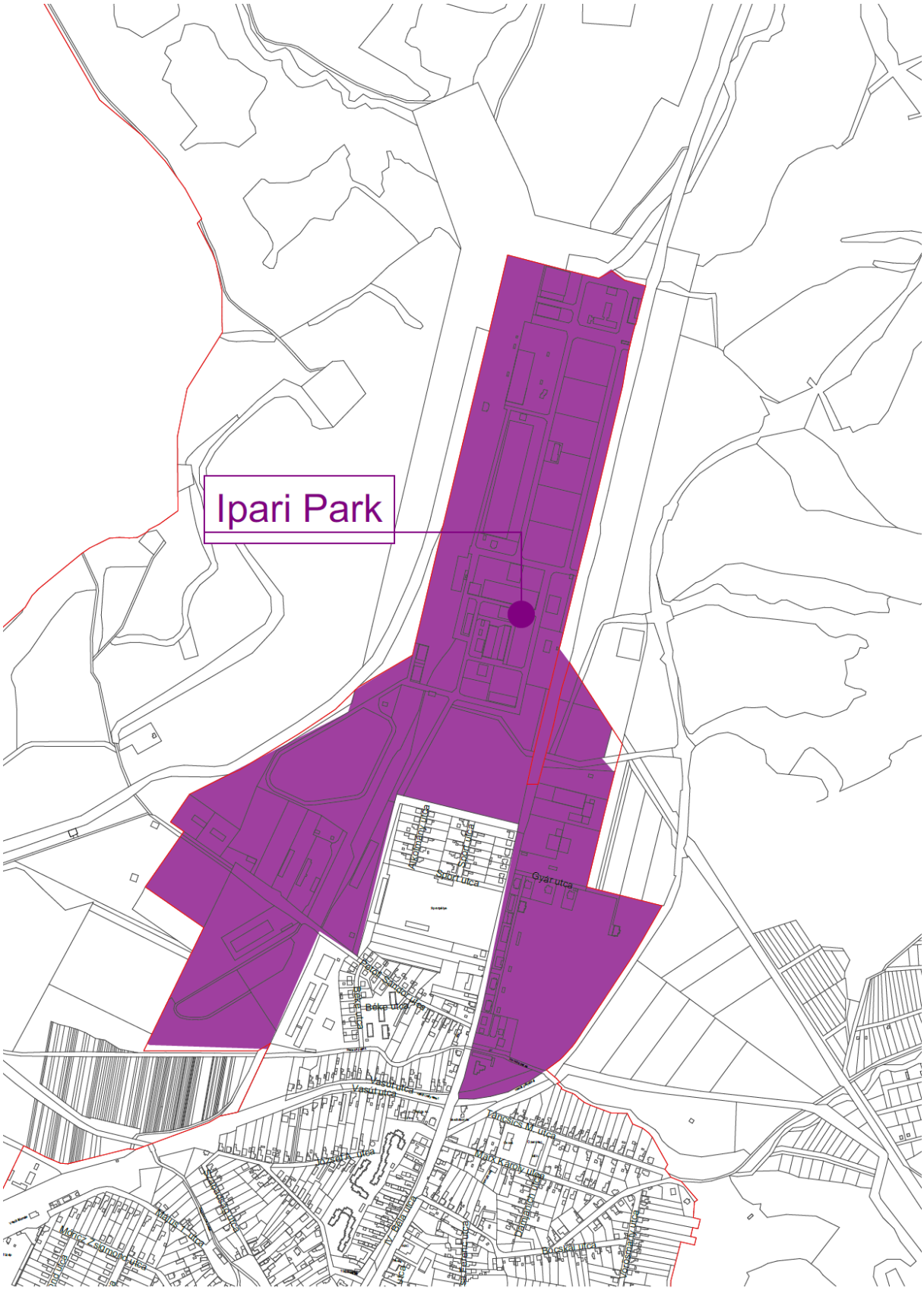

54. térkép
Gazdaságfejlesztéssel érintett akcióterület
(Forrás: Saját szerkesztés)

Az Ipari Park stratégia része az itt működő cégek munkájának elősegítése, tájékoztatása, az összefogás serkentése, illetve pályázati úton a vállalkozások bővítése, fejlesztése. Az újonnan ide települő vállalkozásoknak az Ipari Park egyedi, új, vonzó profilját szükséges megmutatni, mely kiemeli a többi park közül, a tőkevonzáshoz pedig pontosan kidolgozott stratégiát, eszközöket és forrásokat szükséges rendelni.

Az érvényben lévő Ipari Park koncepció – és egyben a BÉLKŐ Nonprofit Területfejlesztési Kft. alapító okiratában rögzített – legfőbb feladata a munkahelyteremtés. A Bélapátfalvai Ipari Park ezt a célt hivatott szolgálni. A park arculata szervesen illeszkedik a területfejlesztési koncepcióba, valamint a BÉLKŐ Nonprofit Területfejlesztési Kft. középtávú fejlesztési stratégiájába.

Az akcióterület legfőbb célja tehát, hogy a Bélapátfalvai Ipari Park ne csak ingatlanhasznosítási terület legyen, hanem vonzó, minőségi szolgáltatásokat nyújtó központ, ahová szívesen települ be hosszabb távra újabb munkahelyeket teremtő cég.

Az Ipari Park infrastruktúrája a 3.3.1.1.5. Az Északi városrész - Iparterületek infrastrukturális jellemzői című fejezetben került részeseten bemutatásra.

Az Ipari Parkban a gazdasági szektor szereplőin kívül humán szolgáltatók és közigazgatási intézmények is egyaránt működnek.

A Bélapátfalva Város Önkormányzata és a helyi vállalkozók kezdeményezésre Magyarország Kormánya a 147/2013. (V. 14.) Kormányrendelet értelmében, 2013. május 15. napjának hatályával szabad vállalkozási zóna nyilvánította Bélapátfalvát és a környező 12, a Bélapátfalvai kistérséget alkotó településeket. Ennek eredményeképpen nemcsak az újonnan a térségbe települő, hanem a már meglévő vállalkozások is adókedvezményekben részesülnek, továbbá az európai uniós fejlesztési forrásokhoz való hozzáférési esélyei is jelentősen javulnak.

Az Ipari Parkban közművesített zöld- és barna mezős területek állnak rendelkezésre, amelyek kedvező feltételek mellett bérelhetők vagy vásárolhatók. A BÉLKŐ Nonprofit Területfejlesztési Kft. befektetési és támogatási szabályzata tartalmazza a betelepülő vállalkozások számára nyújtandó támogatások és kedvezmények módját és mértékét. Mivel a térség egyik fő vonzerejét az egyedülálló természeti értékek jelentik, fontos feladat a rövid- és hosszú távon jelentkező gazdasági problémák, fenntartható, környezetbarát módon történő kezelése. A betelepülő cégekkel szemben követelmény, hogy tevékenységük a természeti értékek megóvása és környezettudatos gondolkodásmóddal összhangban legyen.

Az akcióterületen tervezett beavatkozások:

1. A térség felzárkózásának elősegítése, jól működő, korszerű környezetbarát ipari létesítmények létrehozása, az Ipari Park fejlesztése, bővítése;
2. Barnamezős területek további rehabilitációja;
3. Megújuló energiaforrások használatának bevezetése az ipari területeken belül;
4. Vállalkozások letelepítésének segítése, támogatási programokkal és egyéb akciókkal;

5. Vállalkozások és befektetések megnyerése az új, vonzóbb települési arculattal és fejlett Ipari Parkkal;
6. Képzési, oktatási programok megvalósítása, a gazdasági szereplők munkaerőigényének kiszolgálása érdekében;
7. A hiányzó infrastrukturális fejlesztések megvalósítása (belső utak építése).

3.3.3.3. Turisztikai fejlesztésekkel érintett akcióterület

A turisztikai fejlesztéssel érintett akcióterület a Külterület megnevezésű városrészen helyezkedik el. Az akcióterület beavatkozási pontjai elszórtan egymástól viszonylag távol, nem egybefüggő területen helyezkednek el.

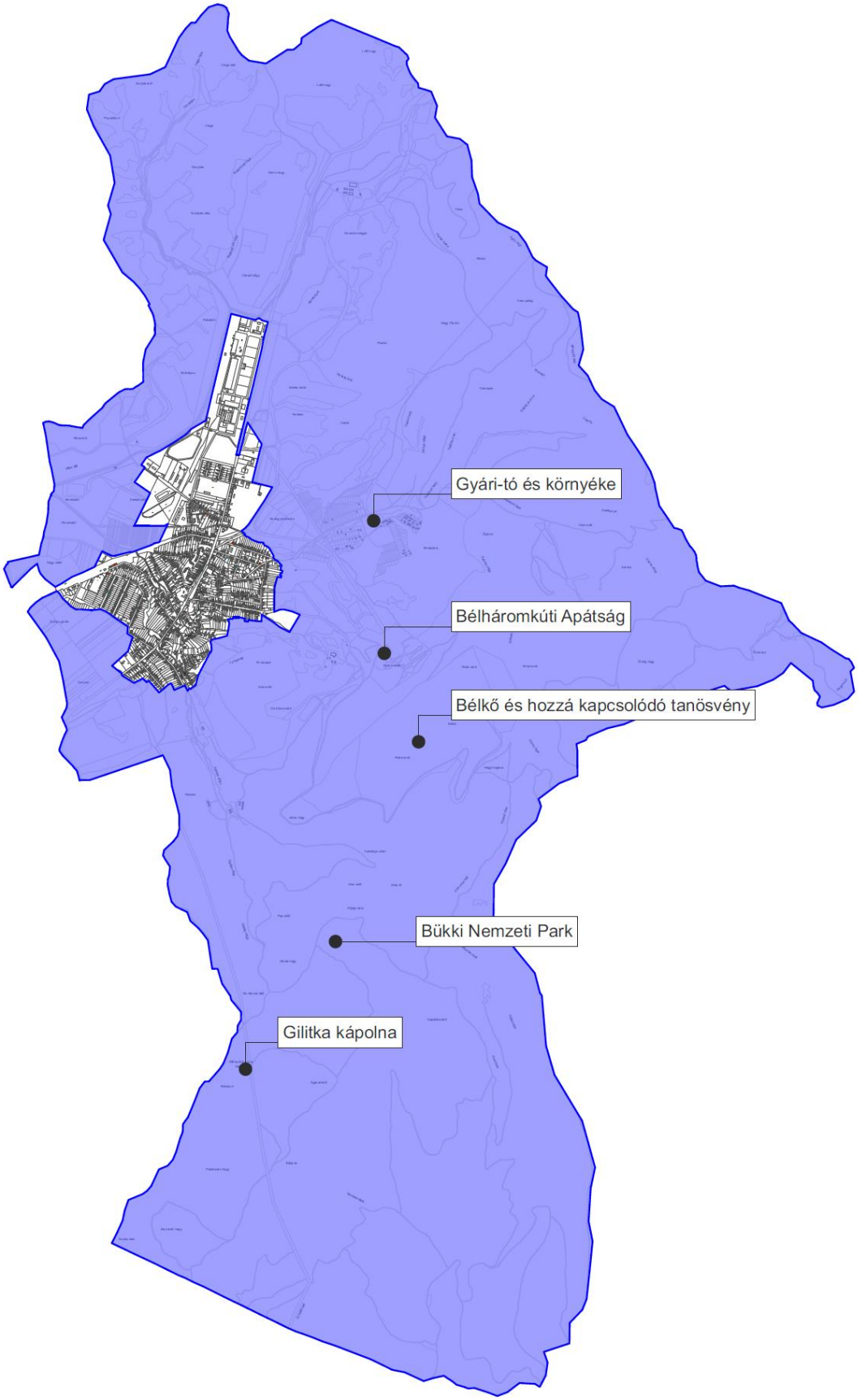

55. térkép
Turisztikai fejlesztésekkel érintett akcióterület térképi ábrázolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

Az akcióterület lakosságszámát tekintve nem jelentős, a 2011. évi népszámlálási adatok alapján a Külterületen élő lakosság száma 6 fő. A helyi lakosság aktív korú és főként hátrányos helyzetű lakosokból áll.

A terület megközelíthetősége viszonylag jó, azonban a turisztikai látványosságok és természeti értékek megközelíthetőségét, infrastruktúrával való ellátottságot, közművesítését, a turisztikai igényeknek megfelelően növelni szükséges.

Az akcióterület legfőbb kulturális és természeti adottságai, melyek fejlesztése igen fontos a település számára a Bélháromkúti Apátság, a Gilitka kápolna, a Gyári tó és környéke, a Bükki Nemzeti Park, a Bélkő és a hozzá kapcsolódó tanösvény. Az akcióterület fejlesztésének alapvető célja a jelenlegi infrastrukturális adottságok további fejlesztése, a kulturális értékek, épületek állagának megőrzése, felújítása. Alapvető cél a településen található turisztikai potenciál maximális kihasználása, a Szilvásvárad-Eger turisztikai tengelyhez való kapcsolódás elérése.

A település igazgatási területének nagy része a Bükki Nemzeti Park része, védett terület, természeti adottságai miatt sokan keresik fel a környéket. A már meglévő üdülőterületek a település keleti oldalán – a Gyári tó körül - helyezkednek el.

Az Apátság Bélapátfalvától kb. 2 km-re, a településtől keletre emelkedő Bélkő hegy nyugati lábánál helyezkedik el a kőbánya felé vezető út közelében, erdőszéli ligetes környezetben. Az odavezető út aszfaltozott (gyenge minőségű), személygépkocsival, kerékpárral, illetve gyalogosan (erdei ösvényeken) is megközelíthető. Tömegközlekedési eszköz útvonala nem vezet, vagy legalábbis érinti az apátság helyszínét. A turisták kedvelt kirándulóhelye, épp ezért az országos kéktúra, mint túraútvonal érinti. A kékjelzésű turistaútvonalon a műemlék gyalogosan és kerékpárral is megközelíthető. Az Apátság magas idegenforgalmi értéket hordozó műemlék, ezért fejlesztése, illetve az erre építő beruházások rendkívül fontosak. Az Apátság megközelíthetősége adott, azonban jelenleg nincsen felkészülve turisták nagyobb létszámú fogadására. Az Apátság jelenleg nem turisztikai termék, sokkal inkább látnivaló, nem kapcsolódnak hozzá kiegészítő kereskedelmi, vagy idegenforgalmi szolgáltatások.

A meglevő üdülőterületek a településtől keletre helyezkednek el. Kiemelt figyelmet kell fordítani a Gyári tó környezetére, ami a település kiemelt rekreációs területe. A terület szilárd burkolatú úton megközelíthető, villamos energia ellátással, ivóvízellátással rendelkezik, szennyvízkezelése részben megoldott. Ez a terület kiinduló bázisa lehet a vadászattól kezdve a túrázáson át a hegyi kerékpározásig több, a természethez kapcsolódó sportágnak. Az új üdülőterületek kialakítására nagy igény mutatkozik. Az újabb üdülőterületeket a meglévőkhöz kapcsolódva, a településtestet keletről lezárva javasoljuk kialakítani. Az üdülőterületeket nagyobb erdőfoltok választják el egymástól, illetve a lakóterületektől.

Bélapátfalva, bár rendelkezik egyéb turisztikai lehetőségekkel (Gyári tó, kilátó, turistaútvonalak, rendezvények), és mindezek révén kínálatot tud felmutatni a vallási turizmuson túl a szabadidős turizmusban, korlátozottan az üdülőturizmusban, illetőleg a rendezvényturizmusban, azok kínálata nincsen összekapcsolva sem az Apátsággal, sem egymással (a Bélkő hegyi kilátó megtekintése, illetve az Apátság természetes fekvéséből

következően összekapcsolt turisztikai lehetőség). Az egyes turisztikai kínálati területeket kiaknázó programok szervezésére specializálódott társaság nincsen jelen, kezdeményként él a Bélapátfalva Idegenforgalmáért Egyesület. Bélapátfalva jelenleg nem turisztikai célállomás, minderre nincsen kiépült vendéglátóipari, vagy szállodaipari (szálláshelyi) kapacitás sem.

Az akcióterületen tervezett beavatkozások:

1. Jelenleg külterületen levő telkek belterületbe vonása új lakóterületek, illetve üdülőterületek kialakítása céljából;
2. A külterületeken turisztikai célú fejlesztések megvalósítása (Apátság és Gyári tó);
3. Infrastrukturális fejlesztések;
4. Az Apátság, illetve a Gyári tó környékén, összefüggő fasorok, illetve zöldterületek létesítése;
Vendéglátóhelyek, szálláshelyek fejlesztése, a helyi idegenforgalom erősítés

IRODALOMJEGYZÉK

1. Bélapátfalva Integrált Városfejlesztési Stratégiája 2009.
2. Helyi Esélyegyenlőségi Program
3. Ipari Park beszámoló 2014. év
4. TDM Csillagvidék Stratégia
5. Művelődési Ház és Könyvtár beszámolója 2013. év
6. Bélapátfalva Város Sportfejlesztési Koncepciója 2010.
7. Bélapátfalva Város Idegenforgalmi Koncepciója 2004.
8. Köznevelési Társulási Megállapodás
9. Civil szervezetek beszámolói 2013. év
10. Szociális Társulási Megállapodás
11. Bélapátfalva Város Gazdasági Programja 2015.
12. www.belapatfalva.hu
13. www.ksh.hu
14. www.teir.hu
15. www.belko.hu
16. www.jaras.info.hu
17. Az Első Katonai Felmérés. 1:28880. Arcanum Adatbázis Kft. DVD-ROM 2004.
18. A Második Katonai Felmérés. 1:28880. Arcanum Adatbázis Kft. DVD-ROM 2005.
19. A Harmadik Katonai Felmérés. 1: 25.000. Arcanum Adatbázis Kft. DVD-ROM 2007.
20. A Negyedik Katonai Felmérés. www.tajertektar.hu
21. www.google.hu/maps
22. Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ Nyilvántartási Irodája 2015. február 27-i adatszolgáltatása

ÁBRA, TÉRKÉP, TÁBLÁZAT JEGYZÉK

1. TÉRKÉPEK

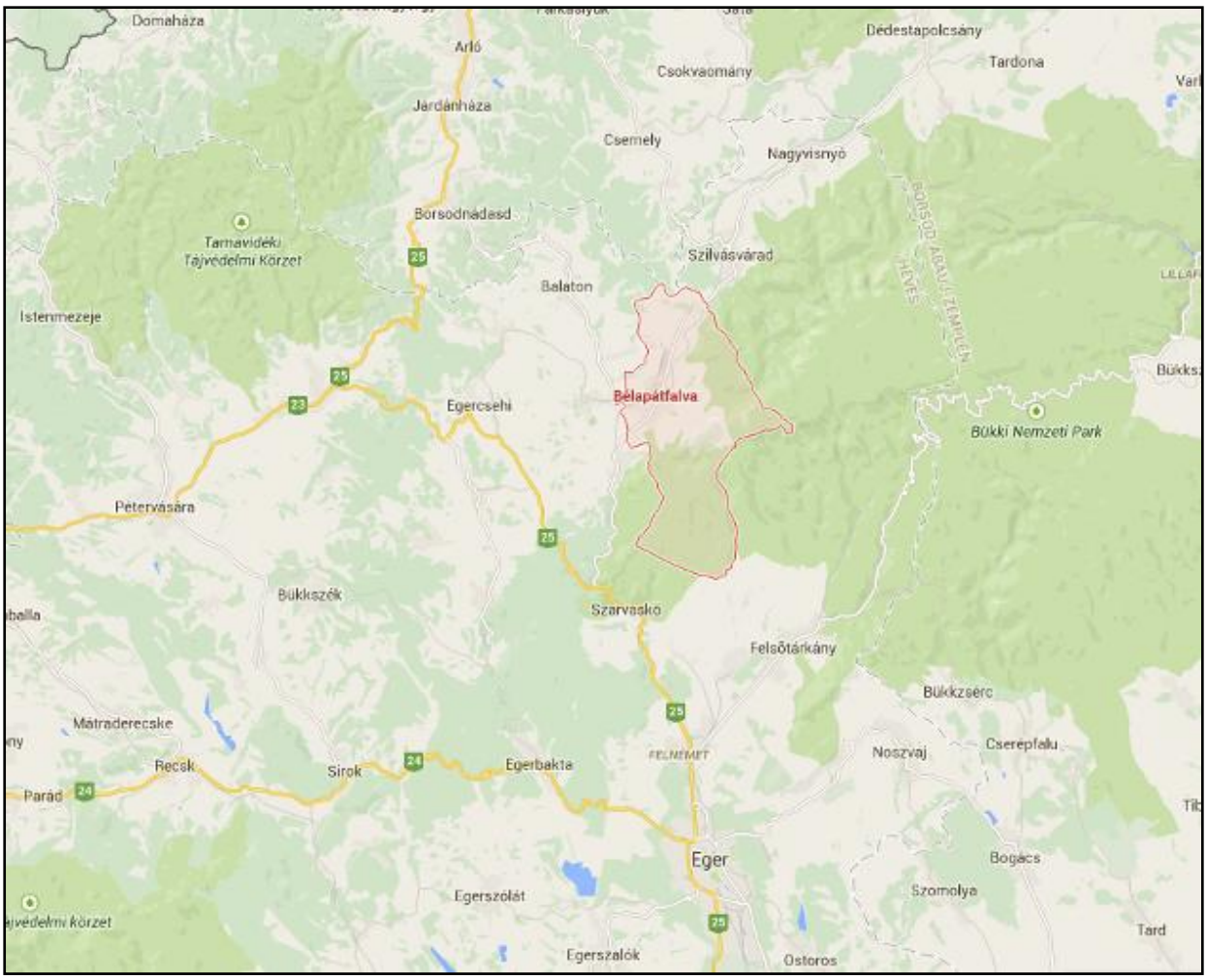

1. térkép

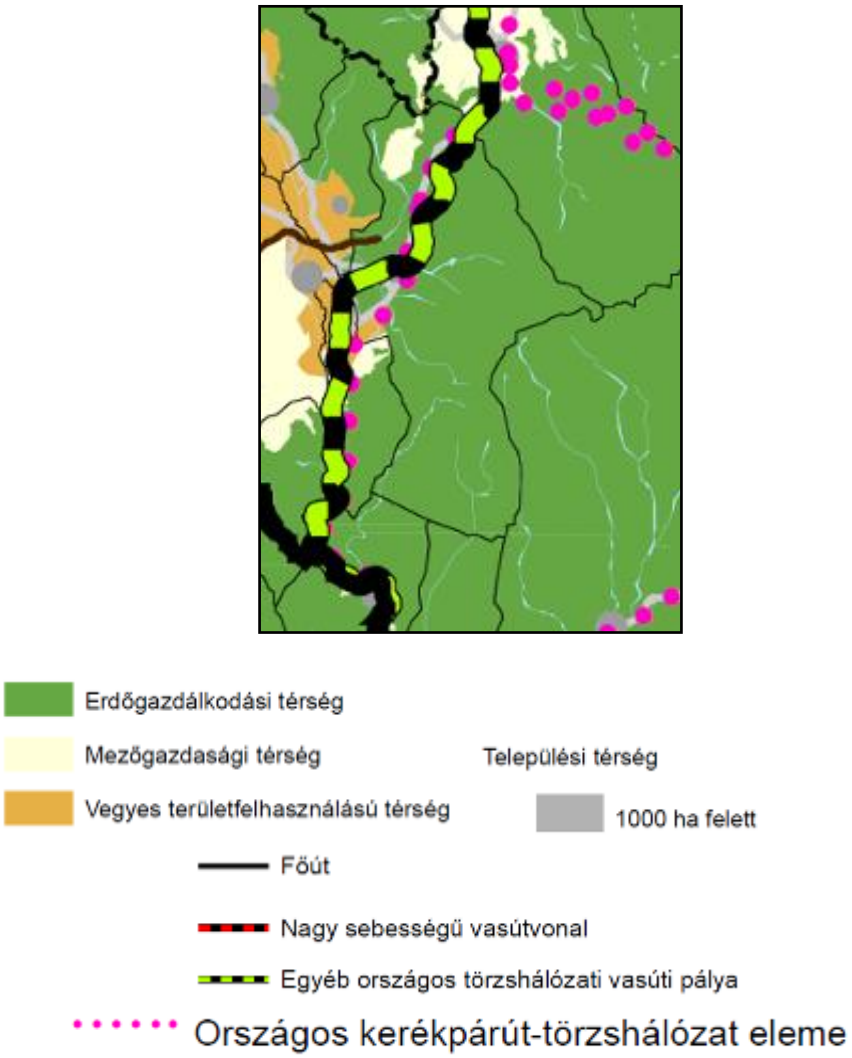
Erdőgazdálkodási térség
Mezőgazdasági térség
Települési térség
Vegyes területfelhasználású térség
1000 ha felett
Főút
Nagy sebességű vasútvonal
Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya
Országos kerékpárút-törzshálózat eleme

2. térkép

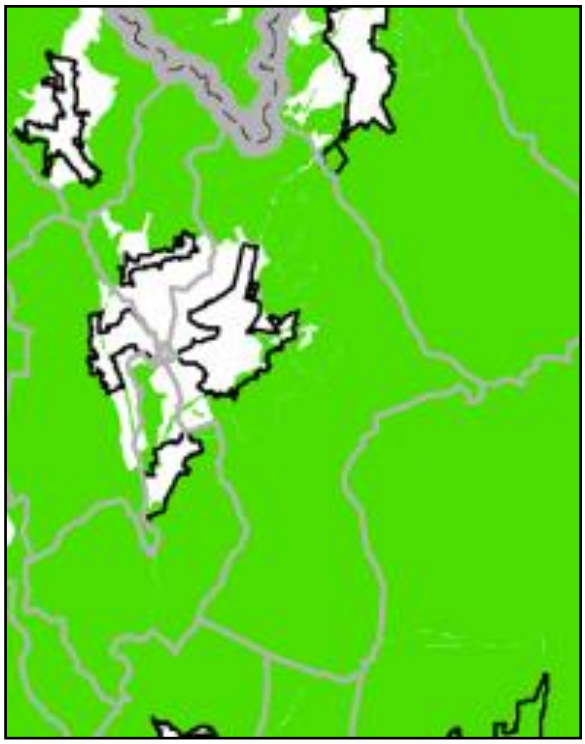

Országos ökológiai hálózat övezete

3. térkép

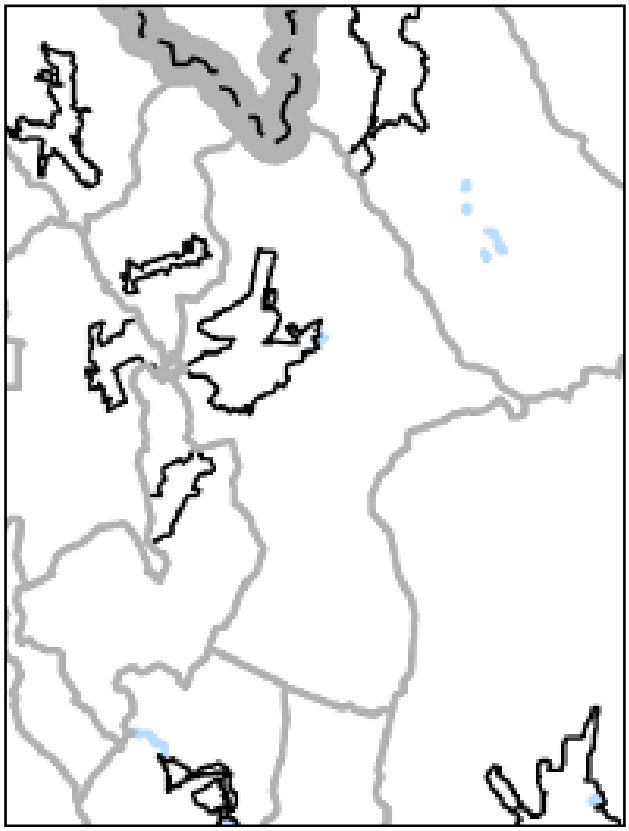

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete

4. térkép

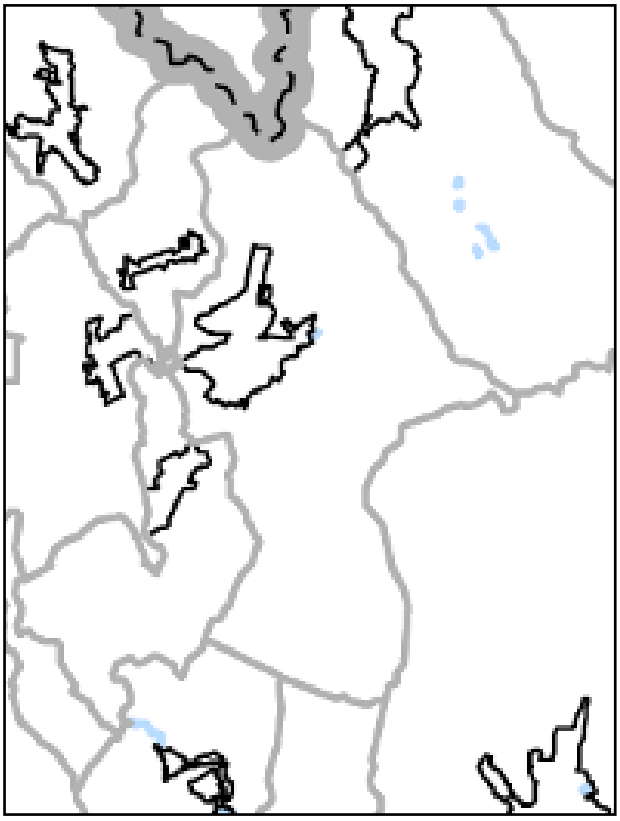

Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete

5. térkép

Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete

6. térkép

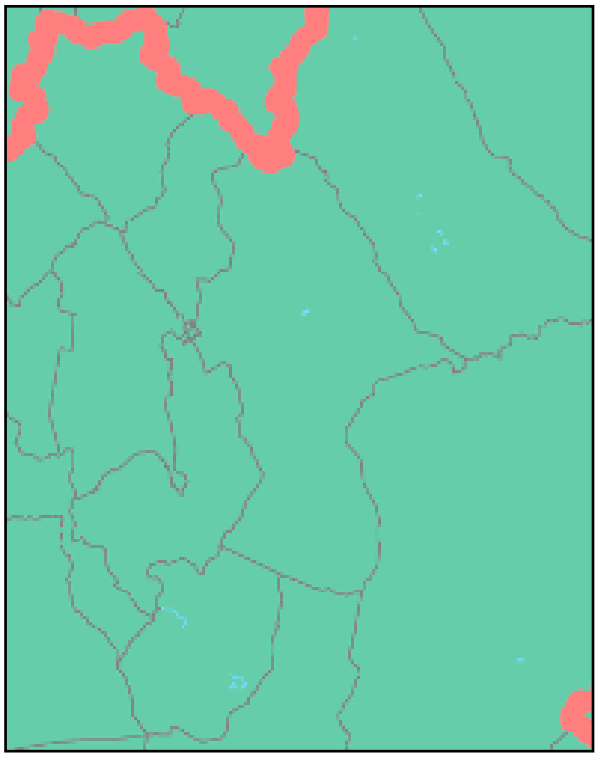

Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete

7. térkép

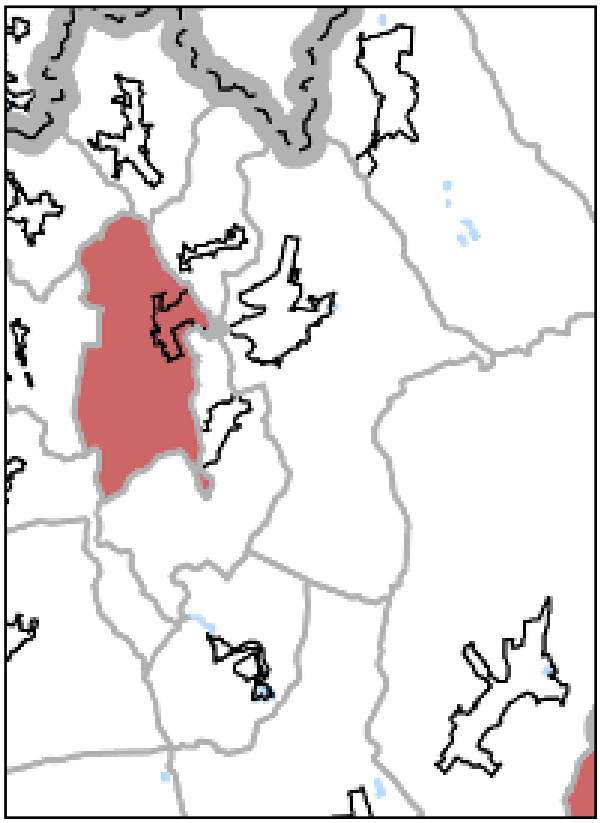

Világörökségi és világörökségi várományos terület övezete

8. térkép

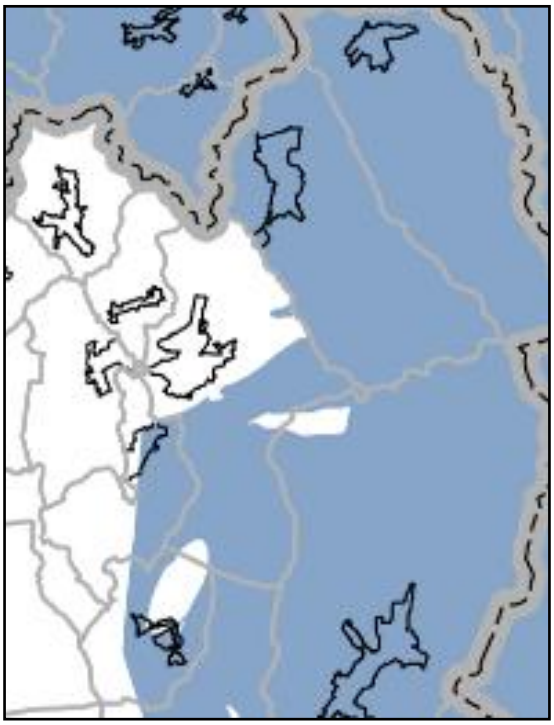

Országos vízminőség-védelmi terület övezete

9. térkép

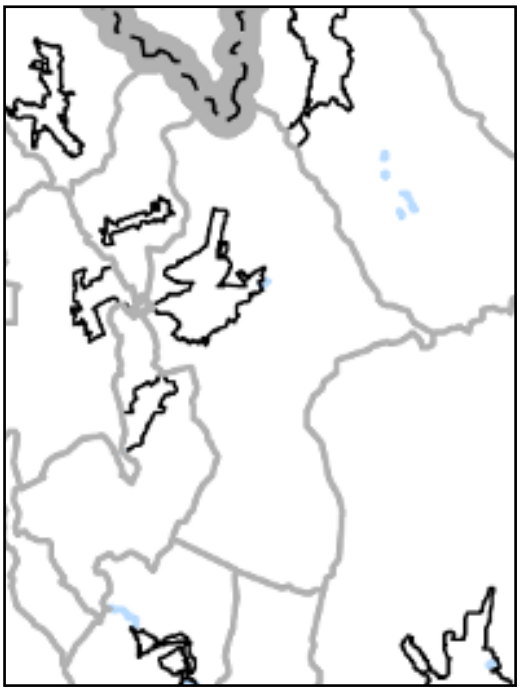

Nagyvízi meder területének övezete

Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezete

10. térkép

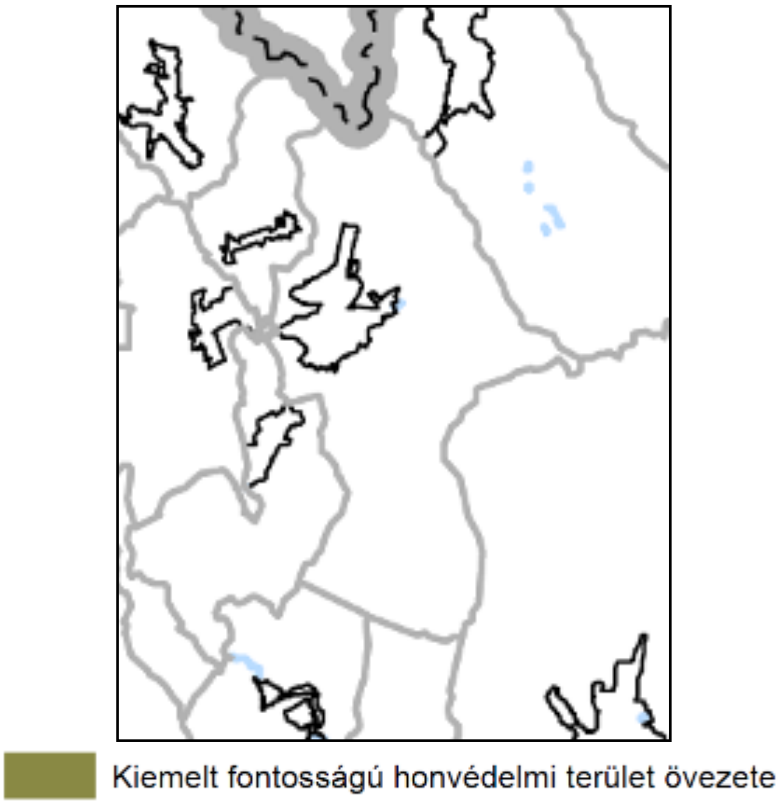

11. térkép

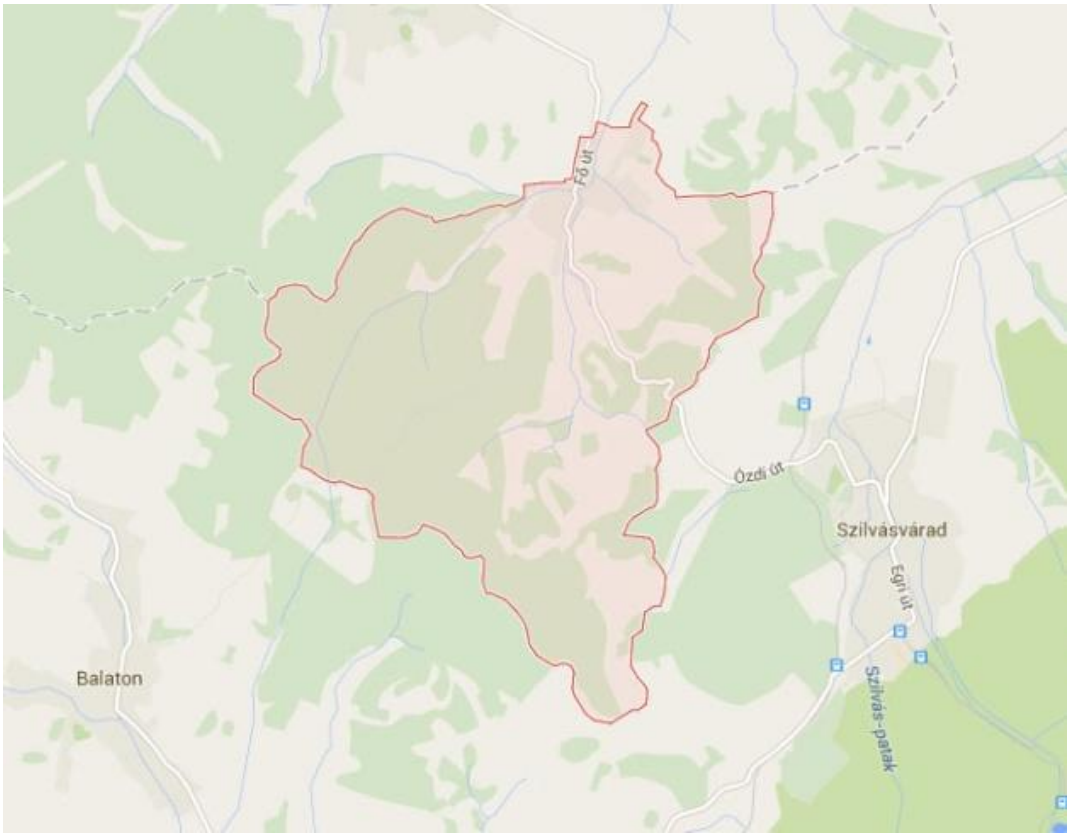

12. térkép
Bükkmogyorósd Településszerkezeti Terve

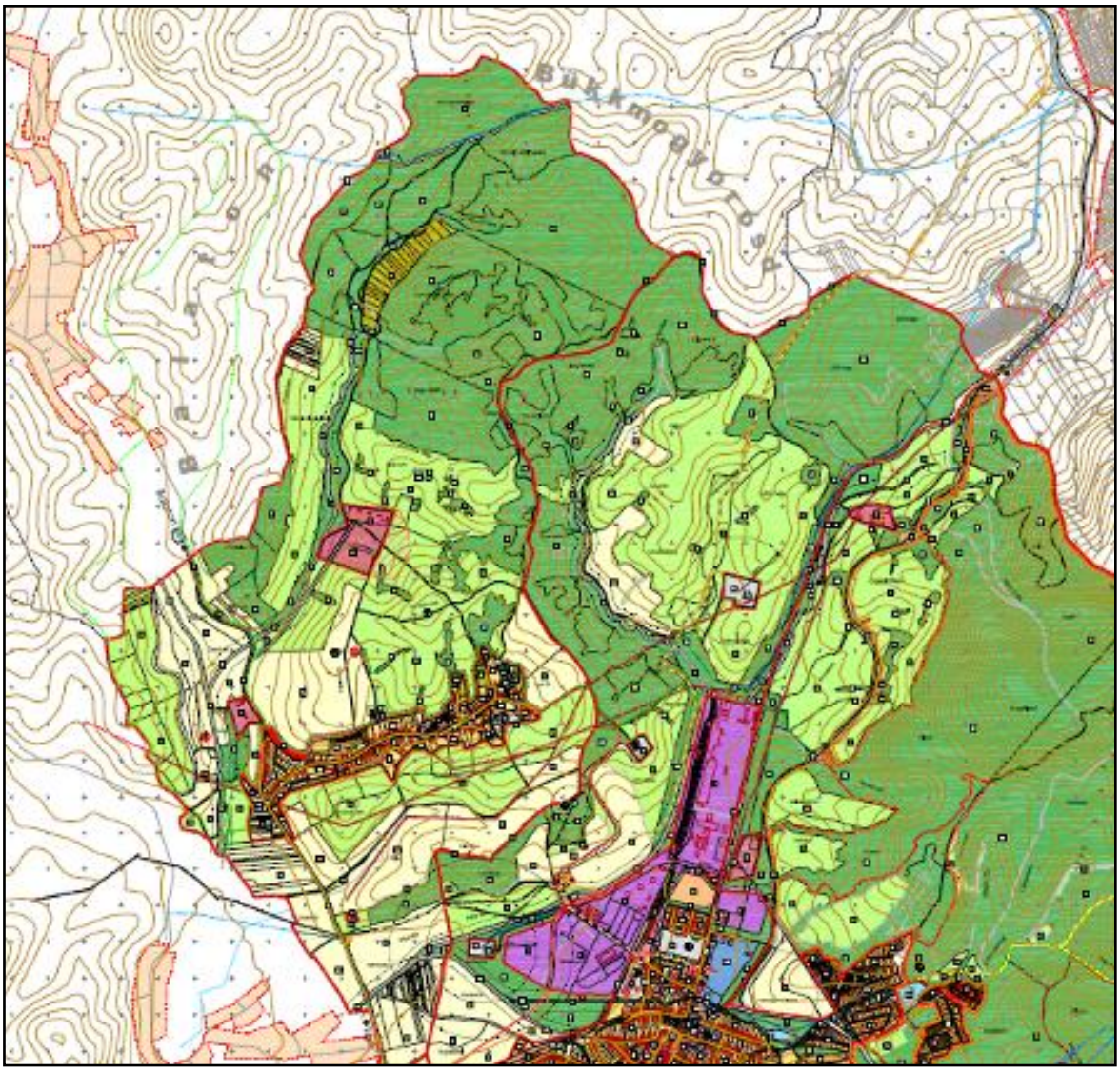

13. térkép
Bükkszentmárton Településszerkezeti Terve
60/2006. (VII.25.) határozat

14. térkép
Szarvaskő Településszerkezeti Terve

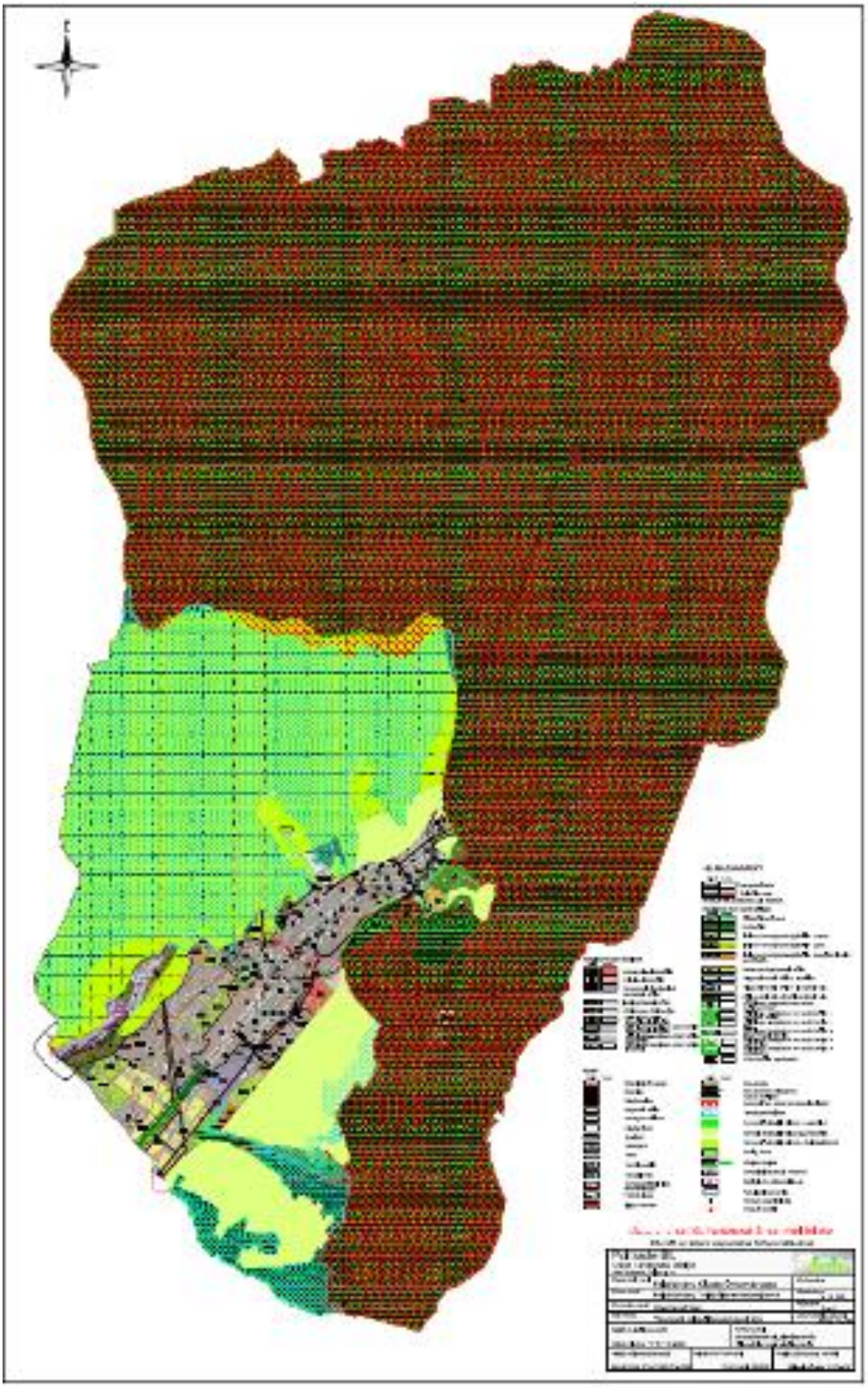

15. térkép
Felsőtárkány Településszerkezeti Terve
mód. 64/2000. (IX.28.) határozat

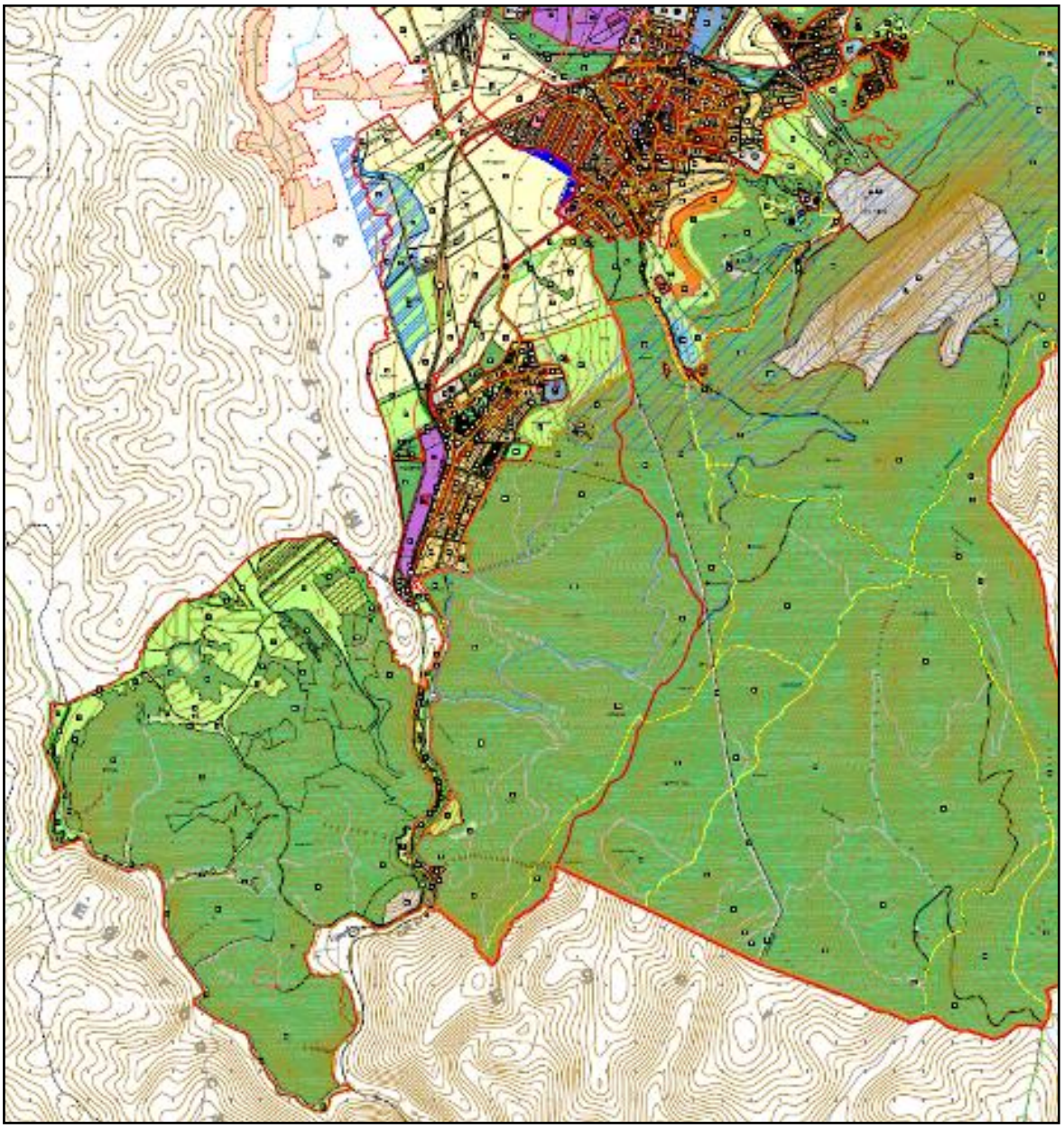

16. térkép
Mónosbél Településszerkezeti Terve
27/2006. (VII.26.) határozat

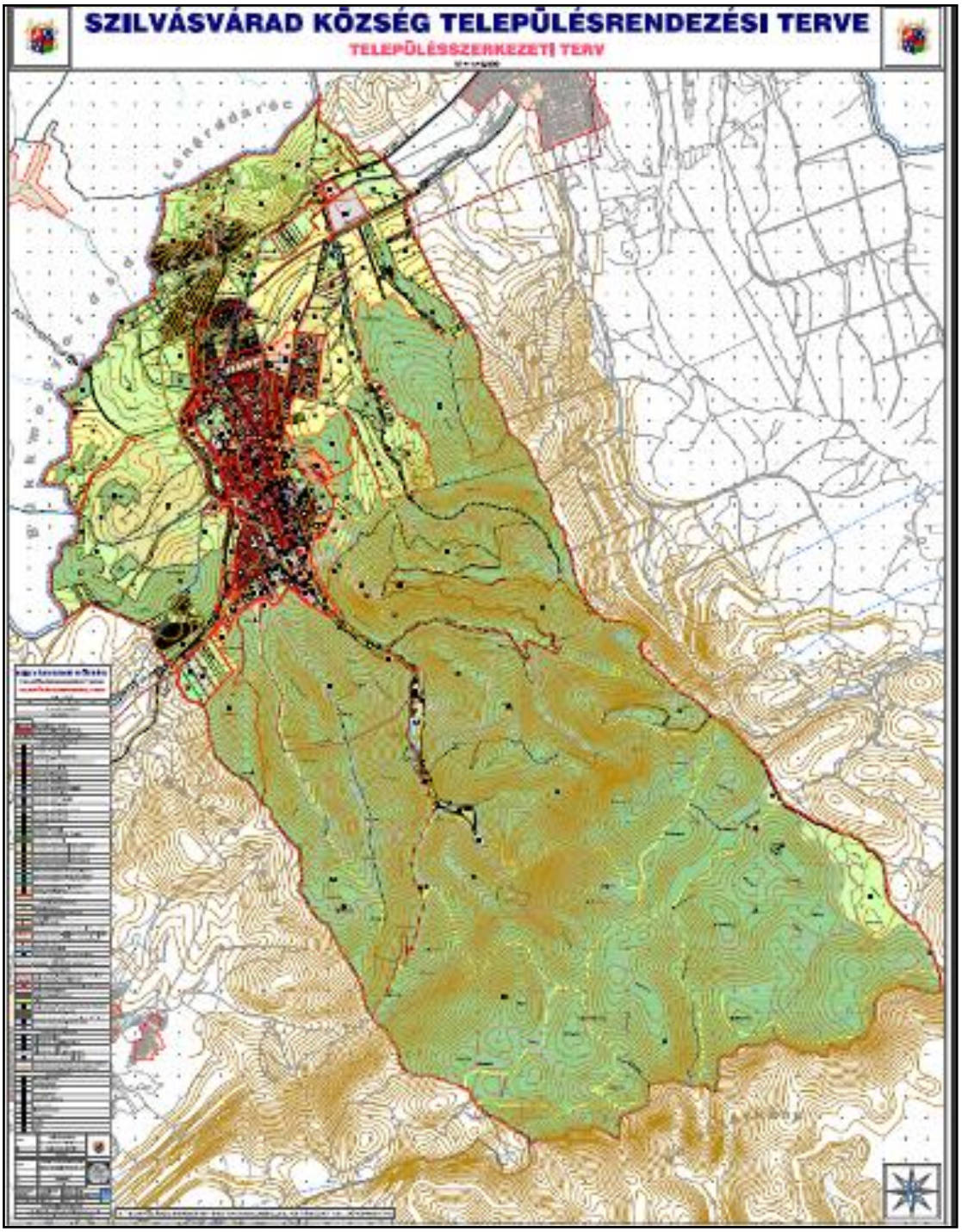

17. térkép
Szilvásvárad Településszerkezeti Terve
68/2003. (X.28.) határozat

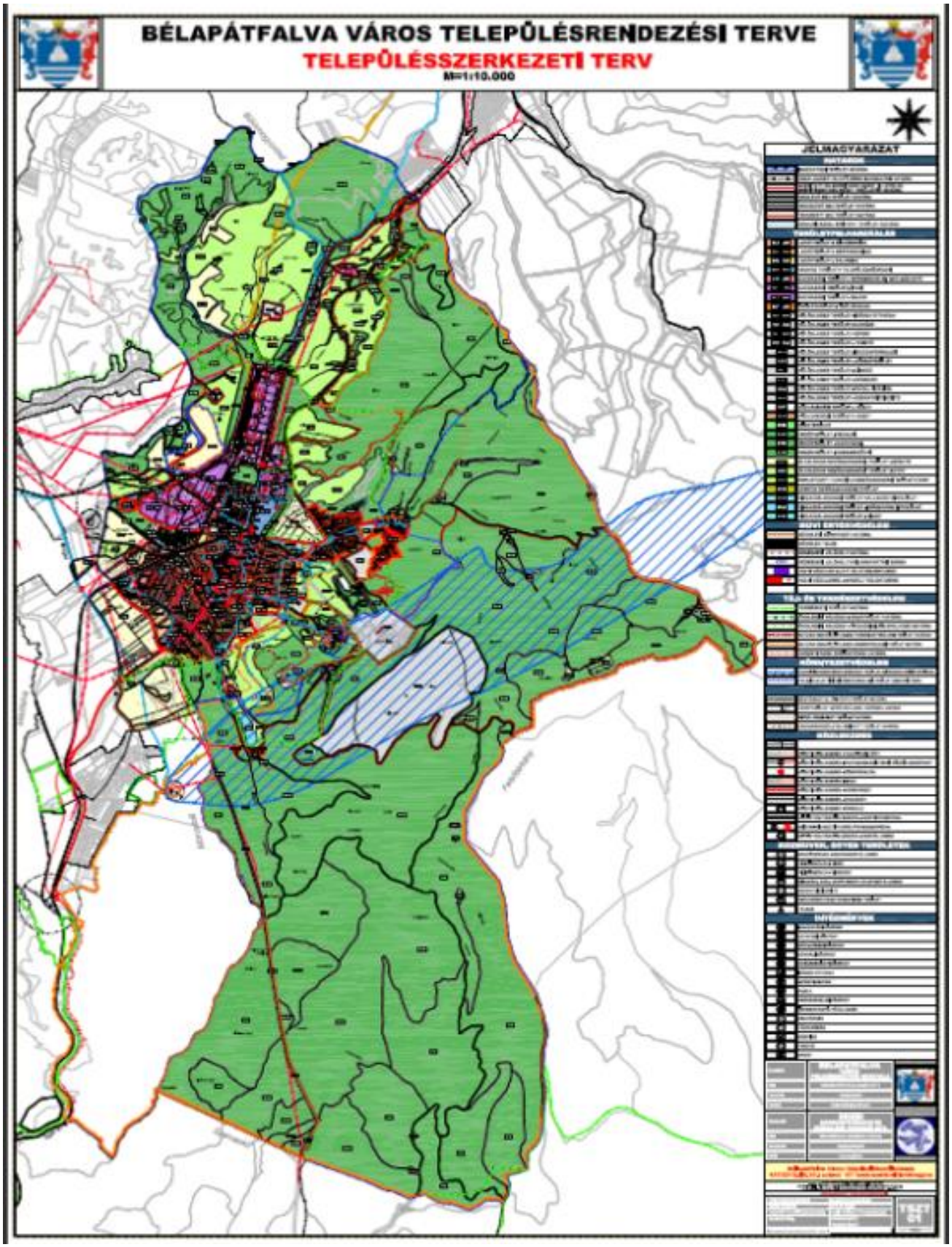
BÉLAPÁTFALVA VÁROS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE
TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV
M=1:10.000
JELMAGYARÁZAT

18. térkép

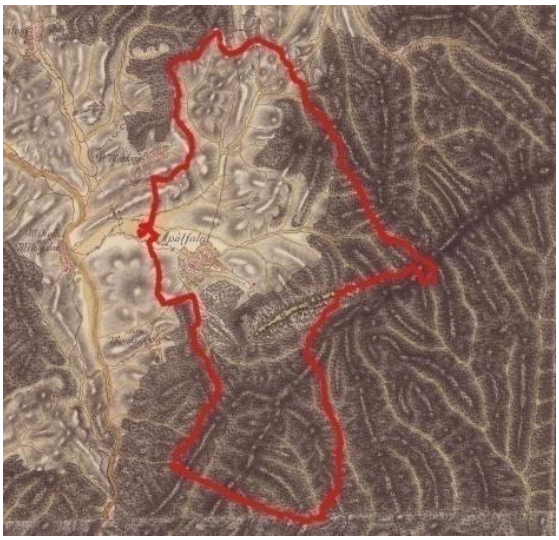

19. térkép
I. katonai felmérés térképe (1763-1787)

20. térkép
II. katonai felmérés térképe (1806-1869)

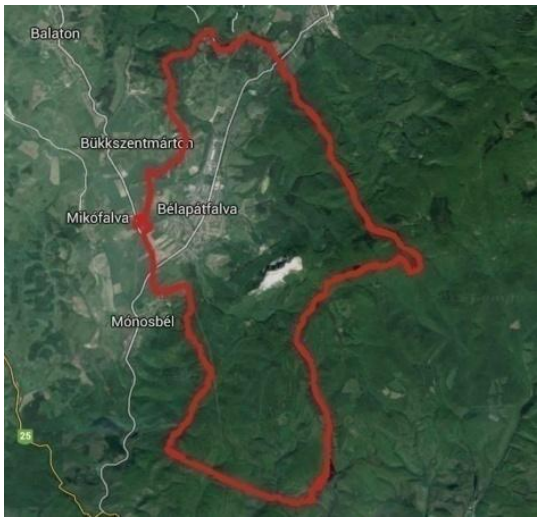

21. térkép
Google Earth légi fotó (2015)

Jelmagyarázat

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete

Alaptérképi elemek

Országhatár

Megyehatár

Közigazgatási határ

Települési térség

22. térkép

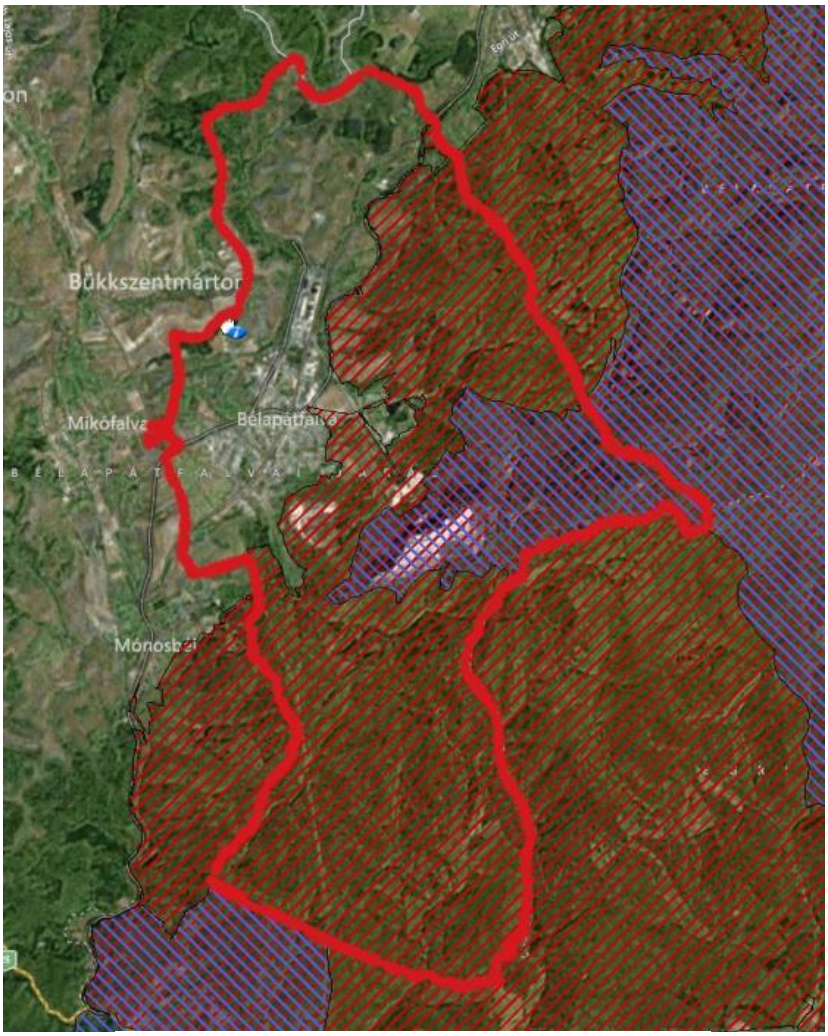

különleges természetmegőrzési terület
különleges madárvédelmi terület

23. térkép
Natura 2000 hálózat területei
(*forrás: http://natura2000.eea.europa.eu/#*)

24. térkép
Magterület övezete, ökológiai folyosó övezete, pufferterület övezete
(*Bükki Nemzeti Park Igazgatóság*)

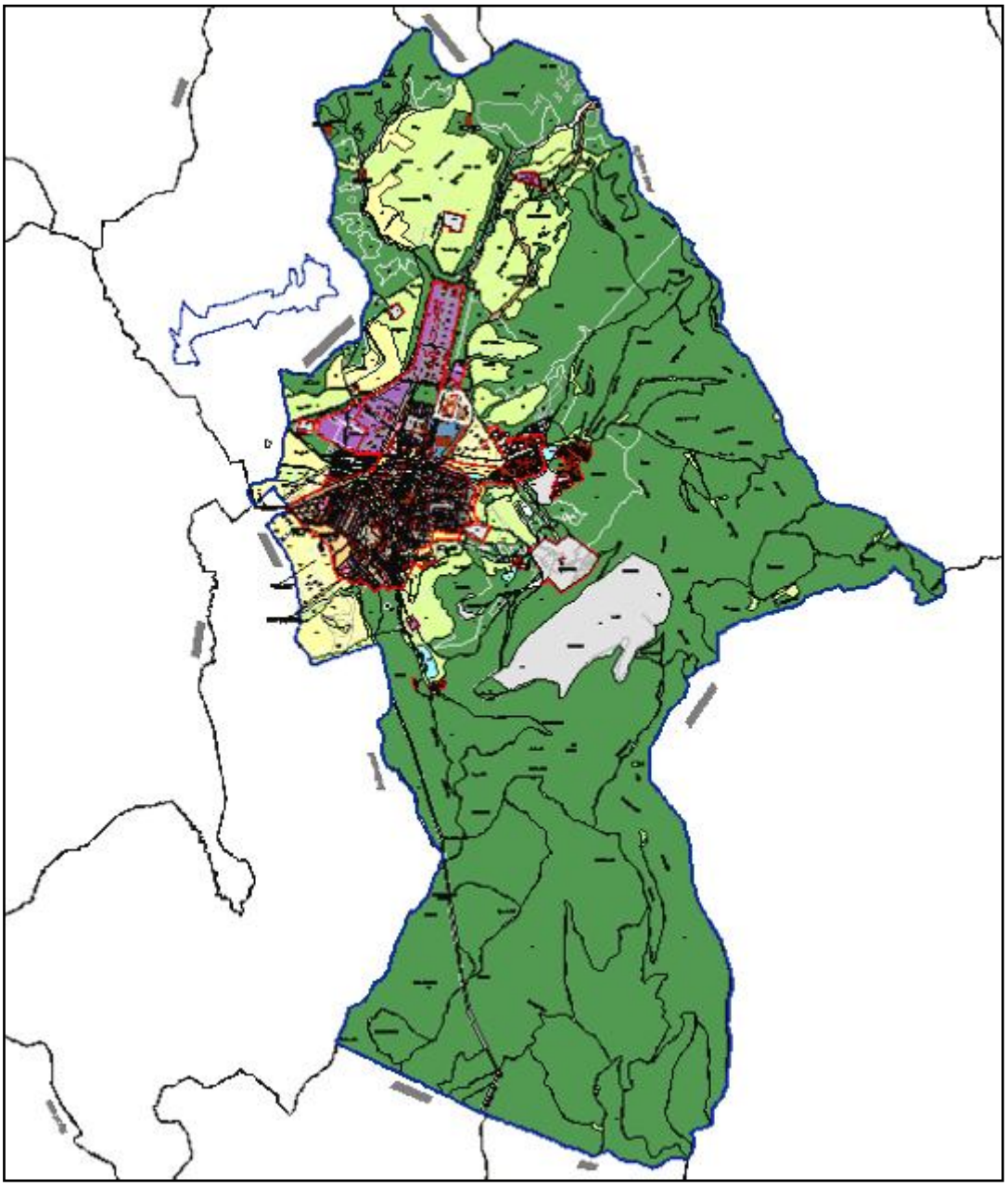

25. térkép

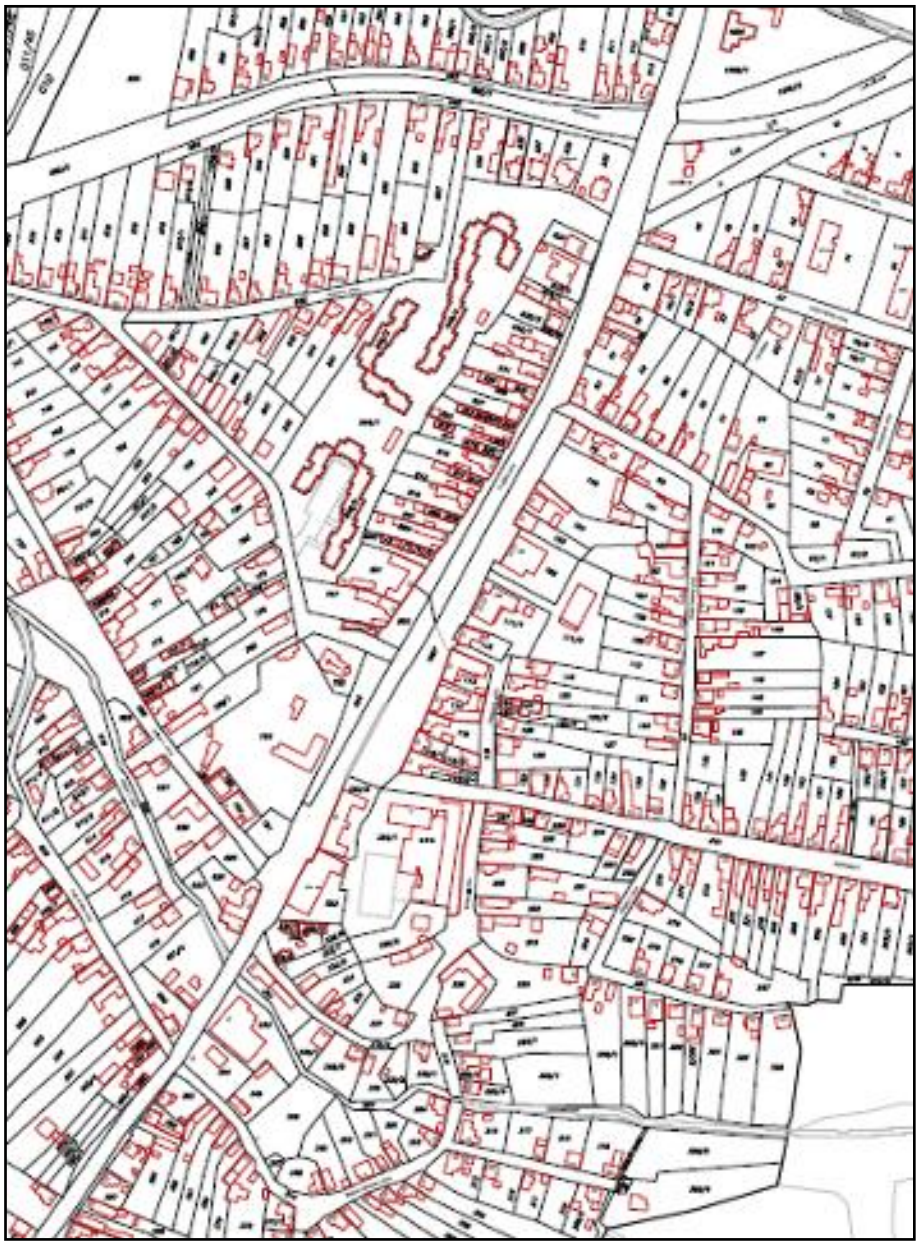

26. térkép

27. térkép
Bélapátfalva szennyvízhálózata
(Forrás : ÉRV ZRT.)

		Jelmagyarázat
		Felszíni vizek vízminőség védelmi vízgyűjtő területének övezete

28. térkép

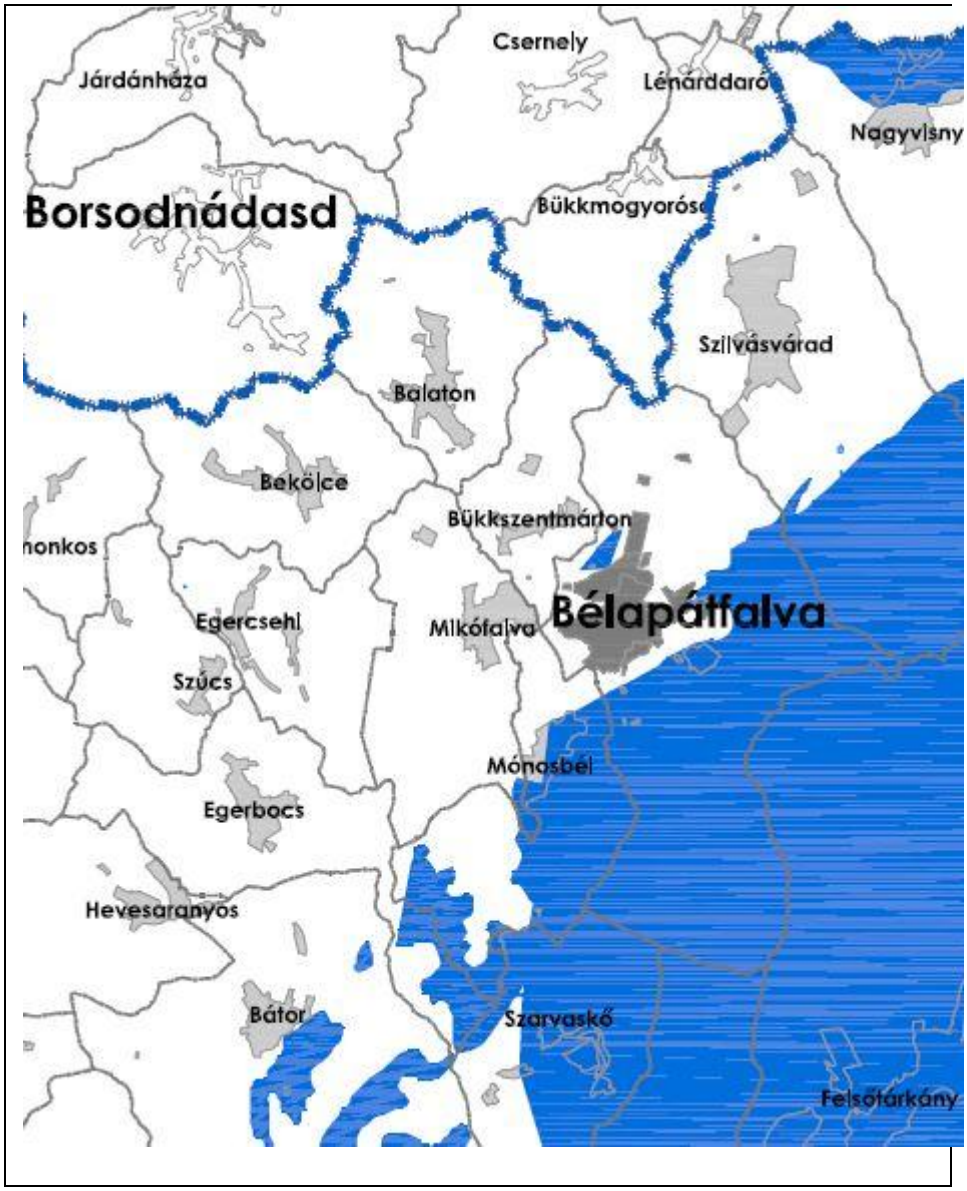

		Jelmagyarázat
		Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi övezet

29. térkép

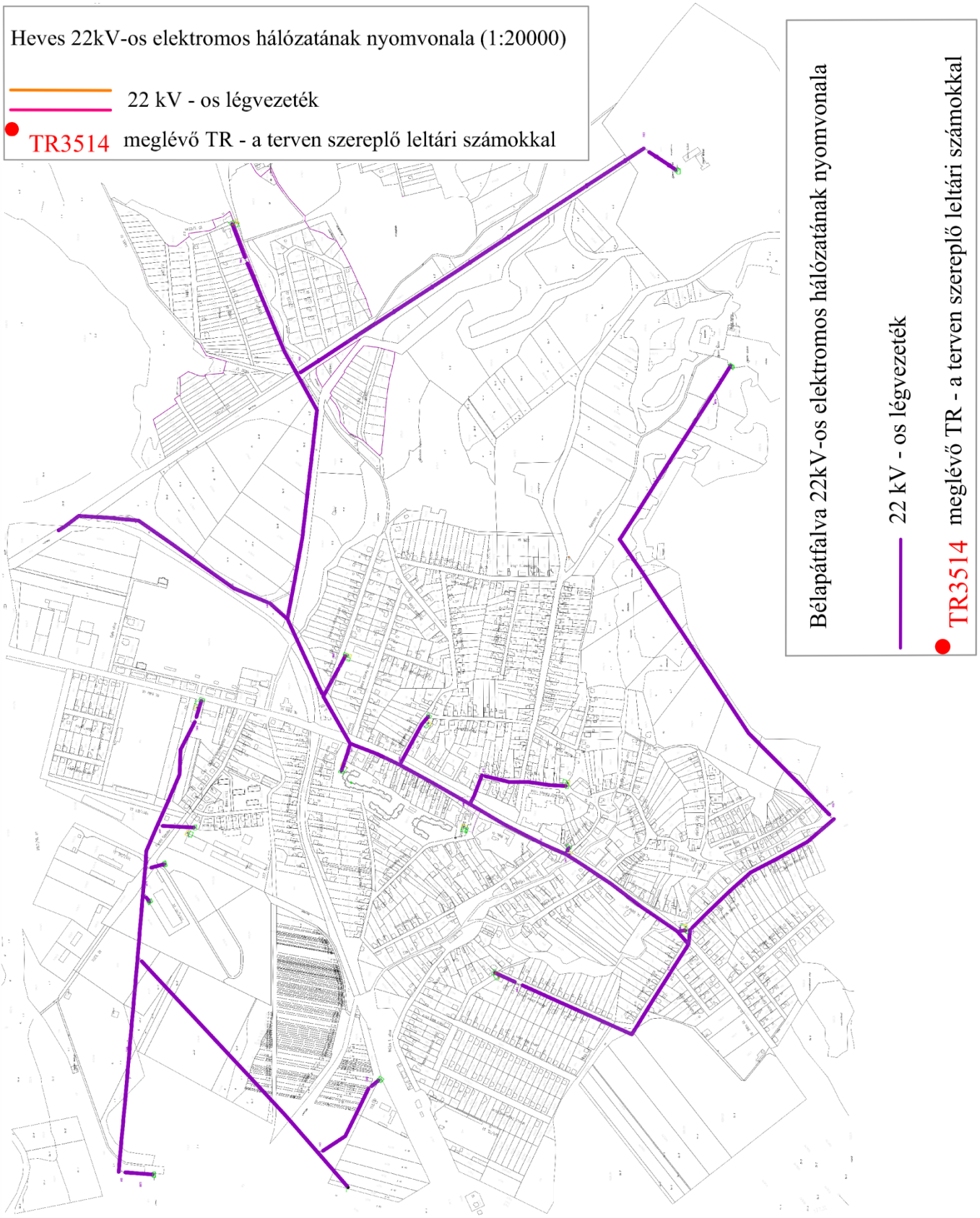
Heves 22kV-os elektromos hálózatának nyomvonala (1:20000)
22 kV - os légvezeték
TR3514 meglévő TR - a terven szereplő leltári számokkal
Bélapátfalva 22kV-os elektromos hálózatának nyomvonala
22 kV - os légvezeték
TR3514 meglévő TR - a terven szereplő leltári számokkal

30. térkép

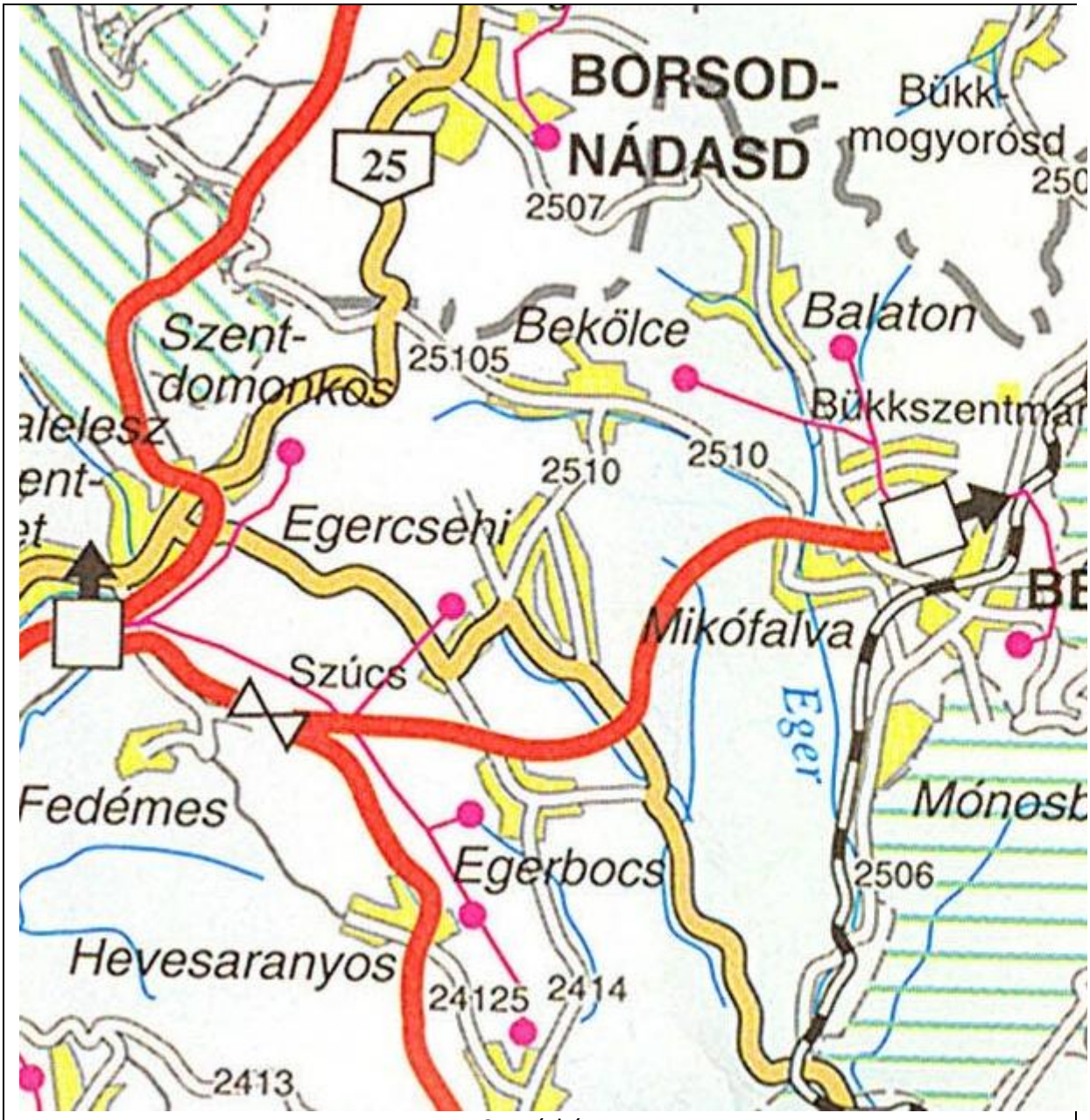

31. térkép
Bélapátfalva város külterületi gázvezetékei

Nagyvisnyó
Szilvásvárad
Balaton
Bükkszentmárton
Bekölce
Bélapátfalva
Mikófalva
Mónosbél
Bátor
Szarvaskő
Felsőtárkány

32. térkép

	Megyehatár
	Közigazgatási határ
	Vízfelület
	Település
	Hullámtér és nyílt ártéri terület övezete
	Árvízvédelmi töltésvonal

33. térkép

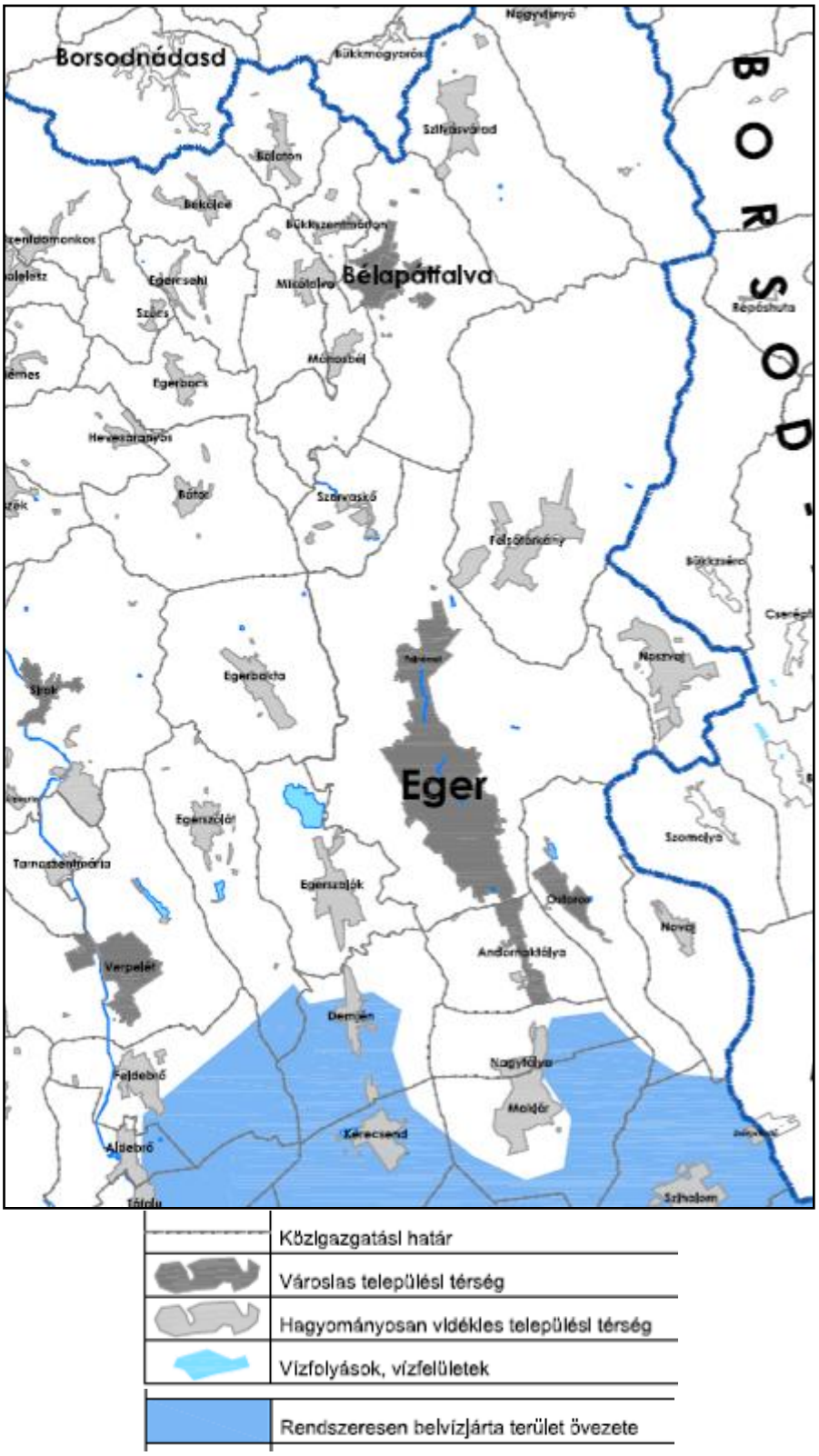
Borsodnádasd
Bélapátfalva
Eger
BORSOD
Közigazgatási határ
Városias települési térség
Hagyományosan vidékies települési térség
Vízfolyások, vízfelületek
Rendszeresen belvízjárta terület övezete

34. térkép

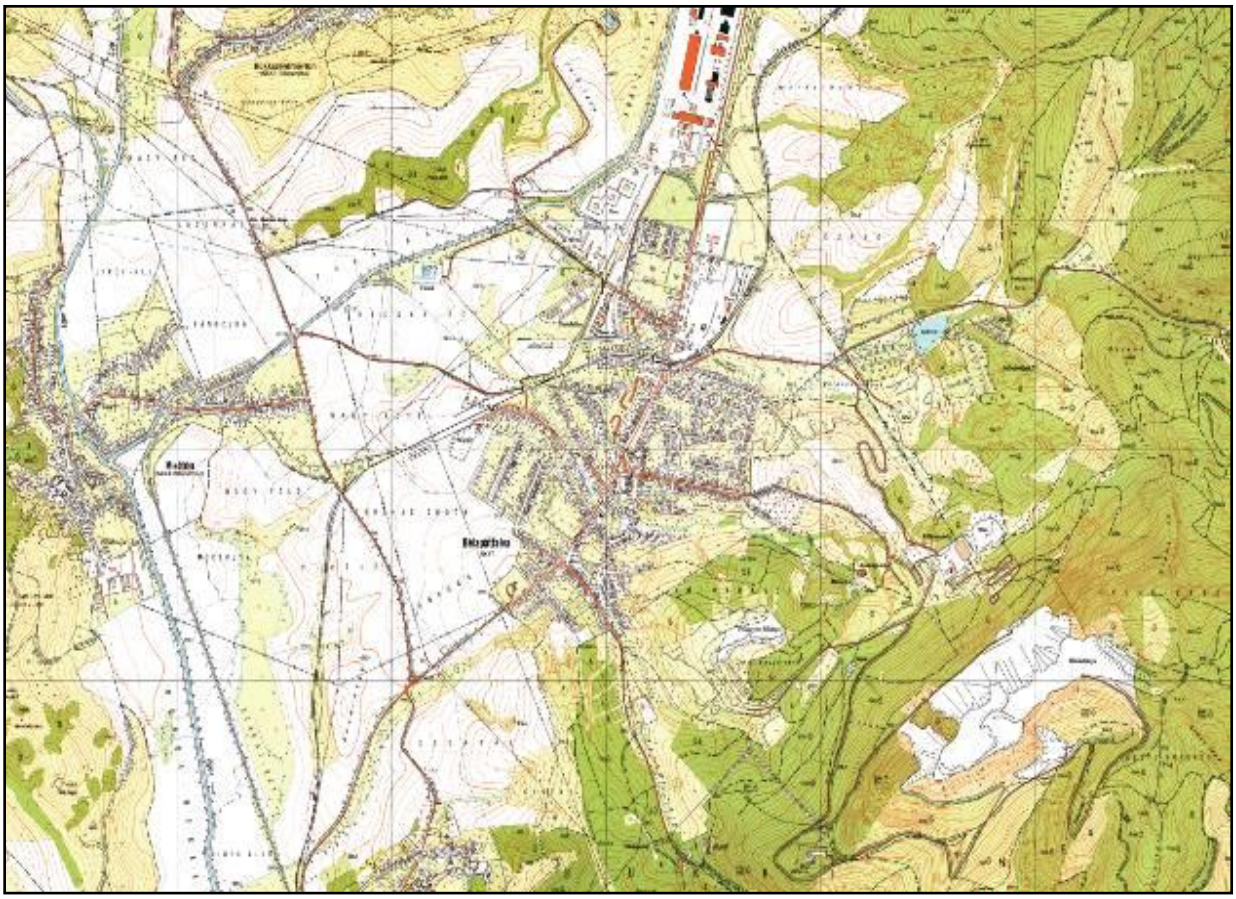

35. térkép

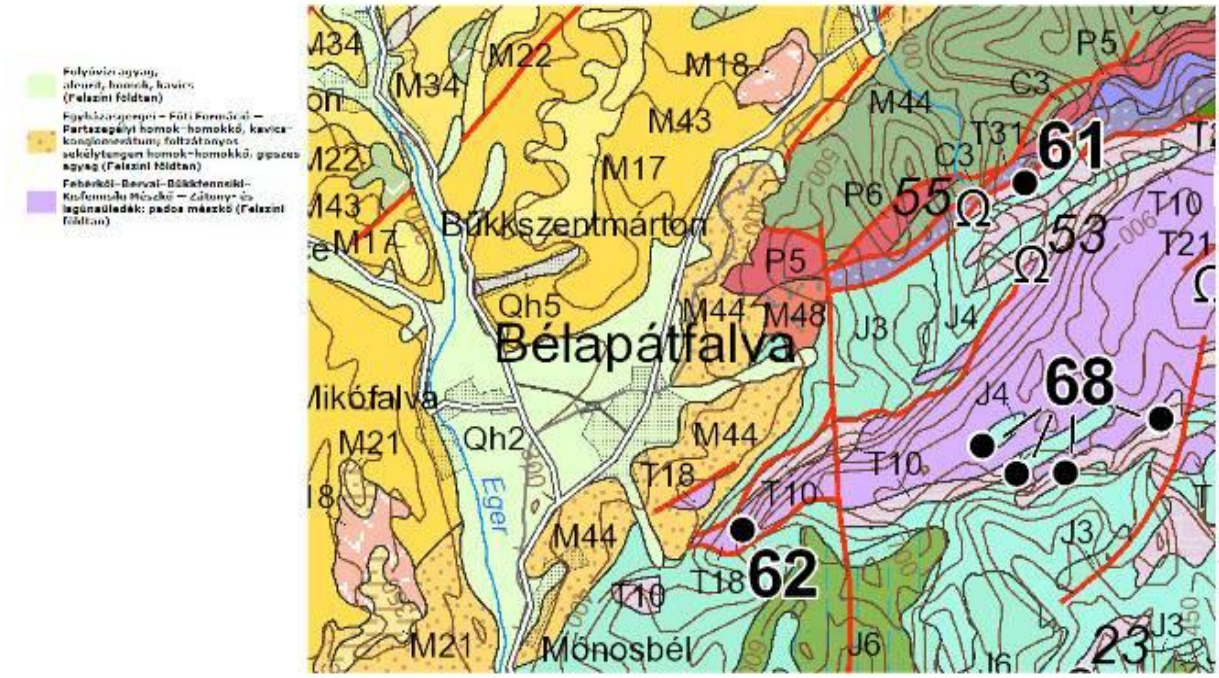

36. térkép

ton
Bükkszentmárton
ce
Bélapátfalva
Mikófalva
Eger
Mónosbél

37. térkép

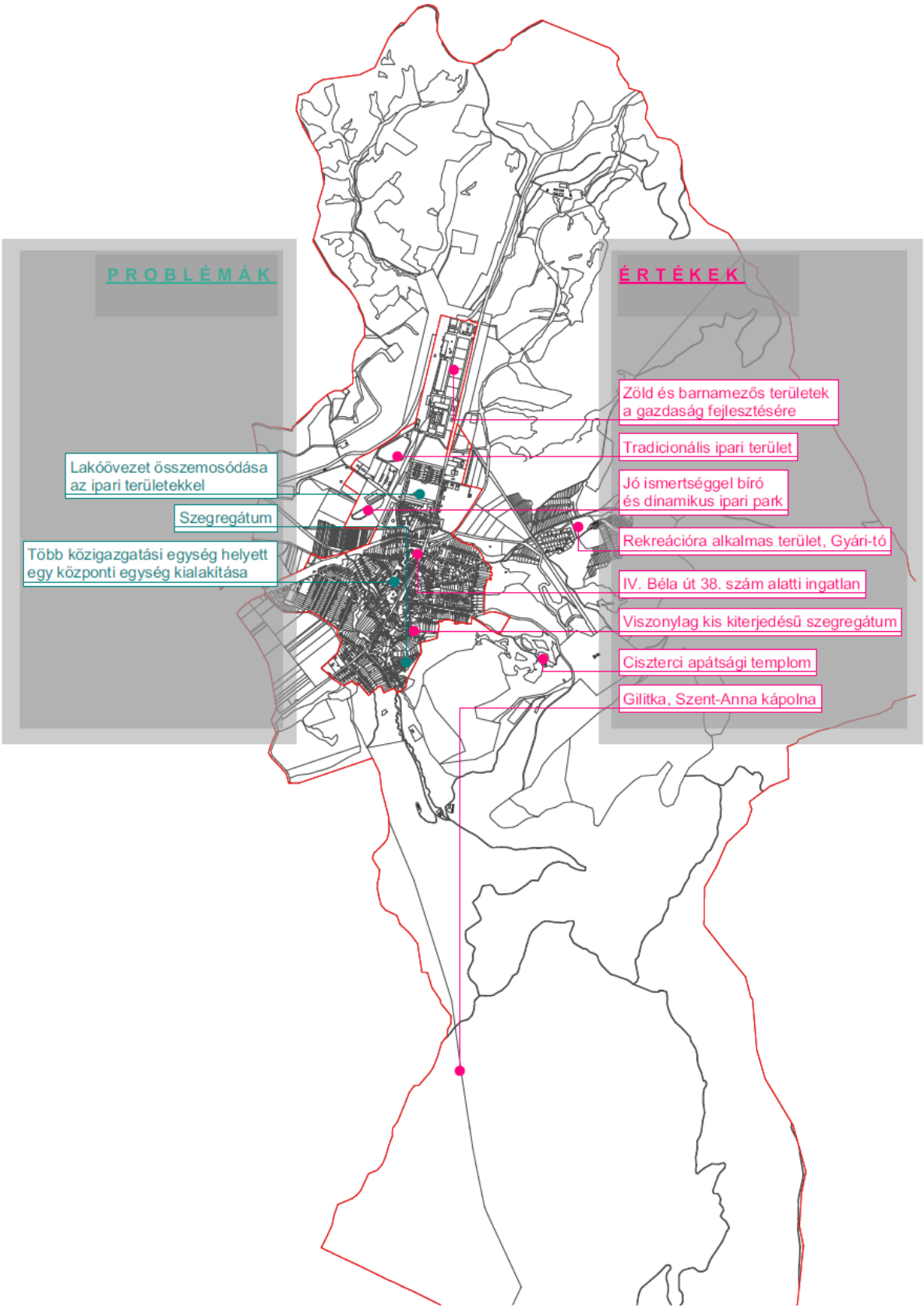

38. térkép
Problémák és értékek térképi ábrázolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

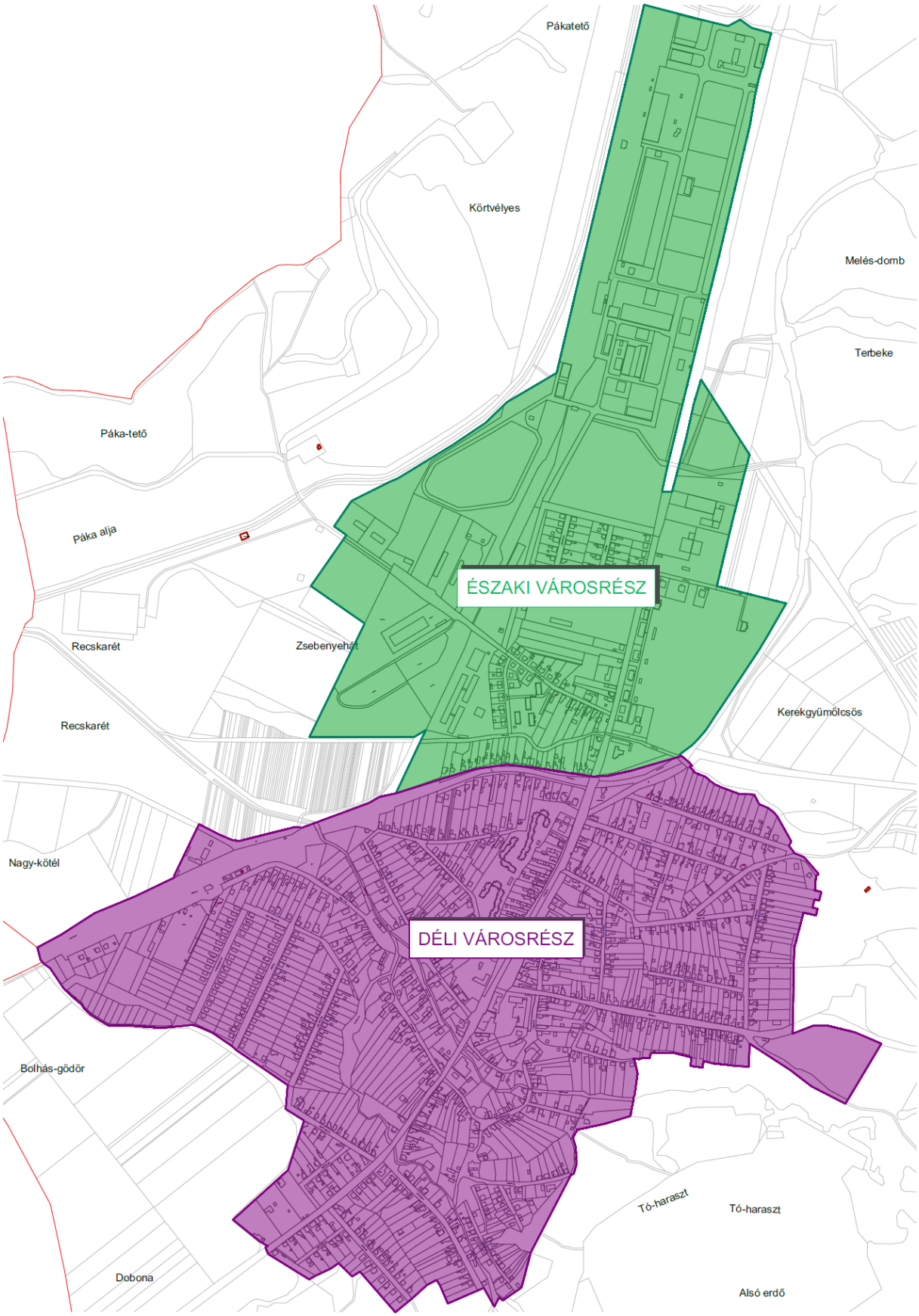

39. térkép
Az Északi és a Déli városrész térképi lehatárolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

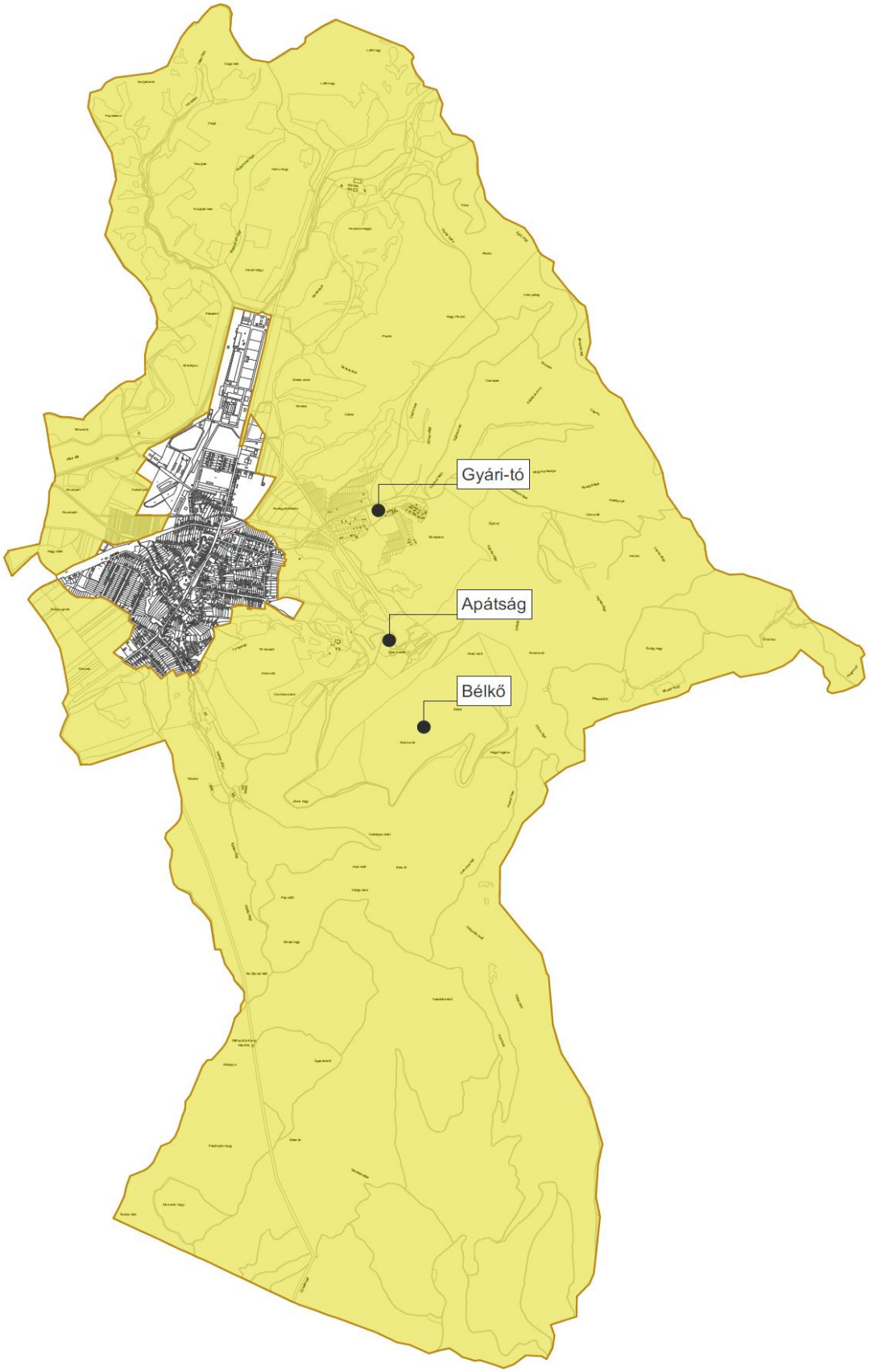

40. térkép
Külterület térképi lehatárolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

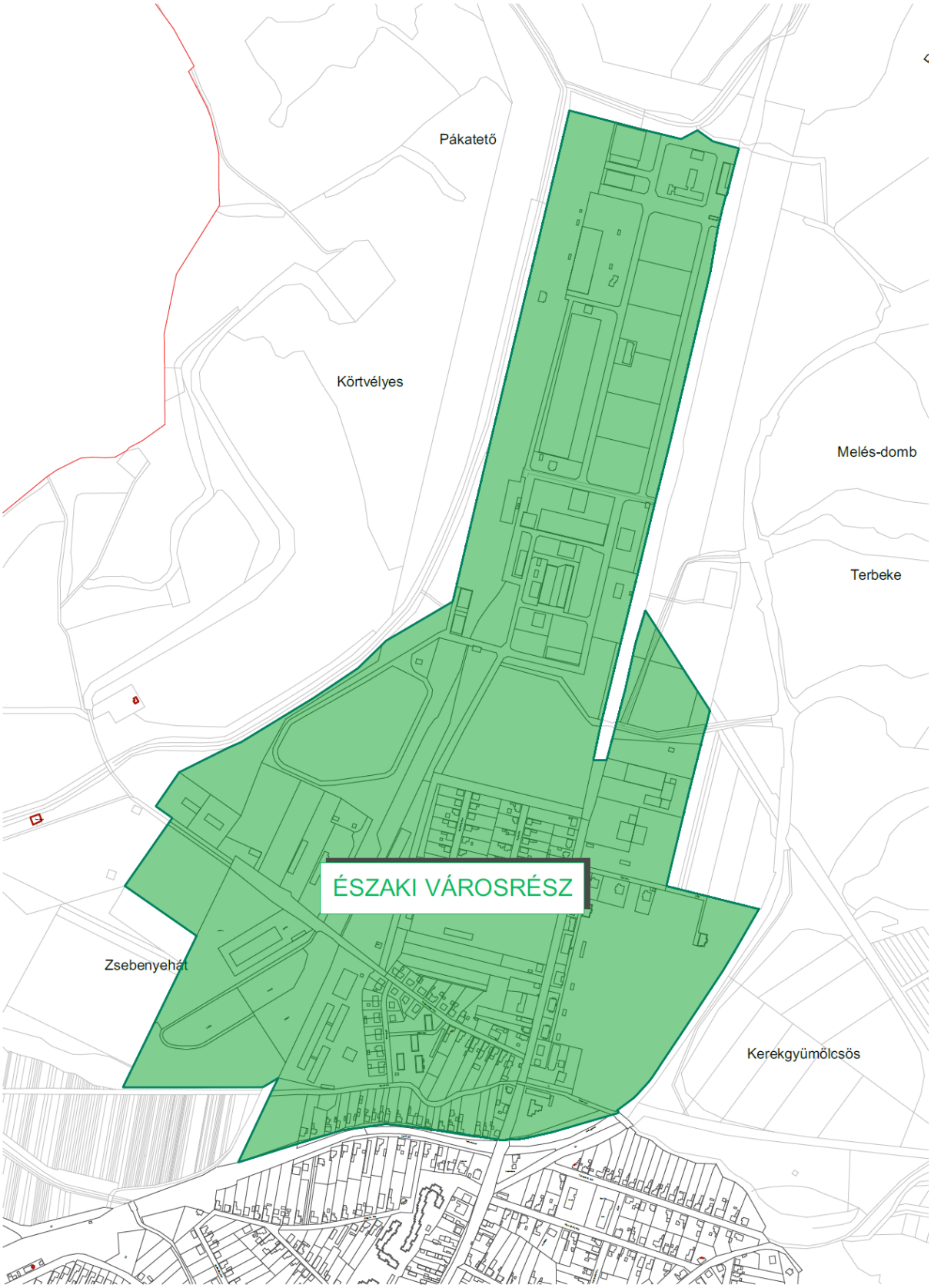
Pákatető
Körtvélyes
Melés-domb
Terbeke
ÉSZAKI VÁROSRÉSZ
Zsebenyehát
Kerekgyümölcsös

41. térkép

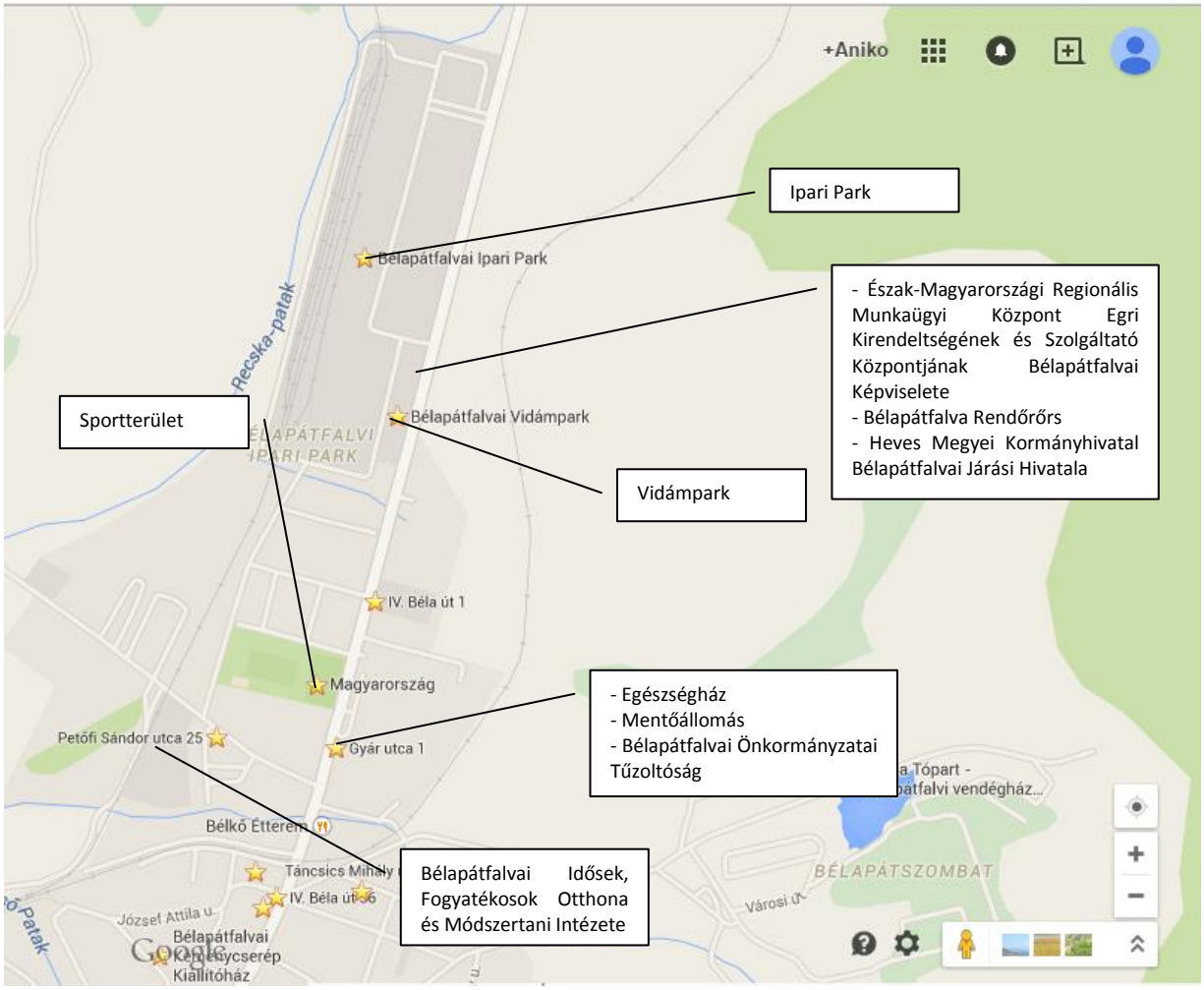

42. térkép
Funkcióval való ellátottság a településrészen, a főbb intézmények megjelölésével
(Forrás: Google térkép)

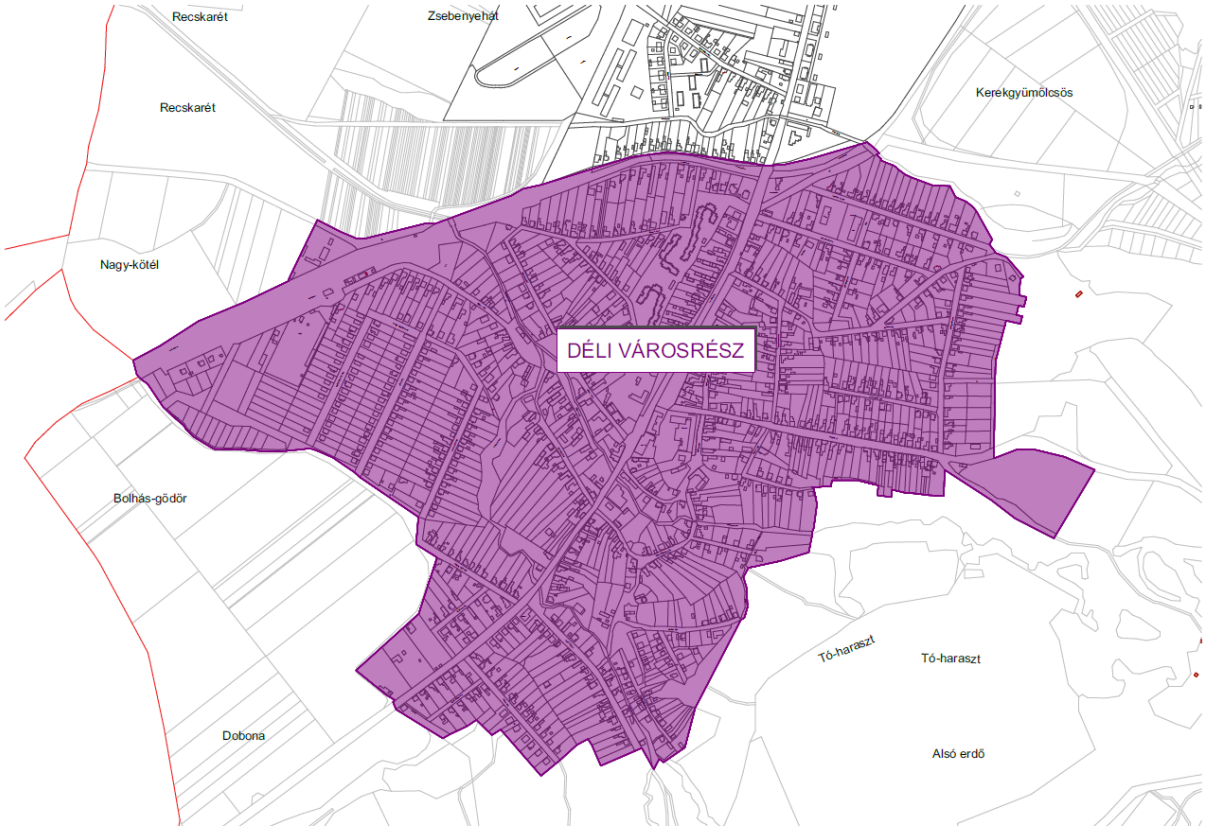

43. térkép
Déli városrész térképi ábrázolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

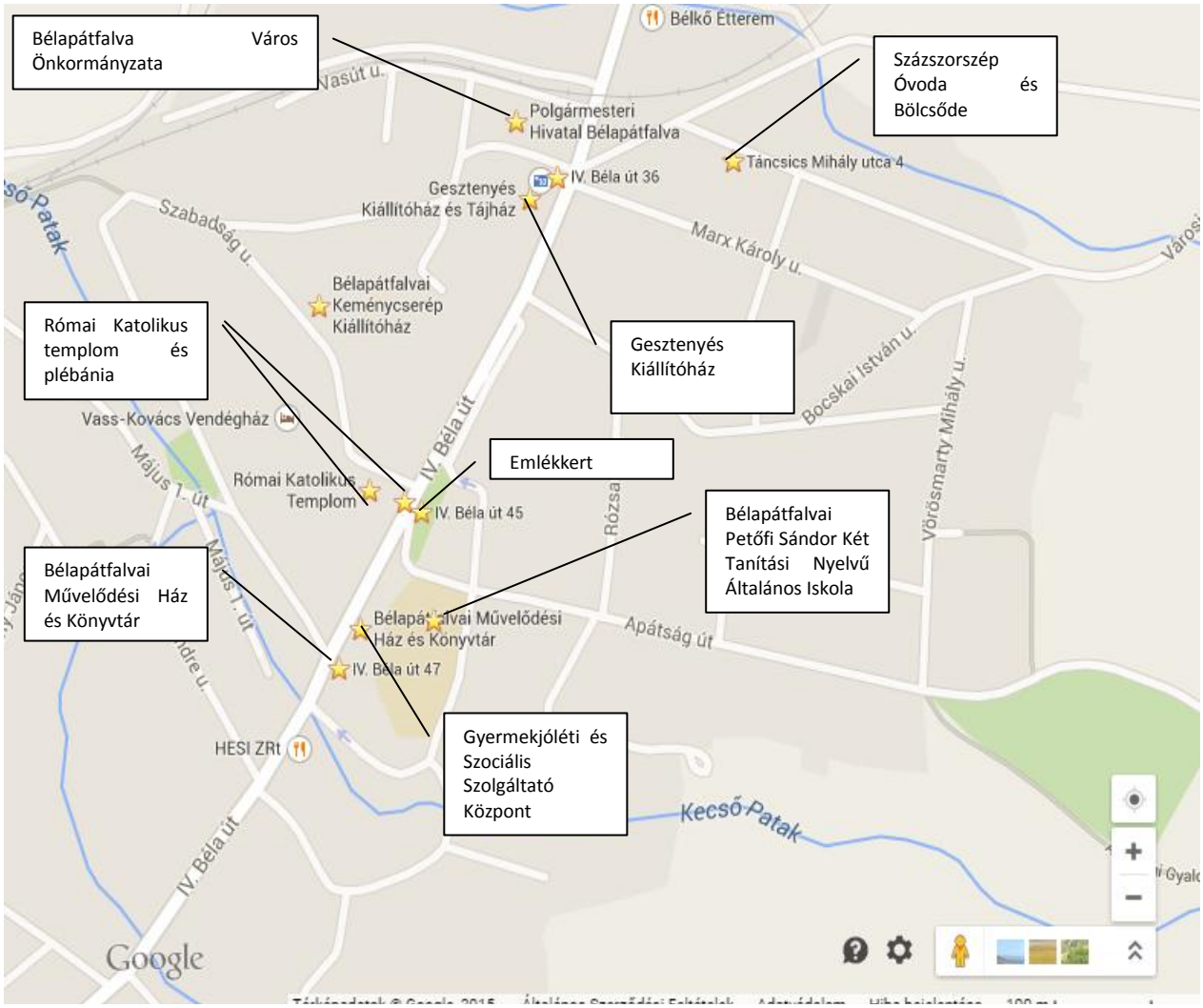

44. térkép
Funkcióval való ellátottság a településrészen, a főbb intézmények megjelölésével
(Forrás: Google térkép)

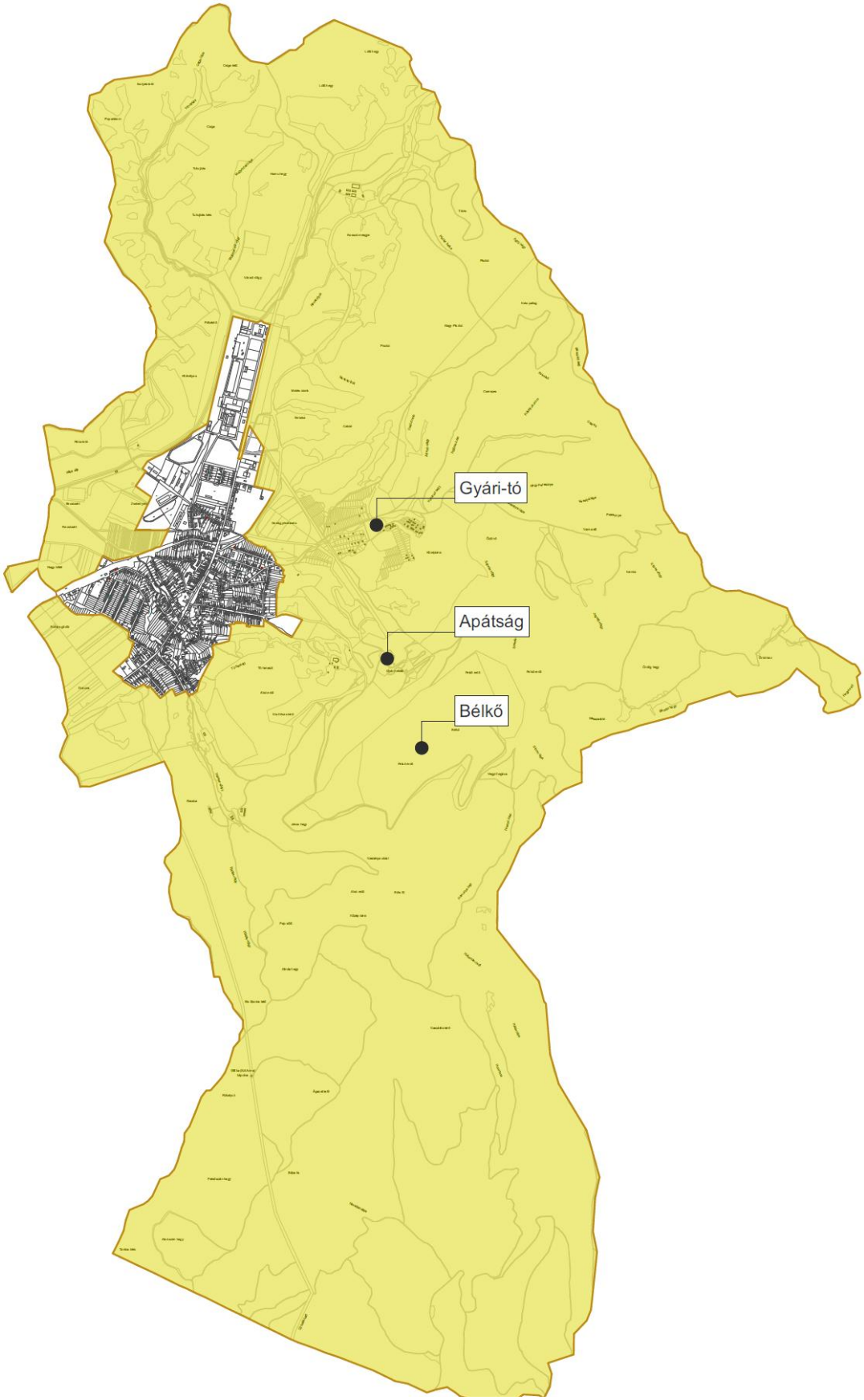

45. térkép
Külterület térképi ábrázolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

46. térkép
Funkcióval való ellátottság a településrészen, a főbb intézmények megjelölésével
(Forrás: Google térkép)

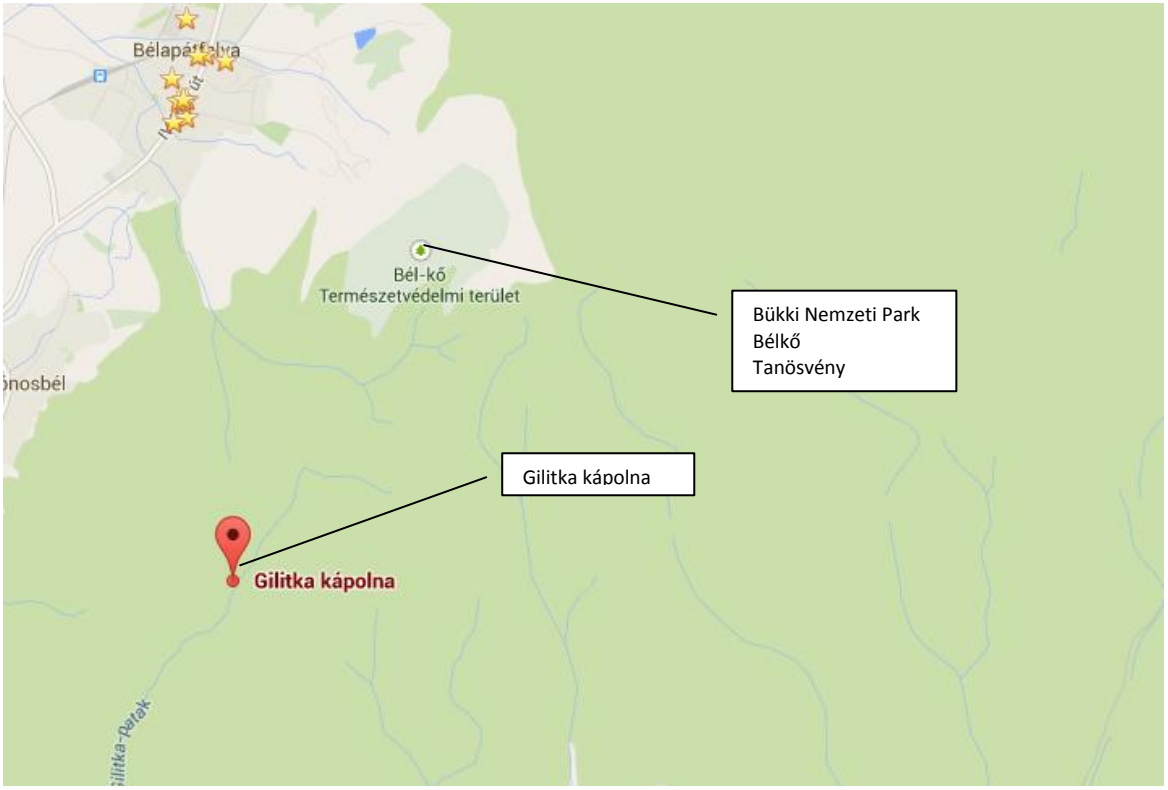

47. térkép
Funkcióval való ellátottság a településrészen, a főbb intézmények megjelölésével
(Forrás: Google térkép)

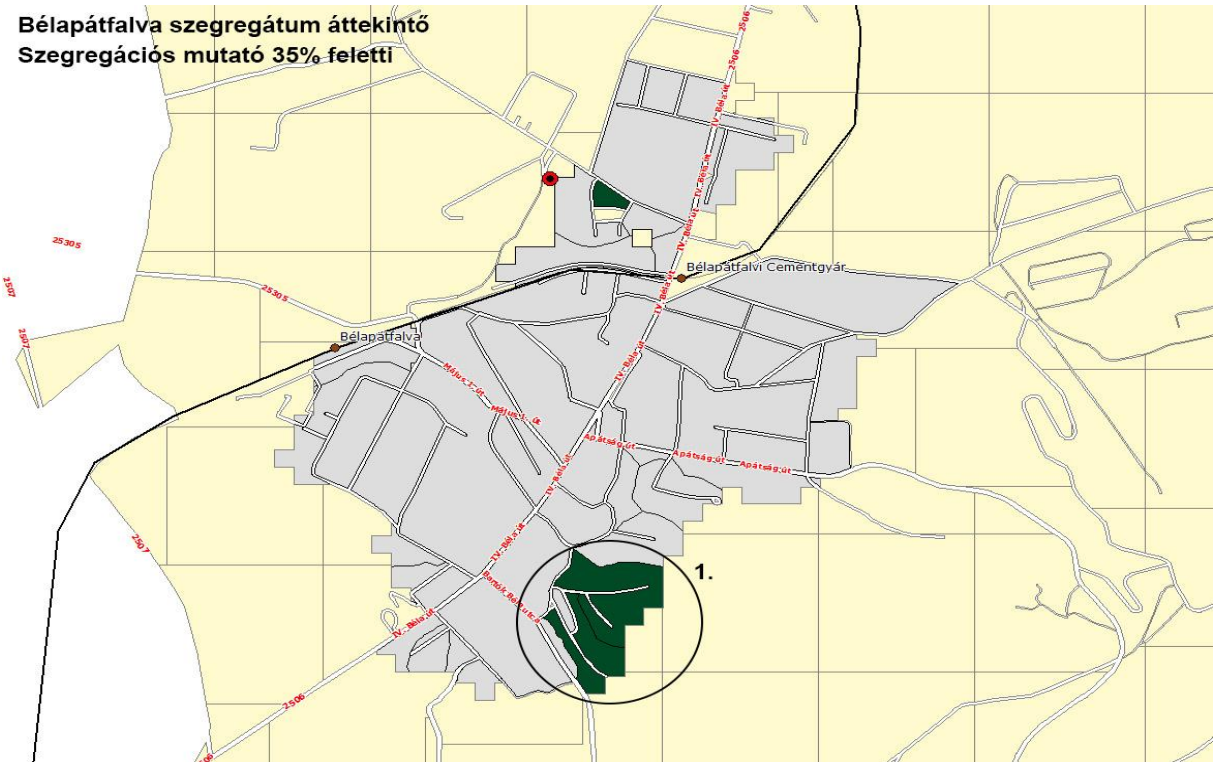

48. térkép
Bélapátfalva szegregátum áttekintő térkép - szegregációs mutató 35% feletti - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

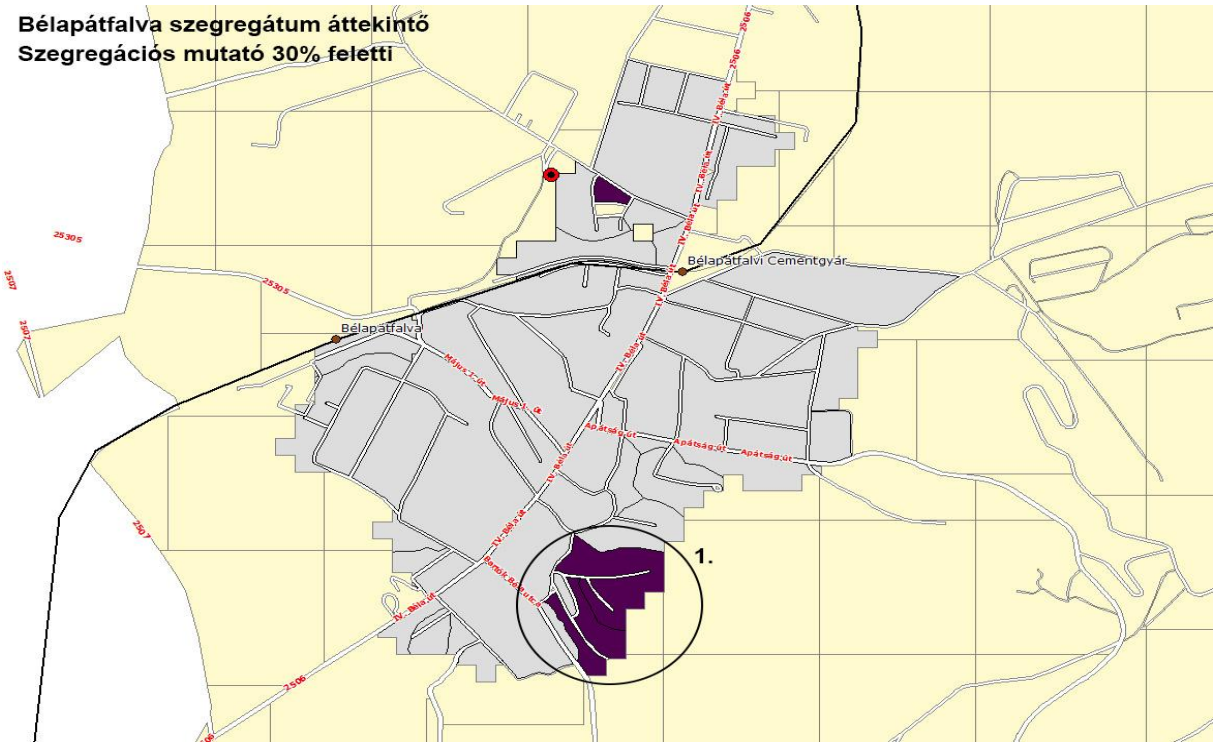

49. térkép
Bélapátfalva szegregátum áttekintő térkép - szegregációs mutató 30% feletti - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

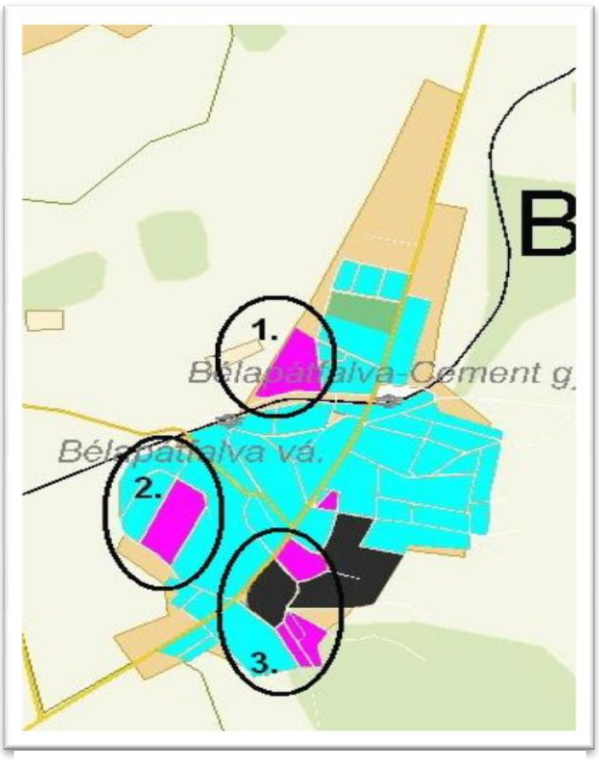

50. térkép
Bélapátfalva szegregátumai - 2001. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

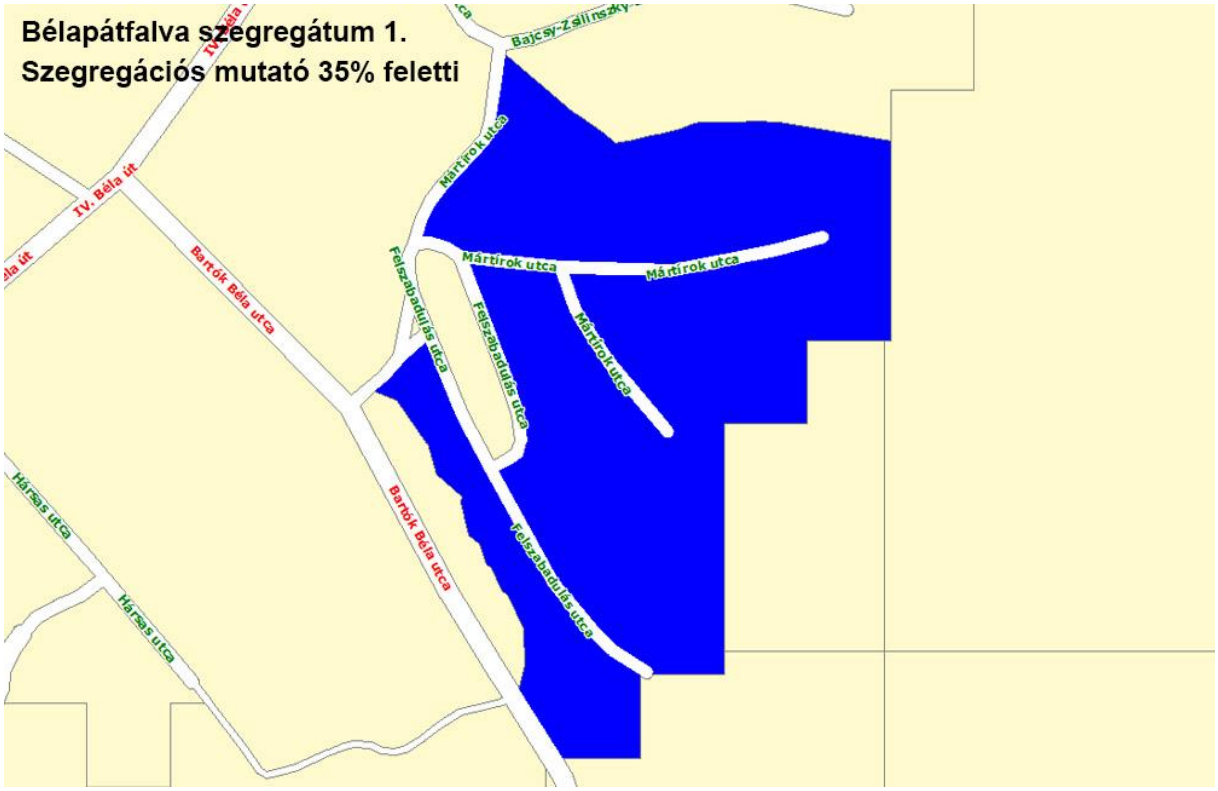

51. térkép
Bélapátfalva szegregátum - szegregációs mutató 35% feletti - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

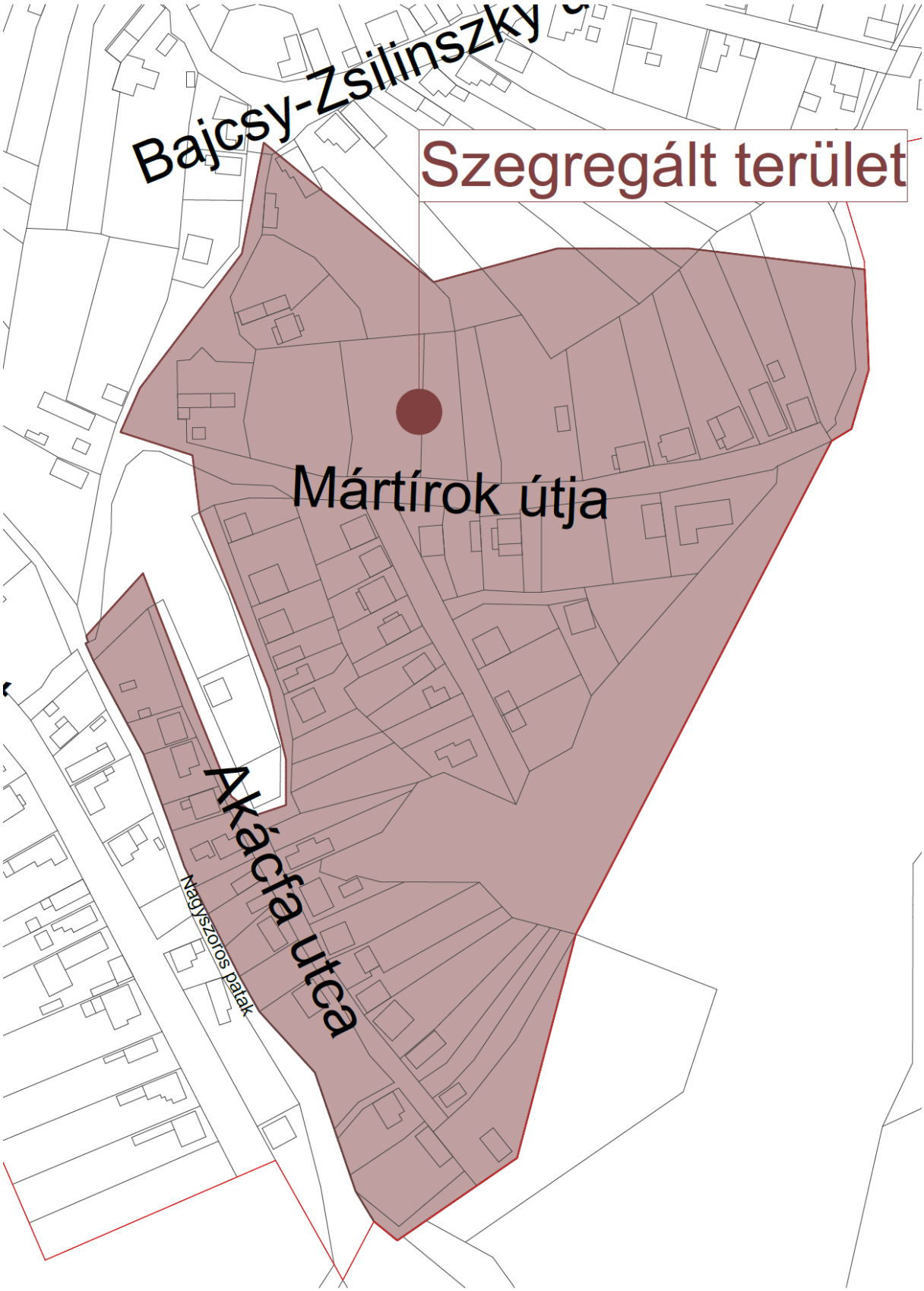

52. térkép
Szociális célú városrehbailitációra kijelölt akcióterület
(Forrás: Saját szerkesztés)

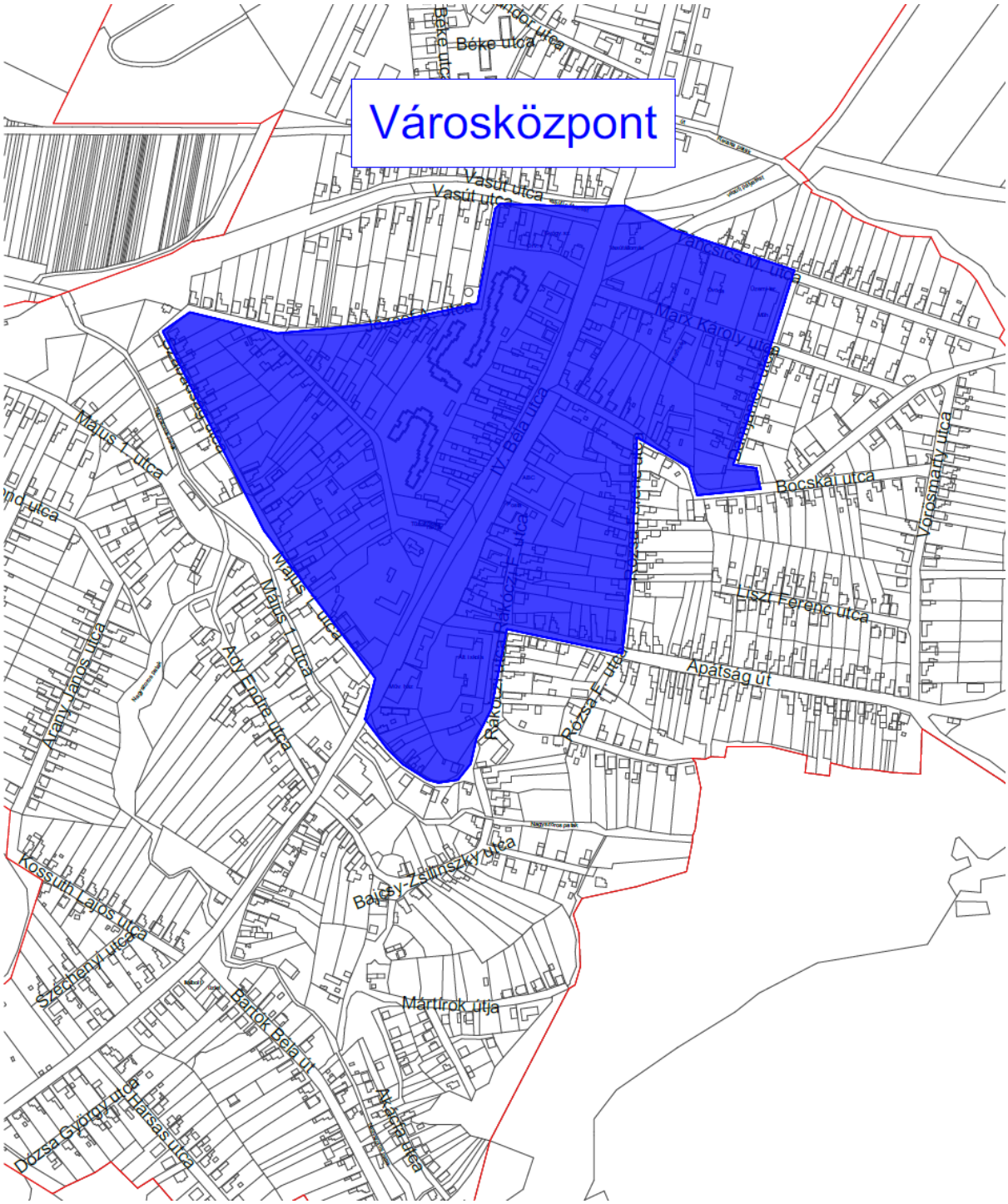

53. térkép
Városközpont térképi ábrázolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

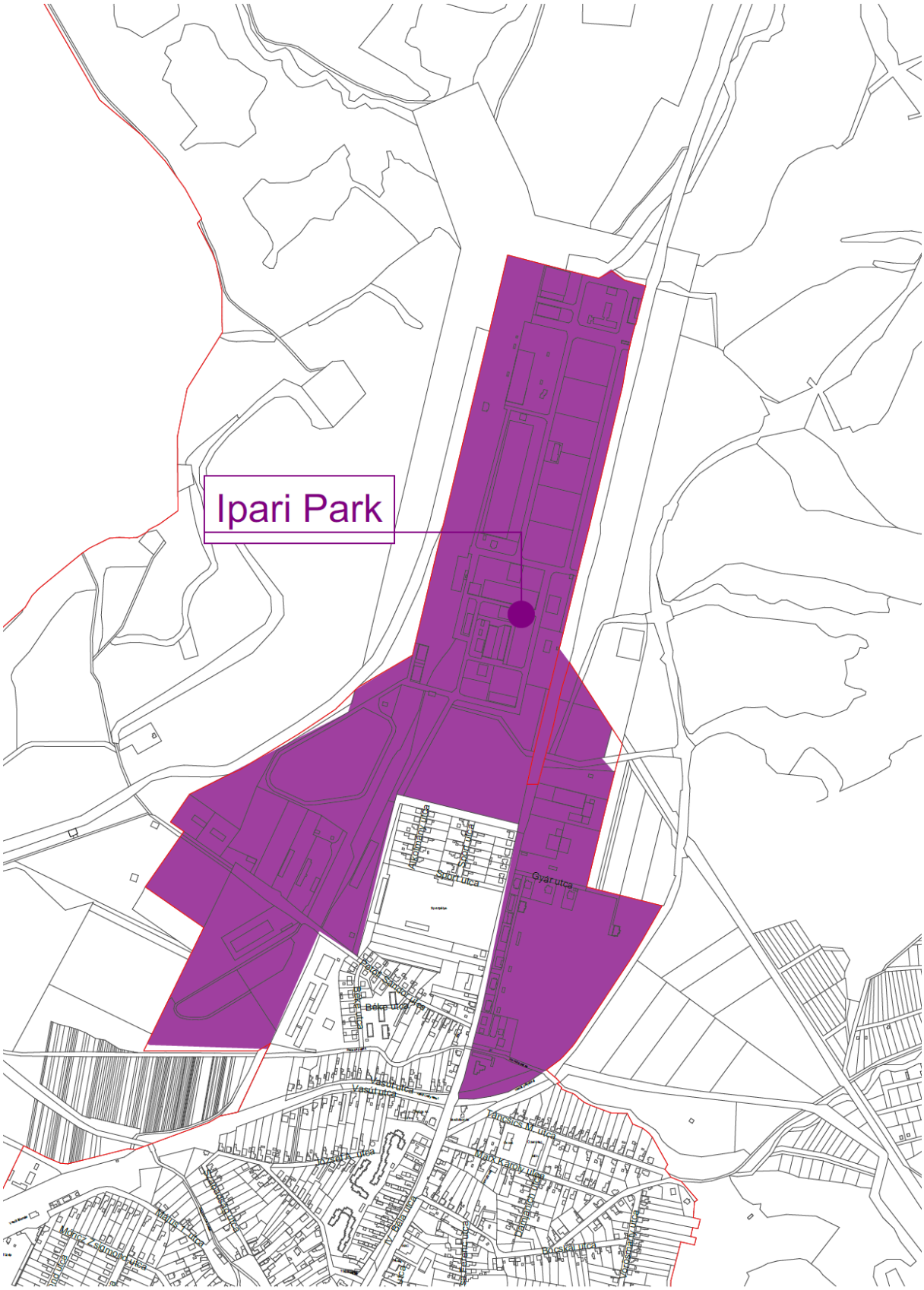

54. térkép
Gazdaságfejlesztéssel érintett akcióterület
(Forrás: Saját szerkesztés)

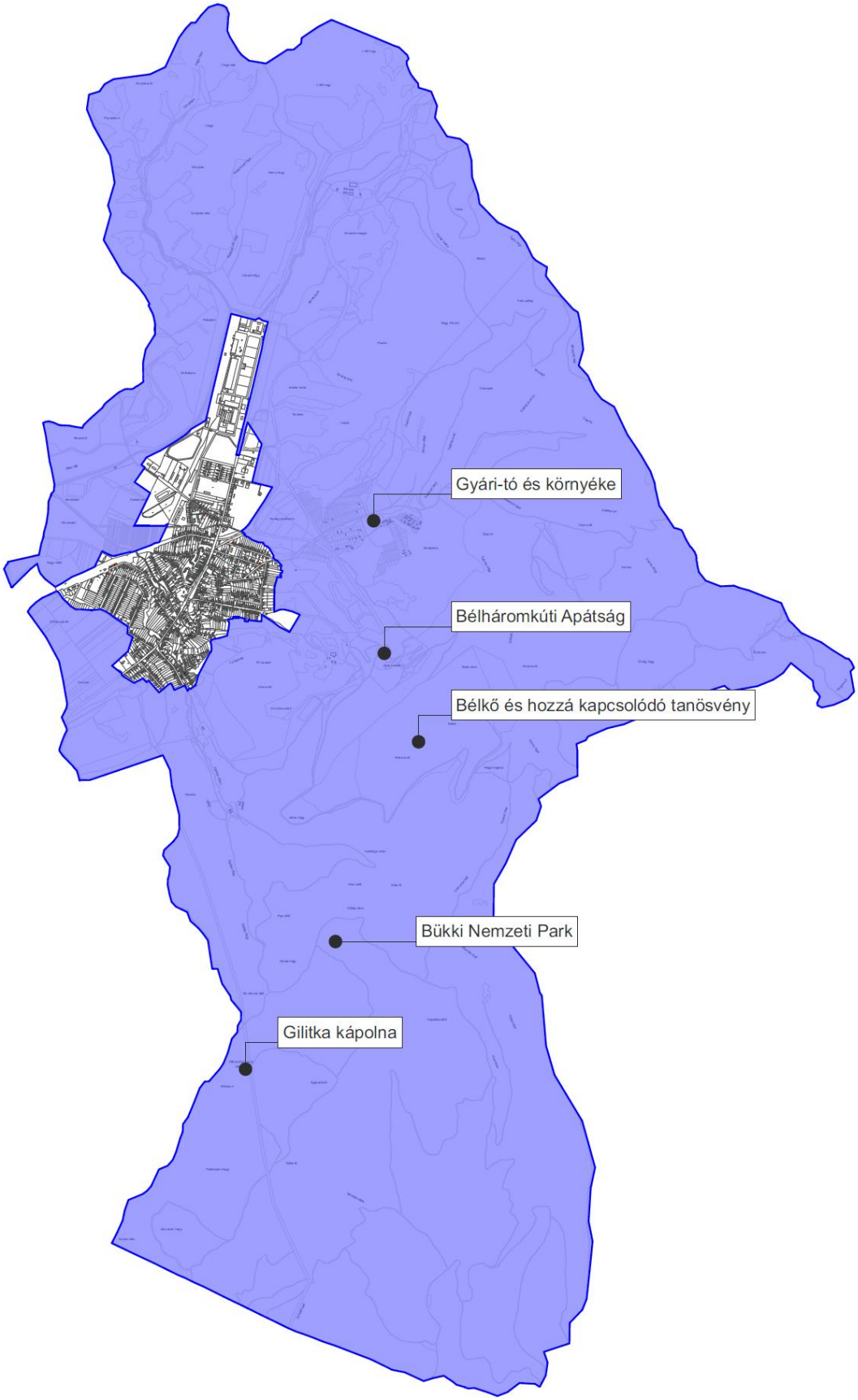

55. térkép
Turisztikai fejlesztésekkel érintett akcióterület térképi ábrázolása
(Forrás: Saját szerkesztés)

2. TÁBLÁZATOK

Belvárosi akcióterület			
Projektek	**Önk. – Önkormányzati fejl. Közszf. – Önkormányzaton kívüli közszféra Mg. – Magán fejl. Sf. – Soft beruházás**	**Becsült költségek**	**Projekt megalósulása (Igen, Nem, Részben)**
A művelődési ház átfogó felújítása	Önk.	36 Mft	Nem
Egy új, minden igényt kielégítő 500 m2 –es gazdasági szolgáltatóház építése	Mg.	100 Mft	Nem
Funkcióvesztett épületek felújítása és átalakítása új közcélú funkciók betelepítésének céljából (rendőrőrs, gyámhivatal, városmarketingiroda)	Önk.	55 Mft	Részben
Városi funkció erősítése a művelődési házzal szemben található terület parkosításával, a támfal felújításával	Önk.	25 Mft	Nem
Egyéb parkosítás, közterület fejlesztés	Önk.	35 Mft	Részben
Bölcsőde kiépítése	Önk.	80 Mft	Nem
Szelektív hulladékgyűjtési rendszer kiépítése	Önk. Mg.	300 MFt	Nem
Belterületi árokrendszer fejlesztése	Önk.	25 mft	Részben
Belterületi utak fejlesztése	Önk.	70 Mft	Részben
Roma képzések indítása	Sf.	10 Mft	Nem
Cigány közösségi intézmények és rendezvények létrejöttének segítése	Sf.	10 Mft	Nem
Informatikai infrastruktúra fejlesztése	Önk. Mg.	20 Mft	Nem
Sportlétesítmények fejlesztése	Önk. Mg.	30 Mft	Részben
Helyi kötődést segítő akciók, városmarketing, képzések	Sf.	15 Mft	Igen
Iparterület akcióterület			
Projektek	**Önk. – Önkormányzati fejl.**	**Becsült költségek**	

	Közszf. – Önkormányzaton kívüli közszféra Mg. – Magán fejl. Sf. – Soft beruházás		
Ipari tevékenységek fejlesztése - nagyvállalkozások	Mg.	1000 MFt	Részben
Kisipari tevékenységek, vállalkozások fejlesztése, támogatása - KKV	Mg.	585 Mft	Részben
Környezetbarát beruházások	Mg. Önk.	150 Mft	Részben
K+F terén történő beruházások	Mg.	250 Mft	Részben
Ipari park marketingje	Sf.	15 Mft	Részben
Apátság és Gyári tó akcióterület			
Projektek	**Önk. – Önkormányzati fejl. Közszf. – Önkormányzaton kívüli közszféra Mg. – Magán fejl. Sf. – Soft beruházás**	**Becsült költség**	
Szálláshelybővítés, korszerűsítés	Mg.	110 Mft	Nem
A vendéglátóhelyek EU követelmények színvonalára való felhozása	Mg.	75 Mft	Nem
Program kínálat javítása, rendezvények	Mg. Önk. Sf.	20 Mft	Részben
Kistérségi és települési marketing tevékenység fejlesztése	Mg. Önk. Közszf. Sf.	20 Mft	Részben
Kalandturizmusra építő turisztikai centrum	Mg.	550 Mft	Nem
A Gyári tó környékének rendezése, területhasználatának felülvizsgálata	Önk.	100 Mft	Nem
Új területek kijelölése lakóterületek és üdülőterületek céljára	Önk.	20 Mft	Nem
Az Apátságnál lévő Mária forrás rendbehozatala	Önk. Közszf.	50 Mft	Részben
Az Apátság mellett rangjához méltó fogadóterület, kiállító terem esetleg múzeum kialakítása	Önk. Mg.	300 Mft	Részben
Szabadtéri színpad kialakítása	Önk.	60 Mft	Nem
Parkolóhelyek kiépítése	Mg.	25 Mft	Részben
Utak, járdák, tanösvények és	Önk.	250 Mft	Részben

kerékpárút építése			
Tereprendezés és növénytelepítés	Önk. Közszf.	100 Mft	Részben

1. táblázat

Mutató megnevezése	Terület	Fő	% (megyei adatokhoz viszonyítva)	% (járási adatokhoz viszonyítva)
Lakónépességből a 0 évesek száma	Heves megye	2.715	-	-
	Bélapátfalvai járás	56	2,06	-
	Bélapátfalva	*17*	*0,63*	*30,36*
Lakónépességből a 1 évesek száma	Heves megye	2.668	-	-
	Bélapátfalvai járás	49	1,84	-
	Bélapátfalva	*10*	*0,37*	*20,41*
Lakónépességből a 2 évesek száma	Heves megye	2.923	-	-
	Bélapátfalvai járás	73	2,50	-
	Bélapátfalva	*20*	*0,68*	*27,40*
Lakónépességből a 3 évesek száma	Heves megye	2.989	-	-
	Bélapátfalvai járás	82	2,74	-
	Bélapátfalva	*32*	*1,07*	*39,02*
Lakónépességből a 4 évesek száma	Heves megye	3.029	-	-
	Bélapátfalvai járás	62	2,05	-
	Bélapátfalva	*15*	*0,50*	*24,19*
Lakónépességből a 5 évesek száma	Heves megye	3.012	-	-
	Bélapátfalvai járás	80	2,66	-
	Bélapátfalva	*35*	*1,16*	*43,75*
Lakónépességből a 6 évesek száma	Heves megye	2.985	-	-
	Bélapátfalvai járás	57	1,91	-
	Bélapátfalva	*19*	*0,64*	*33,33*
Lakónépességből a 7 évesek száma	Heves megye	2.931	-	-
	Bélapátfalvai járás	65	2,22	-
	Bélapátfalva	*30*	*1,02*	*46,15*
Lakónépességből a 7-14 évesek száma	Heves megye	25.008	-	-
	Bélapátfalvai járás	596	2,38	-
	Bélapátfalva	*219*	*0,88*	*36,74*
Lakónépességből a 14 évesek száma	Heves megye	3.449	-	-
	Bélapátfalvai járás	83	2,41	-
	Bélapátfalva	*26*	*0,75*	*31,33*
Lakónépességből a 15-18 évesek száma	Heves megye	15.312	-	-
	Bélapátfalvai járás	408	2,66	-
	Bélapátfalva	*144*	*0,94*	*35,29*
Lakónépességből a 19 évesek száma	Heves megye	3.915	-	-
	Bélapátfalvai járás	91	2,32	-

Mutató megnevezése	Terület	Fő	% (megyei adatokhoz viszonyítva)	% (járási adatokhoz viszonyítva)
	Bélapátfalva	*31*	*0,79*	*34,07*
Lakónépességből a 20-29 évesek száma	Heves megye	35.214	-	-
	Bélapátfalvai járás	906	2,57	-
	Bélapátfalva	*296*	*0,84*	*32,67*
Lakónépességből a 30-39 évesek száma	Heves megye	45.262	-	-
	Bélapátfalvai járás	1.268	2,80	-
	Bélapátfalva	*478*	*1,06*	*37,70*
Lakónépességből a 40-59 évesek száma	Heves megye	86.328	-	-
	Bélapátfalvai járás	2.683	3,11	-
	Bélapátfalva	*974*	*1,13*	*36,30*
Lakónépességből a 60 és több éves népesség száma	Heves megye	77.522	-	-
	Bélapátfalvai járás	2.567	3,31	-
	Bélapátfalva	*802*	*1,03*	*31,24*

2. táblázat
Lakónépesség korosztályok szerinti megbontásának adatai a 2011. évi adatok alapján
(Forrás: KSH)

Mutató megnevezése	Terület	Fő	% (megyei adatokhoz viszonyítva)	% (járási adatokhoz viszonyítva)
Lakónépességből a férfiak száma	**Heves megye**	**145.236**	**-**	**-**
	Bélapátfalvai járás	**4.241**	**2,92**	**-**
	Bélapátfalva	***1.433***	***0,99***	***33,79***
Lakónépességből a 0-14 éves férfiak száma	Heves megye	23.312	-	-
	Bélapátfalvai járás	554	2,38	-
	Bélapátfalva	*182*	*0,78*	*32,85*
Lakónépességből a 15-29 éves férfiak száma	Heves megye	27.824	-	-
	Bélapátfalvai járás	707	2,54	-
	Bélapátfalva	*235*	*0,84*	*33,24*
Lakónépességből a 30-39 éves férfiak száma	Heves megye	23.007	-	-
	Bélapátfalvai járás	663	2,88	-
	Bélapátfalva	*248*	1,08	37,41
Lakónépességből a 40-59 éves férfiak száma	Heves megye	41.735	-	-
	Bélapátfalvai járás	1.349	3,23	-
	Bélapátfalva	*475*	1,14	35,21
Lakónépességből a 60 és több éves férfiak száma	Heves megye	29.358	-	-
	Bélapátfalvai járás	968	3,30	-
	Bélapátfalva	*293*	1,00	30,27
Lakónépességből a nők	**Heves megye**	**163.646**	**-**	**-**

Mutató megnevezése	Terület	Fő	% (megyei adatokhoz viszonyítva)	% (járási adatokhoz viszonyítva)
<u>száma</u>	**Bélapátfalvai járás**	**4.737**	**2,89**	**-**
	Bélapátfalva	***1.659***	**1,01**	**35,02**
Lakónépességből a 0-14 éves nők száma	Heves megye	22.017	-	-
	Bélapátfalvai járás	501	2,28	-
	Bélapátfalva	*185*	0,84	36,93
Lakónépességből a 15-29 éves nők száma	Heves megye	26.617	-	-
	Bélapátfalvai járás	698	2,62	-
	Bélapátfalva	*236*	0,89	33,81
Lakónépességből a 30-39 éves nők száma	Heves megye	22.255	-	-
	Bélapátfalvai járás	605	2,72	-
	Bélapátfalva	*230*	1,03	38,02
Lakónépességből a 40-59 éves nők száma	Heves megye	44.593	-	-
	Bélapátfalvai járás	1.334	2,99	-
	Bélapátfalva	*499*	1,12	37,41
Lakónépességből a 60 és több éves nők száma	Heves megye	48.164	-	-
	Bélapátfalvai járás	1.599	3,32	-
	Bélapátfalva	*509*	31,83	31,83

3. táblázat
Lakónépesség nemek szerinti megbontásának adatai a 2011. évi adatok alapján
(Forrás: KSH)

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
Foglalkoztatott férfiak száma (14 éves kortól)	61 209	1 634	1 455
Foglalkoztatott nők száma (14 éves kortól)	53 120	570	564
Összes foglalkoztatott száma	**114 329**	**2 204**	**2 019**

4. táblázat
Foglalkoztatottak nemek szerint összetétele 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatott férfiak száma	28 589	583	274
A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatott nők száma	32 023	729	371
A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatottak száma	**60 612**	**1 312**	**645**

5. táblázat
A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatottak nemek szerinti száma a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
A más településre dolgozni járó foglalkoztatott férfiak száma	31 572	1 000	270
A más településre dolgozni járó foglalkoztatott nők száma	20 727	710	188
A más településre dolgozni járó foglalkoztatottak száma	**52 299**	**1 710**	**458**

6. táblázat
A más településre dolgozni járó foglalkoztatottak száma a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
Munkanélküli férfiak száma	10 304	359	113
Munkanélküli nők száma	8 609	286	94
Összes munkanélküli száma	**18 913**	**645**	**207**

7. táblázat
Munkanélküliek nemek szerinti összetétele 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

Munkáltató	Létszám (fő)	Profil
Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete	153	szociális ellátás
Bélapátfalva Város Önkormányzata; Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal	46	általános közigazgatás
Bélapátfalvai Petőfi Sándor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	33	alapfokú oktatás

Munkáltató	Létszám (fő)	Profil
Bélapátfalvi Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ	22	szociális ellátás
Heves Megyei Kormányhivatal Bélapátfalvai Járási Hivatala	20	általános közigazgatás
Százszorszép Óvoda és Bölcsőde	18	kisgyermekkori nevelés
Bélapátfalvai Művelődési Ház és Könyvtár	3	kultúra

8. táblázat
Közszféra munkáltatók Bélapátfalva településen
(Forrás: Bélapátfalva Város Önkormányzata)

Munkáltató	Létszám (fő)	Profil
Algo Textil Kft.	77	textilfeldolgozás
Tometh Fémtechnika Kft.	63	fémipar
D-P Konzorcium Kft.	34	acélszerkezet építés, bontás
Belga Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	20	élelmiszer kiskereskedelem
„SZIKRA” Fa- és Fémipari Kft.	20	fa nyílászárók gyártása, szauna technika
Fish & Food Élelmiszeripari és Kereskedelmi Kft.	19	élelmiszeripar
VITO Építőanyag-kereskedelmi, Fuvarozó és Szállítmányozási Kft.	12	fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem

9. táblázat
Magánszféra munkáltatók Bélapátfalva településen
(Forrás: Bélapátfalva Város Önkormányzata)

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
Inaktív kereső férfiak száma	35 347	1 304	443
Inaktív kereső nők száma	63 989	2 092	696
Összes inaktív kereső száma	**99 336**	**3 396**	**1 139**

10. táblázat
Inaktív keresők számának alakulása a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
Inaktív kereső férfiakból a nyugdíjasok és járadékosok száma	32 604	1 169	356
Inaktív kereső nőkből a nyugdíjasok és járadékosok száma	53 004	1 782	569
Összes inaktív keresőből a nyugdíjasok és járadékosok száma	**85 608**	**2 951**	**925**

11. táblázat
Inaktív keresőkből a nyugdíjasok és járadékosok számának alakulása 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
Az eltartott férfiak száma	38 376	944	307
Az eltartott nők száma	37 928	904	305
Összes eltartott száma	**76 304**	**1 848**	**612**

12. táblázat
2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

Mutató	Heves megye (fő)	Bélapátfalvai járás (fő)	Bélapátfalva (fő)
Az eltartott férfiakból a nappali tagozatos tanulók száma	24 815	602	201
Az eltartott nőkből a nappali tagozatos tanulók száma	23 884	606	211
Összes eltartott nappali tagozatos tanuló száma	**48 699**	**1 208**	**412**

13. táblázat
Eltartott nappali tagozatos tanulók számának alakulása a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

S.sz.	Vállalkozás neve	Székhelye	Telephely	Profil
1.	Algo Textil Kft. Alexander Goller	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1/A	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1/A	textilfeldolgozás
2.	BÉGÉP 2000 Kft. Berecz László	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	szórakoztatóipar
3.	Bélkő Nonprofit Közhaszú Kft. Kovács Ervinné	3346Bélapátfalva, IV. Béla 1.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	ipari park működtetés
4.	Berecz Trans Kft. Márton István	Bélapátfalva, Szabadság út 13.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	Szállítmányozás, logisztika

S.sz.	Vállalkozás neve	Székhelye	Telephely	Profil
5.	Bm-Komp Kft Berecz Roland	3300 Eger, Töviskes tér 9. II/8	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	kompresszortechnika
6.	D-P Konzorcium Kft. Pásztor Gyula	3346 Bélapátfalva, Szabadság út 6.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	acélszerkezet építés-, bontás
7.	ÉRV Zrt.	3700 Kazincbarcika, Tardonai út 1.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	vízgazdálkodás
8.	Ferencz Dénes	3346 Bélapátfalva, Apátság út 12.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla út 3.	vendéglátás
9.	Filipszer Kft. Pásztor Gyula	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 13/A	3346 Bélapátfalva, IV. Béla út 1.	villamos gépek, karbantartása
10.	Fish&Food Kft. Dr. Pető Béla	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 27	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 27	élelmiszeripar
11.	Ger-Wald Kft. Bárdos Gergő	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 15.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 15.	fa, parafatermék, fonottáru gyártása
12.	Gyémánt Vonal Kft. Barta Péter	3346 Bélapátfalva, Damjanich út2/A	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	őrzés-védelem
13.	Majnár Ernő	3346 Bélapátfalva, Szabadság út 5	3346 Bélapátfalva, Petőfi S út	közúti fuvarozás
14.	Multech Kft Cséke Zoltán	1144 Budapest, Szentmihályi 11.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	csomagolástechnika, élelmiszeripari gépgyártás
15.	Párlat Bt. Barta Gábor	3346 Bélapátfalva, Vasút út 36.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	pálinkafőzés
16.	Primervill Kft. Liktor Tamás	3300 Eger, Pásztorvölgy út 4.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	elektrotechnika
17.	SZIKRA Kft. Tóth László	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	fa nyílászárók gyártása, szaunatechnika
18.	Szilvás 2001 Bt. Farkas Gyula	3348 Szilvásvárad, Zrínyi 14.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	fa kültéri, eszközök gyártása
19.	Tometh Fémtechnikai Kft. Tóth Péter	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	fémipar
20.	Vito Kft.	3346 Bélapátfalva, Május 1. út 81.	3346 Bélapátfalva, Május 1. út 81.	építőanyag kereskedelem, szállítmányozás

14. táblázat
Az Ipari Parkban működő cégek
(Forrás: A BÉLKŐ Nonprofit Kft. adatszolgáltatása alapján)

Projektgazda	Pályázati konstrukció	Pályázat címe	Elnyert támogatás összege (Ft)	Támogatás intenzitása %	Támogatás éve
D-P Konzorcium Acélszerkezet Építési és Bontási Korlátolt Felelősségű Társaság	ÉMOP-1.1.1/F-11 Telephelyfejlesztés	Telephely korszerűsítés az egykori bélapátfalvai cementgyár területén.	79 847 683 .- HUF	50 %	2012.
	GOP-2.1.1-08/A Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése	Technológia fejlesztés a D-P Konzorcium Kft.-nél	3 259 836 .- HUF	40%	2008.
	GOP-2.1.1-09/A/2 Mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai fejlesztése	Technológiai korszerűsítés a D-P Konzorcium Kft. fémmegmunkálási tevékenységben.	20 224 037 .- HUF	40%	2010.
	GOP-2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	Technológiai fejlesztés a D-P Konzorcium Kft.-nél	10 980 000 .- HUF	40%	2012.
	TÁMOP-6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális színterek	Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok a D-P Konzorcium Kft-nél	8 640 330 .- HUF	100%	2012.
	TÁMOP-2.1.3.A-12/1 Munkahelyi képzések támogatása mikro- és kisvállalkozások számára a konvergencia régióban	Képzések a D-P Konzorcium Kft-nél	6 861 000 .- HUF	100%	2012.
"ALGO-TEXTIL" Újrahasznosítási és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	ÉMOP-1.1.1/F-11 Telephelyfejlesztés	Textil újrafeldolgozó- és raktárcsarnok építés az Algo-Textil Kft-nél	79 326 179 .- HUF	50 %	2012.
	ÉMOP-1.1.1/F Telephelyfejlesztés	Kapacitásbővítéshez kapcsolódó textil újrahasznosító üzemcsarnok építése az Algo-Textil Kft-nél	69 727 571 .- HUF	50 %	2010.
	GOP-2.1.1-09/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-,kis- és	Textil újrahasznosító üzem kapacitásbővítő beruházása	67 440 014 .- HUF	50 %	2009.

Projektgazda	Pályázati konstrukció	Pályázat címe	Elnyert támogatás összege (Ft)	Támogatás intenzitása %	Támogatás éve
	középvállalkozások számára				
BOROSVILL Villanyszerelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	ÉMOP-1.1.1/FB-13 Telephelyfejlesztés és Ipartelepítés a területi kohézióért	Gyártóműhely és raktárcsarnok fejlesztés a Borosvill Kft-nél	59 834 133 .- HUF	70%	2014.
BM-KOMP Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	ÉMOP-1.1.1/F Telephelyfejlesztés	Szerelő- és raktárbázis kialakítása a sűrített levegős rendszerek kivitelezéséhez és szervizeléséhez a BM-KOMP Kft-nél	10 096 828 .- HUF	50%	2010.
BERECZ TRANS Korlátolt Felelősségű Társaság	ÉMOP-1.1.1/FB-13 Telephelyfejlesztés és Ipartelepítés a területi kohézióért	Telephelykorszerűsítés és gyártórész kialakítás a Berecz Trans Kft-nél	23 142 490 .- HUF	70%	2014.
Szikra Ajtó-Ablak Korlátolt Felelősségű Társaság	ÉMOP-1.1.1/FB-13 Telephelyfejlesztés és Ipartelepítés a területi kohézióért	Telephelyfejlesztés a Szikra Ajtó-Ablak Kft-nél	49 352 146 .- HUF	70%	2014.
"SZIKRA" Fa- és Fémipari Kft.	GOP-2.1.1/A Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése	A Szikra Kft. technológiai fejlesztése	7 726 000 .- HUF	30%	2007.
	TÁMOP-6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális színterek	Egészségprogram a Szikra Kft-nél	9 746 792 .- HUF	100%	2012.
	GOP-2.2.3-08 E-kereskedelem és egyéb e-szolgáltatások támogatása	Informatikai fejlesztés a Szikra Kft-nél	9 895 000 .- HUF	50%	2009.
	GOP-2.2.1-08/2 Vállalati folyamatmenedzsment támogatása	Belső informatikai fejlesztés a Szikra Kft-nél	9 955 000 .- HUF	50%	2009.
AGRIA	GOP-2.1.1-08/A	Pénzügyi szolgáltatás	2 443	40%	2008.

Projektgazda	Pályázati konstrukció	Pályázat címe	Elnyert támogatás összege (Ft)	Támogatás intenzitása %	Támogatás éve
Bélapátfalva Takarékszövetkezet	Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése	korszerűsítése számítástechnikai fejlesztéssel a bélapátfalvi és a kazincbarcikai kistérség aprófalvaiban	000 .- HUF		
"TOMETH" Fémtechnika Kft.	GOP-2.1.1-08/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára	A Tometh Kft. komplex technológiai fejlesztése	48 455 570 .- HUF	40%	2008.
	GOP-2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	CNC megmunkáló központ beszerzése	27 650 000 .- HUF	50%	2009.
	GOP-1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére	Innovációs eredmény hasznosítása	24 935 576 .- HUF	65%	2011.
	GOP-2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése	Megmunkáló központ beszerzése	20 000 000 .- HUF	39%	2011.
	TÁMOP-6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális színterek	Egészségfejlesztési programok a TOMETH Kft-nél	9 650 408 .- HUF	100%	2012.
BE-L-GA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	GOP- 2.1.1-10/A Mikro- és kisvállalkozások technológiai fejlesztése	Technológiai fejlesztés a BE-L-GA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft-nél	3 573 911 .- HUF	37%	2010.
HESI Sütőipari Kft.	GOP-2.1.1-10/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és	Tevékenységfejlesztés a HESI-nél	38 400 751 .- HUF	36%	2011.

Projektgazda	Pályázati konstrukció	Pályázat címe	Elnyert támogatás összege (Ft)	Támogatás intenzitása %	Támogatás éve
	középvállalkozások számára				
	GOP-2.2.1. Vállalati folyamat-menedzsment támogatása	A HESI Kft-nél vállalatirányítási rendszer bevezetése, 3 célterület fejlesztése	6 264 417 .- HUF	50%	2008.
SAS ÉS TÁRSA 2002. KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG	GOP-2.1.1-11/M Mikrovállalkozások fejlesztése	Sas és Társa 2002 Korlátolt Felelősségű Társaság szolgáltatási körének bővítése gépvásárlás révén	4 495 000 .- HUF	45%	2013.
	GOP-2.1.1-11/M Mikrovállalkozások fejlesztése	Sas és Társa 2002 Kft. üzleti környezetének minőségi fejlesztése infrastrukturális beruházás révén	4 500 000 .- HUF	45%	2012.
Dorkó Tamás Egyéni Vállalkozó	TÁMOP-2.3.6.B-12-1/7 Fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása a konvergencia régiókban	Vállalkozás indítása Bélapátfalván	3 000 000 .- HUF	90%	2014.
Pelyhe Zsolt egyéni vállalkozó	GOP-2.1.1-11/M Mikrovállalkozások fejlesztése	Üzlethelyiség kialakítása	2 443 639 .- HUF	45%	2012.

15. táblázat
Vállalkozások által megvalósított beruházások a településen

Projektgazda	Nyertes pályázat azonosítója	Pályázat címe	Elnyert támogatás összege (Ft)	Projekt összköltsége(Ft)	Projekt rövid tartalma	Projekt hatása
Bélapátfalva Város Önkormányzata	100008205 K	Bélapátfalva, útépítés és felszíni vízelvezetés építési munkái (Móricz Zsigmond utca)	4 000 000	43 281 860	útépítés és felszíni vízelvezetés építési munkái	Biztonságosabb közlekedés

Projektgazda	Nyertes pályázat azonosítója	Pályázat címe	Elnyert támogatás összege (Ft)	Projekt összköltsége(Ft)	Projekt rövid tartalma	Projekt hatása
Bélapátfalva Város Önkormányzata	100002508D	Önkormányzati ingatlan felújítás	3.448.217	4.926.025	Nyílászárók cseréje, szigetelés	Az ingatlan további hasznosításra vált alkalmassá
Bélapátfalva Város Önkormányzata	10000128K	Ravatalozó felújítása	12.504.100	17.863.000	Közművek, nyílászárók, tetőszerkezet cseréje, előtér burkolása	kulturált körülmény, a kor követelményeinek megfelelő
Bélapátfalva Város Önkormányzata	100000809U	Béke utca felújítása	6.393.639	12.787.279	Burkolat felújítás	Biztonságosabb közlekedés
Bélapátfalva Város Önkormányzata	KKK KÖZL-BIZT-2008/2	Sárga villogó berendezés és gyalogos átkelőhely létesítése	15.000.122	17.020.122	Gyalogos-átkelőhely, sárga villogó létre-hozása	Biztonságosabb közlekedés
Bélapátfalva Város Önkormányzata	ÉMOP 4.1.1/A-2008-0045	Egészségház II. ütem	120.121.419	133.468.243	Egészség-ház emeletének beépítése	Járóbeteg szakellátás megoldott
Bélapátfalva Város Önkormányzata	ÉMOP 3.1.2/B-2008-0025	Kossuth L. utca útfelújítása és Móricz Zs. útépítése	53.429.220	59.365.800	útfelújítás, útépítés	Megvalósult az elkerülő út
Bélapátfalva Város Önkormányzata	ÉMOP 4.3.1/2/2F-2f-2009-0002	Bélapátfalvai Óvoda korszerűsítése	49.111.785	54.568.651	Nyílászárók, tetőszerkezet cseréje, homlokzat-szigetelés	Akadálymentessé vált az óvoda
Bélapátfalva Város Önkormányzata	ÉMOP 4.2.1/B-2f-2010-0002	Bölcsődei szolgáltatás létrehozása Bélapátfalván és kistérségéb	42.399.284	4.711.031	Bölcsőde épületének kialakítása	Megoldott lett a bölcsődei ellátás a kistérségben

Projektgazda	Nyertes pályázat azonosítója	Pályázat címe	Elnyert támogatás összege (Ft)	Projekt összköltsége(Ft)	Projekt rövid tartalma	Projekt hatása
		en				
Bélapátfalva Város Önkormányzata	ÉMOP3.1.2/B-09-2009-0011	Petőfi utca útfelújítása	50.321.911	55.913.235	Burkolat és gyalogos-járda felújítása	Biztonságosabb közlekedés
Bélapátfalva Város Önkormányzata	ÉMOP2.1.1/B-12-2012-0036	Vallási örökség bemutatása a Béla-pátfalvi Apátságnál	99.504.465	99.504..465	Parkoló, sétány építés	Vallási kultúrtörténeti emlékhely megőrzése, bemutatása

16. táblázat
Bélapátfalva Város Önkormányzata által megvalósított projektek
(Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

Év	Fő
2005	58
2006	53
2007	50
2008	62
2009	53
2010	62
2011	59
2012	61
2013	53
2014	74

17. táblázat
Közmunka programba bevontak száma Bélapátfalva településen
(Forrás: Bélapátfalva Önkormányzatának nyilvántartása)

Sorszám	Bérlemény címe	Hrsz	Bérlemény komfortfokozata
1.	Bélapátfalva, Bajcsy-Zs. út 25.	315	2 szoba, komfort nélküli
2.	Bélapátfalva, Gyár út 5. 1/1.	1001/3	3 szoba komfort
3.	Bélapátfalva, Bajcsy-Zs. út 16.	377/2	1 szoba komfort nélküli
4.	Bélapátfalva, II Rákóczi út 2.	116/2	3 szoba összkomfort

Sorszám	Bérlemény címe	Hrsz	Bérlemény komfortfokozata
5.	Bélapátfalva, Mártírok út 8.	425	1 szoba komfort
6.	Bélapátfalva, József A. út 10. 18. lph fsz 1.	840/4	2 szoba összkomfort
7.	Bélapátfalva, József A. út 10. 19. lph 1/2.	840/4	2 szoba összkomfort
8.	Bélapátfalva, Gyár út 5. fsz 3.	1001/3	2 szoba komfort
9.	Bélapátfalva, Mártírok út 8.	425	3 szoba komfort
10.	Bélapátfalva, Szabadság u 2. 7. lph 2/2.	840/2	1 szoba összkomfort
11.	Bélapátfalva, Akácfa út 18.	455/1	2 szoba komfort
12.	Bélapátfalva, Gyár út 5. 1/5.	1001/3	1 szoba komfort
13.	Bélapátfalva, Gyár út 5. fsz 1.	1001/3	3 szoba összkomfort
14.	Bélapátfalva, Szabadság út 25. lph 1/2.	840/2	1 szoba összkomfort

18. táblázat
Önkormányzati bérlakások
(Forrás: Bélapátfalva Önkormányzatának nyilvántartása)

Művelési ág	Terület (ha)	Település területéhez viszonyítva (%)
erdő	2 332,8	63,7
gyep (legelő)	548,6	15,0
gyep (rét)	25,7	0,7
gyümölcsös	0,1	0,0
kert	19,5	0,5
kivett	522,6	14,3
szántó	213,7	5,8
szőlő	0,2	0,0

19. táblázat

beépítésre szánt területek		**tervezett**	
	területfelhasználás	ha	%
	kisvárosias	2,77	0,07
	kertvárosias	38,79	0,96
Lakóterület	falusias	69,05	1,71
Vegyes	településközpont	17,39	0,43
	kereskedelmi-szolgáltató	4,85	0,12
Gazdasági	ipari	65,93	1,63
Üdülő	hétvégi házas	19,96	0,49
	sport	4,89	0,12
	szociális	2,45	0,06
	turisztikai	132,94	3,28
	szennyvíztisztító	3,88	0,10
	temető	2,58	0,06
	egyéb	20,70	0,51
beépítésre szánt összesen		**386,18**	**9,54**

20. táblázat

beépítésre nem szánt területek		**tervezett**	
	területfelhasználás	ha	%
	kötöttpályás	19,10	0,47
	közút	504,13	12,45
Zöld	közpark, közkert	5,16	0,13
Erdő	védelmi/ gazdasági/ közjóléti	2604,81	64,34
Mezőgazdasági	kertes	0,16	0,01
	általános, szántó	136,77	3,38
	általános, rét	386.46	9,55
	mezőgazdasági üzemi	5,49	0,14
Vízgazdálkodási	állandó, ideiglenes	16,36	0,40
beépítésre nem szánt összesen		**3662,08**	**90,46**
igazgatási terület összesen		**4048,26**	**100,00%**

21. táblázat

művelési ág	földrészletek száma	alrészletek száma	összes alrészlet terület (m2)	legkisebb alrészlet terület (m2)	legnagyobb alrészlet terület (m2)	átlagos alrészlet terület (m2)
erdő	81	104	23328099	299	2907089	224309
gyep (legelő)	211	262	5485962	37	454233	20939
gyep (rét)	21	23	257359	1476	46010	11190
gyümölcsös	1	1	903	903	903	903
kert	233	233	195116	200	1868	837
kivett	1480	1480	5225790	4	852288	3531
szántó	255	290	2136981	4	107938	7369
szőlő	1	1	1600	1600	1600	1600

22. táblázat

azonosító	név	Helyrajzi szám
76531	Kelemenszéke, nyugati halomcsoport	0136
84405	Peresznye- lápa	0136
84401	Koros- kő	0212, 0211, 0206, 071, 070

23. táblázat

azonosító	név	rendelet	helyrajzi szám
42904	Ciszterci nemzetségi monostor	46752/1972. MM	0185/1
33211	Töröksánc	1620-121/1951 KM	0164/1, 0170/2, 0136, 0135, 0128/2

24. táblázat

	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Összes szolgáltatott víz mennyisége (m^3/év)	118.000	116.000	110.000	99.000	99.000	95.000
Ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	826	813	797	793	792	828
Vezeték hossza (km)	16	17	23	23	32	28

25. táblázat

	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Összes elvezett szennyvíz mennyisége (m^3/év)	103.000	101.000	96.000	86.000	95.000	86.000
Szennyvízhálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	701	698	700	700	725	765
Csatorna hossza (km)	7	8	8	8	16	16

26. táblázat

TR állomás száma	TR állomás megnevezése	Tr. állomás típusa	Tr. gép teljesítménye
35606	Bélapátfalva Máv Állomás	BOTR	
93174	Bélapátfalva Halfeldolgozó (Pető Kft.)	BOTR	
93172	Bélkő KHT	ÉHTR	
35601	Bélapátfalva Bartók Béla tér 1.tr.	VOTR	
93173	Bélapátfalva Szennyvíztelep	BOTR	

TR állomás száma	TR állomás megnevezése	Tr. állomás típusa	Tr. gép teljesítménye
35620	Bélapátfalva Volán (NYP Kft.)	BOTR	
35611	Bélapátfalva, Petőfi u (Szociális otthon) 11.tr	BOTR	
93176	Bélapátfalva Telekessy	FOTR	
35613	Bélapátfalva Pékség 13.tr.	BOTR	
35610	Bélapátfalva Gyógyszertár 10.tr.	BOTR	
35604	Bélapátfalva Bocskai utca 4.tr.	BOTR	
35608	Bélapátfalva Arany János utca 8.tr	BOTR	
35618	Bélapátfalva Gázfogadó (GOV)	BOTR	
35603	Bélapátfalva, Trafóházház 3.tr.	BOTR	
35607	Bélapátfalva Táncsics Mihály utca 7.tr.	BOTR	
35622	Bélapátfalva, Szikra Kft.	BOTR	
35623	Bélapátfalva, BÉCEM Kőbánya	BOTR	
35602	Bélapátfalva IV. Béla út Polg.Hiv 2	ÉHTR	
93175	Bélapátfalva Mária forrás	BOTR	
35616	Bélapátfalva Pünkösd	BOTR	
35609	Bélapátfalva Rákóczi Ferenc utca 9.tr.	BOTR	
35612	Bélapátfalva Gyári tó 12.tr.	BOTR	

27. táblázat

	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Összes szolgáltatott gáz mennyisége (m^3/év)	2.048.000	1.865.000	1.847.000	1.532.000	1.641.000	1.539.000
Gázhálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	953	969	1.015	966	954	917
Gázhálózat hossza (km)	20	21	21	21	21	21

28. táblázat

	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Lakossági:	960	965	953	969	1.015	966	954	917
Nem lakossági	68	70	73	68	69	71	69	68
Összesen	1.028	1.035	1.026	1.037	1.084	1.037	1.023	985

29. táblázat

	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Összesen: (em^3/év)	2.187	1.905	2.048	1.865	1.847	1.532	1.641	1.539

30. táblázat

Művelési ág	AK/ha
Szántó	12,93
Szőlő	10,40
Gyümölcsös	20,90
Kert	20,83
Rét	18,33
Legelő	2,59
Fásított terület	-

31. táblázat

Pontszám/lelőhelykód	*EVO Y (m)*	*EVO X (m)*
100105005	*Bélapátfalva, Bélkő*	
1	*748117.42*	*300252.21*
2	*748132.54*	*300504.05*
3	*748148.47*	*300526.24*
4	*748404.51*	*300824.53*
5	*748489.87*	*300903.41*
6	*748762.99*	*301116.12*
7	*748756.14*	*301128.48*
8	*748840.74*	*301207.27*
9	*748892*	*301221.1*
10	*749041.01*	*301317.08*
11	*749146.01*	*301430.07*
12	*749291.02*	*301526.05*
13	*749449.98*	*301145.04*
14	*749455.96*	*300976.05*
15	*749345.96*	*300983.06*
16	*749234.1*	*300925.57*
17	*749159.96*	*300911.08*
18	*749078.96*	*300891.09*
19	*748998.7*	*300856.45*
20	*749044.96*	*300674.83*

Pontszám/lelőhelykód	EVO Y (m)	EVO X (m)
21	748941.94	300615.12
22	748862.94	300583.13
23	748.737.31	300457.53
24	748443.45	300354.3
25	748334.26	300334.31
26	748232.33	300286.9
100105006	Bélapátfalva, Vanna-rét	
1	749585.1	302362.99
2	749697.08	302250.99
3	749707.18	302190.72
4	749711.07	302114.99
5	749809.05	301979.98
6	749926.73	301943.47
7	749995.06	302112.96
8	749869.1	302499.96
9	749832.11	302515.96
10	749773.11	302518.97
11	749722.11	302491.98
100105007	Bélapátfalva, Bélkőhát	
1	748711.91	300263.15
2	748833.92	300411.13
3	749180.94	300720.09
4	749220.94	300724.08
5	749265.94	300777.08
6	749316.95	300811.07
7	749339.94	300806.07
8	749351.94	300772.07
9	749382.94	300783.06
10	749405.95	300837.06
11	749351.95	300882.06
12	749129.95	300836.09
13	749024.94	300695.1
14	748659.93	300446.15
15	748610.92	300394.16
100105009	Bélapátfalva, Kisköves-tető	
1	747931.03	301220.21
2	747806.02	301132.72
3	747651.02	301077.74
4	747676.01	300994.74
5	747754	300912.23
6	747740.4	300852.54
7	747675.19	300769.55
8	747425.79	300697.57
9	747384.08	300625.38

Pontszám/lelőhelykód	*EVO Y (m)*	*EVO X (m)*
10	*747297*	*300736.29*
11	*747260.01*	*300815.29*
12	*747230.52*	*300933.29*
13	*747204.03*	*301015.79*
14	*747181.03*	*301065.29*
15	*747206.54*	*301125.48*
16	*747261.05*	*301249.18*
17	*747320.86*	*301387.27*
18	*747500.56*	*301461.14*
19	*747688.77*	*301534.92*
20	*747823.85*	*301438.21*
21	*747897.34*	*301294.51*
100105010	*Bélapátfalva, Puszta-szőlő*	
1	*748116.1*	*301745.5*
2	*748098.6*	*301753.7*
3	*748084.5*	*301759.2*
4	*748077.3*	*301761.2*
5	*748051.7*	*301765.3*
6	*748023.9*	*301769.6*
7	*747998.4*	*301772.5*
8	*747977.9*	*301776.2*
9	*747941.3*	*301784.4*
10	*747918*	*301792.2*
11	*747835.1*	*301838.2*
12	*747813.1*	*301846.9*
13	*747779.1*	*301991.1*
14	*747786.1*	*301993.2*
15	*747796.1*	*301995.2*
16	*747801.9*	*301997.9*
17	*747813.1*	*302001.2*
18	*747819.1*	*302000.2*
19	*747830.1*	*301995.2*
20	*747835.1*	*301995.7*
21	*747838.1*	*302001*
22	*747842.1*	*30228.7*
23	*747846.1*	*302014.2*
24	*747856.1*	*302020.5*
25	*747859.6*	*302042.2*
26	*747856.8*	*302054.2*
27	*747858.1*	*302063.7*
28	*747857.3*	*302067*
29	*747849.1*	*302074.2*
30	*747846.6*	*302078.7*
31	*747849.1*	*302092.9*

Pontszám/lelőhelykód	*EVO Y (m)*	*EVO X (m)*
32	*747855.1*	*302100.4*
33	*747858.9*	*30204.9*
34	*747869.1*	*302103.2*
35	*747885.1*	*302093.2*
36	*747942.1*	*302074.7*
37	*747952.1*	*302073*
38	*747962.1*	*302079.2*
39	*747958.1*	*302082.5*
40	*747952.1*	*302091.2*
41	*747946.1*	*302104.2*
42	*747943.1*	*302120.7*
43	*747947.1*	*302126.2*
44	*747953.1*	*302129.2*
45	*747966.1*	*302127.2*
46	*747971.6*	*302127.2*
47	*747978.1*	*302131.2*
48	*747989.1*	*302125.2*
49	*747995.1*	*302124.7*
50	*748009.1*	*302125.2*
51	*748033.3*	*302109.2*
52	*748190.1*	*302220.2*
53	*748248.1*	*302164.2*
54	*748285.1*	*302111.1*
55	*748306.6*	*302069.6*
56	*748277.6*	*301959.2*
57	*748368.4*	*301835.4*
58	*748209.6*	*301747.4*

32. táblázat

BELSŐ TÉNYEZŐK			
ERŐSSÉGEK		**GYENGESÉGEK**	
TÁRSADALOM	1. Viszonylag kis kiterjedésű szegregátum 2. Pozitív vándorlási mutatók 3. A helyi lakosság körében nagy a fejlesztések támogatottsága	**TÁRSADALOM**	1. Állandó és lakónépesség folyamatos csökkenése 2. Csökkenő gyermeklétszám a településen és az oktatási intézményekben 3. Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló lakosság részarányának folyamatos növekedése 4. A lakosság iskolázottsága az országos és megyei átlaghoz képest alacsony szintű, a képzett, fiatal korosztály elvándorlása („agyelszívás”) jellemző

GAZDASÁG	4. Tradicionális ipari terület 5. Viszonylagosan jó ismertséggel rendelkező Ipari Park, fejlődő, dinamikus terület 6. Zöld- és barnamezős területek rendelkezésre állása a gazdaság fejlesztésére 7. Az Ipari Parkba betelepült gazdasági szereplők növekvő pályázati aktivitása és sikeressége 8. Az önkormányzat jó partnersége a gazdasági szektorral	GAZDASÁG	5. Idegenforgalom, turizmus alacsony intenzitása, kihasználtsága 6. Minőségi kereskedelmi, vendéglátóegységek és szálláshelyek hiánya 7. 50 főnél többet foglalkoztató vállalkozások és munkahelyek hiánya 8. Az Ipari Park továbbfejlesztését célzó beruházások elmaradtak 9. Gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódó főutaktól való távolság 10. Városmarketing hiánya
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	9. Járási, kistérségi központ - ennek megfelelő kiaknázása elengedhetetlen 10. Az egészségügyi alapellátás teljes körűen biztosított, infrastrukturális feltételei megfelelőek 11. Közszolgáltatások megszervezettek és kiépítettek 12. Víz, gáz, szennyvíz, áram, telefon, kábeltévé és internet elérése biztosított	TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	11. A járásközponti meghatározó funkció viszonylag gyenge - az egyes funkciók további erősítése szükséges 12. A közszolgáltatások, a közigazgatási egységek több telephelyen működnek, nem áll rendelkezésre olyan épület, ahol ezeket közösen lehetne működtetni 13. Kevés a parkolóhely a városban, leromlott állagú utak, járdák jelenléte, kerékpárút hiánya 14. Megújuló energia alkalmazásának hiánya
FIZIKAI KÖRNYEZET	13. Műemléképületek jelenléte 14. Jelentős kiterjedésű, országos jelentőségű természetvédelmi területek (Bükki Nemzeti Park) 15. Nincs jelentős környezetszennyezés 16. Rekreációra alkalmas területek nagy száma és viszonylag jó minősége (Gyári tó) 17. A csendes vidéki élet feltételei adottak	FIZIKAI KÖRNYEZET	15. Kiépített rekreációs helyek száma kevés 16. Lakóövezet összemosódás az ipari területtel, lakó és ipari terület váltakozása, védősávok szerény jelenléte 17. Régészetileg nem jól kutatott területek, melyek problémát okozhatnak a beruházásoknál

33. táblázat

KÜLSŐ TÉNYEZŐK			
LEHETŐSÉGEK		VESZÉLYEK	
TÁRSADALOM	1. Történelmi, kulturális értékek erősítése, fejlesztése hatékonyabb turisztikai kihasználása (vallási turizmus), a helyi civilek erősítése 2. Foglalkoztatásra alkalmas, bevonható inaktív (főként szakképzetlen) népesség a vállalkozások betelepülése esetén	TÁRSADALOM	1. Képzetlen munkaerő növekedése, emelkedő szociális juttatások 2. Esélyegyenlőség romlása általánosságban és különösen a foglalkoztatásban (különösen a nők és a romák esetében) 3. Társadalmi szegregációs folyamatok felerősödése, a szegregátum kiterjedésének növekedése 4. Felsőfokú iskolai képzettséggel rendelkező lakosság elvándorlása

GAZDASÁG	3. Vállalkozási kedv növekedése, növekvő befektetési érdeklődés az Ipari Park iránt 4. A jól hasznosítható szabad (barna- és zöldmezős) területek, iparterület fejlesztése, minőségi ipari termelés feltételeinek megteremtése (infrastruktúra, megközelíthetőség továbbfejlesztése) 5. Vállalkozások betelepülésének támogatása, mely által a munkahelyek számának növekedése várható	GAZDASÁG	5. Befektetői érdeklődések elmaradása 6. Magántőke korlátozott rendelkezésre állása 7. Munkahelyek megszűnése miatt tovább csökken a foglalkoztatottság 8. A pályázatokhoz szükséges önerő hiánya 9. A turisztikai beruházások csak korlátozott mértékben tudnak megvalósulni 10. Az önkormányzati költségvetése kormányzati politikának való kitettsége
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	6. A meglévő humán intézményi rendszer fejlesztési lehetőségeinek kiaknázása (alapellátás, óvoda, bölcsőde, iskola, gyermekjóléti és szociális szolgáltatások) 7. A szociális ellátórendszerben működő mintaintézmény (Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete) továbbfejlesztése	TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	11. Régóta esedékes infrastrukturális (út. járda, intézmények felújítása) beruházások egyszerre jelentkeznek 12. Közlekedési problémák felerősödése, vasúti közlekedés megszűnése
FIZIKAI KÖRNYEZET	8. A jelentős természetvédelmi területek komoly idegenforgalomi beruházások kialakítását teszik lehetővé 9. Lakóterületek fejlesztési lehetőségeinek kiaknázása, közterek, zöldterületek és rekreációs terek kialakítására rendelkezésre álló területek adottságainak kihasználása	FIZIKAI KÖRNYEZET	13. Ipari fejlesztések hatására növekedhet a környezeti terhelés, mely negatív hatással lehet a város lakóövezetére

34. táblázat

Probléma megnevezése		Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
TÁRSADALOM	1. Évről évre csökkenő lakosságszám	x	x		nagy	nehezen
	2. A halálozások száma meghaladja az élveszületések számát (természetes fogyás)	x	x		nagy	nehezen
	3. Elöregedő lakosság	x	x		nagy	nehezen
	4. A szegregátumban élő etnikai kisebbség növekvő aránya		x		nagy	nehezen
	5. Magas a legfeljebb általános iskola 8. osztályt végzettek aránya		x	x	nagy	nehezen

	Probléma megnevezése	Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
	6. Alacsony az egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya		x	x	nagy	nehezen
	7. A felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők elvándorlása	x	x	x	nagy	nehezen
	8. Fizikai foglalkozásúak nagy arányú munkanélkülisége	x	x	x	nagy	nehezen
	9. Magas a segélyezettek, támogatásban részesülők száma	x	x	x	nagy	nehezen
	10. A település délkeleti részén kialakult szegregátum	x	x	x	nagy	nehezen
	11. Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló lakosság részarányának folyamatos növekedése	x	x	x	nagy	nehezen
	12. A települési civil, közösségi élet viszonylag alacsony szintje			x	közepes	közepesen
GAZDASÁG	1. Alacsony az adófizető magánszemélyek száma		x		nagy	nehezen
	2. Az egy főre jutó nettó belföldi jövedelem nagysága		x		nagy	nehezen

	Probléma megnevezése	Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
	viszonylag alacsony a településen					
	3. Turisztikai, kulturális értékek jelenlétének nem hatékony kihasználása, idegenforgalom alacsony intenzitása	x		x	nagy	közepesen
	4. 50 főnél többet foglalkoztató vállalkozások és munkahelyek hiánya	x	x	x	nagy	nehezen
	5. A primer szektorban regisztrált vállalkozások alacsony száma	x	x	x	nagy	nehezen
	6. Minőségi kereskedelmi, vendéglátóegységek és szálláshelyek hiánya	x		x	nagy	közepesen
	7. Gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódó főutaktól való távolság		x	x	nagy	nehezen
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	1. A bölcsödében, óvodában, iskolában csökkenő gyermeklétszám	x	x	x	nagy	nehezen
	2. Gimnázium, szakközép és szakképzőiskola hiánya		x	x	nagy	nehezen
	3. A közszolgáltatások, a közigazgatási egységek több telephelyen működnek, nem áll rendelkezésre olyan			x	nagy	nehezen

Probléma megnevezése		Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
	épület, ahol ezeket közösen lehetne működtetni					
	4. Kevés a parkolóhely a városban, leromlott állagú utak, járdák jelenléte, kerékpárút hiánya			x	Közepes	közepesen
	5. Megújuló energia alkalmazásának hiánya			x	közepes	közepesen
	6. A település autópályától való távolsága		x	x	nagy	nehezen
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Kiépített rekreációs helyek száma kevés			x	közepes	könnyen
	2. Lakóövezet összemosódása az ipari területtel, lakó és ipari terület váltakozása, védősávok szerény jelenléte			x	alacsony	közepesen
	3. Régészetileg nem jól kutatott területek, melyek problémát okozhatnak a beruházásoknál		x		nagy	nehezen

35. táblázat

Érték megnevezése		Hasznosság mértéke
TÁRSADALOM	1. Viszonylag kis kiterjedésű szegregátum	nagy
	2. Pozitív vándorlási mutatók	nagy
GAZDASÁ	1. Tradicionális ipari terület	nagy
	2. Viszonylagosan jó ismertséggel rendelkező Ipari Park, fejlődő, dinamikus terület	nagy

Érték megnevezése		Hasznosság mértéke
	3. Zöld- és barnamezős területek rendelkezésre állása a gazdaság fejlesztésére	nagy
	4. Az Ipari Parkba betelepült gazdasági szereplők növekvő pályázati aktivitása és sikeressége	nagy
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	1. Járási, kistérségi központ	közepes
	2. Az egészségügyi alapellátás teljes körűen biztosított, infrastrukturális feltételei megfelelőek	közepes
	3. Közszolgáltatások megszervezettek és kiépítettek	nagy
	4. Víz, gáz, szennyvíz, áram, telefon, kábeltévé és internet elérése biztosított	közepes
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Műemléképületek jelenléte	nagy
	2. Jelentős kiterjedésű, országos jelentőségű természetvédelmi területek (Bükki Nemzeti Park)	nagy
	3. Nincs jelentős környezetszennyezés	közepes
	4. Rekreációra alkalmas területek nagy száma és viszonylag jó minősége (Gyári tó)	nagy
	5. A csendes vidéki élet feltételei adottak	közepes

36. táblázat

Probléma megnevezése		Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
TÁRSADALOM	1. Évről évre csökkenő lakosságszám	x	x		nagy	nehezen
	2. A halálozások száma meghaladja az élveszületések számát (természetes fogyás)	x	x		nagy	nehezen
	3. Elöregedő lakosság	x	x		nagy	nehezen
	4. Magas a legfeljebb általános iskola 8. osztályt végzettek aránya		x	x	nagy	nehezen
	5. Alacsony az egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb		x	x	nagy	nehezen

Probléma megnevezése		Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
	iskolai végzettséggel rendelkezők aránya					
	6. A felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők elvándorlása	x	x	x	nagy	nehezen
GAZDASÁG	1. 50 főnél többet foglalkoztató vállalkozások és munkahelyek hiánya	x	x	x	nagy	nehezen
	2. A primer szektorban regisztrált vállalkozások alacsony száma	x	x	x	nagy	nehezen
	3. Gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódó főutaktól való távolság		x	x	nagy	nehezen
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	1. A közszolgáltatások, a közigazgatási egységek több telephelyen működnek, nem áll rendelkezésre olyan épület, ahol ezeket közösen lehetne működtetni			x	nagy	nehezen
	2. Megújuló energia alkalmazásának hiánya			x	közepes	közepesen
	3. A település autópályától való távolsága		x	x	nagy	nehezen
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Lakóövezet összemosódás az ipari területtel, lakó és ipari terület váltakozása, védősávok szerény jelenléte			x	alacsony	közepesen

Probléma megnevezése	Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
	Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
2. Régészetileg nem jól kutatott területek, melyek problémát okozhatnak a beruházásoknál		x		nagy	nehezen

37. táblázat

Érték megnevezése		Hasznosság mértéke
TÁRSADALOM	1. Pozitív vándorlási mutatók	nagy
GAZDASÁG	1. Tradicionális ipari terület	nagy
	2. Viszonylagosan jó ismertséggel rendelkező Ipari Park, fejlődő, dinamikus terület	nagy
	3. Zöld- és barnamezős területek rendelkezésre állása a gazdaság fejlesztésére	nagy
	4. Az Ipari Parkba betelepült gazdasági szereplők növekvő pályázati aktivitása és sikeressége	nagy
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	1. Járási, kistérségi központ	közepes
	2. Az egészségügyi alapellátás teljes körűen biztosított, infrastrukturális feltételei megfelelőek	közepes
	3. Közszolgáltatások megszervezettek és kiépítettek	nagy
	4. Víz, gáz, szennyvíz, áram, telefon, kábeltévé és internet elérése biztosított	közepes
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Nincs jelentős környezetszennyezés	közepes

38. táblázat

	Probléma megnevezése	Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
TÁRSADALOM	1. Évről évre csökkenő lakosságszám	x	x		nagy	nehezen
	2. A szegregátumban élő etnikai kisebbség növekvő aránya		x		nagy	nehezen
	3. Fizikai foglalkozásúak nagy arányú munkanélkülisége	x	x	x	nagy	nehezen
	4. Magas a segélyezettek, támogatásban részesülők száma	x	x	x	nagy	nehezen
	5. A település délkeleti részén kialakult szegregátum	x	x	x	nagy	nehezen
	6. Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, hátrányos helyzetű, szociálisa rászoruló lakosság részarányának folyamatos növekedése	x	x	x	nagy	nehezen
GAZDASÁG	1. Alacsony az adófizető magánszemélyek száma		x		nagy	nehezen
	2. Az egy főre jutó nettó belföldi jövedelem nagysága alacsony		x		nagy	nehezen
	3. Turisztikai, kulturális értékek jelenlétének nem hatékony kihasználása, idegenforgalom alacsony intenzitása	x		x	nagy	közepesen

	Probléma megnevezése	Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
	4. Minőségi kereskedelmi, vendéglátóegységek és szálláshelyek hiánya	x		x	nagy	közepesen
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	1. A bölcsödében, óvodában, iskolában csökkenő gyermeklétszám	x	x		nagy	nehezen
	2. Gimnázium, szakközép és szakképzőiskola hiánya		x	x	nagy	nehezen
	3. A közszolgáltatások, a közigazgatási egységek több telephelyen működnek, nem áll rendelkezésre olyan épület, ahol ezeket közösen lehetne működtetni			x	nagy	nehezen
	4. Kevés a parkolóhely a városban, leromlott állagú utak, járdák jelenléte, kerékpárút hiánya			x	Közepes	közepesen
	5. Megújuló energia alkalmazásának hiánya			x	közepes	közepesen
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Kiépített rekreációs helyek száma kevés			x	közepes	könnyen
	2. Lakóövezet összemosódás az ipari területtel, lakó és ipari terület váltakozása, védősávok szerény jelenléte			x	alacsony	közepesen

39. táblázat

Érték megnevezése		Hasznosság mértéke
TÁRSADALOM	1. Viszonylag kis kiterjedésű szegregátum	nagy
	2. Pozitív vándorlási mutatók	nagy
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	1. Járási, kistérségi központ	közepes
	2. Közszolgáltatások megszervezettek és kiépítettek	nagy
	3. Víz, gáz, szennyvíz, áram, telefon, kábeltévé és internet elérése biztosított	közepes
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Műemléképületek jelenléte	nagy
	2. Nincs jelentős környezetszennyezés	közepes
	3. A csendes vidéki élet feltételei adottak	közepes

40. táblázat

Probléma megnevezése		Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
TÁRSADALOM	1. Évről évre csökkenő lakosságszám	x	x		nagy	nehezen
	2. Magas a legfeljebb általános iskola 8. osztályt végzettek aránya		x	x	nagy	nehezen
	3. Fizikai foglalkozásúak nagy arányú munkanélkülisége	x	x	x	nagy	nehezen
	4. Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, hátrányos helyzetű, szociálisa	x	x	x	nagy	nehezen

Probléma megnevezése		Beavatkozás módja			Szükséges erőforrás mértéke	Kezelhetőség
		Azonnali beavatkozás igénylő	Kormányzati beavatkozást igénylő	Helyi beavatkozást igénylő		
	rászoruló lakosság részarányának folyamatos növekedése					
GAZDASÁG	1. Alacsony az adófizető magánszemélyek száma		x		nagy	nehezen
	2. Az egy főre jutó nettó belföldi jövedelem nagysága alacsony		x		nagy	nehezen
	3. Turisztikai, kulturális értékek jelenlétének nem hatékony kihasználása, idegenforgalom alacsony intenzitása	x		x	nagy	közepesen
	4. Minőségi kereskedelmi, vendéglátóegységek és szálláshelyek hiánya	x		x	nagy	közepesen
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	1. Kevés a parkolóhely a városban, leromlott állagú utak, járdák jelenléte, kerékpárút hiánya			x	nagy	nehezen
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Kiépített rekreációs helyek száma kevés			x	közepes	könnyen

41. táblázat

Érték megnevezése		Hasznosság mértéke
FIZIKAI KÖRNYEZET	1. Műemléképületek jelenléte	nagy
	2. Jelentős kiterjedésű, országos jelentőségű természetvédelmi területek (Bükki Nemzeti Park)	nagy
	3. Nincs jelentős környezetszennyezés	közepes
	4. Rekreációra alkalmas területek nagy száma és viszonylag jó minősége (Gyári tó)	nagy

42. táblázat

Városrész/Funkció	Északi városrész - Iparterületek
Lakó	
Városközponti	
Gazdasági	
Kereskedelmi	
Turisztikai, rekreációs	
Városi-közterületi	
Közösségi	
Közszféra	
Térségi	
Humánszolgáltatás	
Közlekedési	

43. táblázat

S.Sz.	Vállalkozás neve	Székhelye	Telephely	Profil
1.	Algo Textil Kft. Alexander Goller	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1/A	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1/A	textilfeldolgozás
2.	BÉGÉP 2000 Kft. Berecz László	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	szórakoztatóipar
3.	Bélkő Nonprofit Közhasznú Kft. Kovács Ervinné	3346Bélapátfalva, IV. Béla 1.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	Ipari park működtetés
4.	Berecz Trans Kft. Márton István	Bélapátfalva, Szabadság út 13.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	szállítmányozás logisztika
5.	Bm-Komp Kft Berecz Roland	3300 Eger, Töviskes tér 9. II/8	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	kompresszortechnika
6.	D-P Konzorcium Kft. Pásztor Gyula	3346 Bélapátfalva Szabadság út 6.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	acélszerkezet építés-, bontás
7.	ÉRV Zrt.	3700 Kazincbarcika Tardonai út 1.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1	vízgazdálkodás
8.	Ferencz Dénes	3346 Bélapátfalva, Apátság út 12.	3346 Bélapátfalva, IV.Béla út 3.	vendéglátás
9.	Filipszer Kft. Pásztor Gyula	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 13/A	3346 Bélapátfalva, IV. Béla út 1.	villamos gépek karbantartása

S.Sz.	Vállalkozás neve	Székhelye	Telephely	Profil
10.	Fish&Food Kft. Dr. Pető Béla	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 27	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 27	élelmiszeripar
11.	Ger-Wald Kft. Bárdos Gergő	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 15.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 15.	fa, parafatermék, fonottáru gyártása
12.	Gyémánt Vonal Kft. Barta Péter	3346 Bélapátfalva. Damjanich út2/A	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	őrzés-védelem
13.	Majnár Ernő	3346 Bélapátfalva, Szabadság út 5	3346 Bélapátfalva, Petőfi S út	közúti fuvarozás
14.	Multech Kft Cséke Zoltán	1144 Budapest, Szentmihályi 11.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	csomagolástechnika, élelmiszeripari gépgyártás
15.	Párlat Bt. Barta Gábor	3346 Bélapátfalva, Vasút út 36.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	pálinkafőzés
16.	Primervill Kft. Liktor Tamás	3300 Eger Pásztorvölgy út 4.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	elektrotechnika
17.	SZIKRA Kft. Tóth László	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	fa nyílászárók gyártása szaunatechnika
18.	Szilvás 2001 Bt. Farkas Gyula	3348 Szilvásvárad Zrínyi 14.	3346 Bélapátfalva, IV. Béla 1.	fa kültéri eszközök gyártása
19.	Tometh Fémtechnikai Kft. Tóth Péter	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	3346 Bélapátfalva, Petőfi S. út 1.	fémipar
20.	Vito Kft.	3346 Bélapátfalva Május 1. út 81.	3346 Bélapátfalva Május 1. út 81..	építőanyag kereskedelem, szállítmányozás

44. táblázat
Az Ipari Parkban működő cégek
(Forrás: BÉLKŐ Nonprofit Kft. adatszolgáltatása alapján)

BELSŐ TÉNYEZŐK			
ERŐSSÉGEK		GYENGESÉGEK	
TÁRSADALOM	1. Nincs valódi szegregátum 2. A helyi lakosság körében nagy a fejlesztések támogatottsága	TÁRSADALOM	1. Elöregedő lakosság 2. Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, hátrányos helyzetű, szociálisa rászoruló lakosság részarányának folyamatos növekedése 3. A lakosság iskolázottsága az országos és megyei átlaghoz képest alacsony szintű, a képzett, fiatal korosztály elvándorlása („agyelszívás”) jellemző

GAZDASÁG	3. Tradicionális ipari terület 4. Viszonylagosan jó ismertséggel rendelkező Ipari Park, fejlődő, dinamikus terület 5. Zöld- és barnamezős területek rendelkezésre állása a gazdaság fejlesztésére 6. Az Ipari Parkba betelepült gazdasági szereplők növekvő pályázati aktivitása és sikeressége 7. Az önkormányzat jó partnersége a gazdasági szektorral	GAZDASÁG	4. 50 főnél többet foglalkoztató vállalkozások és munkahelyek hiánya 5. Az Ipari Park továbbfejlesztését célzó beruházások elmaradtak
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	8. A városközpont közelsége 9. Az Ipari Park megfelelő infrastrukturális ellátottsága	TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	6. Megújuló energia alkalmazásának hiánya 7. Gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódó főutaktól való távolság
FIZIKAI KÖRNYEZET	10. Nincs jelentős környezetszennyezés	FIZIKAI KÖRNYEZET	8. Lakóövezet összemosódás az ipari területtel, lakó és ipari terület váltakozása, védősávok szerény jelenléte 9. Régészetileg nem jól kutatott területek, melyek problémát okozhatnak a beruházásoknál
KÜLSŐ TÉNYEZŐK			
LEHETŐSÉGEK		**VESZÉLYEK**	
TÁRSADALOM	11. Foglalkoztatásra alkalmas, bevonható inaktív (főként szakképzetlen) népesség a vállalkozások betelepülése esetén	TÁRSADALOM	10. Képzetlen munkaerő növekedése, emelkedő szociális juttatások 11. Esélyegyenlőség romlása általánosságban és különösen a foglalkoztatásban (különösen a nők és a romák esetében) 12. Társadalmi szegregációs folyamatok felerősödése, a szegregátum kiterjedésének növekedése
GAZDASÁG	12. Vállalkozási kedv növekedése, növekvő befektetési érdeklődés az Ipari Park iránt 13. A jól hasznosítható szabad (barna- és zöldmezős) területek, iparterület fejlesztése, minőségi ipari termelés feltételeinek megteremtése (infrastruktúra, megközelíthetőség továbbfejlesztése) 14. Vállalkozások betelepülésének támogatása, mely által a munkahelyek számának növekedése várható	GAZDASÁG	13. Befektetői érdeklődések elmaradása 14. Magántőke korlátozott rendelkezésre állása 15. Munkahelyek megszűnése miatt tovább csökken a foglalkoztatottság 16. A pályázatokhoz szükséges önerő hiánya 17. A turisztikai beruházások csak korlátozott mértékben tudnak megvalósulni 18. Az önkormányzat költségvetése kormányzati politikának való kitettsége

TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	15. Ipari Park területén az utak fejlesztése, új utak kiépítése 16. A szociális ellátórendszerben működő mintaintézmény (Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete) továbbfejlesztése	TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	19. Közlekedési problémák felerősödése, vasúti közlekedés megszűnése 20. A gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódó főutaktól való távolság
FIZIKAI KÖRNYEZET	17. Meglévő épületek, létesítmények (silók) megfelelő hasznosítása	FIZIKAI KÖRNYEZET	21. Ipari fejlesztések hatására növekedhet a környezeti terhelés, mely negatív hatással lehet a város lakóövezetére

45. táblázat

Városrész/Funkció	Déli városrész - Belváros
Lakó	
Városközponti	
Gazdasági	
Kereskedelmi	
Turisztikai, rekreációs	
Városi-közterületi	
Közösségi	
Közszféra	
Térségi	
Humánszolgáltatás	
Közlekedési	

46. táblázat

BELSŐ TÉNYEZŐK			
ERŐSSÉGEK		GYENGESÉGEK	
TÁRSADALOM	1. A helyi lakosság körében nagy a fejlesztések támogatottsága 2. Viszonylag kis kiterjedésű szegregátum, az elmúlt 10 évben a szegregátum mérete csökkent 3. A város Északi városrészéhez viszonyítva magas a felsőfokú végzettségűek aránya	TÁRSADALOM	1. Magas a munkanélküliség a szegregátumokban 2. Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, hátrányos helyzetű, szociálisa rászoruló lakosság részarányának folyamatos növekedése 3. A lakosság iskolázottsága az országos és megyei átlaghoz képest alacsony szintű, a képzett, fiatal korosztály elvándorlása („agyelszívás”) jellemző
GAZDASÁG	4. Ezen a településrészen koncentrálódnak a város kereskedelmi és szolgáltató egységei 5. Az önkormányzat jó partnersége a gazdasági szektorral	GAZDASÁG	4. Idegenforgalom, turizmus alacsony intenzitása, kihasználtsága 5. Minőségi kereskedelmi, vendéglátóegységek és szálláshelyek hiánya

TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	6. Közintézmények nagy száma a településrészen 7. Közszolgáltatások megszervezettek és kiépítettek 8. Víz, gáz, szennyvíz, áram, telefon, kábeltévé és internet elérése biztosított	TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	6. A járásközponti meghatározó funkció viszonylag gyenge - az egyes funkciók további erősítése szükséges 7. A közszolgáltatások, a közigazgatási egységek több telephelyen működnek, nem áll rendelkezésre olyan épület, ahol ezeket közösen lehetne működtetni 8. Kevés a parkolóhely a városban, leromlott állagú utak, járdák jelenléte, kerékpárút hiánya 9. Megújuló energia alkalmazásának hiánya 10. Magas az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 11. A gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódó főutaktól való távolság
FIZIKAI KÖRNYEZET	9. Műemléképületek jelenléte 10. A csendes vidéki élet feltételei adottak	FIZIKAI KÖRNYEZET	12. Kiépített rekreációs helyek száma kevés 13. Jelentős átmenő forgalom
KÜLSŐ TÉNYEZŐK			
LEHETŐSÉGEK		**VESZÉLYEK**	
TÁRSADALOM	1. Történelmi, kulturális értékek erősítése, fejlesztése hatékonyabb turisztikai kihasználása (vallási turizmus), a helyi civilek erősítése 2. Foglalkoztatásra alkalmas, bevonható inaktív (főként szakképzetlen) népesség a vállalkozások betelepülése esetén	TÁRSADALOM	1. Képzetlen munkaerő növekedése, emelkedő szociális juttatások 2. Társadalmi szegregációs folyamatok felerősödése, a szegregátum kiterjedésének növekedése 3. Felsőfokú iskolai képzettséggel rendelkező lakosság elvándorlása
GAZDASÁG	3. Vállalkozások betelepülésének támogatása, mely által a munkahelyek számának növekedése várható	GAZDASÁG	4. Munkahelyek megszűnése miatt tovább csökken a foglalkoztatottság 5. Az önkormányzat költségvetése kormányzati politikának való kitettsége
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	5. A meglévő humán intézményi rendszer fejlesztési lehetőségeinek kiaknázása (alapellátás, óvoda, bölcsőde, iskola, gyermekjóléti és szociális szolgáltatások)	TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	6. Régóta esedékes infrastrukturális (út. járda, intézmények felújítása) beruházások egyszerre jelentkeznek 7. Közlekedési problémák felerősödése, vasúti közlekedés megszűnése
FIZIKAI KÖRNYEZET	6. Lakóterületek fejlesztési lehetőségeinek kiaknázása, közterek, zöldterületek és rekreációs terek kialakítására rendelkezésre álló területek adottságainak kihasználása	FIZIKAI KÖRNYEZET	8. Ipari fejlesztések hatására növekedhet a környezeti terhelés, mely negatív hatással lehet a város lakóövezetére

47. táblázat

Városrész/Funkció	Külterület
Lakó	
Városközponti	
Gazdasági	
Kereskedelmi	
Turisztikai, rekreációs	
Városi-közterületi	
Közösségi	
Közszféra	
Térségi	
Humánszolgáltatás	
Közlekedési	

48. táblázat

BELSŐ TÉNYEZŐK			
ERŐSSÉGEK		**GYENGESÉGEK**	
TÁRSADALOM	1. A helyi lakosság körében nagy a fejlesztések támogatottsága	TÁRSADALOM	1. Állandó és lakónépesség folyamatos csökkenése 2. Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma, hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló lakosság részarányának folyamatos növekedése
GAZDASÁG	Nem releváns.	GAZDASÁG	3. Idegenforgalom, turizmus alacsony intenzitása, kihasználtsága 4. Városmarketing hiánya
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	Nem releváns.	TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	5. Egyes helyeken a víz, gáz, szennyvíz, áram, telefon, kábeltévé és internet elérése biztosított
FIZIKAI KÖRNYEZET	2. Műemléképületek jelenléte 3. Jelentős kiterjedésű, országos jelentőségű természetvédelmi területek (Bükki Nemzeti Park) 4. Nincs jelentős környezetszennyezés 5. Rekreációra alkalmas területek nagy száma és viszonylag jó minősége (Gyári tó) 6. A csendes vidéki élet feltételei adottak	FIZIKAI KÖRNYEZET	6. Kiépített rekreációs helyek száma kevés

KÜLSŐ TÉNYEZŐK			
LEHETŐSÉGEK		VESZÉLYEK	
TÁRSADALOM	1. Történelmi, kulturális értékek erősítése, fejlesztése hatékonyabb turisztikai kihasználása (vallási turizmus)	TÁRSADALOM	1. Képzetlen munkaerő növekedése, emelkedő szociális juttatások
GAZDASÁG	2. A területen lévő vendéglátóhelyek fejlesztése	GAZDASÁG	2. A turisztikai beruházások csak korlátozott mértékben tudnak megvalósulni
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	3. Infrastrukturális fejlesztések megvalósítása, a terület megközelíthetősége érdekében	TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA	3. Régóta esedékes infrastrukturális (út. járda, intézmények felújítása) beruházások egyszerre jelentkeznek 4. Közlekedési problémák felerősödése, vasúti közlekedés megszűnése 5. A gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódó főutaktól való távolság
FIZIKAI KÖRNYEZET	4. A jelentős természetvédelmi területek komoly idegenforgalomi beruházások kialakítását teszik lehetővé	FIZIKAI KÖRNYEZET	6. Ipari fejlesztések hatására növekedhet a környezeti terhelés, mely negatív hatással lehet a város lakóövezetére

49. táblázat

Mutató megnevezése	**1. szegregátum** *(Jókai M. u. - Arany J. u. - Kossuth L. u.) - (korábban 3. számú szegregátum)* - **a *2001. évi népszámlálási adatok alapján***	**1. szegregátum** *(Akácfa utca keleti oldala a Mártírok utcáig - Akácfa utca - Mártírok utca a Bajcsy-Zsilinszky utcáig - Belterület határa)* - ***a 2011. évi népszámlálási adatok alapján***
Lakónépesség száma	278	170
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	27	28,8
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	60,1	61,8
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	13	9,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel	75,5	70,5

Mutató megnevezése	**1. szegregátum** *(Jókai M. u. - Arany J. u. - Kossuth L. u.) - (korábban 3. számú szegregátum)* - **a *2001. évi népszámlálási adatok alapján***	**1. szegregátum** *(Akácfa utca keleti oldala a Mártírok utcáig - Akácfa utca - Mártírok utca a Bajcsy-Zsilinszky utcáig - Belterület határa)* - ***a 2011. évi népszámlálási adatok alapján***
rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül		
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	1,8	0,0
Lakásállomány (db)	73	41
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	43,8	36,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	65,9	70,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	55,1	52,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	31,7	28,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	54	57,1
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	68,4	96,9
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	75,2	61,2
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	17,4	51,5
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	2,9	36,4
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	nincs adat	36,6
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	11	9,8

50. táblázat
Bélapátfalva szegregátumának adatai 2001. és 2011. években
(Forrás: KSH)

3. ÁBRÁK

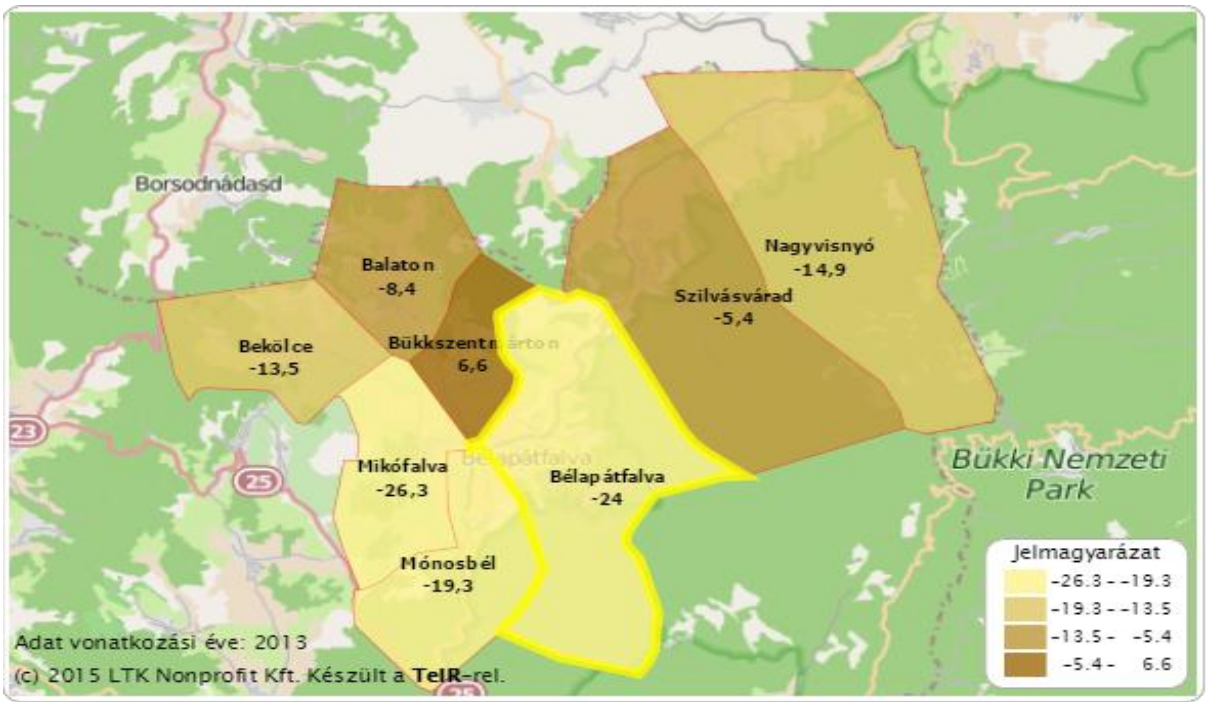

1. ábra
Természetes fogyás a Bélapátfalvai járásban
(Forrás: TEIR)

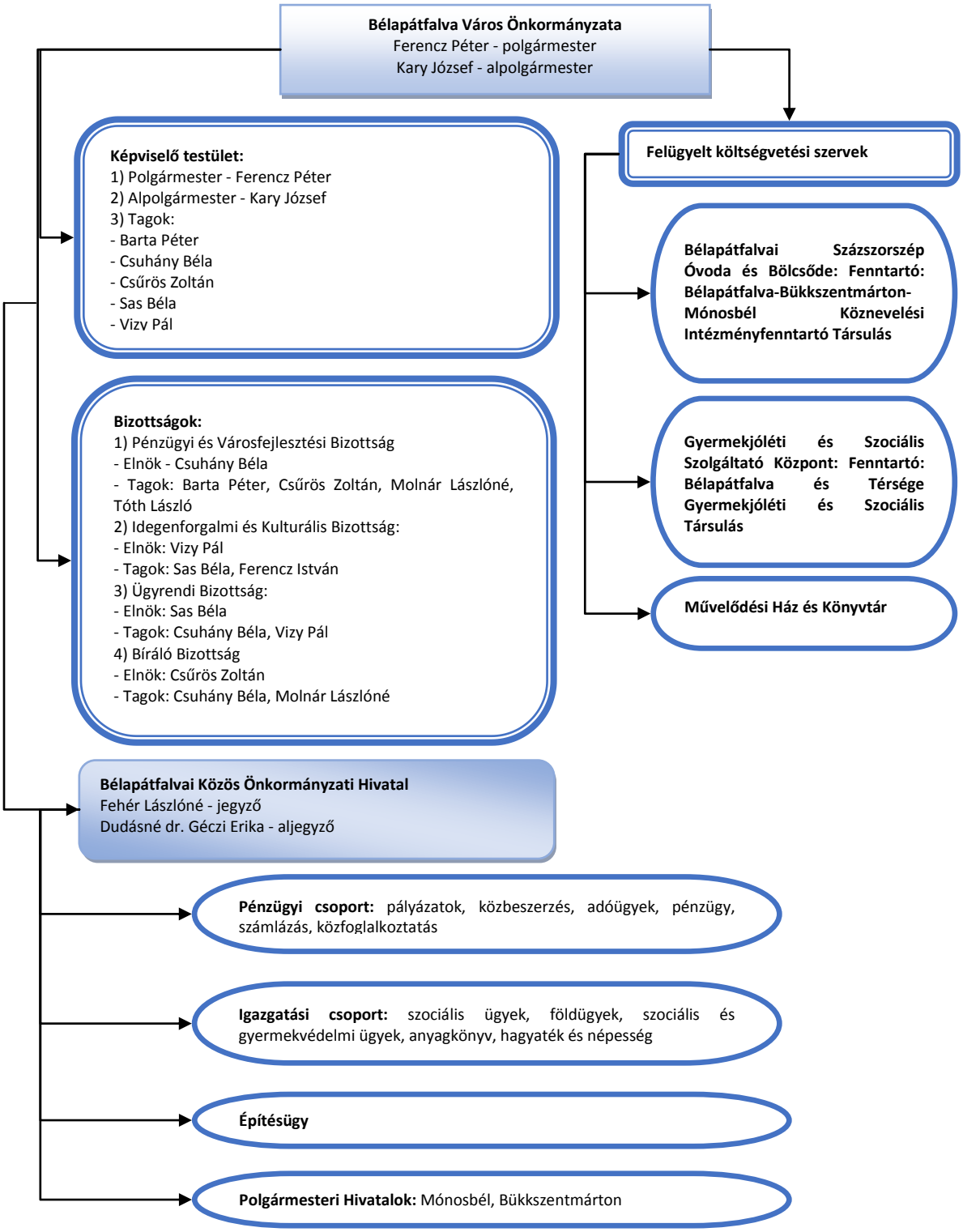

2. ábra
Bélapátfalva Város Onkormányzatának szervezeti felépítése
(Forrás: Bélapátfalva Város Önkormányzata)

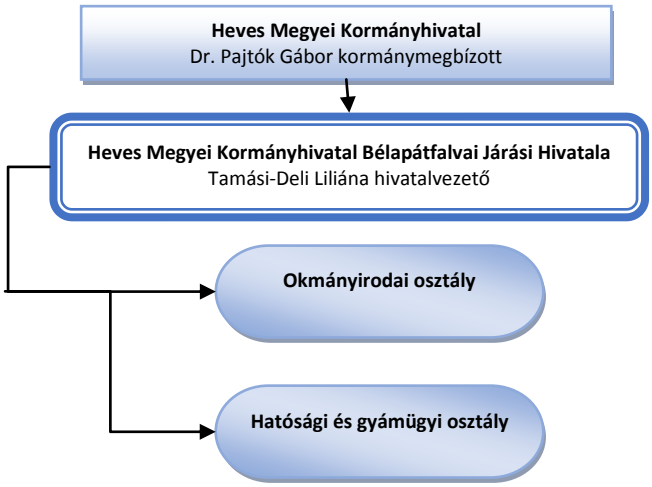

3. ábra
A Bélapátfalvai Járási Hivatal szervezeti felépítése
(Forrás: Bélapátfalva Város Önkormányzata)

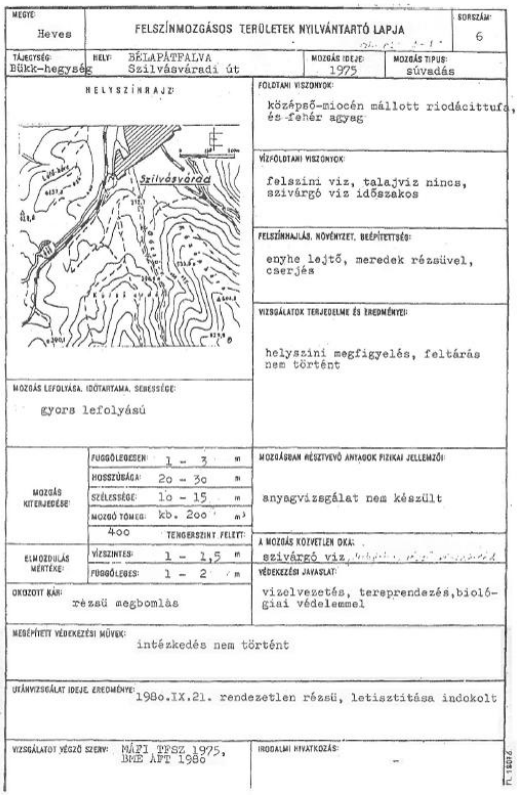

4. ábra

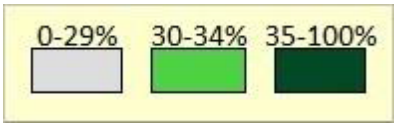

5. ábra
(Forrás: KSH)

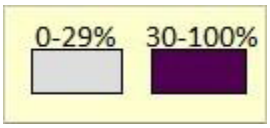

6. ábra
(Forrás: KSH)

4. KÉPEK

1. kép

2. kép

3. kép
Mentőállomás

4. kép
Coop ABC

5. kép
Polgármesteri Hivatal

6. kép
Akácfa u. 6.

7. kép
Akácfa u. üres telek

8. kép
Bartók B. u. 32.

9. kép
Bajcsy u. 16.

10. kép
Bajcsy u. üres telek

11. kép
Bajcsy u. 40.

12. kép
Május 1. utcából látható környezet

13. kép
IV. Béla út

14. kép
József Attila u.

15. kép
Bélapátfalvi ipari park

16. kép

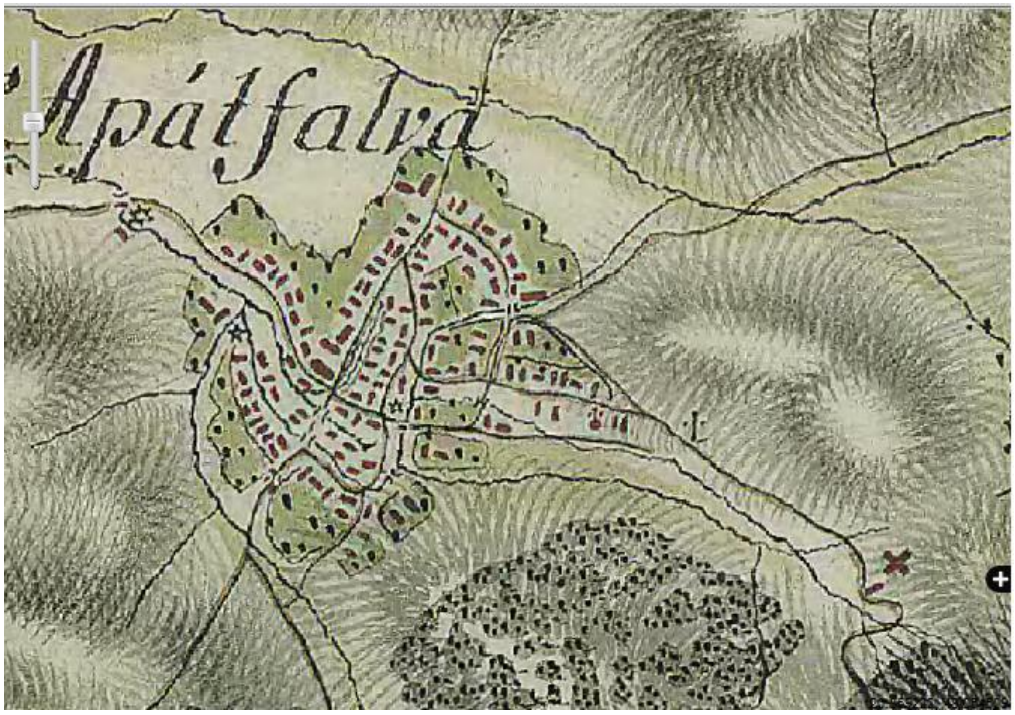

17. kép

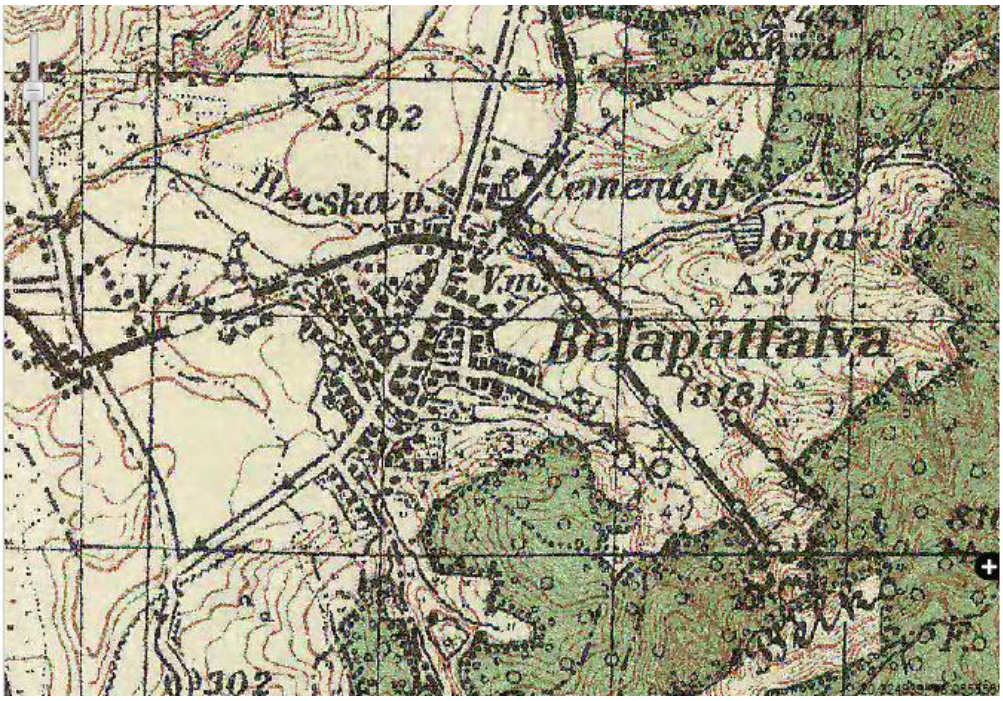

18. kép

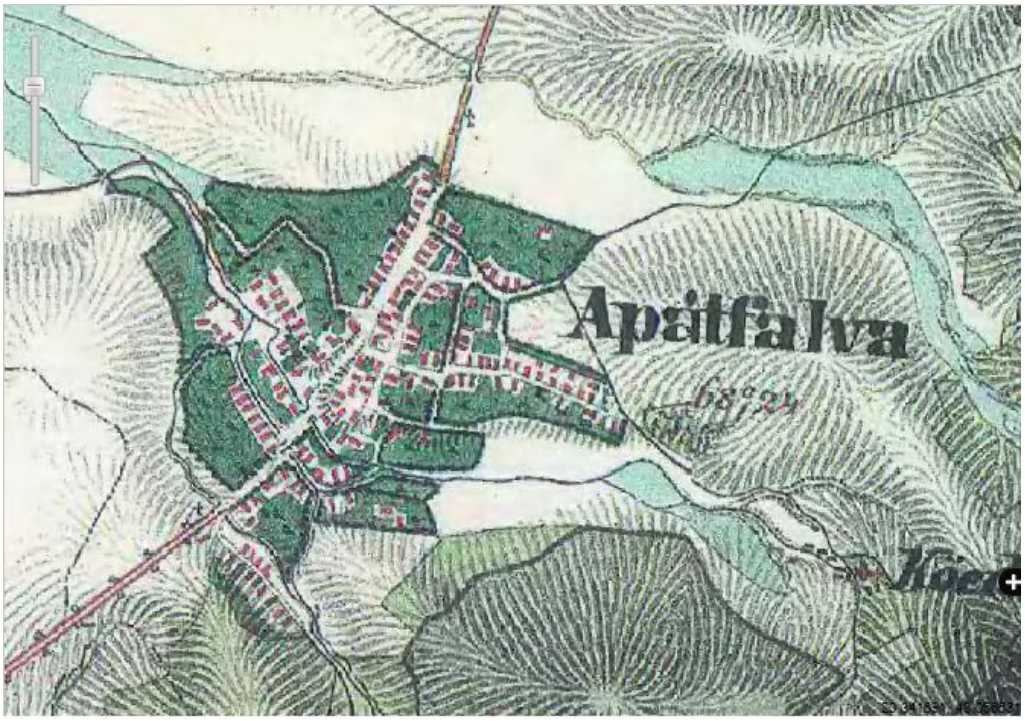

19. kép
Bélapátfalva térképe a XX. század elején

20. kép
A település képe napjainkban

21. kép

5. GRAFIKONOK

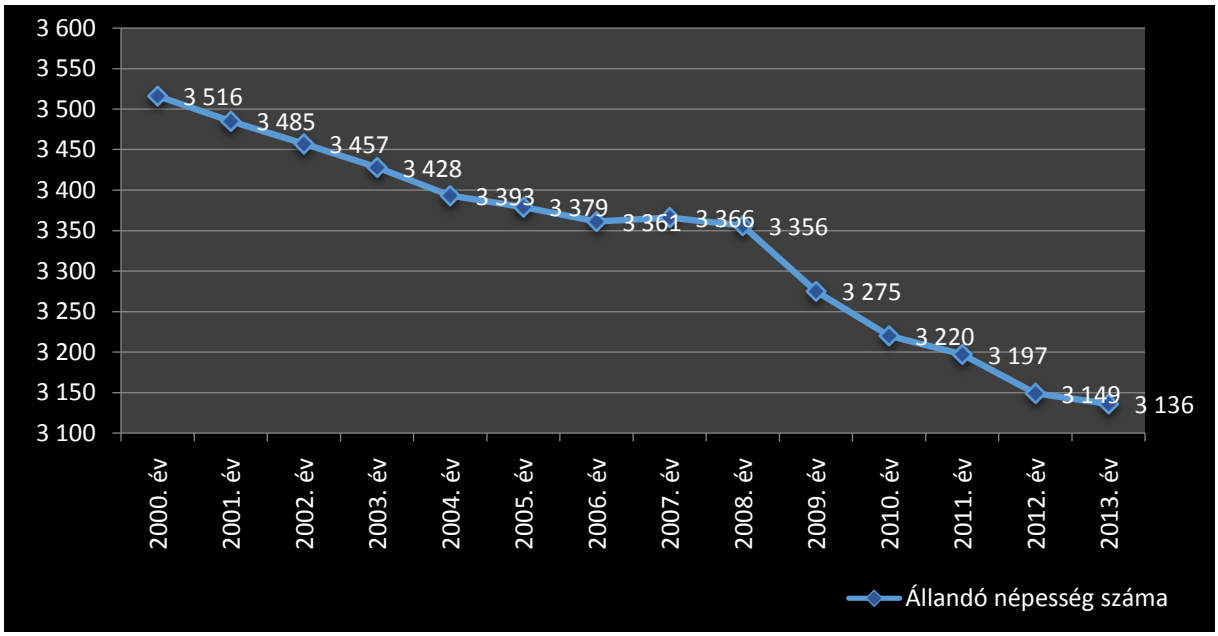

1. grafikon
Állandó népesség számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

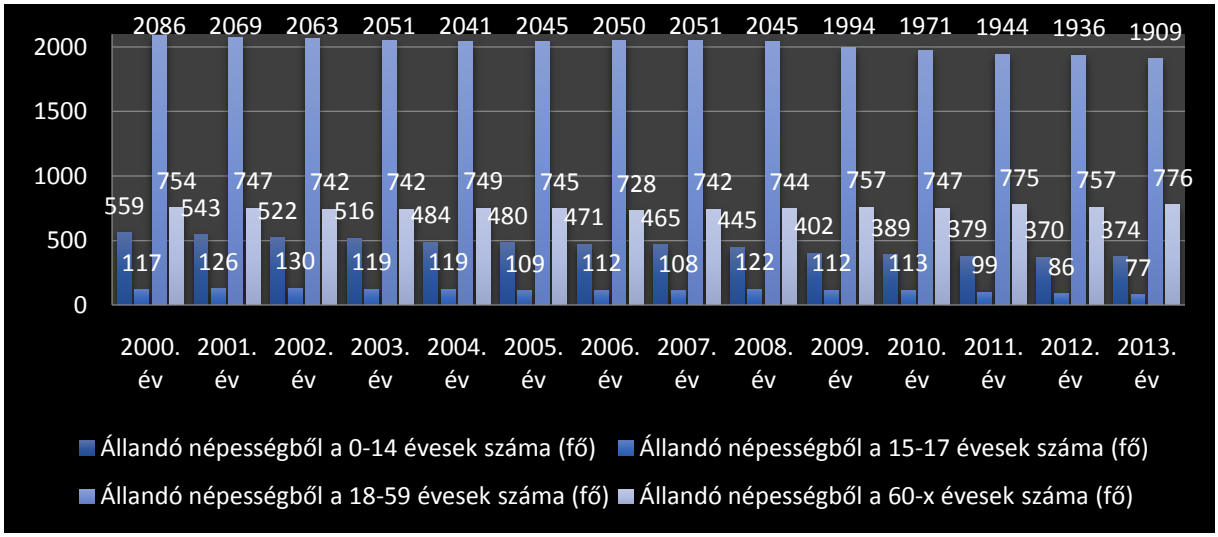

2. grafikon
Állandó népesség korosztályok szerinti megbontásának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

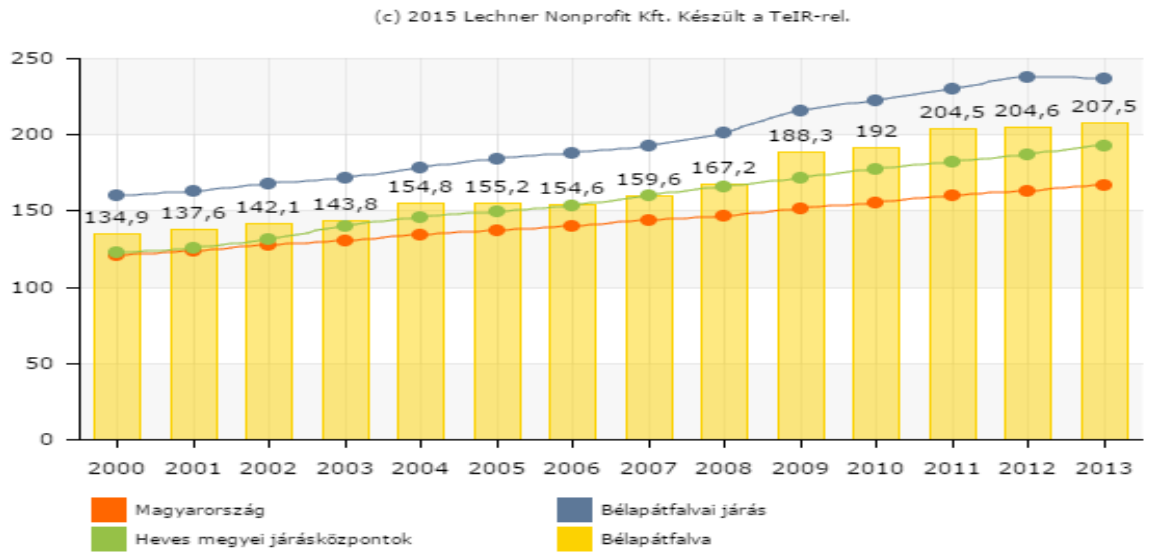

3. grafikon
Öregségi mutató
(Forrás: TEIR)

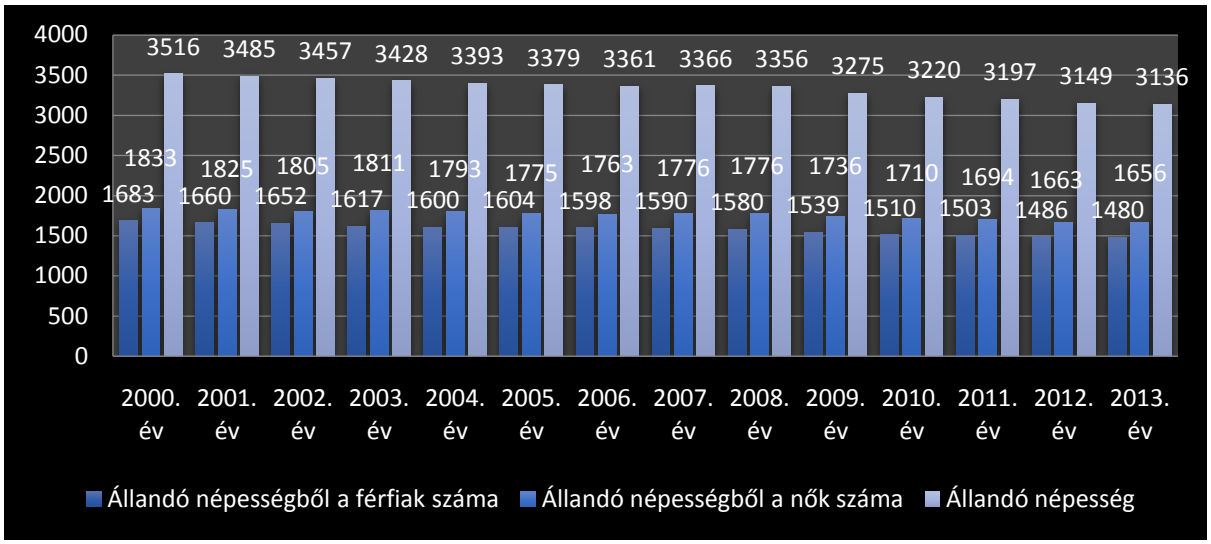

4. grafikon
Állandó népesség nemek szerinti megbontásának adatai a 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

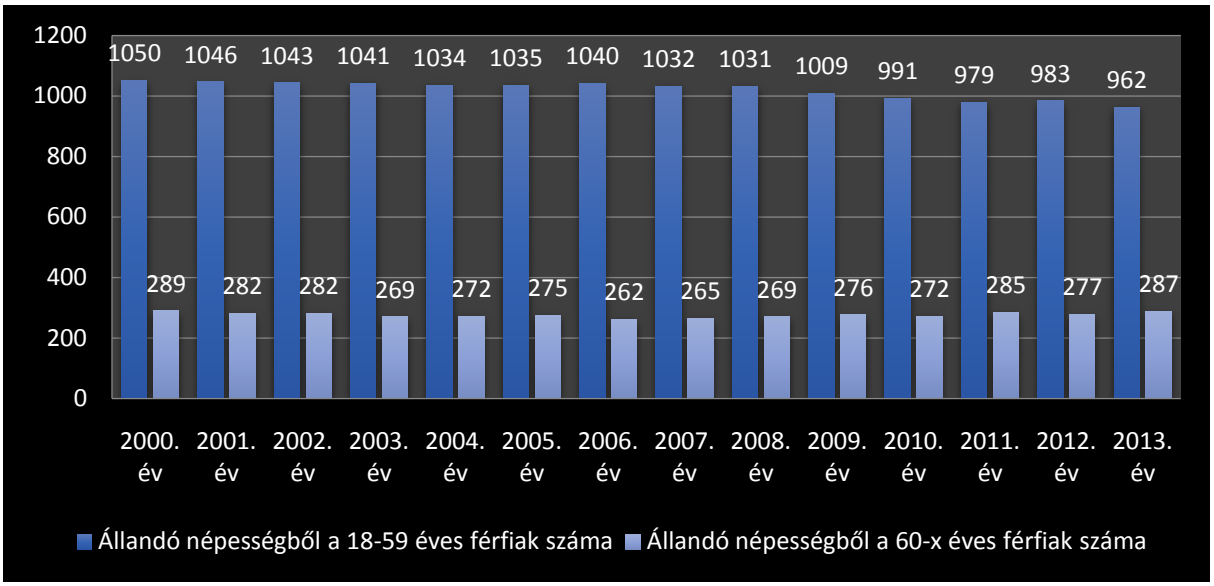

5. grafikon
Állandó népességből a férfiak adatai korosztályok szerinti bontásban a 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

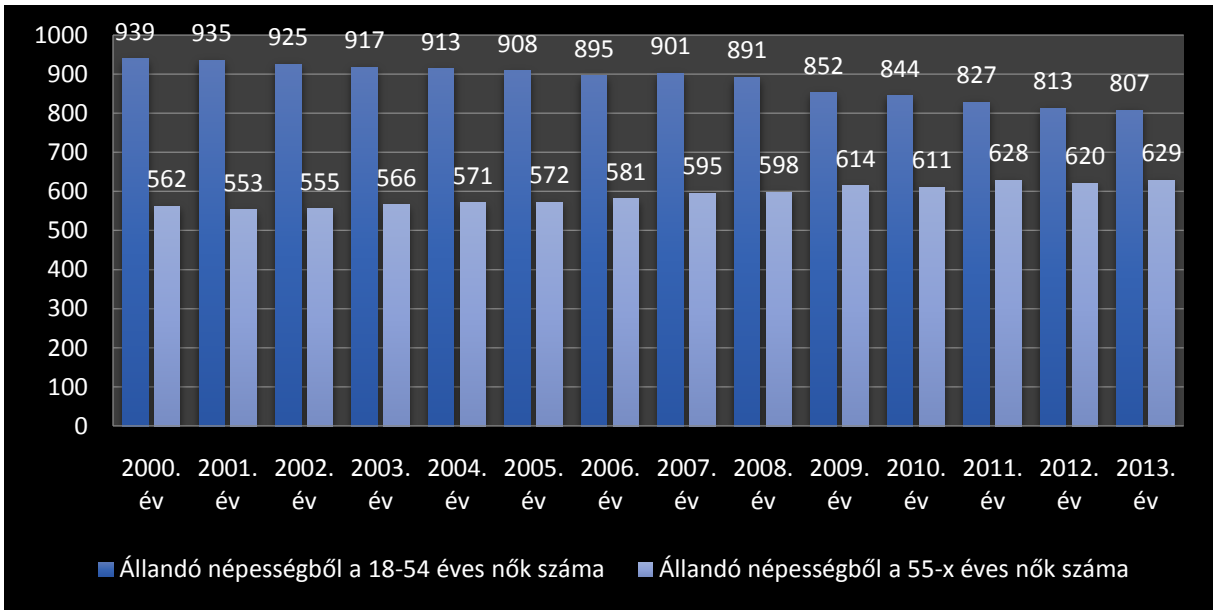

6. grafikon
Állandó népességből a nők adatai korosztályok szerinti bontásban a 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

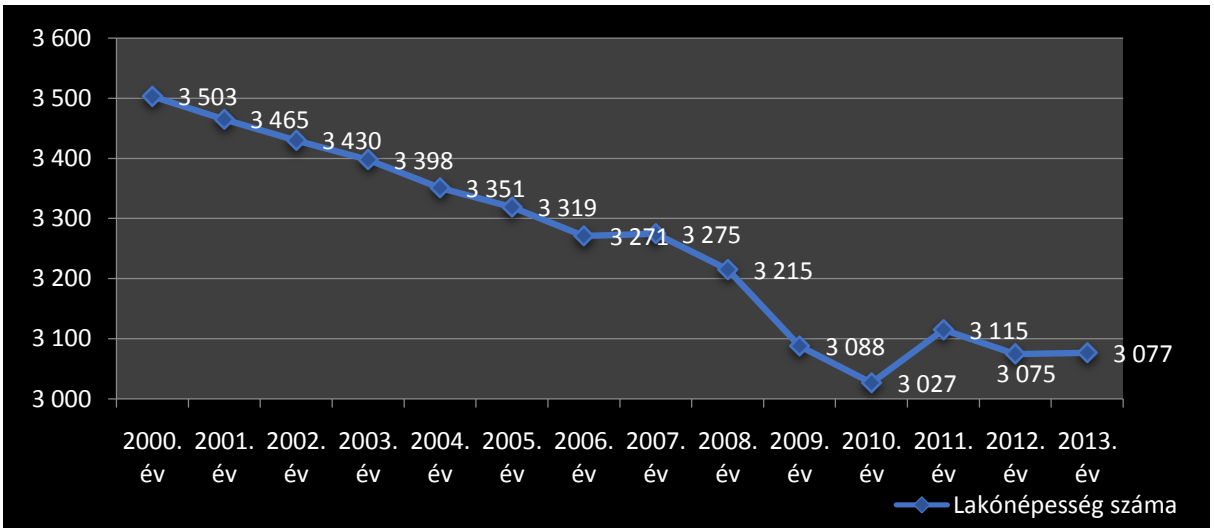

7. grafikon
Lakónépesség számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

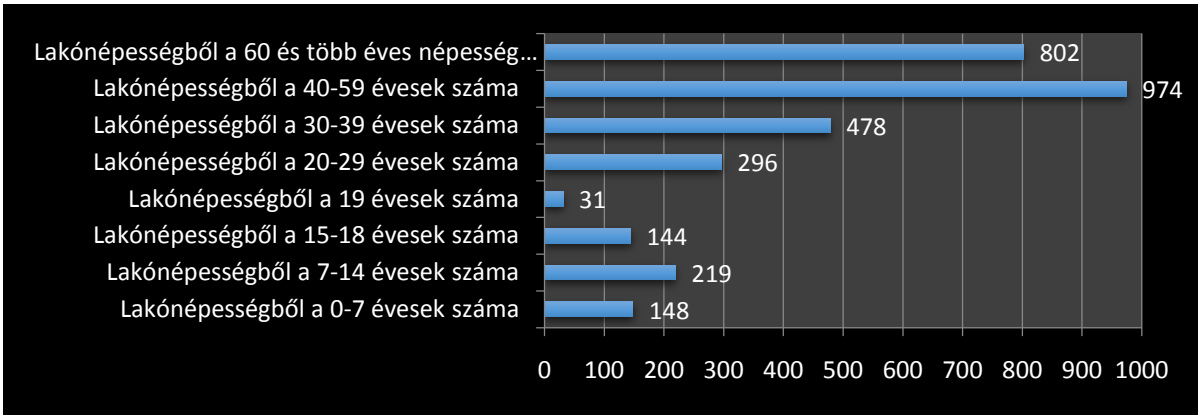

8. grafikon
Lakónépesség korosztályok szerinti megbontásának adatai a 2011. évi népszámlálási adatok alapján Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

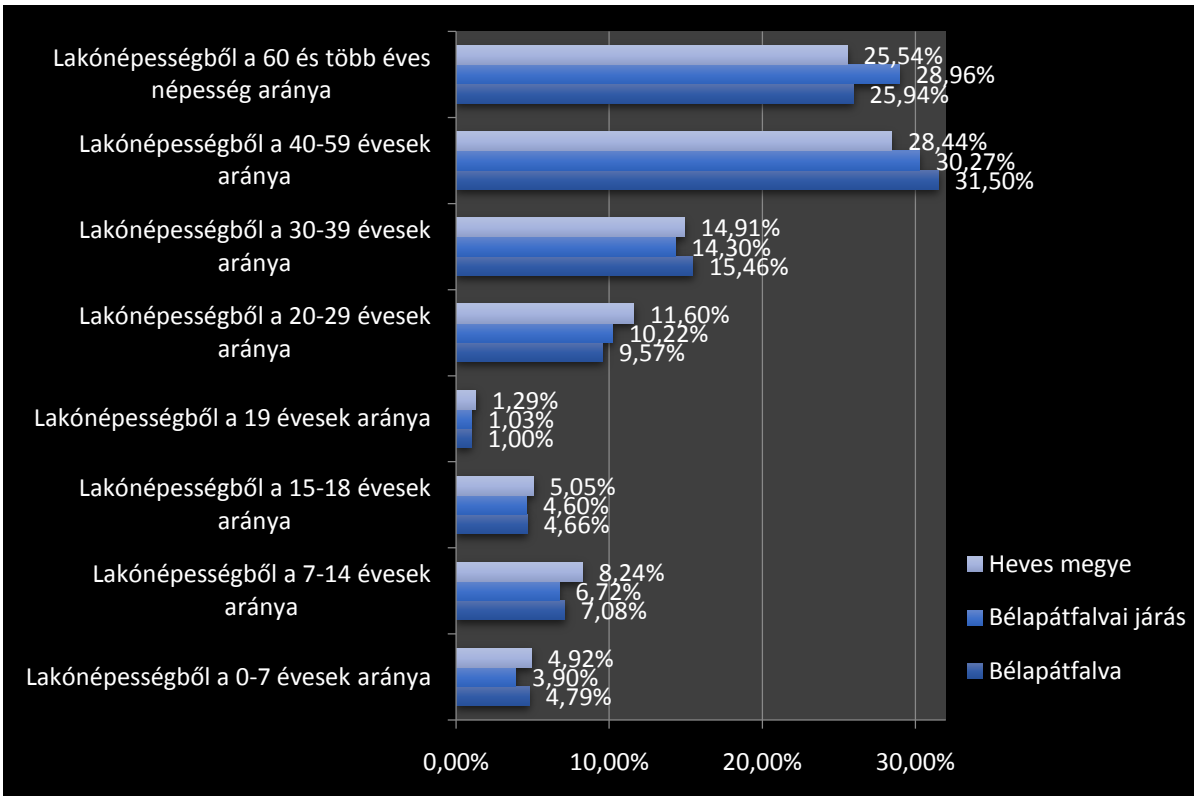

9. grafikon
Lakónépesség korosztályok szerinti megbontásának aránya a 2011. évi népszámlálási adatok alapján (területi összehasonlítás)
(Forrás: KSH)

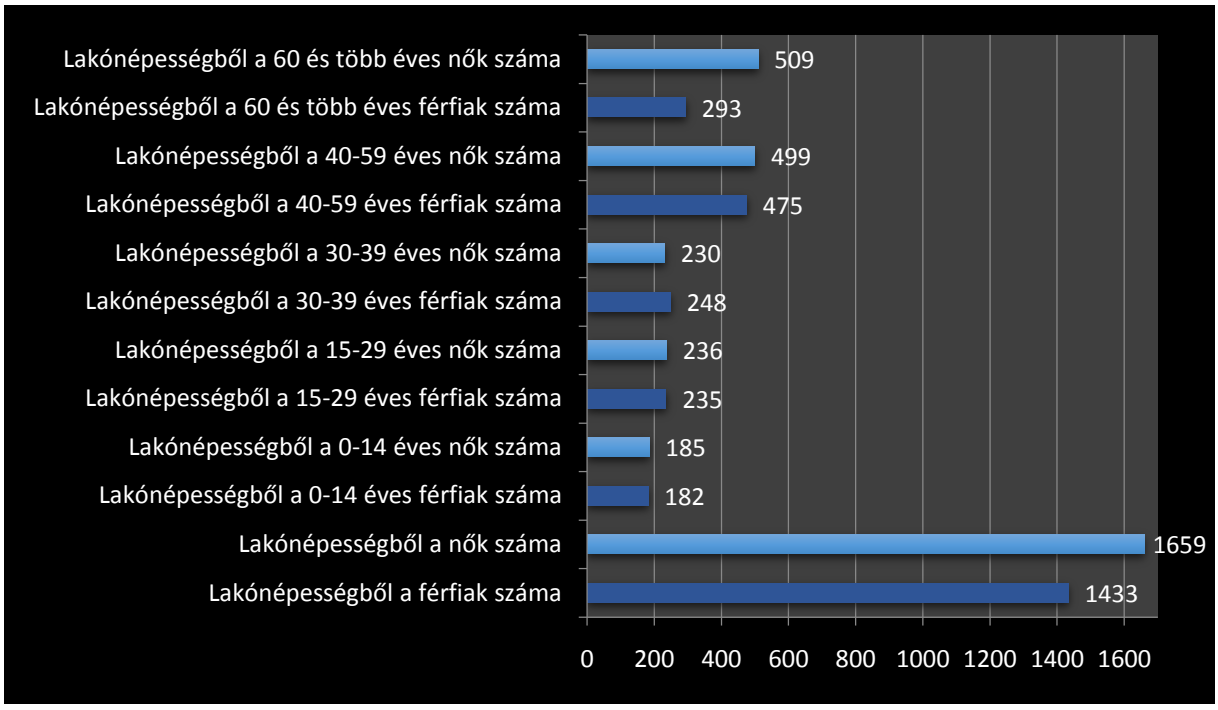

10. grafikon
Lakónépesség nemek szerinti megbontásának adatai a 2011. évi adatok alapján Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

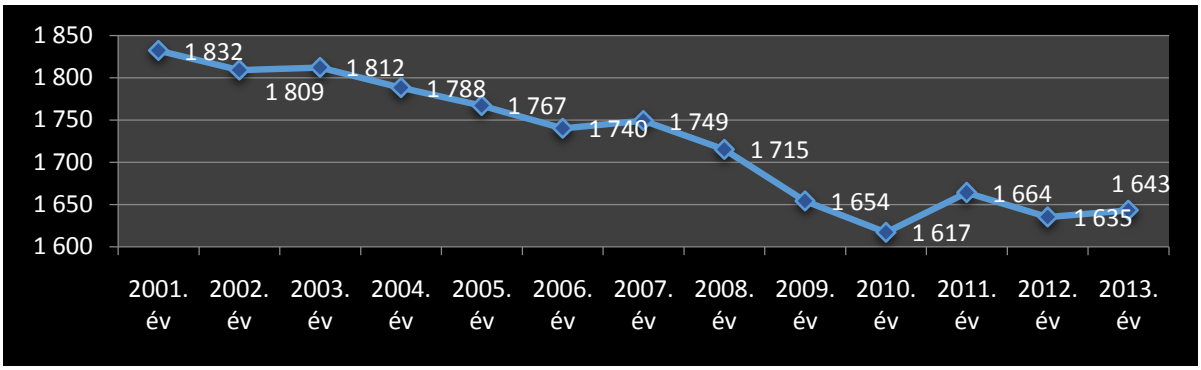

11. grafikon
Lakónépességből a nők számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

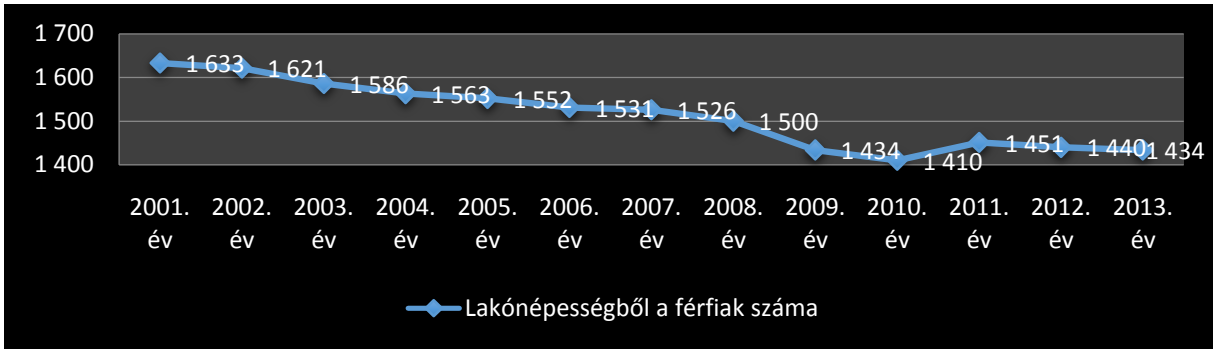

12. grafikon
Lakónépességből a férfiak számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

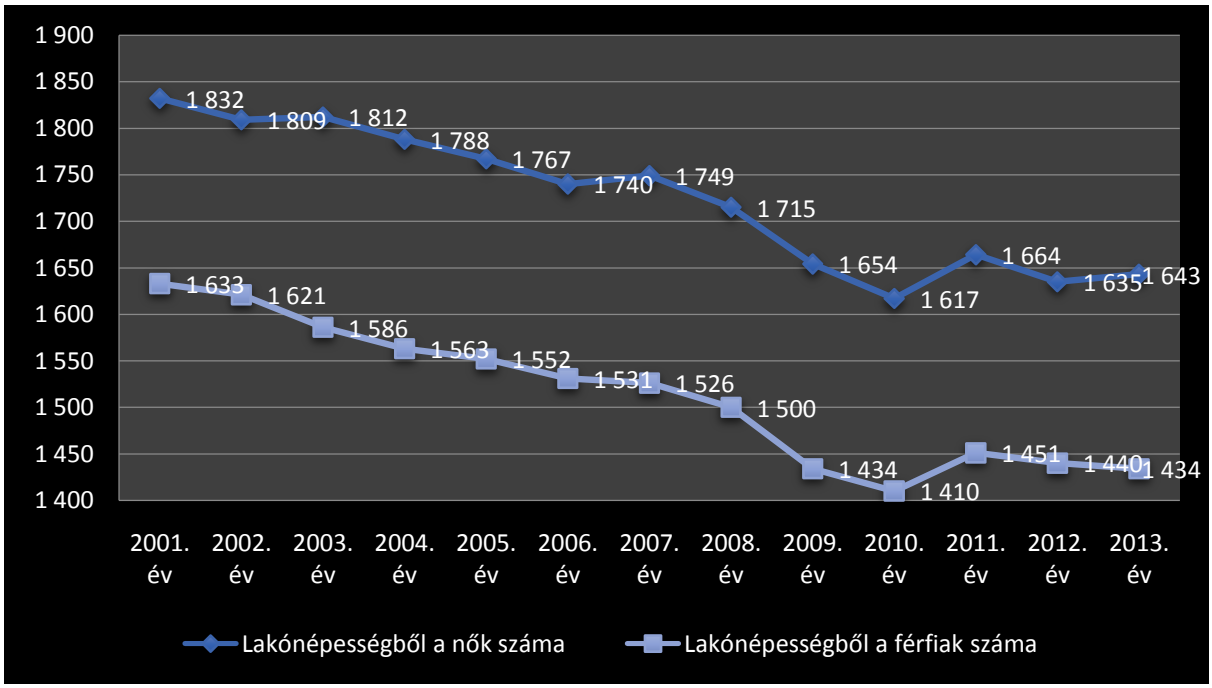

13. grafikon
Lakónépességből a nők és férfiak számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban
(Forrás: KSH)

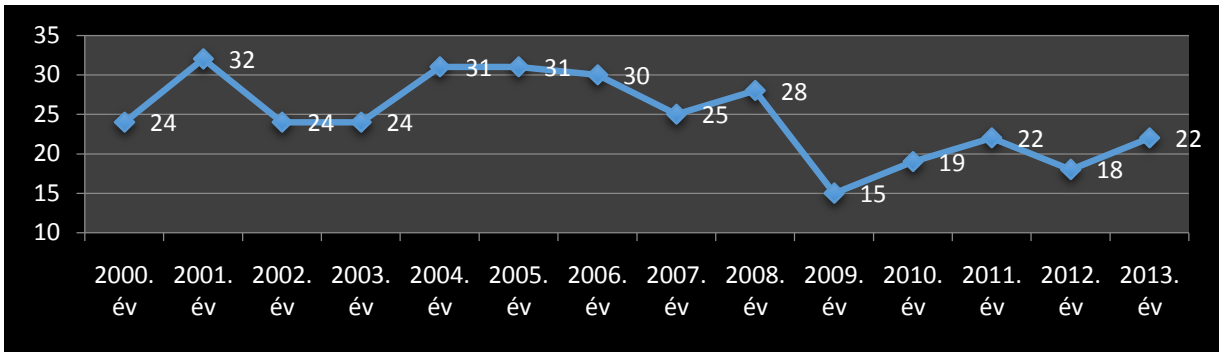

14. grafikon
Élveszületések számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

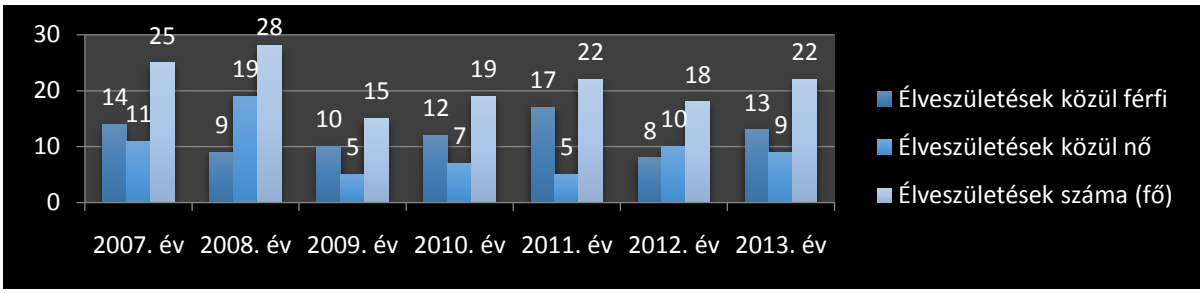

15. grafikon
Élveszületések számának alakulása és azon belül a nemek arányának vizsgálata a 2007-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

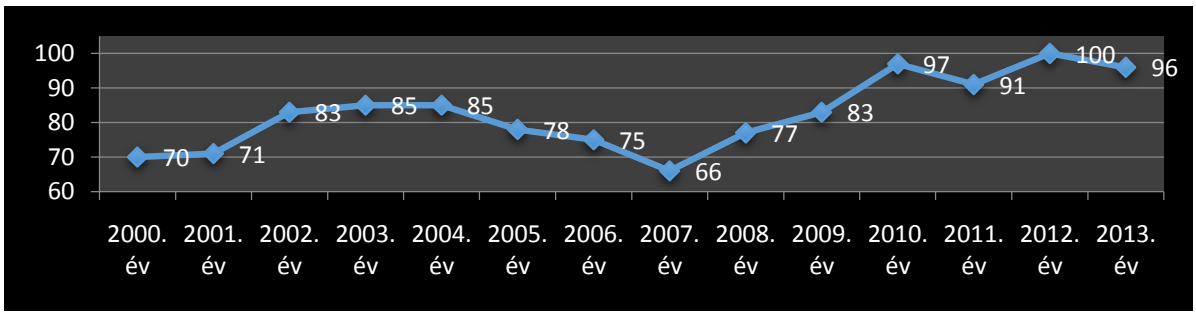

16. grafikon
Halálozások számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

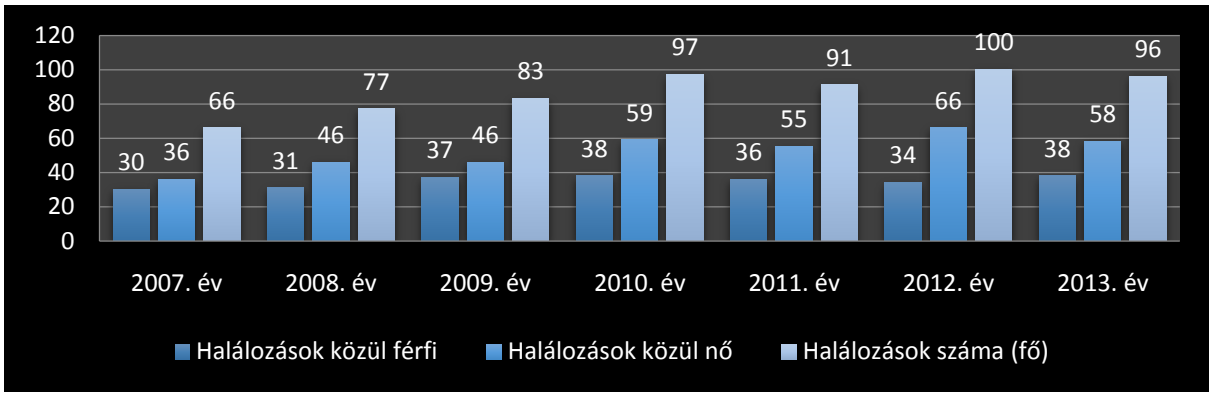

17. grafikon
Halálozások számának alakulása és a nemek arányának vizsgálata 2007-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

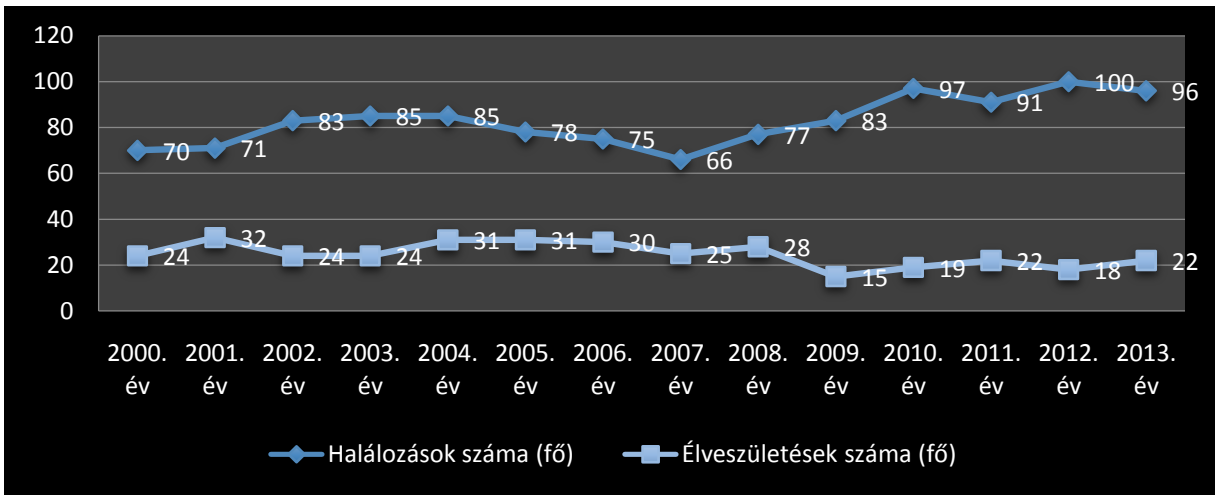

18. grafikon
Élveszületések és halálozások számának alakulása 2000-2013 közötti időszakban Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

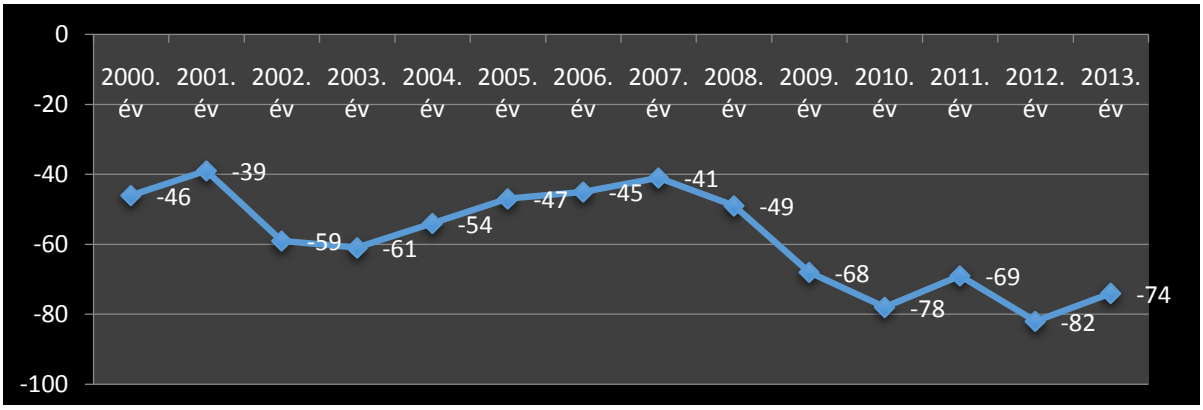

19. grafikon
Természetes fogyás
(Forrás: KSH)

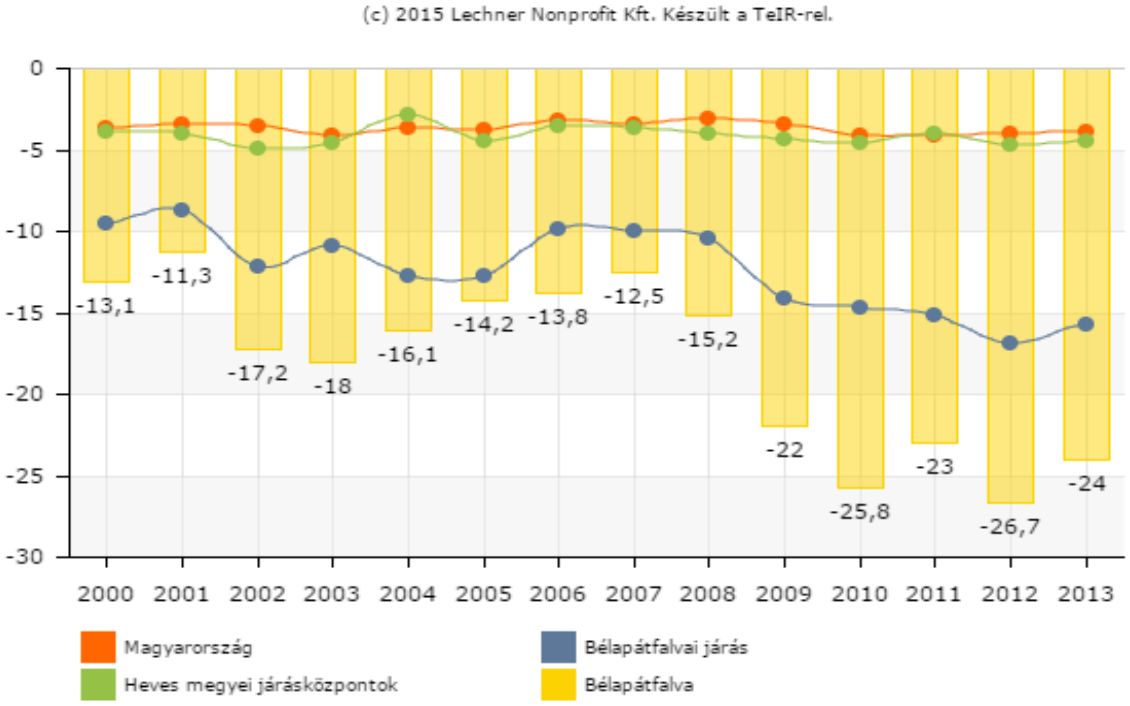

20. grafikon
Természetes fogyás
(Forrás: TEIR)

21. grafikon
Házasságkötések száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

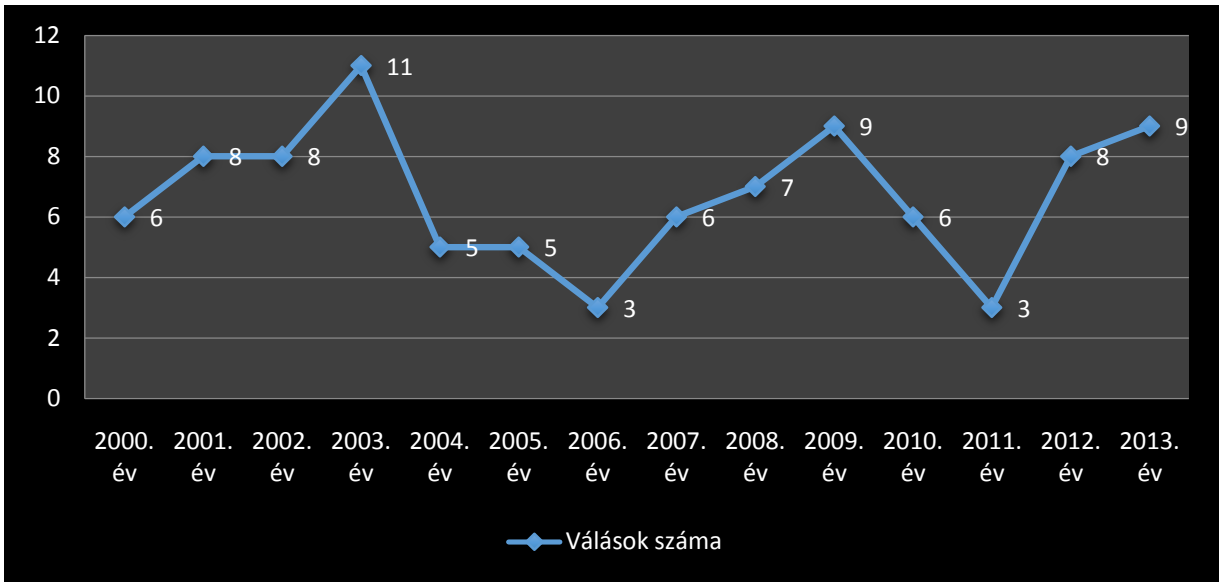

22. grafikon
Válások száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

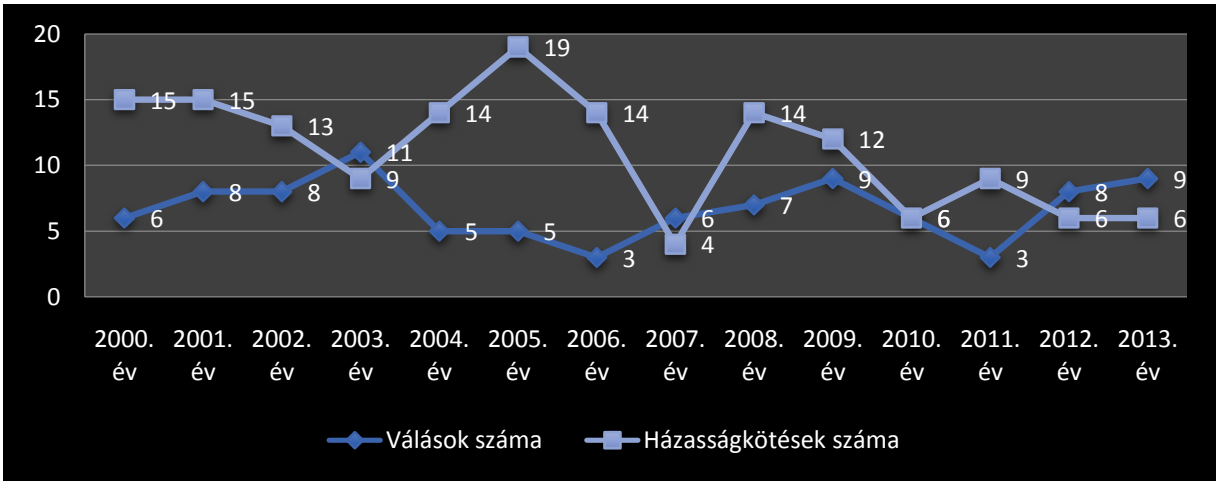

23. grafikon
Válások és házasságkötések száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

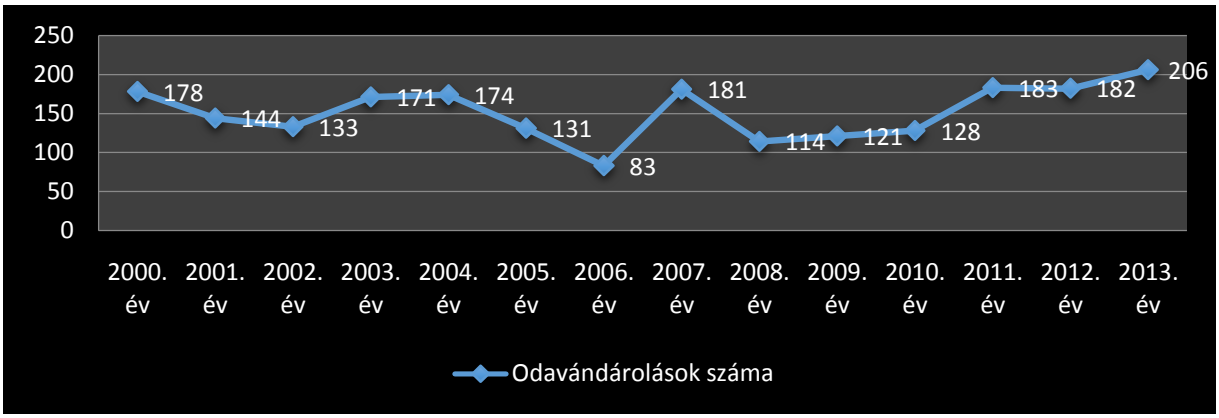

24. grafikon
Odavándorlások száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

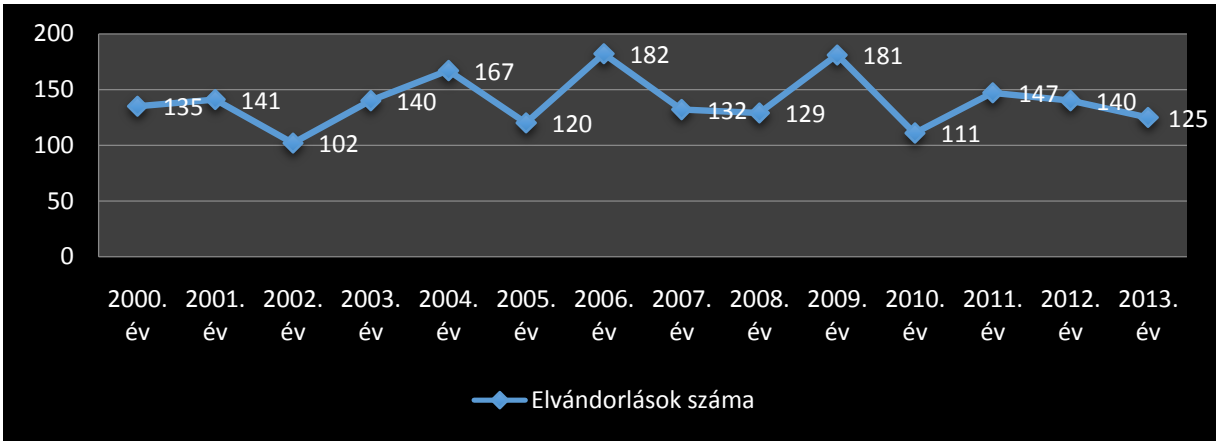

25. grafikon
Elvándorlások száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

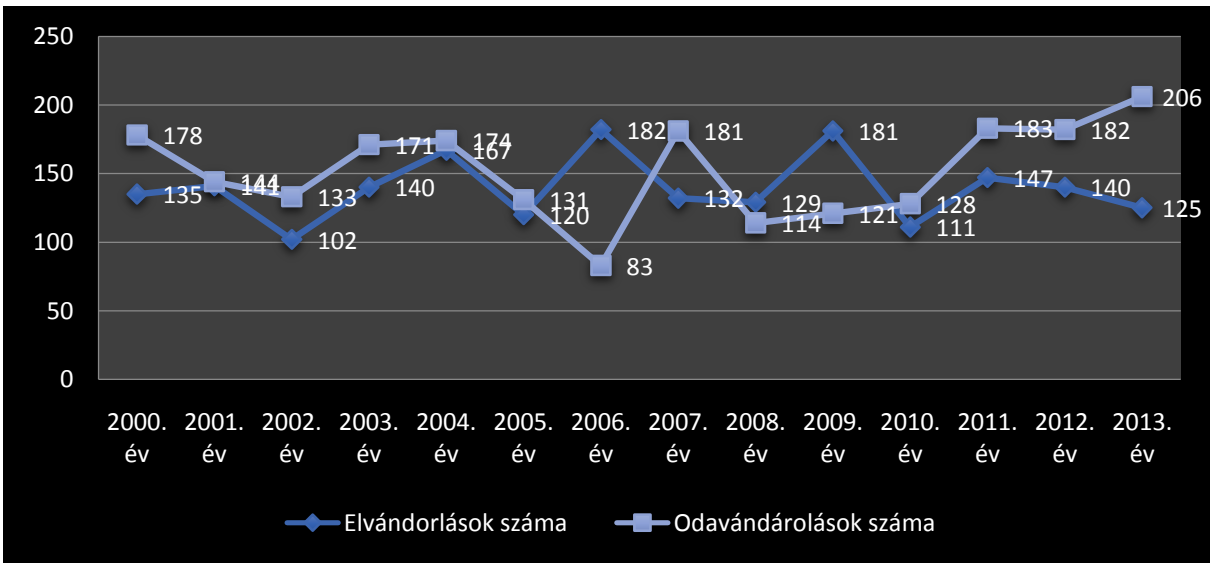

26. grafikon
Elvándorlások és odavándorlások száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

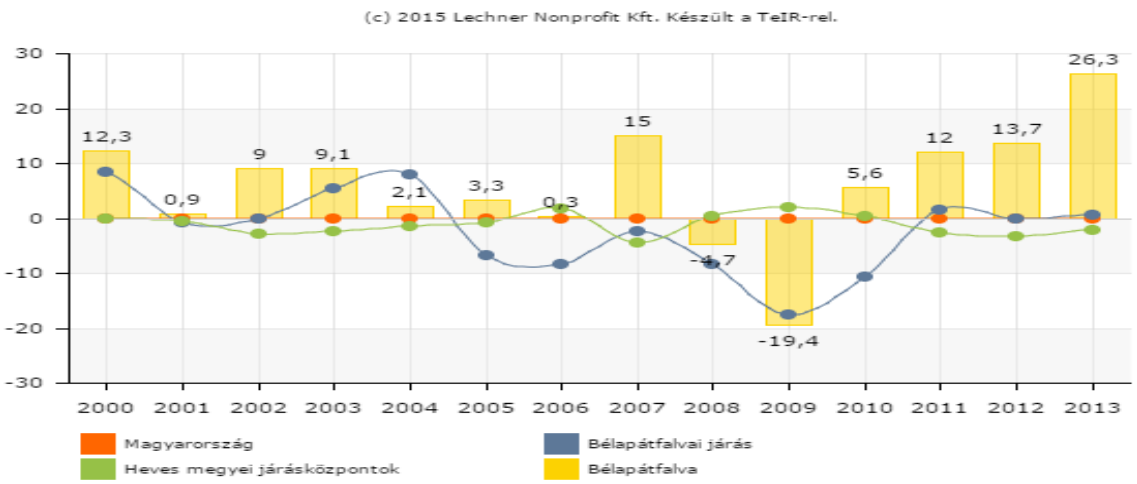

27. grafikon
Vándorlási egyenleg
(Forrás: TEIR)

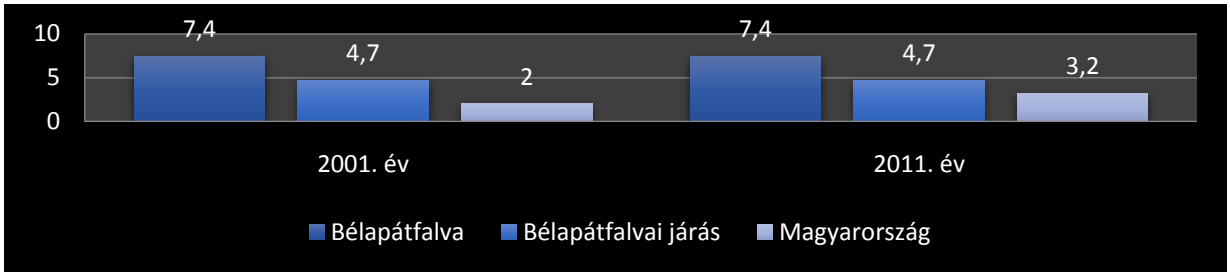

28. grafikon
A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya 2001. és 2011. években
(Forrás: KSH)

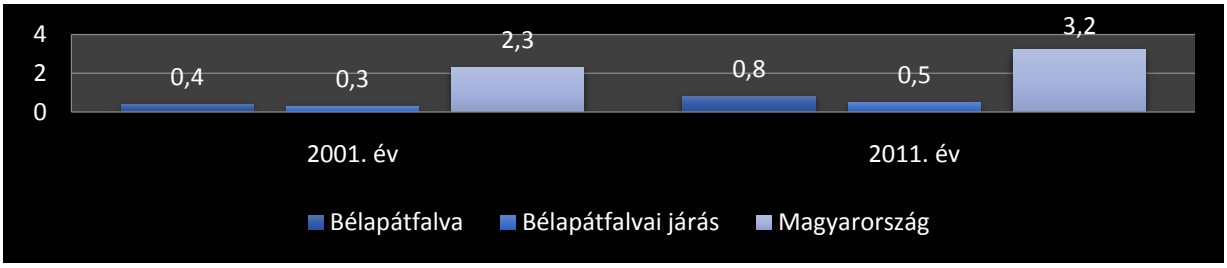

29. grafikon
A hazai nemzeti kisebbséghez tartozó népesség aránya (%) (romák nélkül) 2001. és 2011. években
(Forrás: KSH)

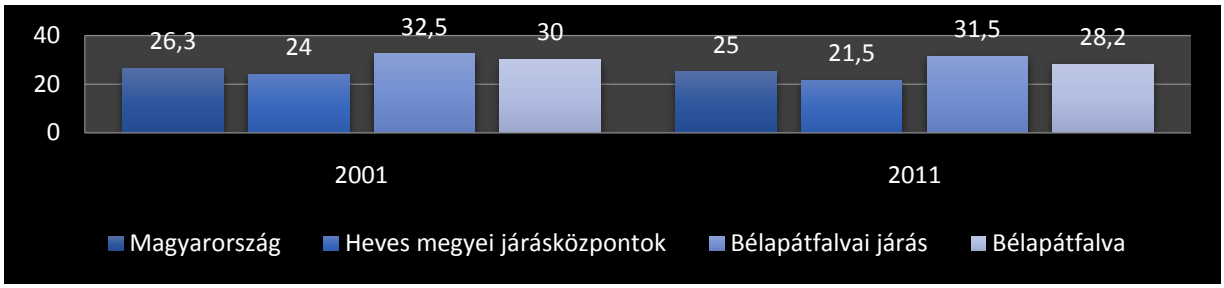

30. grafikon
Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzettek a 7 éves és idősebbek arányában (%) 2001. és 2011. években
(Forrás: TEIR)

31. grafikon
Érettségivel mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) 2001. és 2011. években
(Forrás: TEIR)

32. grafikon
Érettségi nélküli középfokú végzettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) 2001. és 2011. években
(Forrás: TEIR)

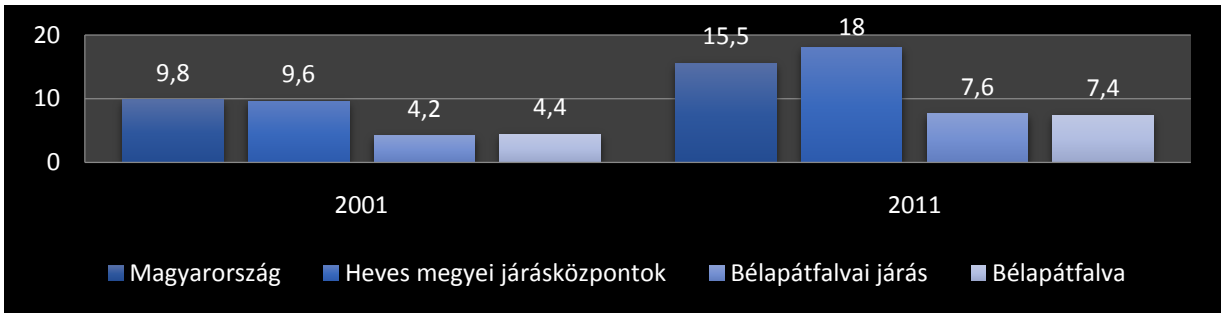

33. grafikon
Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) 2001. és 2011. években
(Forrás: TEIR)

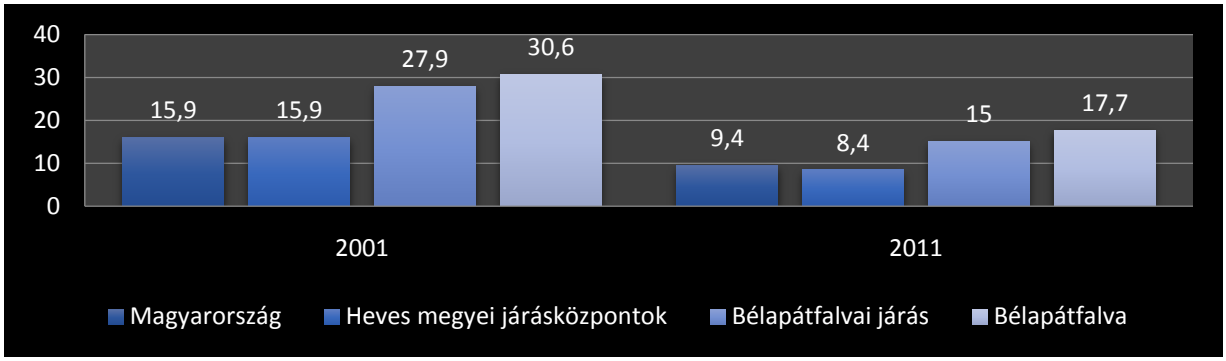

34. grafikon
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 2001. és 2011. években
(Forrás: TEIR)

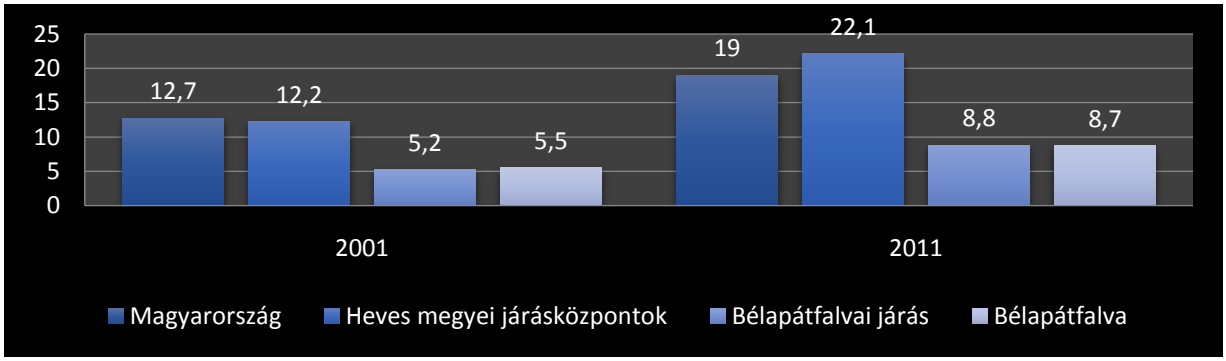

35. grafikon
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában 2001. és 2011. években
(Forrás: TEIR)

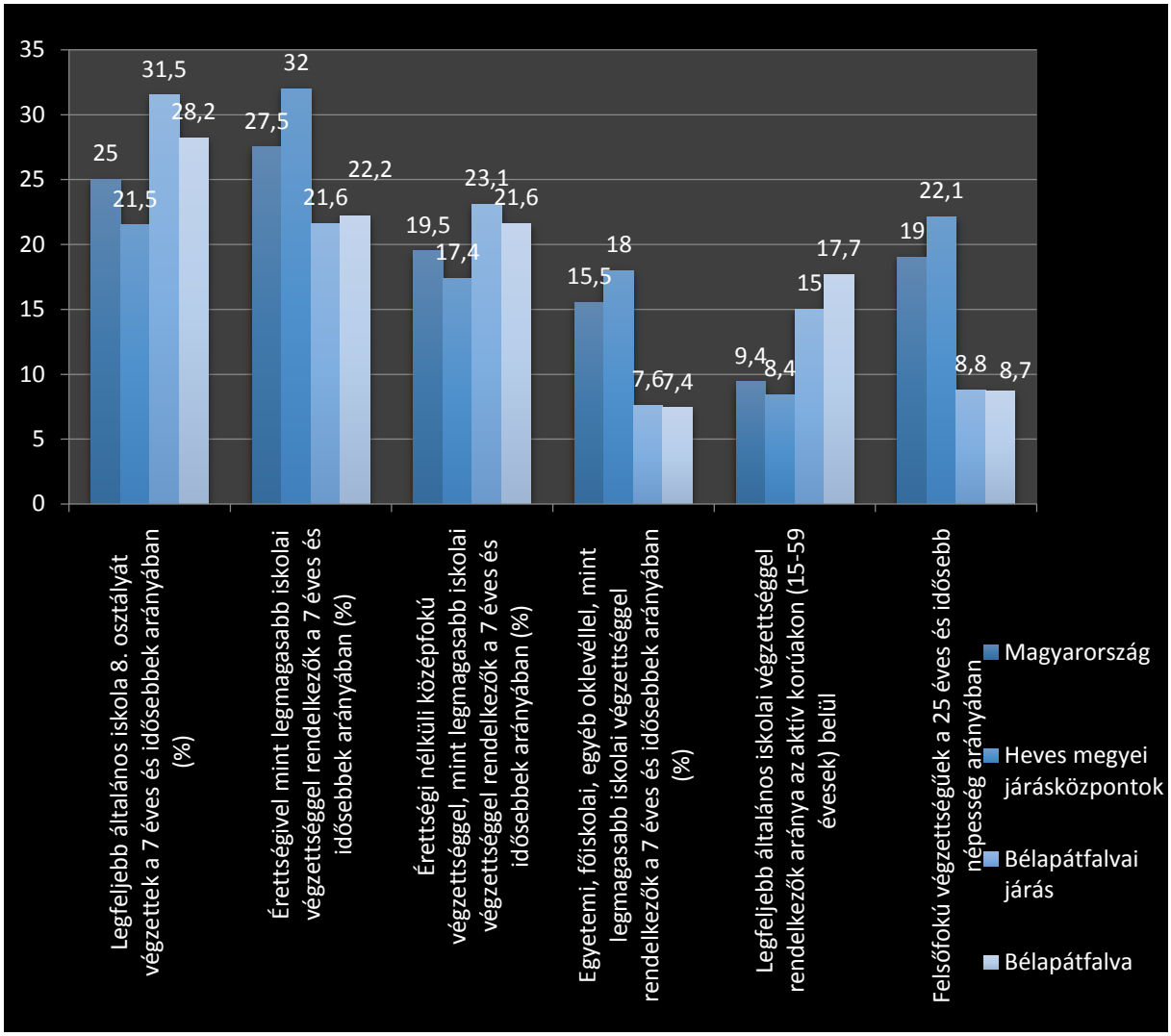

36. grafikon
Képzettség 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

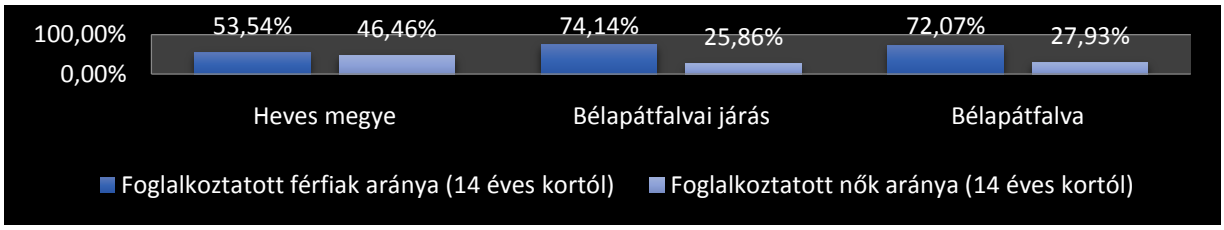

37. grafikon
Foglalkoztatottak nemek szerinti eloszlása a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

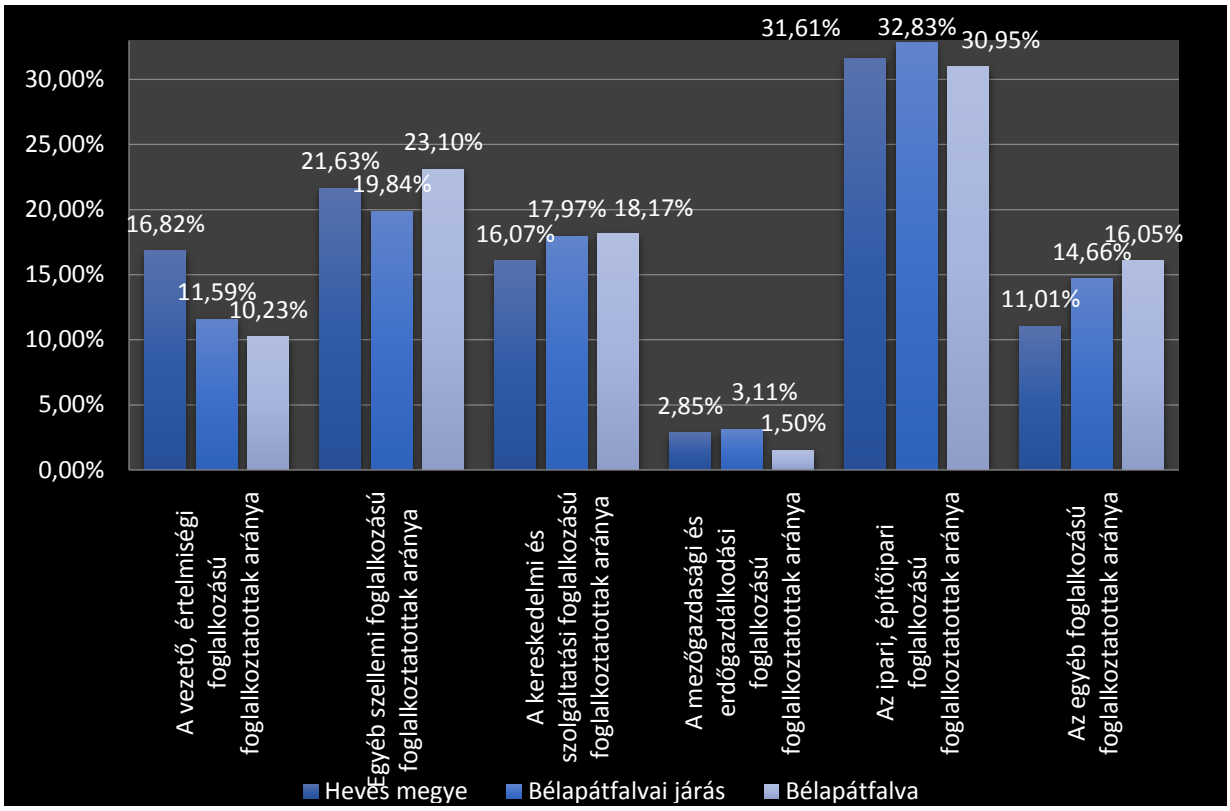

38. grafikon
Foglalkoztatottak eloszlása végzettség szerint 2011. év
(Forrás: TEIR)

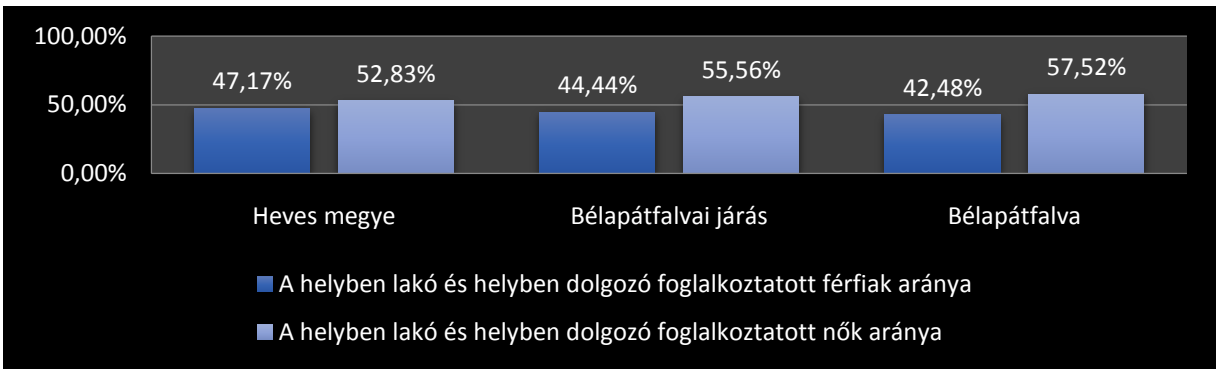

39. grafikon
A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatottak eloszlása végzettség szerint 2011. évben
(Forrás: TEIR)

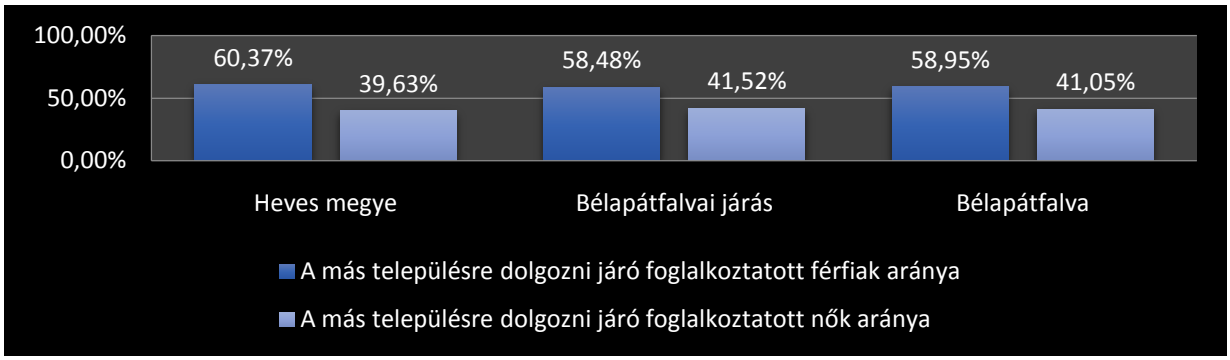

40. grafikon
A más településre dolgozni járó foglalkoztatottak eloszlása végzettség szerint 2011. évben
(Forrás: TEIR)

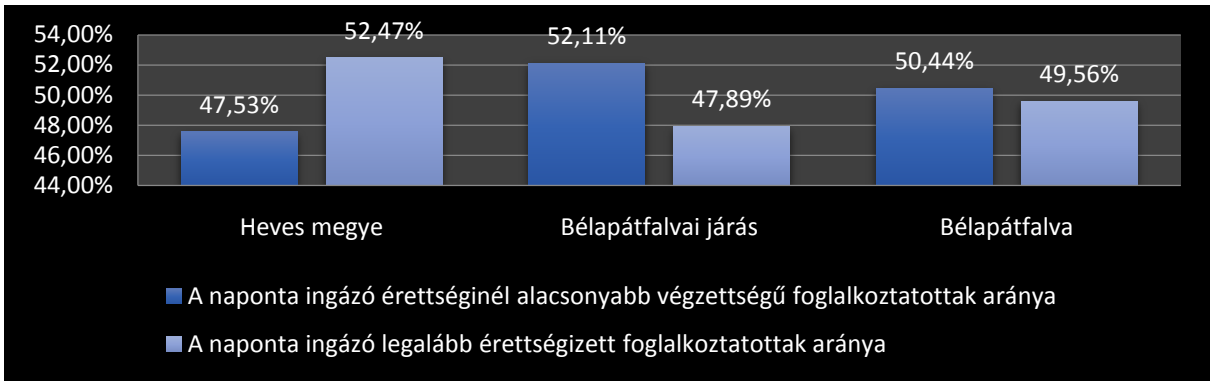

41. grafikon
Ingázók eloszlása végzettség szerint 2011. év
(Forrás: TEIR)

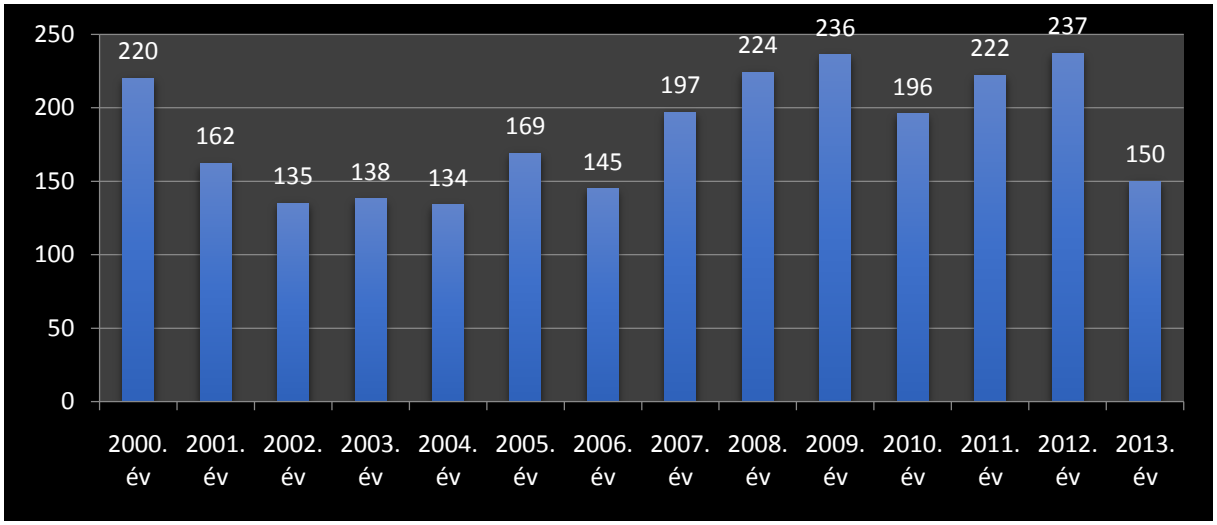

42. grafikon
Nyilvántartott álláskeresők száma Bélapátfalván 2000-2013 között
(Forrás: KSH)

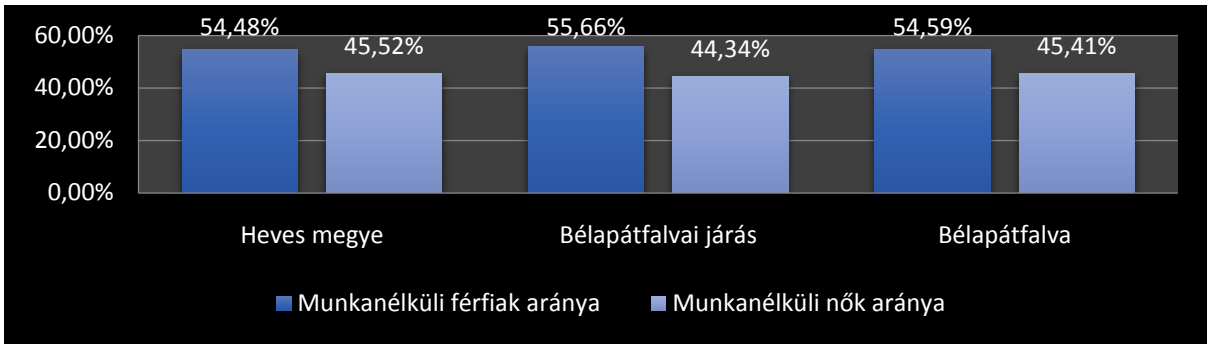

43. grafikon
Munkanélküliek nemek szerinti aránya 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

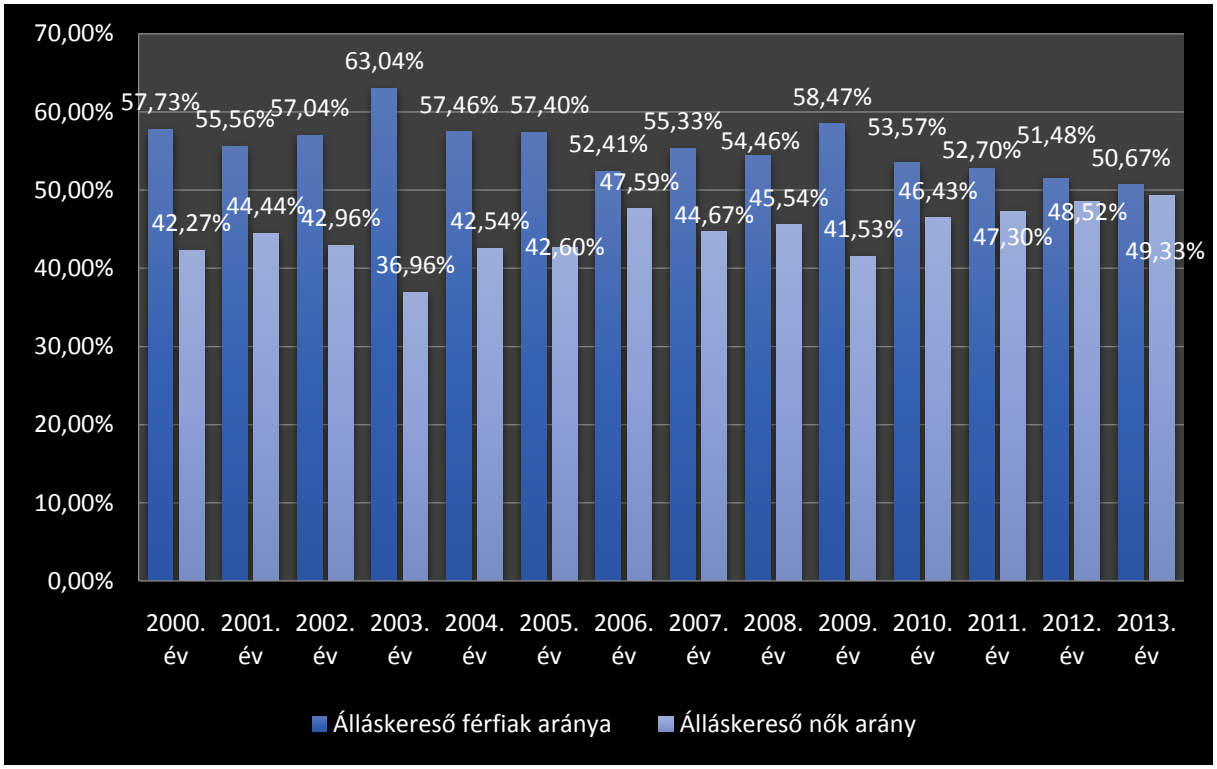

44. grafikon
Álláskeresők nemek szerinti megoszlása Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

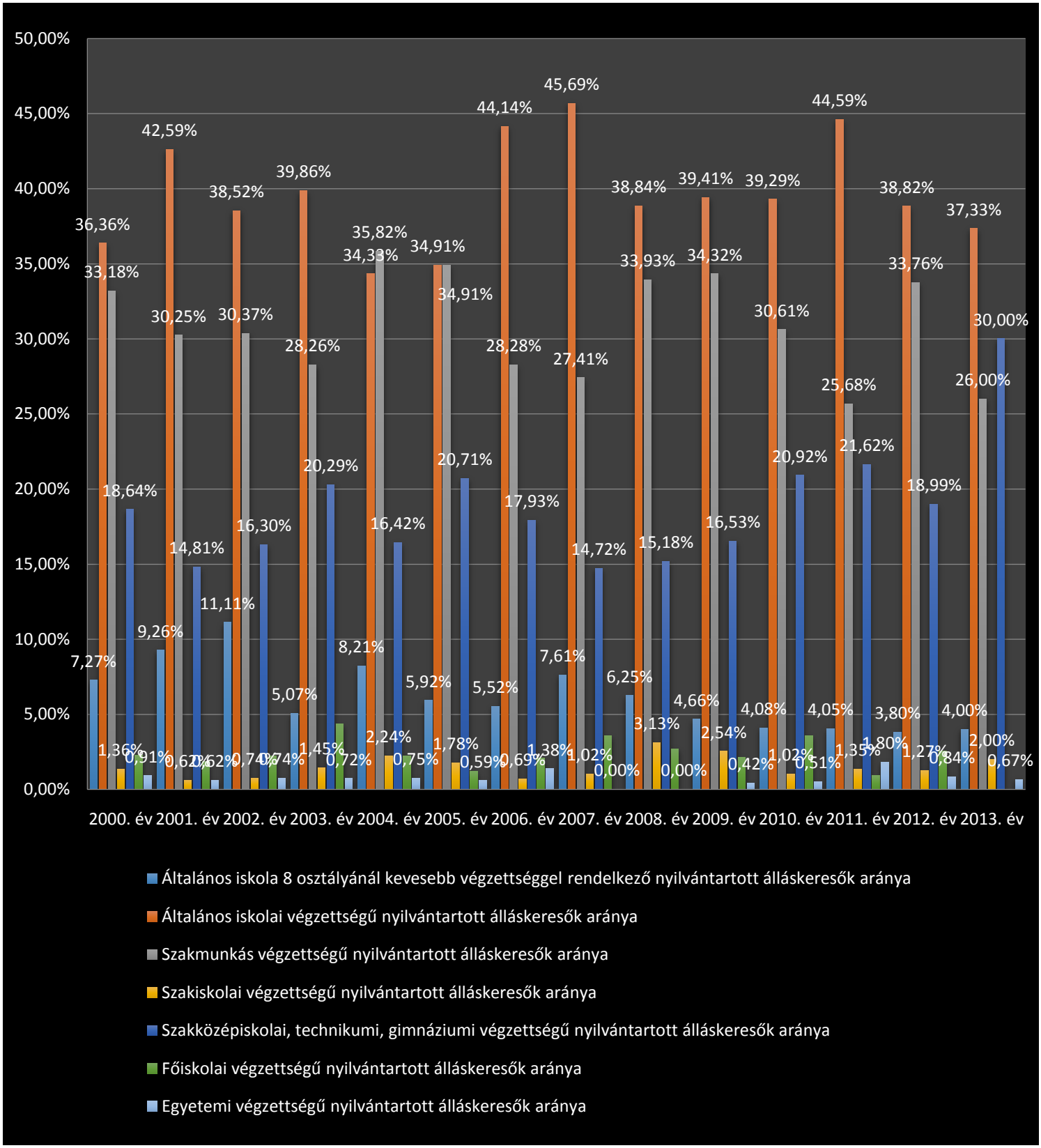

45. grafikon
Álláskeresők megoszlása végzettség szerint Bélapátfalván 2000-2013 között
(Forrás: KSH)

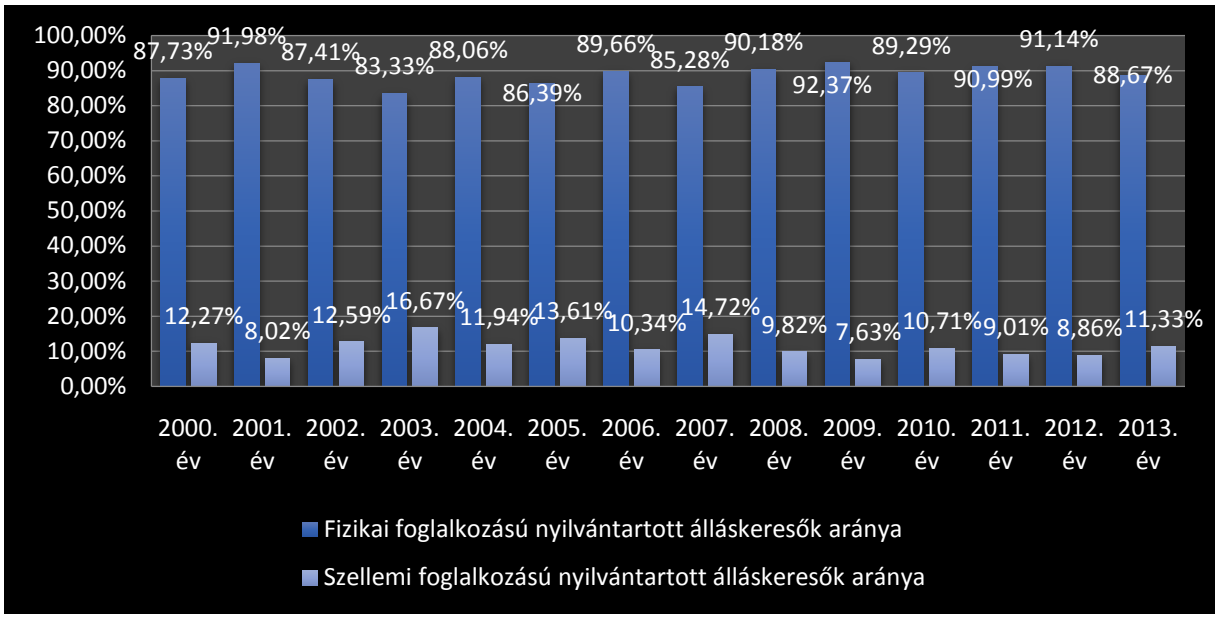

46. grafikon
Álláskeresők megoszlása fizikai és szellemi foglalkozásúak alapján Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

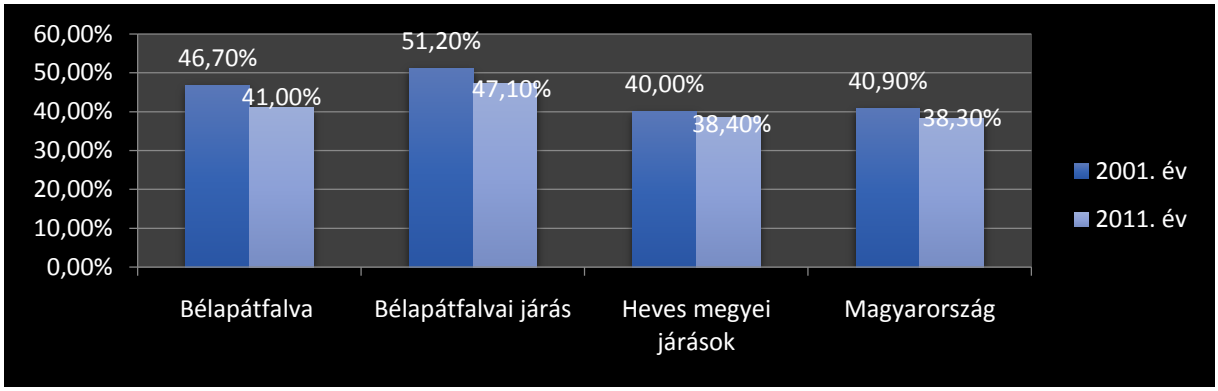

47. grafikon
Foglalkoztatott nélküli háztatások aránya
(Forrás: KSH)

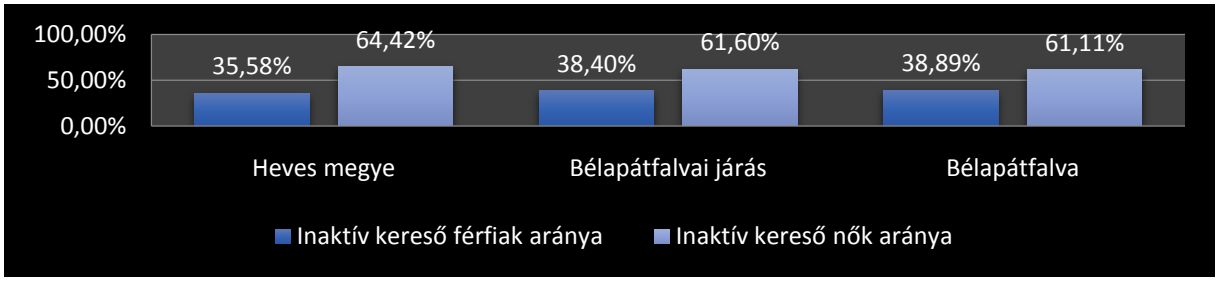

48. grafikon
Inaktív keresők nemek szerinti aránya a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

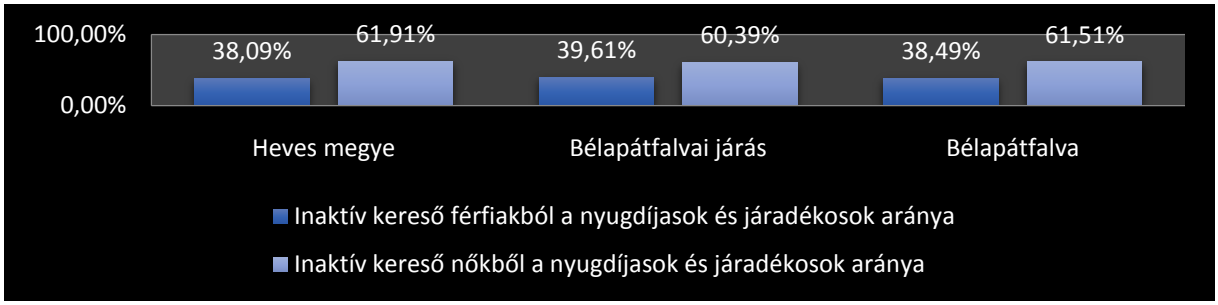

49. grafikon
Inaktív keresőkből a nyugdíjasok és járadékosok nemek szerinti megoszlása a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

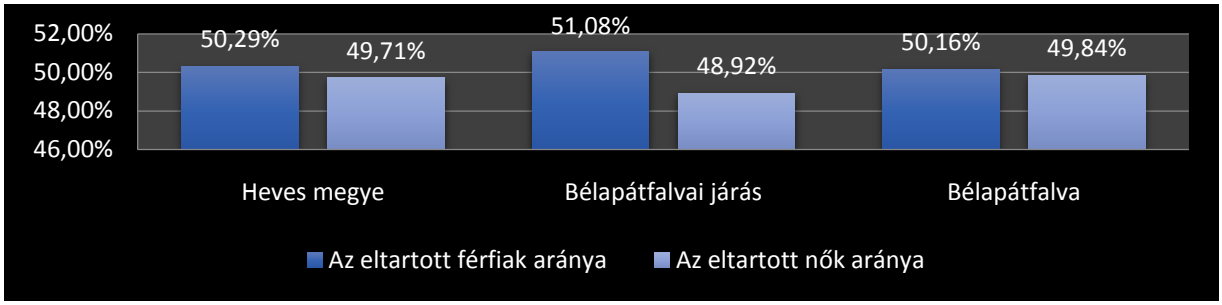

50. grafikon
Eltartottak nemek szerinti eloszlása a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

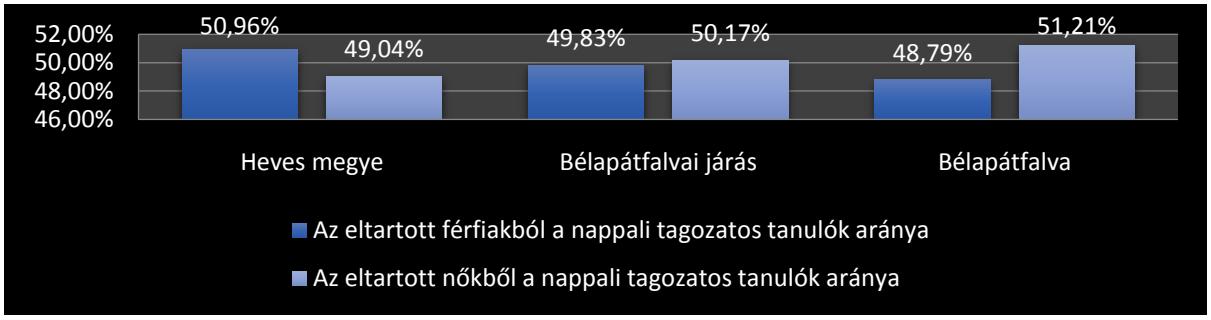

51. grafikon
Eltartott nappali tagozatos tanulók nemek szerinti eloszlása a 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: TEIR)

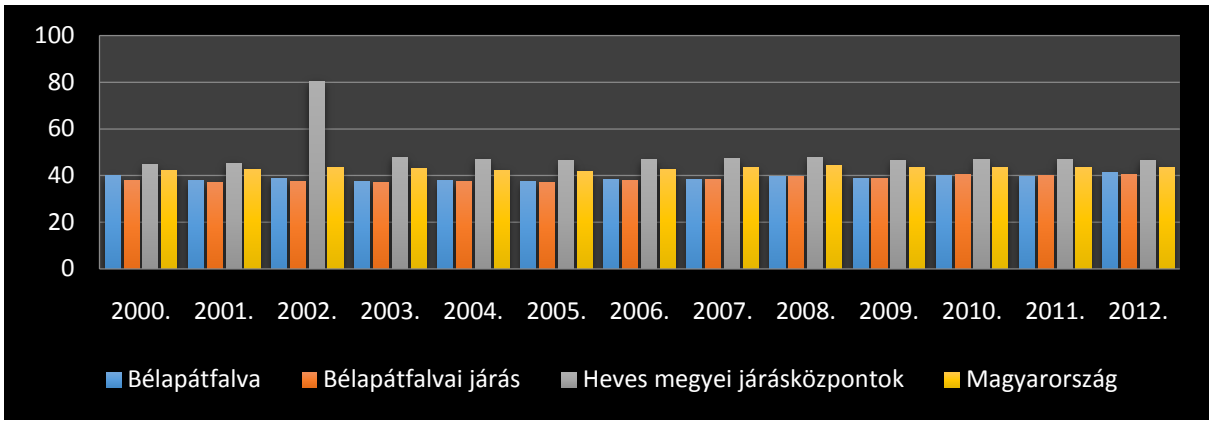

52. grafikon
Száz lakosra jutó adófizetők száma (fő) - Bélapátfalva
(Forrás: TEIR)

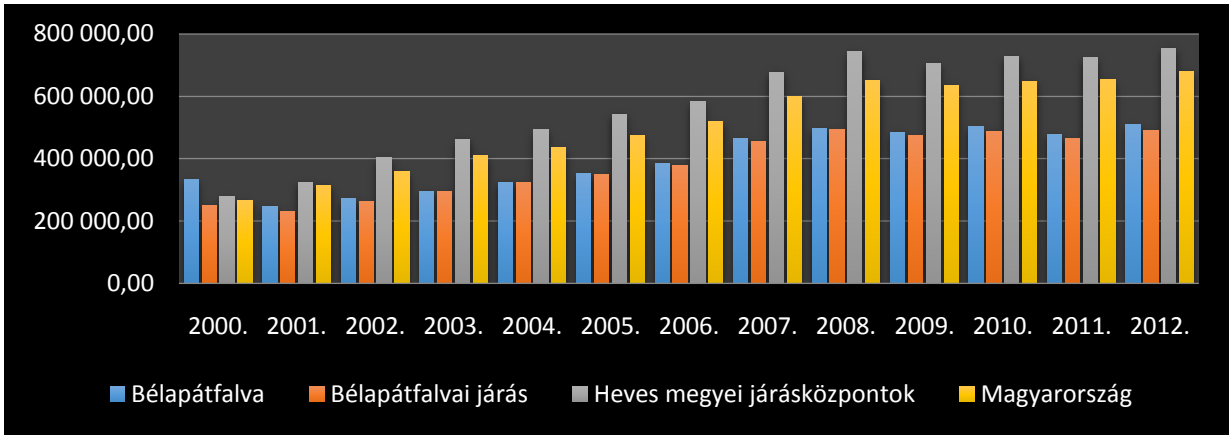

53. grafikon
Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (Ft)
(Forrás: TEIR)

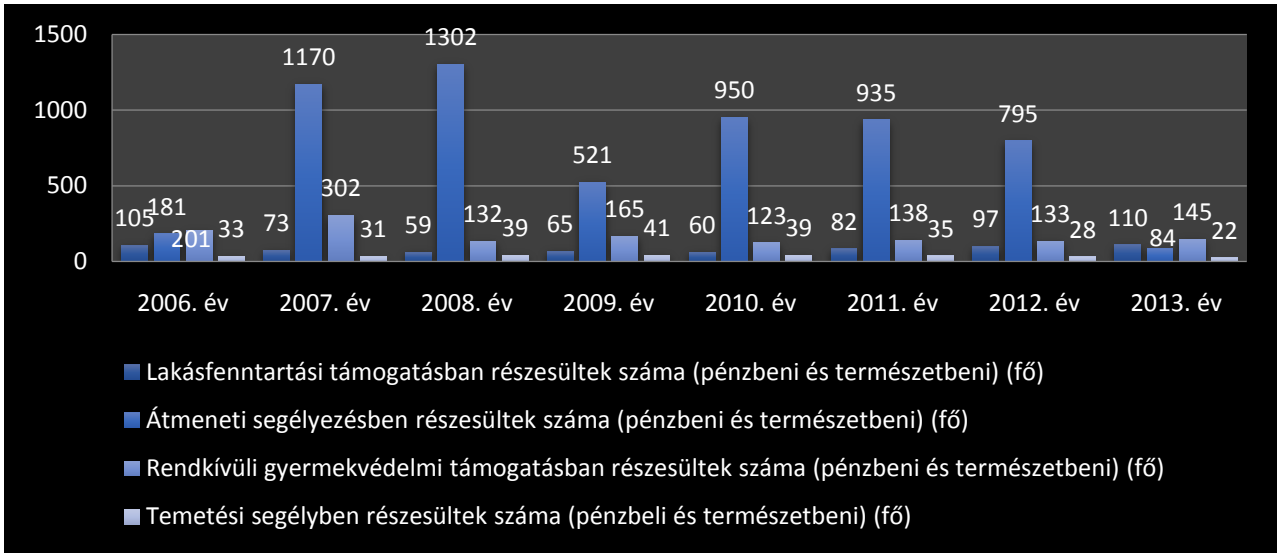

54. grafikon
Eseti szociális ellátásban részesülők száma - Bélapátfalva
(Forrás: KSH)

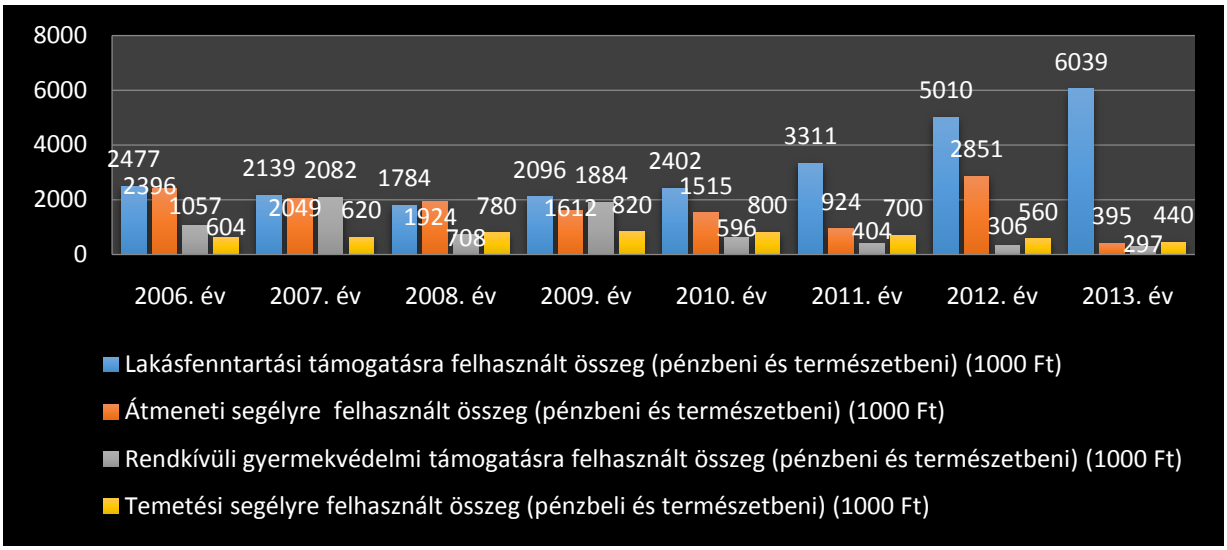

55. grafikon
Eseti szociális ellátásra felhasznált összeg (1.000 Ft) - Bélapátfalva
(Forrás: KSH)

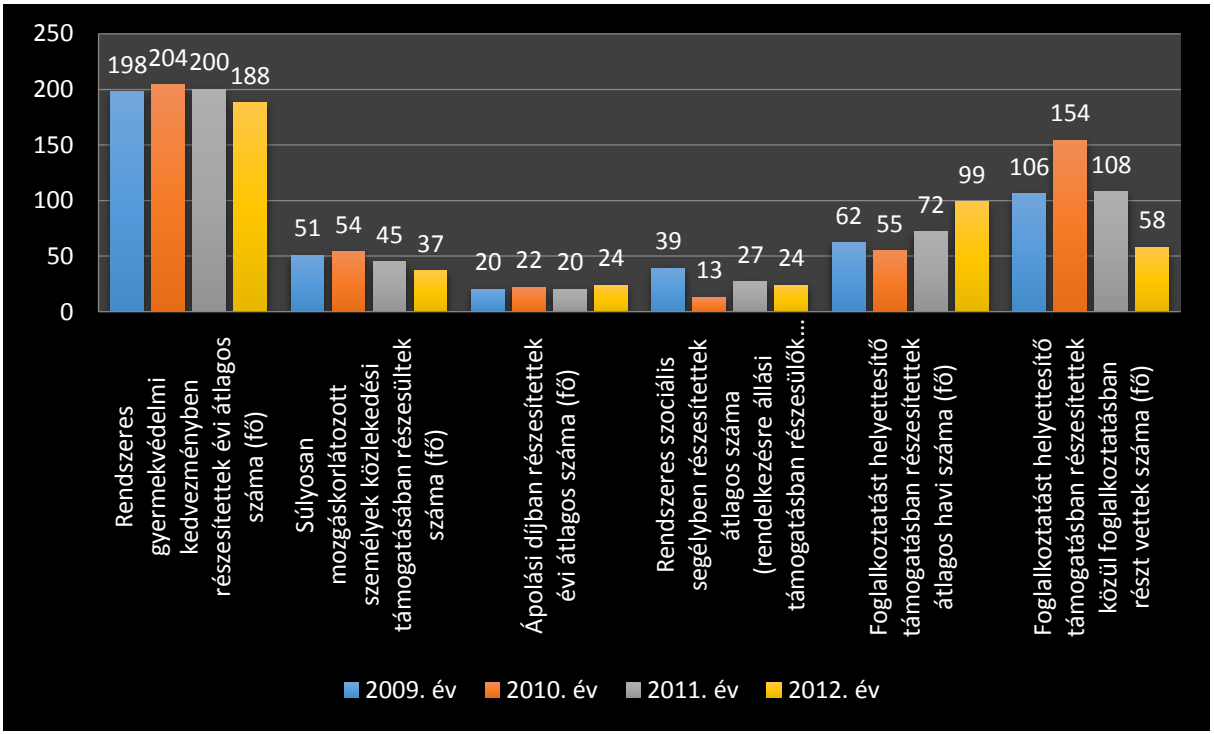

56. grafikon
Rendszeres szociális ellátásban részesülők száma - Bélapátfalva
(Forrás: KSH)

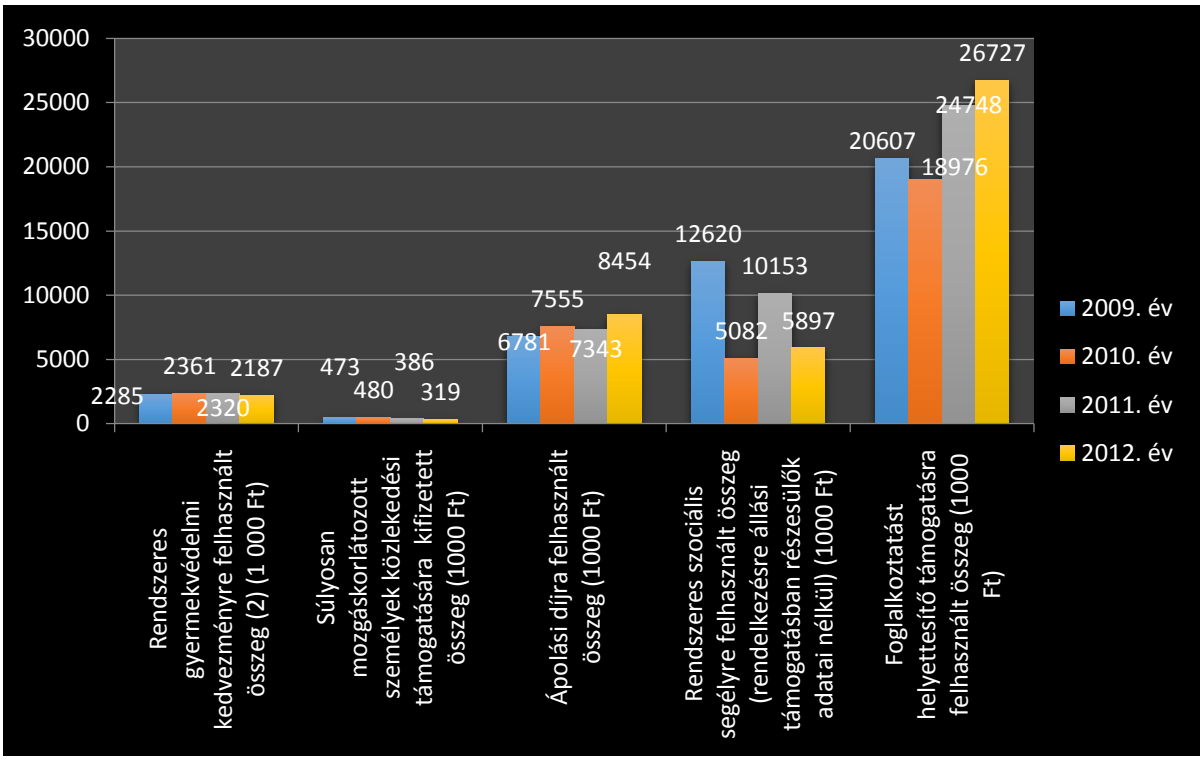

57. grafikon
Rendszeres szociális ellátásra felhasznált összeg (1.000 Ft) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

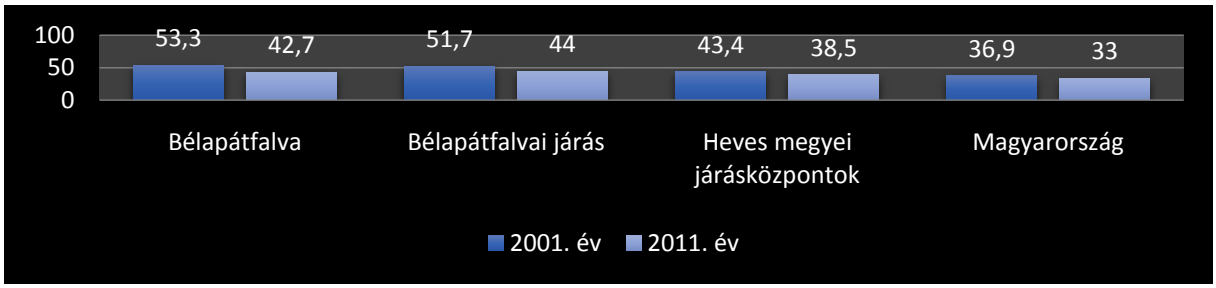

58. grafikon
Rendszeres munka jövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 éves) belül
(Forrás: TEIR)

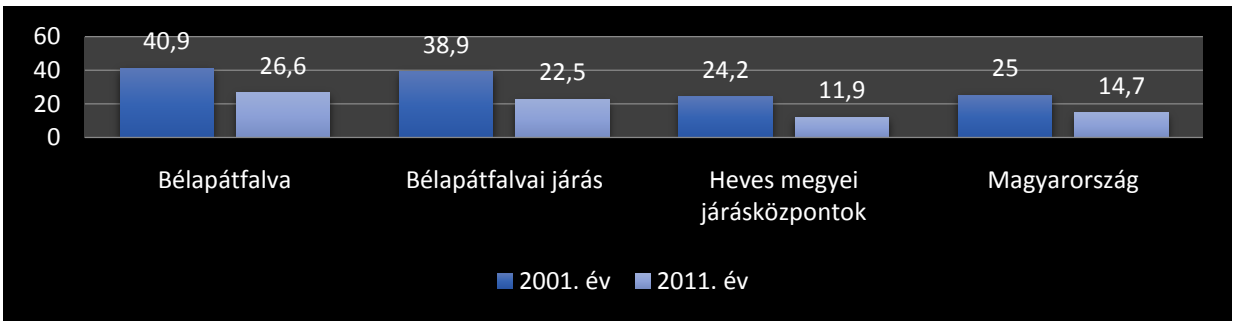

59. grafikon
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül
(Forrás: TEIR)

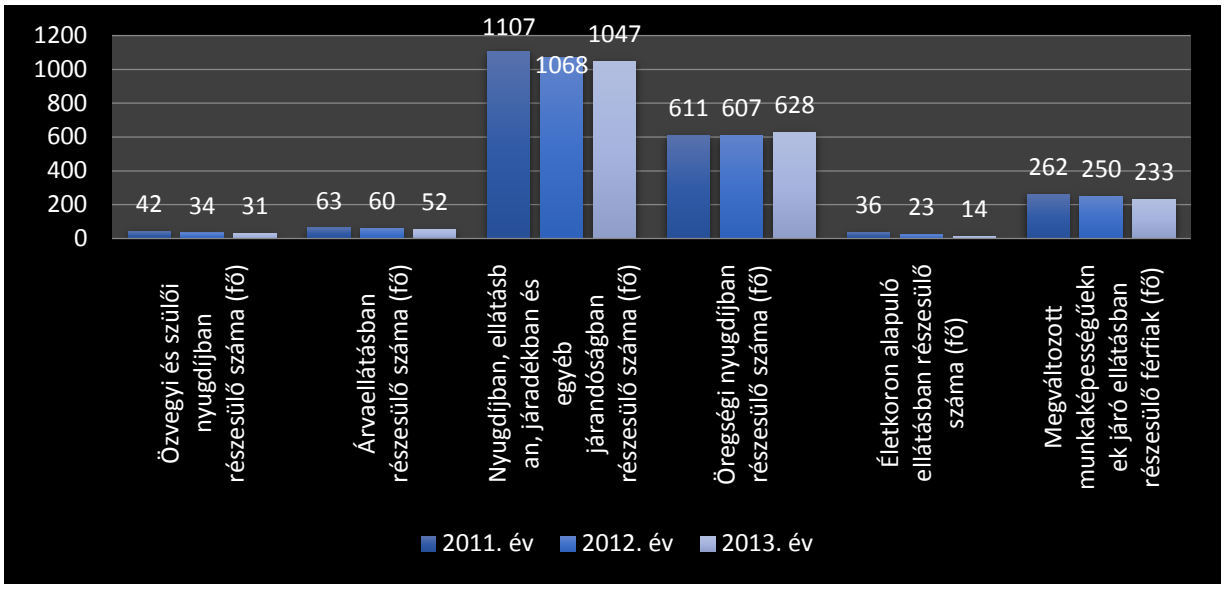

60. grafikon
Nyugdíjellátásban részesülők száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

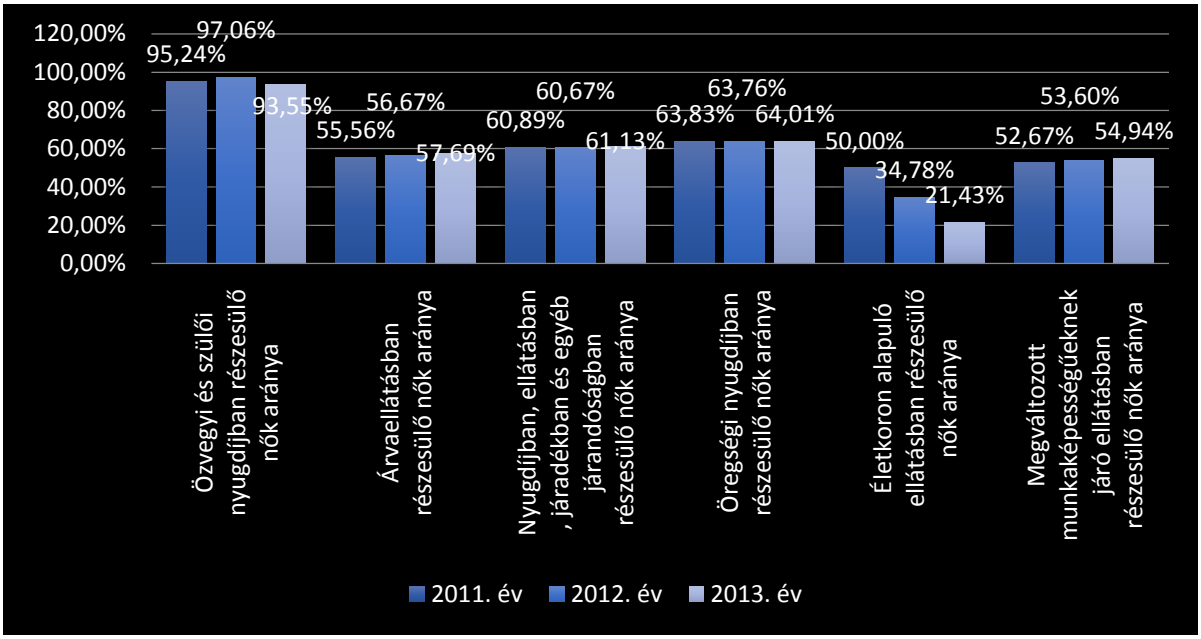

61. grafikon
Nyugdíjellátásban részesülők nemek szerinti megoszlása (nők)
(Forrás: KSH)

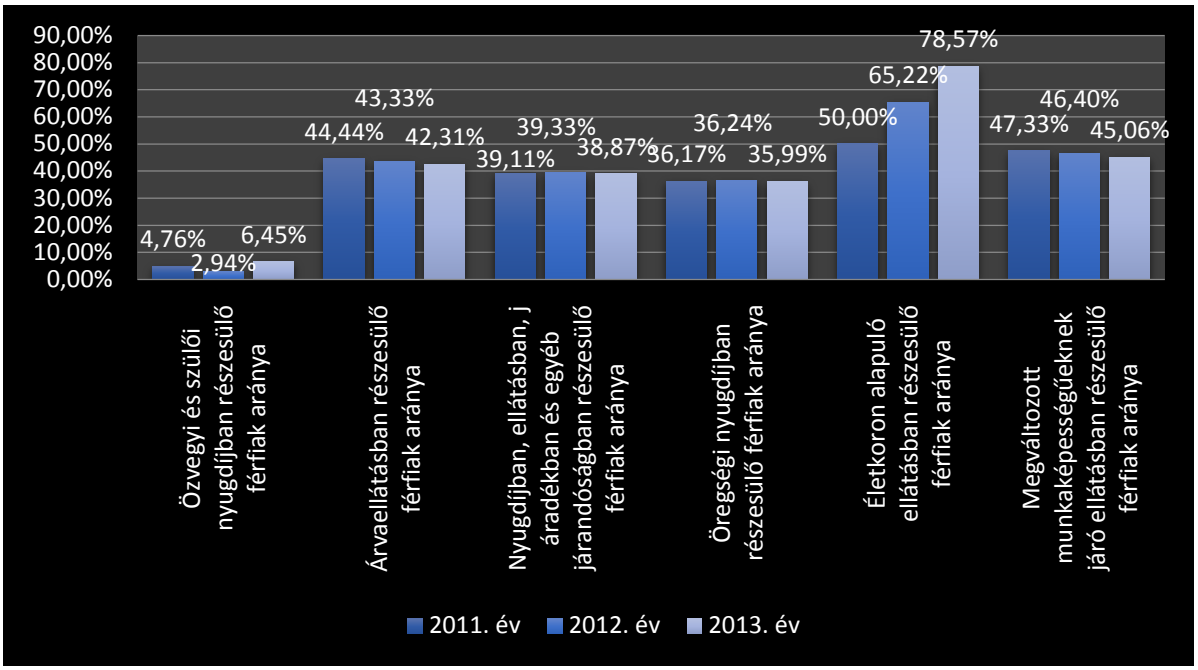

62. grafikon
Nyugdíjellátásban részesülők nemek szerinti megoszlása (férfiak)
(Forrás: KSH)

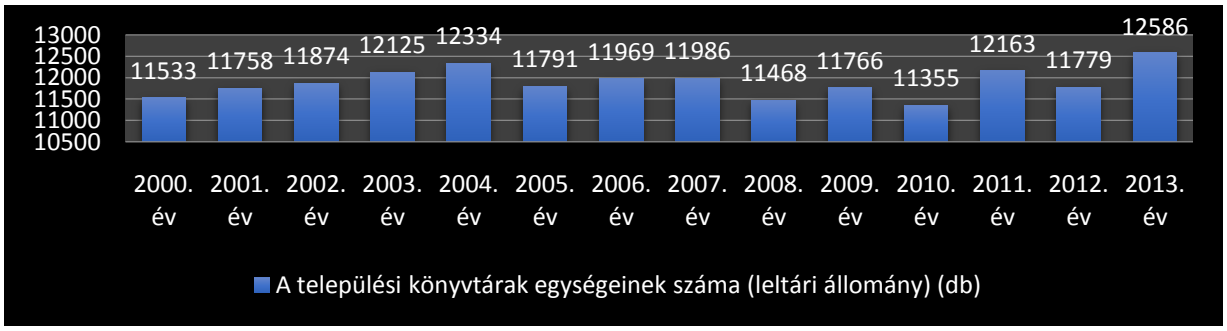

63. grafikon
A települési könyvtárak egységeinek száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

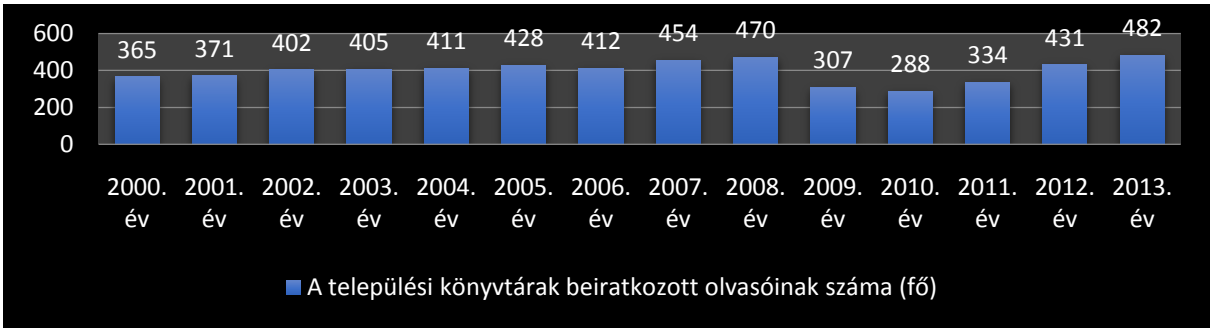

64. grafikon
A települési könyvtárak beiratkozott olvasóinak száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

65. grafikon
A rendszeres művelődési foglalkozások száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

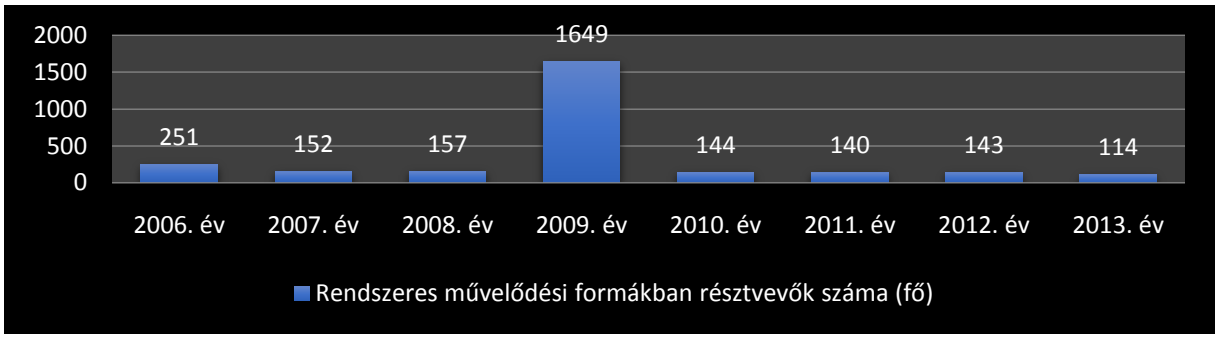

66. grafikon
A rendszeres művelődési formákban részvevők száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

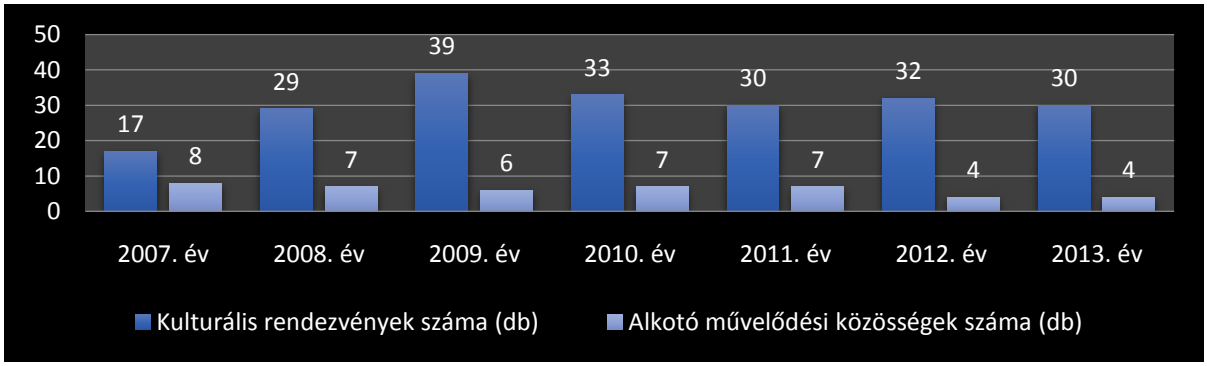

67. grafikon
Kulturált rendezvények és alkotó művelődési közösségek száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

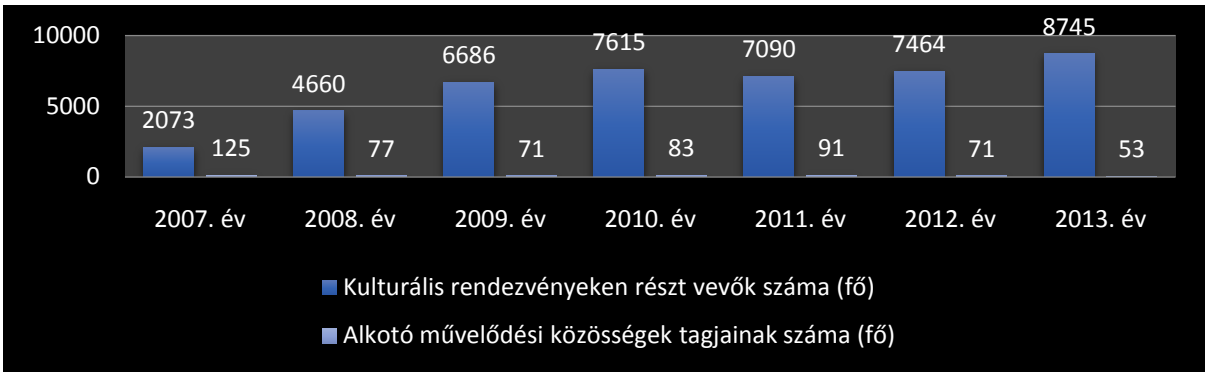

68. grafikon
Kulturális rendezvényeken résztvevők és alkotó művelődési közösségek tagjainak száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

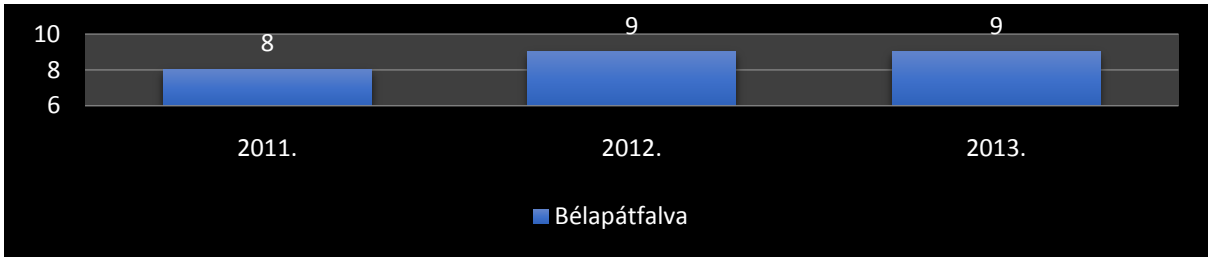

69. grafikon
Regisztrált nonprofit szervezetek száma ezer lakosra (db)
(Forrás: TEIR)

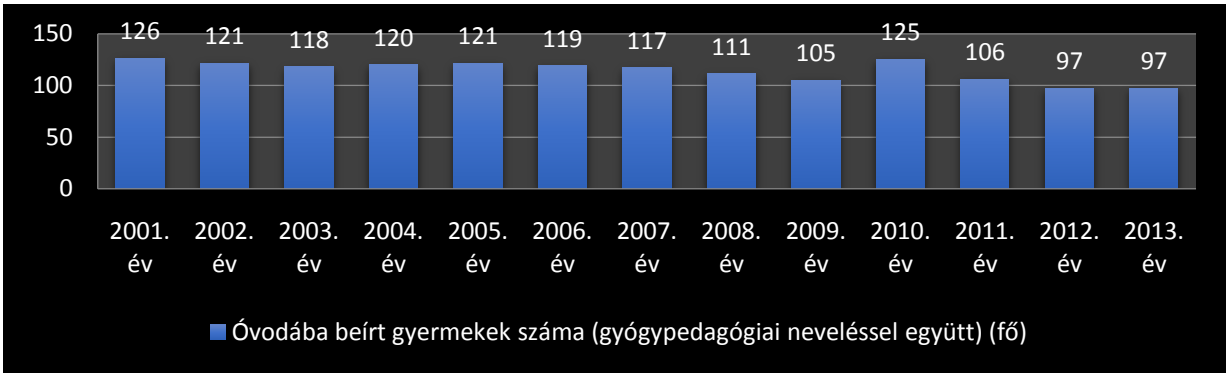

70. grafikon

Óvodába beírt gyerekek száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

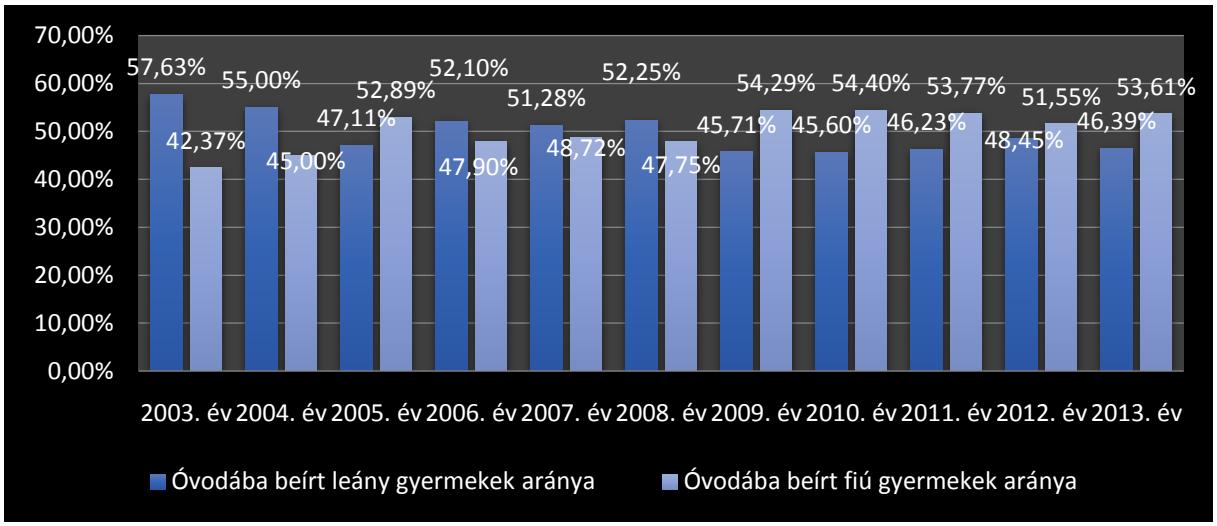

71. grafikon
Óvodába beírt gyerekek nemek szerinti megoszlása Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

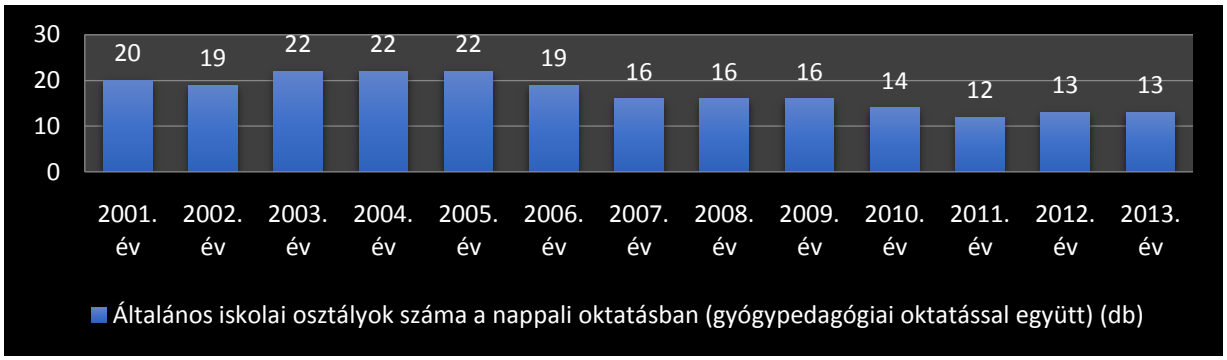

72. grafikon
Általános iskolai oszályok száma a nappali oktatásban (db) Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

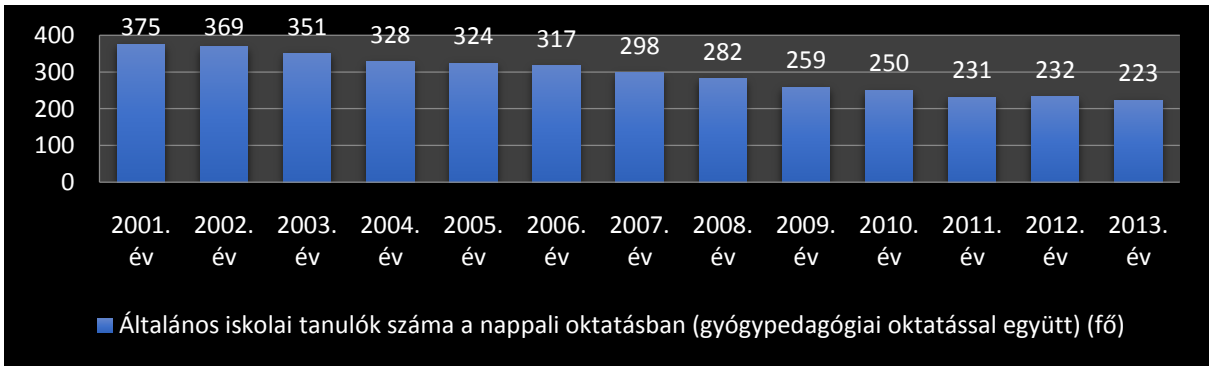

73. grafikon
Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő) Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

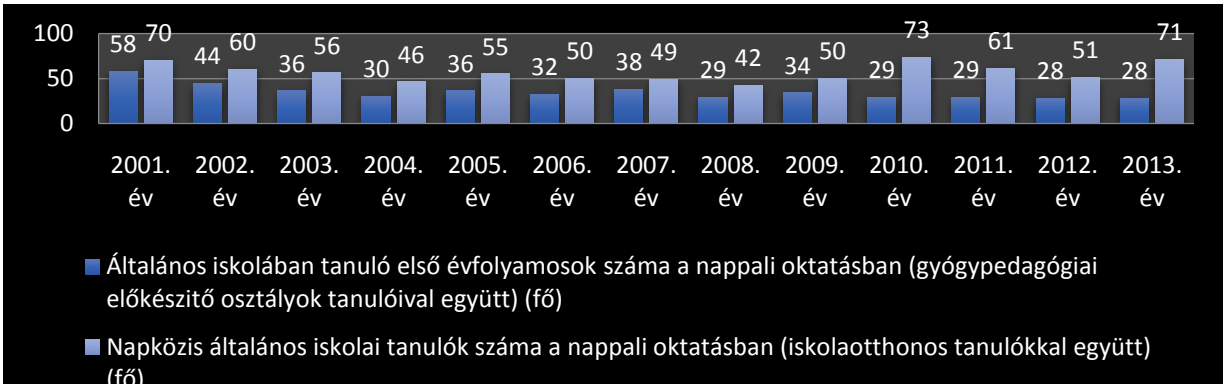

74. grafikon
Általános iskolában tanuló első évfolyamosok és a napközis általános iskolai tanulók száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

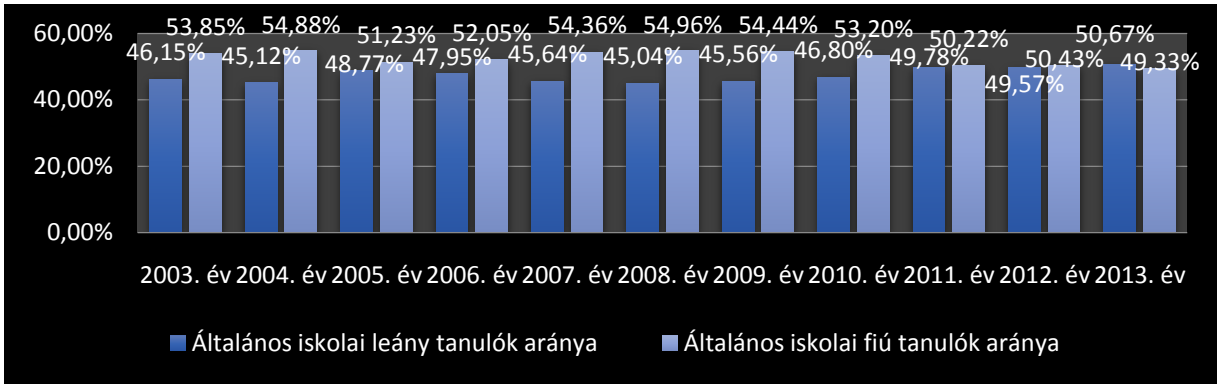

75. grafikon
Általános iskolában tanulók nemek szerinti eloszlása Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

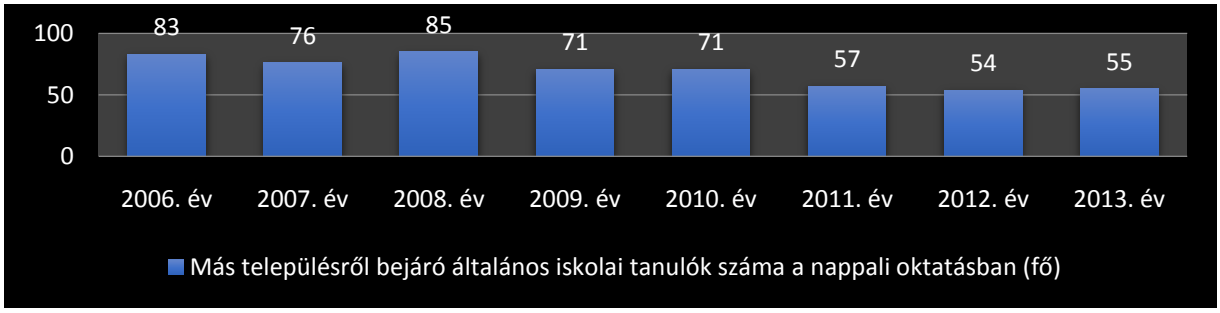

76. grafikon
Más településről bejáró általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő) Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

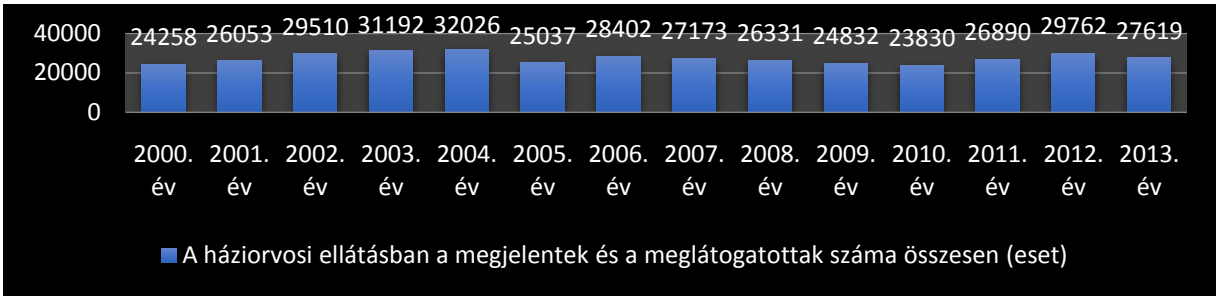

77. grafikon
A háziorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

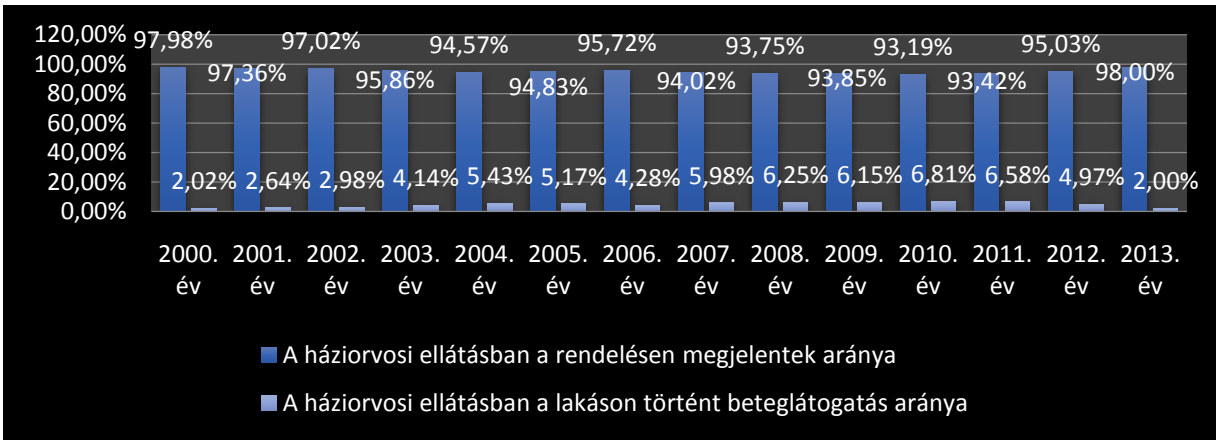

78. grafikon
A háziorvosi ellátásban a megjelentek és a lakáson meglátogatottak arány Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

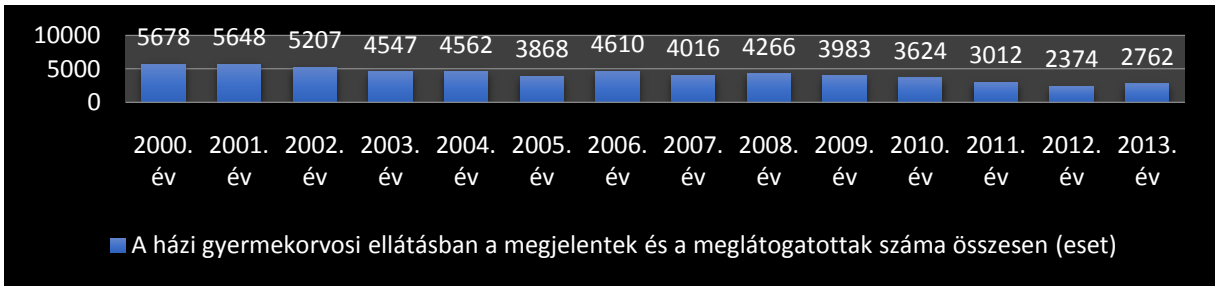

79. grafikon
A házi gyermekorvosi ellátásban a megjelentek és a lakáson meglátogatottak arány Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

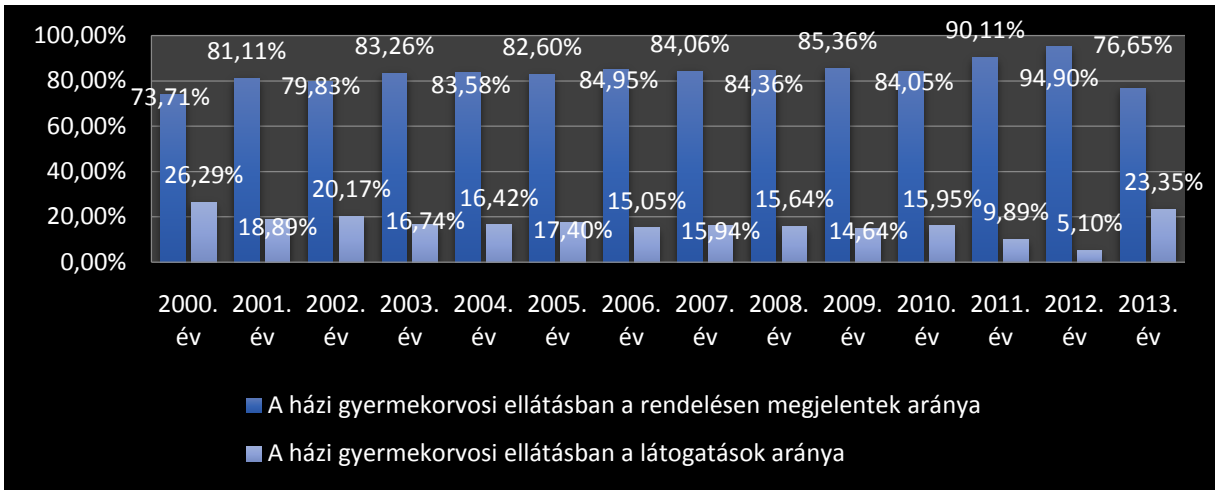

80. grafikon
A házi gyermekorvosi ellátásban a megjelentek és a lakáson meglátogatottak esetszáma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

81. grafikon
Gondozott kiskorúak száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

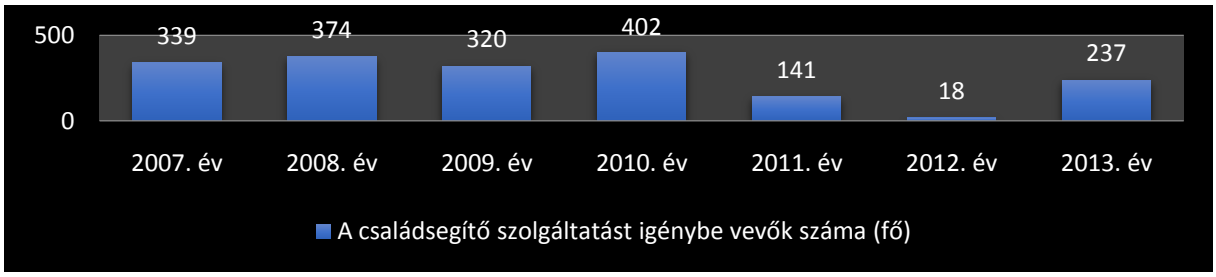

82. grafikon
Családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

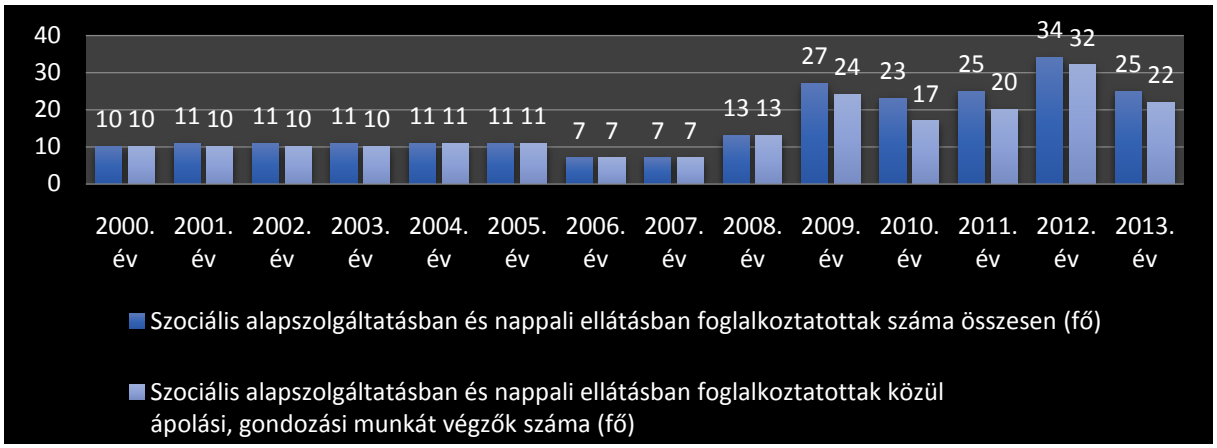

83. grafikon
Szociális alapszolgáltatásban és nappali ellátásban foglalkoztatottak száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

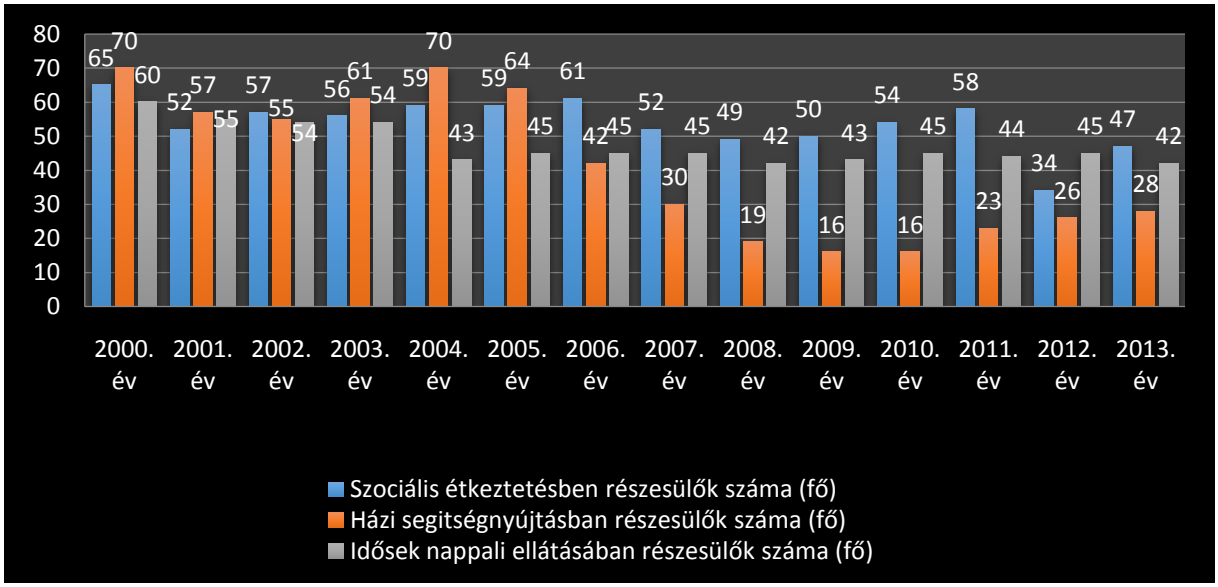

84. grafikon
Ellátásban részesülők száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

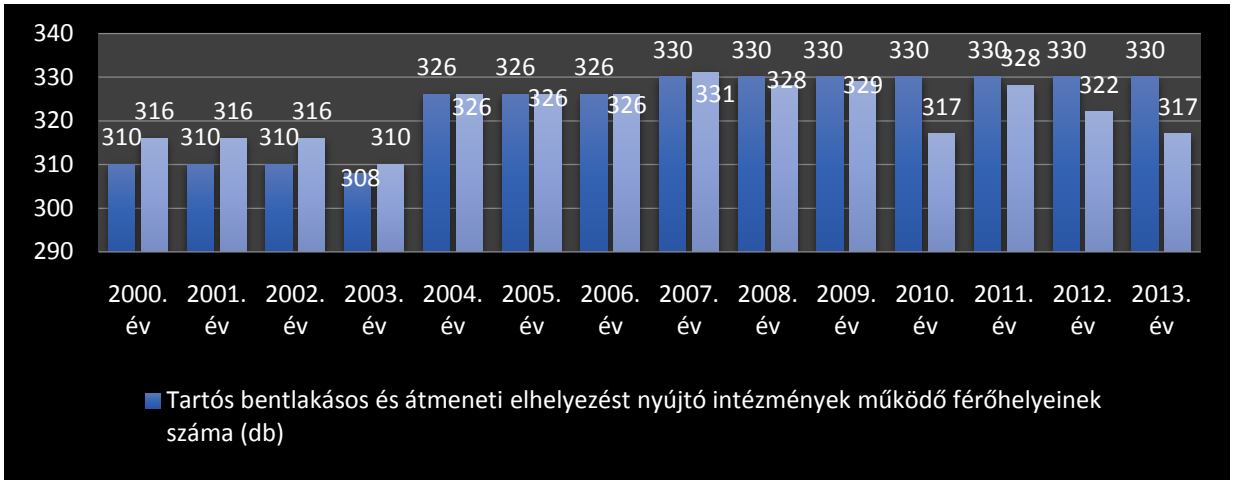

85. grafikon
Tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények adatai Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

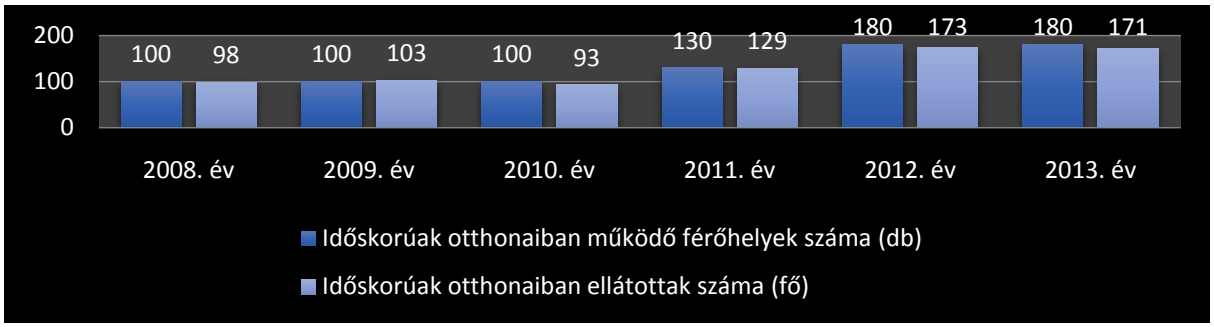

86. grafikon
Időskorúak otthonaiban működő férőhelyek és ellátottak száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

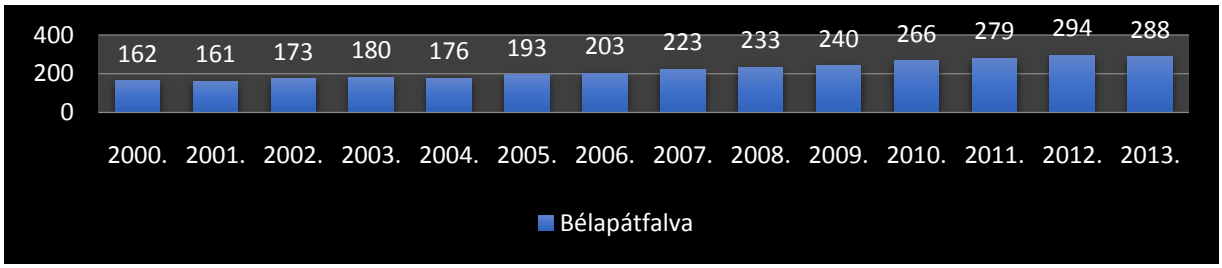

87. grafikon
Regisztrált vállalkozások száma (átalakulásra kötelezett és megszűnő gazdálkodási formákkal együtt, év végén) (db) Bélapátfalván
(Forrás: TEIR)

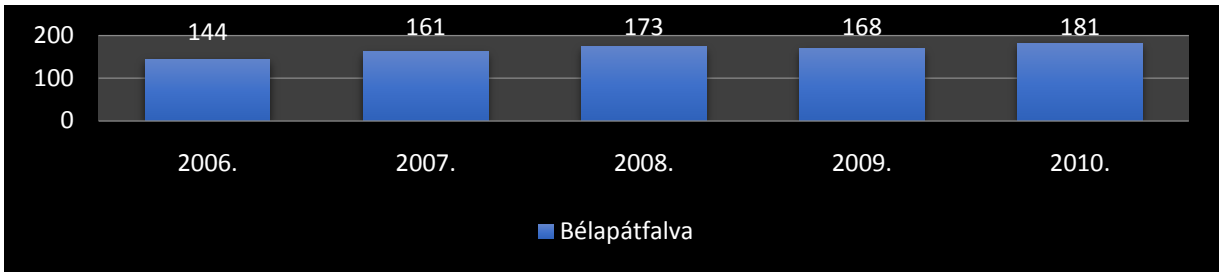

88. grafikon
1-9 fős regisztrált vállalkozások száma (db)
(Forrás: TEIR)

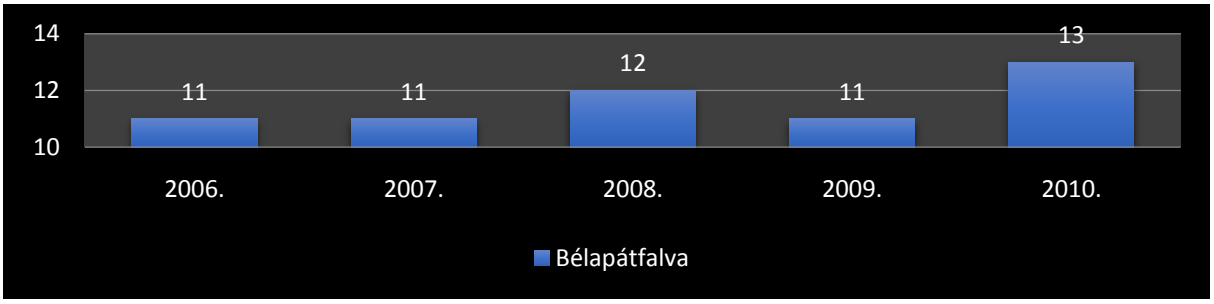

89. grafikon
10-49 fős regisztrált vállalkozások száma (db)
(Forrás: TEIR)

90. grafikon
50-249 fős regisztrált vállalkozások száma (db)
(Forrás: TEIR)

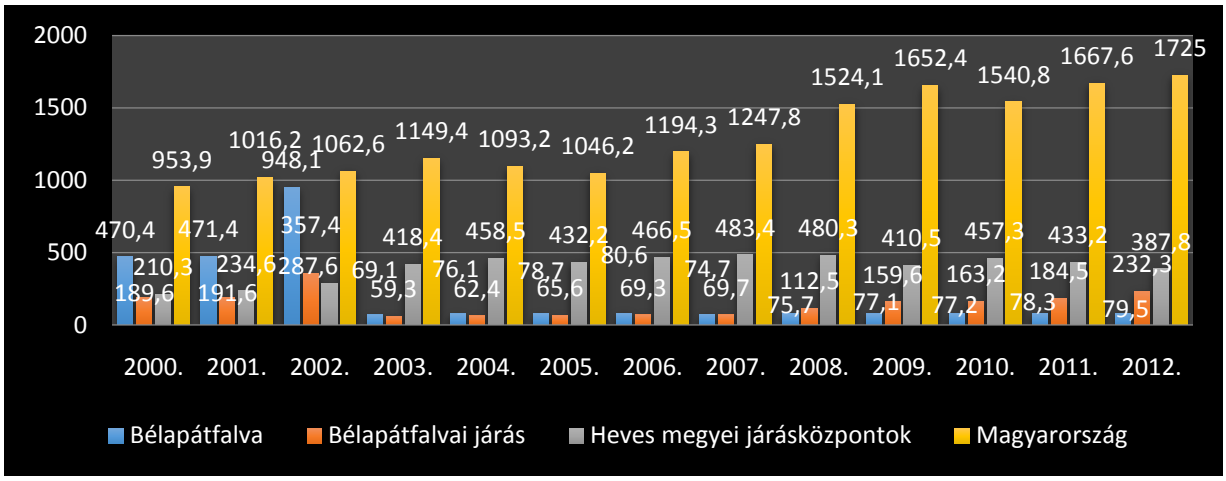

91. grafikon
Egy lakosra jutó jegyzett tőke (1000 Ft)
(Forrás: TEIR)

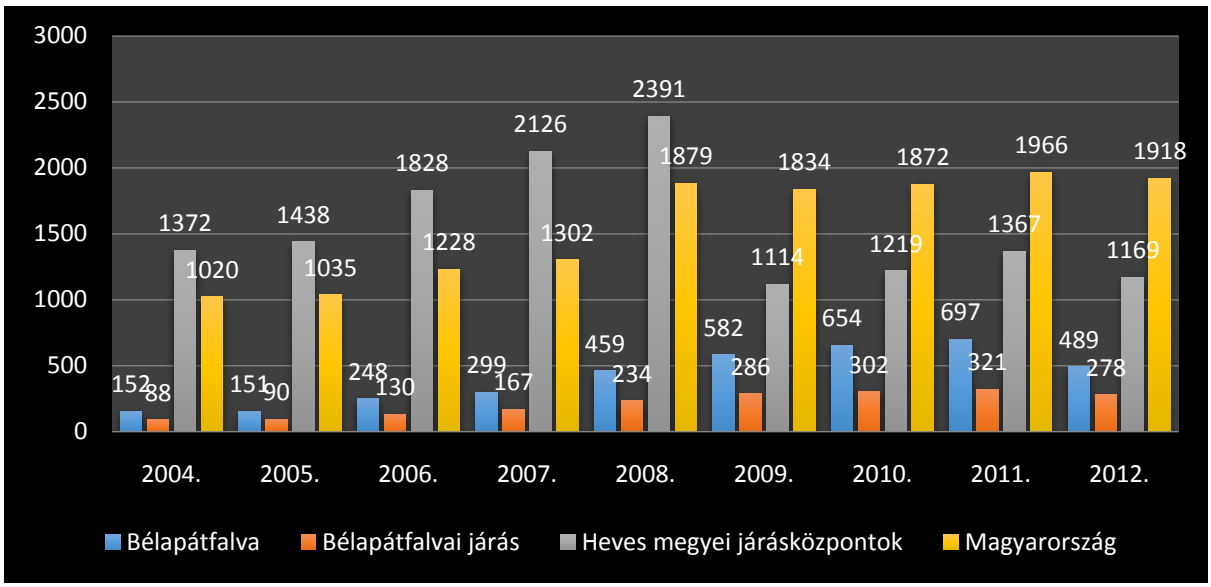

92. grafikon
Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték (1000 Ft)
(Forrás: TEIR)

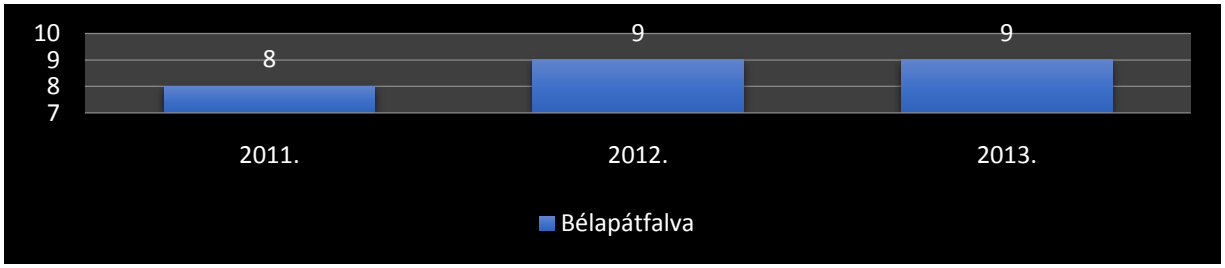

93. grafikon
Regisztrált nonprofit szervezetek száma ezer lakosra (db)
(Forrás: TEIR)

94. grafikon
Regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban (TEÁOR '08: A gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)
(Forrás: TEIR)

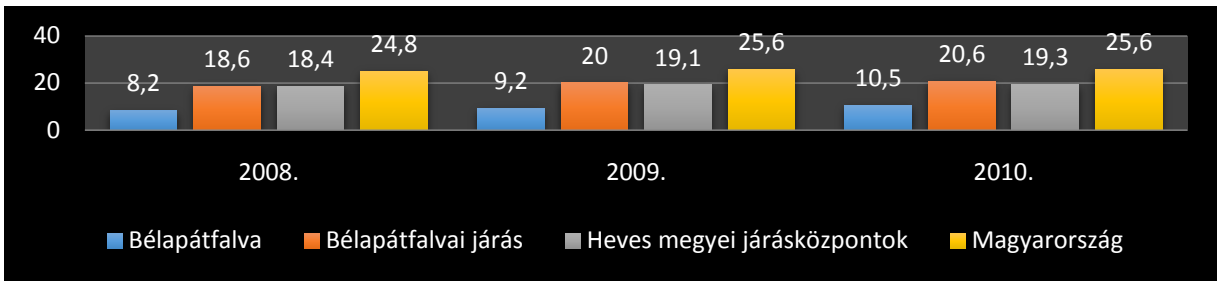

95. grafikon
Mezőgazdaságban regisztrált vállalkozások aránya (az összes regisztrált vállalkozás százalékában)
(Forrás: TEIR)

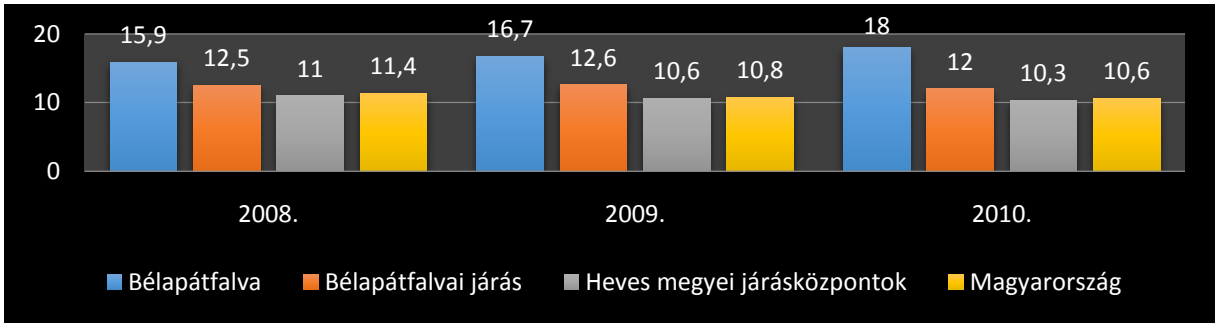

96. grafikon
Ipar-, építőiparban regisztrált vállalkozások aránya (az összes regisztrált vállalkozás százalékában)
(Forrás: TEIR)

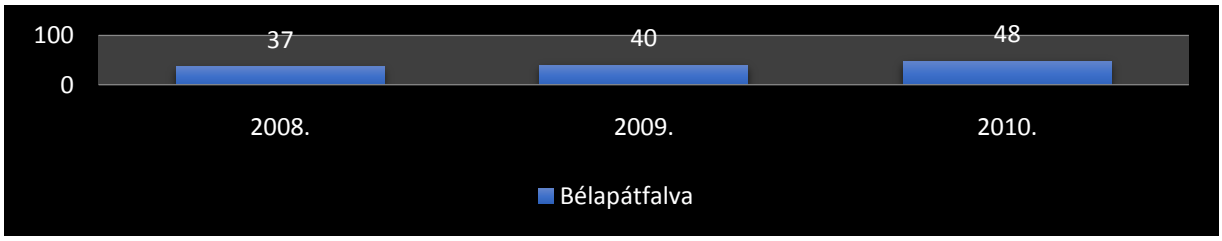

97. grafikon
Regisztrált vállalkozások száma az ipar-építőiparban (szekunder szektor) (db)
(Forrás: TEIR)

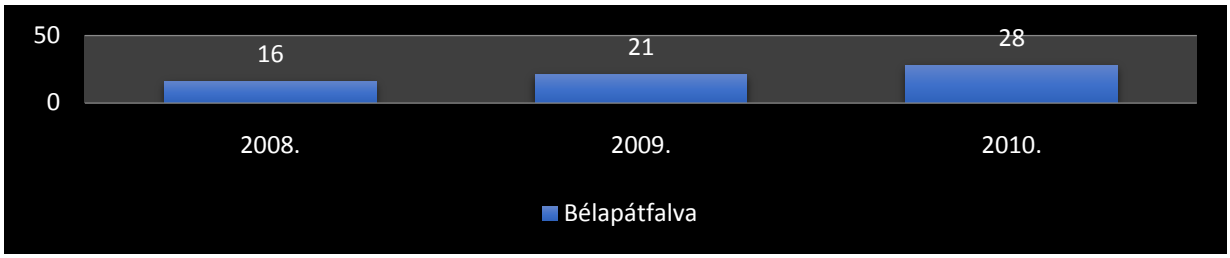

98. grafikon
Regisztrált vállalkozások száma az építőipar nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: F gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)
(Forrás: TEIR)

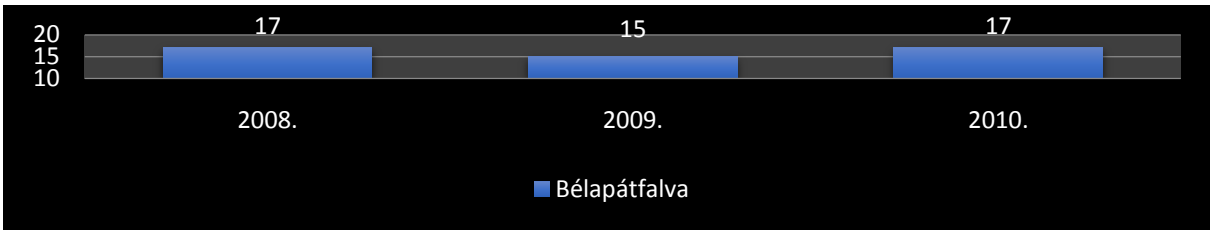

99. grafikon
Regisztrált vállalkozások száma a feldolgozóipar nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: C gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)
(Forrás: TEIR)

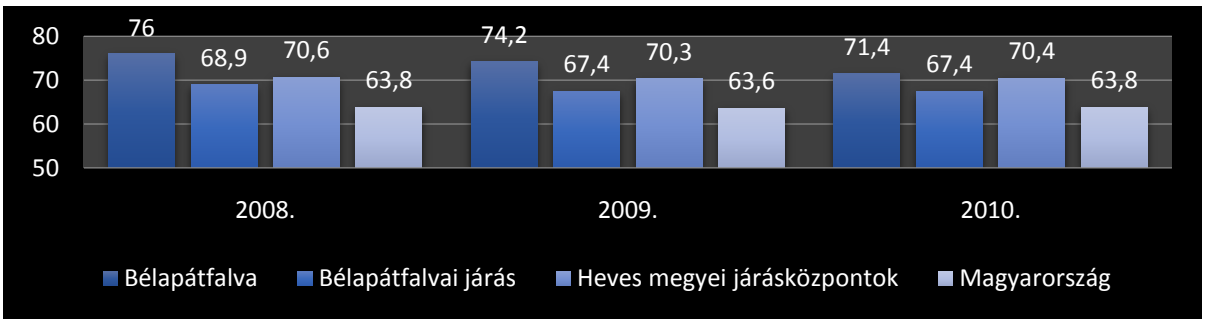

100. grafikon
Szolgáltatásokban regisztrált vállalkozások aránya (az összes regisztrált vállalkozás százalékában)
(Forrás: TEIR)

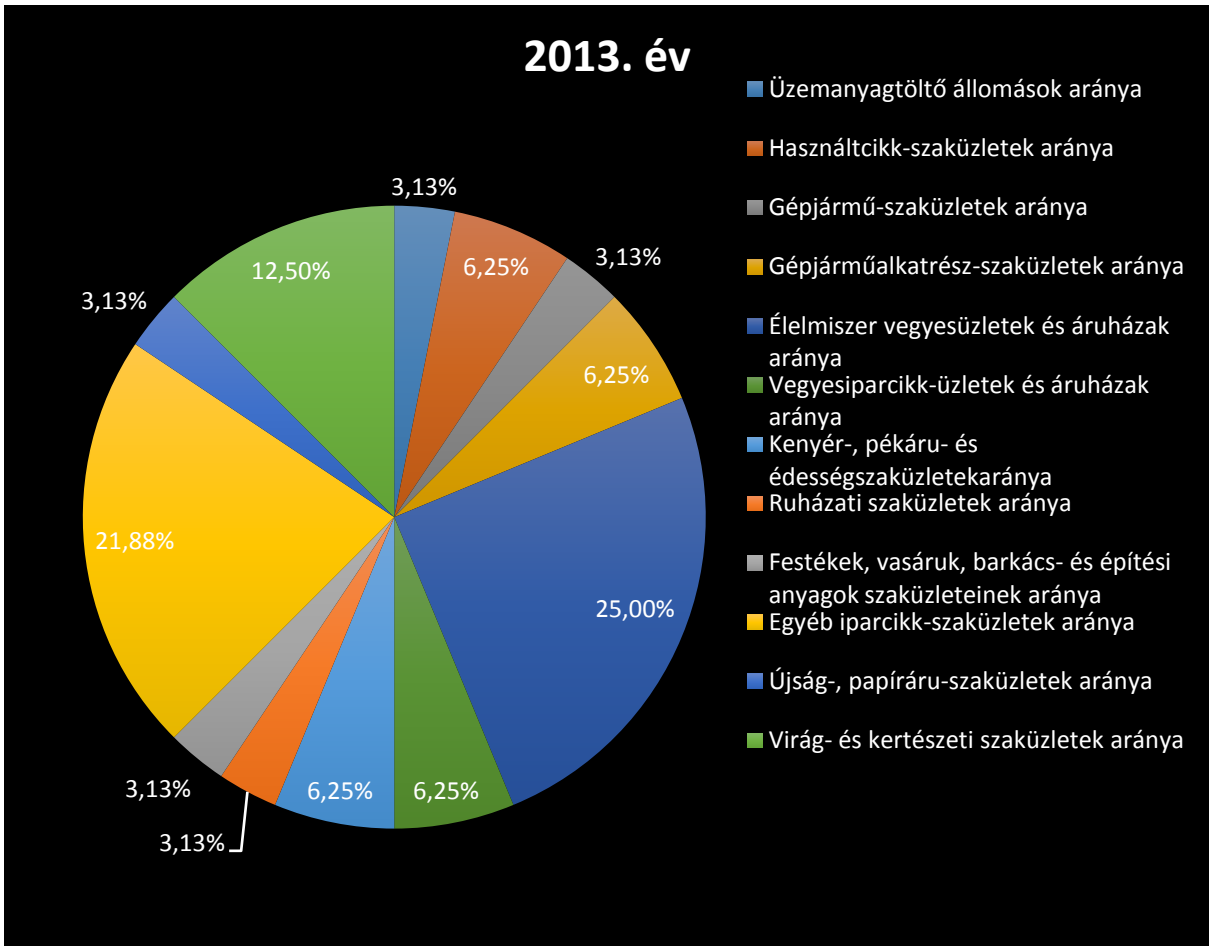

101. grafikon
Kiskereskedelmi üzletek tevékenység szerinti megoszlása Bélapátfalva településen 2013. évben
(Forrás: KSH)

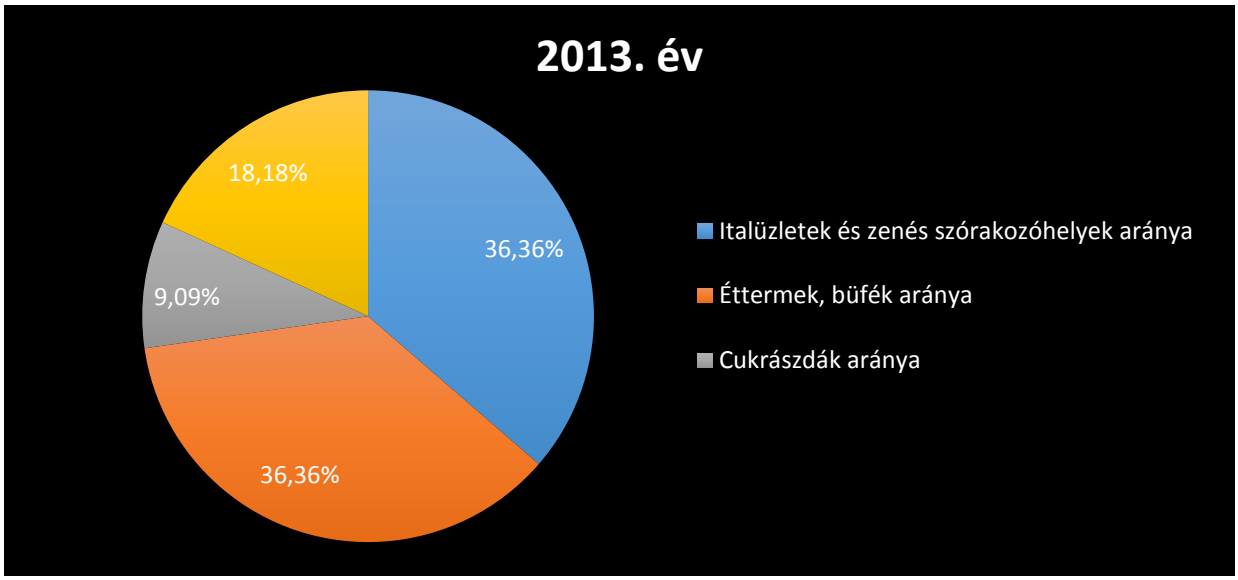

102. grafikon
Vendéglátó helyek típus szerinti megoszlása Bélapátfalva településen 2013. évben
(Forrás: KSH)

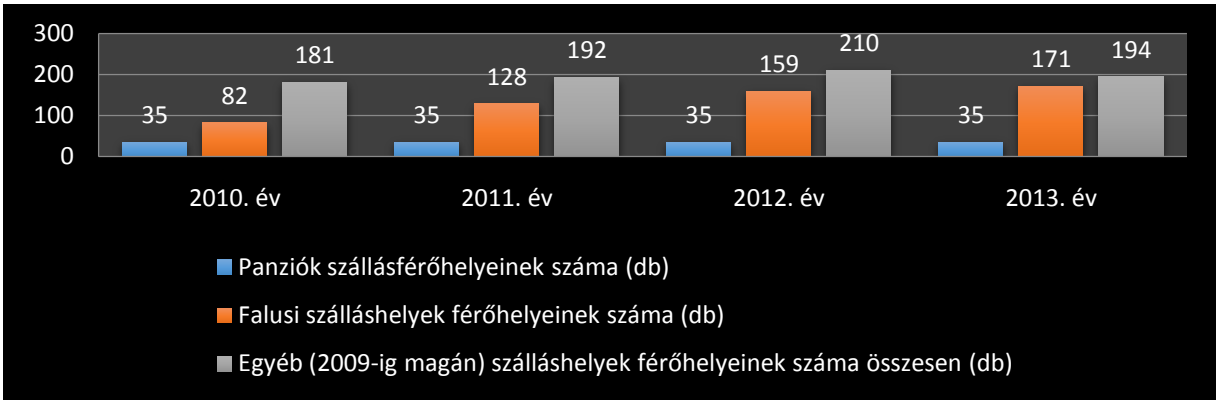

103. grafikon
Szállásférőhelyek számának alakulása Bélapátfalva településen a szálláshelyek típusai alapján
(Forrás: KSH)

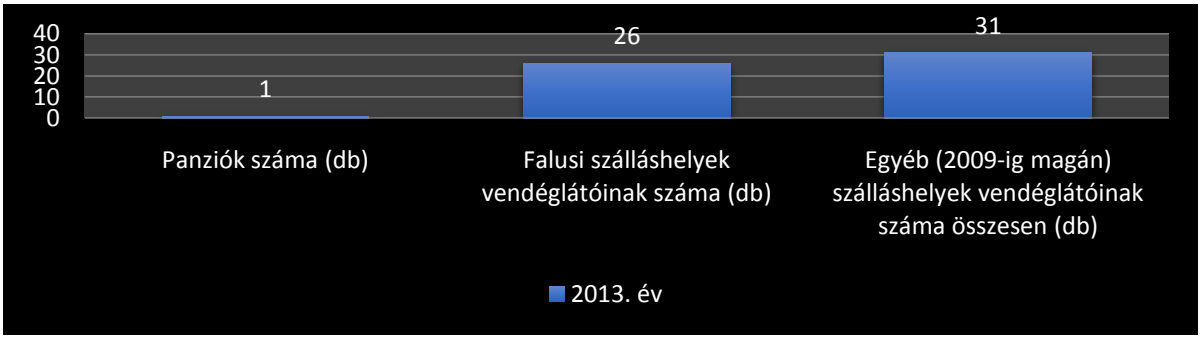

104. grafikon
Szálláshelyek típus szerinti megoszlása Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

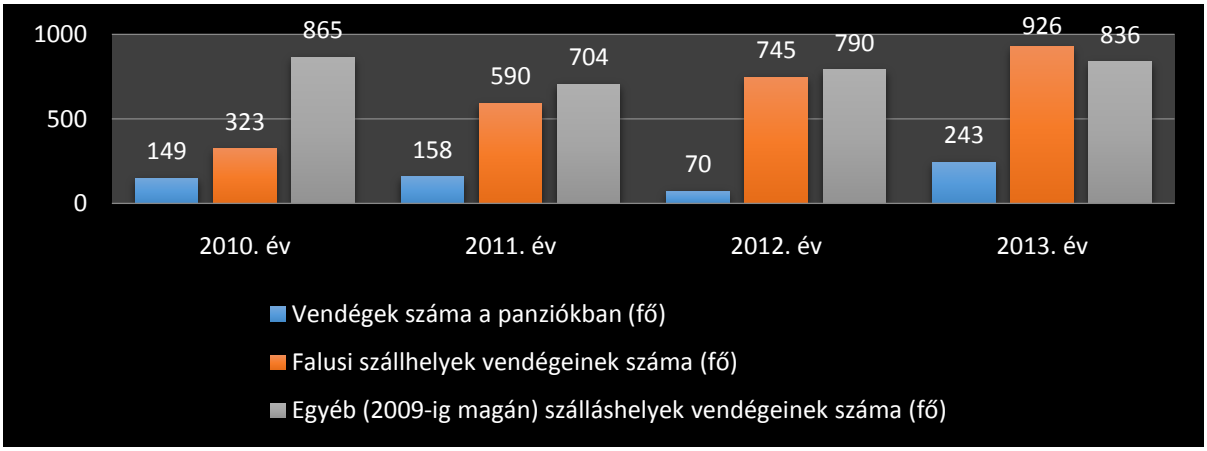

105. grafikon
Vendégek számának alakulása Bélapátfalva településen a szálláshelyek típusai alapján
(Forrás: KSH)

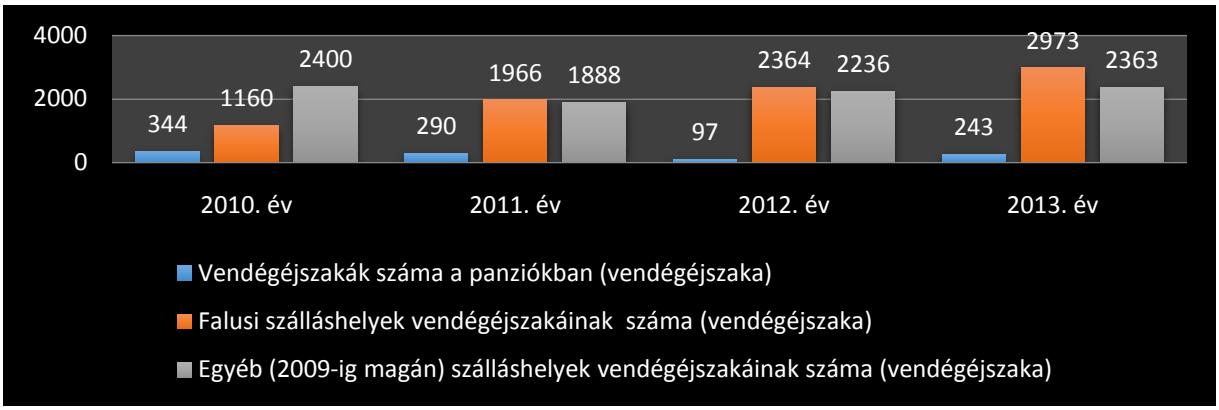

106. grafikon
Vendégéjszakák számának alakulása Bélapátfalva településen a szálláshelyek típusai alapján
(Forrás: KSH)

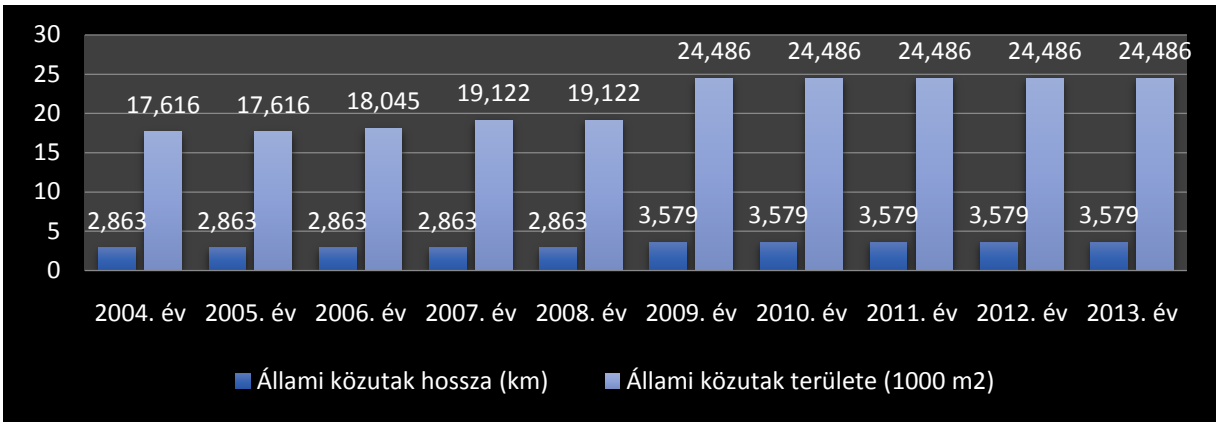

107. grafikon
Állami közutak hossza, állami közutak területe Bélapátfalva településen
(forrás: KSH)

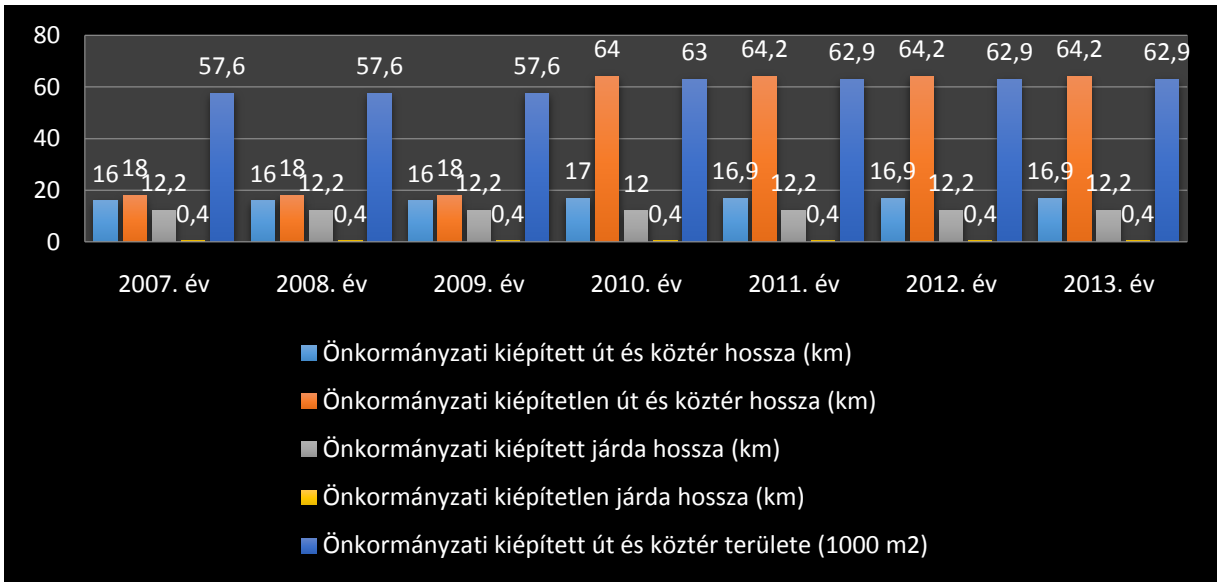

108. grafikon
Kiépített és kiépítetlen utak Bélapátfalva településen
(forrás: KSH)

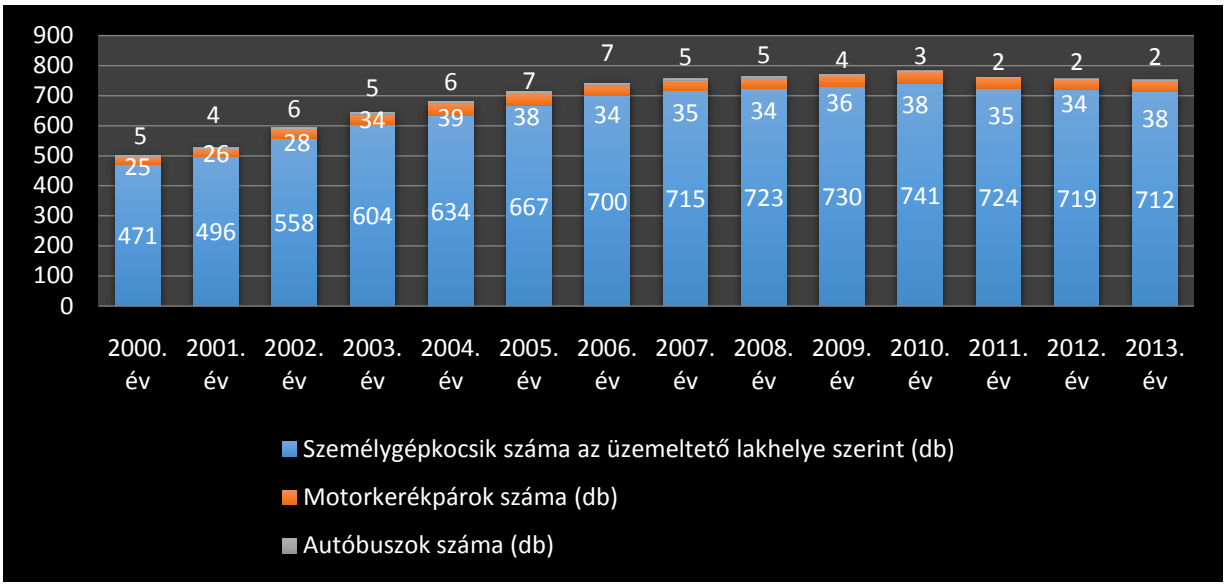

109. grafikon
Személygépkocsik, motorkerékpárok, autóbuszok száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

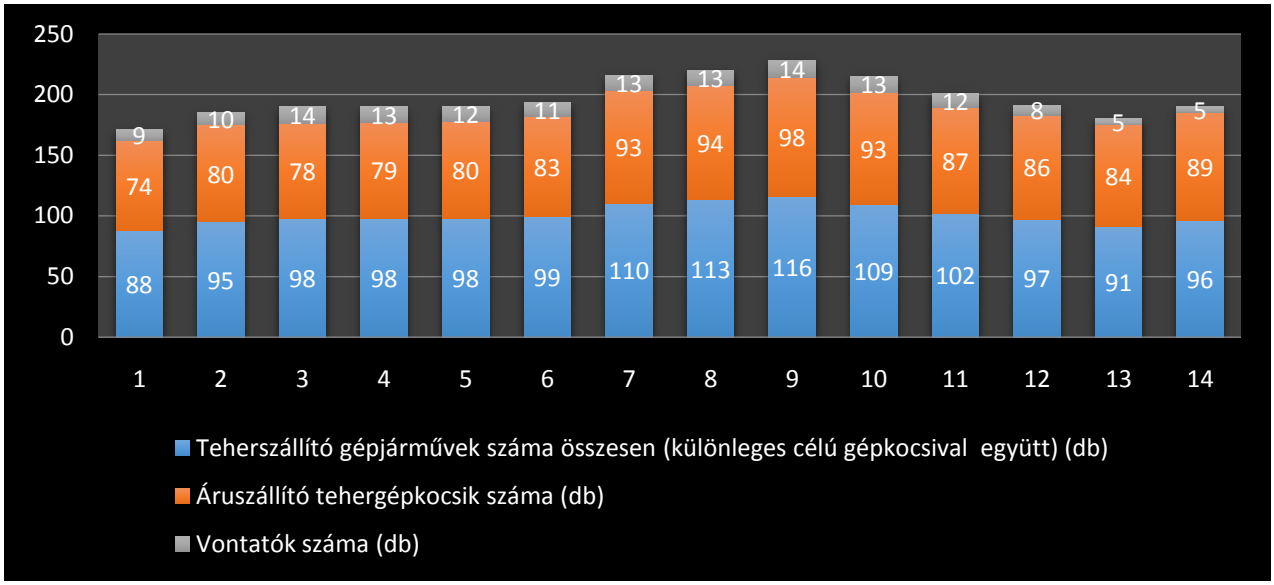

110. grafikon
Teherszállító gépjárművek, áruszállító tehergépkocsik, vonatatók száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

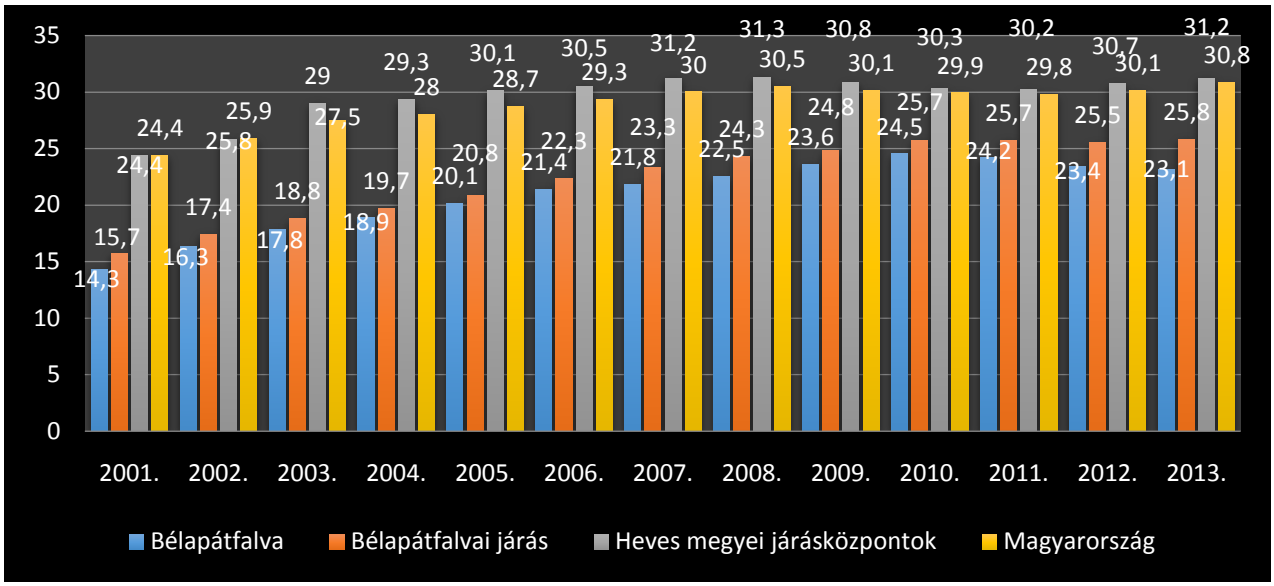

111. grafikon
Száz lakosra jutó személygépkocsik száma (db) Bélapátfalva településen
(forrás: TEIR)

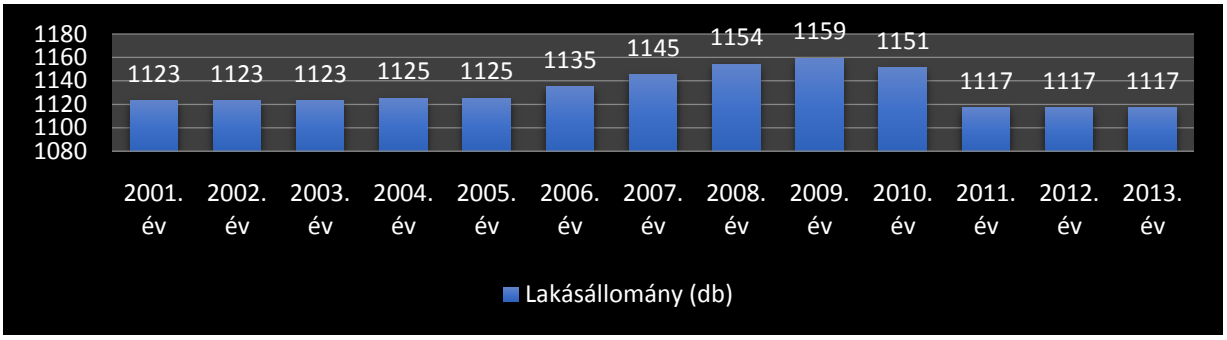

112. grafikon
Lakásállomány Bélapátfalván 2001 és 2013 között
(Forrás: KSH)

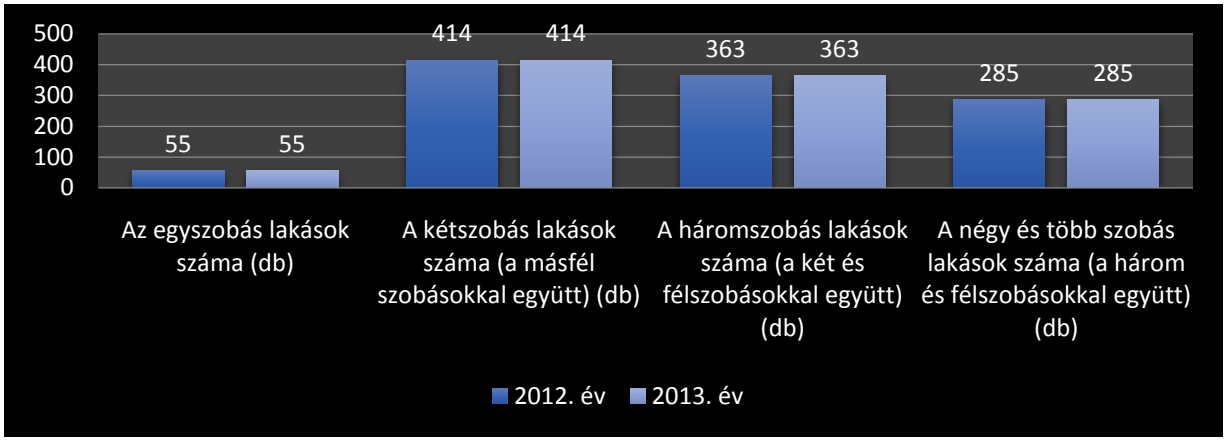

113. grafikon
Lakások száma szobaszám alapján Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

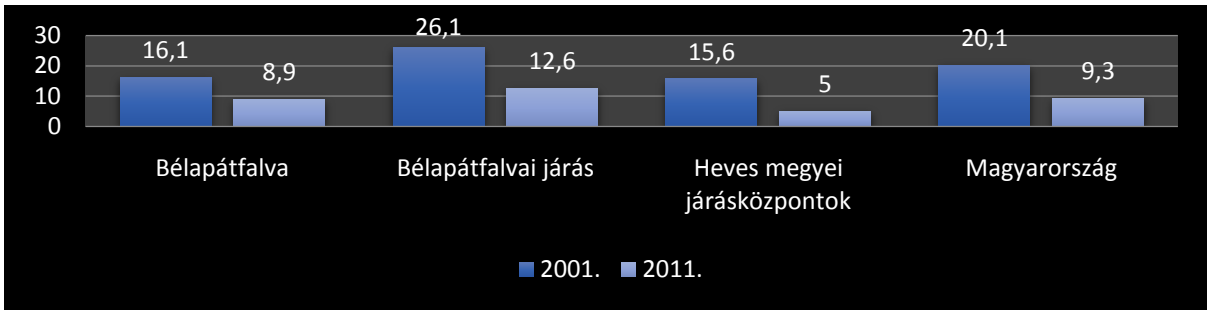

114. grafikon
Alacsonyon komfortfokozatú lakások aránya
(Forrás: KSH)

115. grafikon
Az év folyamán kiadott új építési engedélyek alapján létesítendő lakások száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

116. grafikon
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

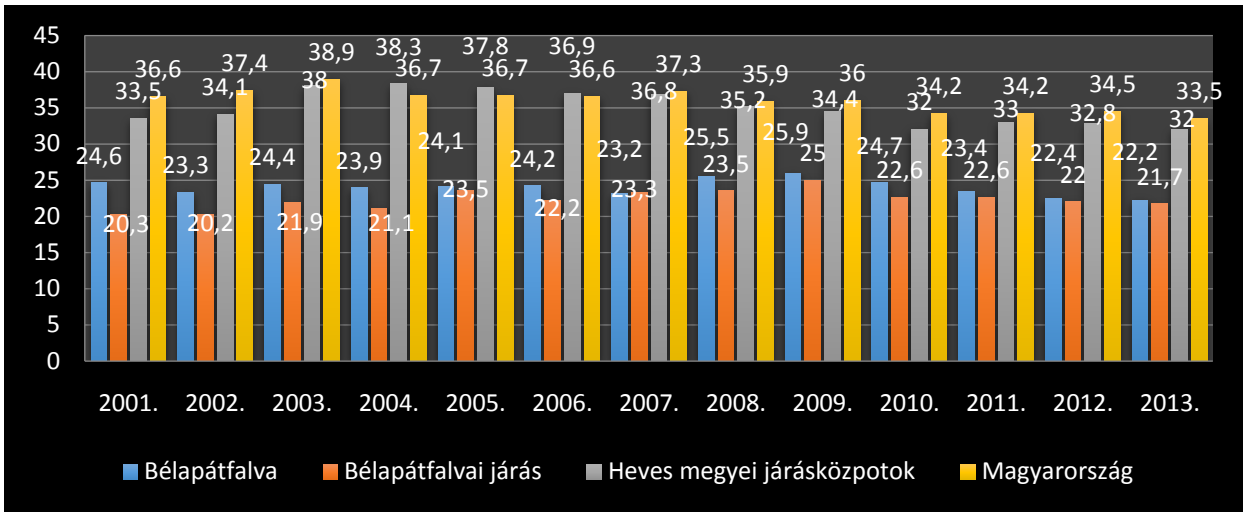

117. grafikon
Háztartásoknak szolgáltatott víz egy lakosra jutó mennyisége (1000 m^3)
(Forrás: TEIR)

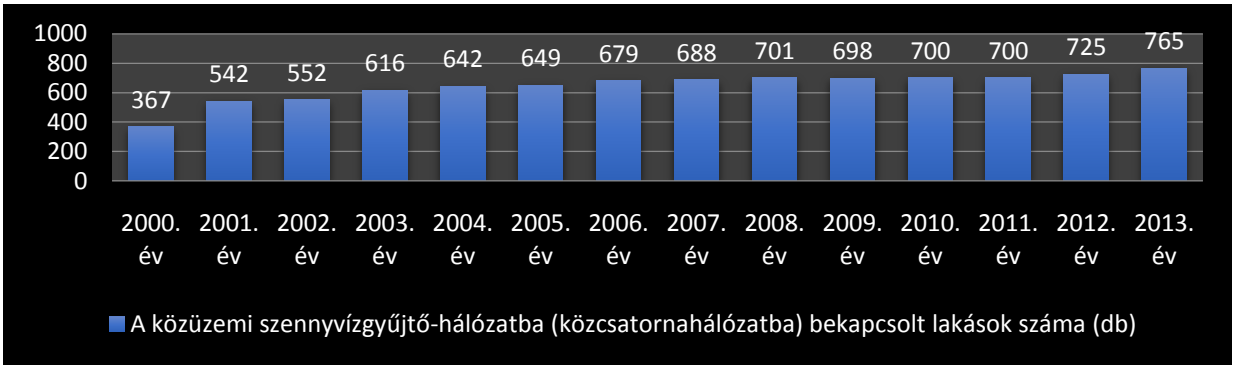

118. grafikon
A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba (közcsatornahálózatba) bekapcsolt lakások száma (db) Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

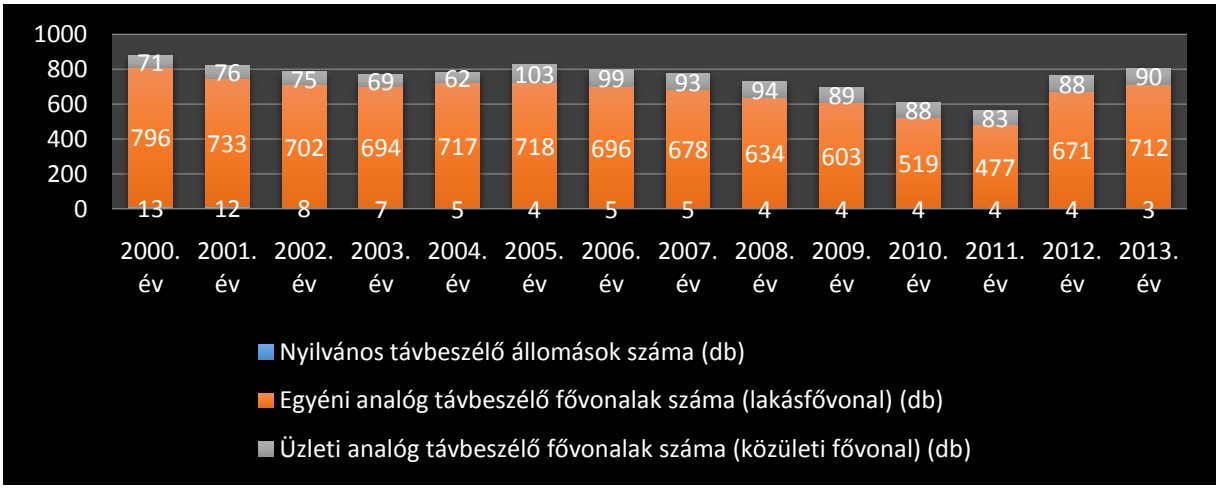

119. grafikon
Távbeszélő vonalak száma Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

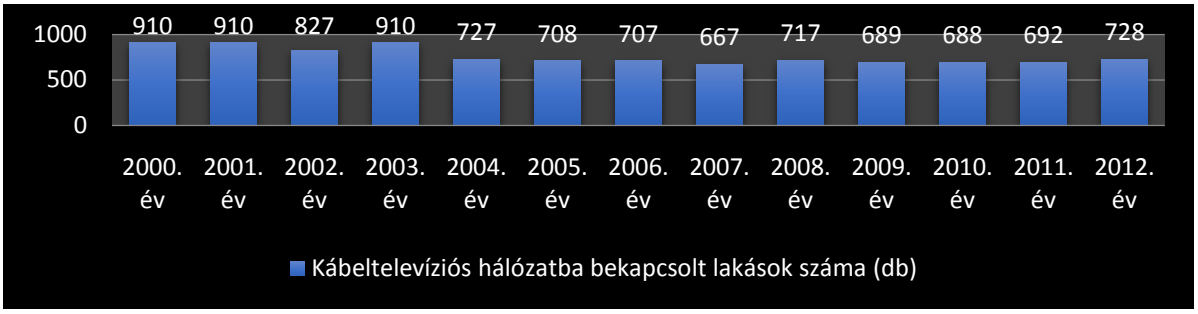

120. grafikon
Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma (db) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

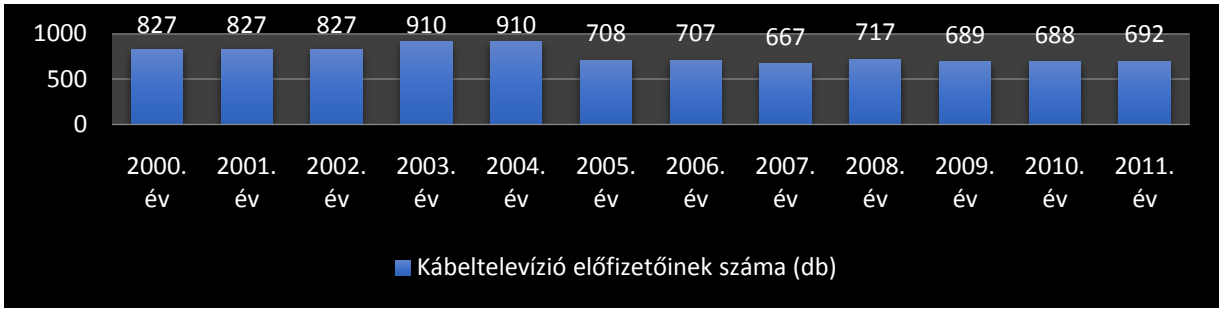

121. grafikon
Kábeltelevízió előfizetőinek száma (db) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

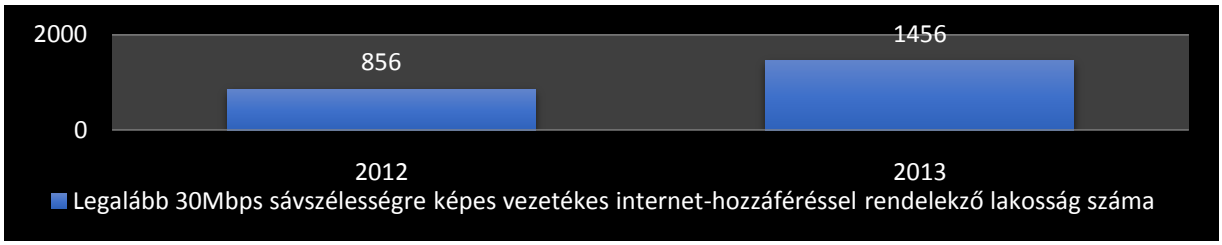

122. grafikon
Legalább 30Mbps sávszélességre képes vezetékes internet-hozzáféréssel rendelkező lakosság száma Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

123. grafikon
A helyi önkormányzatok tárgyévi bevételei Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

124. grafikon
A helyi önkormányzatok saját folyó tárgyévi bevételei Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

125. grafikon
A helyi önkormányzatok helyi adó bevételei Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

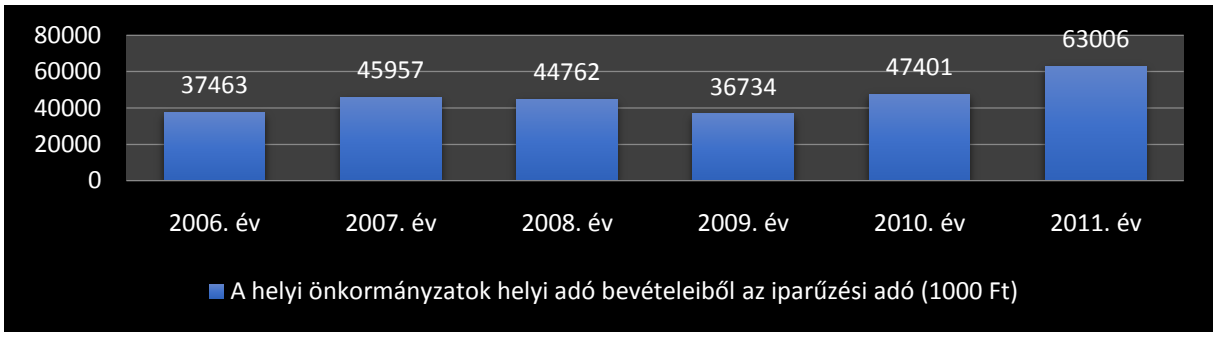

126. grafikon
A helyi önkormányzatok helyi adó bevételeiből az iparűzési adó Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

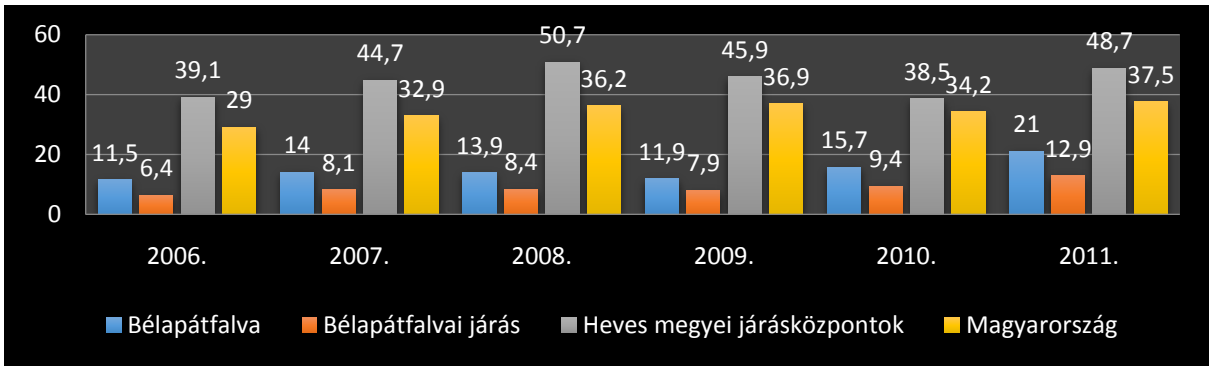

127. grafikon
Egy lakosra jutó iparűzési adó (1.000 Ft) Bélapátfalva településen
(Forrás: TEIR)

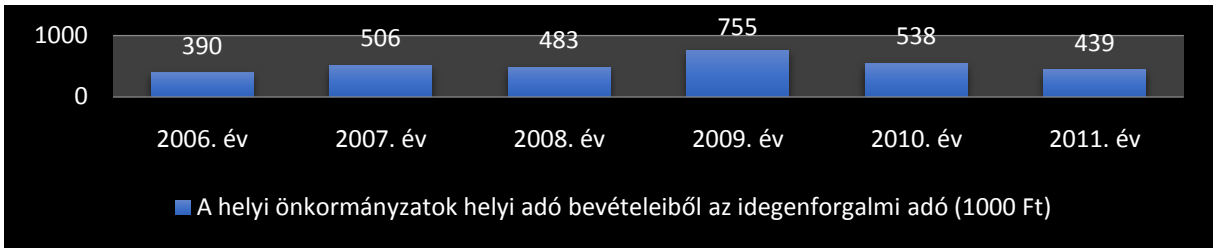

128. grafikon
A helyi önkormányzatok helyi adó bevételeiből az idegenforgalmi adó Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

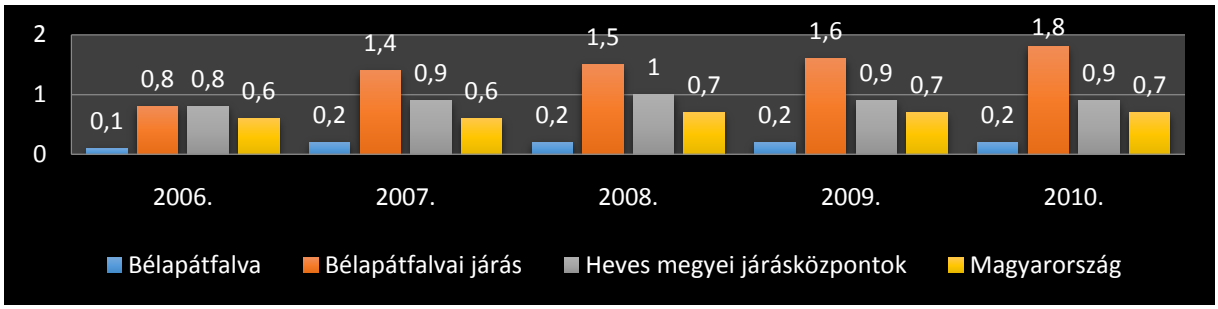

129. grafikon
Egy lakosra jutó idegenforgalmi adó (1.000 Ft) Bélapátfalva településen
(Forrás: TEIR)

130. grafikon
A helyi önkormányzatok tárgyévi kiadásai Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

131. grafikon
A helyi önkormányzatok személyi juttatásai Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

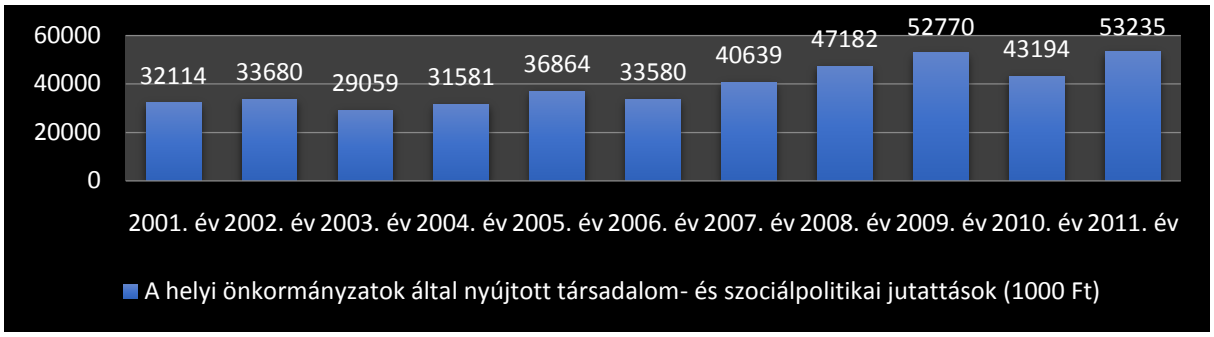

132. grafikon
A helyi önkormányzatok által nyújtott társadalom- és szociálpolitikai juttatások Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

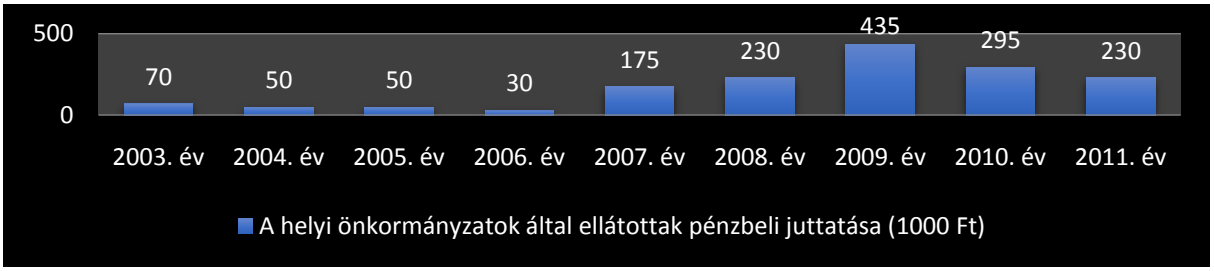

133. grafikon
A helyi önkormányzatok által ellátottak pénzbeli juttatásai Bélapátfalva településen
(Forrás: KSH)

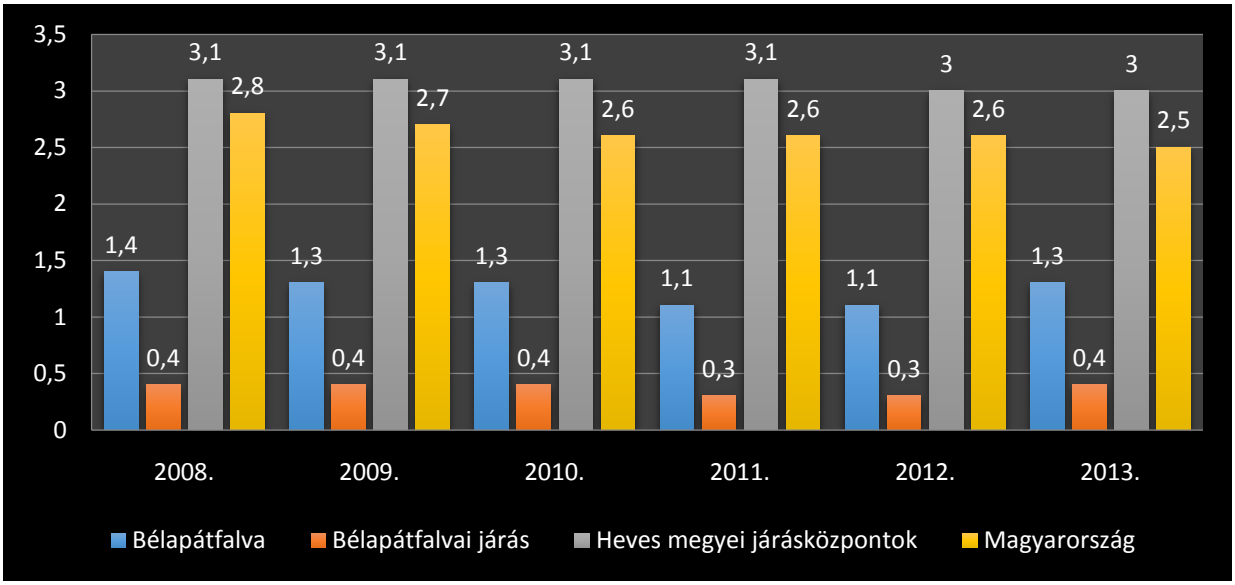

134. grafikon
Fenntartott önkormányzati lakásbérlemények aránya a teljes lakásállományon belül (%)
(Forrás: TEIR)

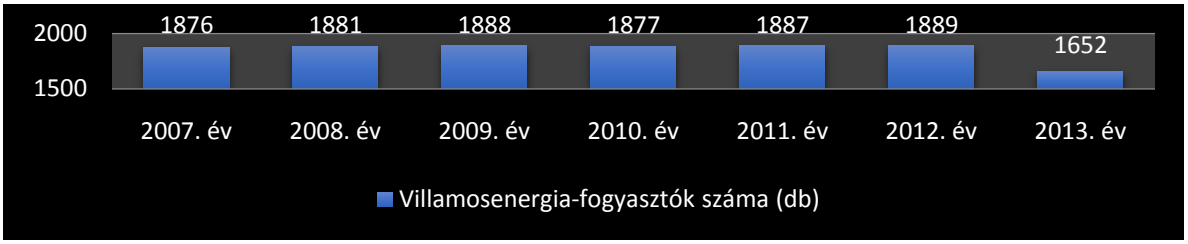

135. grafikon
Villamosenergia-fogyasztók száma (db)
(Forrás: KSH)

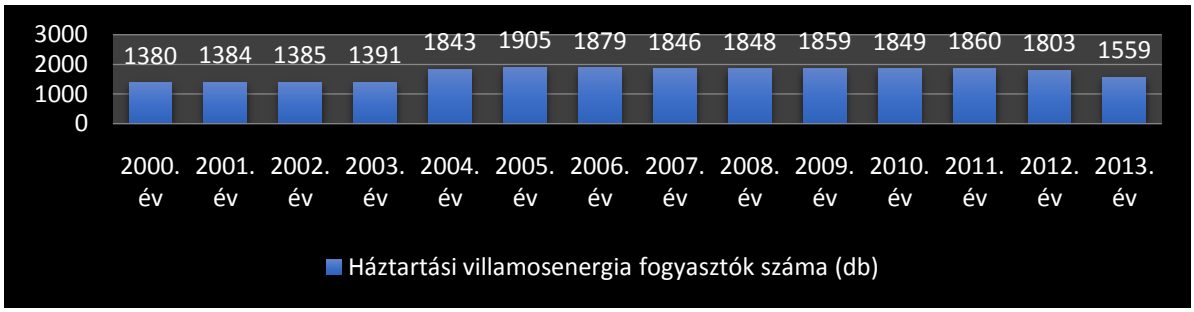

136. grafikon
Háztartási villamosenergia fogyasztók száma (db)
(Forrás: KSH)

137. grafikon
Szolgáltatott összes villamosenergia mennyisége (1000 kWh)
(Forrás: KSH)

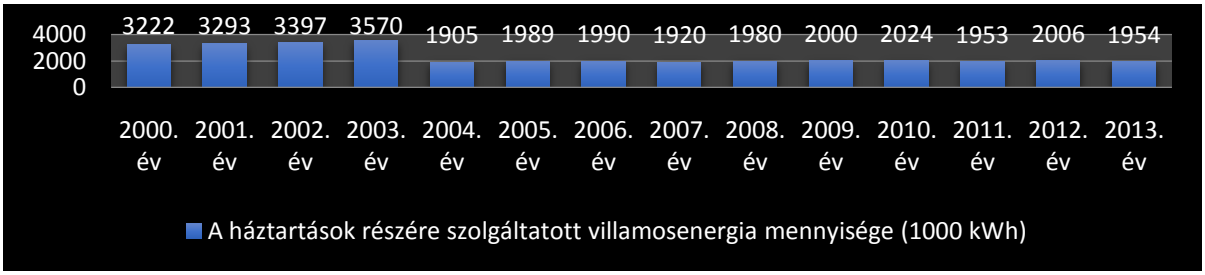

138. grafikon
A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége (1000 kWh)
(Forrás: KSH)

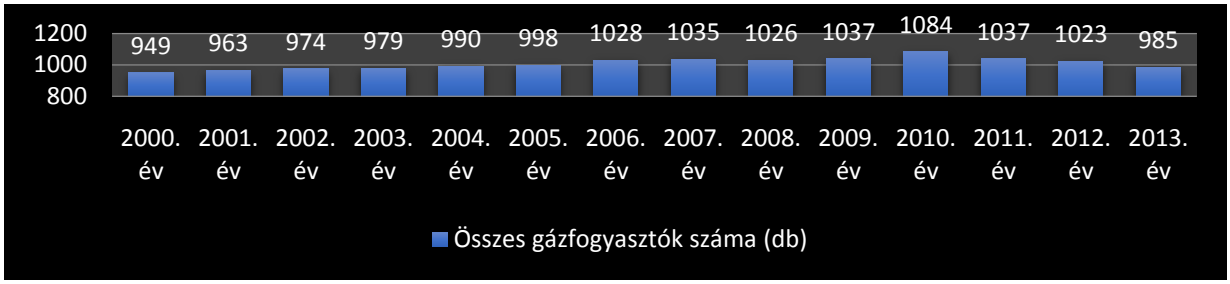

139. grafikon
Összes gázfogyasztók száma (db)
(Forrás: KSH)

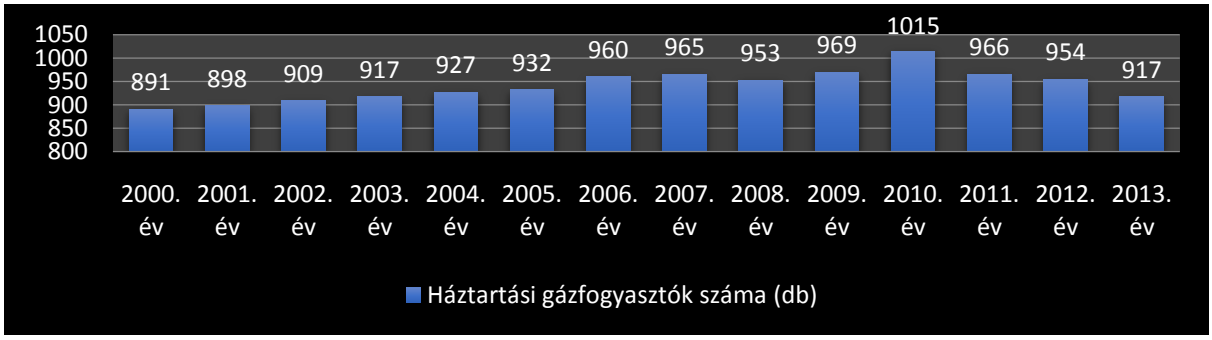

140. grafikon
Háztartási gázfogyasztók száma (db)
(Forrás: KSH)

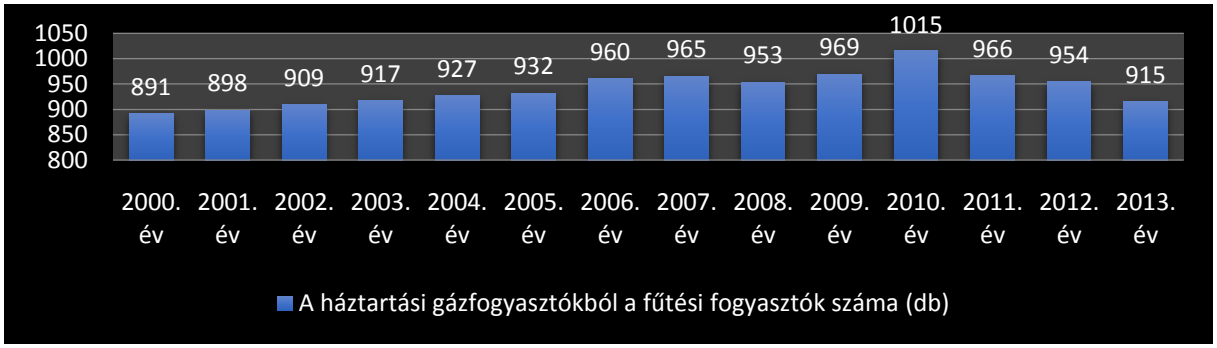

141. grafikon
A háztartási gázfogyasztókból a fűtési fogyasztók száma (db)
(Forrás: KSH)

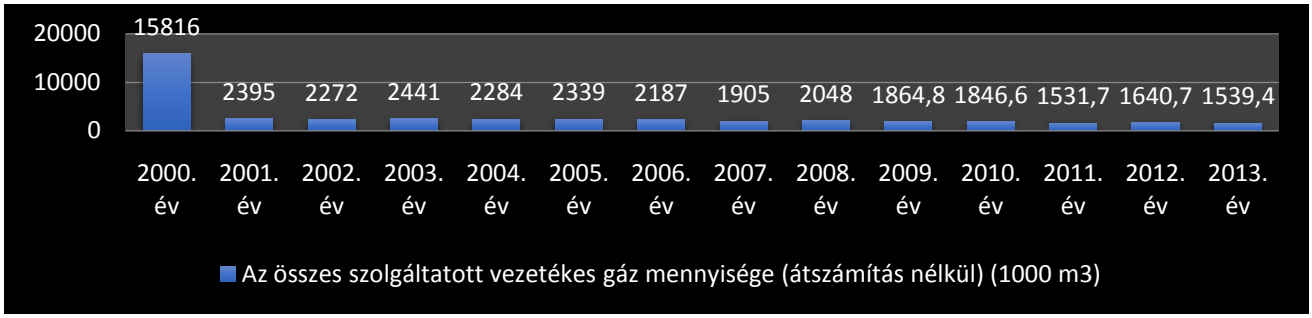

142. grafikon
Az összes szolgáltatott vezetékes gáz mennyisége (átszámítás nélkül) (1000 m^3)
(Forrás: KSH)

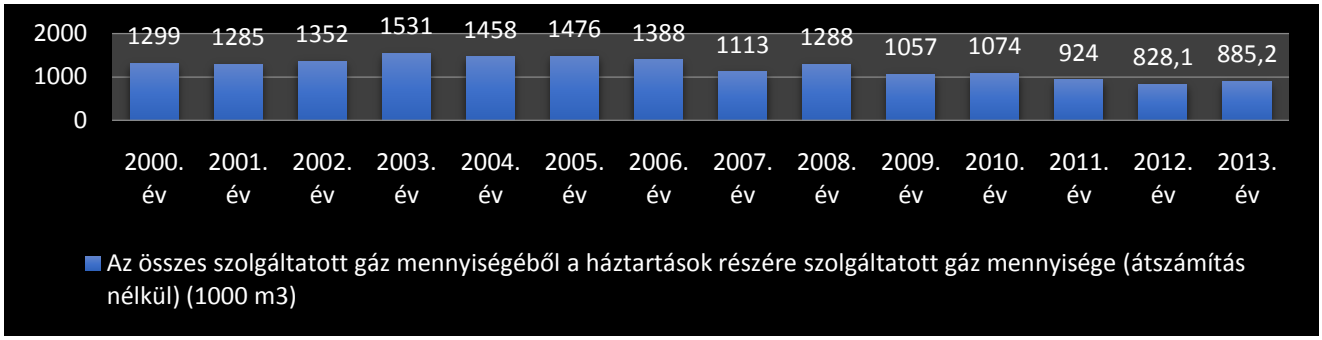

143. grafikon
Az összes szolgáltatott gáz mennyiségéből a háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége (átszámítás nélkül) (1000 m^3)
(Forrás: KSH)

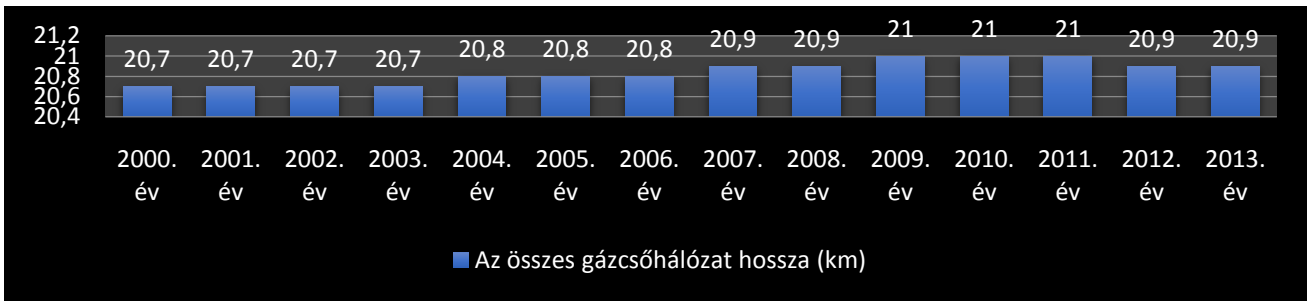

144. grafikon
Az összes gázcsőhálózat hossza (km)
(Forrás: KSH)

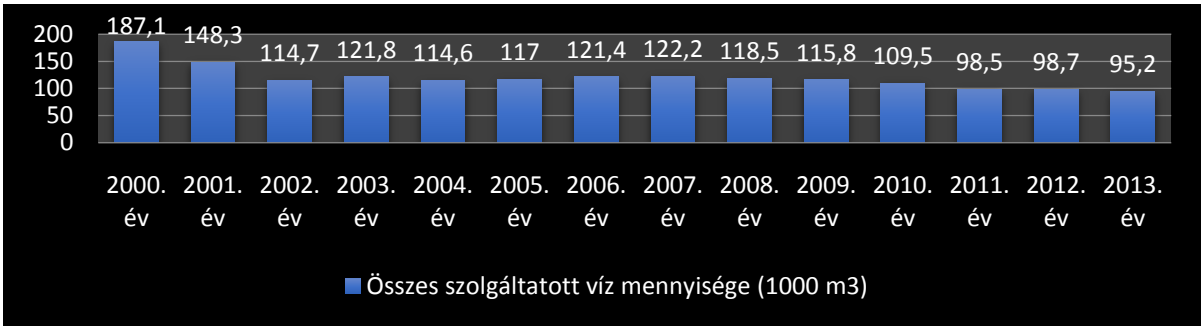

145. grafikon
Összes szolgáltatott víz mennyisége (1000 m^3)
(Forrás: KSH)

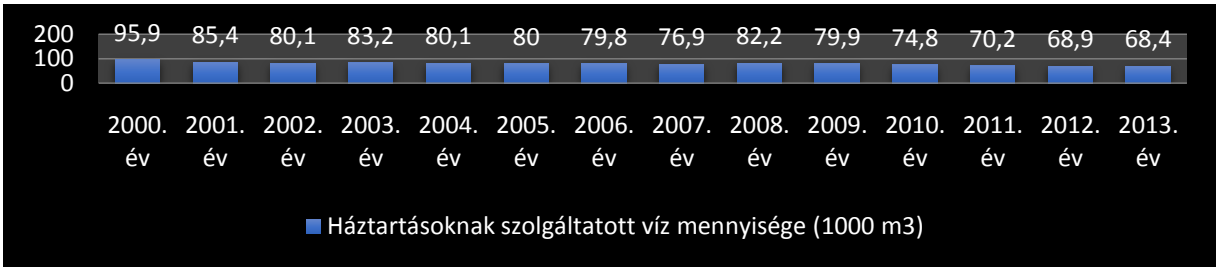

146. grafikon
Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége (1000 m^3)
(Forrás: KSH)

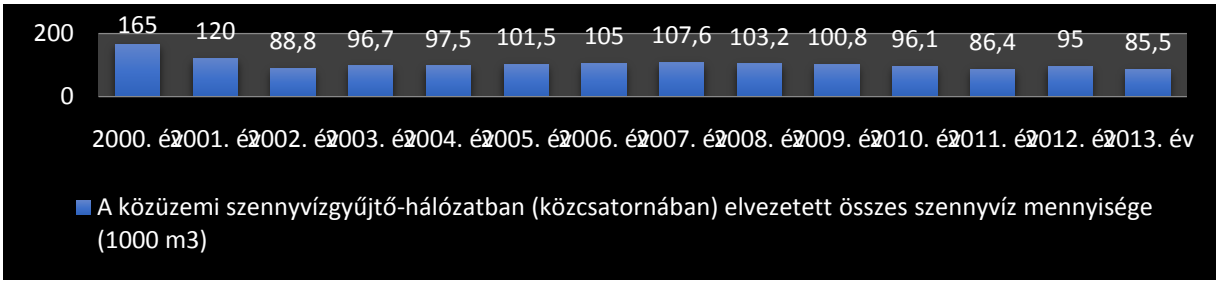

147. grafikon
A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban (közcsatornában) elvezetett összes szennyvíz mennyisége (1000 m^3)
(Forrás: KSH)

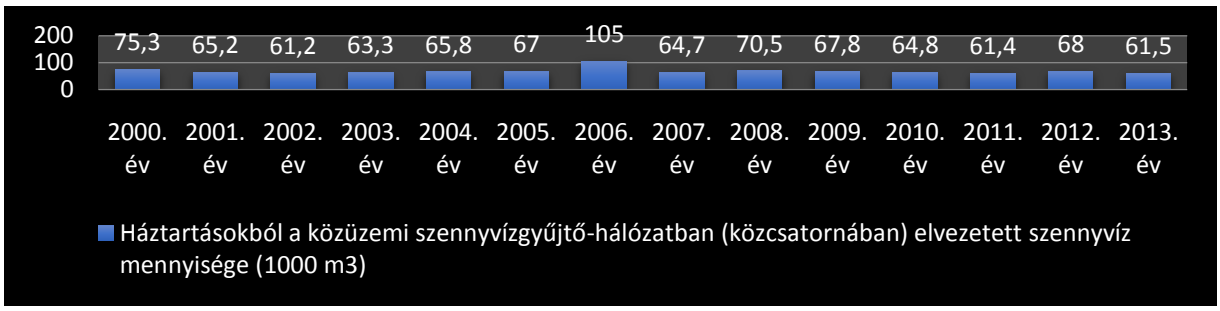

148. grafikon
Háztartásokból a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban (közcsatornában) elvezetett szennyvíz mennyisége (1000 m^3)
(Forrás: KSH)

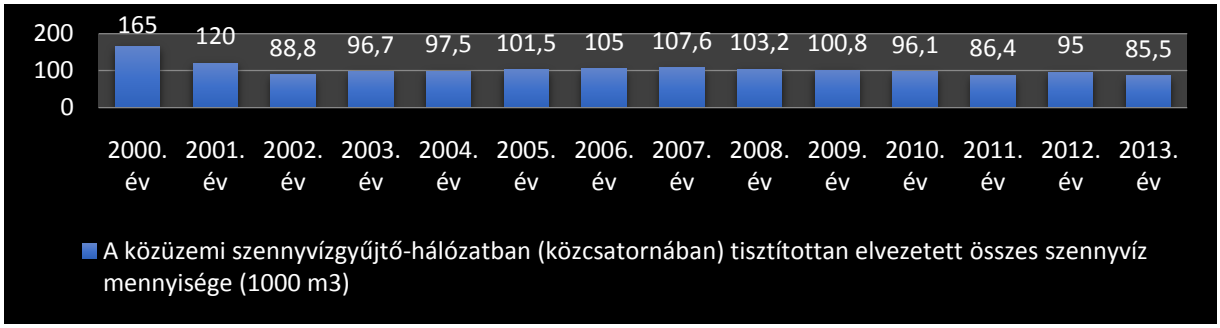

149. grafikon
A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban (közcsatornában) tisztítottan elvezetett összes szennyvíz mennyisége (1000 m^3)
(Forrás: KSH)

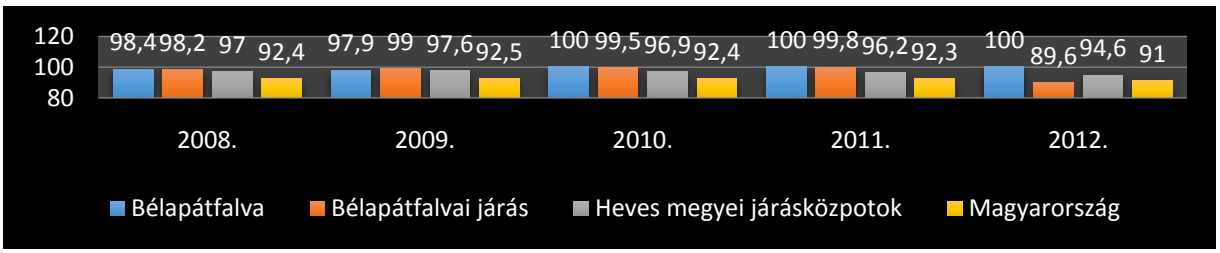

150. grafikon
Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya (%)
(Forrás: KSH)

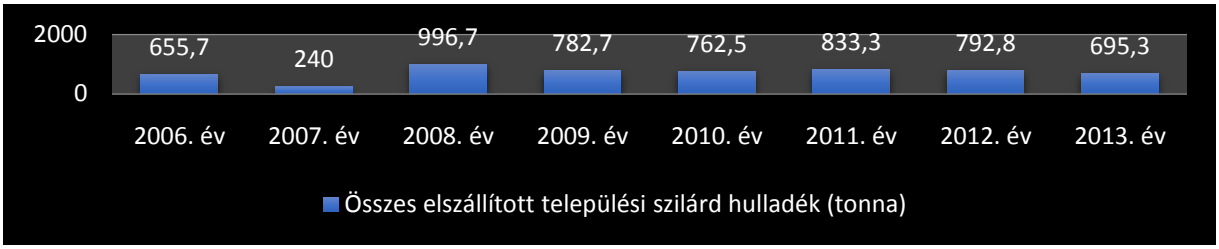

151. grafikon
Összes elszállított települési szilárd hulladék (tonna)
(Forrás: KSH)

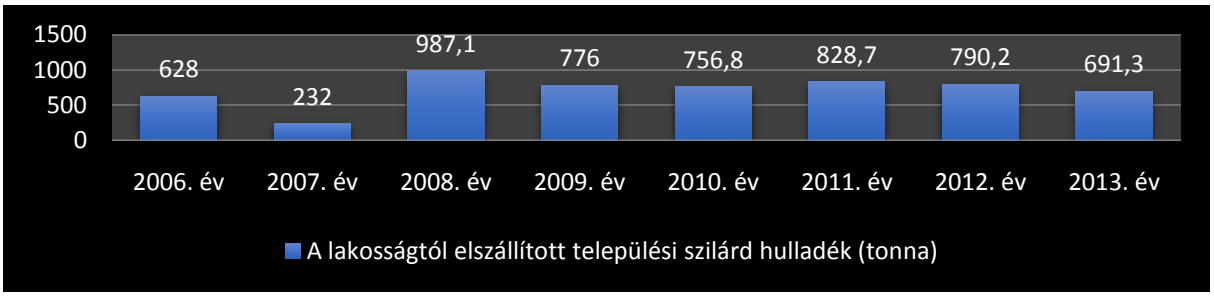

152. grafikon
A lakosságtól elszállított települési szilárd hulladék (tonna) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

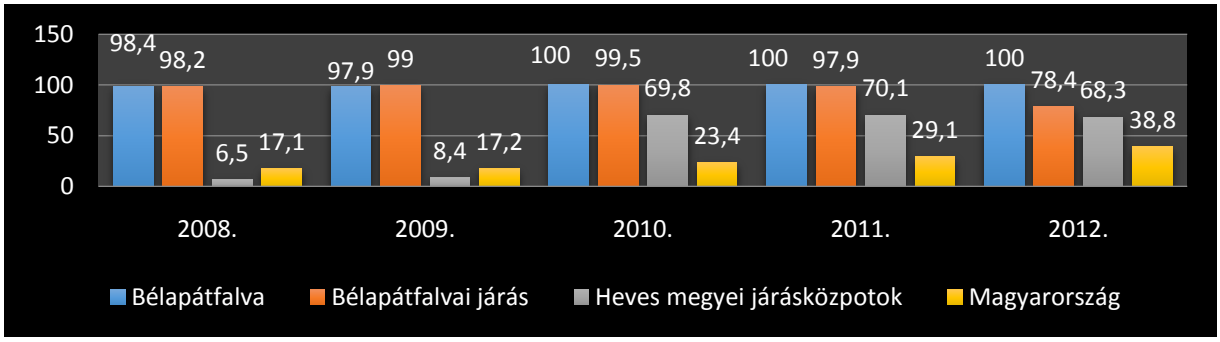

153. grafikon
Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya (%) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

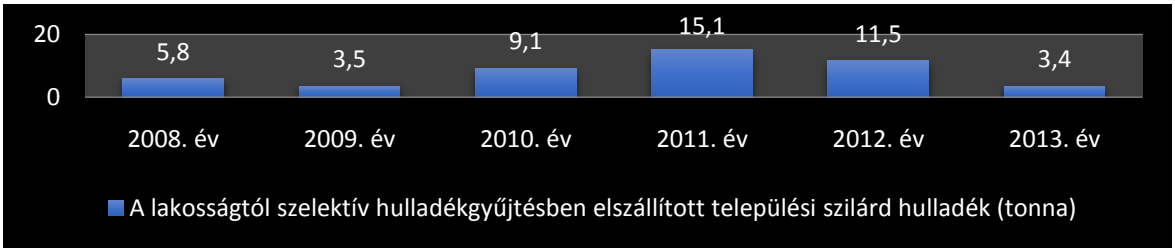

154. grafikon
A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék (tonna) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

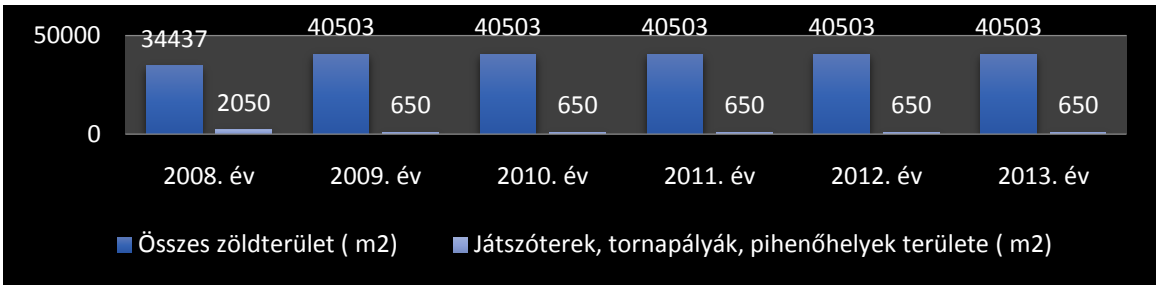

155. grafikon
Összes zöldterület, játszóterek, tornapályák, pihenőhelyek területe (m^2) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

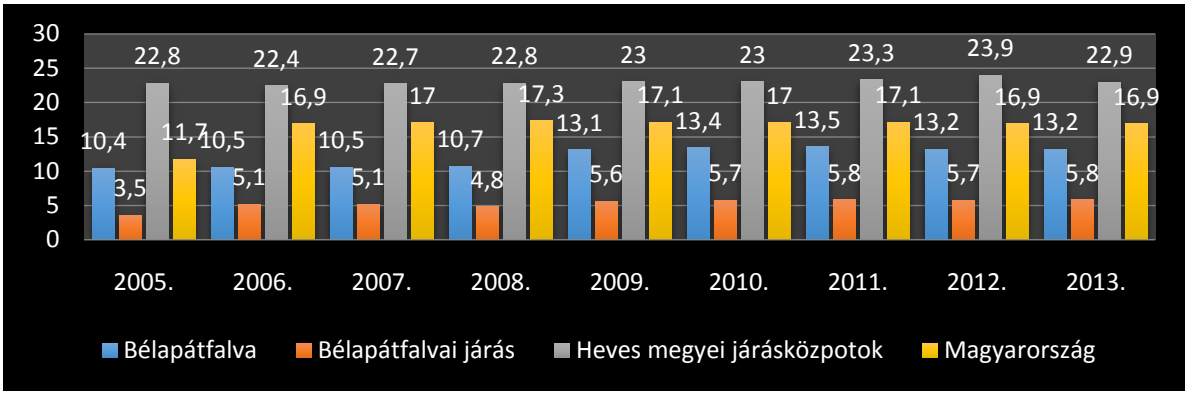

156. grafikon
Egy lakosra jutó zöldterület nagysága (m^2) Bélapátfalván
(Forrás: KSH)

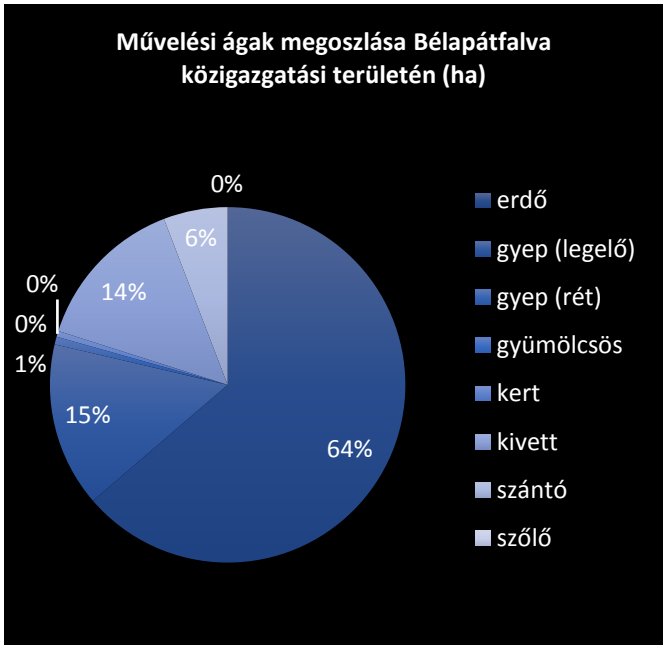

157. grafikon

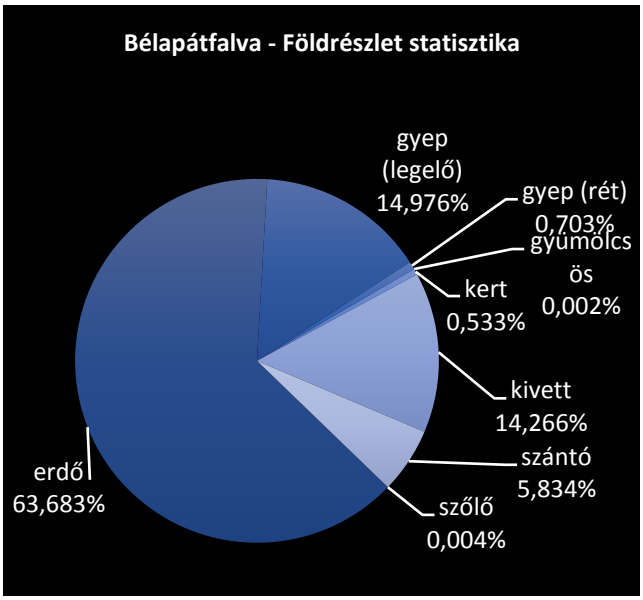

158. grafikon

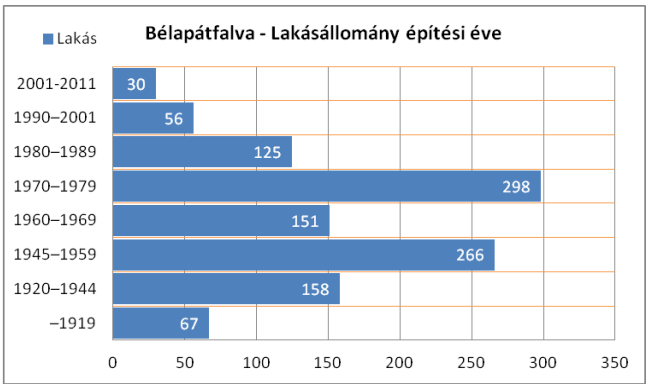

159. grafikon

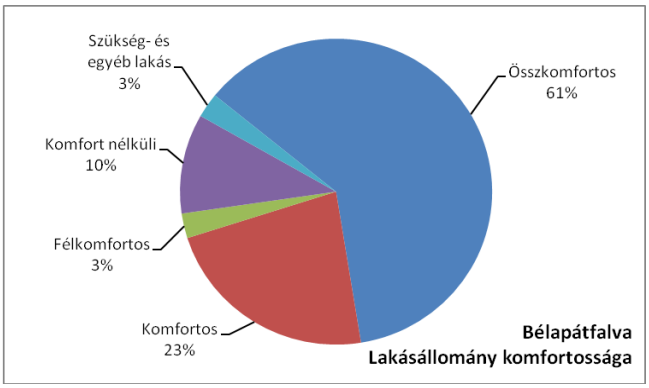

160. grafikon

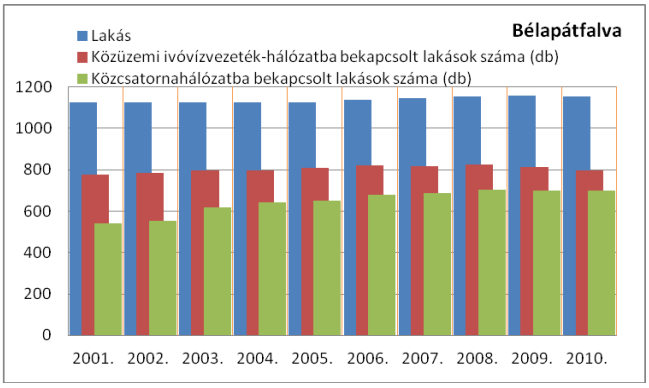

161. grafikon

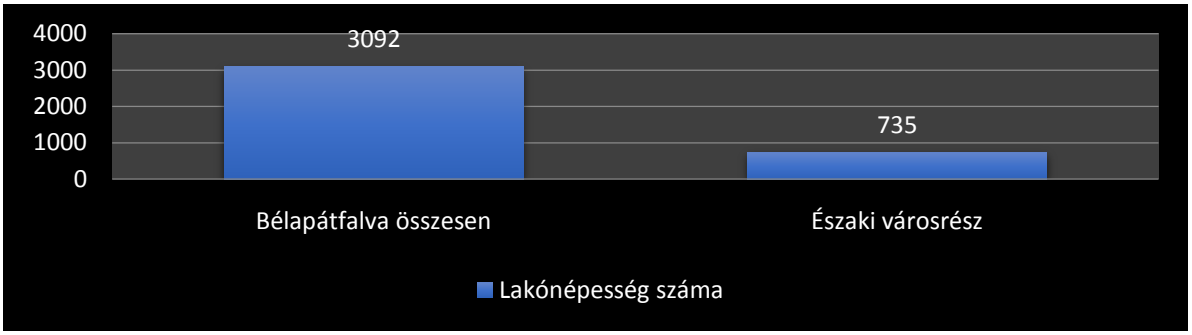

162. grafikon
A lakónépesség száma Bélapátfalva településen és az Északi városrészen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

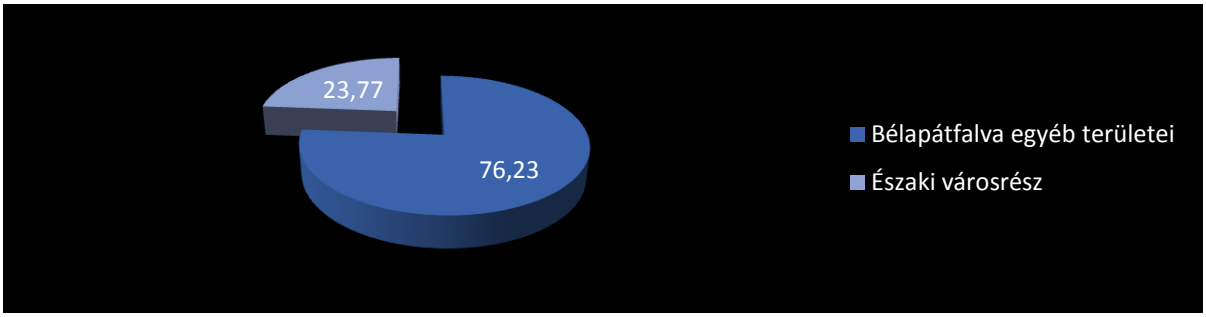

163. grafikon
A lakónépesség aránya Bélapátfalva településen és az Északi városrészen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

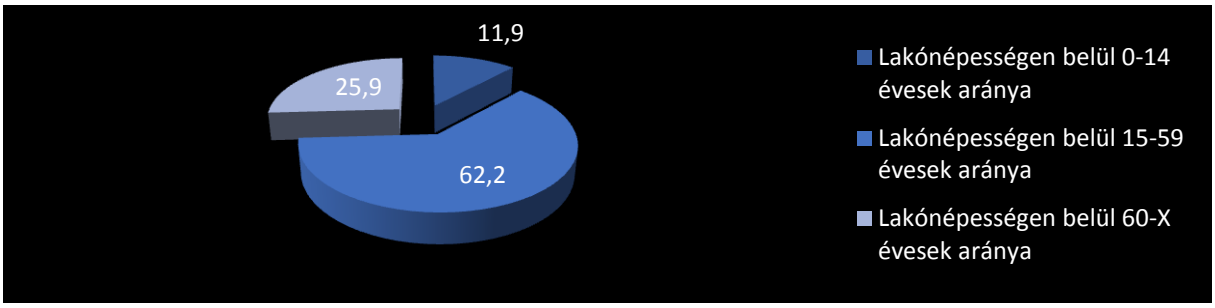

164. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása Bélapátfalva településen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

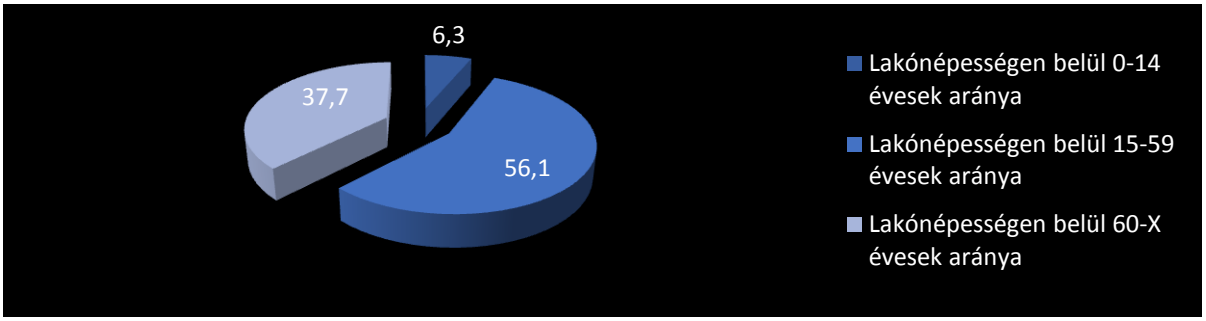

165. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása az Északi városrészen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

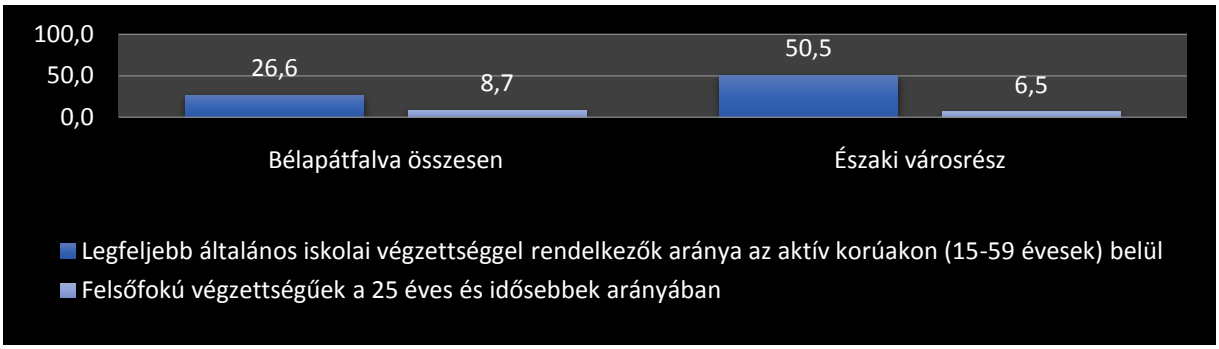

166. grafikon
Bélapátfalva és az Északi városrész képzettségi adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

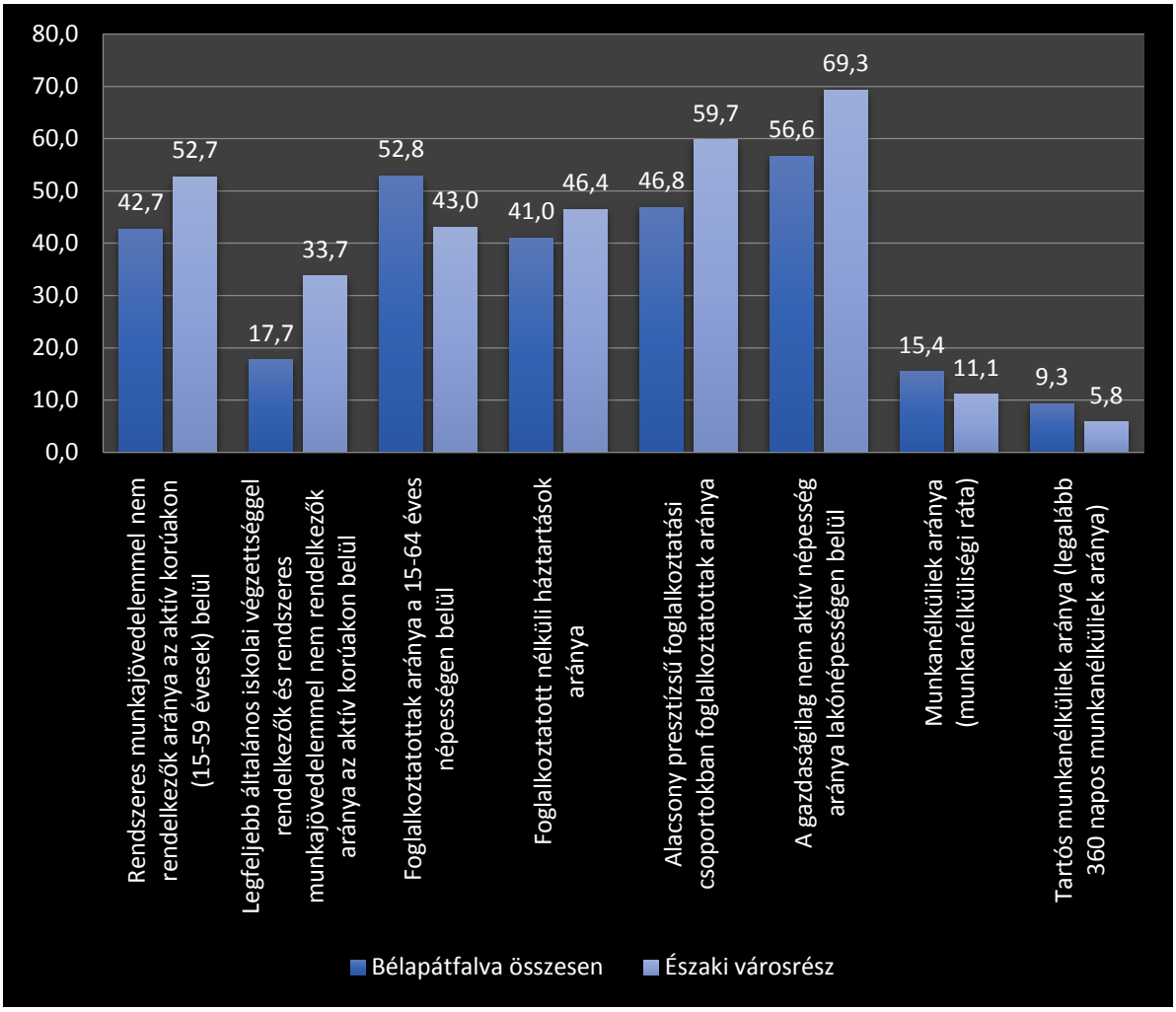

167. grafikon
Bélapátfalva és az Északi városrész foglalkoztatási adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

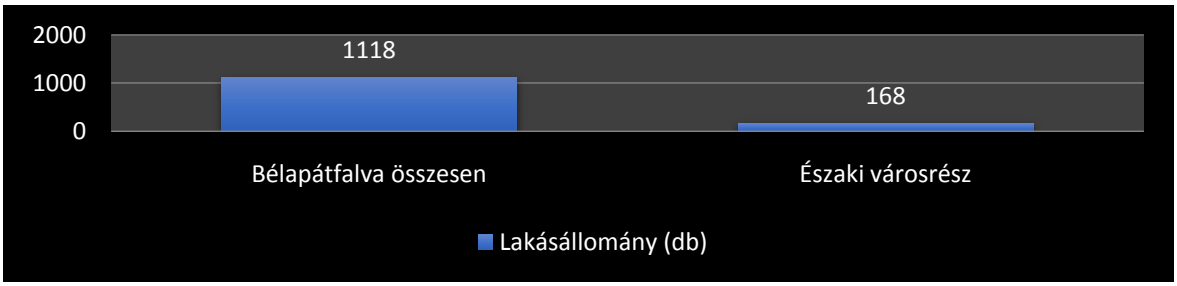

168. grafikon
Lakásállomány alakulása Bélapátfalva és az Északi városrész esetében - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

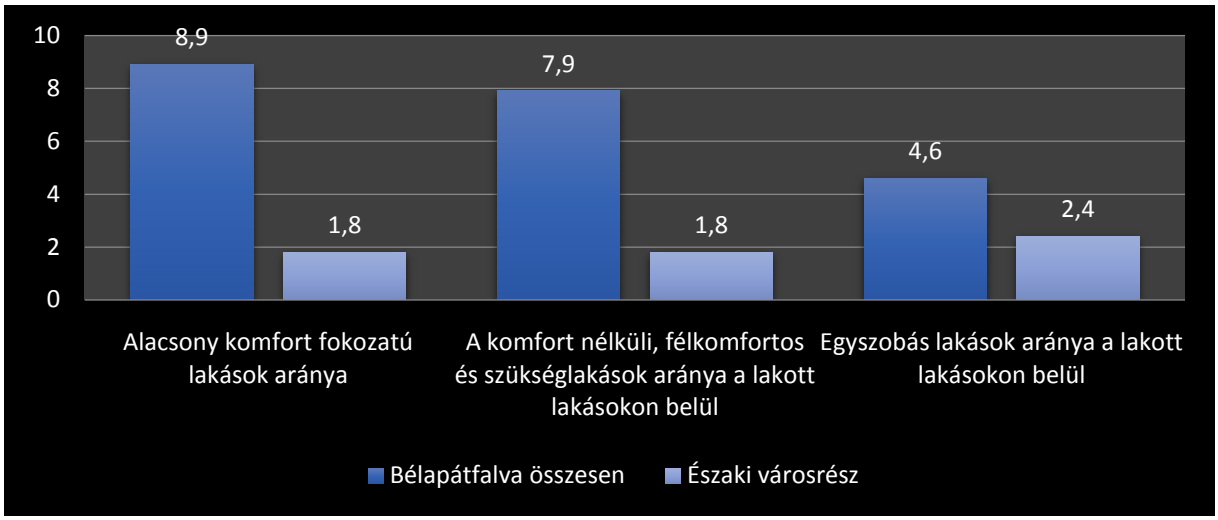

169. grafikon
Bélapátfalva és az Északi városrész lakásállományára vonatkozó adatok - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

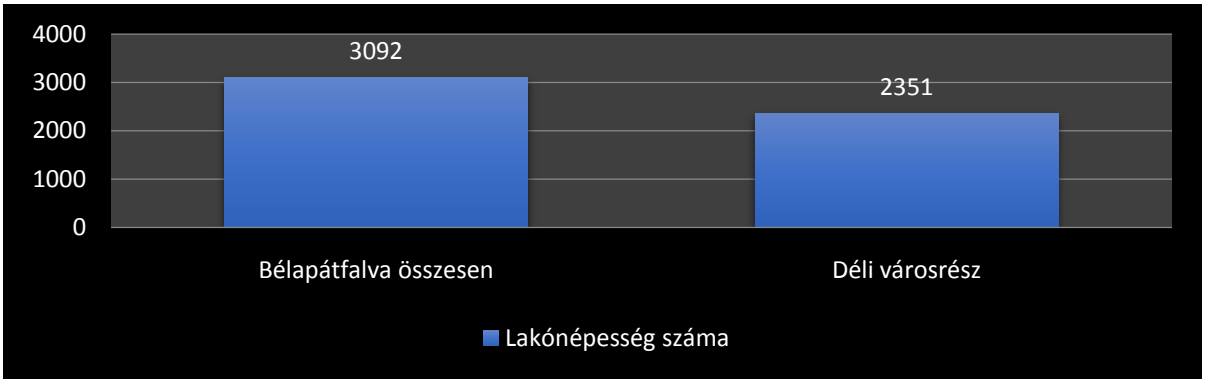

170. grafikon
A lakónépesség száma Bélapátfalva településen és a Déli városrészen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

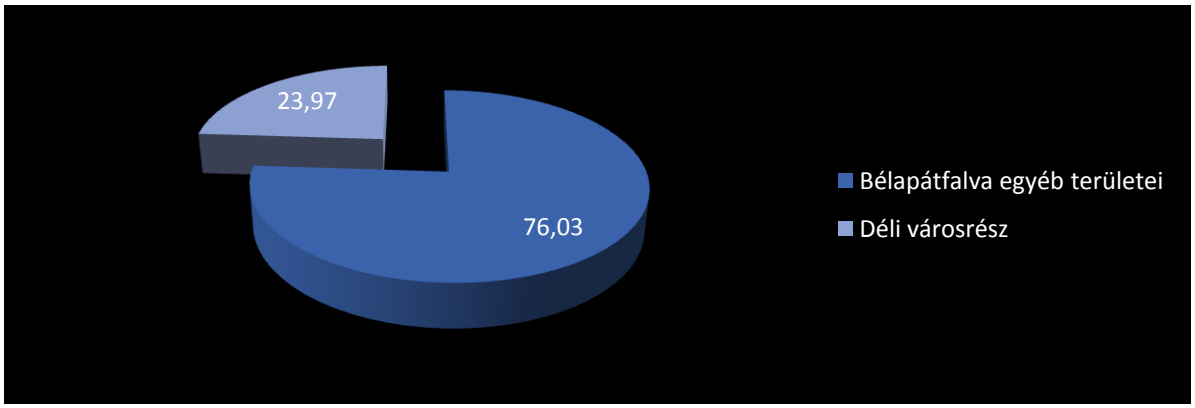

171. grafikon
A lakónépesség aránya Bélapátfalva településen és a Déli városrészen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

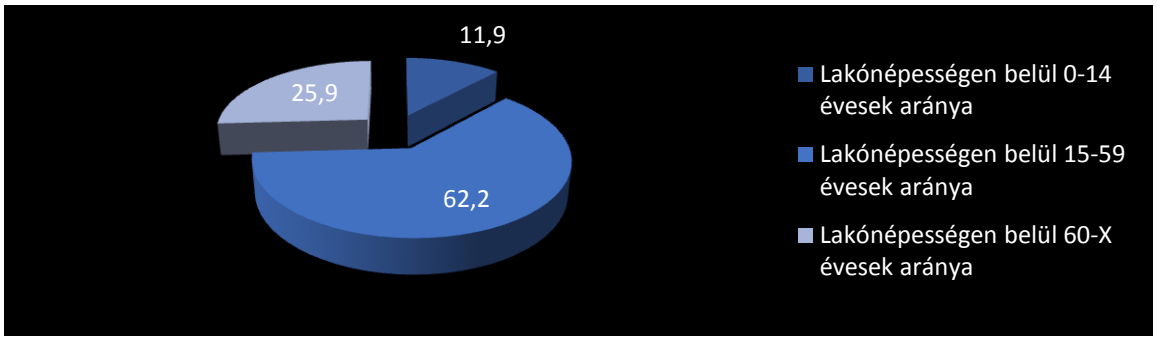

172. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása Bélapátfalva településen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

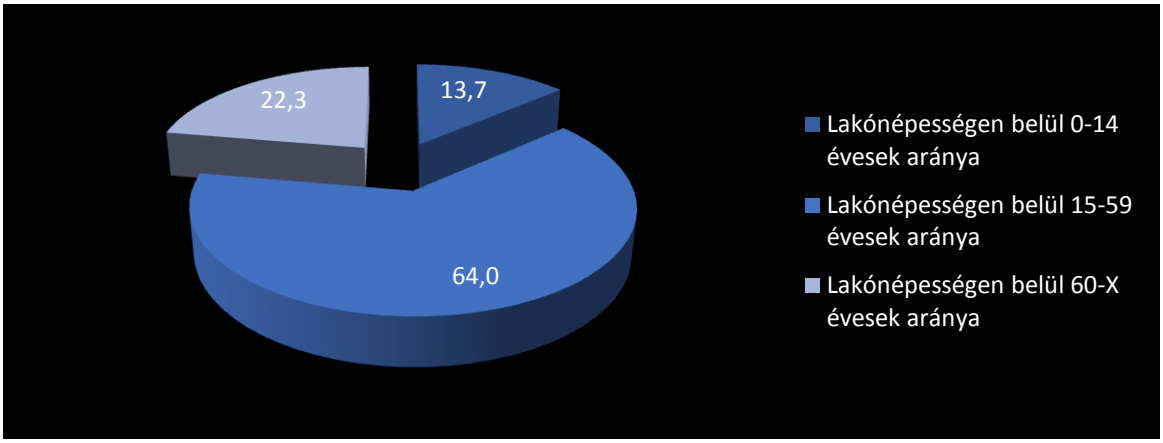

173. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása a Déli városrészen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

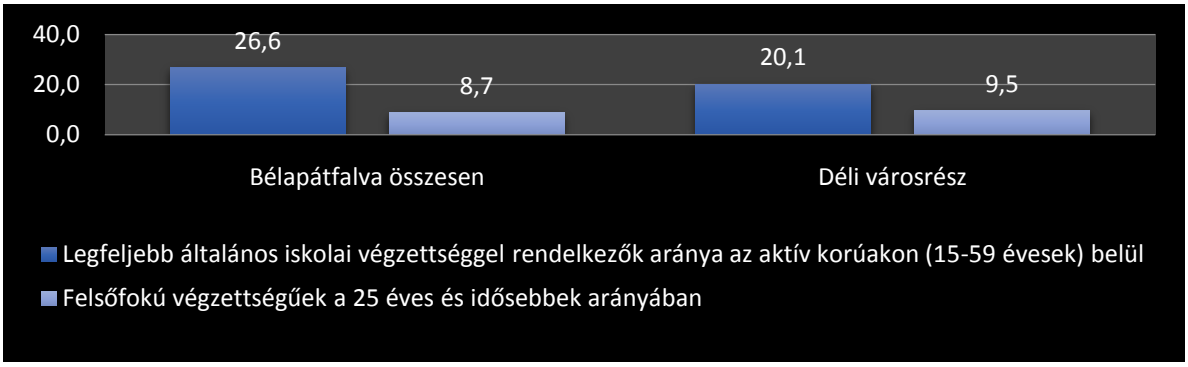

174. grafikon
Bélapátfalva és a Déli városrész képzettségi adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

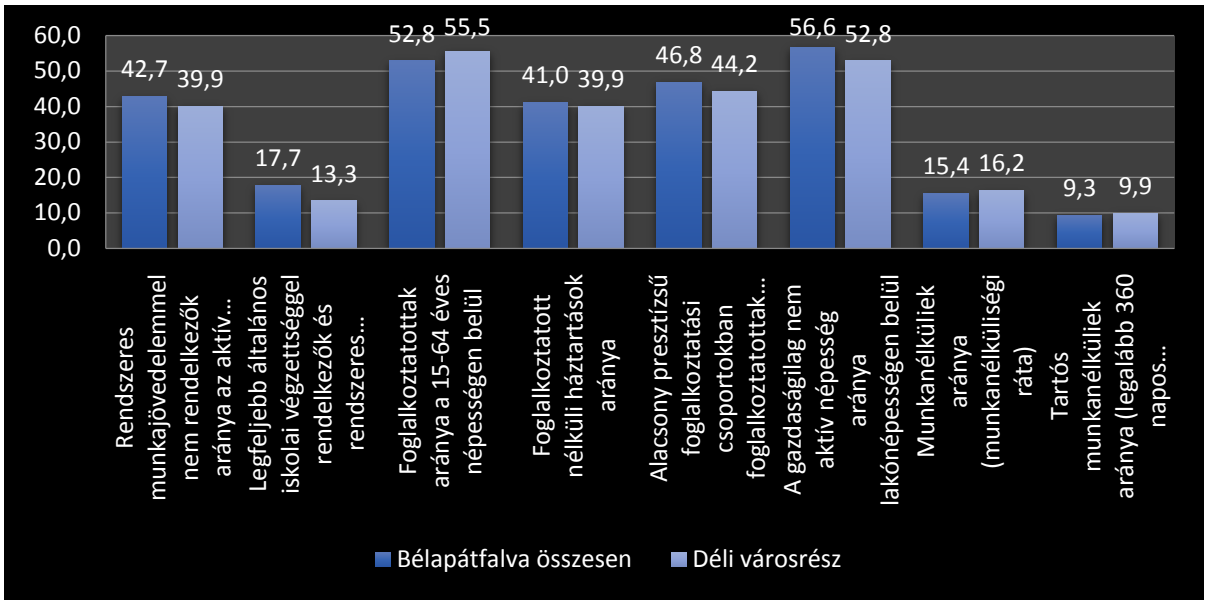

175. grafikon
Bélapátfalva és a Déli városrész foglalkoztatási adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

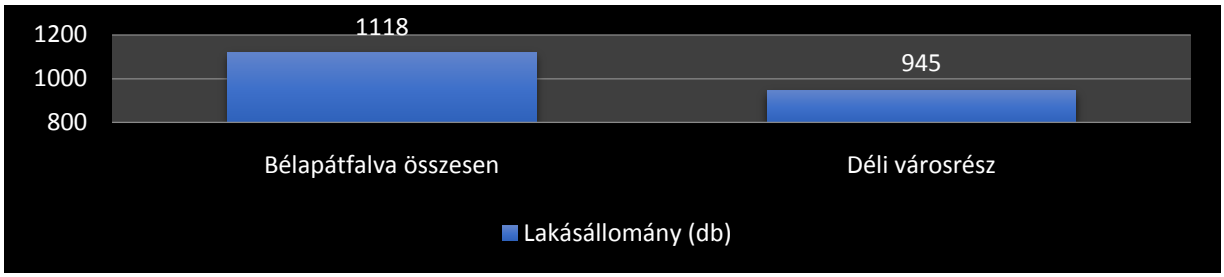

176. grafikon
Lakásállomány alakulása Bélapátfalva és a Déli városrész esetében - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

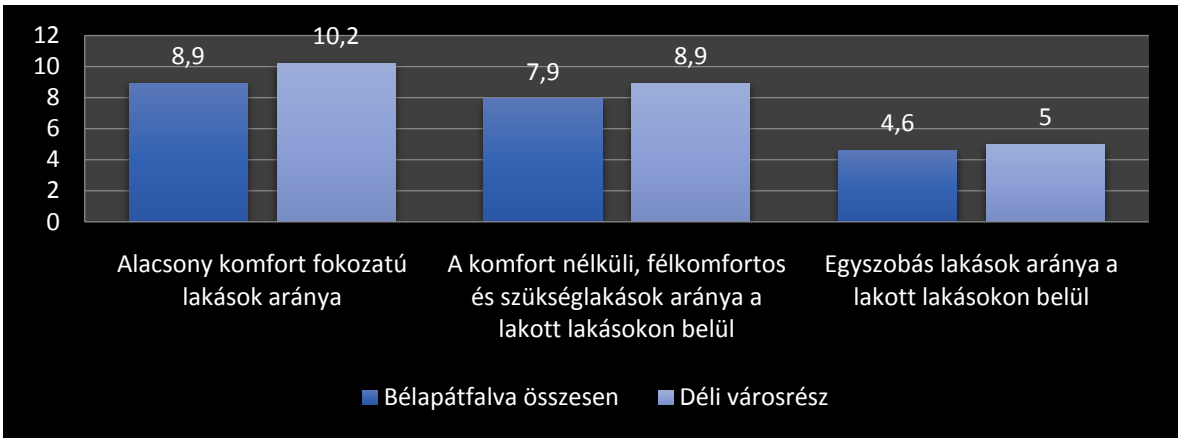

177. grafikon
Bélapátfalva és a Déli városrész lakásállományára vonatkozó adatok - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

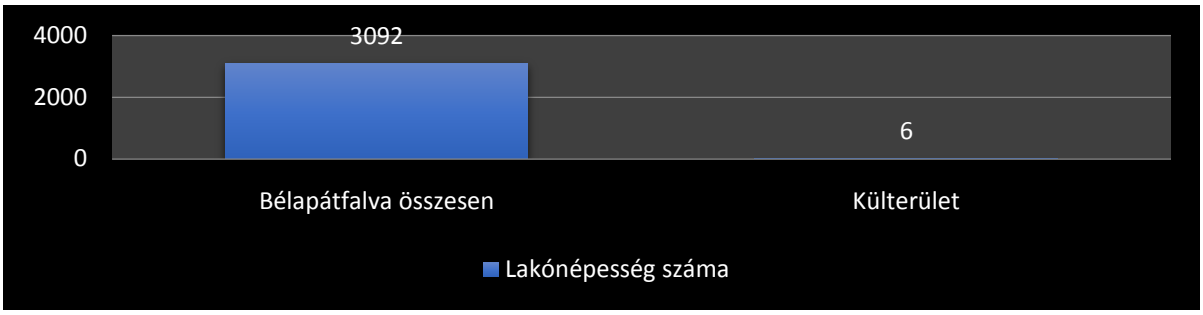

178. grafikon
A lakónépesség száma Bélapátfalva településen és a Külterületen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

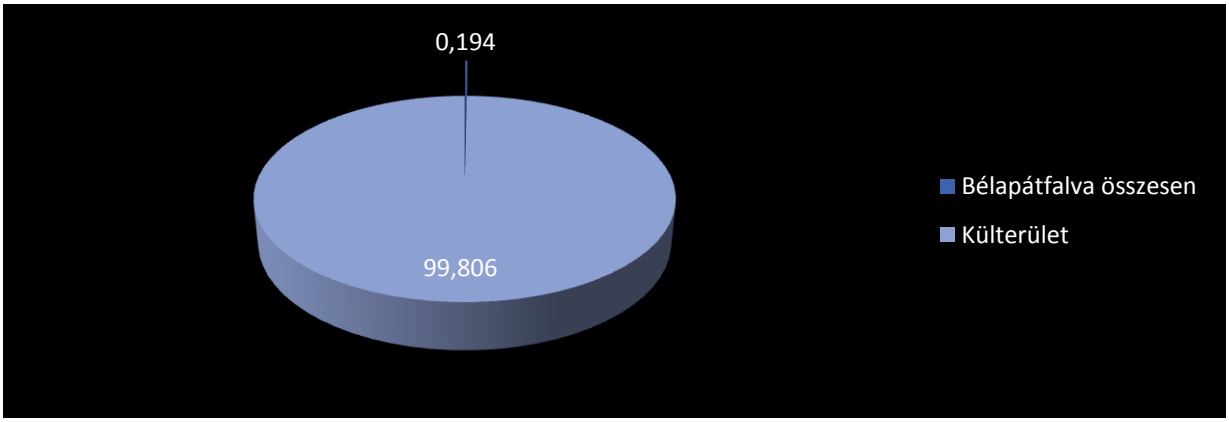

179. grafikon
A lakónépesség aránya Bélapátfalva településen és a Külterületen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

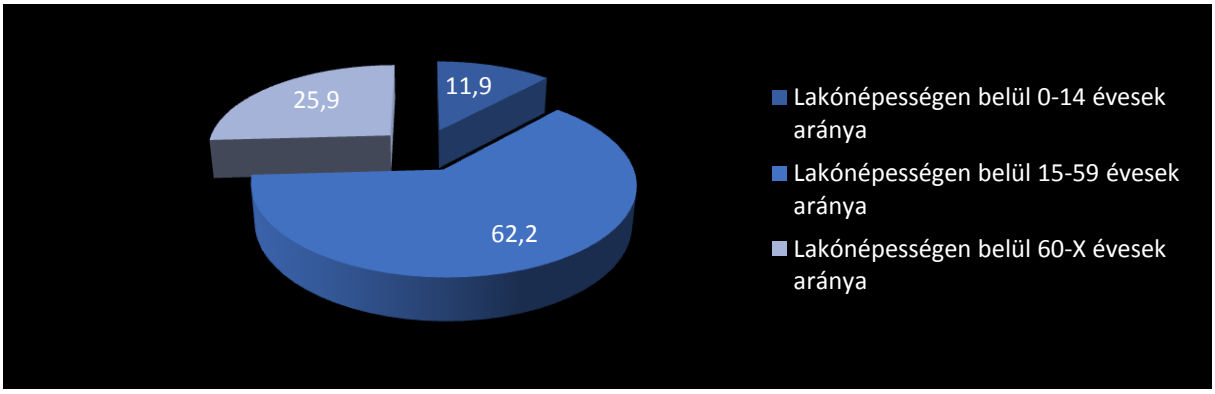

180. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása Bélapátfalva településen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

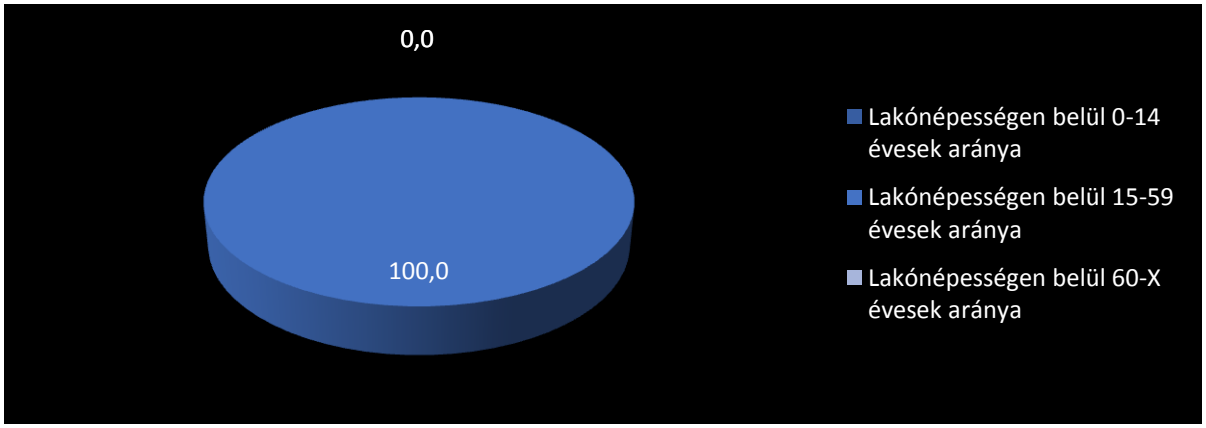

181. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása a Külterületen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

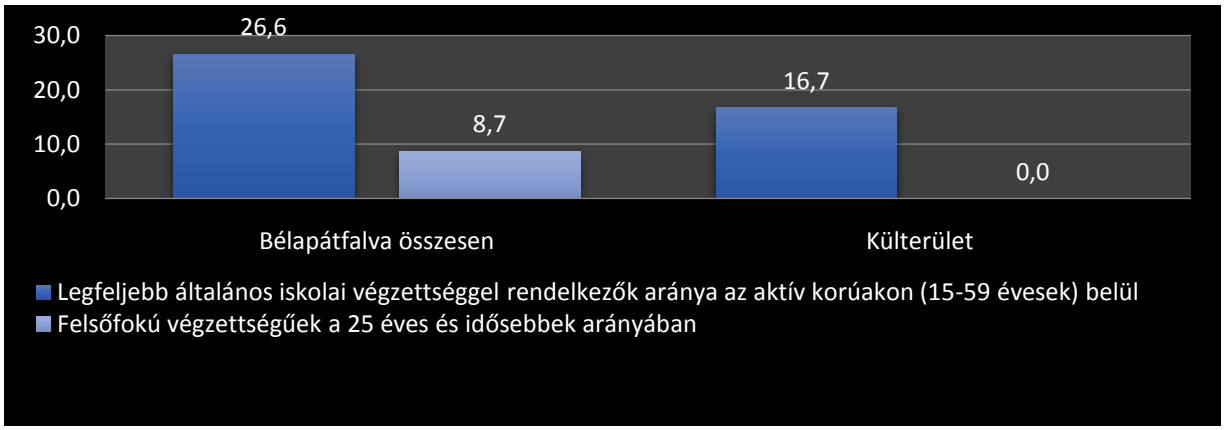

182. grafikon
Bélapátfalva és a Külterület képzettségi adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

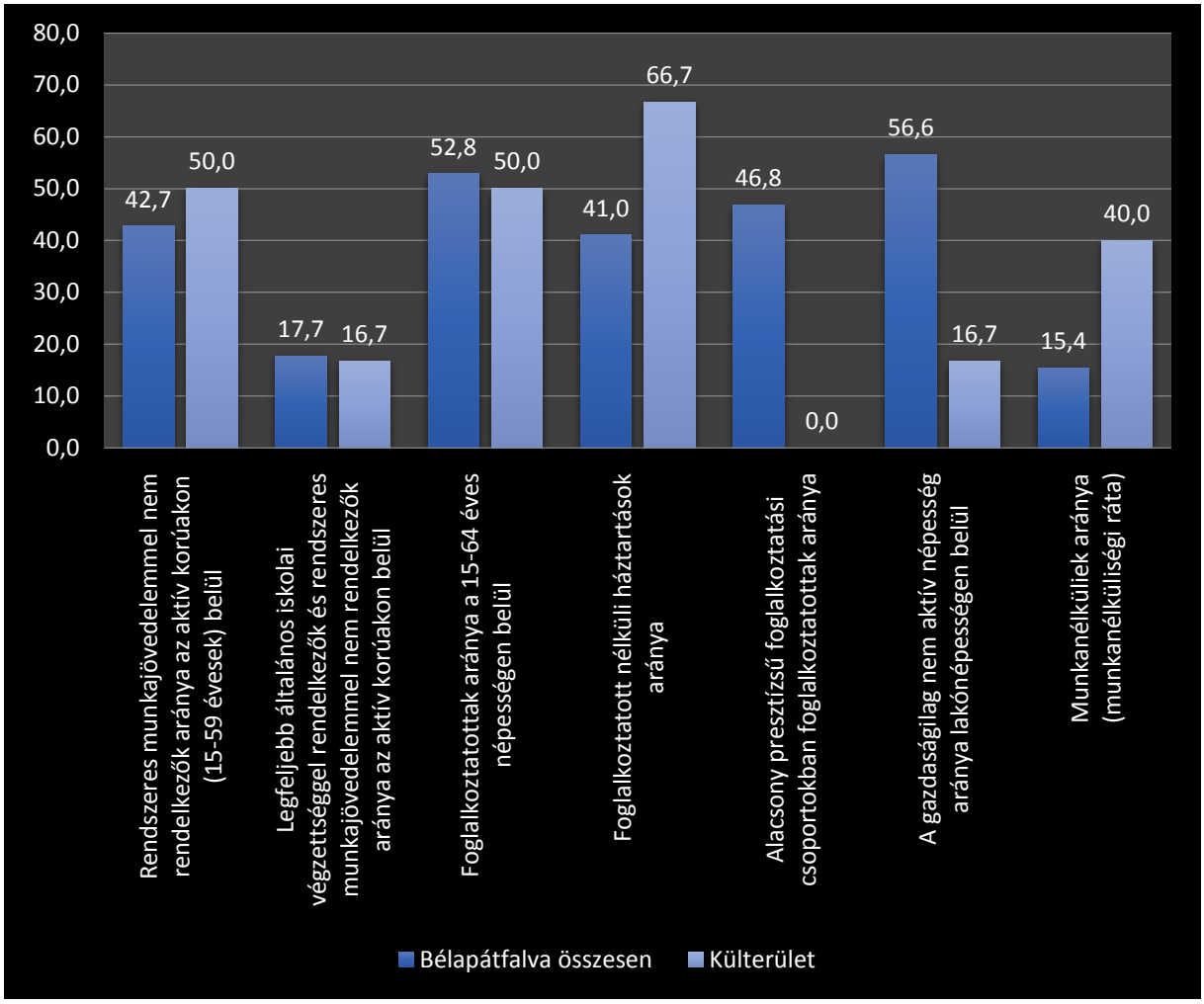

183. grafikon
Bélapátfalva és a Külterület foglalkoztatási adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

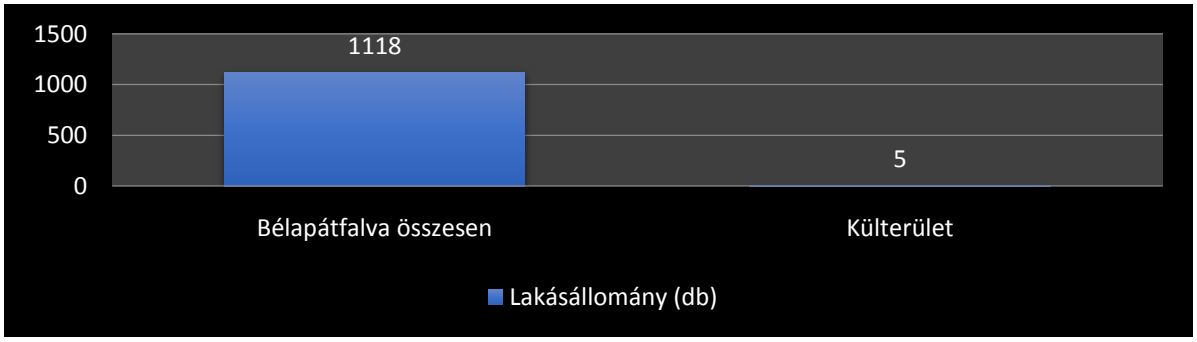

184. grafikon
Lakásállomány alakulása Bélapátfalva és a Külterület esetében - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

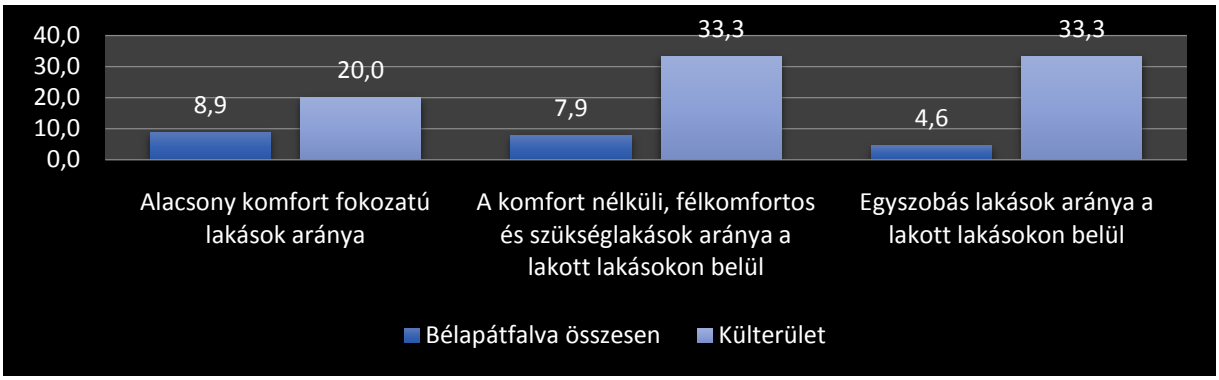

185. grafikon
Bélapátfalva és a Külterület lakásállományára vonatkozó adatok - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

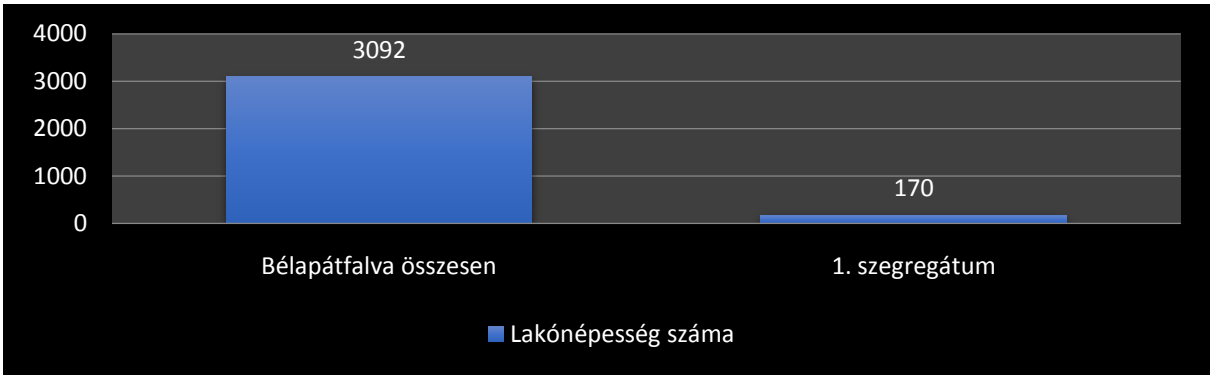

186. grafikon
A lakónépesség száma Bélapátfalva településen és a szegregátumban - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

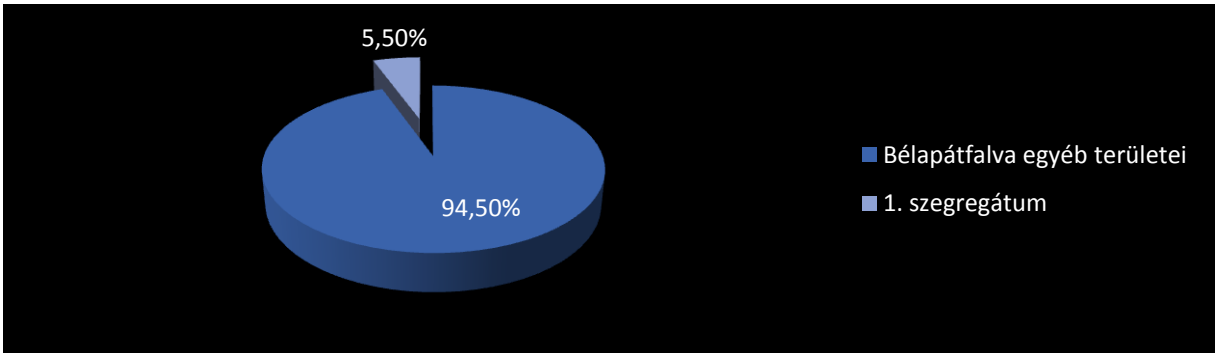

187. grafikon
A lakónépesség aránya Bélapátfalva egyéb településrészein és a szegregátumban - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

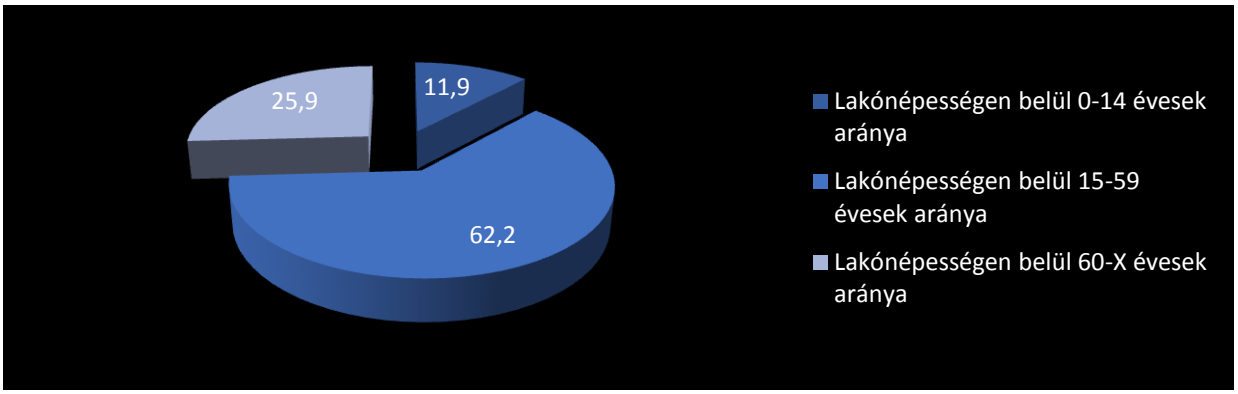

188. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása Bélapátfalva településen - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

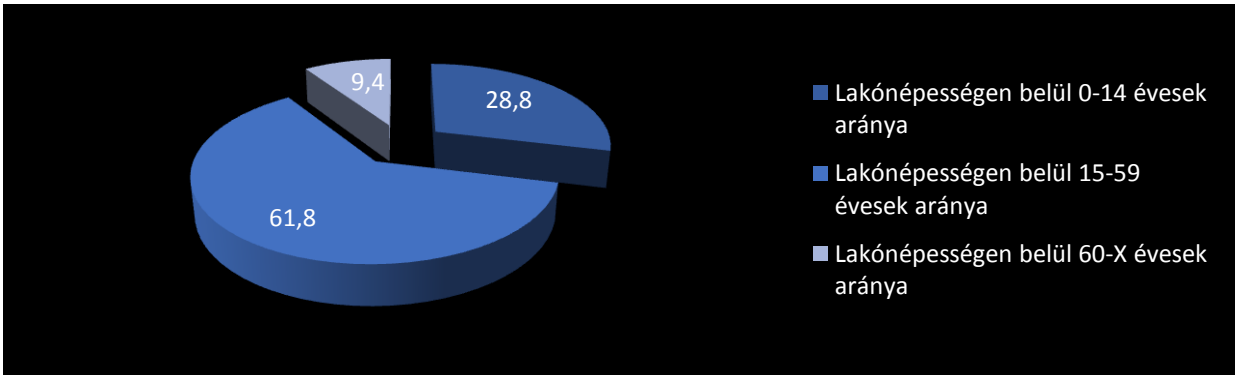

189. grafikon
A lakónépesség kor szerinti megoszlása a szegregátumban - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

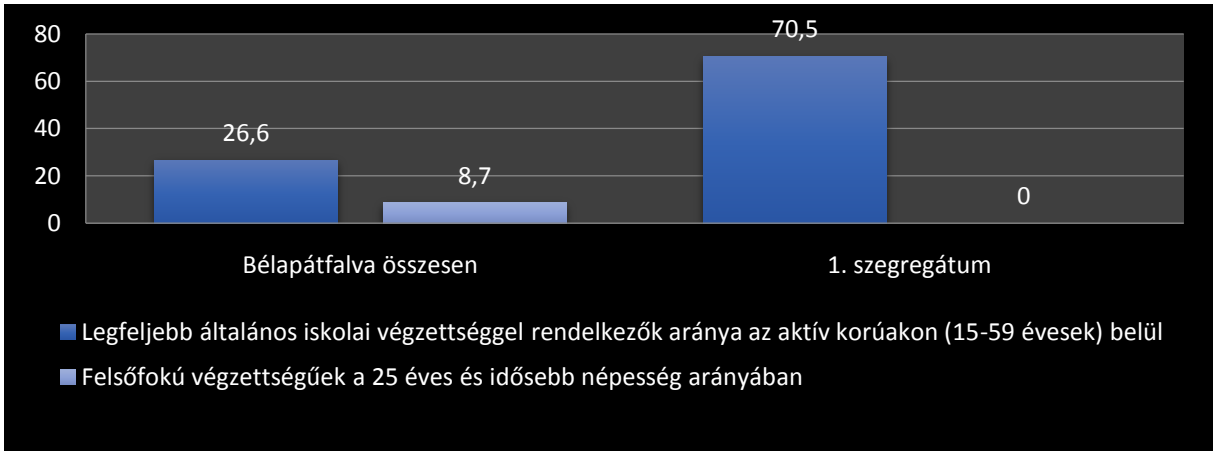

190. grafikon
Bélapátfalva és a szegregátum képzettségi adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

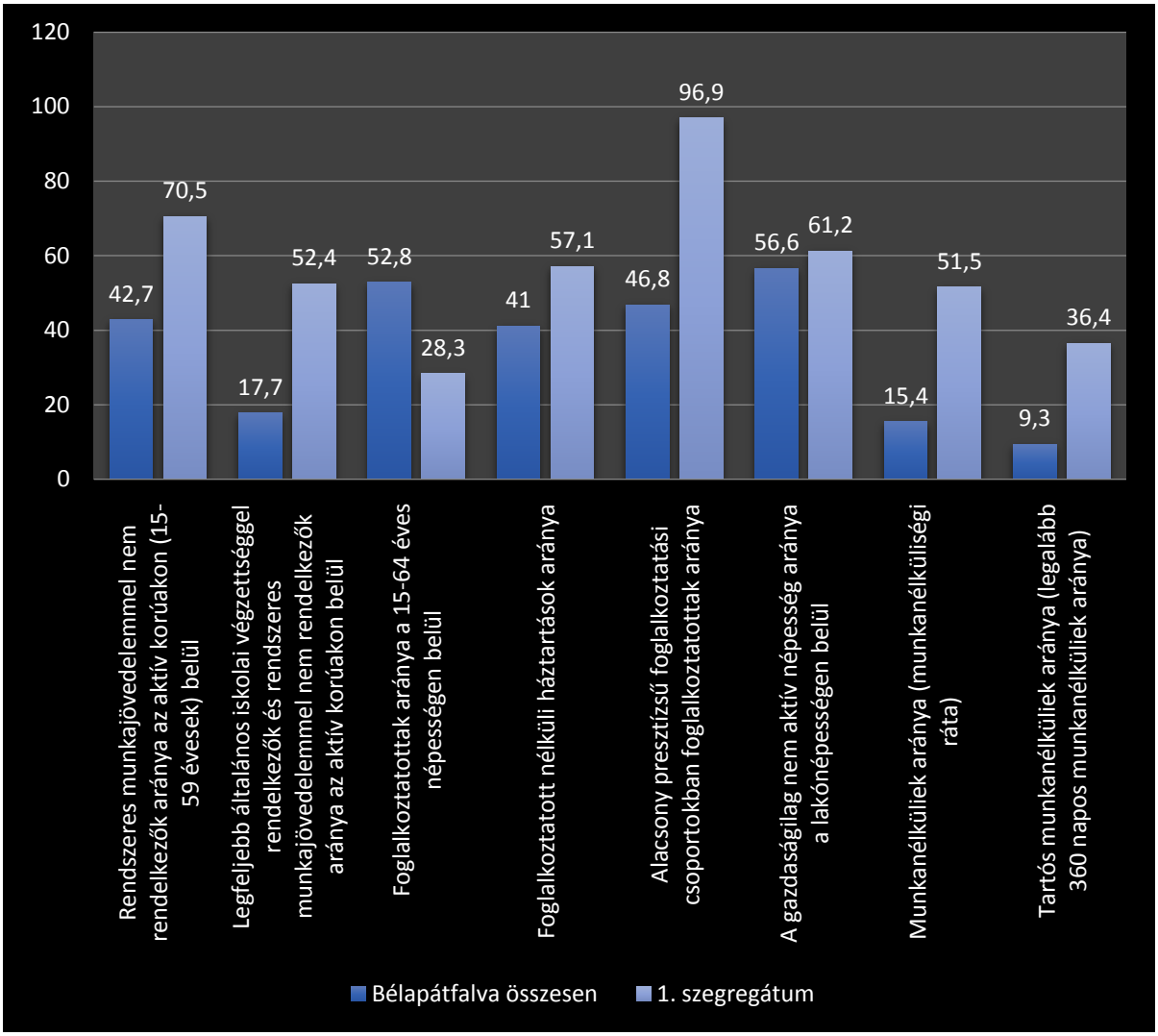

191. grafikon
Bélapátfalva és a szegregátum foglalkoztatási adatai - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

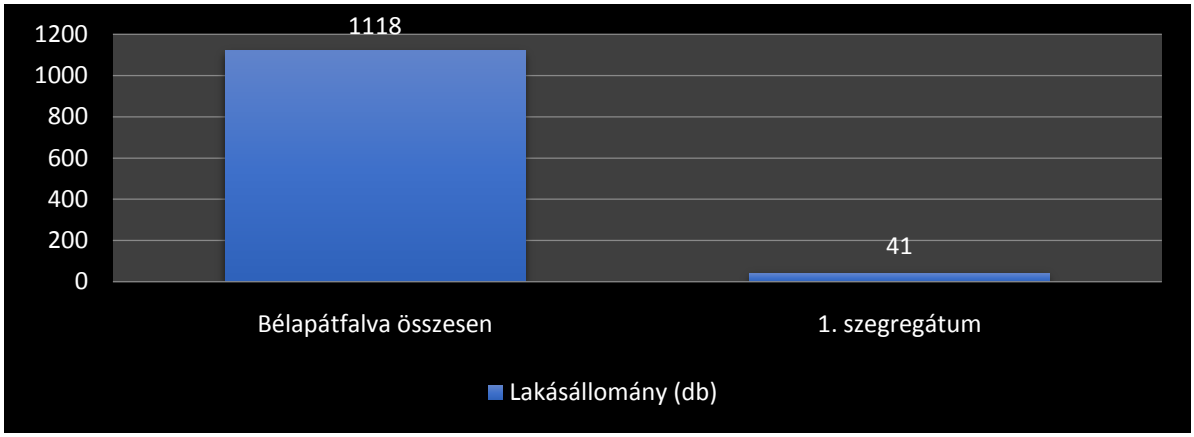

192. grafikon
Lakásállomány alakulása Bélapátfalva és a szegregátum esetében - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)

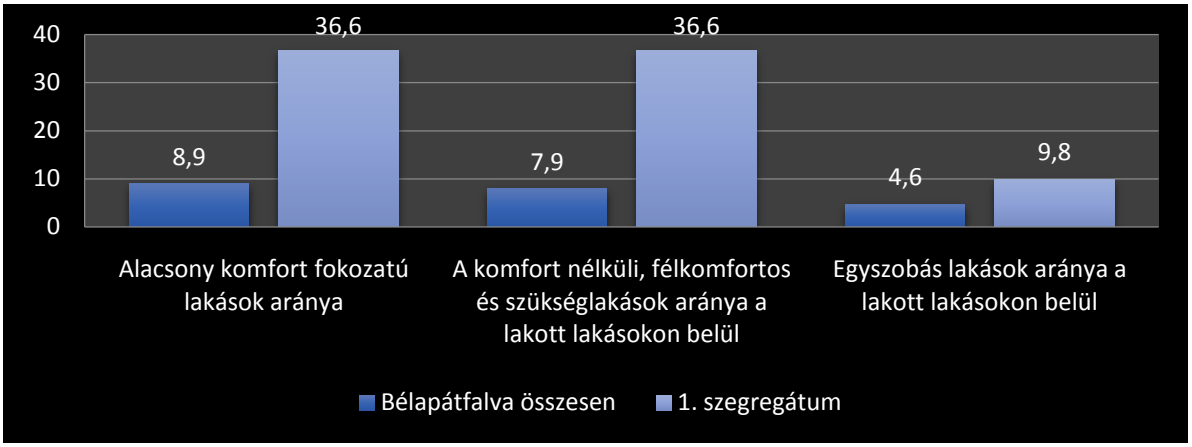

193. grafikon
Bélapátfalva és a szegregátum lakásállományára vonatkozó adatok - 2011. évi népszámlálási adatok alapján
(Forrás: KSH)